

REVISTA PROFESORI DE 10

Numarul 8
București 2025

ISSN 3044-8654 ISSN-L 3044-8654

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL

SIMPOZION INTERNAȚIONAL

și

CONCURS ȘCOLAR INTERNAȚIONAL

„DIALOGURI CROMATICE:
Reflecții despre Iarnă”

Ediția a XII-a

NOIEMBRIE – DECEMBRIE 2024

Cuprins

Alecu Constanta Cristina	7
Anghel Mariana.....	10
Antoniou Meda	14
Atomoaie Mariana	16
Avarvari Ioana	18
Badea Ana-Maria	21
Badescu Geanina, Visan Ecaterina	24
Balaci Otilia	27
Banea Angelica.....	29
Barburas Parmina-Sandica	31
Bondar Zita.....	34
Botea Cristina.....	37
Brotac Daniela.....	40
Burneiu Andreea Sabina	43
Buse Marcela Camelia.....	50
Buta Corina Nicoleta	52
Calcan Madalina, Opran Felicia.....	61
Calutoiu Gabriela	64
Ciaus Liliana.....	66
Ciobanu Valentina	68
Ciorba Pavel	77
Ciubotariu Beatrice	80
Ciungu Nicolae Catalin	82
Ciupitu Oana	84
Climatiano Alina	87
Cornaciu Bianca	89
Coroiu Liana Ioana	91
Covrig Gabriela Alexandra, Nicolaidi Catalin.....	93
Craiu Alina	96
Cumparatu Mihaela	99
Davidescu Raluca Ioana	102
Demeter Ana.....	104
Dimitriu-Mihail Maria-Aura.....	110
Dragan Camelia.....	113
Dragos Ana	115

Dragos Gelu.....	123
Dumitrescu Cristiana.....	127
Dumitru Sfetcu Violeta Ioana.....	129
Enache Adriana.....	131
Fanica Daniel.....	134
Farcas Georgeana.....	140
Florea Adriana.....	142
Florea Elena.....	145
Geapana Stela-Maruta.....	147
Giuran Ana Maria.....	149
Gulica Ana Mihaela.....	153
Gut Cornelia.....	155
Hogas Mariana.....	158
Hojda Ioana Mihaela.....	161
Hrehorciuc Laura.....	164
Iacob Mihaela.....	167
Iacolovici Daniela.....	169
Ichimoae Cristina.....	172
Ilea Bocanet Diana.....	176
Iliescu Iuliana.....	178
Istrate Cornelia.....	183
Julan Cosmin-Mircea.....	188
Kovacs Eniko.....	190
Lascuzeanu Emilia Emine.....	192
Lazar Ana Monica, Morar Eugenia.....	195
Lazar Laura.....	198
Lazau Florina Nicoleta.....	200
Lolea Alina.....	205
Lungu Monica Doina.....	206
Mandru Florela Mihaela.....	217
Margarit-Baraitaru Monica.....	220
Marinescu Laura Constanta.....	222
Mazilu Alexandra Maria.....	224
Megelea Mihaela.....	226
Miclea Georgiana.....	229
Mihai Monica-Gabriela.....	230
Mihaila Simona Elena.....	231

Miron Cristina	238
Mocan Felicia Maria.....	243
Moisil Florica.....	248
Moraru Nicoleta	251
Mosoi Mihaela	254
Muresan Iulia	257
Muresan Maria Cristina	260
Muscariu Simona	262
Nae Livia.....	265
Nedelcu Mihaela.....	267
Neguti Ramona, Vilceanu Maria Cosmina	269
Nemtut Simona, Pele Mihaela Ana.....	272
Novac Iuliana.....	275
Oprea Mara Andreea	278
Pap Camelia.....	281
Paun Veronica Angela	283
Petenchia Maria Cristina, Sabau Maria Cristina.....	285
Petre Elena	287
Petre Florentina	290
Petre Ioana.....	293
Petruse-Goina Alina	296
Pica Elena	298
Pirvu Simina	300
Plescan Cornelia.....	303
Poleuca Elena Steluta.....	308
Popa Dana Maria.....	310
Popa Elena Isabela	312
Popa Minodora	314
Popa Orieta	317
Porca Adriana.....	319
Porfir-Bosca Cristina.....	322
Preda Raluca Mariana.....	324
Prodan Stoica Nicoleta Alina	327
Purcarescu Oana Angela	328
Rupa Doriana Mihaela	331
Rus Andreea.....	334
Sauer Sarbescu Oana Claudia	337

Siminic Adriana	339
Simon Maria-Magdolna	341
Sisoe Corina Aniela	343
Smocot Paraschiva – Cezarica	345
Sporneac Catalina	351
Stefea Dorina.....	353
Stir Sorina Iuliana	355
Stirbat Adina	356
Stoicescu Laura	359
Streian Diana.....	361
Stroie Irina Giorgina	364
Tanase Victorita.....	367
Teodorescu Ana Luiza.....	369
Toba Lucretia.....	373
Todoran Cristina Maria.....	375
Toia Alina.....	377
Tomescu Elena	379
Top Ioana-Andrea.....	381
Tudorica Sabina.....	383
Tudose Ionica Oana.....	385
Turcu Iuliana.....	389
Ursu Zoica.....	392
Uta Livia	395
Vladoiu Corina.....	397
Voinea Elena.....	400
Zanfir Mihaela	402

NECESITATEA UNEI NOI ABORDARI ÎN CADRUL DISCIPLINEI ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE

Prof. Alecu Constanța Cristina
Colegiul Național de Muzică "George Enescu"

Curriculum-ul național preuniversitar este centrat pe formarea și dezvoltarea competențelor cheie care conturează profilul de formare al elevului. Competențele cheie reprezintă un ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini necesare oricărei persoane pe parcursul întregii vieți: comunicare în limba maternă, comunicare în limbi străine, competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, competență digitală, a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare și exprimare culturală. Formarea și dezvoltarea competențelor cheie reprezintă un proces complex, bazat pe conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare. Nicio disciplină de învățământ nu deține exclusivitatea în formarea vreuneia din aceste competențe cheie, în dezvoltarea cognitivă și socioemoțională a copiilor, în internalizarea normelor și a valorilor, în dezvoltarea mecanismelor de autocunoaștere și reflecție, în formarea autonomiei, în dezvoltarea creativității.

Disciplina Arte vizuale și abilități practice este asociată în primul rând cu formarea competenței cheie sensibilizare și exprimare culturală, care, descriptiv, este structurată pe următoarele elemente componente: *cunoștințe, deprinderi, atitudini*. Prin raportare la acestea, disciplina Arte vizuale și abilități practice contribuie, în mod direct, la educarea elevilor în spiritul competenței cheie sensibilizare și exprimare culturală prin:

- cultivarea sensibilității elevilor;
- aprecierea diversității exprimării culturale;
- recunoașterea rolului factorilor estetici în viața de fiecare zi;
- dezvoltarea abilităților creative ale elevilor și exersarea acestora în diferite contexte;
- atitudine deschisă față de valorile societății interculturale;
- participare la activități artistice, culturale;
- dezvoltarea abilităților creative;
- exprimarea opiniilor referitoare la un produs artistic;
- comunicarea mesajelor prin limbaj vizual.

Disciplina AVAP, la ciclul primar, contribuie la dezvoltarea capacității de percepere și înțelegere corectă a frumosului din realitate, formarea gustului și simțului estetic, înțelegerea necesității și oferirea posibilității de a participa la crearea frumosului în artă și în viață. Indirect, această disciplină contribuie la formarea și dezvoltarea altor competențe cheie.

De exemplu realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici adecvate (competență generală) se bazează pe formarea abilității de a identifica date, mărimi, relații, procese și fenomene specifice matematicii și științelor în realizarea unui produs (competențe matematice), exprimarea de opinii proprii referitoare la mesajele comunicate prin limbaj vizual (competență specifică), permite exersarea competenței de comunicare în limba maternă, viziunea unor filme, utilizarea unor softuri educaționale pentru documentare presupune exersarea competențelor digitale, evaluarea reciprocă a produselor realizate respectând regulile specifice activităților, aspectele estetice, atitudinile formate, face apel la competențe sociale, civice, valorificarea produselor invocă competențe de antreprenoriat.

Alături de Comunicare în limba română, Muzică și mișcare, AVAP oferă cele mai multe posibilități de a forma competențele de receptare și apreciere a esteticului, a aptitudinilor de creație, deoarece:

- copilul intră în contact cu o mare varietate de material (din natură și prelucrate) și se asigură un motiv pentru folosirea acestora în moduri reale;
- se face apel la promptitudinea simțurilor și la ascuțimea observației;
- se cere o imagine precisă a scopurilor ce trebuie atinse și este nevoie de ingenuitate și de inventivitate în planificare;
- este necesară atenția mărită și responsabilitatea personală în execuție;
- rezultatele se prezintă sub o formă atât de palpabilă, încât copilul poate fi orientat să-și aprecieze munca și să-și perfecționeze etaloanele.

Disciplina AVAP este prevăzută în planul-cadru de învățământ la granița ariilor curriculare Arte și Tehnologii. De-a lungul Ciclului achizițiilor fundamentale este propusă o abordare integrată a conceptelor specifice acestei discipline, denumirea disciplinei exprimând în mod clar abordarea integrată pe care o propune. Domeniul artelor vizuale acoperă: pictură, desen, grafică, artă decorativă (tapiserie, scenografie, ceramică, vestimentație, design, arta bijuteriilor etc.), fotografie artistică, arta tiparului, sculptură, arhitectură, artă monumentală, artele spectacolului etc, toate acestea fiind prezente în cotidian și omul contemporan se raportează la ele. Față de denumirea veche de educație plastică, noua denumire a disciplinei sugerează un domeniu mai larg care acoperă multitudinea de informații și influențe, cele mai multe venind pe cale vizuală, la care este expus copilul în societatea actuală, motiv pentru care explorarea profundă a unor concepte cheie specifice limbajului vizual este esențială într-o eră a imaginilor vizuale, în care industriile moderne produc milioane de obiecte, granițele domeniilor se deschid.

Programa A.V.A.P. propune un demers didactic centrat pe dezvoltarea gândirii și pe dezvoltarea posibilităților de comunicare interumană extraverbală, prin imagine, folosind trăirea artistică și contribuind astfel la conturarea profilului de formare la finele Ciclului achizițiilor fundamentale. Competențele generale vizate la nivelul disciplinei A.V.A.P. jalonează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului pentru întreg ciclul primar și reflectă în mod clar „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici”:

1. Explorarea de mesaje exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte;
2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici adecvate.

Disciplina A.V.A.P., utilizând în mod predominant limbaje acționale, poate deveni un autentic spațiu interdisciplinar. Școlarul mic trăiește satisfacții intense, de o mare forță educativă atunci când participă la crearea unor valori de întrebuințare. Privită din această perspectivă, această disciplină contribuie în mod esențial la dezvoltarea, din toate punctele de vedere, a personalității copiilor. Acest lucru se întâmplă în condițiile respectării unor cerințe psiho-pedagogice în organizarea activității și doar atunci când crează un mediu stimulat, interesant pentru copil. Prin caracterul practic- aplicativ al acestor activități se facilitează îmbinarea muncii fizice cu cea practică și cea intelectuală; elevii învață să își coordoneze mișcărilor, capătă pricepere și îndemânare, își formează unele deprinderi practice de a opera cu diverse materiale și instrumente.și totodată contribuie la afirmarea trăsăturilor morale de caracter ale elevilor. Îndemânarea, perseverența, migala, gustul estetic, spiritul critic, plăcerea și bucuria de a îmbina culori și modele, de a finisa lucrările, spiritul de ordine și economie, disciplina și spiritul de echipă sunt calități pe care le câștigă elevii realizând lucruri utile. Prin conceperea activității școlare sub formă creativă sunt dezvoltați toți parametri creativi: fluentă, flexibilitate, originalitate, elaborare, astfel încât orice situație-problemă să poată fi rezolvată creativ.

Gustul estetic își are punctul de plecare în obișnuința cu un cadru cotidian în care primează frumusețea și ordinea. Ideea că trebuie să formăm la copii simțul măsurii și al armoniei pentru toate împrejurările vieții se descoperă de la sine ca obiectiv de formare a personalității micului școlar.

Vorbind despre caracterul practic-aplicativ al acestei discipline și despre dezvoltarea gustului estetic, apare implicit problema amenajării spațiului educațional. Sala de clasă joacă un rol important în desfășurarea orelor de curs, iar aspectul acesteia reprezintă un element cheie pentru a stimula învățarea și creativitatea. Studiile arată că decorarea sălii de clasă poate influența progresul elevului cu până la 16%, în timp ce îngrămădirea prea multor stimuli vizuali afectează memoria și capacitatea de concentrare. Soluția este una de mijloc, în care elevii își pun amprenta asupra decorațiunilor pentru pereți, mobilier și orice altceva se află în sala de clasă și are impact vizual asupra copiilor

Sala de clasă trebuie să fie amenajată în așa fel încât să fie percepută de școlarii mici ca fiind un mediu deschis, prietenos și stimulator. Încăperea trebuie să îi provoace să își dorească să exploreze universul uimitor al cunoașterii, dar și să îi stimuleze să se implice activ și să creeze împreună cu învățătorul un mediu vizual plăcut și relaxant. Pentru a amenaja o sala de clasă, este indicat să ții cont de faptul că aceasta influențează starea de spirit a elevilor, interacțiunile dintre aceștia, dar și procesul descoperirii informațiilor. De aceea este important ca amenajarea să fie făcută cu grija și cu atenție, astfel încât să devină un aliat al educației. Un alt aspect pe care eu îl consider important este aprecierea și respectul pe care îl arătam elevilor față de munca lor, de rezultatele acesteia- faptul că lucrările afișate în clasă le aparțin creează copiilor sentimentul de familiar, îi face să se simtă relaxați, confortabil, prietenoși.

Privind amenajarea sălii de clasă, vin cu un exemplu concret în acest sens. Pe parcursul derulării proiectului tematic „Un colț de iarnă în clasa mea”, am organizat diverse activități ale căror produse finale au fost expuse în clasă și am observat clar cum interesul și preocuparea elevilor au crescut pe măsura derulării proiectului datorită satisfacției și bucuriei de a fi autorii lucrărilor expuse. În cadrul proiectului am propus și derulat activități la mai multe discipline: la A.V.A.P. am confecționat decorațiuni de iarnă, desene și picturi inspirate din natură; la Științe ale naturii am realizat un calendar în care am ilustrat zilnic atât starea vremii, cât și diverse activități desfășurate; la Educație civică am discutat despre tradiții și obiceiuri de iarnă, la Muzică și mișcare am învățat cântece și colinde, la disciplina Limba și literatura română am realizat „Cartea poveștilor de iarnă”, conținând povestiri create și ilustrate de elevi. Toate produsele activităților au fost expuse în diverse locuri din sala de clasă și au condus la crearea unui mediu ce stimulează învățarea și creativitatea.

De asemenea, este important să înțelegem că tendința de frumos se va manifesta și în modul în care copilul își va întreține camera de lucru și obiectele sale, dar și în modul de a-și petrece timpul liber; modul de a gândi și simți, de a se îmbrăca, de a discuta cu părinții, colegii, cadrele didactice. El va putea să adopte o conduită corectă față de mediul înconjurător și ca fiecare pas făcut pe drumul cunoașterii, îi înalță pe elevi spiritual, le face viață mai bună și mai frumoasă, le oferă posibilitatea de a-și manifesta curiozitatea, sensibilitatea, spontaneitatea.

Bibliografie:

1. Diaconu Mihai, „*Îndrumător pentru lecțiile de abilități practice*”, editura Petriion.
2. Stan Lucian, Stan Ileana, Dorobanțu Gabriela, Ghiță Ecaterina, „*Abilități practice- ghid metodologic privind proiectarea și desfășurarea activităților*”, Editura Aramis, 2007
3. „*Repere pentru proiectarea și actualizarea Curriculumului național- Document de politici educaționale*”, Institutul de științe ale educației, 2015

Exerciții de scriere creativă. Sugestii metodice și exemple practice

Prof. Mariana Anghel
Colegiul Național Pedagogic "Carmen Sylva"
Timișoara

Într-o lucrare apărută în 1919, intitulată *Altă creștere: Școala muncii*, pedagogul și geograful Simion Mehedinți atrăgea atenția asupra unor tendințe excesive de teoretizare și memorizare a unor concepte, noțiuni, principii, fenomene, aride în forma brută de prezentare, fără o legătură reală cu viața sau fără o aplicabilitate practică la acea vreme în școala românească. De la apariția cărții "Școala muncii" au trecut mai bine de 100 de ani. Cartea a fost retipărită după anii 1990, dar ideea fundamentală a cărții rămâne de actualitate, mai ales într-o perioadă de continue reformări ale învățământului, ale curriculei sau ale programelor școlare. Analizând ceea ce văd pedagogii actuali în școala de acum, situația este "pe aproape". Sistemul educațional actual (încă) bazat pe predare-asimilare-reproducere, pe ascultare pasivă și vorbire, pe scriere și lectură, precum și pe calcul matematic de tip algoritmic/repetitiv favorizează oamenii care au dominantă cerebrală stânga, adică pe cei care lucrează ușor cu cuvinte și cu cifre, care utilizează limbajul simbolic și comunicarea verbală. Așadar, persoanele cu inteligență lingvistică (verbală și auditivă) și cele cu inteligență logico-matematică sunt favorizate de actualul sistem de învățământ ele reușind să învețe ușor și să facă față cu succes sarcinilor care presupun astfel de activități. Dar emisfera dreaptă – cea care permite înțelegerea globală a lucrurilor, sub formă imaginativă, care favorizează spontaneitatea și intuiția este dezavantajată. Se impune, așadar, desfășurarea procesului de învățământ astfel încât să stimuleze și emisfera cerebrală dreaptă. Interesată mereu nu doar de calitatea actului didactic cât mai ales de actualitatea noțiunilor, informațiilor pe care, conform programei, trebuie să le parcurg, am fost mereu preocupată de modul în care pot transmite copiilor unele informații necesare, dar lipsite de pragmatism. Lucrând în ultimii ani cu elevi de ciclul primar, acolo unde este vital să le captezi în mod constant atenția, să le stimulezi curiozitatea mult mai mult decât elevilor mai mari, care au deja o motivație intrinsecă formată, mi-am propus ca prin activitățile, lecțiile pe care le parcurg împreună cu elevii, să valorific în ansamblu întregul potențial intelectual, stimulând, prin activități diverse, ambele emisfere cerebrale.

Cuvântul de ordine, în actul predării, în tot ceea ce întreprind în actul didactic, la clasă, este creativitatea. Am folosit o multitudine de resurse: cărți, imagini, jetoane, hărți, materiale didactice confecționate de mine, enciclopedii, softuri educaționale, platforme, cântece, audiții, concerte lecție, experimente, am încercat cu elevii diverse căi pentru ca învățarea să devină o activitate nu doar plăcută, ci profundă care să-i formeze într-o manieră practică și actuală, dar nu mai puțin culturală.

Am încurajat orice formă de creativitate și mi-am oprit lecția pentru întrebări, sclipiri, nedumeriri și, de multe ori, efectul a fost spectaculos. Sau, cum spunea C. Noica în al său "Jurnalul metafizic": "Nu se știe cine dă și cine primește". Într-un mod didacticist, revenind la tema articolului, voi enumera trăsăturile personalității creatoare, subliniind că nu sunt doar acestea și că, pe lângă aceste trăsături, există și alți factori care influențează/potențiază aceste trăsături. Trăsăturile personalității creatoare sunt: curiozitatea, judecata autonomă, preocuparea pentru sarcinile care i se dau; asumarea riscurilor, perseverență; disciplină și capacitate de ordonare; motivație intrinsecă, interese multiple; valorizarea originalității și

creativității, comportament adaptabil, neconvențional, gândire deschisă, flexibilitate, originalitatea sensibilitatea la probleme și capacitatea de reconstrucție, de redefinire a unor concepte, jocuri, algoritmi de lucru.

Factori inhibitori ai creativității

Factori ce țin de profesor:

- accentul pus pe reproducerea cunoștințelor;
- lipsa de apreciere a originalității;
- sancționarea curajului de a pune întrebări;

Factori ce țin de elev:

- tendința spre conformism,
- percepție de sine devalorizantă,
- frica de ridicol, timiditate, descurajare rapidă;

Factori ce țin de sistemul de învățământ:

- supraîncărcare informațională
- promovarea inconstantă a elevilor talentați/ creativi, la discipline "secundare", în dauna promovării exclusive a elevilor merituoși cu rezultate deosebite la discipline din profilurile real/ uman

Factori potențatori ai creativității:

O atitudine pozitivă față de creativitate și față de elevii cu potențial creativ respectarea personalității creatoare a elevului din partea profesorului, dar și a părinților.

Spiritul creativ al elevilor se manifestă mai ales atunci când profesorul întreține o atmosferă caldă, invită elevii să participe și nu dispune, respectă nevoile și așteptările elevilor, este empatic și oferă încredere, cu alte cuvinte, profesorul reușește să fie pentru elevii săi un mentor, *un lider* (și nu un autocrat).

Mai mult, profesorul manifestă *creativitate în desfășurarea orelor*, antrenând toți elevii în învățare, dinamizându-i și solicitându-le să abordeze o problemă din unghiuri diferite, să analizeze soluții, să caute independent alte variante de rezolvare, să învețe prin propria descoperire/ lectură,

Propuneri de soluții/ idei creative pentru orele de Comunicare în limba română:

- dați exemple de cât mai multe cuvinte care încep cu *a, b, c...*, cuvinte care conțin, care se termină cu un anumit sunet!
- jocuri de cuvinte (tip "Fazan"), ghicitori, frământări de limbă;
- studiu de caz: cum comunicăm eficient? de ce există disensiuni în comunicarea cu părinții, cu colegii? cum să tratăm o persoană care ne jignește/ ne ignoră?
- dați exemple de cât mai multe propoziții după un anumit tipar alfabetic. De exemplu, tiparul **RVCA**- fiecare cuvânt din propoziție să înceapă cu aceste litere. Acest tip de exercițiu relevă *fluența expresională*;
- dați exemple de cuvinte care conțin toate formele unor ortograme *neam/ne-am, var/v-ar, cai/c-ai, car/ c-ar...*
- prezintă-mi cartea citită (la Clubul de lectură). Ce s-ar fi întâmplat cu personajul principal dacă cei din jur nu ar fi intervenit într-un anumit moment al acțiunii?

- Cum apreciați comportamentul personajului X? Voi cum ați fi procedat?
- Prezentarea unor povestiri sapiențiale și extragerea învățăturilor practice.
- *Dialoguri*; dialog cu propria ta umbră, dialog umoristic cu personaje atipice, reale sau imaginare
- *Jocul întrebărilor*: elaborarea unor întrebări problemă, cu privire la aer, apă, foc, stele, stări sufletești, picturi celebre, personaje literare.... De exemplu: ce măsuri trebuie să ia omenirea pentru a stopa scăderea vertiginoasă a stratului de ozon din atmosferă?
- Întrebări cu diverse destinații: adresate unor ființe, roboți, vietăți, plante, insecte... Cât mai multe întrebări de tipul: „De ce...?”
- Exerciții de argumentare: susține o idee, promovează un produs invocând 3 argumente și o concluzie.
- *Exercițiul de mimă/ teatru/pantomimă*
- *Jocul desenelor: limbajul/ mesajul lor.*
- *Creează compoziții literare inspirate de o anumită imagine (un tablou celebru, o anumită culoare, pete de cerneală, capodoperă din sculptură, diverse figuri geometrice) sau de o arie/ partitură muzicală*
- *Compuneri cu început dat* (de exemplu: „Mi-e dor...”, „Îmi amintesc...”), cu anumite cuvinte de sprijin/ cuvinte-cheie (de exemplu: tristețe, bucurie, empatie, pământ, cărăbuș etc.) sau *invocând un text dintr-o carte sau un aforism cunoscut.*
- *vorbire în public*: realizarea unei povestiri pe o temă sugerată, cu găsirea unui număr de trei finaluri: unul tragic, unul moralizator și unul umoristic
- *creație literară după un anotimp/ un eveniment istoric/ un fenomen natural...*
- *povestire despre oameni, invenții, fenomene sau/și animale neobișnuite* (de exemplu: „Plasma care cântă.” sau „Maimuța care numără”)
- *Povestea unei lacrimi/ unei picături de ploaie/ a unui bob de grâu*
- *Compunerea unei poezii în lanț*, apelând la întregul efectiv de participanți. Unul dintre membri, scrie pe o coală, un vers cunoscut sau unul creat „ad hoc”, îndoiaie foaia pentru a-i asigura anonimatul, recopiind doar ultimul cuvânt, după care, plasează foaia următorului coechipier. Acesta preia sarcina de lucru, procedând similar. După ce toți participanții și-au adus contribuția la alcătuirea poeziei, hârtia se despăturăște pentru a savura împreună versurile obținute într-un mod aleatoriu, chiar hazardat.
- *Găsirea unor titluri inspirate pentru diverse cărți, articole, anunțuri.*
- *Consecințe posibile la situații, evenimente cotidiene sau fanteziste* (de exemplu: ce s-ar întâmpla dacă plantele și animalele ne-ar putea citi gândurile?, ce s-ar întâmpla dacă am depista supradotații din lumea animală?, ce s-ar întâmpla dacă Soarele s-ar stinge?)
- *Scrisoare către mine însumi/ către părinți/ către profesorul preferat..!*
- *Completarea unui chestionar și analiza întrebărilor la final, cu respectarea confidențialității respondenților:*
  - Enumeră 3 puncte tari/ 3 puncte slabe pe care consideri că le deții
  - Enumeră 3 lucruri pe care nu îți face plăcere să le faci
  - Ce ai vrea să auzi în fiecare dimineață, la intrarea în clasă?

Ce este lumina?
Cine (ce) este Dumnezeu?
Ce s-ar întâmpla dacă oamenii și-ar pierde imaginația?
Dacă nu am fi oameni, atunci ce am fi?
Ne putem cunoaște pe noi înșine? Cum?
Cum crezi că te percep ceilalți?
De ce crezi că omul creează opere de artă?
Ce înseamnă să fii creativ?
Cum știm dacă suntem sănătoși? (întrebările pot continua...)

Moment umoristic:

- Ce s-ar întâmpla dacă....
- Mici jocuri de rol inspirate din cărți/ lecturi parcurse.
- Exerciții de improvizație teatrală pe o temă dată.

Concluzii

În exercițiile propuse mai sus și aplicate la clasă m-a interesat în mod deosebit fluența lingvistică a elevilor, ca indicator al creativității. De asemenea, am adresat întrebări cu răspuns deschis, interdisciplinar, mai ales la orele de Dezvoltare personală, Comunicare în limba română, dar și la orele de Istorie sau Geografie, prin provocări insolite, am generat situații problemă, unele provocate de conținutul lecției, altele doar de anumite aspecte colaterale ale ei. De multe ori m-am intersectat cu brainstorming-ul, dar adaptat clasei și nivelului de vârstă al elevilor. Pentru a produce cât mai multe idei creative, am adoptat de la bun început câteva reguli, cum ar fi: dăm libertate imaginației, suntem deschiși la idei noi, nu ridiculizăm, nu ironizăm opiniile și ideile colegilor, nu le criticăm, căutăm cât mai multe variante și soluții posibile și dezvoltăm ideile celorlalți. Demersul creativ la clasa mea s-a încununat, în fiecare an, cu realizarea unei cărți scrise de elevi, publicată la final de an școlar pe care elevii au primit-o, în dar, la premiere. Acest "jurnal din mers", realizat pe parcursul unui an școlar, a reunit lucrări de la toate disciplinele, compuneri, poezii, desene, premii, poze, tot ceea ce copiii au considerat relevant pentru parcursul lor școlar. Rezultatele au fost deosebite, pentru că drumul spre creativitate a fost deschis, iar bucuria învățării a fost pe măsura implicării, mai precis, una care provoacă și mai mult potențialul creativ la elevi. Revenind la cartea profesorului Simion Mehedinți, vom concluziona precizând scopul finit al demersului nostru didactic: „Tinta cea mai înalta a educatiei e sa formeze caractere, iar caracterul nu e un dar, ci o suma de deprinderi tari, dobândite prin muncă”. Astfel, prin muncă disciplinată și prin învățare în spirit creator, se pune accent pe educația în spiritul valorilor morale, valori perene care oglindesc și construiesc cultura unei generații și, implicit, civilizația unui neam.

Cum s-a răspândit Crăciunul

Antoni Meda
Școala Gimnazială Nr.1 Luduș

Până în Evul Mediu creștinismul a înlocuit mare parte din religiile bătrânei Europe. În fiecare an pe 25 decembrie credincioșii erau chemați în marile catedrale europene pentru a celebra așa numita *Christ's Mass (Liturgia lui Hristos)*, care mai apoi a devenit *Christmas* (Crăciunul). Totuși pe stradă și în casele oamenilor, acesta părea mai degrabă a fi un carnaval decât o sărbătoare religioasă. Dacă cineva ar ajunge în Europa evului mediu în timpul Crăciunului, ar crede mai degrabă că a nimerit în timpul Halloween-ului sau în Ajunul Anului Nou. Casele și străzile erau pline de oameni aflați sub influența licorilor bahice și de cupluri angajate în cele mai neortodoxe activități. Situația a devenit atât de gravă încât până în secolul al XVII-lea sărbătoarea a fost scoasă în Anglia în afara legii. O reformă religioasă a fost începută în curând de către puritanul Oliver Cromwell, care spunea că biserica trebuie să rămână pură față de păgânism. Fără prea mare succes însă. Când mulți dintre protestanți au scăpat de persecuțiile bisericii catolice și s-au refugiat în coloniile din Lumea Nouă, interesul pentru sărbătorile vesele de Crăciun a fost reaprins.

În primii ani, nici continentul american nu dădea prea mare importanță acestei sărbători. După proclamarea independenței, în anul 1789, membrii congresului Statelor Unite se aflau cu toții la "serviciu" pe data de 25 decembrie. Populația țării a continuat să lucreze în ziua de Crăciun și în următorii șaiszecișapte de ani. Dar pe măsură ce secolul al XIX-lea se pregătea să apună, Crăciunul va deveni extrem de răspândit, fără a fi însă nici o sărbătoare prea veselă, dar nici cu specific prea religios. America va inventa propriul ei Crăciun și în acest proces îl va reinventa pentru întreaga lume.

Pentru că inițial a debutat cu stângul, clasele superioare și-au propus să schimbe modul în care era percepută sărbătoarea. Irving Washington era la acea vreme cel mai bine vândut scriitor american și în 1819 s-a folosit de experiența sa pentru a scrie o serie de povești extrem de populare despre Crăciun. În aceste istorisiri clasele superioare primeau bucuoroase în casele lor oameni nevoiași pe care îi ospătau cu toate bunătățile. Între timp în Europa, Charles Dickens a "atacat" problema Crăciunului scriind în doar șase săptămâni *A Christmas carol (Un colind de Crăciun)*. Povestea avarului Scrooge avea să schimbe complet percepția despre această sărbătoare, aducând familia și actele de caritate în prim-plan. Prin această istorisire, oamenii au ajuns să asocieze Crăciunul cu peisajele feerice de iarnă, cu mesele pline de bunătăți și cu o atmosferă caldă și veselă de familie.

Pentru ca sărbătoarea să prindă la public, trebuia ca societatea să fie pregătită pentru ea. Și schimbarea majoră a apărut tocmai în sânul familiei. Lumea știa acum de ce sărbătorea Crăciunul, dar nu prea știa cum. Vechile tradiții păgâne păreau neadecvate, dar totuși unele s-au păstrat până în zilele noastre, alături de celelalte obiceiuri creștine.

Colindele au fost cântate în Europa cu mii de ani în urmă, dar pe atunci nu aveau nici o legătură cu tradiția de Crăciun din zilele noastre. Termenul *carol (colindă)* este derivat din francezescul *carole*, care reprezenta un dans în cerc acompaniat de cântăreți la diferite instrumente muzicale. Inițial, colindele erau urări pentru fertilitate, rodire și belșug, având o funcție mai degrabă rituală. Acest obicei era legat fie de începutul anului agrar (adică de venirea primăverii), fie de sfârșitul său (toamna, la culegerea recoltei). Pe de altă parte, un scop des întâlnit al colindelor – moștenit din sărbătorile Calendelor și a Saturnaliilor romane – era acela de alungare a spiritelor rele și de reîntâlnire cu cei plecați pe tărâmul celălalt. Peste timp, din semnificația inițială a colindelor s-a păstrat doar atmosfera sărbătorească, de ceremonie, petreceri și urări. Elementul creștin s-a suprapus cu adevărat peste colinde abia în Evul Mediu sub influența bisericii. Majoritatea se refereau la Fecioara Maria, la copilul nou-născut sau la sfinții care erau sărbătoriți în perioada imediat următoare Crăciunului. De asemenea acestea

reproduceau numeroase relatări biblice cu privire la scena nativității. În această perioadă a început obiceiul mersului cu colindatul din ușă în ușă pentru a vesti nașterea lui Mesia, colindătorii primind în schimb mere, nuci sau colaci.

La noi în țară **colindatul** are o veche tradiție și a rămas într-o oarecare măsură nealterat de trecerea timpului, mai ales în zonele rurale. Tot la noi s-au păstrat și alte tradiții precum mersul cu Viflaimul, cu Plugușorul sau cu Steaua. Acesta din urmă evoca momentul în care la nașterea lui Iisus, pe cer s-a ivit steaua călăuzitoare a Magilor.

Puțină lume știe însă că aceștia, spre deosebire de păstori, nu l-au vizitat pe nou-născut în noaptea nașterii cum apare deseori portretizat, ci mai târziu când locuia deja în Betleem. De asemenea nu se știe nici numărul lor. Se presupune că ar fi fost trei pentru că Evangheliile menționează trei tipuri de cadouri: aur, smirnă și tămâie. Dar asta este deja o altă poveste...

Bradul de Crăciun își trage originile din Germania, unde decorarea lui a fost dintotdeauna o parte a celebrării iernii. Acest obicei a fost moștenit de la popoarele nordice care își împodobeau casele cu ramuri de brad și de vâsc. Pomii, care la început erau atârnați de tavan, au început să fie decorați cu mere, care simbolizau, după cum bine ați ghicit, Grădina Edenului, iar ilicele cu care se decora casa (plantele acelea verzi cu boboțe roșii care la noi nu prea au intrat în tradiție) au început să simbolizeze coroana de spini a Mântuitorului. O povestioară spune că reformatorul protestant Martin Luther a decorat pentru prima dată pomul de Crăciun cu lumânări, cu destulă măiestrie totuși pentru a nu stârni un incendiu.

Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, bradul împodobit se întâlnea doar în Germania și poate că ar fi rămas acolo, dacă nu se oficia în 1840 mariajul reginei Victoria cu vărul ei, prințul Albert al Germaniei. Acesta a adus cu el în Anglia toate tradițiile de acasă, inclusiv pomul de Crăciun.

Fotografia cu familia regală în jurul bradului decorat a făcut ca în doar câțiva ani acest obicei să fie adoptat nu numai de Anglia ci și de toată Europa.

Pentru ca tabloul sărbătorilor de Crăciun să fie complet și lumea să aibă un pretext solid pentru a da iama în magazine fără procese de conștiință, mai lipsea din decor un bătrânel cu barba albă...

Până în secolul al XVIII-lea practica oferirii de cadouri celor dragi devenise adânc înrădăcinată. Din punct de vedere religios, obiceiul le amintea credincioșilor pe de o parte de darul făcut lumii de Dumnezeu: un Mântuitor care avea să spele omenirea de păcate, iar pe de altă parte de cadourile oferite de către Magi noului-născut.

Și uite-așa anii au trecut și procesul oferirii de cadouri care venea din partea “crailor” de la Răsărit a evoluat în frenezia cumpărăturilor pe care o vedem în zilele noastre. Ce pretext mai bun putea să existe pentru acest lucru decât Moș Crăciun? Dar să nu anticipăm!...

Conceptul bătrânelului simpatic care oferă cadouri are o lungă istorie în spate la care au contribuit diverse culturi. După cum deja ne-am obișnuit (și probabil plictisit) începem tot din Scandinavia, unde predecesorul moșului a fost Odin, zeul suprem în mitologia nordică. Acesta era descris ca un om înalt cu barbă mare și despre care se spunea că obișnuia să călătorească pe cer în timpul solstițiului de iarnă, hotărând cine va muri și cine va prospera în anul următor. În ajunul sărbătorii Yule, copiii își umpleau încălțăminte cu legume, iar zeul le oferea dulciuri în locul acestora. În secolul al IV-lea apare primul predecesor al lui Moș Crăciun din tradiția creștină: Sfântul Nicolae. Ca și în cazul multor sfinți din antichitate, avem de-a face cu un contrast între ceea ce știm despre sfântul Nicolae – aproape nimic – și cultul său foarte popular. Se cunoaște despre acesta că era un preot creștin care mai apoi a devenit episcop de Myra, un oraș din Asia Mică. Tradiția spune că Sfântul Nicolae umbla prin lume îmbrăcat într-o robă episcopală cu roșu și alb și călare pe un măgar, făcând cadouri copiilor și ajutându-i pe cei nevoiași.

Bibliografie:

- 1.Nicolae Sfetcu: Crăciunul – Obiceiuri și tradiții, Editura MultiMedia Publishing, 2018**
- 2.Alex Palmer: Marele atlas al Crăciunului, Editura Niculescu, 2024**
- 3.<https://ro.wikipedia.org/wiki/Cr%C4%83ciun>**

Explorarea anotimpului rece: Inovații și abordări contemporane în arta

lucrului cu copiii

Prof. Mariana Atomoaie

C. Ș. E. I. „Elisabeta Polihroniade” ,Vaslui

Anotimpul rece, cu iarna sa riguroasă și peisajele acoperite de zăpadă, reprezintă o perioadă deosebită din punct de vedere al educației și al dezvoltării creative a copiilor. Cu toate că în multe culturi iarna este adesea asociată cu liniștea și hibernarea, în domeniul educațional și artistic, acest sezon poate deveni o sursă importantă de inspirație. Abordările contemporane în arta lucrului cu copiii au evoluat semnificativ în ultimii ani, iar inovațiile în acest domeniu au adus noi perspective în modul în care copiii învață și se dezvoltă în această perioadă.

Într-un context educațional contemporan, legătura dintre copii și mediul înconjurător joacă un rol esențial în dezvoltarea creativității. Iarna, cu contrastul său alb și rece, oferă oportunități unice pentru explorare artistică. Copiii sunt invitați să învețe despre texturi, forme și culori prin activități care imită sau reflectă peisajul de iarnă. Artă devine astfel un instrument de a înțelege și aprecia natura într-o formă autentică, bazată pe percepțiile directe.

Un exemplu de abordare inovativă este utilizarea elementelor naturale din sezonul rece precum gheața, zăpada sau crengile înghețate în activități de creație. Educatorii încurajează copiii să creeze sculpturi din gheață sau să picteze pe zăpadă folosind culori vii stimulându-le imaginația și abilitatea de a interacționa cu mediul. Aceste activități nu doar că dezvoltă abilități artistice, dar și capacități cognitive, fiind o formă de învățare prin experiență directă.

Un alt aspect semnificativ al inovației în arta lucrului cu copiii este integrarea interdisciplinarității și a tehnologiilor moderne. La nivelul educațional, învățarea prin artă este din ce în ce mai des combinată cu științele, matematica sau chiar tehnologia. Acest tip de abordare permite dezvoltarea unor competențe transversale, în timp ce încurajează gândirea critică și soluționarea creativă a problemelor.

De exemplu, în cadrul unor activități de artă inspirate de iarnă, copiii pot învăța despre fenomenele meteorologice, cum ar fi formarea fulgilor de zăpadă, iar prin experimentare artistică pot crea modele geometrice sau pot explora concepte de simetrie. Integrarea tehnologiei, cum ar fi utilizarea tabletelor pentru a crea desene digitale sau realizarea de animații simple cu peisaje de iarnă, adaugă un element de modernitate procesului creativ.

Iarna este un sezon în care mulți dintre copiii se pot confrunta cu diverse provocări emoționale și comportamentale, legate de scăderea luminii naturale sau de condițiile meteorologice mai dure. În acest context, arta devine o formă eficientă de terapie, permițând copiilor să-și exprime emoțiile într-un mod nonverbal. Abordările contemporane pun accent pe terapia prin artă, în care copiii sunt ghidați să creeze lucrări care reflectă trăirile lor interioare.

Atelierele de artă pentru copii în perioada rece includ activități care facilitează exprimarea sentimentelor legate de melancolie, solitudine sau chiar entuziasmul generat de sărbători. De exemplu, crearea de colaje sau desene ce reflectă lumea interioară a fiecărui copil poate deveni o modalitate de a învăța cum să gestioneze sentimentele de anxietate sau stres. Această abordare contemporană a artei în educație promovează o viziune holistică asupra dezvoltării copilului, care ține cont nu doar de abilitățile cognitive, ci și de cele emoționale și sociale.

Un alt element important în educația contemporană a copiilor este stimularea colaborării. Anotimpul rece, cu atmosfera sa de sărbătoare și apropiere între oameni, poate fi o perioadă ideală pentru a încuraja activități de artă în grup. Colaborarea între copii în crearea unor lucrări de artizanat, cum ar fi ornamente de iarnă sau decorațiuni de sărbători, le oferă acestora oportunitatea de a învăța despre importanța lucrului în echipă, despre împărțirea responsabilităților și despre respectarea opiniilor celorlalți.

În acest sens, inovațiile în arta lucrului cu copiii includ nu doar realizarea unor produse artistice individuale, ci și construirea unor proiecte de grup care unesc viziuni și creativitate. Astfel, prin activități de artă colectivă inspirate de iarnă, copiii nu doar că își dezvoltă abilități tehnice, dar învață și despre empatie și comunicare.

În concluzie, anotimpul rece poate deveni un prilej deosebit de valoros pentru educația artistică a copiilor. Abordările contemporane în arta lucrului cu copiii sunt caracterizate de inovație, interdisciplinaritate și o viziune holistică asupra dezvoltării acestora. Artă devine astfel nu doar un instrument de învățare, ci și o metodă eficientă de exprimare și de dezvoltare emoțională. Prin activități creative inspirate de iarnă, copiii pot învăța despre natura înconjurătoare, pot explora noi tehnologii și își pot exprima liber trăirile interioare, într-un cadru care promovează colaborarea și dezvoltarea unor abilități sociale esențiale.

IMPORTANȚA ACTIVITAȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIA COPILOR

Autor Prof. Înv. Primar Avarvari Ioana
Școala Gimnaziala Nr.1 Pantelimon

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slabi dezvoltăți intelectual.

Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în

principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

Grija față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterea aptitudinilor.

Activitatea educativă școlară și extrascolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Serbarile și festivitățile – marchează evenimentele importante din viața școlarului. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă, și de asemenea au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

Concursurile școlare – sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importanță majoră și în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilitățile pe care aceștia le au.

Concursuri precum „Cangurul”, „Comper”, Școala Altfel, Săptămâna Verde, Festivalul-Concurs Internațional Boovie sau Olimpiadele Școlare pot oferi cea mai bună sursă de motivație, determinând elevii să studieze în profunzime și prin urmare să scoată rezultate mai bune la școală. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercitiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extrașcolară trebuie să cuprindă masa de copii. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestui obiectiv depinde în

primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi .

Activitățile extracurriculare sunt apreciate atât de către copii, cât și de factorii educaționali în măsura în care:

- ✓ valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor;
- ✓ organizează într-o manieră plăcută și relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ;
- ✓ formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ;
- ✓ copiii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă;
- ✓ participarea este liber consimțită, necodificată, constituind un suport puternic pentru o activitate susținută;
- ✓ au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup;
- ✓ sunt caracterizate de optimism și umor;
- ✓ creează un sentiment de siguranță și încredere tuturor participanților;
- ✓ urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ;
- ✓ contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor școlarelor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

ABORDAREA TRANSDISCIPLINARĂ A ÎNVĂȚĂRII BAZATE PE STORYTELLING ÎN PEDAGOGIA DRAMATICĂ

Autor: Prof. Badea Ana-Maria

Colegiul Național „Nichita Stănescu”, Ploiești

Strategiile de învățare bazate pe storytelling în pedagogia dramatică pot fi excelent integrate într-o abordare transdisciplinară în curriculumul formal. Prin combinarea povestirii și dramatizării cu diverse discipline, se poate activa și stimula creativitatea, gândirea critică și înțelegerea aprofundată a conceptelor complexe.

De ce tocmai o altfel de abordare? Problema identificată nu are coerență și este lipsită de relevanță în procesul de învățare al elevilor din curriculumul formal. Elevii nu reușesc să facă conexiuni între discipline diferite, iar predarea este adesea fragmentată, ceea ce duce la o lipsă de înțelegere și de aplicabilitate a cunoștințelor în viața reală. De asemenea, există o implicare emoțională și cognitivă scăzută, deoarece metodele tradiționale nu stimulează suficient creativitatea, gândirea critică și empatia.

Această problemă persistă din cauza unui curriculum structurat pe discipline distincte, fără o abordare integrativă care să reflecte natura interconectată a cunoștințelor și a vieții reale. Totodată, metodele de predare sunt bazate pe memorare și repetare, în detrimentul explorării creative și al învățării prin descoperire. În multe cazuri, storytellingul, care poate aduce o dimensiune emoțională și personală procesului de învățare, este neglijat.

Soluția propusă este integrarea storytellingului în pedagogia dramatică, printr-o abordare transdisciplinară. Storytellingul permite conectarea conținuturilor teoretice din mai multe discipline într-un mod captivant și emoțional, implicând elevii în procesul de învățare. Metodă stimulează dezvoltarea empatiei, a creativității și a abilităților de rezolvare de probleme, oferindu-le elevilor un cadru în care să exploreze și să înțeleagă mai bine conceptele abstracte prin povești și roluri dramatice. De asemenea, în pedagogia dramatică, storytellingul oferă un cadru creativ pentru a implica elevii, în special pe cei cu cerințe educaționale speciale (CES). Prin combinarea narațiunii cu dramatizarea, se pot dezvolta competențe variate, de la înțelegerea textului până la exprimarea emoțiilor și colaborare.

Implementarea acestei soluții va include următoarele etape:

1. Curriculum transdisciplinar: Crearea de unități de învățare integrate care să combine literatura, istoria, arta, științele sociale și alte domenii, astfel încât elevii să poată explora teme complexe prin storytelling și joc dramatic.

2. Storytelling în pedagogia dramatică: Elevii vor fi implicați în activități de povestire și joc de rol care să reflecte conținutul învățat. De exemplu, în cadrul unei lecții de istorie, elevii ar putea crea povești despre evenimente istorice, explorând perspective diverse și empatizând cu personajele istorice.

3. Evaluare holistică: Evaluările vor fi realizate nu doar pe baza cunoștințelor teoretice, ci și pe dezvoltarea abilităților de colaborare, comunicare și gândire critică. Evaluările formative și reflexive vor face parte din proces.

4. Formarea profesorilor: Pregătirea cadrelor didactice pentru a adopta storytellingul și pedagogia dramatică în predare, prin ateliere și cursuri dedicate.

Această implementare va contribui la transformarea educației într-un proces mai integrativ, relevant și captivant pentru elevi.

Pentru a evidenția **bune practici** și **idei inovative** legate de strategiile de învățare bazate pe storytelling în pedagogia dramatică și abordarea transdisciplinară, iată câteva exemple:

1. Proiecte de învățare transdisciplinară bazate pe povestiri

Bune practici: Școlile care implementează proiecte în care elevii creează povești inspirate din literatură, istorie și științe sociale, integrând concepte din diverse discipline. Un exemplu este colaborarea între orele de limba și literatura română și cele de istorie, în care elevii redactează povestiri bazate pe evenimente istorice studiate, dezvoltând astfel abilități narative și cunoștințe istorice.

Idei inovative: Folosirea platformelor digitale pentru a crea povești interactive (digital storytelling) în care elevii pot include elemente multimedia, cum ar fi imagini, sunete și clipuri video, pentru a aduce la viață povestirile lor.

2. Pedagogia dramatică în storytelling

Bune practici: Implicarea elevilor în activități de dramatizare în care aceștia joacă roluri și își creează propriile narațiuni, inspirate de temele discutate în clasă. De exemplu, o piesă de teatru în care elevii interpretează personaje din literatură sau istorie, explorând motivațiile și perspectivele lor.

Idei inovative: Integrarea teatrului de improvizație în cadrul lecțiilor pentru a stimula spontaneitatea și creativitatea elevilor, permițându-le să găsească soluții creative la problemele narative sau conceptuale discutate. Aceasta poate fi folosită și în discuțiile despre etică sau dileme morale în științele sociale.

3. Învățarea prin povești personale și reflecție

Bune practici: Încurajarea elevilor să își creeze poveștile proprii, în care să reflecteze asupra experiențelor lor de viață și să le coreleze cu conceptele studiate la școală. Aceasta ajută la personalizarea procesului de învățare și creșterea empatiei și a capacității de introspecție.

Idei inovative: Implementarea jurnalelor narative video sau podcasturilor create de elevi, unde aceștia își pot exprima gândurile și reflecțiile personale pe teme relevante pentru curriculum. Aceste formate le permit elevilor să își dezvolte abilități de exprimare orală, precum și să își articuleze gândurile într-un mod structurat.

4. Folosirea tehnologiei în storytelling transdisciplinar

Bune practici: Integrarea tehnologiei în storytelling prin folosirea aplicațiilor de realitate augmentată (AR) sau realitate virtuală (VR), permițând elevilor să vizualizeze și să interacționeze cu scenarii istorice sau literare.

Idei inovative: Crearea de escape rooms educaționale virtuale bazate pe povestiri, în care elevii trebuie să rezolve puzzle-uri inspirate din teme studiate la mai multe materii. Acest tip de activitate le permite să colaboreze, să își dezvolte gândirea critică și să învețe prin jocuri interactive.

5. Storytelling pentru învățarea empatică și abilități socio-emoționale

Bune practici: Organizarea de activități în care elevii povestesc din perspectiva unui personaj istoric/literar, pentru a înțelege mai bine motivațiile și emoțiile acestora. Aceste activități contribuie la dezvoltarea abilităților de empatie și a complexității emoționale a diferitelor situații.

Idei inovative: Implementarea unor proiecte de povestire colaborativă internațională, în care elevii din diverse țări colaborează la crearea unei povești comune, folosind platforme digitale. Acest tip de proiect dezvoltă nu doar abilități narative și transdisciplinare, ci și înțelegerea culturală globală.

Concluzii

Aceste bune practici și idei inovative demonstrează eficiența storytelling-ului în pedagogia dramatică și impactul său asupra învățării transdisciplinare și a dezvoltării personale a elevilor.

Integrarea storytellingului în pedagogia dramatică printr-o abordare transdisciplinară este o modalitate inovativă de a aduce împreună multiple discipline și de a face învățarea mai captivantă și relevantă pentru viața reală. Elevii învață să aplice cunoștințele dintr-o gamă largă de domenii în contexte narative și dramatice, ceea ce le dezvoltă abilități cognitive, sociale și creative într-o manieră integrată. Rezultatele obținute vizează dezvoltarea competențelor de exprimare orală, creșterea încrederii în sine a elevilor prin expunerea la vorbirea în public și îmbunătățirea capacităților de ascultare activă și de colaborare între colegi. De asemenea, improvizatia dramatică poate fi folosită cu succes în predarea tuturor disciplinelor.

Bibliografie

1. https://atelierdecuvinte.ro/educatie/2024/pedagogia-dramatica_22658.html
2. https://www.researchgate.net/publication/382658624_STORYTELLING_IN_TEACHING_ROMANIAN_AS_A_FOREIGN_LANGUAGE_TO_MEDICAL_STUDENTS
3. <https://www.acorns.ro/2019/01/storytelling/tehnici-> Tehnici de storytelling în educația timpurie
4. <https://atelierdecuvinte.ro/povestea-activitatea-didactica>
5. <https://www.uav.ro/stiri/strategii-de-%C3%AEnv%C4%83%C8%9Bare-bazate-pe-storytelling-%C3%AEn-pedagogia-dramatic%C4%83>

ROLUL ȘI IMPORTANȚA OBICEIURILOR ROMÂNEȘTI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Profesor Învășământ Preșcolar
BĂDESCU GEANINA
VIȘAN ECATERINA

Lada de zestre a poporului român este plină de valori materiale și spirituale care ne identifică și ne fac unici. Trebuie să scoatem la lumină aceste frumuseți și bogății: datinile și obiceiurile, portul popular, obiectele de artă populară, instrumentele muzicale, basmele, cântecele și dansurile, ghicitorile, proverbele și zicătorile. Este necesar să-i învățăm pe copiii noștri să le prețuiască, să le iubească ca pe niște scumpe comori, să fie adevărați ambasadori ai tradițiilor și obiceiurilor, să dorească să rămână vii peste veacuri, ca ei să le facă cunoscute pentru că acestea sunt fără asemănare și reprezintă „pașaportul” nostru în lumea mare..

Sărbătorile de iarnă sunt cele care ne apropie cel mai mult de originea noastră. Când vin colindătorii cu ale lor cântece și te invită să participi și tu la sărbătoarea Crăciunului primind colinda lor.

Un cadru didactic pasionat de munca sa, dar și de folclor, trebuie și poate, în limitele temelor anuale și săptămânale prin activități obligatorii, activități alese și activități extracurriculare să-i educe pe copii prin producții folclorice autentice, demonstrând astfel, în mod practic că și prin folclor pot fi realizate scopurile și sarcinile educării și formării copilului preșcolar. Un exemplu în acest sens este *șnuruirea* care se poate realiza pe teme cu specific tradițional așa cum se cusea odată la șezători.

Tradițiile sunt valori inegalabile și incontestabile, practic este amprenta fiecărui popor și de aceea avem misiunea de a nu le lăsa piară și să avem o amprentă de țară puternică în contextul globalizării.

Datoria noastră de dascăli este ca, încă de la cele mai fragede vârste, să insuflăm copiilor sentimente de respect și prețuire față de tradițiile și obiceiurile naționale.

Cunoașterea profundă a folclorului, a conținutului și a formei sale artistice poate asigura o orientare științifică în activitatea de valorificare și de prelucrare creatoare. Prin conținutul său profund realist și prin valoarea etico-educativă, folclorul constituie o școală de patriotism, din care se poate învăța dragostea pentru țară, atitudinea morală, demnă, pe care a avut-o poporul în clipele cele mai grele din viață.

În mileniul trei în care globalizarea este o caracteristică a societății și se discută mult despre efectul său asupra specificului cultural al fiecărei țări, când schimbul de informație se desfășoară la scară mondială procesul capătă proporții inimaginabile.

Tradițiile folclorice românești, obiceiurile, trebuie să lupte cu sărbătorile occidentale cu caracter preponderent comercial, de tipul: Valentine`s Day, Halloween.

Cadrele didactice ar trebui să urmărească familiarizarea cu valorile naționale, materiale și spirituale, renașterea, valorificarea, utilizarea potențialului educativ al datinilor, obiceiurilor populare. Obiceiurile, tradițiile folclorice românești nu trebuie să fie învinse în lupta cu sărbătorile occidentale cu caracter comercial.

Pentru a atenua efectele globalizării putem revitaliza tradițiile, repopulariza cultura folclorică, să redescoperim identitatea națională, culturală. Acum, școala este chemată să preia atribuțiile ce altă dată îi reveneau comunității și familiei. În trecut, comunitățile mici, prin reprezentanți precum bătrânii, preoții, se îngrijeau de perpetuarea culturii populare, de educația morală a copiilor. Astăzi școala este responsabilă cu educarea copiilor, nu doar cu instruirea lor. Doar educarea în spiritul identității noastre culturale prin inocularea valorilor perene ale neamului, cuprinse în folclor, ar produce acea „înfrâurire asupra inimii” copiilor, asigurând supraviețuirea în timp și evoluția culturii românești.

Copiii și tinerii trebuie îndrumați să-și îndrepte atenția spre fondul străbun de valori artistice și documentare pentru a-l aprofunda, a-l iubi și a-l răspândi, mai departe la următoarele generații.

Alături de literatură, care constituie un factor cu eficiență sporită în educație, arta populară își are și ea o contribuție de seamă. În primul rând, copiii încep să înțeleagă specificul poporului din care fac parte, aspirațiile lui, idealurile de ieri și de azi, care sunt oglindite în creațiile meșteșugarilor.

Punându-i pe copiii de la vârstă școlară în direct cu unele deprinderi ale acestor îndeletniciri, pe care bunicii sau meseriașii întâlneau ocazional în târguri sau alte festivaluri de folclor le practică, le educăm respectul și dragostea pentru o posibilă meserie, pe care, de ce nu, o pot îmbrățișa când vor fi mari.

Pentru ca generațiile care ne urmează să cunoască rădăcinile poporului și evoluția sa pe treptele istoriei, este de datoria noastră, a celor cu misiunea de educatori, să le lăsăm cât mai puțin alterată zestrea, pentru a ne recunoaște și a nu uita că am fost și că suntem români.

Cultura noastră asimilează, în mod creator, tot ceea ce este valoros în cadrul moștenirii culturale. Imensul tezaur folcloric al poporului nostru constituie o componentă valoroasă a acestei moșteniri.

BIBLIOGRAFIE

Constantin Eritescu „Folclorul literar al românilor” Ed. Compana 2007

Mariana Andrei „Introducere în literatura pentru copii” Ed. Paralela 45, Pitești 2005

Valeriu Marinescu „Literatura pentru copii” Ed Ars Decendi 2018

Sorina Sov „Tradițiile și obiceiurile românești, mijloace de formare și educare a preșcolarilor” Ed Nico Târgu Mureș

Anotimpul rece în activitatea inovatoare la clasă

Anotimpul rece, caracterizat prin frig, zăpadă și zile scurte, aduce o serie de provocări și oportunități în activitatea educativă, mai ales în contextul învățământului. Deși poate părea că vremea rece limitează opțiunile pentru activitățile educaționale, cu o abordare inovatoare, acest anotimp poate deveni o sursă de inspirație pentru activități creative și interactive care stimulează gândirea critică și colaborarea între elevi. În acest articol vom explora cum anotimpul rece poate influența și sprijini activitatea inovatoare la clasă, promovând un mediu educațional în care elevii se dezvoltă nu doar academic, ci și social și emoțional.

Anotimpul rece poate influența semnificativ starea de spirit și energia elevilor. De cele mai multe ori, vremea rece și înnoțată poate duce la o scădere a motivației și a entuziasmului. Lipsa luminii naturale și temperaturile scăzute pot provoca o stare generală de oboseală, iar elevii pot deveni mai pasivi în timpul orelor. Cu toate acestea, o activitate inovatoare poate contracara aceste efecte. Activitățile care stimulează creativitatea, colaborarea și interacțiunea sunt excelente pentru a adresa aceste provocări, încurajând elevii să participe activ și să se simtă implicați.

De exemplu, folosirea unor metode interactive, precum învățarea prin jocuri, provocări educaționale în echipe sau proiecte de grup, poate spori motivația și poate transforma lecțiile într-o experiență mai plăcută și mai captivantă. Anotimpul rece poate deveni astfel o oportunitate de a promova lecții interactive care fac față plictiselii și lipsei de entuziasm caracteristice acestei perioade.

Un alt aspect important este integrarea tematicii iernii în lecțiile zilnice. Anotimpul rece poate deveni un pretext pentru explorarea unor teme interesante, care pot stimula imaginația elevilor și pot adânci înțelegerea acestora asupra mediului înconjurător. De exemplu, în cadrul lecțiilor de științe, elevii pot învăța despre fenomenele naturale specifice iernii, cum ar fi formarea zăpezii sau modul în care animalele se adaptează la temperaturile scăzute. În același timp, acest tip de activități poate include și elemente de educație ecologică, prin care elevii învață despre importanța protejării mediului în perioada iernii, în contextul schimbărilor climatice.

Activitățile interdisciplinare care combină diferite domenii de învățământ, cum ar fi literatura, științele și artele, sunt deosebit de eficiente pentru a transforma anotimpul rece într-o sursă de învățatura și inspirație. Elevii pot citi poezii sau povești despre iarnă, pot crea desene sau colaje inspirate de acest anotimp sau pot realiza experimente care demonstrează cum apa îngheață și se transformă în gheață. Astfel, anotimpul rece poate deveni o punte de legătură între diferite domenii de cunoaștere.

Tehnologia joacă un rol important în activitățile educaționale inovative, iar în perioada iernii poate adresa și provocările legate de vremea nefavorabilă sau de absențele elevilor din cauza bolilor de sezon. Platformele online, aplicațiile educaționale și resursele multimedia pot fi folosite pentru a crea lecții interesante și interactive. De exemplu, profesorii pot utiliza instrumente digitale pentru a organiza lecții virtuale, pentru a discuta teme de sezon sau pentru a le oferi elevilor posibilitatea de a explora aspecte ale iernii dintr-o perspectivă globală.

În plus, utilizarea tehnologiilor moderne, precum realitatea augmentată (AR) sau realitatea virtuală (VR), poate duce la crearea unor experiențe de învățare imersive. Elevii pot „explora” un peisaj de iarnă virtual sau pot învăța despre geografia regiunilor reci ale lumii, toate acestea într-un mediu digital care sprijină învățarea activă și experiențială. Aceste metode inovative nu doar că stimulează interesul pentru subiectele abordate, dar ajută și la dezvoltarea unor abilități digitale esențiale pentru viitorul lor educațional și profesional.

Pe lângă utilizarea tehnologiei, anotimpul rece poate încuraja și activități de grup care sprijină colaborarea și învățarea prin proiecte. Activitățile de grup sunt extrem de valoroase pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor. De exemplu, în timpul orelor de educație fizică, chiar și în condiții de vreme rece, se pot organiza competiții și jocuri de echipă care stimulează spiritul de colaborare și competitivitatea sănătoasă.

De asemenea, profesorii pot organiza activități de voluntariat sau proiecte comunitare legate de sezon, cum ar fi colectarea de haine și alimente pentru persoanele defavorizate, activități care nu doar că ajută elevii să învețe despre importanța solidarității, dar și să înțeleagă mai profund valorile umanității și compasiunii. În acest fel, anotimpul rece devine un prilej pentru dezvoltarea unor proiecte educaționale cu impact social.

Anotimpul rece, cu provocările sale legate de vreme și stare de spirit, poate deveni un aliat puternic al inovației educaționale la clasă. Prin abordări creative și activități interactive, profesorii pot transforma iarna într-o perioadă de învățare intensă și captivantă. Este esențial ca învățătura să fie adaptată la specificul acestui anotimp, integrându-se atât în lecțiile teoretice, cât și în activitățile practice. Utilizarea tehnologiei, învățarea prin colaborare și explorarea tematicii iernii pot contribui la dezvoltarea unei atmosfere educaționale inovative, care nu doar că stimulează cunoștințele, dar și formează abilități sociale și emoționale importante pentru viitorul elevilor.

4o mini

CROMATICA TRADIȚIILOR STRĂMOȘESTI

Prof. Înv. Primar BANEA ANGELICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ JIJILA

Obiceiurile tradiționale românești conțin o varietate de datini și manifestări, cu o amplă desfășurare în lumea satului. Între acestea, un loc deosebit îl ocupă obiceiurile de iarnă.

Formele de manifestare sunt moștenite din cultura folclorică românească și au fost transmise prin tradiție din cele mai vechi timpuri până azi.

Modalitățile de sărbătorire sunt foarte numeroase, de o deosebită bogăție, implicând participarea întregii comunități, și mai ales a copiilor.

În ultimii ani, iarna debutează din ce în ce mai rar cu albul imaculat al nămeților de poveste, dar întotdeauna cu cele trei culori ale drapelului național, arborat cu mândrie de Ziua Națională, pe întreg teritoriul țării la 1 Decembrie. Sărbătoarea lui Moș Nicolae, în imediata apropiere, inspiră bunătate, empatie, aducând bucuria copilăriei în fiecare casă.

Este mai bine de o lună, din prima zi a anotimpului rece și până la Bobotează, în care predomină autenticitatea spiritului românesc.

Crăciunul este magic, mai ales copiii știu acest lucru. Nici nu ar putea fi altfel, pentru că această sărbătoare celebrează nașterea, iubirea, familia și generozitatea. Practic, tot ce este mai bun și mai frumos în noi, iese la lumină de Crăciun.

În trecut, în lumea satului dobrogean, împodobirea în mod festiv a casei însemna etalarea lucrurilor de preț. Țăranii nu aveau brad cu luminițe, nici globuri sau beteală. Dar casa era curată lună și decorată în mod tradițional, cum știau gospodinele mai bine.

Astăzi, sărbătorile de iarnă aduc multe luminițe în brad, în casă și în localitate, și nu în ultimul rând, în sufletele oamenilor care pregătesc nu numai spațiul interior al casei, dar este purificat și spațiul interior al fiecăruia dintre membrii comunității, prin postul pe care îl țin și prin prezența la rugăciune în biserica satului.

Obiceiurile de iarnă aduc bucuria venirii Crăciunului și Anului Nou. În Ajunul Crăciunului, copiii merg din casă-n casă cu Bună dimineața la Moș Ajun, anunțând cu bucurie apropierea Nașterii Domnului. Bătrânii le oferă încă, așa ca în vremuri de demult, nuci, mere sau colaci pe care le strâng cu grijă în trăistuțe atent confecționate de mâinile migăloase ale mamelor. La căderea serii, copii, flăcăi și chiar vârstnici pornesc a colinda, aducând vestea Nașterii la casele din sat.

La casa colindată, în spiritul tradiției, colindătorii întrebă întotdeauna gazda dacă îi primește cu colinda, apoi cântă la ușă sau la ferastră. La final sunt cinstiți cu mâncare și băutură, semn al omeniei și ospitalității.

De Sfintele Sărbători , copiii merg cu Steaua, cu Capra, cu Plugușorul sau Sorcova, obiceiuri care încă se păstrează :

<i>Sorcova,</i>					<i>vesela,</i>
<i>Să</i>		<i>trăiți,</i>			<i>să-mbătrâniți:</i>
<i>Ca</i>	<i>un</i>	<i>măr,</i>	<i>ca</i>	<i>un</i>	<i>păr,</i>
<i>Ca</i>	<i>un</i>	<i>fir</i>	<i>de</i>		<i>trandafir.</i>
<i>Tare</i>		<i>ca</i>			<i>piatra,</i>
<i>Iute</i>		<i>ca</i>			<i>săgeata.</i>
<i>Tare</i>		<i>ca</i>			<i>fierul,</i>
<i>Iute</i>		<i>ca</i>			<i>oțelul.</i>
<i>La anul si la multi ani!</i>					

Toate aceste obiceiuri, au trecut prin timp si se păstrează încă datorită oamenilor iubitori de traditie străbună, care-si încurajează copiii să le îndrăgească și să le ducă mai departe. Ele mențin satul viu în mintea și inima tuturor celor care își au rădăcinile în el .

În sufletul fiecărui om ar trebui să stăruie neconținut zăpezile fabuloase din vremea bunicilor. Albul imaculat redeschide de fiecare dată universul feeric, care poartă numele COPILARIE. Bucuria ei sălășluiește în sufletul fiecăruia si, indiferent de trecerea timpului, paradisul amintirilor ne păstrează vesnic tineri.

BIBLIOGRAFIE

POPA STELUȚA- Obiceiuri de iarnă-Colectia Națională de Folclor, Editura Muzicală, București, 1981 ,pag 112

MIRAJUL IERNII

Prof. înv. primar Bărburaș Parmina-Sândica

Școala Gimnazială Nr. 1 Românași

Fiecare anotimp are farmecul său, însă parcă anotimpul iarna este, prin excelență, anotimpul care ne apropie mai mult sufletele, ne bucură mai mult inimile, ne sensibilizează mai mult, ne cheamă să ne întoarcem parcă în timp, în copilărie, să retrăim parcă emoțiile copilului de odinioară.

Anotimpul iarna, dincolo de mult așteptata zăpadă pe care o aduce, este și anotimpul-gază al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului. La români, sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun, sunt adevăratele sărbători de suflet.

În școala, Crăciunul reprezintă contextul potrivit pentru dezvoltarea și valorificarea anumitor competențe ale elevilor, ca de exemplu:

- Valorificarea potențialului artistic și creator al copiilor prin realizarea unor lucrări originale pe tema dată, aplicând tehnici specifice activitatilor practice și artistico- plastic;
- Cunoașterea tradițiilor și sărbătorilor specifice Crăciunului;
- Dezvoltarea dragostei pentru frumosul din natură în anotimpul iarna;
- Cultivarea sensibilității cromatice și artistice a copiilor etc.

În această perioadă, copiii și părinții (parteneri importanți în derularea activităților care se desfășoară cu această ocazie) își reamintesc despre importanța timpului petrecut în familie, retrăiesc sentimente minunate prin dăruirea de cadouri simbolice, muzicale, persoanelor vulnerabile ale societății (programe de colinde pregătite pentru vârstnicii de la Căminul de Vârstnici din localitate, dăruirea de felicitări și decorațiuni de Crăciun acestora sau copiilor din familii defavorizate).

Sărbătorile de iarnă reprezintă nostalgia desăvârșirii noastre spirituale, Sărbătoarea Crăciunului transpunându-ne pe un tărâm spiritual remarcabil. Ne împăcăm cu noi înșine și cu semenii noștri, prin iubire și iertare, prin bucuria de a fi împreună și a deveni mai buni, mai darnici, mai atenți la nevoile celor de lângă noi, toate aceste valori reprezentând esența acțiunilor întreprinse în școala în perioada Sărbătorii Crăciunului.

Dincolo de faptul că este una dintre cele mai importante sărbători creștine, Crăciunul e așteptat cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă, uneori chiar și de religie. Sigur te gândești cu drag la cadourile lui Moș Crăciun, la colinde, la mirosul de brad și la vâscul din pragul ușii. Și, cu siguranță, experiențele personale au încărcat astfel de clipe magice cu semnificații proprii. Dar mai mult decât atât, tradițiile legate de Crăciun aduc simboluri naturale vechi de sute de ani.

Bradul deține rolul principal în perioada Crăciunului. Împodobitul acestuia este cel mai îndrăgit obicei de sărbători, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire (pentru că este împodobit de întreaga familie), bucurie și fericire (pentru că sub el sunt puse cadourile), magie (se spune că Moș Crăciun nu vine în casele unde nu e brad), viață, trăinicie și sănătate (pentru că este mereu verde, chiar și când afară e zăpadă). Practic, bradul a devenit centrul sărbătorilor de iarnă!

Prin conținutul serbărilor îi ajutăm pe copii să înțeleagă mesajul și conținutul acestor obiceiuri populare, adaptându-le particularităților de vârstă și aptitudinilor artistice individuale.

De asemenea, atmosfera de sărbătoare din sala de festivități prin ornarea și decorarea cu elemente specifice sărbătorii constituie un alt prilej de bucurie pentru copii, ei descoperind tradițiile și obiceiurile practicate în timpuri străvechi, simt și prețuiesc frumusețea acestora.

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă copiii învață colinde, adevărate comori de simțire, de gingășie sufletească, și nu în ultimul rând, de frumusețe literară.

Am reușit să-i implic pe elevi în organizarea unor evenimente legate de sărbătorile de iarnă: la repetițiile pentru serbarea de Crăciun (să memoreze roluri, poezii, versurile colindelor etc.), la confecționarea unor podoabe pentru bradul de Crăciun -în clasă-, la confecționarea unor costume etc. Astfel, le-am oferit prilejul de a se simți ei în „miezul lucrurilor”, de a vedea ei înșiși ce înseamnă munca din spatele organizării unui număr la o serbare de Crăciun, de a aprecia mai mult, mai bine, activitatea propriului copil.

Serbările școlare contribuie la acumularea de cunoștințe și la lărgirea orizontului de cunoaștere a copiilor. Înțelegând și memorând poezii, texte ale scenetelor sau cântece se dezvoltă memoria și limbajul. Această formă de învățare este condiționată de dezvoltarea atenției. Materialul artistic folosit trebuie să aibă valoare educativă și să cuprindă materiale accesibile particularităților individuale și de vârstă ale copiilor. Serbările copilăriei, momentele acestea de maximă bucurie, atât pentru copii, cât și pentru părinți, întăresc și fortifică sufletele viitorilor adulți. Toate acestea aduc lumina în suflete, dau aripi imaginației, entuziasmului și stimulează gândirea creatoare.

Pe lângă rolul inestimabil al dascălilor în acest sens, un rol important le revine și părinților elevilor. Familia reprezintă elementul-cheie în cadrul parteneriatului educațional, părinții contribuind și ei la realizarea tuturor dimensiunilor educației. Dacă părinții au încredere în școală, în dascălii săi, atunci ei se implică în activitățile organizate de către dascăli, colaborează, astfel încât metodele, obiectivele propuse să fie convergente.

În ciuda schimbărilor survenite în societatea românească, părinții, cadrele didactice, se străduiesc să nu se piardă tradițiile, obiceiurile de veacuri, păstrate cu sfințenie de înaintașii noștri. Prin strădania lor, copiii noștri și copiii copiilor noștri se vor bucura, încă, de frumusețea acestor tradiții și obiceiuri, le vor conștientiza valoarea și vor deveni responsabili de a le transmite mai departe.

Bibliografie:

1. Sorina Sav, „Tradițiile și obiceiurile românești, Editura Nico Teodosiu, O., Coman, C., 2005.
2. ISJ Buzău, „Bucuria Sărbătorilor de Iarnă - Dăruind vei dobândi!” Ediția I, Abordare prin activități interdisciplinare, Editura Editgraph, Buzău, 2016.
3. Țiru, C. – „Pedagogia activităților extracurriculare” – suport de curs, Cluj Napoca, 2007.

Anotimpul rece din perspectivă interdisciplinară

prof. Bondar Zita,
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Oradea

Culorile calde și reci sunt două categorii fundamentale în teoria culorilor, având un impact major asupra percepției vizuale și asupra stării emoționale a privitorului. Aceste culori sunt folosite strategic în design, artizanat, modă, arhitectură și chiar în publicitate pentru a transmite diferite mesaje și pentru a influența atmosfera unei lucrări sau a unui spațiu.

Culorile calde sunt culorile care sunt asociate cu sursele de căldură, foc și lumină. Ele evocă o senzație de energie, confort, pasiune, și dinamism. Culorile calde sunt adesea folosite pentru a atrage atenția și pentru a stimula sentimente intense, fie ele de entuziasm, excitație sau chiar agitație. Ele sunt, de asemenea, adesea folosite pentru a crea un sentiment de proximitate, deoarece sunt percepute ca "mai apropiate" sau "mai calde" în spațiu.

Culorile reci sunt asociate cu elementele naturale precum apa, cerul sau gheața. Aceste culori evocă un sentiment de liniște, răcoare, distanță, dar și de serenitate și pace. Spre deosebire de culorile calde, culorile reci sunt adesea percepute ca fiind "mai departe" sau "mai îndepărtate". Ele sunt folosite pentru a crea o atmosferă calmantă, relaxantă și pentru a induce o stare de echilibru.

Atunci când culorile calde sunt plasate lângă culori reci, ele creează un contrast vizual interesant, dar și o tensiune care poate capta atenția privitorului. Această combinație poate fi folosită în moduri foarte eficiente în artă, design și modă pentru a crea efecte vizuale dinamice și pentru a accentua anumite părți ale unui design.

Deci, culorile calde și reci au efecte puternice asupra stării emoționale și psihologice a privitorului. Culorile calde transmit energie, pasiune și dinamism, fiind folosite pentru a atrage atenția și a stimula acțiunea. Pe de altă parte, culorile reci evocă calm, serenitate și distanță, creând un efect relaxant și echilibrant. Combinarea inteligentă a acestora poate adăuga complexitate și profunzime unui design, iar în utilizarea lor în spații și designuri, aceste culori pot influența semnificativ atmosfera și impactul vizual.

Dialogurile cromatice sunt tehnici fundamentale folosite în design vizual pentru a crea armonie, contrast și interes vizual prin combinații de culori. Alegerea culorilor influențează puternic modul în care o lucrare este percepută de către privitor, iar un dialog cromatic eficient poate transforma un design simplu într-o operă captivantă. Aceste dialoguri se bazează pe relațiile de culori pe care le putem observa pe roata culorilor și sunt folosite în moduri variate pentru a exprima diferite stări, emoții sau pentru a ghida atenția.

Dialoguri cromatice armonioase sunt acele combinații de culori care sunt cele mai plăcute pentru ochi și creează o senzație de echilibru și calm. Culori analogice sunt culorile care se află una lângă alta pe roata culorilor și împărtășesc aceleași trăsături de bază și această combinație a lor evocă un sentiment de calm și unitate.

Dialogurile cromatice contrastante se bazează pe diferențele puternice dintre culori, creând un contrast vizual puternic. Acestea sunt folosite atunci când se dorește ca elementele vizuale să iasă în evidență și să capteze atenția. Contrastul poate fi realizat între culori complementare sau triadice, iar efectul poate fi foarte dramatic.

Dialoguri cromatice monocromatice sunt compuse din diferite nuanțe, tonuri și intensități ale aceleași culori, creând un design subtil și elegant. Această paletă de culori este foarte unitară și liniștitoare, fiind folosită frecvent în designurile care doresc să evite haosul vizual, dar care vor totuși să păstreze o anumită complexitate.

Dialoguri cromatice naturale se realizează atunci când culorile inspirate din natură sunt folosite pentru a crea armonie și a reflecta echilibrul și frumusețea naturală. Aceste combinații se bazează adesea pe culori pământii sau pe cele ale peisajelor naturale, fiind folosite în designuri care doresc să evoce simplitate, naturalețe și confort.

Dialogurile cromatice de tip "warm-cold" (cald-rece), adică combinarea culorilor calde cu cele reci este un mod de a crea un contrast vizual care atrage atenția asupra punctelor de interes, fără a crea o senzație de disonanță prea puternică. Acest tip de dialog cromatic este foarte folosit în designul interior și în modă pentru a crea echilibru între culori care evocă energie (culori calde) și calm (culori reci).

Dialoguri cromatice minimaliste apar când se reduce numărul de culori la minimum pentru a crea un efect puternic, dar simplu. Paletele de culori minimaliste sunt foarte populare în designul modern și în modă, unde se preferă un număr mic de culori intense și bine alese, dar care să creeze un impact puternic.

Degradé-ul este un tip de dialog cromatic care implică tranziții line între culori. Aceste tranziții pot fi între nuanțe ale aceleași culori sau între culori diferite. Degradé-ul este folosit frecvent pentru a adăuga adâncire și dinamică unei compoziții vizuale.

În concluzie, dialogurile cromatice reprezintă un instrument esențial în arta și designul vizual, iar alegerea combinațiilor corecte de culori poate influența considerabil percepția unui proiect. Fie că este vorba de crearea unei atmosfere calmante, de atragerea atenției sau de echilibrarea unui design complex, cromatica joacă un rol crucial în transmiterea mesajelor vizuale. Fiecare tip de dialog cromatic, de la cele armonioase la cele contrastante, are un impact specific și poate fi folosit cu intenție pentru a îndeplini scopuri estetice și funcționale diverse.

Cromoterapia este o disciplină care are origini foarte vechi. Medicina tradițională a acordat întotdeauna o importanță deosebită influenței culorilor asupra sănătății fizice și emoționale ale oamenilor. Diferite popoare le-au folosit în scopuri curative, în ritualuri magice și religioase, dincolo de cele estetice. Cuvântul „cromoterapie” provine din cuvântul grecesc cromos, care înseamnă „culoare”. Cromoterapia sau vindecarea prin culori precum și luminoterapia - sau terapia prin expunere la lumină sunt, alături de aromaterapie, forme de terapie alternativă care folosesc simțurile pentru a echilibra organismul și a-i oferi ocazia de a se vindeca prin forțe proprii. Atât lumina, cât și culorile sunt folosite pentru a induce diferite stări în organism, care favorizează prevenția sau tratarea unor afecțiuni. Lipsa expunerii la lumina zilei în timpul iernii ne perturbă ritmul circadian și ne întărește răspunsurile la experiențele stresante și care provoacă anxietate și accentuează depresia. De aceea, cercetătorii au luat în calcul posibilitatea ca, intervenind cu lumina în momentele potrivite, anumite afecțiuni să fie gestionate. De asemenea, terapia prin culoare poate fi de mare folos și din punct de vedere psihic, dar și fizic. Natura ne-a oferit cel mai bun exemplu prin modularea nivelului de vitamina D prin expunerea la ultravioletele naturale emise de soare, o vitamină atât de importantă pentru prevenția cancerului, dar și pentru susținerea puterii sistemului imunitar. Însă, în sezonul rece, când am avea mai multă nevoie de un sistem imunitar puternic, nu prea avem parte de lumina soarelui. Psihiatrii au studiat, însă, și variantele de intervenție cu lumină puternică acasă. Un studiu, de exemplu, a arătat cum lumina corectă dimineața ar putea reduce activitatea din „centrul fricii” al creierului în lunile întunecate de iarnă. Autorii studiului au constatat că, atunci când oamenii sunt expuși dimineața la lumină care imită lungimile de undă ale luminii zilei, pot gestiona mai bine experiențele care provoacă anxietate. Lumina stimulează comunicarea dintre regiunile creierului care sunt esențiale pentru gestionarea emoțiilor, cum ar fi stresul și anxietatea.

Cromoterapia pornește de la ideea că privirea anumitor culori pentru o anumită perioadă de timp poate provoca la nivelul creierului anumite procese care să influențeze starea de sănătate a întregului organism. Este o formă de terapie complet noninvazivă, ce poate fi aplicată indiferent de vârstă sau de gravitatea afecțiunii de care suferă o persoană și poate cel mai important, o putem studia și pune în practică chiar și singuri, acasă. Ceea ce poate mulți oameni nu știu, este că expunerea corpului la un ambient în care domnește o anumită culoare poate influența sănătatea. Acest lucru se întâmplă pentru că, deși percepem culorile cu ajutorul vederii și pielea noastră poate asimila diferit anumite substanțe când este expusă unor forme de lumină - cum este de exemplu lumina difuză, care ne relaxează, sau lumina albă, potrivită pentru spațiile de birouri. Fiecare culoare primară care compune spectrul luminii are o anumită lungime de undă și vibrații caracteristice, pe care noi nu le percepem în mod conștient. Prin urmare, indiferent de preferințe personale sau de simbolistica socio-culturală, culorile vor avea aceleași efecte asupra tuturor persoanelor. Culorile de care ne înconjurăm

zi de zi au anumite efecte asupra stării fizice și psihice. Dacă le cunoaștem, putem utiliza cromoterapia în avantajul nostru. Utilizând lumini colorate, sub formă de lumânări colorate sau lumini LED, pentru a proiecta culori specifice pe corp sau în încăpere, putem testa acest efect terapeutic al culorilor. Putem picta în anumite culori, în funcție de ce vrem să obținem. Purtarea hainelor de anumite culori poate avea un efect asupra stării de spirit și a energiei unei persoane. Cromoterapia sugerează că și aportul de alimente în anumite culori poate contribui la echilibrarea corpului și a energiei sale. De exemplu, se spune că aportul de fructe și legume de culoare verde poate sprijini sănătatea inimii și a sistemului imunitar.

Am făcut un studiu interdisciplinar pornind de la dorința de a reda prin limbaj plastic „Iarna” din Concertul „Anotimpurile” de Antonio Vivaldi și să reprezentăm prin desen, mesajul poeziei „Iarna” de Elisaveta Novac. Pentru acest studiu am ales realizarea unei picturi în vopsele de ulei care evocă sentimentul profund de solitudine și liniște care învăluie peisajele rurale în timpul iernii, alegând o paletă de culori pastelate pentru a ilustra contrastele delicate dintre zăpada albă pură și culorile vii ale caselor, creând o atmosferă de vis și mister. Am utilizat culorile care sunt calde, dar expresive, cu accente de albastru glaciatic și violet, care să reflecte frigul pătrunzător al iernii. Cerul, dominat de nuanțe de violet și albastru deschis care ar putea permite privitorului să-și imagineze fulgii de nea dansând în văzduh. Casele le-am gândit a fi pictate cu linii simple, dar sugestive, evidențind rezistența lor în fața asprimii naturii, roșul acoperișurilor și portocaliul pereților aducând un contrast cald în peisajul dominat de frig, simbolizând căldura și ospitalitatea care persistă chiar și în cele mai aspre condiții. Zăpada care acoperă totul pe alocuri, am întrerupt de pete de culoare – un verde închis al brazilor, un maro al drumurilor neumbrate, o pată de roșu a unei uși de demult. Dar, în prim-plan, să zicem că am ales să pictăm un câmp acoperit de zăpadă, unde tușele largi de culoare sugerează vegetația care se luptă să supraviețuiască sub greutatea nămeților. Liniile curbe și dinamice ale pensulei ne-am imaginat cum ar putea aduce viață și mișcare în peisaj, transformând un cadru static într-o scenă plină de vitalitate și schimbare.

În pictura noastră despre iarnă, fiecare element ar fi esențial în compoziția generală, de la cele mai mici detalii ale texturii zăpezii până la grandiosul vârtej al cerului, încât totul să contribuie la o simfonie vizuală care sărbătorește frumusețea iernii. Această lucrare plastică este o invitație de a păși într-un alt univers, unul în care timpul pare să se oprească, iar frigul de afară este contrabalansat de căldura umană ce răzbate din fiecare casă. Este o reprezentare care transcende simpla ilustrare a unui anotimp, devenind o expresie a rezistenței umane, dar și a armoniei cu natura. Chiar am trăit clipe minunate alături de elevi pictând și scene reprezentative nașterii Domnului, luând model staulul din centrul orașului care adăpostește în iesle Pruncul Sfânt, pe Maria, Iosif, păstorași cu mieluși și cei trei crai de la răsărit. Ne-am imaginat un tablou în care o jumătate să redea cum era acea noapte înstelată în care s-a născut Mesia, iar în cealaltă, noi cei din secolul XXI cum mergem la colindat iarna.

În anotimpul iarna, pământul se îmbracă într-un covor scânteietor de zăpadă strălucitoare, sub lumina blândă a lunii. Copacii dezbrăcați își întind ramurile goale spre cer, iar cristale de gheață dansează în bătaia vântului rece. Zgomotul tăcut al fulgilor de nea căzând aduce o liniște magică, acoperind totul într-un mister alb și fermecător. Frigul pătrunzător învăluie totul într-o arie de calm și odihnă, iar casele par să se ascundă sub straturi de zăpadă ca sub păături delicate. Prin aerul rece se aude clar scrâșnetul subțire al patinelor pe un lac înghețat, aducând o bucurie ludică în inimile celor care se lasă purtați de magia iernii.

Pe lângă peisajul feeric al iernii, un loc aparte îl au ținutele acestui sezon care pot fi reprezentate în moduri variate și foarte chic, trebuie doar să combinăm atent culorile și texturile.

Pentru noi creștini, iarna este, poate, cel mai frumos anotimp, putând reprezenta ninsoarea, sărbătorile de iarnă, luminile colorate, toate acestea conducând într-un loc deprins, parcă din povești.

Bibliografie:

Ceruti, Magali, *Cromoterapia, Culori pentru corp și spirit*, Editura Prestige, București, 2022
Renshaw, Amanda, *Arta pe înțelesul copiilor*, Editura Arthur, București, 2017

Perspectivă contemporană și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece la preșcolari din perspectiva psihologică

Consilier școlar Botea Cristina-CJRAE Calarași

Reprezentarea anotimpului rece la preșcolari implică atât aspecte cognitive, emoționale și sociale. Anotimpul rece oferă oportunități unice de explorare senzorială, de dezvoltarea imaginației și de învățare prin experiența directă.

Din perspectivă psihologică în acest domeniu se poate utiliza integrarea tehnologiilor moderne, utilizarea pedagogilor active și implicarea copiilor în activități ludice și creative.

Educația senzorială-anotimpul rece este un prilej de a stimula dezvoltarea senzorială a preșcolarilor prin activități care implică explorarea zăpezii, gheții a temperaturilor scăzute sau a sunetelor specifice (vând, trosnetul crengilor etc) Contactul direct cu natura dezvoltă percepția tactilă, vizuală și auditivă consolidând conexiunile între experiențele senzoriale și procesele cognitive.

Jocurile tematice și învățarea activă-jocurile de rol cum ar fi construcția unui iglu sau viața animalelor iarna oferă copiilor oportunități de a înțelege concepte precum adaptarea la mediu, solidaritatea sau schimbările naturale. În plus, activitățile artistice, cum ar fi pictura cu degetele sau modelarea din aluat permite exprimarea liberă și dezvoltarea creativității.

Dezvoltarea inteligenței emoționale-anotimpul rece poate fi folosit pentru a încuraja preșcolarii să-și recunoască și să-și exprime emoțiile pot fi integrate activități precum discutarea poveștilor cu teme de iarnă sau desenarea stărilor sufletești asociate iernii îi ajută pe copii să își dezvolte empatia și capacitatea de autoreglare emoțională.

Promovarea colaborării și a abilităților sociale-construirea unui om de zăpadă sau realizarea de proiecte de grup legate de iarnă (cum ar fi realizarea unui colaj cu tema peisaje de iarnă) promovează munca în echipă, comunicarea și spiritul de colaborare. Astfel preșcolarii învață să interacționeze și să lucreze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Valorizarea jocului în aer liber-psihologia dezvoltării accentuează importanța jocului în aer liber chiar și în anotimpul rece. Activitățile precum săniușul, construirea de forturi din zăpadă, sau observarea naturii dezvoltă reziliența, spiritul de aventură și capacitatea de a lupta tare la condiții variate.

Exemple de bune practici

1. Cum mă simt iarna?

Descriere: Copiii sunt antrenați să discute despre cum percep iarna și ce emoții le provoacă (bucurie, tristețe, nerăbdare, frică). Activitatea poate include un panou cu emoticoane pe care copiii să le aleagă pentru a exprima ce simt. Apoi copiii sunt invitați să ă deseneze sau să modeleze din plastic plină ceva ce simbolizează ce înseamnă iarna pentru ei. Apoi fiecare își prezintă creația grupului.

Obiective: dezvoltarea inteligenței emoționale, recunoașterea și exprimarea emoțiilor, Încrederii în sine și a abilităților de comunicare.

Se pot folosi întrebări deschise pentru a încuraja empatia și participarea fiecărui copil. Se oferă feedback pozitiv și se încurajează diversitatea perspectivei fiecărui copil.

2. „Împărțim bucuria iernii”

Descriere: Copiii fac o „ștafetă de complimente” Spun câte un lucru pozitiv despre fiecare coleg. Activitatea poate fi însoțită de un joc simbolic, precum trecerea unui fulg de nea între participanți. Se pot construi cadouri simbolice pentru colegi.

Obiective: Creșterea stimei de sine, promovarea aprecierii și a comunicării pozitive. Ah *** să fac

De asemenea integrarea tehnologiei în procesul educațional este și ea la fel de importante, cum ar fi aplicațiile interactive, proiecțiile video sau poveștile animate aduc anotimpul rece mai aproape de copii. Prin intermediul acestor instrumente preșcolarii pot observa procese precum formarea fulgilor de zăpadă sau migrația păsărilor, ceea ce stimulează curiozitatea și învățarea. Anotimpul rece reprezintă o perioadă deosebită pentru dezvoltarea preșcolarilor oferindu-le multiple oportunități de învățare și explorare. E important să le asigurăm copiilor un mediu educațional stimulat care să i îmbine experiențele senzoriale directe cu metodele interactive și ludice. Prin activități care pun accent pe explorarea naturii stimularea creativității și dezvoltarea relațiilor sociale preșcolarii pot învăța să-și gestioneze emoțiile, să-și dezvolte gândirea critică și să-și exprime personalitatea. Iarna oferă un context ideal pentru dezvoltarea curiozității a rezilienței adaptării în anumite situații. De exemplu jocul în aer liber chiar și în condiții de frig, nu doar că stimulează sănătatea fizică dar le oferă copiilor ocazia de a experimenta direct schimbările de mediu înconjurător consolidând astfel înțelegerea conceptelor legate de natură și mediu. Le permite să-și dezvolte empatia și conexiunile sociale prin activitățile de grup și împărtășirea trăirilor legate de sărbătorile specifice sezonului. Totodată, utilizarea poveștilor și a jocurilor tematice cu elemente de iarnă îi ajută pe copii să exploreze teme precum prietenia, solidaritatea și grija față de ceilalți.

Abordările contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece la preșcolari pun accent pe crearea unor medii de învățare bogate care să combine experiențe directe cu utilizarea tehnologiilor moderne și activitățile creative. Din perspectiva psihologică astfel de activități contribuie la dezvoltarea copilului integrând aspecte cognitive emoționale și sociale. În acest mod, anotimpul rece devine o oportunitate pentru descoperire, învățare și dezvoltarea armonioasă.

În concluzie, anotimpul rece nu trebuie perceput doar ca o provocare din cauza temperaturilor scăzute ci ca o oportunitate educațională și psihologică valoroasă. Prin integrarea unor metode pedagogice creative și prin încurajarea unor implicări active copiii își pot dezvolta armonios

toate dimensiunile personalității, devenind mai curioși mai încrezători și mai pregătiți să interacționeze cu lumea din jur.

JOC DIDACTIC „SACUL LUI MOȘ CRĂCIUN”

Prof. dr. Brotac Daniela,

Grădinița nr. 268

Obiective:

- Să-și consolideze unele cunoștințe despre jucăriile din sala de grupă;
- Să-și consolideze deprinderile referitoare la formele de politețe;

Scop:

- Verificarea unor cunoștințe despre jucăriile din sala de grupă (culori, modul lor de folosire), consolidarea deprinderii de a se exprima în propoziții corecte, educarea răbdării și a spiritului de ordine.

Sarcina didactică:

- Recunoașterea și denumirea jucăriei, indicarea modului de folosire și a locului ei în sala de grupă.

Regulile jocului:

- Copilul chemat de Moș Crăciun va veni la sac, va primi o jucărie și va spune ce este și va mulțumi.
- Copiii de pe scăunele vor reproduce acțiunile sau jocurile ce se pot îndeplini cu ajutorul jucăriei respective.

Elemente de joc: aplauze, semnalul fluierului, acordarea medalioanelor.

Material didactic:

- Un sac viu colorat cu jucării diferite din sala de grupă și eventual câteva jucării noi, de exemplu: păpușă, material de construcție, mobilier de la colțul păpușii, veselă, animale - jucării, mijloace de locomoție cunoscute, un „Moș Crăciun” jucărie sau o mască de Moș Crăciun purtată de educatoare.

Indicații pentru organizarea și desfășurarea jocului:

- Copiii vor sta în semicerc pe covor sau pe scăunele. În mijlocul semicercului va fi adus sacul lui „Moș Crăciun”
- În introducere, educatoarea va prezenta pe Moș Crăciun (jucărie sau păpușă de la teatrul de păpuși). Eventual va pune masca lui „Moș Crăciun”, prin intermediul ei, „Moș Crăciun” se va adresa grupei și va preciza modul de desfășurare a jocului. Astfel va fi numit pe rând

câte un copil căruia i se va oferi o jucărie. După ce a mulțumit denumind jucăria, („Mulțumesc Moș Crăciun pentru păpușă, camion, ursuleț etc.!”) copilul va arăta grupei cum dorește să se joace cu ea (leagănă păpușa, îi dă să mănânce, încarcă autocamionul, construiește).

- Concomitent cu efectuarea acțiunii, grupa de copii reproduce aceeași acțiune.
- În complicarea jocului, copiii numiți tot de Moș Crăciun vor aduce jucăriile la locul lor sau celor noi le vor găsi un loc potrivit în sala de grupă. Jocul se încheie odată cu scoaterea tuturor jucăriilor din sac. Dacă jocul durează prea mult din cauza numărului mai mare de copii, pot fi chemați 2-3 copii odată de către Moș Crăciun fiecare primind câte o sarcină: unul scoate (sau primește) jucăria și o denumește, al doilea arată cum se joacă cu ea și al treilea o așează la loc.
- În încheierea jocului se poate cere copiilor să diferențieze jucăriile noi de cele ce se aflau de mai înainte în sala de grupă.

Variante:

- 1. „Moș Crăciun” împarte jucăriile copiilor, cerându-le pe rând să le denumească și să precizeze cum s-ar putea juca cu ele, eventual „de-a ce”.
- 2. „Moș Crăciun” aduce sacul pe o sanie și trece pe la copii oferindu-le câte o jucărie, iar aceștia după ce îi mulțumesc, o denumesc.
- 3. Vânzătorul dintr-un magazin de jucării întreabă pe rând pe copii ce jucării doresc să primească. După ce răspunde, fiecare copil își alege jucăria cerută.
- 4. În cazul unor grupe de copii mai mari se poate introduce sarcina recunoașterii jucăriei pe baza pipăitului, apoi denumirea și descrierea ei sumară.
- 5. Educatoarea denumește jocul sau indică o acțiune ludică, iar copiii selectează jucăriile corespunzătoare, motivând alegerea și prezentând modul de folosire. Astfel educatoarea poate spune: „Doresc să mă joc „de-a baia păpușii”. De ce jucării am nevoie?”. Copiii sau copilul indicat va aduca trusa de baie, păpușa debrăcată și o cadă pentru îmbăiatul ei. Tot astfel se pot cere jucării pentru jocurile: „de-a bucătăria”, „de-a călătoria”, „de-a culcatul păpușii”, „de-a grădinița” etc. Sugerarea temelor de joc este condiționată de nivelul copiilor, de jucăriile incluse în joc ca și de experiența de viață și de joc a copiilor din grupă.

Material bibliografic:

- Jocuri didactice pentru gradinița de copii, EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, București, 1976, coordonator Maria Taiban.

SERBARE CRACIUN GRUPA MIJLOCIE "STRUMFII"

"VINE, VINE MOS CRACIUN!"

1. Andrei Radulea -Ce-i atâta bucurie

Azi în grupa mijlocie ?

Mulți copii , părinți bunici

Spectatori mai mari , mai mici!

Dragi tătici, scumpe mămici,

Bunicuțe sau bunici,

Ce v-ați adunat aici;

Spectatori și spectatoare

Astăzi vom da o serbare,

Căci e mare sărbătoare.

Uite însă ne-am grăbit

Și nu am spus "Bun venit!"

Asadar, la fiecare,

Un bun venit la serbare!

2. Eliana -Dragi copii din grupa mea

Va mirati voi cum se poate

Mos Craciun, din cer de-acolo

Sa le stie chiar pe toate?

Iata cum: va spunem noi

Iarna, noaptea pe zapada

El trimite cate-un inger

La fereastra sa va vada

Ingerii se uita-n casa

Vad si-i spun...iar Mosul are

Colo-n cer la el in tinda

Pe genunchi o carte mare

Cu condei de-argint el scrie

Ce copil si ce purtare

Si de-acolo stie mosul

Ca-i istet nevoie mare!

3. Diaconu Andrei -Este iarna-n cizmulițe
Și pe străzi și pe ulițe
Și tot cade incetișor
Câte-un fulg, un fulgușor.
Pân' se-așterne plăpumioara
Să ne dăm cu sănioara;
Facem drum, facem poteci,
Să poți moșule să treci;
Să sosești cu renii tăi
La toți prietenii mei.
Nu mă uita nici pe mine
Că mi-e tare dor de tine.

CANTEC 1: *FULGI DE NEA*

4. Stamate Vlad -Voi stiati ca sus in cer,
Este un atelier?
Noaptea, luna il vegheaza,
Stelele il lumineaza.
Si-n el zeci de spiridusi,
Mesteresc globuri, papusi,
Ursuleti de plus, rachete,
Masinute si trompete.

5 Patache Teodora Sacii plini de jucării
Pentru mic si mare .
După merit Moș Crăciun
Dă la fiecare .
Luați aminte, fiți cuminți,
Că atunci multe primiți!
Că e darnic Moș Crăciun
Cu copilul care-i bun .

6. Gheorghe Andrei- Moș Crăciun cu plete lungi
Tare greu la noi ajungi
Și trudit de drum cum vii,
Încărcat cu jucării,

Ni le-mparți, ne zici ce zici
Și pleci iară de aici.
Nu-ți ajunge-atâta drum
Mai rămâi la noi acum
Că-s cuminte și sunt mic
Mi-ar fi drag să-mi fii bunic.

CANTEC 2: *BUNICUTUL MOS CRACIUN*

7. Mures Andrei - Langa brad , cu bunicuta,
La taclale si povesti,
Asteptam cu nerabdare,
Mos Craciune sa sosesti !
Stim ca-i tare frig afara
Si ni-i teama ca racesti ,
Dar in casa-i cald si bine
Si-avem ceai si aspirine.

8. Feleaga Matei Cat am fost mai mititel,
Buni-mi spunea ca veneai
Eu dormeam iar tu-mi lasai
Pe perna, ce-adeceai !
Anul asta nu mai tine:
Te astept ca sa te vad;
Dar de ce nu vii cu trenul ?
Nu ai bani pentru bilet ?
Uite cer eu la bunica:
Ia-ti la clasa-ntai . Te astept !

9. Miruna -Mosule si eu te-atept:
Ti-am luat faringosept.
Mi-a spus mama ca tusesti.
De ! Asa e cand racesti !
Ti-am luat si un fular
Sa-ti pui la nasuc macar.
De ce nu te ingrijesti ?
Vezi ce rau e cand racesti?
Uite, cand sunt eu racita,
Mama stii cum se agita ?
Imi da ceai, imi face frectie,

Apoi trece la injectie!

10. Fotu Teodora Eu semăn cu o păpușică,
Blondă, tare frumușică,
Moș Crăciun vreau să mă vadă,
Nu păpușă să mă creadă,
Că eu am gură, pot să vorbesc
Și mânuțe. Să primesc
O păpușă adevărată,
Voi spune mulțumesc îndată!

11. Mihaila Vlad -E plăcut de sărbători,
Se aud colindători,
Iar noi stăm pe lângă brad,
Așteptând pe moșul drag.
Eu, de când am mai crescut,
Am învățat foarte mult,
Sunt atent și ordonat,
La jucării fac curat!
Iar mămica mea, ei,bine,
E tare mândră de mine!

12 David Dascalasu -Mos Craciune sa tii minte
M-am facut baiat cuminte
Acum ca am mai crescut
Pe bunica o ascult!
Nu mai necajesc baietii
Si nu mai scriu toti peretii,
Fa bine din sacul tau
Sa-mi dai si mie cadou
Si-o sa fiu si mai cuminte
Incepand de azi-nainte!

13. Badea Marcel -Telefon la Mos Craciun
Mos Craciune,Mos Craciune,
Nu te supara pe mine.
Ca-ndraznesc ca sa te sun.
Sa-mi aduci te rog,o carte
Ca imi place sa citesc

Dar si multe masinute
Eu as vrea ca sa primesc!

14. Sophie Mos Craciune, Mos Craciune
Uite ce-as dori sa-ti spun
Pe la mine daca vii
Sa-mi aduci doar bucurii
Pentru mama, pentru tata
Jucarii sa nu-mi aduci
Insa daca nu te superi
Una mica n-ar strica
Dar asta e treaba ta!

15. Stefan Cred ca Mosul o sa ma-ntrebe
Daca sunt politicos
Daca ma exprim corect
Si mereu vorbesc frumos.
Cand eram la grupa mica
Eram tare mofturos
Dar acum am mai crescut
Sunt dragut si serios.

16. Noah -Mos Craciun, eu sunt mai mare,
Si, sa-mi fie cu iertare,
Dar as vrea sa stiu mai bine
Niste lucruri despre tine.
Zice-se ca-n sac, pe umar,
Duci cadouri fara numar
La copii in lumea-ntreaga.
Asa mare ai desaga?
Ieri, cand ma plimbam cu mama
La alt lucru-am luat seama:
Spune-mi, prin oras cum oare
Umbli-n zeci de exemplare?

17. Victor Rosu -Mă vedeți? Sunt eu cam mic,
Dar am suflet de voinic,
Cu copiii când mă joc
Nu mă cert cu ei deloc.

Nu mă laud, chiar spun drept,
Sunt un băiețel deștept!
Mă spăl, învăț, mănânc frumos,
Azi vine Moșul! Sunt voios!
O mașină îmi doresc,!
Ai Moșule? Zic mulțumesc!

18. Diana -Vino, Moșule, aici,
În lumea noastră de pitici,
Eu promit să mănânc bine,
Nu te supăra pe mine!
Am mai crescut, vezi, te-asigur,
Acum pot să mănânc singura,
Nu mai fac mofturi la mâncare,
Că vreau să cresc și mai mare!
Si te rog, papusica n-o uita,
Of, ce bun ești dumneata!

19. Mihail -Povestindu-mi despre tine,
Mama multe m-a invatat
Ce e rau si ce e bine
Sa am sufletul curat!
As dori sa fiu ca tine
Cand voi si eu barbat,
Sa-mpart daruri si iubire
Ca si tine, Mos Craciun!
Iata-ma c-un an mai mare
Am crescut si-s voinicel,
Dar mama tot ma alinta
“Dragul mamei, baietel!”

**TOTI : Bunule frumos Craciun,
Adu-ne un an mai bun,
Sanatate la parinti
Si bunicilor cuminti !
Si in cantec de colinda
Va dorim in noul an
Sanatate, numai bine,**

Mult noroc si LA MULTI ANI !!

CANTEC 3: Sus la poarta raiului

Importanța proiectului educațional „Târg de Crăciun - Magia Crăciunului” pentru copiii de grădiniță

Prof. Bușe Marcela Camelia

Grădinița cu Program Prelungit „Zâna Zorilor”

Crăciunul reprezintă una dintre cele mai îndrăgite sărbători ale anului, marcată de tradiții, obiceiuri și momente de bucurie. În grădiniță, această perioadă poate deveni o oportunitate educațională extraordinară, iar proiectele tematice care pun accent pe valorile Crăciunului sunt benefice pentru dezvoltarea copiilor. Un astfel de proiect, „Târg de Crăciun - Magia Crăciunului”, oferă nu doar o atmosferă festivă, ci și un context perfect pentru învățarea unor abilități esențiale la vârsta fragedă. Importanța acestui proiect educațional se reflectă în mai multe aspecte, care includ dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale ale copiilor, învățarea valorilor tradiționale și stimularea creativității.

Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale

Unul dintre cele mai mari beneficii ale proiectului „Târg de Crăciun - Magia Crăciunului” este stimularea abilităților sociale ale copiilor. Activitățile desfășurate în cadrul târgului, cum ar fi organizarea standurilor, colaborarea cu colegii pentru confecționarea cadourilor și interacțiunea cu vizitatorii (în special părinții), îi ajută pe cei mici să învețe cum să lucreze în echipă. La această vârstă, copiii încep să-și formeze primele relații sociale și să învețe ce înseamnă respectul reciproc, colaborarea și comunicarea eficientă. Participarea activă la pregătirea și desfășurarea târgului le va oferi o oportunitate excelentă de a exersa aceste abilități, contribuind astfel la formarea unor baze solide pentru dezvoltarea lor socială ulterioară.

În plus, acest proiect încurajează dezvoltarea empatiei și a comportamentului altruist. De exemplu, prin învățătura dăruirii de cadouri, copiii înțeleg importanța de a oferi fără a aștepta nimic în schimb. Aceasta este o lecție valoroasă despre generozitate și despre satisfacția de a aduce bucurie celor din jur. De asemenea, prin activitățile care presupun vânzarea simbolică a produselor, copiii încep să înțeleagă concepte precum schimbul, valoarea unui obiect și importanța dăruirii, ceea ce poate contribui la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de ceilalți.

Stimularea creativității și imaginației

Proiectul „Târg de Crăciun - Magia Crăciunului” este, de asemenea, o oportunitate extraordinară pentru stimularea creativității copiilor. Munca manuală, cum ar fi confecționarea decorațiunilor de Crăciun sau realizarea cadourilor pentru părinți și colegi, le permite celor mici să-și pună în valoare imaginația. De la crearea de felicitări personalizate la realizarea de ornamente din materiale reciclabile, fiecare activitate de creație contribuie la dezvoltarea abilităților lor motorii fine și la îmbogățirea imaginației.

În plus, prin implicarea în realizarea decorurilor pentru târg și a produselor de vânzare, copiii învață să aprecieze procesul creativ, nu doar rezultatul final. Aceasta este o lecție importantă, care le va fi utilă pe tot parcursul vieții, deoarece îi ajută să înțeleagă că orice obiect sau activitate are un proces de realizare care implică muncă, timp și atenție la detalii. Activitățile de creație le permit copiilor să experimenteze, să descopere noi moduri de a exprima idei și să aprecieze diversitatea și originalitatea.

Învățarea valorilor de Crăciun

Un alt aspect semnificativ al proiectului „Magia Crăciunului” este educația valorică pe care o aduce. În cadrul acestui târg, copiii au ocazia să învețe despre semnificația Crăciunului, să descopere tradițiile și obiceiurile asociate cu această sărbătoare și să aprecieze importanța dăruirii și a unității. Copiii vor fi învățați despre importanța familiei, a darurilor și a solidarității, valori esențiale nu doar de Crăciun, dar și în viața de zi cu zi.

Târgul de Crăciun oferă un context ideal pentru ca cei mici să învețe despre tradițiile românești și internaționale ale sărbătorii. Poveștile de Crăciun, cântecele tradiționale și activitățile specifice sezonului vor contribui la formarea unei imagini clare despre ce înseamnă Crăciunul, iar acest lucru poate întări legătura copiilor cu cultura și tradițiile lor. În plus, implicarea părinților în organizarea târgului consolidează legătura dintre familie și educație, iar părinții pot deveni parteneri activi în procesul educativ al copiilor.

Concluzie

Proiectul educațional „Târg de Crăciun - Magia Crăciunului” este mult mai mult decât o simplă activitate recreativă. Este o oportunitate de învățare prin joc, care stimulează dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale ale copiilor de grădiniță. Prin implicarea activă în organizarea și desfășurarea târgului, copiii învață despre colaborare, generozitate, importanța dăruirii și valori esențiale ale Crăciunului. În plus, acest proiect le permite să își dezvolte imaginația și creativitatea, oferindu-le un cadru pentru a învăța prin experimentare și activități practice. Astfel, „Magia Crăciunului” este un proiect educațional valoros, care nu doar că îmbogățește experiențele copiilor, dar și le formează caracterul, contribuind la dezvoltarea lor personală și socială.

CLUBUL DE LECTURĂ „LOGORICI”

-Activitate de combatere a abandonului școlar -

Prof. logoped Buta Corina Nicoleta-CJRAE Cluj

1. Obiective la nivelul școlii:

- ✓ Identificarea factorilor sociali, economici, psihologici care contribuie la abandonul școlar;
- ✓ Dezvoltarea și furnizarea unor programe educationale care să conducă la formarea competențelor cheie la elevii expuși riscului de abandon;
- ✓ Dezvoltarea activităților specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul integrării sociale a celor expuși la abandonul școlar;
- ✓ Implicarea părinților în reabilitarea școlară și socială a elevilor expuși riscului de părăsire a școlii;
- ✓ Diseminarea unor modele de bună practică, de susținere a inovării practicilor didactice în școlile cu elevi expuși riscului de abandon școlar.

2. Plan de acțiune

Grup țintă	Acțiuni de conștientizare	Acțiuni de intervenție	Indicatori de evaluare	Modalități de diseminare
ELEVI	Informarea copiilor prin prezentarea unor filme, discuții cu tineri care au învins riscurile	1. Activități de consiliere individuală și în grup prin planificarea unor module pentru îmbunătățirea abilităților sociale pentru elevii cu risc de abandon școlar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Comunicare și 	-Monitorizarea continuă a frecvenței școlare - Monitorizarea situației la învățătură a	-Promovarea reușitelor școlare și extrașcolare ale tuturor elevilor, prin organizarea

	abandonului , exemple de bună practică din școală și comunitate	<p>medierea conflictelor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consiliere și orientare psihopedagogică <p>2. Activități remediale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la limba română - la matematică - la comunicarea într-o limbă străină - Utilizarea computerului în procesul de învățare <p>3. Implicarea elevilor în activități extracurriculare și de tip after-school.</p>	<p>elevilor identificați în risc de abandon școlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea progresului realizat de elevi prin activitatea de remediere; - Stabilirea gradului de interes și motivație pentru activitățile școlare și extracurriculare. 	<p>unor evenimente publice</p>
CADRE DIDACTICE	<p>Perfecționarea cadrelor didactice care lucrează cu elevii cu risc de abandon școlar și realizarea unor schimburi de experiență între cadrele</p>	<p>1. Formarea unui grup de asistenți educaționali la nivelul școlii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • învățători, • profesori de limbă română, • profesori de matematică, • profesori de limbă străină, • profesori de informatică, • consilieri psihopedagogici. <p>2. La nivelul unității de învățământ, coordonatorul echipei de asistenți</p>	<p>-monitorizarea parcurgerii graficului de activități remediale</p> <ul style="list-style-type: none"> -evaluarea portofoliilor proiectelor educaționale cu implicarea elevilor cu risc de abandon (situații statistice 	<p>1. Schimb de experiență între cadrele didactice pe tema „Empatia și relația profesor – elev”;</p> <p>2. Dezbateri pe marginea cercetării privind cauzele</p>

	didactice	<p>educationali (numit de directorul scolii) va elabora impreuna cu echipa graficul de desfasurare a activitatilor. Acesta va cuprinde 2 zile de activitate pentru fiecare grup de elevi, dupa-amiaza</p> <p>3. Desfasurarea programului educational remedial</p> <ul style="list-style-type: none"> ↳ Elaborarea instrumentelor de lucru ale asistentilor educationali ↳ Planificarea intervenției asistentilor educationali in teren ↳ Desfășurarea activităților cu elevii. <p>4. Intensificarea vizitelor la domiciliul elevilor și întărirea relațiilor cu familia</p> <p>5. Creșterea atractivității școlii, prin introducerea de programe extracurriculare (concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc)</p> <p>6. Colaborarea cu autoritățile locale, mediul</p>	eprivind prezenta acestora la activități)	<p>favorizante ale eșecului școlar;</p> <p>3.Oferire de exemple de bune practici</p> <p>4. Oferirea unei diagnoze privind cauzele de manifestare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii, identificarea factorilor care generează o rată scăzută de retenție a elevilor în sistemul școlar;</p> <p>6. Identificarea unor măsuri eficiente privind prevenirea și combaterea</p>
--	-----------	--	---	--

		de afaceri și ONG-urile în derularea programelor de prevenire a abandonului școlar, susținerea elevilor din familii defavorizate prin parteneriatul cu actorii din comunitate; 7. Utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin activități de timp liber și/ sau after-school.		abandonului;
PĂRINȚI	- Sensibilizarea familiei în privința relației cu școala; -Ridicarea standardului de civism al familiilor elevilor din școlară.	1.Inițierea unui curs de educație a părinților cu copii-problemă (trimestrial); 2.Oferirea unui plus de competență psiho-pedagogică prin consiliere permanentă în cadrul Cabinetului interșcolar de asistență psiho-pedagogică (permanent); 3. Întâlniri cu medici și psihiatri pe tema: „Modificări fizice și psihice în viața copilului” 4. Implicarea părinților în proiecte de prevenire a abandonului școlar („Împreună pentru copii”) 5. Crearea de oportunități	-monitorizarea legăturilor cu familia, a prezentei și implicării în activitățile școlare și extracurriculare	Dezbateri în colectivele de părinți pe clase cu tema „Familia – o instituție cu rol fundamental în viața copilului”.

		pentru dezvoltarea rolului de partener al părinților		
REPREZENTAN TI AI COMUNITATII (autoritati scolare,ISJ, po litie de proximitate, bi serica,asiste n ta sociala, ONG	-Prezentarea de statistici elaborate pe problematic a abandonului școlar și consecințele acestuia -Prezentarea rolului instituției in sprijinirea tinerilor din comunitate	-Atragerea programelor de sprijin financiar prin burse oferite de persoane fizice sau juridice -Diseminarea exemplor de bune practici în prevenirea și diminuarea abandonului școlar ale unităților de învățământ -Utilizarea de către unitățile de învățământ a platformei naționale pentru educație – Harta serviciilor de prevenire a abandonului școlar cuprinzând instituțiile furnizoare de servicii educaționale, sociale de la nivelul localității și al județului -intervenție specializată prin mediatori școlari, profesori consilieri școlari -acordarea de sprijin financiar prin burse de studii -Parteneriat asistent social- polițist – părinte - cadru didactic, în vederea prevenirii și diminuării problematicii abandonului școlar	Proiecte realizate în colaborare cu autoritățile locale în derularea programelor de prevenire a abandonului școlar -Colaborarea cu organizațiile guvernamental e și nonguvernamentale	-evidențierea riscurilor asociate acestui fenomen, a consecințelor negative ale practicilor pasive, nonintervențio niste.

3. ACTIVITĂȚI care ar putea reduce/combate părăsirea timpurie a școlii.

3.1. *Activitățile specifice educației nonformale, proiectate, realizate și dezvoltate în afara clasei*, însă susținute de școală, fiind adesea realizate de profesori, dar care nu se înscriu în orarele școlare ca discipline obligatorii: **Clubul de lectură** realizat pe grupe eterogene de câte maximum 10 elevi/săptămână, pentru a valoriza și implica fiecare elev, în sarcini diferențiate în funcție de nivelul de citire-intelegere al unui text.

3.2. *Activitățile specifice educației nonformale, proiectate, dezvoltate și realizate în afara școlii*, organizate fie de școală, fie de organizațiile de copii și tineret, de organizațiile de părinți, de organizații confesionale; care se împart, la rândul lor, în două categorii distincte:

a) activități perișcolare: „**Vizită la Muzeul Memorial George Coșbuc**”, împreună cu bibliotecarul școlii

b) activități parașcolare: „**Revista clasei**”-la care va participa cu articol, desen, fotografie fiecare elev, astfel stimulându-se stima de sine a fiecarui elev și valorificând talentul și abilitățile fiecăruia într-un anumit domeniu.

4. Exemplu de bună practică:

ACTIVITATEA: „CLUBUL DE LECTURĂ LOGORICI”

DURATA: An școlar 2022-2023

SCOPUL PROIECTULUI/CLUBULUI:

- Stimularea interesului pentru lectura individuală și colectivă în perioada școlară, în vederea dezvoltării și activizării vocabularului și a dobândirii tehnicilor de muncă intelectuală.
- Dezvoltarea deprinderilor de citire, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru lectură, facilitarea integrării în mediul școlar,
- oferirea de suport pentru reușita școlară, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

OBIECTIVE SPECIFICE:

Privind elevii:

- stimularea gustului pentru lectură;
- apropierea copiilor de carte și de cuvântul scris;
- formarea unei atitudini de grijă și respect față de carte;
- îmbunătățirea comunicării orale și stimularea interesului pentru citit-scris;

- stimularea imaginației și a creativității verbale;

Privind părinții:

- conștientizarea părinților cu privire la rolul lor în dezvoltarea și educația propriilor copii;
- creșterea implicării părinților în activitatea școlii și în crearea unui mediu cald și sigur pentru copil

GRUPUL ȚINTĂ:

Beneficiari direcți:

- 20 elevi ai claselor 1-II

ECHIPA DE PROIECT:

- Profesorul logoped
- Profesorul consilier școlar
- Bibliotecar
- Profesor invatamant primar voluntar

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR:

2. „Alege cartea”- Activitate la bibliotecă

Învățătorul împreună cu elevii, bibliotecara aleg anumite cărți (în funcție de propunerile elevilor). În ziua stabilită clasa merge la bibliotecă. În sala de lectură citesc, au loc discuții, dezbateri.

3. Clubul de discuții „Copacul”

Pe un perete se fixează un copac. Elevii vor fi invitați să scrie pe o foaie ce au citit sau impresii, gânduri despre ce au citit și să le prindă în copac. Periodic elevii se vor întâlni și vor descrie ce au citit, vor da răspunsuri la întrebările și la reacțiile celorlalți din club. La umplerea copacului se poate organiza o dramatizare, apoi se reia activitatea. (Iarna se decorează un brad de Craciun cu mesaje sub forma unor cadouri, globuri)

4. „Citim, povestim, desenăm, prezentăm” – Activitate în timpul orelor de lectură

Activitatea se realizează în timpul orelor de lectură prin folosirea metodelor activități de stimulare a exprimării libere și a gândirii critice pentru înțelegerea textelor literare. Se vor realiza postere cu produse ale elevilor expuse la „Atelierul de lectură”.

5. Lectură în parteneriat –Elevii claselor I – IV, implicați în proiect, vizitează școlarii din clasa pregătitoare din școală. Elevii citesc povești, prezintă dramatizări sau ilustrează împreună cu cei mai mici scene din poveștile citite.

6. „Lasă totul și citește” – Ziua mondială a cărții

În ziua de 23 aprilie toți elevii din școală , precum și cadrele didactice vor citi 15 – 20

minute. Intervalul orar pentru citit se va stabili anterior. Se va populariza activitatea din timp prin afișe și prin împărțirea unor fluturași.

7. Drumul cărții

Copiii vor viziona un PPT „Drumul cărții”, vor citi povestea „Povestea cărții de povești” și se vor purta discuții despre modul de realizare a unei cărți, punându-se accent pe valorificarea mesajului transmis: grija față de carte, prețuirea acesteia.

Vizitarea unei tipografii din județ.

8. Anotimpurile în poezie

În clubul de lectură se vor selecta, citi, discuta poezii care descriu anotimpul prezent.

Concurs de recitări și de creații lirice proprii.

9. Personaje îndrăgite

Prezentarea, pe grupe, a unor dramatizări ale poveștilor citite la clubul de lectură.

Discuții privind impactul proiectului asupra membrilor clubului, propuneri cu privire la posibilitatea extinderii proiectului.

RESURSE MATERIALE:

Volume de cărți, hârtie xerox, videoproiector, aparat foto, polistiren, markere, laptop, hârtie colorată, carton, măști și accesorii, CD-uri, radiocasetofon, carioci, creioane colorate

RESURSE UMANE:

Învățătoare, părinți, reprezentanți ai tipografiei Guttenberg, bibliotecara școlii

REZULTATE ANTICIPATE:

- familiarizarea copiilor cu atmosfera bibliotecii;
- cultivarea sensibilității, a exprimării corecte, coerente, expresive;
- transdisciplinaritatea – utilizarea cunoștințelor în cadrul altor discipline;
- creații proprii în versuri și proză;
- creații artistico-plastice;
- carte realizată cu produse obținute pe parcursul proiectului (produs final).

MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

- chestionare aplicate elevilor și părinților;
- mediatizarea proiectului pe site-ul școlii

În funcție de interpretarea chestionarelor, aplicate elevilor și părinților, a rezultatelor obținute pe parcursul derulării proiectului, a impactului pe care l-a avut asupra celor implicați, proiectul se poate extinde și pe parcursul anilor școlari următori.

Anexa 1

CHESTIONAR PENTRU PĂRINȚI

• Încercuiți litera corespunzătoare răspunsului ales:

1. Aveți cărți sau reviste pentru copii în biblioteca personală?

a) multe b) puține c) deloc

2. Copilul dv. citește pe zi:

a) ½ oră b) mai mult c) mai puțin d) deloc

3. Copilul dv. citește:

a) din proprie inițiativă b) obligat c) doar supravegheat

4. Vă solicită copilul să cumpărați cărți sau reviste destinate lui?

a) uneori b) deseori c) niciodată

5. Obișnuiți să îi citiți povești copilului dv.?

a) deseori b) rar c) niciodată

6. Considerați lectura un factor important în formarea și dezvoltarea copilului?

a) da b) nu c) nu știu

Bibliografie:

Blăjan, Vasile Florin - „Managementul unităților de învățământ care școlarizează elevi cu cerințe educaționale speciale”, Editura Lumen, 2017

EDUCAREA SENSIBILITĂȚII ȘI PERCEPȚIEI CROMATICE

Prof.Ing.Calcan Mădălina-Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară
“Dumitru Moțoc”,București

Prof.Opran Felicia - Colegiul Tehnic de Industrie
Alimentară “Dumitru Moțoc”,București

Cât de bine ne cunoaștem copiii? Ne petrecem timp alături de ei, în diverse roluri – ca dascăli, părinți sau poate doar simpli oameni. Îi ajutăm să citească, să scrie, să învețe cuvinte noi, exerciții matematice și multe altele – vrem să fie cât mai buni în ceea ce fac. Însă, deși aceste lucruri sunt importante, pentru a avea succes, copiii au nevoie să intre în contact cu corpul lor, cu propriile simțuri, sentimente, intelect.

Dezvoltarea sănătoasă și neîntreruptă a simțurilor, corpului, emoțiilor și intelectului unui copil constituie temelia identității de sine. O identitate de sine puternică face posibil un contact bun cu mediul înconjurător și cu oamenii din acel mediu. Omul nu percepe tot din ceea ce-i apare în fața ochilor, ci discriminează ceea ce este mai important și mai interesant pentru el. Caracterul sistematic al percepției orientate este de a urmări fenomenul de dezvoltare, modificare a caracterului ei calitativ, cantitativ și periodic. Rezultatele cercetării teoretice, analiza practicii pedagogice și experimental desfășurat ne-au convins că metodologia de dezvoltare a culturii cromatice la vârsta școlară mică trebuie să se bazeze pe: - dezvoltarea unei „viziuni detaliate”, ce constă în evidențierea și diferențierea gradațiilor fine ale nuanțelor de culori; - formarea capacității de percepere a culorilor și corectarea, în anumite situații, a particularităților individual-psihologice ale percepției; - formarea capacității de reprezentare a culorilor și a nuanțelor fine ale acestora. Procesul de percepere a culorii trebuie realizat mai întâi în baza culorilor obiectelor și fenomenelor reale, și numai după aceasta – în baza materialelor didactice, ilustrative cu reprezentarea acestora. Iar la cercetarea reproducțiilor sunt necesare întrebări orientative, ce ar ghida procesul de percepere a culorilor și ar permite analiza coloritului operei. De asemenea, este important a forma la elevi reprezentări senzoriale despre calitățile obiectelor (culoare, poziție în spațiu, mărime, greutate, mișcare), care le vor permite să reprezinte chipul unui anumit obiect.

Percepția și observația elevului se caracterizează atât prin legăturile generale, cât și prin particularitățile individuale. Particularitățile individuale depind de deosebirile în structura și funcționarea organelor de simț, determinând agerimea văzului, sensibilitatea auzului, finețea gustului, pipăitului. Ele atribuie percepției fiecărui om o anumită nuanță, fac reflectarea individuală specifică.

Caracterul individual al percepțiilor și observărilor se manifestă în dinamica, precizia, profunzimea și gradul de generalizare, precum și în nuanțele emoționale.

Studiul particularităților percepției a evidențiat următoarele tipuri de bază de percepție și observare:

- sintetic;
- analitic;
- analitico-sintetic;
- emoțional.

La elevii ce posedă perceperea de tip sintetic se manifestă o înclinație evidentă spre reflectarea generalizată a fenomenelor și spre determinarea sensului, ei nu atribuie importanță detaliilor.

Copiii de tip analitic manifestă, într-o măsură mai mică, înclinație spre caracteristica generalizată a fenomenelor realității, lor le este caracteristică năzuința de a realiza și a analiza detaliile

amănunțit, având o atitudine exagerată și atentă față de detalii. Astfel de elevi întâlnesc greutate în înțelegerea esenței de bază a fenomenelor.

La elevii cu percepere de tip analitico-sintetic se manifestă în măsură egală tendința spre a înțelege esența de bază a fenomenelor și confirmarea lor faptică. Ei permanent compară analiza unor părți izolate cu concluzii, cu stabilirea faptelor, explicarea lor. Percepția și observarea copiilor de acest tip este mai favorabilă pentru activitate.

La elevii de tip emoțional al percepției se manifestă o excitație emoțională sporită. Reflectarea concretă a realității înconjurătoare e înlocuită de ei cu atenția exagerată față de trăirile lor. În activitatea cotidiană pedagogul trebuie să țină cont de particularitățile individuale de percepție ale elevului. De aceea în procesul instruirii și educației se va pune sarcina de a forma elevilor abilitatea de a reflecta cât mai obiectiv lumea înconjurătoare în raport cu percepția ei subiectivă.

O activitate specifică vârstei examinate, deci și lecțiilor de educație artistico-plastică, sunt jocurile didactice, care antrenează în mod liber percepțiile cromatice ale elevilor.

Astfel, după cum a arătat practica pedagogică, la stabilirea consecutivității de studiere a culorilor de bază este necesar a lua în considerație că culoarea roșie și galbenă sunt cele mai corect și frecvent percepute de elevii claselor primare. De aceea, prima culoare învățată în clasa I poate să fie galbenul, apoi roșul, albastrul. Noțiunea de culoare, culorile primare, binare, terțiene, spectrului, tonul, luminozitatea, saturația și nuanțele de culori trebuie să reprezinte unitățile de conținut de bază în dezvoltarea sensibilității cromatice a elevilor de această vârstă. Toate conținuturile antrenate trebuie reluate la fiecare lecție următoare.

La început poate fi realizat studiul culorii în natură pe baza obiectelor plane, apoi pe baza obiectelor volumetrice. Ca materiale pot fi folosite acuarela și guașul. Lucrând cu acestea, elevii se vor învăța a amesteca culorile obținând nuanțe și tonuri ale culorilor.

O atenție deosebită, o abordare individuală necesită elevii ce au un nivel mic de dezvoltare a capacităților perceptivă. Pentru a forma, a dezvolta percepția cromatică la acești elevi este necesar de prevăzut învățarea prin realizarea cercetării și analizei obiectelor lumii înconjurătoare ce vor fi reprezentate. Explicația se realizează în baza unor obiecte de aceeași culoare, dar de tonuri diferite. Analiza lucrărilor elevilor prevede iarăși antrenarea analizatorilor senzoriali; acum se pot cerceta corelațiile cromatice obținute. În unele cazuri, după analiză se mai pot cerceta și reproducții de pictură, în care autorii au realizat aceleași probleme plastice, cromatice.

În procesul de predare-învățare, culorile influențează pozitiv percepția, atenția și memoria, sporind gradul de înțelegere și asimilare. Utilizarea unui câmp cromatic variat sporește randamentul activității intelectuale și influențează conduita umană prin declanșarea de trăiri afective pozitive. Studiindu-se influența culorilor asupra proceselor psihologice s-a constatat că elevii care studiază materiale didactice cu vizualizare cromatică obțin performanțe superioare celor care studiază pe materiale cu vizualizări acromatice. Copilul, beneficiarul de artă, omul de mâine, capătă „gramatica” limbajului pe care îl utilizează în înțelegerea artei sau, poate în crearea ei, iar animatorul și mentorul acestei achiziții este fiecare dascăl. Avem menirea ca pe lângă înzestrarea copiilor cu noțiunile și cunoștințele fundamentale ale științei, să facem înțelese mesajele artistice, să „cultivăm spiritul”, gustul, simțul estetic.

Trăim într-un univers cosmic, iar culoarea, această fermecătoare însușire a tot ce ne înconjoară, aduce în sufletul nostru bucurie sau tristețe, căldură sau răceală, liniște și prospețime sau agitație și preocupare, ne face să ne simțim mai aproape sau mai departe de ceva. De felul în care ne amenajăm ambianța cromatică depinde în mare măsură echilibrul și bogăția trăirilor psihice. Un om care a fost educat în spiritul frumosului, nu numai că va ști să aprecieze un lucru de artă, sau va ști să privească și să înțeleagă un tablou într-o expoziție, dar – lucrul cel mai important – acel

om va deveni un om sensibil ce va căuta să creeze ambianță în tot ce-l înconjoară, să păstreze frumusețile naturii, să-și organizeze un spațiu cromatic care să-l stimuleze și să-i creeze sentimente plăcute. Un om sensibil este un om bun.

Copiii manifestă o mare dragoste pentru culoare. Mai înainte de a atribui fiecărui obiect culoarea lui proprie, ei alătură culorile pentru plăcere ochilor, pentru frumusețea lor, pentru bucuria ce o crează spiritului. Această dragoste pentru culoare a copiilor trebuie prețuită și pe linia înclinării lor firești, să li se stimuleze inventivitatea, să li se dezvolte sensibilitatea pentru armoniile cromatice.

Unii copii au plăcerea de a întinde o culoare pe toată coala de hârtie. În numeroase desene culorile au un rol pur decorativ, copiii explicând că ei colorează desenele pentru ale face frumoase și adeseori ei realizează îmbinări de culori cu efecte surprinzătoare. Instinctiv ei realizează armonii și efecte obținute de artiștii plastici după lungi reflecții.

Observând și analizând în lucrările copiilor culorile folosite încercăm să înțelegem starea lor sufletească ceea ce ne permite nouă dascălilor aplicarea unor strategii adecvate în formarea personalității copiilor.

Totodată i-am condus pe copii spre descoperirea semnificațiilor culorilor, găsind titluri cât mai potrivite cromaticii folosite. Astfel, i-am angajat pe copii în descoperirea semnificației culorilor specifice anotimpurilor și le-am folosit în lucrările lor. Aceste activități au fost însoțite de ilustrări muzicale adecvate (“Anotimpurile” de Vivaldi). Astfel au reprezentat primăvara în roșu și verde, vara în oranj – albastru, toamna în galben – maro, iarna în alb – negru.

Deci, mesajul estetic constă și în semnificația culorilor sau a compozițiilor coloristice, în proporția și armonia acestora, în varietatea și originalitatea procedeele artistice. Culorile sunt semne, stimuli sau mijloace de expresie purtătoare ale unor semnificații de natură intelectuală, estetică și afectivă. Semnificațiile culorilor fac parte din structura mesajului estetic, în timp ce limbajul plastic utilizează simbolurile și semnele, transmițând, prin intermediul lor, anumite idei și sentimente. Limbajul ca fenomen psihologic este procesul specific uman de comunicare prin intermediul sistemului limbii. Desenul ca limbaj al formelor și culorilor constituie o modalitate prin care copilul își exprimă percepțiile, emoțiile, dorințele. Desenul devine astfel, deopotrivă mijloc de reprezentare a realității și funcție de comunicare.

Succesul instruirii elevilor în vederea sensibilității cromatice mai depinde în mare măsură de profesor, care trebuie să fie capabil:

- să cunoască particularitățile dezvoltării percepției cromatice a elevilor în procesul activității artistico-plactice;
- să organizeze procesul educațional de percepere a culorilor ;
- să cunoască metodele didactice, interactive de dezvoltare a percepției cromatice a elevilor;
- să identifice și să aleagă metodele didactice specifice, eficiente, pentru a dezvolta percepția cromatică în cadrul orelor de curs;
- să cunoască tehnologiile de instruire a dezvoltării sensibilității cromatice ;
- să creeze condiții de organizare și realizare a materialului intuitiv, de utilizare a mijloacelor tehnice în cadrul lecțiilor de dezvoltare a percepției cromatice

Prin însușirea modalității artistice de exprimare, alături de celelalte modalități , copilul se exprimă creativ, se conturează personalitatea sa.

Bibliografie

1. Dan Mihăescu – Limbajul culorilor și al formelor
2. Golu M. Bazele psihologiei generale. București: Editura Universitară, 2005.
3. Sălăvăstru D. Psihologia educației. Iași: Polirom, 2004.

Dialoguri cromatice în activitatea de consiliere
Profesor consilier școlar: Gabriela CĂLUȚOIU
CJRAE Dolj – Colegiul Național ”Frații Buzeți” Craiova

Introducere

Dialogul cromatic reprezintă utilizarea culorilor ca mijloc de comunicare și expresie în cadrul procesului de consiliere. În acest context, culorile sunt folosite pentru a facilita exprimarea emoțiilor, a explora stările interioare și a sprijini clienții în procesul de auto-descoperire și dezvoltare personală. Această metodă este tot mai des utilizată în consiliere, psihoterapie și alte practici psihologice datorită impactului său asupra stării emoționale și psihologice a indivizilor.

Importanța culorilor în consiliere

Culorile au un efect profund asupra psihicului uman, influențând emoțiile, gândurile și comportamentele. Acestea pot fi folosite în consiliere pentru:

Explorarea emoțiilor: Fiecare culoare este asociată cu anumite stări emoționale (de exemplu, albastrul cu calmul, roșul cu energia sau furia).

Facilitarea comunicării: Persoanele care întâmpină dificultăți în exprimarea verbală a emoțiilor pot folosi culorile pentru a se exprima mai ușor.

Crearea unui spațiu sigur: Alegerea culorilor potrivite în mediul de consiliere poate induce o stare de relaxare și deschidere.

Tehnici de utilizare a dialogului cromatic

1. Testul culorilor Luscher

Este un instrument psihologic care ajută la evaluarea stării emoționale a clienților prin alegerea și ordonarea culorilor preferate.

2. Desenul terapeutic

Clienții sunt invitați să deseneze folosind culori pentru a exprima emoțiile și gândurile lor. Acest proces oferă consilierului indicii despre starea psihologică a clientului.

3. Asocieri simbolice

Consilierul poate utiliza culori pentru a discuta simbolistica lor și legătura cu experiențele personale ale clientului.

4. Terapia prin expunerea la culori

Utilizarea culorilor în iluminat, decor sau chiar în haine pentru a stimula anumite emoții sau stări dorite.

Beneficii ale dialogurilor cromatice

Accesarea emoțiilor subconștiente: Culorile pot dezvălui emoții și conflicte interne pe care clientul nu le poate exprima verbal.

Reducerea stresului: Anumite culori au efect calmant și pot contribui la relaxarea clientului.

Dezvoltarea creativității: Implicarea în activități creative bazate pe culoare încurajează auto-descoperirea și exprimarea liberă.

Limitări și precauții

Percepția culorilor este subiectivă și influențată cultural, ceea ce poate limita interpretarea universală.

Nu toate persoanele reacționează pozitiv la anumite culori, iar reacțiile lor pot fi influențate de experiențe traumatice sau asocieri negative.

Concluzie

Dialogul cromatic este o metodă inovatoare și eficientă în activitatea de consiliere, oferind o cale alternativă de explorare și exprimare a emoțiilor. Integrarea culorilor în consiliere contribuie la crearea unui mediu terapeutic care stimulează creativitatea, introspecția și bunăstarea emoțională. Cu toate acestea, aplicarea acestui tip de intervenție necesită o înțelegere profundă a simbolisticii culorilor și o adaptare atentă la nevoile individuale ale fiecărui client.

Bibliografie:

1. Luscher, M. (1947). The Luscher Color Test.
2. Goldstein, K. (1942). The Organism: A Holistic Approach to Biology Derived from Pathological Data in Man.
3. Publications on color psychology and counseling.

IARNA ÎN VERSURI

Profesor CIAUȘ LILIANA

COLEGIUL NAȚIONAL ANDREI MUREȘANU BRAȘOV

“Culoarea primăverii se regăsește în flori, cea a iernii o poți afla doar în imaginație.”(Ward Elliot Hour)

În cadrul activităților desfășurate în Săptămâna Altfel în colegiul unde sunt profesor ,am fost plăcut surprinsă de talentul pe care îl au unii dintre elevii colegiului.Printre aceștia se numără și eleva C.G din clasa a XI-a profil Științele Naturii care este pasionată de a scrie poezii.

Cu permisiunea ei am să relatez câteva versuri scrise de C.G. legate de Reflecții despre Iarnă în limba engleză

“Intertwined in their forevermore dance,
Tossing and turning,
Souls merged in the frosty air.
They glaze over us, softly,
Like a mother’s touch on a cold, windy day,
Each one, a helpless ballerina,
Spinning, twirling, carving paths in the void—
To heal and bring joy to a world of ache and agony,
To melt the frozen tears of broken hearts.
They whisper to the youngest of us,
Their gentle descent a quiet lesson-
To cherish the fleeting, the unspoken joys.
As one falls gracefully on my lips,
Its pure heart dissolves into warmth,

Clearing the fog from my cluttered mind.
I ponder these little dancers,
Their delicate pirouettes,
The childish joy they bring.
As their hearts melt quickly,
We watch their brief embrace upon our seldom-warm skin,
Each snowflake, ephemeral yet purposeful,
Dancing its own happiness into the world.”

Gestionarea comportamentelor educaționale în clasa de elevi-activitate didactică

CIOBANU VALENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "NICOLAE BĂLCESCU"

DRĂGĂȘANI, JUDEȚUL VÂLCEA

Prezentarea unei activități didactice, realizată cu clasa de elevi –
Gestionarea comportamentelor educaționale în clasa de elevi.

PROFESOR: CIOBANU VALENTINA

Unitatea de învățământ: ȘCOALA GIMNAZIALĂ "NICOLAE BĂLCESCU"-
DRĂGĂȘANI

Clasa a VI-a B

Disciplina: Dirigenție

Tema activității: *Cum învățăm mai bine? Strategii eficiente de învățare*

Competențe specifice:

3.1. Integrarea în programul zilnic a unor rutine privind autodisciplina și stilul de învățare potrivit;

3.2. Raportarea reflexivă și constructivă asupra reușitelor și nereușitelor în învățare.

Obiective operaționale: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1: să definească conceptul de învățare (a învăța);

O2: să analizeze factorii favorizanți ai învățării eficiente;

O3: să înțeleagă relația dintre mediul de învățare și calitatea învățării;

O4: să desprindă strategiile pentru o învățare eficientă.

Metode: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, studiu de caz, jocul didactic

Mijloace: fișe de lucru, imagini, creioane colorate, chestionar

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Scenariul didactic/desfășurarea activității

Resurse:

- ❖ Temporale: 50 de minute
- ❖ Bibliografice: *Îndrumar de dirigenție*, autori Mirela Comșa, Maria Puia, Editura Niculescu, București, 2015.

SCENARIUL DIDACTIC

ETAPELE LECȚIEI	TIMP	CONȚINUT INSTRUCTIV-EDUCATIV	STRATEGII DIDACTICE	
			Metode procedee	și Mijloace didactice
1. Momentul organizatoric	1min	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cadrul didactic asigură condițiile necesare bunei desfășurări a lecției; ➤ Elevii pregătesc caietele de lucru, instrumentele de scris. ➤ Se notează absenții zilei. 	Conversația	
2. Discutarea problemelor organizatorice	5min	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Se discută situația la învățătură și disciplină, se rezolvă micile probleme din săptămâna trecută, dacă este cazul. ➤ Se va accentua importanța comunicării și colaborării dintre ei, cu familia, cu dirigințele sau cu alți factori, pentru a soluționa problemele specifice vârstei și orice problemă care apare în general. 	Conversația Explicația	
3. Captarea atenției	5min	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cadrul didactic folosește <i>Jocul numerelor</i> care implică rostirea cu voce tare a numerelor de la 1 la 9. Elevii care ar trebui să rostească numerele 3, 6 și 9 trebuie să bată din palme. Cel care greșește, iese din joc. Jocul se reia. Ultimii trei sunt declarați 	Conversația Explicația	Jocul numerelor

		câștigători.		
4. Anunțarea temei și a obiectivelor	1min	➤ Cadrul didactic anunță tema: „ <i>Astăzi vom discuta despre o nouă temă: Cum învăț mai bine? Strategii eficiente de învățare.</i> ”	Expunerea	
5. Dirijarea învățării	25 min	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Se realizează o schemă la tablă aplicând metoda ciorchinului prin care elevii vor da și alte sinonime ale verbului „a învăța” (ANEXA1). ➤ Are loc o conversație introductivă: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ce înseamnă să înveți?</i> - <i>Cine poate învăța?</i> - <i>Există un om care le poate cunoaște pe toate?</i> ➤ Elevii primesc bilețele cu diferite afirmații. Ei trebuie să comenteze și să spună dacă li se potrivesc sau nu afirmațiile (ANEXA 2). ➤ Elevii vor fi împărțiți în trei echipe. Fiecare echipă va avea o poveste despre un anumit personaj. La final, trebuie să aleagă sfaturile care se potrivesc cel mai bine personajului lor. (ANEXA 3) ➤ Cadrul didactic le citește o întâmplare (ANEXA 4) și le va adresa mai multe întrebări elevilor. ➤ Elevii primesc un chestionar la finalul căruia vor afla ce stil de învățare au. (ANEXA 5). ➤ Fiecare elev primește un bilețel colorat pe 	<p>Explicația</p> <p>Expunerea</p> <p>Demonstrația</p> <p>Conversația</p> <p>Exercițiul Studiu caz</p> <p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	<p>Metoda ciorchinului</p> <p>Bilețele</p> <p>Fișe de lucru</p> <p>Fișe</p> <p>Chestionar</p>

6. Obținerea performanței	2 min	<p>care este scris un proverb. Dacă permite timpul, cadrul didactic va ruga câțiva elevi să comenteze fragmentele (ANEXA 6).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De asemenea, elevii primesc și un balon pe care trebuie să deseneze cum s-au simțit la oră. ➤ Se fac aprecieri verbale cu privire la modul în care s-au comportat elevii în timpul orei. 	Problematizare a	Bilețele cu proverbe
7. Încheierea activității	1 min		Explicația	

ANEXA 2

Citește cu voce tare și comentează afirmația:

1. Îmi fac o schemă și înțeleg mai bine.
2. Fac un rezumat al celor mai importante informații.
3. După ce învăț, îi explic ce am învățat fratelui meu.
4. Citesc teoria de mai multe ori, până înțeleg, apoi aplic în exerciții.
5. Citesc de mai multe ori, apoi închid cartea și încerc să redau ce am reținut.
6. Subliniez ce mi se pare mai important și apoi repet.
7. Îmi reorganizez notițele din clasă ca să îmi fie mai ușor.

8. Organizez informațiile în grafice și tabele pentru că așa învăț cel mai ușor.

ANEXA 3

ECHIPA 1

1. Mircea se străduiește să învețe la chimie, dar citește rândurile fără să le vadă, căci se gândește la filmul de diseară.
2. Mircea învață într-o cameră cu pereți de culoare gri. Deși i se închid ochii de somn și îl chinuie foamea, se străduiește totuși să-și pregătească temele.
3. Mircea se apucă de lecții, dar descoperă că și-a rătăcit manualul. Găsește manualul, dar pierde rigla și pixul, apoi nici caietul nu e prin preajmă.

SFATURI

1. Fii atent! Concentrează-te!
2. Camera de studiu e bine să aibă pereții de culoare albă, galbenă sau verde. Învață când ești odihnit și sătul!
3. Fii organizat

ECHIPA 2

1. Ana s-a apucat de învățat cu o zi înaintea tezei, a citit întreg materialul de câteva ori, a încercat din răputeri să îl reproducă, dar n-a reușit.
2. Anei îi este foarte greu să se concentreze. Trebuie să învețe la cinci materii. Își pregătește mai întâi lecțiile la fizică, chimie și matematică – materii mai grele. Ea lasă la urmă engleza și româna.
3. Probleme de matematică sunt rezolvate de tata.

SFATURI:

1. Învață secvențial și planificat, apoi repetă!
2. Învață mai întâi la materiile mai ușoare! Nu învața succesiv la materii asemănătoare!
3. Lucrează singur, chiar dacă ceri îndrumări!

ECHIPA 3

1. Cristi citește tema la Biologie. Mai mulți termeni îi sunt neclari, dar merge mai departe
2. Cristi își face tema la Română ca să scape de gura mamei, fără să citească lecția nouă. A doua zi la școală este ascultat și ia patru.
3. Cristi învață neîntrerupt de trei ore. Sursa de lumină se află în dreapta lui. Se simte obosit și nu se mai poate concentra.

SFATURI:

1. Nu învața mecanic! Clarifică-ți termenii!
2. Învață pentru tine! Valorifică corect cunoștințele!
3. Fă pauze! Când înveți, lumina să îți vină din partea stângă. Aerisește-ți camera!

ANEXA 5

STILUL MEU DE ÎNVĂȚARE

Notați cu X în căsuța corespunzătoare descrierii propriului stil de învățare:

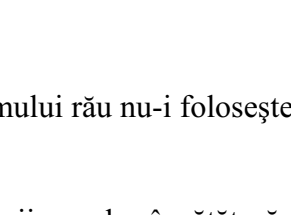
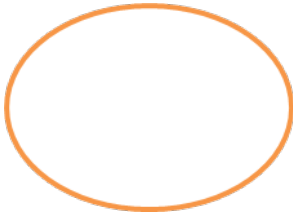
AFIRMAȚII	DA	NU
1. Învăț cu voce tare.		
2. Învăț mai bine când am în față o imagine sau un text scris.		
3. Sunt capabil să îmi imaginez ceea ce învăț.		
4. Am o memorie bună pentru cântece și melodii.		
5. Îmi amintesc ușor mărimea, forma și culoarea obiectelor.		
6. Mă plimb prin cameră în timp ce învăț.		
7. Învăț mai bine privind la altcineva.		
8. Pot înțelege o povestire când o aud înregistrată pe casetă.		
9. Mi se pare că este foarte dificil să stai mult timp liniștit.		
10. Urmăresc mai ușor indicațiile scrise decât pe cele orale.		
11. Citesc cu voce tare materialul de învățat.		
12. Învăț în timp ce ascult muzică.		
13. Elimin zgomotele care mi-ar putea distra atenția.		
14. Subliniez datele importante și informațiile esențiale pe care doresc să le învăț.		
15. Rog pe cineva să îmi pună întrebări despre materialul pe care l-am învățat.		

ANEXA 4

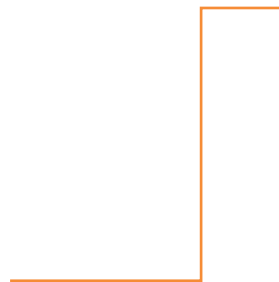
Andrei, este un băiețel de vârsta voastră, care vine destul de des cu temele nefăcute la școală, iar când le face, sunt pline de greșeli. Dar haideți să vedem cum arată o zi obișnuită din viața lui Andrei. Păi, sună clopoțelul. „Gata, s-a mai sfârșit o zi”, își spune Andrei și pornește spre casă. Ajuns acasă, se schimbă, mănâncă, apoi se apucă să-și facă temele în sufragerie, cu televizorul deschis, ca să mai poată trage cu ochiul din când în când la desene. Bunica tot intră și iese, sora lui Andrei vorbește la telefon cu prietena ei, tot în sufragerie, și uite că deja a trecut o oră și Andrei nu a scris mai mult de trei rânduri. „Ah, îmi trebuie manualul de română, își spune Andrei, unde mi-oi fi lăsat ghiozdanul?” se întreabă Andrei și pornește în căutarea manualului. „L-am găsit! Înapoi la treabă!...dar cine mă strigă la poartă? A, e Dragoș, vrea să ieșim la joacă. Ar trebui să-mi fac întâi temele, dar lasă, le fac când mă întorc” își spune Andrei și fuge la joacă. Se întoarce acasă după 3 ore, obosit. Nu mai are chef de lecții. Totuși se apucă de ele, dar desenele îi atrag atenția din nou. În cele din urmă, adoarme cu capul pe caiet. Visează că își scrie temele, dar realitatea este că mâine, din nou, Andrei va merge la școală cu temele nefăcute.

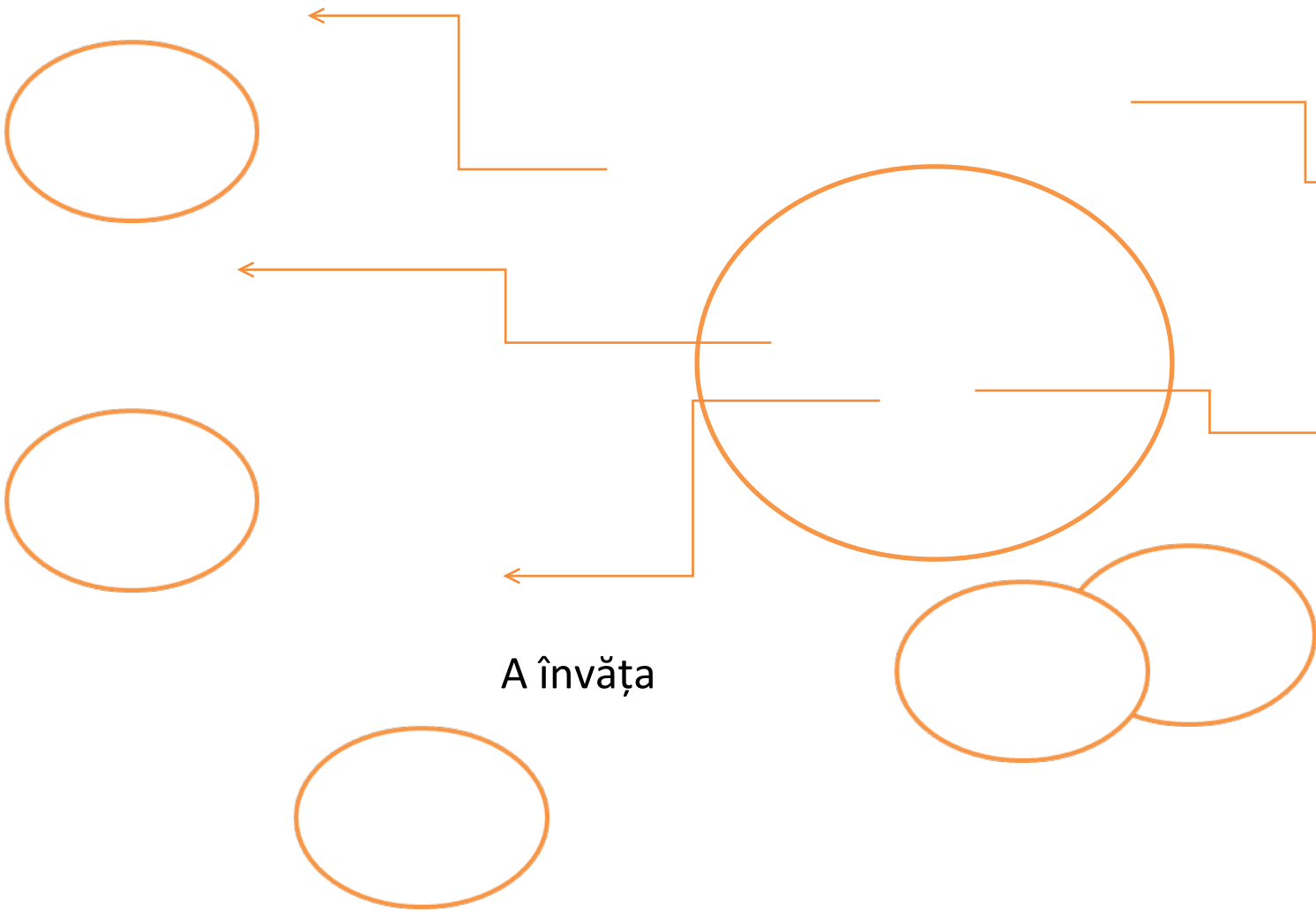
ANEXA 6

1. Rădăcinile învățaturii sunt amare, dar fructele ei sunt dulci.
2. Nimeni nu se naște învățat.
3. Învățătura e lumina ce-ți face viața mai senină.
4. Vremea învață pe cei ce n-au învățatură.
5. Cine învață merge înainte; cine nu – dă înapoi.
6. La o mână de învățatură se cere un car de purtare bună.
7. Omului cu învățatură îi curge miere din gură.

8. Cât trăiești, înveți.
9. Omul fără învățatură e ca pământul fără udătură.
10. Omului rău nu-i folosește învățătura.
11. Banii nu aduc învățatură, dar învățătura aduce bani.
12. Învățătura mintea îmbogățește, iar neștiința o sărăcește.
13. Învăță plângând și vei câștiga râzând.
14. Orice învăț își are și dezvăț.
15. Învățătura la tinerețe e ca o dantelă săpată în piatră.
16. Învățătura nu se cumpără cu bani ci cu creierul.
17. Nimeni nu poate învăța pe alții ceea ce el însuși nu a învățat niciodată.
18. Se poate învăța în fiecare zi.

ANEXA 1

INOVAȚII CARE ÎMBINĂ ARTA CU TEHNOLOGIA ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Prof. Ciorbă Pavel – Liceul Tehnologic „Victor Frunză” Râmnicu Sărat

Fundamentare teoretică

Anotimpul rece, cu farmecul său aparte, a fost dintotdeauna o sursă de inspirație pentru artiști, scriitori și cercetători. În era contemporană, tehnologia și inovația oferă noi mijloace de a reprezenta și de a înțelege acest sezon.

În era digitală, granițele dintre artă și tehnologie devin din ce în ce mai permeabile. Această fuziune creează noi modalități de exprimare artistică și inovație tehnologică, redefinind felul în care percepem și reprezentăm anotimpurile. Iarna, cu peisajele sale înghețate și atmosfera sa misterioasă, devine un subiect ideal pentru explorări care combină estetica și tehnologia.

Arta tradițională, precum pictura sau literatura, și-a găsit noi forme de exprimare prin intermediul tehnologiei, cum ar fi animația digitală, realitatea augmentată (AR) sau inteligența artificială (AI). Această abordare asociază estetica cu interactivitatea, deschizând uși către experiențe multisenzoriale și perspective inovatoare.

Reprezentarea anotimpului rece prin tehnologie nu se limitează doar la aspectul vizual. Ea include dimensiuni tactile, auditive și chiar cognitive. În această sinergie dintre artă și tehnologie, creativitatea umană este susținută de instrumente digitale care amplifică detaliile naturale, precum fulgii de zăpadă, reflexiile gheții sau fenomenele atmosferice spectaculoase. Astfel, inovațiile din domeniul tehnologic permit explorarea anotimpului rece dintr-o perspectivă care depășește limitele percepției obișnuite.

Aplicație practică: „Tabloul digital de iarnă”

Pentru elevii de la școala profesională din clasele IX-X, proiectul „**Tabloul digital de iarnă**” este o aplicație mai simplă, dar captivantă, care combină arta și tehnologia pentru a reprezenta anotimpul rece. Fiecare grupă de elevi au creat un peisaj de iarnă animat, utilizând unelte accesibile și tehnici de bază din informatică și design grafic, fără a necesita abilități avansate de programare.

Etapele realizării aplicației:

1. Planificare și documentare

- Activitate:
  - elevii au fost împărțiți în grupe.
  - elevii au discutat despre elementele reprezentative ale iernii (zăpadă, copaci înghețați, cer noros, case acoperite de omăt).
  - profesorul a prezentat câteva exemple de tablouri digitale și animații simple pentru inspirație.
- Rezultat: s-a stabilit designul aplicației: un peisaj digital static cu case simple, rustice, acoperite de zăpadă, amplasate într-un peisaj liniștit cu zăpadă, înconjurată de copaci, cu elemente de animație ușoară (zăpadă căzând și fum ieșind din hornul unei case).

2. Crearea elementelor vizuale

- Instrumente utilizate: *Canva* și *Paint 3D*.
- Activitate:
  - unii elevi au desenat în fundal o pădure rară de copaci înalți și goi, acoperiți de zăpadă, case simple rustice cu horn și cerul gri palid, folosind forme geometrice și culori potrivite.
  - alți elevi au desenat case simple țărănești, cu horn, acoperite de zăpadă și străbătute de o uliță, un peisaj montan pe fundal, cu fulgi mari de zăpadă. S-a folosit uneltele de formă și culoare pentru a adăuga detalii precum umbrele de zăpadă.
  - profesorul a explicat utilizarea straturilor pentru a organiza elementele pe fundal.
  - elementele animate (fulgi de zăpadă) au fost create separat, ca imagini individuale.
- Rezultat: un set complet de elemente vizuale simplificate pentru peisajul digital.

3. Animația zăpezii

- Instrumente utilizate: *PowerPoint* sau *Scratch*.
- Activitate:
  - în *PowerPoint*, elevii au învățat să folosească efectele de animație (cădere de sus în jos) pentru fulgii de zăpadă. Aceștia sunt poziționați pe fundalul creat anterior.
  - fulgii de zăpadă sunt animați să cadă cu viteză variabilă, iar în hornul casei apare fum care „dispare” treptat.
  - în *Scratch*, s-a creat un proiect simplu în care fulgii (sprite-uri) „cad” pe ecran în buclă, folosind o comandă drag-and-drop (blocuri).
- Rezultat: o animație simplă care simulează căderea zăpezii.

4. Adăugarea sunetului ambiental

- Instrumente utilizate: *Audacity* pentru editare simplă a sunetelor.
- Activitate:
  - elevii au ales sunete preînregistrate de vânt sau de pași în zăpadă, pe care le-au adăugat în aplicație folosind funcțiile integrate ale *PowerPoint* sau *Scratch*.
- Rezultat: tabloul digital a devenit mai captivant datorită sunetului ambiental.

5. Testare și prezentare

- Activitate:
  - elevii au verificat funcționalitatea animației pe calculatoare. S-a testat sincronizarea dintre zăpada căzătoare și sunet.
  - elevii au ajustat mărimea și culoarea fulgilor pentru a face peisajul mai realist.
  - fiecare echipă a prezentat propriul tablou digital în fața clasei, explicând elementele incluse.
- Rezultat: aplicația finală este funcțională, iar elevii dobândesc încredere în utilizarea tehnologiei.

Concluzii

Proiectul „Tabloul digital de iarnă” este o aplicație simplă care îi ajută pe elevii din școala profesională să înțeleagă bazele designului grafic și ale animației, utilizând instrumente accesibile. Pe lângă dobândirea de competențe tehnice, elevii își dezvoltă creativitatea și învață să colaboreze în echipă și au experimentat un mod inovator de a reprezenta anotimpul rece.

Bibliografie: -

TERAPIILE PRIN ARTĂ LA ELEVII CU CES

Prof. CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA

Școala Gimnazială Specială "C-tin Păunescu" Tecuci/Galați

Activitățile de desen, pictură și modelaj sunt cele mai îndrăgite activități ale copiilor și acestea fac parte din preocupările lor de zi cu zi. Scopul activităților de desen, pictură și modelaj se concentrează pe dezvoltarea capacității creatoare a copiilor:

- formarea deprinderilor de a utiliza corect instrumentele și materialele de lucru specifice pentru desen, pictură și modelaj;
- formarea simțului estetic și a atitudinii estetice;
- dezvoltarea atenției;
- familiarizarea copiilor cu limbajul plastic – punct, pată;

Copiii cu cerințe educative speciale au și ei aceleași trebuințe bazale de creștere și dezvoltare ca toți copiii: au nevoie de afecțiune, de securitate, de mediul înconjurător stenic și experiențe stimulative, de apreciere și întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate, de independență. Acești copii au în același timp și nevoi speciale individuale. Copiii cu deficiențe sunt la rândul lor diferiți din punct de vedere al abilităților, temperamentului, intereselor, chiar dacă prezintă același tip de deficiență.

La vârsta preșcolară, educația estetică constă în dezvoltarea la copii a percepției estetice, a gustului pentru frumos și a capacității de a înțelege frumosul, educarea sentimentelor estetice, formarea unor deprinderi și îndemânări tehnice la desen, pictură, exerciții grafice, stimularea posibilităților creatoare ale copiilor, dezvoltarea aptitudinilor artistice.

Activitățile artistico-plastice au o mare utilitate. Un copil deficient fizic nu se poate mișca liber, nu poate dansa, dar se poate bucura de trăirea intensă a muzicii, a poeziei, sau a picturii. Este o compensare care dă sens vieții, un simț al valorii. Terapia prin artă, una din terapiile deosebit de eficiente la copiii cu C.E.S. utilizează mijloace artistice ca tehnici psihoterapeutice nonverbale. „Art-terapia, spune Sora Lungu-Nicolae, prin mijloacele ei, prin sarcinile creatoare și interesante pe care le pune, dă copilului deficient mintal posibilitatea de a dobândi sentimentul propriei realizări, de a-și dezvolta aptitudinile, de a-și spori senzația de sănătate.”

Pentru copiii cu C.E.S. activitatea de pictură prezintă dificultăți mai accentuate decât la copiii normali, iar desenul spontan, propriu copiilor normali, nu se manifestă la deficienți decât în formele sale rudimentare.

Se știe că deficienții mintal prezintă un interes scăzut pentru activitățile care nu intră în stereotipul preocupărilor lor cotidiene sărace și înguste. Dacă ei prezintă un anumit interes pentru o activitate și reușesc s-o execute mai mult sau mai puțin concret, se întâmplă adesea să n-o mai poată realiza în continuare la același nivel de eficiență, deoarece o șablonizează prin stereotipizare. Acest fenomen se manifestă frecvent în activitățile de expresie plastică, unde eșecurile imediate și numeroase inhibă rapid eventualul interes și activism inițial. În condițiile în care nu sunt ajutați operativ să-și formeze așa zise “strategii adecvate” în activitatea plastică de pildă, în explorarea vizuală a modelului de desenat, în alegerea și utilizarea mijloacelor grafice de lucru, deficienții mintal se fixează rigid asupra modalităților puerile de a acționa și adesea nu reușesc să se desprindă de aceste modalități nici în clasele mari ale școlii speciale.

Expresia grafică și plastică din școala specială pornește de la cele mai elementare noțiuni de limbaj plastic, în vederea formării unor priceperi și deprinderi de a utiliza

materialele și tehnicile de lucru, care vor deveni un suport material și spiritual în munca copiilor. Desenele deficientului mintal cu grad sever sau accentuat nu respect niciun principiu copozițional logic. Ritmul, echilibrele, contrastele, armonia, măsura sunt inaccesibile gândirii lui. Compozițiile lor sunt lipsite de originalitate, de expresivitate, de claritate, de forță, de armonie, de mesaj sau de unicitate. O altă particularitate este automatismul, persistența unor forme sau aspect indiferent de tema plastică ori de subiect.

Un alt element care evidențiază accentuate particularități ale copilului cu C.E.S. este culoarea. Acoperind formele sau neținând uneori seama de ele, culorile sunt așezate doar ca un „joc” pentru plăcerea efectelor subiectiv-afective trăite de ei. Prin culoare acesta exprimă, se descoperă și se descarcă psihic. În urma instruirii verbale, copilul deficient psihic poate selecționa din bagajul său de cunoștințe plastice pe acelea care-l pot ajuta să rezolve problema de temă plastică. Dacă în timpul activităților de expresie plastică pictează pomul de Crăciun ascultând colinde, peisaj de primăvară pe muzică de Vivaldi, sau alte teme pe muzică potrivită, este imposibil să nu încolțească sămânța de frumos în sufletele celor mici.

Fiecare dintre noi contribuim cu talentul nostru, cu munca și dăruirea noastră la cultivarea frumosului. Cu cât materialele sunt mai atractive, tehnicile mai diversificate, cu atât elevul lucrează mai cu plăcere, își satisface curiozitatea și setea de cunoaștere, iar rezultatele sunt pe măsura așteptărilor. Desenul contribuie la dezvoltarea armonioasă și multilaterală a copiilor, scoțând în evidență un alt mod de exprimare a trăirilor acestora, a gândurilor cele mai ascunse, redată inconștient printr-un desen. Cu ajutorul unui desen poți spune aproape tot despre un copil, despre caracterul lui și tipul de personalitate.

Bibliografie

Lungu-Nicolae, Sora – Psihoterapia deficientului mintal – Revista de psihologie nr.3/1973
Șchiopu, Ursula – Cunoașterea copilului preșcolar – Catedra – București 1992
* * * Programa instructiv-educativă pentru grădinițe speciale, București, 1993

MOȘ CRĂCIUN ȘI CADOURILE PE CARE LE ADUCE COPIILOR LA ȘCOALĂ

Profesor Ciungu Nicolae Cătălin, Școala Gimnazială Băiculești-Argeș

Activitatea prin care Moș Crăciun vine cu cadouri la școală este una foarte frumoasă și așteptată cu nerăbdare de copii. De obicei, această activitate are loc în preajma sărbătorilor de Crăciun, când, în cadrul unor evenimente speciale, Moș Crăciun vizitează școlile pentru a aduce daruri copiilor.

De obicei, această activitate implică mai multe etape:

1. Pregătirea cadourilor: Cadourile sunt pregătite cu mult timp înainte, iar ele sunt adesea mici surprize, jocuri educative, dulciuri sau rechizite școlare.
2. Decorarea sălii de clasă: Cu ajutorul cadrelor didactice sau al elevilor, sala de clasă este decorată cu brad de Crăciun, globuri și luminițe pentru a crea atmosfera festivă.
3. Spectacol sau serbare: Copiii pot participa la un spectacol cu colinde, poezii sau scenete de Crăciun, pentru a-l întâmpina pe Moș Crăciun în mod festiv.
4. Vizita lui Moș Crăciun: Moș Crăciun ajunge la școală, aducând cadourile mult așteptate. El poate fi însoțit de ajutoarele sale, iar copiii au ocazia să facă poze cu el și să-i spună ce își doresc pentru anul viitor.
5. Distribuirea cadourilor: Moș Crăciun împărțește cadourile cu zâmbetul pe buze, iar copii se bucură de momentul magic.

Această activitate aduce multă veselie și emoție, consolidând spiritul Crăciunului în rândul celor mici.

Moș Crăciun a fost prezent și în școala noastră, împărțind daruri tuturor copiilor. În schimb, cei mici s-au pregătit temeinic pentru această serbare și le-au oferit celor prezenți, părinților și dascălilor, un adevărat recital de colinde și poezii.

Bibliografie:

-<https://www.kinderpedia.co/ro/activitati-de-craciun-copii.html>

-Arhiva personală

DE LA AURORA BOREALĂ LA LUMINILE CARPAȚILOR: TRADIȚII NORDICE ȘI ROMÂNEȘTI ÎN EDUCAȚIE

Autor: Ciupitu Oana

Unitatea de Învățământ: Liceul Teoretic Băneasa

Fundamentare teoretică

Educația modernă pune accent pe promovarea diversității culturale și pe integrarea unor elemente care să stimuleze creativitatea și dezvoltarea armonioasă a elevilor. O sursă de inspirație este cultura Saamelor, populația indigenă din Laponia, care oferă exemple fascinante despre relația strânsă dintre om și natură. De exemplu, brățările *duodji*, poveștile despre aurora boreală sau folosirea renilor ca simboluri culturale sunt expresii ale moștenirii lor tradiționale (Forsyth, 1992).

Adaptarea acestor elemente în sistemul educațional românesc poate oferi elevilor o perspectivă comparativă asupra diversității culturale și a modului în care tradițiile contribuie la definirea identității unui popor. În România, aceste influențe pot fi introduse prin activități interdisciplinare care să conecteze elevii cu moștenirea culturală locală și globală. De exemplu, simbolistica renilor, centrală pentru Saami, poate fi comparată cu importanța cerbului carpatin în folclorul românesc. Acest exercițiu le-ar permite elevilor să exploreze modul în care natura modelează tradițiile culturale specifice fiecărei regiuni (Connolly, 2024).

Totodată, poveștile despre aurora boreală pot fi utilizate ca punct de plecare pentru explorarea miturilor și legendelor românești, precum cele despre luminile mistice din pădurile carpatine sau reflexiile lunii în lacurile montane. Elevii pot fi încurajați să creeze paralele între cele două lumi culturale, identificând elementele comune, dar și unicitatea fiecărui spațiu. Această abordare favorizează nu doar dezvoltarea gândirii critice, ci și o mai bună înțelegere a modului în care poveștile și miturile contribuie la păstrarea identității culturale (Bocoș et al., 2001, p. 34).

De asemenea, activitățile practice, precum confecționarea de brățări tradiționale inspirate din cultura *duodji*, pot include și motive din arta populară românească, cum ar fi cele de pe ii sau ștergare. Prin această abordare comparativă, elevii pot învăța să valorifice moștenirea culturală locală, în timp ce înțeleg și respectă diversitatea globală. Conexiunea dintre aceste tradiții poate fi explorată și prin proiecte artistice sau prin organizarea unor expoziții tematice în școală, oferind elevilor un spațiu pentru a-și exprima creativitatea.

Astfel, adaptarea elementelor culturale din nordul Europei în contextul educațional românesc nu doar că îmbogățește curriculumul, ci contribuie și la formarea unei identități multiculturale, favorizând o educație modernă, relevantă și incluzivă (Forsyth, 1992; Bocoș et al., 2001).

Parte practică

1. Brățări tradiționale inspirate din cultura Sami

Elevii pot confecționa brățări tradiționale folosind lână colorată sau panglici, inspirate de tehnica *duodji* a Saamelor. Această activitate poate fi însoțită de discuții despre simbolurile tradiționale și rolul lor în viața de zi cu zi. Comparativ, elevii pot explora similitudinile cu motivele tradiționale românești, cum ar fi cele folosite în broderia costumelor populare. În plus, pot adăuga motive specifice iernii din folclorul românesc, cum ar fi fulgii de zăpadă sau stelele de pe ștergare. Activitatea poate fi extinsă prin realizarea unor brățări tematice pentru târguri școlare sau expoziții.

2. “Vânătoarea de reni” și legendele românești

Elevii pot participa la o activitate interactivă sub forma unei “vânători de comori” care îmbină simbolurile Saamelor cu tradițiile românești de iarnă. În cadrul acestei activități, indicii despre cultura Saamelor, precum imagini cu reni sau desene cu aurora boreală, pot fi combinate cu elemente din folclorul românesc: motive cu cerbi sau descrieri ale săniuțelor trase de cai. Fiecare indice ar putea fi însoțit de o poveste sau o scurtă descriere a importanței acestor elemente în cele două culturi. Astfel, elevii pot observa modul în care natura a influențat ambele tradiții și pot explora punctele comune și diferențele.

3. Povești despre aurora boreală și “luminile Carpaților”

Pornind de la legendele nordice despre aurora boreală, elevii pot crea povești adaptate la contextul românesc. Elevii pot inventa legende despre “luminile Carpaților”, având ca inspirație reflexiile lunii pe zăpada montană sau focurile tradiționale aprinse pe dealuri în nopțile de iarnă. Activitatea poate fi îmbogățită prin organizarea unui atelier de creație în care elevii ilustrează aceste povești sub formă de desene sau scenete. Prin această abordare, elevii nu doar că își dezvoltă creativitatea, dar învață și să aprecieze atât tradițiile nordice, cât și cele autohtone.

4. Colinde și muzică tradițională în paralel

O activitate care promovează integrarea muzicii tradiționale este organizarea unui recital comparativ de colinde nordice și românești. Elevii pot învăța cântece tradiționale specifice sărbătorilor de iarnă din ambele culturi, analizând temele comune, cum ar fi legătura cu natura, familia și bucuria sărbătorilor.

Concluzie

Integrarea tradițiilor nordice în activități educaționale din școlile românești oferă o oportunitate de a explora diversitatea culturală și de a pune în valoare elementele locale. Comparând cultura Saamelor cu tradițiile românești, elevii învață să aprecieze unicitatea fiecărei regiuni, în timp ce dezvoltă abilități interdisciplinare precum creativitatea, colaborarea și gândirea critică. Aceste activități sprijină o educație deschisă, modernă și relevantă pentru lumea contemporană.

Bibliografie

1. Forsyth, J., A History of the Peoples of Siberia, Cambridge University Press, 1992, Cambridge, p. 120.
2. Connolly, M., The Sámi: Europe's Indigenous People of the Arctic—Identity, Culture, and Rights, Connolly Cove, 2024, <https://www.connollycove.com/the-sami-indigenous-people-of-the-arctic/>.
3. Bocoș, M., Chiș, V., Ferenczi, I., Ionescu, M., Lăscuș, V., Preda, V., & Radu, I. (2001). Didactica modernă (Ed. a 2-a, rev.). Cluj-Napoca: Dacia.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Climatiano Alina
Școala Gimnazială Specială "C-tin Păunescu" Iași

Cea mai cultivată concepție culturală în ceea ce privește anotimpul rece este aceea conform căreia viața este grea în această perioadă a anului. Expresia "dacă trecem iarna" este adânc înrădăcinată în memoria colectivă din anumite regiuni. Chiar și în societățile relative sigure, care au resurse considerabile pentru a înfrunta cu succes această perioadă a anului, oamenii simt presiune în înfruntarea acestui anotimp. Iarna este un anotimp diferit și dificil, cauzând schimbări semnificative în rutina oamenilor, în special în climatele mai reci. Având în vedere că scopul primordial al oricărei civilizații este supraviețuirea speciei, nu este de mirare că de-a lungul secolelor s-a pus în special accent pe o reprezentare preponderent ocluzivă a acestui anotimp.

În artă, iarna și zăpada au reprezentat teme esențiale și predominante în exprimarea artistică, în mod special în domeniul artelor vizuale. Reprezentarea acestui anotimp se dovedește a fi o temă inepuizabilă care a oferit și continuă să ofere numeroase posibilități vizuale și semantice în contextul unei largi circumferințe dată de abilitățile artistului și conceptele artistice. Acest eseu își propune să ofere o introspecție nu doar asupra diversității, în epoca contemporană, a practicilor din arta vizuală dar și asupra increbilului șarm și frumuseții peisajului și emoțiilor asociate anotimpului rece. Demonstrează că arta este un mediu inovator de a reprezenta, descrie și interpreta iarna.

Arta este descrisă ca fiind nu doar introspecție ci și o modalitate de a ne transpune într-un moment specific surprins de artist. Arta și artiștii pot reprezenta peisaje și emoții specifice anotimpului rece în moduri variate, de la perspective istorice și critice până la utilizarea multi-mediei și a materialelor de lucru diverse toate prin prisma propriei motivații și creativități.

În arta contemporană, strategiile și mijloacele de reprezentare vizuală s-au extins semnificativ cu scopul stabilirii de noi conexiuni și posibilități de reprezentare a subiectelor sau temelor. Acestea includ acum artă media mixtă, artă digitală, asambluri, aranjamente, instalații, etc. Pictura moartă, de exemplu, a evoluat la aranjamente florale, scene și design modern. Peisajele din fotografii s-au extins la peisaje urbane, compozițiile cu figuri umane au tranzitat spre portrete și alegorii care înglobează subiecte precum identitatea și varietatea de gen, etnie, revoluție vizuală și funcțională, toate colectate cu ajutorul mijloacelor digitale și sociale. Dilemele contemporane despre natură, moralitate, mitologie, aspirații umane sunt transpuse în colaje meticolos elaborate, în fotografie digitală de către realistul contemporan, deseori angajat de către marile branduri și reviste. Mozaicuri, pictură murală, tipare, instalații captivante, rup arta contemporană de tradițional.

Așadar, reprezentarea iernii în arta contemporană variază semnificativ, reflectând o mulțime de stiluri, tehnici și perspective. Iată câteva aspecte relevante:

- **Abordări abstracte:** Mulți artiști contemporani folosesc forme abstracte pentru a evoca senzațiile și emoționalele legate de iarnă, cum ar fi frigul sau liniștea peisajelor acoperite de zăpadă.

Ice Flowers, Benita Malčiūtė, Lituania

- **Instalații interactive:** Unele lucrări de artă contemporană sunt instalate în spații publice și invită publicul să participe activ, oferind o experiență senzorială legată de iarnă, cum ar fi sunetul zăpezii sau senzația de frig.

Luminile nordice, Canada

- **Fotografia:** Fotografia contemporană surprinde iarna din perspective moderne, fie accentuând frumusețea unui peisaj de iarnă, fie explorând teme legate de solitudine și izolarea pe timpul acestei anotimp.

Erich Hartmann

- **Arta digitală:** Utilizarea tehnologiei în reprezentarea iernii, cum ar fi animațiile sau ilustrațiile digitale, aduce o nouă eră în modul în care percepem frumusețea și complexitățile acestui sezon.
- **Teme ecologice:** Multe lucrări contemporane abordează schimbările climatice și impactul asupra anotimpurilor, inclusiv iarna, explorând teme de fragilitate și conservare a naturii.
- **Cultura populară:** Iarna este adesea reprezentată în cultura pop, prin artă stradală sau design grafic, devenind un motiv recurent în diverse medii.

New Welsh ,Banksy

Aceste perspective reflectă nu doar iarna ca sezon, ci și schimbările sociale și culturale din societatea contemporană.

Influențate de dezvoltarea și diversificarea materialelor, tehnicilor, metodelor și de contextul social contemporan, reprezentările actuale ale anotimpului rece din artele vizuale provoacă cu curaj reprezentările tradiționale și iconografia standard specifică acestui anotimp în special pentru a susține crearea unei experiențe pozitive nu numai în revizitarea elementelor cunoscute dar și pentru a introduce reprezentări noi și moderne. Prin folosirea metodelor și mijloacelor deja cunoscute sau folosind tehnici vizuale noi, prin diversitatea tematică și vizuală exprimată prin diferite abordări tradiționale sau contemporane se oferă o imagine complex stratificată a înțelesului, mesajelor și experiențelor asociate acestui anotimp.

Obiceiuri de iarnă, sărbătorite în Grădiniță

Prof.înv.preșcolar Cornaciu Bianca,G.P.N.Marcea

România este recunoscută nu doar pentru peisajele superbe, preparatele delicioase și „comorile” naturale care sunt împânzite în regiuni, ci și pentru tradiții și obiceiuri. Atât în perioada Paștelui, cât și în cea a Crăciunului și Revelionului, oamenii se pregătesc, cu mic, cu mare, să sărbătorească și să se înfrupte din mâncăruri. Însă, așa cum se cunoaște deja, există câteva obiceiuri, tradiții și chiar și superstiții care sunt respectate cu sfințenie de mulți dintre români. De data aceasta, vei descoperi ce tradiții și obiceiuri de iarnă sunt respectate în țara noastră.

Obiceiul care „tronează” în fiecare gospodărie reprezintă împodobirea bradului de Crăciun. Este o tradiție care se desfășoară, de obicei, în Ajun de Crăciun, adică pe 24 decembrie. De-a lungul anilor, împodobitul bradului de Crăciun a trecut printr-o serie de transformări. De exemplu, în România, în perioada comunistă, crenguțele naturale erau decorate cu hârtie creponată, globuri din plastic sau din sticlă. Uneori, se puneau și lumânări, așezate pe crengi cu suporturi mici. Acum, se pot regăsi pe piață brazi deja împodobiți, cu instalații luminoase direct incorporate în crengi sau pe trunchi, dar și cu globuri colorate sau decorațiuni cu strasuri, regăsite în diverse forme. Un alt obicei la fel de popular, mai ales în rândul celor mici, reprezintă colindatul. Această activitate începe din data de 24 decembrie și ar putea ține pentru câteva zile. De altfel, modul de colindat poate diferi în funcție de regiune.

Preșcolarii de la grădinița Marcea l-au așteptat pe Moș Crăciun cu uimire, nerăbdare și bucurie. Aceștia i-au cântat Moșului, i-au spus poezii și au fost răsplătiți cu daruri minunate. Iarna, anotimpul alb, anotimpul cadourilor este primit cu emoție și puritate de micuții, care se bucură sincer de fiecare fulg de nea, de fiecare dar primit.

Sărbătoarea Nașterii Domnului se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul acestei sărbători (seara dinaintea zilei de 25) în toate satele din țară începe colindatul. Acesta este cel mai important obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor (cântece specifice de Crăciun, care conțin acest mesaj), după ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci.

Moș Ajun este stăpânul timpului care deține puterea anului ce va veni. După apariția lui Moș Crăciun (în creștinism), valoarea lui Moș Ajun scade. Ei sunt bătrâni cu bărbi albe ca zăpada. Sunt buni și darnici și aduc cadouri tuturor copiilor. Tradiția spune că Maica Domnului, fiind pe cale să nască, cere adăpost lui Moș Ajun. Acesta, fiind sărac, o îndrumă către fratele lui, Moș Crăciun. Acesta este stăpânul staulului unde au stat Iosif și Maria, care nu au găsit loc la han. Nevasta lui Moș Crăciun a ajutat-o pe Maria să nască.

Sărbătorile din timpul iernii sunt un prilej de bucurie pentru părinți dar mai ales pentru copii. Iarna este anotimpul magic unde obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație

fac sarbatorile mai frumoase. Cultura tradițională a neamului nostru este marcata de autenticitatea acestor obiceiuri specifice fiecărei zone geografice. In special la sate, aceste datini sunt pastrate si respectate cu sfintenie, ele reprezentand izvorul bogatiei noastre spirituale.

Bibliografie

1. M. Radulescu-Codin, *Sărbătorile poporului*, 1909, p. 89, apud I. Ghinoiu, op. cit., p. 281
2. T. Pamfile, *Mitologie românească*, Ed. All, București, 1977, p. 117
3. I. Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, București, 1998, p. 64

Iarna a sosit la noi cu multe culori

Prof . Coroiu Liana Ioana
Școala Gimnazială "Martin Suboni" Jebel

Plan de lecție pentru grupa mare – preșcolar

Tema: Iarna și culorile sale

Domeniul de dezvoltare:

- Dezvoltarea limbajului
- Dezvoltarea estetică și creativă
- Dezvoltarea socio-emoțională

Durata: 30-40 minute

Obiective:

1. Să recunoască și să denumească culorile asociate iernii (alb, albastru, argintiu).
2. Să își exprime ideile și emoțiile legate de iarnă prin limbaj verbal și non-verbal.
3. Să colaboreze cu ceilalți colegi în activități artistice și de explorare

Materiale necesare:

- Imagini cu peisaje de iarnă (zăpadă, copaci acoperiți de gheață, cer senin etc.)
- Hârtie, culori, creioane, lipici, paiete argintii.
- O poveste sau poezie despre iarnă (ex.: „Iarna” de Vasile Alecsandri).
- Instrumente muzicale simple pentru acompaniament.

Desfășurarea activității:

1. Moment organizatoric (5 minute) Creează o atmosferă plăcută în clasă, așezând copiii în cerc pe covor sau la măsuțe.
  - Asigură-te că toți copiii au o privire clară spre materialele vizuale și că sunt liniștiți și atenți.
  - Folosește o întrebare introductivă simplă, precum:
„Cum ne dăm seama că a venit iarna? Ce lucruri frumoase observăm afară?”
  - Copiii sunt invitați să se așeze în cerc. Educatorul întreabă:
„Cum arată iarna pentru voi? Ce culori vedem iarna?”
    - Se discută pe scurt despre peisajele de iarnă.
2. Activitate introductivă: Poveste sau poezie (10 minute)
  - Alege o poveste sau o poezie scurtă poveste despre iarnă., . Citește cu intonație și entuziasm pentru a capta atenția.
  - Întreabă copiii:
    - *„Care a fost cea mai frumoasă parte a poveștii?”*
    - *„Ce culori ai putea desena dacă ai crea o imagine cu această poveste?”*
  - Dacă e nevoie, oferă exemple: *„Zăpada este albă, iar cerul iarna poate fi de un albastru deschis sau gri.”*
3. Activitate principală: Dialog cromatic și creație artistică (20 minute)

Explorare vizuală:

- Prezintă imaginile cu peisaje de iarnă pe rând. Cere copiilor să descrie ce văd și ce culori predomină.
  - Exemplu: *„Ce culoare sunt copacii acoperiți de zăpadă?”*

- Încurajează-i să observe detalii: „*Este cerul uniform sau are mai multe nuanțe?*”

Creație artistică:

- Distribuie materialele creative (hârtie, culori, paiete, lipici).
- Dă-le instrucțiuni clare:
  - „*Gândeți-vă la un peisaj frumos de iarnă pe care l-ați văzut sau imaginați-vă unul. Puteți folosi alb pentru zăpadă, albastru pentru cer și argintiu pentru detalii strălucitoare.*”
  - „*Dacă vreți, puteți desena oameni care se joacă sau animale în zăpadă.*”
- Fii disponibil pentru întrebări și oferă sprijin individual copiilor care au nevoie.

Dialog cromatic:

- După finalizarea lucrărilor, invită copiii să le prezinte colegilor.
- Întrebări de ghidare:
  - „*Ce ai desenat și ce culori ai folosit?*”
  - „*Ce te-a inspirat să alegi aceste culori?*”
- Încurajează aprecierile între colegi: „*Cine observă ceva frumos în desenul colegului?*”

4. Activitate de încheiere: Joc muzical

- Așază copiii din nou în cerc.
- Distribuie instrumentele muzicale simple și explică cum să le folosească:
  - Tamburinele pot imita sunetul vântului.
  - Clopoțeii pot reda sunetul fulgilor care cad.
  - Xilofonul poate imita razele soarelui pe gheață.
- Sugerează o scurtă poveste în care ei adaugă sunete:
  - „*Imaginați-vă că suntem afară, în mijlocul iernii. Când bate vântul, ce auzim? Cum cade zăpada? Ce sunete mai putem crea?*”

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ÎN LUNA DECEMBRIE

Nicolaidi Cătălin - Liceul Tehnologic Special „Regina Elisabeta” București
Covrig Alexandra - Liceul Tehnologic Special „Regina Elisabeta” București

Atmosfera de bucurie se simte încă de la începutul lunii decembrie. Această lună este una a fericirii, a apropierii dintre oameni. Momentul așteptării darurilor sub pomul de iarnă, timpul petrecut cu cei dragi, gândurile bune, toate creează în sânul familiei o atmosferă de basm, liniște sufletească și iubire.

Chiar dacă nu este o sărbătoare religioasă și chiar dacă nu are nicio legătură directă cu sărbătorile din luna decembrie, Ziua Națională a României de la 1 Decembrie, pe lângă sărbătorii unirii tuturor românilor, parcă are și o aură de deschizătoare de drum. Ca un semn al acestei apropieri care este cumva doar calendaristică, multe dintre orașele din România, aleg ziua de 1 Decembrie pentru a-și aprinde iluminatul festiv de Crăciun.

Decembrie începe de fapt cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfantului Nicolae. Câți dintre noi nu am așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae s-a împământănit mai mult la oraș.

Copiilor din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o nuie lușă (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfantul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. De la Sfantul Nicolae și până la Sfantul Ioan, românii se simt în sărbători.

Cel mai așteptat este, însă, Crăciunul considerat ca sărbătoare a Nașterii Domnului. Oamenii au cultivat-o de-a lungul timpului, creând tradiții și obiceiuri adaptate culturii lor specifice.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei fiind ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți făcându-și daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. La sate, îndeosebi sunt păstrate mult mai bine datinile acestei perioade a anului.

Zicerea și cântarea colindelor încep în Ajunul Crăciunului, la 24 decembrie, și sfârșesc la 7 ianuarie, când cu Sf. Ioan se încheie marile sărbători de iarnă. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise: steaua, plugușorul, sorcova și colinde laice: capra, umblatul cu ursul.

Colindul este unul dintre obiceiurile tradiționale practicate în ajunul și în noaptea Crăciunului. Cetele de colindători sunt formate mai ales din copii și tineri. Colindele sunt cântece sau poezii scurte în care urează gazdei sănătate, bunăstare, noroc, iar gazdele, drept mulțumire, le oferă acestora covrigi, mere, nuci sau chiar bani. Ele vestesc și preamăresc nașterea lui Iisus, venit pe lume ca să mântuiască oamenii de păcate. Reiau sub diverse forme, emoționante, povestea biblică a Nașterii Mântuitorului. Colindele exprimă bucuria oamenilor cu ocazia acestei sărbători creștine

La această atmosferă plină de veselie se mai adaugă și mult așteptata venire a lui Moș Crăciun, care sosește încărcat de daruri pentru copii. Satisfacția cea mai mare a sărbătorilor de iarnă o reprezintă bucuria care se citește pe fața fiecărui copil în dimineața de Crăciun, când își găsește sub brăduțul frumos împodobit cadoul mult dorit. Tot în Ajunul Crăciunului, este obiceiul să umble preotul sau cântăreții ai bisericii care poartă din casă în casă o icoană cu Nașterea lui Iisus, cântând Troparul Nașterii: „Nașterea Ta, Hristoase /Dumnezeul nostru/ Răsărit-au lumii/ Lumina cunoștinței". Se cuprinde în aceste versuri simple toată revelația lui Hristos și a întregii religii creștine.

Plugușorul este un cântec tradițional, care se cântă în noaptea Anului Nou. Pentru desfășurarea dramatică a urării se folosește plugul și buhaiul. Buhaiul, menit să imite mugetul taurului, simbol al fertilității, a fost cândva răspândit în întreaga Europă. Pe lângă plug și buhai, ceata poartă bice sau harapnice din care se pocnește, clopote de vite și tălângi. Ea este însoțită și acompaniată de instrumentiști populari. Exprimă urări legate de belșug în gospodărie pornind de la povestea lui „bădica Traian”, care a început să are și să semene, obținând o recoltă bogată. Plugușorul se lega în trecut de începutul anului calendaristic, care la români coincidea cu începutul anului agricol, 1 martie. Prin schimbarea sistemului de numărare a anilor, obiceiul s-a mutat în timpul sărbătorilor de iarnă. În felul acesta se explică ideea muncilor de primăvară cântate în plugușor.

Steaua este o datină cu caracter religios și curat creștinesc, care se practică de tineret în perioada sărbătorilor de iarnă. Ea simbolizează steaua care a condus pe cei trei magi la Bethlehem, în staulul unde s-a născut Iisus Hristos.

Începând cu întâia zi de Crăciun și sfârșind în ziua de Bobotează, copiii umblă cu „Steaua” în satul lor. De obicei cu o stea umblă doi stelari, uneori doi-trei crai, și rareori mai mulți. Steaua și-o fac copiii, ajutați fiind de părinți, dintr-o veșcă sau sită veche la care se face 6,8 sau 12 coarne triunghiulare ce se învelesc cu hârtie de culori diferite. În vârful coarnelor se fac ciucuri de hârtie tăiată mărunț, de la un corn la altul se leagă sfori pe care se lipesc hârtii mărunț tăiate, iar în mijloc se lipește icoana Nașterii Domnului.

În fiecare an, Nașterea Domnului trăiește în amintirea creștină, în fiecare casă de închinător a lui Hristos și însuflețește întreaga fire. Iisus se naște mereu, prin Biserica Sa, în inima și mintea fiecărui creștin, mergând cu colindătorii din casă în casă.

Colindatul este o practică rituală veche, de esență creștină, ce cuprinde obiceiurile de iarnă în perioada cuprinsă între șase decembrie și șase ianuarie.

Termenul de colindă, colind își are originea în latinescul „calendae”. În 1879, G. Dem. Teodorescu consemna mai multe sensuri ale verbului a colinda, printre care și pe cele de a merge din casă în casă spre căpătare sau a intona cântece numite colinde. Tot el este cel care afirma că " Obicei vechi, cândva și al cântăreților de strană, acum mai în urmă rămas doar copiilor, întâiul colind al lungului șir de sărbători tradiționale de iarnă ar fi de sorginte latină.". Lumea antică cunoștea și venera pe zeul Saturn și " îi celebra cultul încoronându-se cu ramuri verzi de smochin, trimitându-și unii altora colaci, cozonaci, covrigi sau faguri de miere", obicei păstrat până în zilele noastre la români care mai obișnuiesc să Împartă și mere, pere sau nuci.

Colindele noastre răsfrâng ca o oglindă fidelă tot trecutul neamului. Prin versurile lor duioase și pline de căldură, ele arată mentalitatea și talentul celor ce le-au creat, viața lor religioasă, intelectuală și morală, raportul lor familial și social. Ascultând colindele, simțim că ele au păstrat peste veacuri ceva din candoarea creștinismului primar, ceva din bucuria simplă și sinceră a primilor creștini. Gândindu-ne la vechimea lor, putem crede că Îngerii au fost primii colindători, coborâți anume din tărnie ca să vestească lumii "taina cea din veac ascunsă". Deci, precum îngerii au intonat cântări de slavă, așa și astăzi, cu inimi tresăltând de bucurie, colindătorii poartă mesajul lor duios.

Ascultând colindele simți fiorul de sfințenie ce vine de undeva de departe, prin veacuri, trecând din casă în casă, din suflet în suflet. Ne aduc frumusețea și puritatea copilăriei și acele sentimente trăite atunci, când la rândul nostru eram colindători. Simțim cum reîntinerim de fiecare dată, când Iisus redevine copil și pornește ca de la început pe drumul vieții pământești. De aceea, primim colindele cu suflete deschise și cu bucurie.

Colindele, "aceste minunate creații populare", s-au păstrat din generație în generație și au răsunat în fiecare an, fără întrerupere, în casele creștinilor, în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, sub luceafărul de argint al păcii, în seara de Anul Nou și la alte sărbători, îndatinându-se, răspândindu-se și fiind nelipsite din manifestările religioase ale credincioșilor

noștri. Ele trezesc rezonanțe afective de înaltă sensibilitate și de puternică intensitate, creând o atmosferă de bucurie și un farmec cu totul specifice în trăirea religioasă.

Bibliografie:

1. Ispas, Sabina, *Flori dalbe de măr*, Editura Academiei Române, București, 1987.
2. Neagu, Fănuș; Stoica, Octavian, *Almanahul almanahurilor și calendarelor românești*, Editura Iris, București, 1991.
3. Teodorescu, Gheorghe Dem, *Noțiuni despre colindele românilor*, București, 1879;

Tema "anotimpul rece" la limba franceza, perspective interdisciplinare și interculturale

Prof. Craiu Alina, Liceul Tehnologic "Avram Iancu", Sibiu

Demersul didactic contemporan se fundamentează tot mai mult pe această abordare modernă a lecției din perspectivă interdisciplinară. Așadar, interdisciplinaritatea devine o necesitate a depășirii granițelor artificiale dintre diferitele discipline de studiu, iar argumentul care pledează pentru această abordare constă în aceea că oferă o imagine integrată a conținuturilor care sunt, de regulă, analizate separat. În acest mod, ajungem la o interdependență a conținuturilor care se pot corela nelimitat, în funcție de creativitatea și abilitățile psihopedagogice ale cadrului didactic.

Interdisciplinaritatea reprezintă acel element de "nou", iar procesul de predare-învățare îi activează pe elevi, le stimulează creativitatea, contribuind la unitatea procesului instructiv-educativ și la consolidarea bazei unei culturi vaste.

Această legătură dintre discipline se realizează atât la nivelul conținuturilor și al obiectivelor, cât și la nivelul colectivului clasei, deoarece se creează un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să lucreze în echipă, simțindu-se motivat și apreciat.

Interculturalitatea înseamnă a explora o altă cultură, a experimenta valorile altei societăți, având ca finalitate înțelegerea diferențelor interetnice, de limbaj, mentalitate sau stil de viață, acceptându-le și respectându-le ca fiind acel element de unicitate ce ne dă valoarea și autenticitate.

În cadrul orelor de limbă franceză, la nivel liceal, cele două perspective: interdisciplinaritatea și interculturalitatea sunt elemente cheie în abordarea mai multor conținuturi, mai ales a celor referitoare la Elemente de cultură și civilizație.

Tematica "anotimpului rece" o regăsim în vocabularul tematic, cu precădere la clasele a IX-a și a X-a, legat de anotimpuri (ex. *l'hiver* = iarna, *froid* = rece, *la glace* = gheață, *le verglas* = polei, etc.), sărbători de iarnă (ex. *le Noël* = Crăciunul, *le Père Noël* = Mos Crăciun, *la neige* = zăpadă, *le bonhomme de neige* = omul de zăpadă, *le sapin* = bradul, *le lutin* = elful, *la boule de neige* = bulgărele de zăpadă, *la luge* = sania, *la boule* = globul, etc), vestimentația- articole de iarnă (ex. *le foulard* = fularul, *les gants* = mănușile, *le bonnet* = căciula, etc.).

Totodată, la Funcțiile comunicative ale limbii întâlnim situații de comunicare specifice pentru "anotimpul rece", precum: a face o prognoză meteo (ex. *il fait froid* = e rece, *il gèle* = îngheață, *il neige* = ningea, etc), a exprima o urare (ex. *Joyeuses fêtes!* = Sărbători fericite, *Joyeux Noël!* = Crăciun fericit!, *Bonne Année!* = An Nou fericit!, etc.) a exprima o interdicție/ obligație (ex. *Il est interdit le stationnement de nuit en période hivernale!* = Este interzisă staționarea pe timp de noapte în perioada iernii!, *Gardez une distance entre les luges!* = Păstrați o distanță între săniile!, etc.).

Totuși, cele mai atractive și complexe abordări ale temei "anotimpul rece" le facem în cadrul orelor de cultură și civilizație, care permit activități inedite, atractive și sensibilizatoare. Aceste activități cuprind atât interdisciplinaritatea, cât și interculturalitatea, ceea ce le sporește dinamica și eficiența.

Voi prezenta, în cele ce urmează, demersul pe care îl desfășor la nivelul instituției noastre, un proiect educațional, aflat la a opta ediție anul acesta, care se adresează elevilor noștri de clasa X-a, zi și frecvență redusă. Durata de desfășurare este luna decembrie, iar tema este Crăciunul (valori și tradiții, din perspectivă interculturală, româno-franceză).

Proiectul se numește "*La magie du Noël- Les lutins du Père Noël*" și este împărțit în două etape.

Obiectivele proiectului sunt următoarele:

- a. Transmiterea unor valori și atitudini pozitive vis-à-vis de celebrarea Crăciunului, insistând pe aspecte comune în celebrarea acestei sărbători în civilizația franceză și cea autohtonă;
- b. Stimularea creativității și a imaginației, stârnirea interesului față de subiecte de interes;
- c. Exersarea limbii franceze în contexte mai ample decât limitele curriculare, spațiale și temporale ale orelor de curs.

Etapele proiectului:

1. În prima săptămână din luna decembrie, desfășurăm lecții de conștientizare a valorilor și tradițiilor de Crăciun, stabilind asemănări și deosebiri. Plecând de la semnificația religioasă a sărbătorii (Nașterea Domnului Iisus Hristos), element comun, facem o paralelă între simboluri, mod de manifestare și elementele de actualitate ale Crăciunului în ambele societăți, română și franceză. De exemplu, comparăm textul colindelor tradiționale românești (care respectă evenimentele biblice ale Nașterii Domnului) și cel al cântecelor de Crăciun (noëls) din Franța (care vorbesc predominant despre Mos Crăciun, cadouri și atmosfera de sărbătoare). De asemenea, abordăm și diferențele gastronomice, exemplificând cu materiale foto/video un menu tipic în Franța (ex. *le foie gras, la dinde aux marrons, la bûche*=buturuga, desertul specific în Franța, care comemorează un obicei vechi conform căruia în noaptea de ajun focul trebuia să rămână nestins în orice vatră, ca simbol al protecției).
2. În următoarele două săptămâni ale lunii decembrie, organizăm atelierele de creație "*Les lutins du Père Noël*", activități în care elevii realizează felicitări sau scrisori pentru Crăciun, în care exprimă gânduri și dorințe personale, în limba franceză, exersând cunoștințele de limbă și comunicare. Creațiile literar-artistice sunt personalizate, după imaginația și gustul lor estetic. Uneori, materialele folosite pentru realizarea cadrului specific de iarnă, a zăpezii sau un decor, sunt chiar neașteptate (de ex. pastă de dinți, vată medicinală, sare, diferite stoffe, panglici, material lemnos, etc.).

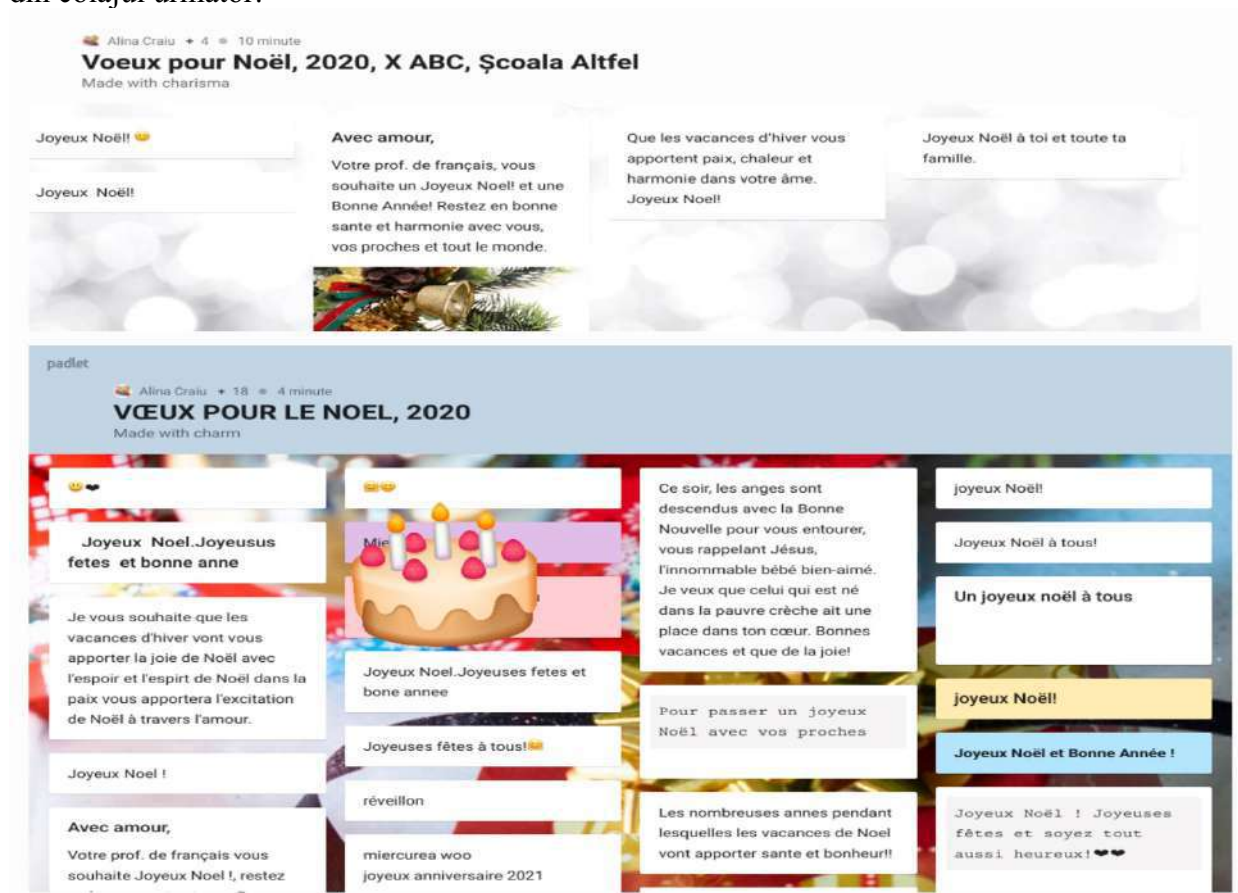
Iată, câteva colaje ce ilustrează puțin din lucrările obținute.

În fiecare an, la finalul activității elevii se arată încântați să poată exprima opinii sau mesaje, într-un mod liber, creativ, în funcție de ceea ce cred sau simt, în legătură cu acest subiect de actualitate. Învăț să se aprecieze reciproc, ba chiar i-am surprins făcând schimb de idei, de tehnici sau chiar de felicitări realizate ad-hoc.

Dintotdeauna, pe perioada derulării activităților aferente acestui proiect, a domnit o atmosferă de sărbătoare, de bucurie, un entuziasm pe care nu îl regăsesc la abordarea altor teme. Consider că la acest fapt contribuie și ambientul general, din oraș, din sălile de clasă, când apar decorațiunile specifice, când se ascultă colinde sau cântece de Crăciun, în limbile moderne studiate.

Întrucât au fost ani în care derularea proiectului s-a suprapus cu Școala Altfel sau cu perioada de pandemie, ne-am adaptat și le-am solicitat elevilor să transmită mesaje și în Padlet, după cum reiese din colajul următor:

Evaluarea lucrărilor obținute se face prin notare, după criteriile: creativitate, dificultatea execuției și corectitudinea exprimării. Lucrările cele mai elaborate sunt selectate și expuse în biblioteca liceului timp de o lună de zile.

În concluzie, proiectul are viabilitate și tematica "anotimpului rece", cu subtema Crăciunul, rămâne o sursă inepuizabilă de activități didactice, în care interdisciplinaritatea și interculturalitatea se întrepătrund și se completează armonios.

Bibliografie și siteografie:

1. Miron Ionescu, Ioan Radu, **Didactica Moderna**, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2004
2. Oana Mihaela Drăgolici, **Interculturalitate si multiculturalitate. Interferente în educație**, București, 2022
3. <https://iteach.ro/experientedidactice/educatia-interculturala>

Parteneriatul educațional familie-școală ca modalitate de eficientizare a integrării copiilor cu CES

PROF. ÎNVĂȚ. PRIMAR: CUMPĂRATU MIHAELA
LICEUL TEHNOLOGIC,,DOAMNA CHIAJNA,,

Parteneriatul educațional abordează: „forme de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. El presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali”, (E:A:Vrășmas, 2000, p.139).

Termenul de parteneriat pornește de la premiza că cele două părți implicate, școala/grădinița, respectiv familia, au un fundament comun de acțiune și un spirit de reciprocitate. Ambele părți doresc să sprijine copilul în dezvoltarea lui. O atitudine pozitivă și încrederea în reușită sporesc șansele de succes a parteneriatului, dar nu în toate cazurile există o asemenea competență. Mai ales în cazurile de părinții cu copii cu CES, mulți sunt pesimiști, neîncrezători în șansele de dezvoltare ale copilului, reticenți în a-și manifesta dorințele și necesitățile în ceea ce privește educarea copiilor cu CES. În această situație, cadrele didactice trebuie să încurajeze dezvoltarea comportamentelor de parteneriat la părinți. Aceste comportamente se referă la : dezvoltarea capacităților de comunicare, manifestarea unui interes real față de educarea copiilor cu CES, dezvoltarea unui interes real față de educarea copiilor cu CES, dezvoltarea capacităților de lucru în echipă și reprezintă căi de obținere a succesului în acest domeniu. Rolurile cadrelor didactice sunt esențiale procesului de parteneriat și includ cele de sprijin pentru familie, educare și îndrumare. Rolurile care vizează implicarea familiei în activitățile școlii și ale clasei de elevi le conțin și pe cele de îngrijire, susținere, ghidare și luare a deciziilor.

Concret, părinții trebuie :

- să își pregătească copiii pentru a învăța, să le prezinte școala/grădinița ca fiind un loc interesant în care pot învăța,
- să discute cu cadrele didactice, să stabilească o relație adecvată cu ei,
- să conștientizeze faptul că au de învățat unul de la celălalt,
- să participe la evenimentele de la grădiniță,
- să discute cu copilul despre ce se întâmplă la grădiniță,

- să le ofere informații utile cadrelor didactice, astfel acestea pot acționa corespunzător,
- să se ofere voluntari în activitățile desfășurate de școală.

Cadrele didactice trebuie :

- să-i determine pe părinți să vorbească și să știe că sunt bine primiți,
- să comunice pozitiv, să mențină fluxul comunicațional,
- să caute oportunități pentru discuții informale,
- să descrie părinților modul în care vor fi implinite obiectivele educației propuse,
- să-i informeze pe părinți în legătură cu problemele curente ale învățământului,
- să participe la cursuri de dezvoltare profesională și să consulte literatura de specialitate în

ceea ce privește educarea copiilor cu CES,

- să-i ajute pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor.

Parteneriatul educațional școală – familie trebuie să țină seama de anumite elemente și anume :

- evaluările de nevoi
- prezentarea scopurilor
- acordarea de priorități unor activități
- dezvoltarea de strategii
- planurile de implementare și instrumentele de evaluare.

Implicarea părinților în parteneriate educaționale încă din grădiniță este importantă, aceasta trebuie să se angajeze alături de părinți în planificarea și dezvoltarea personală a copiilor cu CES.

Din perspective dezvoltării copilului ca personalitate dinamică, creatoare și activă așa cum este prefigurată în finalitățile educației preșcolare, grădinița de copii împreună cu familia și cu societatea își unesc eforturile pentru asigurarea unui învățământ preșcolar de calitate, cu valențe preponderant formative, eficient și centrat pe trebuințele copiilor.

Dificultățile apar în momentul în care în grădiniță sunt înscriși copii care prezintă cerințe educative speciale. În această situație educatoarele se găsesc în imposibilitatea de a alege : pe de o parte există presiuni din partea familiei și a societății civile care doresc ca acel copil să fie primit în grădiniță, pe de altă parte lipsa cadrului legislativ în ceea ce privește integrarea copiilor cu CES în grădinițele normale și lipsa personalului specializat : profesor de sprijin, consilier școlar pe probleme de învățământ preșcolar, fac dificilă dezvoltarea copiilor cu CES la potențialul lor maxim.

BIBLIOGRAFIE :

1. Gherguț, A. (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*, Editura Polirom, Iași.
2. Vrașmaș, E.. (2002), *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București.

CHRISTMAS TRADITIONS

Prof. Raluca Ioana Davidescu, Palatul Copiilor Braşov

Christmas is an annual festival, commemorating the birth of Jesus Christ, observed primarily on December 25 as a religious and cultural celebration among billions of people around the world. Christmas Day is a public holiday in many of the world's nations, is celebrated religiously by a majority of Christians, as well as culturally by many non-Christians, and forms an integral part of the holiday season centred on it. But 'Why do we have Christmas traditions?'

First of all, while everybody writes to Santa, anybody hardly ever wants anything from Mrs. Claus, even though it is said that she is a bit of a history buff. From her we know that some people say that Christmas actually started out as an ancient pagan midwinter festival called Saturnalia. But for the past couple of thousand years, Christmas has been all about celebrating the birth of Jesus. Lots of people still celebrate Christmas even if they are not Christian by getting together with family, giving each other gifts, preparing special meals and getting into the Christmas spirit.

Moreover, festive season usually kicks off with the tradition of putting up a Christmas tree. Even though it is a bit strange to have a tree in your house and to put things on it, it is believed the idea of modern Christmas trees started in Germany in the 16th century by Martin Luther, who decorated a tree with small candles to remind him of the stars shining through the trees in the woods.

Furthermore, there is the Christmas stocking tradition! A stocking is usually put out on Christmas Eve so Santa Claus can come and fill it with presents. If you have been good, that is. But legend has it that it all started when Saint Nicholas put gold coins in the stockings of three poor sisters one night when they were left drying over a fireplace.

Nevertheless, on Christmas Day it is also tradition to pull Christmas crackers or bonbons. This all started back in the 1800s when English lolly maker, Tom Smith, added a love message into his bonbon lollies and found a way to make them pop when they were opened. Over time, they have evolved into the crackers we all know and love, with fun party hats and jokes inside:

"What did Mrs Claus say to Santa Claus when she looked up into the sky?"Looks like rain, dear!"Rain, dear - reindeer. Get it?

Last but not least, in Australia, you might have noticed that a lot of the traditions are a little bit European and that is because when Europeans settled there they brought Christmas with them.

However, it is usually a bit too hot down under for things like snowmen, one-horse open sleighs and even those delightful Christmas sweaters. So it is nice to see some of the Aussies have put their own twist on Christmas.

In conclusion, these traditions are what make Christmas the most wonderful time of the year! Always remember to have yourself a merry little Christmas!

References:

<http://learnenglishkids.britishcouncil.org/video-zone/mrs-claus-explains-christmas-traditions>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Christmas>

PROIECT DIDACTIC

Data:

Propunător: prof înv primar Demeter Ana

Școala: Școala Gimnazială Octavian Goga

Clasa: pregătitoare

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Formarea abilităților de comunicare

Subiectul activității: Anotimpul de iarnă

Tipul activității: consolidare a cunoștințelor

Scop: consolidarea cunoștințelor despre anotimpul de iarnă;
dezvoltarea capacităților de observare și înțelegere a realității din
mediul înconjurător.

Obiective operaționale:

a)cognitive:

- O1- să răspundă corect la întrebările despre anotimpul de iarnă;
- O2- să descrie imaginile cu anotimpul de iarnă;
- O3- să aleagă jetoanele cu imaginile specifice anotimpului de iarnă;
- O4- să rezolve corect cerințele fișelor de lucru și a prezentării power point;
- O5- să recite expresiv poezii de iarnă;
- O6- să intoneze cântece de iarnă;
- O7- să răspundă corect la ghicitori;

b)psihomotorii:

- O8- să manipuleze corect jetoanele;
- O9- să păstreze o poziție corectă la masa de lucru.

c)afective:

- O10- să participe cu interes la activitate;
- O11- exersarea capacității de concentrare a atenției;
- O12-stimularea motivației pentru realizarea/finalizarea sarcinilor de lucru.

Metode și procedee: conversația, observația dirijată, explicația, exercițiul
practic-aplicativ, jocul didactic, munca independentă.

Material didactic: planșe cu iarna, jetoane, ghicitori, fișe de lucru, stimulente.

Forma de organizare: individual, frontal

Durata: 40-45 minute

Locul desfășurării activității: sala de clasă

		<p>anotimpul de iarnă? Cu ce merg copiii pe la casele oamenilor? Ce fac animalele în pădure? Cum este vremea iarnă? Ce haine trebuie să purtăm în anotimpul de iarnă?</p>	O2	explicația	colectivă
5.	Desfășurarea activității	<p>Haideți să recităm și noi câteva poezii și să cântăm câteva cântecele despre iarnă.</p> <p>V-am pregătit niște ghicitori despre acest anotimp.</p> <p>Om făcut de mâna mea, Cu ochi negri și lulea Nici un viscol nu-l răstoarnă Că e sprijinit de iarnă. (Omul de zăpadă)</p> <p>De zăpadă câmpul e acoperit, Nu mai stă ninsoarea. Cine a venit? (Iarna)</p> <p>Albă plapumă și moale S-a întins pe deal și vale. Când seșește primăvara, Se topește plăpumioara. (Zăpada)</p> <p>Stele reci de vânt purtate Au căzut pe drum, pe stradă, Parcă-s stele de mătase Și sunt albe și ușoare, Ce să fie oare? (Fulgii de zăpadă)</p> <p>Foarte bine ați răspuns la aceste ghicitori. Acum vreau să alegeți corect numai jetoanele care sunt potrivite pentru anotimpul de iarnă.</p>	O5	Jocul didactic	
			O6		individuală
			O11		
			O7		
			O3		continuă
			O8		

		<p>Copiii vor avea de ales jetoanele specifice anotimpului de iarnă. V-ați descurcat foarte bine. Acum trebuie să fiți atenți la prezentarea power point și să-mi spuneți Când se întâmplă...?</p>	O4	Exercițiul practic-aplicativ	
6.	Asigurarea feed back-ului	<p>Ca să-mi demonstrați că v-ați însușit cunoștințele despre anotimpul de iarnă va trebui să rezolvați corect și fișele de lucru. Pe fișele de lucru copiii vor avea de încercuit numai ce se potrivește cu anotimpul de iarnă.</p>	O4 O9 O12	Munca Independentă	scrisă
7.	Încheierea activității	<p>V-ați descurcat foarte bine! Ați fost atenți, ați răspuns corect și ați demonstrat că știți să răspundeți la întrebările despre anotimpul de iarnă.</p>			

ALEGE RĂSPUNSUL CORECT!

IARNA MÂNCĂM.....

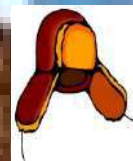
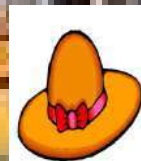
IARNA ÎMPODOBIM.....

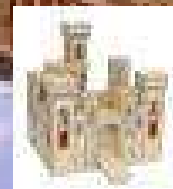
IARNA VINE.....

IARNA PURTĂM.....

IARNA FACEM .....

IARNA.....

ÎNCERCUIȚI NUMAI ELEMENTELE POTRIVITE ANOTIMPULUI DE IARNĂ!

DIALOGURI CROMATICE DE IARNĂ

- SCENETĂ PENTRU GRUPA MIJLOCIE -

Prof. Înv. Preșc, Dimitriu-Mihail Maria-Aura
Grădinița Cu Program Normal Tuzla, structură
Școala Gimnazială Nr. 1 Tuzla, Județul Constanța

Iarna este un moment magic în care culorile și energiile fiecărei ființe se împletesc, iar chiar și în cele mai reci zile, există frumusețe și viață. Culoarea nu este doar despre lucruri exterioare, ci despre cum simțim și trăim fiecare clipă.

Personaje:

- **Albastru** – o culoare calmă și rece, dar plină de mister.
- **Roșu** – o culoare energetică și plină de viață.
- **Alb** – o culoare pură și strălucitoare, ca zăpada.
- **Verde** – o culoare proaspătă, care aduce un strop de natură chiar și în mijlocul iernii.

Scena 1: Pe câmpul de zăpadă

(Într-o dimineață de iarnă, pe un câmp acoperit cu zăpadă, Albastru și Alb stau de vorbă.)

Albastru: (privind cerul) Uite, Alb, ce frumos este cerul astăzi! Parcă ar vrea să se piardă în zăpadă, să devină și el alb, ca tine.

Alb: (zâmbind) Da, știu. Iarna este o perioadă magică. Mă simt ca o pătură mare, moale, care acoperă totul. Aș vrea ca toată lumea să se bucure de această liniște.

Albastru: Și totuși, chiar și în această liniște, eu mă simt... diferit. Mă simt ca un gând în zbor, un vis îndepărtat. Parcă zăpada ar vrea să mă îmbrățișeze și să mă facă să mă simt acasă.

(Se aud pași, iar Roșu și Verde intră în scenă.)

Roșu: (plin de energie) Bună dimineața! Ce faceți aici? Eu mă simt atât de plin de viață când văd toată zăpada aceasta! Ce frumos e să alergi în zăpadă!

Verde: (cu un zâmbet larg) Da, Roșu, ai dreptate! Chiar și în iarnă, natura nu se oprește niciodată. Uită-te la brăduțul acela acoperit de zăpadă! Mă simt atât de bine să fiu aproape de el.

Albastru: (cu un ton calm) Știu ce vrei să spui, Verde. Chiar și în iarnă, natura nu se oprește. Dar eu mă gândesc la liniștea aceea, la seninătatea iernii. Mă face să mă simt în largul meu.

Roșu: (cu o voce energetică) Asta nu înseamnă că trebuie să stăm locului! Hai să facem un joc! Vom fi ca niște fulgi de zăpadă care dansează în aer. Ce părere aveți? Eu am foarte multă energie!

Verde: (râzând) Și eu! Eu voi fi brăduțul din mijlocul câmpului, iar voi să veniți în jurul meu și să mă învăluiți, ca niște fulgi de zăpadă.

Alb: (calmă) Așa este, Roșu, Verde. Iarna este o combinație minunată de culori și mișcare. Chiar și atunci când totul pare liniștit, viața este peste tot.

Albastru: (privind la fiecare dintre prietenii săi) Așa că, indiferent de cât de rece este afară sau de cât de liniștită pare iarna, noi suntem aici, fiecare cu propria noastră culoare și propria noastră energie. Iar împreună, formăm un tablou perfect.

Scena 2: La marginea pădurii

(Albastru, Roșu, Alb și Verde se află acum la marginea pădurii, admirând peisajul acoperit de zăpadă.)

Verde: (privind la copacii acoperiți de brumă) Uite, Albastru, vezi? Pădurea arată acum ca un tablou în care fiecare ramură are o culoare diferită.

Albastru: (cu un zâmbet) Așa este. Și eu mă simt parte din acest peisaj. E ca și cum aș fi o fărâmă de cer albastru care s-a adunat aici, între crengile copacilor.

Roșu: (cu o glumă) Iar eu sunt ca o stea aprinsă pe cerul nopții! Sau ca o bătaie de inimă puternică în mijlocul unui peisaj înghețat!

Alb: (cu un zâmbet luminos) Și eu sunt ca zăpada care face totul să strălucească. Chiar și în cele mai reci zile, eu aduc lumina și liniștea.

Verde: (privind la toți) Împreună, suntem ca o paletă de culori care aduc frumusețe și viață în mijlocul iernii. Și, chiar dacă iarna este friguroasă și liniștită, noi o umplem cu culoare și emoție.

Albastru: (privind spre cer) Așa este. Fiecare dintre noi adaugă ceva special acestei ierni. Nu este doar frigul sau zăpada; este fiecare nuanță pe care o aducem cu noi. Și totul este perfect așa cum este.

Scena 3: Sub cerul înstelat

(La final, cei patru prieteni stau sub cerul înstelat, fiecare aducând propria sa culoare în mijlocul iernii.)

Roșu: (privind cerul) Iată că se face seară. Dar nu mă tem de noapte, pentru că fiecare stea este o mică scânteie de culoare în întuneric.

Verde: (zâmbind) Așa cum noi suntem stele într-o iarnă fără sfârșit. Pline de energie, de viață și de culoare.

Alb: (cu o voce liniștită) Și, chiar și în cea mai rece iarnă, fiecare dintre noi aducem lumina și frumusețea de care este nevoie pentru a face lumea un loc mai bun.

Albastru: (cu o privire calmă) Iar iarna, cu toate culorile sale, ne învață că fiecare moment, indiferent cât de mic sau de rece, poate fi plin de frumusețe și armonie.

Toți: (în cor) Iar noi, împreună, suntem parte din această frumusețe!

Sfârșit.

Absenteism și abandon școlar

Abandonul școlar reprezintă o conduită de evaziune definitivă, care constă în încetarea frecventării școlii și părăsirea sistemului instructiv-educativ. Această conduită este precedată de cea de **absenteism**.

Datorită faptului că o dată pierdută legătura cu școala elevului îi este din ce în ce mai greu să revină la îndatoririle avute înainte, prevenția abandonului școlar trebuie să funcționeze de la primele semne. Astfel trebuie să se ia măsuri de la primele absențe repetate – discuții în particular cu elevul și apoi cu părinții acestuia, în încercarea de a-l readuce pe calea frecventării cursurilor. Această “consiliere” se poate efectua și în ora de dirigiență sau în alte momente care ar permite dialogul liber, neîngrădit profesor – elev.

O parte dintre devierile comportamentale manifestate în mediul școlar, printre care se numără și absenteismul și abandonul școlar, se află în legătură cu greșelile de educație ale cadrelor didactice și cu stabilirea relațiilor incorecte între elevi. Ele pot fi prevenite printr-o organizare corectă a vieții și a raporturilor intrașcolare, deoarece un bun climat școlar influențează totdeauna pozitiv sfera emoțională a stării psihice a elevului. Educarea conștiinței și a conduitei morale nu e posibilă fără încredere, relații principiale, disciplină bună și evitarea oricăror traume psihice. Activitatea de prevenție a absenteismului și abandonului școlar este legată nu numai de igiena activității intelectuale, dar, în egală măsură, și de asigurarea unei dezvoltări echilibrate a vieții afective în cadrul relațiilor intrașcolare. Greșelile de educație privind sfera afectivă, comise în perioada formării personalității, întârzie maturizarea trăsăturilor pozitive de caracter și, prin aceasta, generează deficiențe în reglarea manifestărilor emoționale în procesul de integrare socială. Părerea profesorului cântărește adesea greu, dar important este ca elevul să fie convins de lipsa unui viitor în cazul renunțării la școală, astfel încât schimbarea, decizia finală, să vină din interiorul acestuia. Organizarea în școală a unui regim de activitate disciplinată prin supraveghere și control, prin gradarea sarcinilor, prin neadmiterea abaterilor, a dezordinii, precum și prin cultivarea constantă a acțiunii ferme, perseverente, principiale și prompte a colectivului de elevi, cu scopul menținerii unui nivel ridicat de ordine și muncă, are o mare importanță în prevenirea situațiilor de absenteism și abandon școlar. O altă soluție ar putea fi și crearea unor clase de adaptare, în care cei vizați să fie supuși unui program diferit, mai ușor, în trepte, astfel încât să-și dea seama în final de necesitatea continuării studiilor.

Familia are și ea o covârșitoare importanță în luarea acestei decizii. Ea trebuie să-l sprijine permanent pe cel care are tendința de abandon, să-l înțeleagă și, cel mai important, să nu ia măsuri drastice, severe, împotriva acestuia. În anumite cazuri, chiar și familia poate fi consiliată pentru formarea unei atitudini potrivite, pozitive, care să se aplice cu succes în astfel de situații. Vizita dirigintelui/consilierului școlar acasă la elev, poate crea premisele unui dialog mai liber, unei relații mai apropiate, bazate pe sinceritate și încredere reciprocă. Sporirea numărului de activități comune școală – familie, realizarea unor proiecte împreună, sunt foarte importante pentru ca elevul să înțeleagă că ambele instituții – atât școala, cât și familia – acționează doar în interesul său. Multe studii au ajuns la concluzia că diminuarea abandonului școlar se poate face prin îmbunătățirea parteneriatului școală – familie. În unele școli se recurge chiar la asigurarea mijlocului de transport necesar elevului pentru a ajunge la școală.

Prevenția devianței în mediul școlar, determinată de: insuficienta pregătire anterioară a elevului în procesul instructiv-educativ, de defecte în organizarea regimului de zi, de conflicte relaționale, de reacții afective, este perfect posibilă cu ajutorul unui consilier școlar bine pregătit.

Realizat de
DRAGAN Camelia

Nr. .... / .....

PROIECT EDUCAȚIONAL

CRĂCIUN ÎN SATU' DE PE DEAL

Director,

Merciu Dorel

Director adjunct,

Dorca Raul Vasile

Cadre didactice coordonatoare:

Consilier educativ - Dragoș Ana

Prof. clasa I - Dragoș Gelu

Prof. religie - Bara Antonela

Argument:

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului. Este o perioadă în care primim și dăruim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă și în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru această sărbătoare.

Proiectul este un răspuns la invitația Consiliului Județean Maramureș și Primăria Baia Mare prin care suntem invitați să colindăm la Muzeul Satului din Baia Mare, eveniment sub cupola proiectului “Crăciun în Maramureș” aflat anul acesta la ediția a XVI-a.

E vremea colindelor, vremea bucuriei, când minunea nașterii Mântuitorului cuprinde sufletele și le înobilează. Fie ca magia sărbătorilor de iarnă să vă aducă fericire, sănătate și bunăstare în familiile dumneavoastră.

Grup țintă:

- elevii clasei I Școala Gimnazială Mireșu Mare
- elevii ciclului gimnazial de la Școala Gimnazială Mireșu Mare, structura Lucăcești

Data desfășurării proiectului: 19 decembrie 2024

Resurse umane: elevii și profesorii participanți

Instituții partenere: Consiliul Județean Maramureș

Primăria municipiului Baia Mare

APROBAT

DIRECTOR,

DOMNULE DIRECTOR,

Subsemnații, Dragoș Gelu și Bara Antonela, profesori la Școala Gimnazială Mireșu Mare, vă rog să aprobați efectuarea deplasării în data de 19 decembrie 2024, cu 45 de elevi din clasa I de la Școala Gimnazială Mireșu Mare și elevi din ciclul gimnazial de la Structura Lucăcești, pentru a participa la activitatea “CRĂCIUN ÎN SATU’ DE PE DEAL”, activitate organizată de Consiliul Județean Maramureș.

Plecarea va avea loc din fața școlii, la ora 8,30, joi, 19.12.2024.

Mijloc de transport-AUTOBUZ ,nr.înmatriculare MM .....

Sosirea va avea loc în fața școlii, la ora 11,50.

Grupul, cuprinzând 45 elevi, va fi însoțit de prof. Dragoș Gelu și prof. Bara Antonela.

. Anexez:

1. Procesul verbal încheiat în urma prelucrării regulamentului de protecție împotriva accidentelor și de prevenire a evenimentelor nedorite pe parcursul deplasării.

2. Tabel nominal cu elevii participanți

3. Acordurile părinților și declarațiile elevilor

Însoțitor,

Data: 17.12.2024

Prof. Dragoș Gelu

Prof. Bara Antonela

Proces-verbal privind instruirea elevilor care se deplasează în Baia Mare în 19.12.2024

Pentru siguranța elevilor și pentru desfășurarea în mod plăcut a deplasării, se vor respecta următoarele reguli:

În autobuz:

- Fiecare participant își respectă locul repartizat;
- Nu deschidem geamurile și nu ne aplecăm în afară în timpul mersului;
- Nu ne deplasăm prin autobuz în timpul mersului;
- Nu scoatem mâna sau capul pe fereastră;
- Nu deteriorăm scaunele și instalațiile cu care este utilat mijlocul de transport;
- Respectăm curățenia;
- Dacă avem o problemă, cerem sprijinul domnilor profesori;
- Nu deranjăm șoferul

La coborârea din autobuz și la urcare:

- Nu ne împingem;
- Nu ne apropiem de șosea;
- Rămânem grupați și ascultăm sfaturile domnilor profesori însoțitori.

În timpul activității:

Ne deplasăm în grup, însoțiti de organizatori;

Nu alergăm, nu ne îmbrancim și nu atingem exponatele din locațiile vizitate;

Păstrăm liniștea și ascultăm explicațiile;

Ne comportăm politicos cu alte persoane, străine grupului, cu care se vine în contact;

- Nu ne îndepartăm de grup;

*Nu efectuăm activități care să pună în pericol sănătatea, integritatea corporală;

*Lăsăm curat locul în care am poposit;

❖ **NU ESTE PERMIS NICIUN GEST DE VIOLENȚĂ FIZICĂ SAU VERBALĂ FAȚĂ DE COLEGI, CADRE DIDACTICE SAU ALTE PERSOANE;**

❖ **CADRELE DIDACTICE ȘI ȘOFERUL NU ÎȘI ASUMĂ RESPONSABILITATEA PENTRU PIERDEREA DE CĂTRE ELEVI A BUNURILOR PERSONALE;**

❖ **ORICE NEVOIE PERSONALĂ ȘI ORICE DISCONFORT VOR FI ANUNȚATE IMEDIAT CADRULUI DIDACTIC INSOȚITOR;**

❖ **ABATERILE DE LA REGULILE FORMULATE MAI SUS VOR FI ANALIZATE ȘI SANȚIONATE.**

Tabel nominal cu elevii participanți la activitatea din 19. 12. 2024

Nr. crt.	Numele și prenumele elevului	Semnătura elevului care a fost instruit
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		

16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		

37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		

Nr. .... / .....

PROIECT EDUCAȚIONAL

"În așteptarea lui Moș Nicolae"

6 decembrie 2024

Director,

Coordonator,

Prof. Merciu Dorel

Prof. înv. primar Dragoș Gelu

Argument

Sărbătorile de iarnă sunt un prilej de bucurie atât pentru cei mari, dar mai ales pentru cei mici. Câți dintre copii nu-și aranjează cu grijă cizmuluțele pentru ca Moș Nicolae să le lase ceva în ele?. Câte suflete mititele nu au încercat să-l surprindă pe Moș Crăciun în acțiune?

Nu avem cum să uităm de aceste două personaje pitorești și nici nu dorim, dar bombardarea mediatică, spiritul comercial intens practicat desacralizează adevăratele semnificații specifice sărbătorilor de iarnă.

Trăim într-o epocă a vitezei în care pare să conteze mai mult ceea ce se află sub brad decât ceea ce este în suflet. Semnificațiile, tradițiile, obiceiurile specifice unor sărbători religioase încep să piardă teren în fața materialismului. În ceea ce privește sărbătorile de iarnă există cazuri în care copilul știe doar că trebuie să fie cuminte; în caz contrar „Moșii” vor acționa pe post de judecători sancționând comportamentul negativ.

Familiarizarea cu tradițiile și obiceiurile specifice poporului nostru, introducerea în educația lor a unor elemente de cultură și civilizație ale țărilor europene, trebuie să fie un deziderat încă de la vârsta școlară. La această vârstă copilul asimilează valori esențiale ale umanității, ce vor face din el un OM mândru de moștenirea sa culturală și de apartenența sa religioasă, va ști să aleagă frumosul și binele și din alte culturi.

Acest proiect își propune să strângă laolaltă cei mai importanți beneficiari direcți sau indirecți ai educației: părinți, elevi și cadre didactice.

Scopul proiectului:

- Sensibilizarea copiilor față de tradiții și frumos, astfel încât să devină persoane capabile să aprecieze valorile importante în viață.
- Realizarea unei legături solide și a unei bune comunicări/cooperări între părinți, elevi și cadre didactice.
- Modelarea personalității estetice, morale și creatoare a elevilor.

Obiectivele specifice ale proiectului:

O1- promovarea proiectului la nivelul școlii și a comunității locale ;

O2- dezvoltarea unor relații de parteneriat deja existente și abordarea altora

O3- atragerea elevilor (preșcolarii) în organizarea unor activități cu caracter extracurricular;

O4- dezvoltarea capacității de cunoaștere a obiceiurilor și tradițiilor specific poporului român

O5- sporirea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii, implicarea activă a părinților și a cadrelor didactice în procesul de dezvoltare emoțională a copiilor.

Grupul țintă: elevii clasei I de la Școala Gimnazială Mireșu Mare

Data desfășurării proiectului : 06.12.2024

Activitățile de promovare/mediatizare și diseminare a proiectului vor consta în:

Popularizarea proiectului prin Avizierul școlii

Intâlniri cu părinții

Invitarea reprezentanților ai comunității locale

Articol în revista școlii și în presa locală

Promovarea activităților pe rețelele de socializare

Beneficiarii proiectului:

Beneficiari directi - elevii școlii, cadre didactice

Beneficiari indirecți- părinții, comunitatea locală

Parteneri implicați în proiect:

- Primăria Mireșu Mare, primar Mătieș Ioan, viceprimar Tinc Gheorghe, consilier Mogoș Dorina, care a asigurat cadourile oferite copiilor cu ocazia desfășurării activităților din proiect.

Primar,

Ing. Mătieș Ioan

IARNA – SURSĂ INEPUIZABILĂ DE INSPIRAȚIE ȘI EXPRIMARE ÎN ARTĂ

- PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE –

Prof. Dumitrescu Cristiana
Școala Gimnazială nr.80, București

Fundamentare teoretică

Unul dintre rolurile fundamentale ale școlii este acela de a crea oameni sensibili, educați în spiritul valorilor adevărate, de calitate. Cultivarea sensibilității unei persoane, descoperirea și dezvoltarea valențelor proprii sunt foarte importante în conturarea personalității fiecărui educabil, a unei conștiințe și calități umane optime, a unor oameni frumoși și responsabili. Realizarea acestui deziderat este posibilă aproape exclusiv prin artă, prin formarea la elevi a unor deprinderi specifice, bazate pe o cultură solidă în orice domeniu. În abordarea acestui demers, li se prezintă elevilor, într-o primă etapă, biografiile și opera marilor scriitori, pictori, muzicieni, tema anotimpului rece fiind una foarte ofertantă în acest sens, atractivă și plăcută de către elevi. Sunt analizate astfel, împreună cu cadrul didactic, curente literare, stiluri arhitecturale, tehnici muzicale și de pictură, toate cu un numitor comun. Elevii iau cunoștință, realizează conexiuni între domeniile artei, își îmbogățesc cultura generală și dezvoltă o sferă a preocupărilor în acest sens.

Apoi, pentru o mai bună înțelegere a aspectelor prezentate de profesor și amplasarea acestora în viața de zi cu zi, elevii întreprind împreună cu cadrul didactic, vizite la muzee, participări la concerte, excursii pentru vizionarea concretă, reală, a diferitelor stiluri arhitecturale ale obiectelor turistice, a formelor de relief.

Parte practică

Revenind la școală, pe baza informațiilor acumulate în cercetarea din teren, elevii întocmesc propriile materiale în care redau aspectele asimilate, exprimă propriile păreri privitoare la acestea în cadrul unor Sesiuni de Comunicări pe această temă, dezvoltând totodată competențe de lucru cu calculatorul și abilități de prezentare. Tema anotimpului rece este prezentă în toate domeniile artei, îndrăgită atât de către artiști, dar și de către publicul larg. Elevii pot întocmi astfel materiale în care să facă corelația între domeniile artei pe această temă, pentru o mai bună înțelegere și reținere a informațiilor, materiale, de preferat realizate sub forma unor prezentări power-point sau scurt metraje.

Concluzii

Mai mult decât oferirea de cunoștințe, în primul rând, școala trebuie să asigure elevilor cadrul necesar dezvoltării laturii umane, sensibile, să formeze și să cultive la elevi, încă de la cele mai fragede vârste, valențe spirituale și de caracter deosebite, o conștiință și o educație de calitate. Aceste lucruri sunt realizabile prin artă și sunt fundamentul unui om de calitate și a unei societăți sănătoase.

Bibliografie

1. Dixon A.G., *Arta. O istorie ilustrată*, Editura Litera, București, 2024
2. Price W., *Arhitectura lumii*, Editura Vellant, Londra, 2009.

Perspectivă contemporană și inovatoare în abordarea anotimpului rece

- Elevii cu cerințe educative speciale și atelierile de creație –

Prof. psihopedagogie specială Dumitru Sfetcu Violeta Ioana
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1, București

Fundamentare teoretică

În contextul educațional și terapeutic, atelierile de creație pot reprezenta un mijloc inovator și eficient pentru elevii cu dizabilități de a înțelege, exprima și experimenta anotimpul rece. Aceste activități pot deveni nu doar o formă de educație artistică, ci și o metodă terapeutică, stimulând nu doar abilități cognitive și motrice, ci și aspecte emoționale și sociale. Atelierile de creație pot contribui la integrarea elevilor în comunitatea școlară, sprijinind dezvoltarea abilităților de auto-exprimare și încredere în propriile capacități.

Perspectivă contemporană și inovatoare în abordarea anotimpului rece:

Artterapia și integrarea elementelor naturale: Atelierile de creație pot fi folosite pentru a stimula artterapia – o formă de terapie bazată pe exprimarea prin artă, care poate ajuta elevii cu dizabilități să-și gestioneze emoțiile și să învețe să se exprime într-un mod nonverbal. În cadrul acestor atelier, elevii pot folosi materiale naturale inspirate de iarnă (zăpadă, crengute, ace de brad, pietricele de gheață) pentru a crea compoziții care reflectă percepția lor asupra anotimpului rece. Aceasta poate fi o metodă de a le permite să experimenteze direct cu texturi, culori și forme ce sunt sinonime cu sezonul rece, contribuind astfel la stimularea simțurilor și dezvoltarea imaginației.

Terapia prin artizanat: Crearea de obiecte funcționale inspirate de iarnă, cum ar fi fulare, mănuși sau decorațiuni din materiale ușor de manipulat (carton, hârtie, țesături) poate avea multiple beneficii terapeutice. În cazul elevilor cu dizabilități motrice, aceste activități ajută la dezvoltarea abilităților de fine motorii, coordonare și concentrație. De asemenea, activitățile de creație bazate pe elemente ale iernii (ex. pictura pe sticlă cu motive de iarnă sau realizarea de fulgi de zăpadă din hârtie) pot stimula sentimentul de realizare și satisfacție personală.

Ateliere multisenzoriale: Pentru elevii cu dizabilități senzoriale (de exemplu, deficiențe de vedere sau auz), atelierile de creație pot include activități multisenzoriale care combină mirosuri, sunete și texturi asociate cu iarna. De exemplu, pot fi folosite sunete de vânt, colinde sau sunete de pași pe zăpadă pentru a crea o atmosferă auditivă, în timp ce materialele tactile (zăpadă artificială, texturi de brad sau de gheață) pot oferi stimulare tactilă. Aceste activități pot ajuta elevii să perceapă mai complet anotimpul și să-și exprime trăirile în moduri accesibile lor.

Imersiunea în natură, prin simulări virtuale sau activități în aer liber: În cazul elevilor cu dizabilități fizice care nu pot participa la activități în aer liber din cauza limitărilor de mobilitate, se pot utiliza tehnologii moderne, cum ar fi realitatea virtuală (VR), pentru a crea simulări de peisaje de iarnă. Elevii pot explora lumea iernii prin simulări 3D, care includ imagini de zăpadă, munți, sau păduri acoperite de omăt, stimulându-le astfel imaginația și simțul vizual într-un mod inovator.

Ateliere de creație colaborativă: Colaborarea într-un grup este un element esențial al integrării elevilor cu dizabilități. Atelierile de creație pot promova învățarea prin colaborare, prin realizarea de proiecte comune care reflectă tema iernii. De exemplu, elevii pot crea un „colaj de iarnă” din diverse tehnici – pictură, colaj, modelaj – iar acest proces poate încuraja comunicarea, sprijinul reciproc și încrederea în propriile abilități. Prin acest tip de activități, elevii cu dizabilități pot experimenta sentimentul de apartenență și valoare.

Abordarea holistică a terapiei prin artă: Abordarea contemporană în terapia prin artă pune accent pe dezvoltarea emotivă și cognitivă a elevilor, nu doar pe rezultatul final al creației. În cadrul atelierelor de creație pe tema iernii, elevii pot explora diferite tehnici artistice (pictură, modelaj colaj), dar și sentimentele și trăirile lor legate de acest anotimp. În același timp, educația vizuală

poate deveni un cadru pentru discutarea percepției asupra schimbărilor de peisaj și a efectelor acestora asupra stării lor emoționale.

Beneficiile atelierelor de creație ca formă de terapie pentru elevii cu dizabilități:

- **Stimularea abilităților motorii:** Activitățile creative implică adesea manipularea materialelor, ceea ce poate ajuta la dezvoltarea abilităților motorii fine și grosiere.
- **Îmbunătățirea abilităților sociale:** Activitățile de grup favorizează colaborarea, comunicarea și încrederea reciprocă, contribuind astfel la dezvoltarea relațiilor interpersonale.
- **Exprimarea emoțiilor:** Elevii pot exprima trăirile lor legate de anotimpul rece și de dificultățile legate de dizabilitate prin forme creative de artă.
- **Îmbunătățirea stării de bine psihologice:** Crearea de artizanat și lucrul în cadrul unui atelier de creație pot reduce stresul, anxietatea și pot stimula sentimentul de împlinire personală.

Parte practică

Elevii clasei au participat cu bucurie la atelierul de creație pentru sărbătorile de iarnă. Li s-au pus la dispoziție materialele de creație și fiecare și-a ales modelul de felicitare/decorațiune pe care dorește să-l lucreze. Specificul elevilor din clasă este cel cu deficiențe severe, grave sau asociate, așadar fiecare elev a beneficiat de sprijin individual și suport permanent la realizarea lucrărilor. Pe măsură ce elevul începea să lucreze, să selecteze și să aplice materialele, acesta devenea tot mai compliant și mulțumit de rezultatul obținut. Utilizarea acuarelelor și fluiditatea lor le inducea o stare de flexibilitate. Elementele de decor au reprezentat un real interes prin culorile vii avute și au fost utilizate cu interes. Totodată, atelierul de creație a fost prilej de apropiere, colaborare, negociere și relaxare, atât pentru elevi, cât și pentru cadrul didactic. Frumosul și arta întrec orice barieră și bucură orice suflet, creând o stare de mulțumire și liniște!

Concluzii

Atelierele de creație care abordează tema iernii reprezintă un mod inovator și eficient de a integra terapia prin artă în educația elevilor cu dizabilități. Acestea nu doar că le permit să exploreze anotimpul rece într-un mod multisenzorial și creativ, dar ajută și la dezvoltarea unor abilități importante, precum motricitatea, comunicarea și auto-exprimarea. În plus, aceste activități pot contribui la îmbunătățirea stării lor emoționale și la crearea unui mediu de învățare inclusiv și stimulant.

Bibliografie

- Gherguț A., Roșan(2024) A.Terapii și intervenții psihopedagogice la persoane cu cerințe speciale, Editura Polirom
- Kranowitz,C. S.(2022), Copilul desincronizat senzorial se joacă, de C. S. Kranowitz, Editura Frontiera

SERBĂRILE DE IARNĂ- MIJLOC DE EVALUARE A ACTIVITĂȚII

Adriana Enache C.J.R.A.E. ILFOV

Evaluarea în învățământ comportă mai multe abordări, în funcție de varietatea fenomenelor care fac obiectul ei: rezultate școlare, procesul de instruire, instituțiile școlare (evaluare instituțională, sistemul școlar întreg ș.a.m.d.). Evaluarea, înțeleasă în modul cel mai general, „este procesul de verificare a calității sistemului educațional sau a unei părți a sistemului respectiv. Astfel, evaluarea este procesul prin care se stabilește pe baza căror criterii se apreciază dacă sistemul își îndeplinește funcțiile pe care le are, adică dacă obiectivele sistemului sunt realizate.

Vocabularul englez nuanțează sensurile activității de evaluare prin utilizarea cuvântului *assessment*, termen care evidențiază ideea formulării unei judecăți, a formării unei opinii, prin măsurarea unei performanțe și evidențierea evoluției înregistrate (progres, stagnare sau regres). Sensul etimologic, dat de latinescul *assidere* – „a sta lângă”, sugerează legătura dintre evaluator și evaluat pe tot parcursul procesului didactic, pe de o parte, și legătura activității de evaluare cu activitatea de predare și de învățare, pe de altă parte.

Distincția dintre evaluare și *assessment* este de la întreg la parte, întrucât „*Evaluation* implică toți factorii care influențează procesul de învățare, inclusiv obiectivele, activitatea de proiectare, materialele, metodologia, performanța profesorului și *assessment*. *Assessment* și *evaluation* sunt adesea legate, întrucât *assessment* este una dintre cele mai bogate surse de informații despre ceea ce s-a întâmplat pe parcursul învățării” ((Harris, M., McCann, P., 1988).

În concluzie, evaluarea este mai mult decât o operație sau o tehnică; este o acțiune complexă prin care se precizează: relația dintre conținuturile și obiectivele ce trebuie evaluate, în ce scop și în ce perspectivă se evaluează (perspectiva deciziei), când se evaluează, cum se evaluează, în ce fel se prelucrează datele și cum sunt valorizate informațiile; pe baza căror criterii se apreciază (I.T.Radu, 2000, p.13). Activitățile evaluative sunt capabile să realizeze cunoașterea și aprecierea schimbărilor produse la elevi în toate planurile personalității lor (cognitiv, volitiv, afectiv-atitudinal, creativ s.a.), evidențiind astfel legătura structurală și funcțională dintre procesele didactice și efectele acestui proces. Prin deciziile luate în urma realizării unor acțiuni evaluative specifice, profesorul extinde evaluarea asupra predării și învățării, asupra situației de plecare, ca și a finalităților generale

și specifice ale activității considerate. În general, actul de evaluare este înțeles, mai ales, ca acțiuni de îmbunătățire a activității didactice în etapele următoare: să măsoare și să aprecieze valoarea rezultatelor sistemului de educație sau a unei părți a acestuia; eficacitatea resurselor, condițiilor, operațiilor; eficiența activității sistemului; toate acestea în vederea luării deciziilor privind ameliorarea acestuia (a sistemului). Principalele operații ale actului evaluativ sunt măsurarea, aprecierea și decizia. Prima desemnează procedee prin care se stabilește o relație între un ansamblu de evenimente, caracteristici și anumite simboluri (cifre, litere, expresii). D.P. Ausubel apreciază că, „în sensul său cel mai larg, măsurarea pornește de la simpla clasificare, trece prin diferitele procedee de ordonare și stabilire a rangurilor, până la procedeele de cuantificare „forte”, caz în care comportamentului școlarului i se atribuie valori numerice care posedă proprietățile numerelor reale ale aritmeticii” (1981, p.668).

Operațiile actului evaluativ sunt măsurarea, aprecierea și decizia. Măsurarea desemnează procedeele prin care sunt culese informațiile și prin care se stabilește o relație între un ansamblu de evenimente, caracteristici și anumite simboluri (cifre, litere, expresii).

Aprecierea presupune emiterea unei judecăți de valoare asupra rezultatelor măsurării; implică o atitudine axiologică, deci o raportare a rezultatelor la un sistem de valori (criterii).

Dat fiind rolul pe care îl au aptitudinile în activitatea omului, necesitățile practice au generat încă din cele mai vechi timpuri un viu interes față de problema acestor particularități ale personalității.

Copiii se deosebesc între ei după particularitățile lor de acțiune. Stim că aceleași acțiuni (practice, intelectuale, literare, sportive, muzicale etc.) sunt executate de diverși copii la diferite niveluri calitative cu o eficiență mai mare sau mai mică.

Aptitudinile se demonstrează totdeauna prin reușita în activități și sunt subsisteme sau sisteme operationale superior dezvoltate, care mijlocesc performanțele supramedii în activitate. Aptitudinea arată ce poate copilul, nu ce știe el. Dezvoltarea aptitudinilor este condiționată de anumite premise naturale (dispoziții, particularitățile native ale tipului de activitate nervoasă superioară, unele particularități anatomofiziologice ale diferitelor analizatori, precum și plasticitatea sistemului nervos).

În cadrul activităților comune, a activităților alese, educatoarea are posibilitatea descoperirii unor aptitudini artistice la copiii preșcolari. Aceste aptitudini și inclinații artistice pot fi

descoperite mai usor in urma unor testari individuale sau pe grupe de copii in diferite domenii de activitate. Trezirea interesului pentru activitatile muzicale pe varste, este in mare masura conditionata de valoarea educativa a materialului cu care lucram: cantecele, jocurile cu cantec, auditiile si exercitiile musicale sa fie placate auzului si de buna calitate. Acelasi copil canta, deseneaza, are imaginatie bogata in povestire : educatoarea trebuie sa descopere vocatia copilului, resursele adanci ale acestuia, care valorificate, vor sa se ridice pana la treapta creatiei. Apar deci, necesare datele observatiei curente, experimentul.

Din varietatea serbărilor organizate cele mai frecvente sunt : Serbarea Iernii, Sosirea zăpezii, Vine...vine...Moș Crăciun, Carnaval etc....toate sunt prilejuri în care copiii prezinta programe culturale, fiind momente care le vor ramâne adânc întipărite în memoria și viața lor. În cadrul acestor serbări, decorul și cromatica iernii ocupă un loc foarte important susținând succesul serbării. Zăpada este folosită de mult timp ca simbol în credințele spirituale ale diferitelor culturi, folosirea zăpezii fiind simbol al purității.

PROFESOR CONSILIER ȘCOLAR,
ENACHE ADRIANA

CRĂCIUNUL – O SĂRBĂTOARE PLINĂ DE MAGIE

Prof. Fănică Daniel
Școala Gimnazială Cândești
Loc. Cândești, jud. Buzău

”It’s the most wonderful time of the year”, spune un cântec tradițional, ceea ce s-ar traduce ”este cea mai minunată perioadă a anului”. Desigur, este vorba despre Crăciun – și este întru totul adevărat. Cine nu iubește această perioadă? Orașele, magazinele, vitrinele, străzile, casele, parcurile, toate sunt împodobite de sărbătoare, peste tot sunt beculețe și luminițe, toți oamenii sunt veseli, toată lumea se gândește la cadouri. Se organizează acțiuni caritabile, oamenii brusc devin mai buni, mai altruști, mai empatici.

Cea mai minunată sărbătoare

Există cântece de Crăciun, povești și cărți de Crăciun, filme de Crăciun, mâncăruri speciale, dulciuri, arome specifice Crăciunului, ba chiar și băuturi care sunt asociate cu sărbătorile de iarnă. Putem enumera astfel de la tradiționalele noastre sarmale până la turtă dulce, cozonaci și vin fiert cu scorțișoară.

Așadar, fiind cea mai minunată perioadă a anului, nu e de mirare că dorim să o prelungim cât mai mult. Probabil de aceea Crăciunul vine deja în marile magazine de la mijlocul lui noiembrie, iar unele piețe celebre de Crăciun se închid la câteva zile după intrarea în noul an.

Cu siguranță, cei mai mici dintre noi, copiii noștri, nici nu își imaginează că, odată, Crăciunul arăta cu totul altfel – fără atâtea luminițe, fără vitrine luminate, fără febra cumpărăturilor, fără reclame la televizor din care să îți alegi ”lista pentru Moș”. De altfel, nu prea exista nici lista sau scrisoarea pentru Moș. La fel, nici noi nu mai sărbătorim așa cum o făceau străbunicii noștri. Crăciunul a evoluat odată cu generațiile, odată cu societatea. Începuturile sărbătorii așa cum o știm noi astăzi, în societatea de consum, datează abia din secolul 19.

Sărbătoarea Soarelui

Înainte de creștinism, în această perioadă a anului se sărbătorea Soarele cel puternic, de neînving, care își sporea forța după solstițiul de iarnă. Romanii organizau la sfârșitul lunii decembrie saturnaliile – serbări în cinstea zeului Saturn, prin care celebrau victoria luminii asupra întunericului. Romanii preluaseră cultul de la persani, care îl venerau pe Mithra – zeul soare. Tot de acolo se crede că a rămas – inclusiv la noi – obiceiul de a dăruii colindătorilor, de Crăciun, colaci, care sunt rotunzi, întocmai ca și soarele. La fel se petreceau lucrurile și la saturnalii, existau

inclusiv colindătorii și obiceiul de a împărți cadouri. Și romanii, ca și noi, cei moderni, organizau la saturnalii acțiuni caritabile.

În Mesopotamia, sărbătoarea din decembrie dura 12 zile și avea drept scop să-l ajute pe zeul Marduk să îmblânzească monștrii haosului pentru încă un an. De altfel, culturile păgâne credeau că, la sfârșit de decembrie, Marea Zeiță îi dădea naștere Zeului Soare și astfel începea un nou ciclu de anotimpuri. Nașterea se petrecea exact în noaptea de 24 spre 25 decembrie – cel puțin așa a stabilit împăratul roman Aurelian, pentru că în această dată a căzut solstițiul de iarnă în anul 274 e.n., când el conducea imperiul și a decretat ca pe 25 decembrie să fie sărbătorită “nașterea Soarelui invincibil” – Natalis Solis Invicti. Formula “Sol Invicti” a fost aleasă special pentru ca zeitățile solare din diverse culturi să fie sărbătorite deopotrivă: Elah-Gabal, zeu sirian al soarelui, Sol, zeul romanilor, și Mithra, zeu al soldaților de origine persană.

Serbări de iarnă

În majoritatea culturilor, festivalurile și serbările de iarnă erau foarte populare, în special pentru că oamenii aveau mai mult timp liber, în lipsa muncilor agricole, dar și pentru faptul că se încheia încă un an, era un sfârșit de ciclu și începutul altuia, nou. De aceea, se crede că Biserica a preluat și a absorbit apoi elemente din sărbătorile “păgâne”, pentru că ar fi fost dificil să le interzică. Prin urmare, sărbătorim acum Crăciunul pe 25 decembrie datorită unor popoare ce au trăit în urmă cu mai bine de două milenii.

Până în secolul 4, creștinii au sărbătorit nașterea lui Hristos pe 6 ianuarie, odată cu Boboteaza. În anul 320, Papa Julius a stabilit ziua de 25 decembrie ca fiind data oficială a nașterii lui Iisus Hristos, iar cinci ani mai târziu, în 325, primul împărat roman creștin, Constantin cel Mare, a schimbat semnificația zilei de 25 decembrie: el a stabilit o sărbătoare cu dată fixă, ce aniversa Nașterea lui Iisus Hristos.

În 354, Liberius, episcopul Romei, a reconfirmat oficial această dată, 25 decembrie, pentru sărbătoarea Nașterii Domnului, și a integrat serbările și tradițiile păgâne deja existente. Crăciunul a început să se răspândească și în Europa după anul 429, când a fost declarat de împăratul Iustinian sărbătoare a Imperiului Roman.

Tranziția spre Europa

Irlanda a început să sărbătorească această zi din anul 461, datorită Sfântului Patrick, iar în Anglia, Crăciunul a fost introdus în anul 604, de către Augustin de Canterbury. Sfântul Bonifaciu institua în Germania celebrarea Nașterii lui Iisus tot la 25 decembrie, un secol mai târziu. În Scandinavia, Crăciunul a ajuns în 815 prin Sfântul Angsar, iar Sfântul Chiril a contribuit la răspândirea sărbătorii creștine în țările slave.

Ungaria prin Sfântul Adalbert a sărbătorit Crăciunul începând cu anul 997, iar Danemarca se va creștina complet în perioada 1014-1053.

În țările Europei occidentale, sărbătoarea s-a instituit mai greu; protestanții au interzis în anumite epoci serbarea Crăciunului și cultul sfinților. De exemplu, Oliver Cromwell a interzis în Anglia această sărbătoare între anii 1649 și 1660.

Tocmai pentru că partea nordică a Europei a fost creștinată ultima, tradițiile sale păgâne au rămas aproape în totalitate, fiind integrate în sărbătoare. Scandinavia păgână avea un festival de iarnă numit Yule, care începea pe la sfârșitul lui decembrie și se termina la începutul lui ianuarie; și acum, scandinavii numesc Crăciunul “Jul”. În engleză, cuvântul “Yule” e sinonim cu Crăciunul, folosirea acestuia fiind înregistrată prima dată în anul 900. Și acum există în unele comunități tradiția bușteanului de Crăciun, Yule, care este pus pe foc în noaptea din ajun – tradiția este împrumutată din cultul lui Mithra.

Comercializarea Crăciunului

Începând cu secolul 20, când familiile burgheze au început să aibă un rol tot mai important din punct de vedere social și economic, Crăciunul a devenit o sărbătoare tot mai populară și tot mai comercială. Au apărut cadourile, ornamentele strălucitoare, brazii tot mai impozanți. Au apărut acțiunile caritabile, cel mai probabil inspirate de scriitorul Charles Dickens, care în 1843 a publicat celebra poveste “Colind de Crăciun” (“A Christmas Carol”), despre un om morocănos și mizantrop și despre transformarea sa după ce primește vizita a patru fantome în ajunul Crăciunului.

După 1800, Crăciunul a ajuns și în America – statul Alabama a fost primul care a declarat Crăciunul drept sărbătoare legală în 1836, iar apoi din 1870 a devenit sărbătoare națională în toate statele americane. Tot americanii l-au preluat și pe Moș Nicolae, Sinterklaas în olandeză, și l-au transformat în Santa Claus. I-au făcut un portret, iar presa și marile companii și-au făcut datoria, propulsându-l pe jovialul bătrânel în costum roșu în toată lumea.

El este figura centrală a sărbătorii, cu toate că fiecare comunitate de creștini a sărbătorit Crăciunul în funcție de tradițiile culturii locului și de obiceiurile păgâne din momentul convertirii, astfel că ritualurile specifice sunt numeroase și foarte diferite.

Moș Crăciun în lume

Pentru brazilieni, Papai Noel – Moș Crăciun – locuiește în Groenlanda și, când le vizitează țara, se schimbă într-un costum de mătase, din cauza căldurilor.

În Mexic, nu Moș Crăciun este cel care le aduce cadourile celor mici, ci Los Reyes, adică Cei trei magi de la Răsărit, dar pe 6 ianuarie. Și în Spania, copiii primesc daruri tot în această dată.

În Australia, datorită climei calde, locuitorii sărbătoresc Crăciunul la piscină sau la picnic. De obicei, Moșul apare pe o placă de surfing și este îmbrăcat la mână scurtă.

În Rusia, masa de Crăciun are 12 feluri, în onoarea fiecăruia dintre apostoli, iar în Italia sărbătorirea Crăciunului durează trei săptămâni și începe cu 8 zile înainte de 25 decembrie. Copiii italieni primesc daruri și din partea Befanei, o vrăjitoare; iar în unele țări ale Americii Latine, Moș Crăciun face jucăriile, dar Pruncul Iisus le împarte. Suedezii descoperă surprizele de Crăciun într-un sac îngropat adânc în zăpadă. La olandezi încă vine Sinterklaas, pe un cal alb, și lasă daruri în saboții de lemn. În Rusia, Moș Crăciun este numit Babuška și este însoțit de Albă-ca-Zăpadă, numită Snegurocika, iar copiii primesc prăjituri și jucării.

Tradiții diverse

În Germania, în fiecare dintre cele patru duminici dinainte de Nașterea lui Iisus, se aprinde o lumânare așezată într-o cutie. Au loc procesiuni reprezentându-i pe cei trei magi și Nașterea lui Hristos.

În Grecia, masa de Crăciun are în mijloc o pâine tradițională, iar oamenii nu strâng masa după ospăț, pentru ca Iisus, care va trece pe acolo noaptea, să nu rămână flămând.

În Polonia există obiceiul ca, în cinstea stelei de la Bethleem, masa de Crăciun să înceapă după ce apare pe cer prima stea nimită Gwiazdka, mica stea.

În Finlanda, Crăciunul este sărbătoarea familiei. Seara, familiile pleacă la biserică pentru slujbe speciale, apoi la cimitir, pentru a aprinde lumânări la mormintele celor dragi. În Islanda vin 13 Moși Crăciuni, iar în Lituania, în noaptea de Crăciun, apa din fântâni se transformă în vin, iar animalele capăta grai.

Japonezii celebrează Crăciunul cu felinare și lampioane, păpuși și aranjamente florale și cu Jizo, Moș Crăciun. Englezii pregătesc de Crăciun faimoasa și tipică budincă numită hakin. Încă din secolul XVII, budinca de prune se pregătește chiar în dimineața de Crăciun și este stropită cu brandy și se flambează la servire.

Cele mai cunoscute cântece de Crăciun

Pe lângă colindele noastre tradiționale de Crăciun, există o mulțime de cântece tematice, făcute celebre în întreaga lume de artiști îndrăgiți. Acestea apar cel mai des în listele cu cele mai populare melodii de sărbători:

- Andy Williams – "It's the most wonderful Time of The Year"
- Eartha Kitt – "Santa Baby"

- Dean Martin – ”Let it snow”
- Wham! – ”Last Christmas”
- Bing Crosby – ”I’m dreaming of a White Christmas”
- Bing Crosby – ”It’s Beginning to Look A Lot Like Christmas”
- Bing Crosby – ”I’ll Be Home for Christmas”
- Frank Sinatra – ”Santa Claus is coming to town”
- Brenda Lee – ”Rockin’ around the Christmas Tree”
- John Lennon – ”Happy Christmas (War is Over)”
- Mariah Carey – ”All I Want for Christmas is You”
- Gene Audrey – ”Rudolph, The Red Nosed Reindeer”
- Bobby Helms – ”Jingle Bell Rock”

Filme de Crăciun

Dacă tot este cea mai minunată perioadă a anului, o modalitate de a ne conecta la acea atmosferă specifică este să vedem și filme de Crăciun. Cele mai multe dintre acestea au ca temă sau morală principală semnificația reală a Crăciunului – acea perioadă magică, pe care o petreci alături de cei dragi. Filmele de Crăciun sunt nenumărate, dar sunt câteva celebre, pe care le-am putea urmări în fiecare an, de oricâte ori:

- ”O viață minunată” este un film american realizat în 1946, în regia lui Frank Capra. James Stewart interpretează rolul principal, pe George Bailey, omul care primește cel mai frumos dar de Cră Alături de Stewart, din distribuție mai fac parte Donna Reed și Lionel Barrymore.
- ”Singur acasă”, 1 și 2 – Cu Macaulay Culkin în rolul principal, ambele filme sunt comedii foarte reușite, de văzut în familie. În centru se află o familie numeroasă și un băiețel pe nume Kevin, care se vede nevoit să țină piept unor hoți cam... nătâ
- ”Cum a furat Grinch Crăciunul” este un film bazat pe cartea cu același nume a lui Dr. Seuss. Îl are în centru pe Grinch, un personaj care urăște Crăciunul, deși s-a născut într-un orășel ai cărui locuitori par obsedați de această sărbătoare
- ”Miracolul de pe strada 34” este un film clasic, foarte popular printre telespectatori. Ecranizarea mai recentă o are în distribuție pe Mara Wilson, interpretând o fetiță căreia mama ei i-a spus că nu există Moș Cră Iar când Moșul apare, în carne și oase, adulții trebuie convinși că acesta este real.
- ”Colindă de Crăciun” are mai multe ecranizări, realizate după cartea lui Charles Dicken. Filmul spune povestea lui Scrooge, mizantropul care este vizitat în noaptea de Ajun de fantoma trecutului, fantoma prezentului și fantoma viitorului.

Cărți de Crăciun

Există și câteva cărți nemuritoare, care încearcă să le reamintească adulților și copiilor spiritul adevărat al Crăciunului. Cele mai multe sunt cunoscute de cei din zilele noastre datorită ecranizărilor, însă farmecul lor este mult mai complex în paginile tipărite.

- “Poveste de Crăciun”, de Charles Dickens – una din cele mai citite și vândute cărți, mai ales în luna decembrie.
- “Scrisori de la Moș Crăciun”, de J.R.R. Tolkien. Acest autor este cunoscut mai mult pentru “Stăpânul Inelelor”, dar el a scris și această minunată colecție de scrisori, pentru copiii să Epistolele sunt scrise de Moș Crăciun sau de ajutoarele sale și descriu aventurile, călătoriile și viața acestor personaje.
- “How the Grinch stole Christmas” (Cum a furat Grinch Crăciunul), de Dr. Seuss
- “Spărgătorul de nuci și Regele șoarecilor”, de E. T. A. Hoffmann – Această frumoasă poveste de Crăciun a fost transformată în filme, animații și chiar un celebru spectacol de balet.
- “Expresul Polar”, de Chris Van Allsburg – povestea unui băiețel care iubea Crăciunul, dar care începe să pună la îndoială existența lui.

CRĂCIUNUL PRIN OCHII COPIILOR

Profesor învățământul preșcolar FARCAȘ GEORGEANA

Grădinița cu Program Prelungit Crasna, jud. Sălaj

Sunt educatoare la Grădinița cu program prelungit Crasna, județul Sălaj. Am grupă combinată, iar fiecare activitate pe care o desfășor cu copiii este deosebită, pentru că încerc să concep niște activități care, în primul rând, să fie plăcute și atractive pentru copiii, având în vedere și faptul că au vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani. Sunt foarte apropiată de copii și relația noastră educatoare - preșcolari este și una de prietenie.

Dacă ar fi să aleg o activitate deosebită pe care să o desfășor cu preșcolarii, ar fi una din săptămâna Crăciunului, în cadrul proiectului tematic de o săptămână "Datini și obiceiuri de Crăciun". În fiecare an școlar, o săptămână am dedicat-o sărbătorii de Crăciun și am desfășurat activități în legătură cu tema aceasta.

Titlul activității este „Hristos s-a născut!”. Acesta activitate aș dori să o desfășor în Biserica. În luna dinaintea Crăciunului o să merg cu copiii la Biserică. Avem parteneriate atât cu Biserica, cât și cu părinții, așa că sunt sigură că o astfel de activitate ar fi posibilă. Scopul acestei activități este păstrarea tradițiilor și obiceiurilor de Crăciun prin valorificarea potențialului creativ al preșcolarilor, iar obiectivele educaționale sunt:

-stimularea interesului copiilor pentru înțelegerea și păstrarea tradițiilor legate de Sfânta Sărbătoare a Crăciunului;

-cultivarea sensibilității artistice a preșcolarilor;

-dezvoltarea și stimularea expresivității și creativității copiilor;

-valorificarea competențelor și abilităților plastice și practice ale preșcolarilor;

-realizarea unei expoziții cu lucrările efectuate.

Dupa discuții cu părinții și cu preotul pentru pregătirile necesare, dimineața ne-am întâlni la Biserica. La activitate vor participa și părinți și bunici, care doresc. Fiecare copil vine pregătit cu materiale de acasă, dar și eu voi aduce hârtie creponată, cartonată, guasa, carioci și abțibilde pentru pictat și confecționat decorațiuni pentru brad.

În Biserică, înainte de pictatul unor icoane pe sticlă și confecționatul decorațiunilor pentru brad, domnul părinte ne va povesti despre Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos și ne va arata picturile din Biserica pe aceasta tema, explicându-ne semnificatia acestei sărbători.

Părinții și bunicii ne vor împărtăși și ei amintiri despre cum se desfășura și ce făceau ei cu ocazia Sărbătorilor de Crăciun. Voi discuta cu copiii despre obiceiurile de Crăciun, iar fiecare va împărtăși ce face în zilele de sărbătoare. Vom discuta (copii-parinti-preot-educatoare) despre obiceiurile și tradițiile din zona noastră, iar părinții și bunicii ne vor povesti ce obiceiuri și tradiții erau când erau ei copii, și care s-au mai păstrat și astăzi. Le voi vorbi copiilor despre obiceiul de a confecționa decorațiuni pentru brad, iar domnul părinte - preot le va spune de unde a apărut acest obicei și ce simbolizează.

Apoi, vom începe să pictăm și să confecționăm decorațiuni pentru brad, folosind diferite tehnici, ajutați de părinți și bunici. În timpul lucrului, pentru destindere, vom cântă câteva colinde specifice evenimentului.

Icoanele pictate și decorate vor fi așezate pe suporturi, confecționate tot de noi și cu ele vom amenaja o expoziție.

Sunt sigură că copiii vor fi impresionați de aceasta activitate, desfășurată într-o locație deosebită, Biserica, mai ales ca vor lucra cot la cot cu părinții pentru a picta icoane pe sticlă cu nașterea lui Hristos, pentru a confecționa podoabe pentru bradul din biserică pe care îl vom împodobi la sfârșitul activității noastre, în sunet de colinde și pentru a învăța despre Crăciun și Nașterea Domnului Isus Hristos. Această activitate ar fi o încununare a colaborării grădiniță-familie-Biserică și ar promova continuitatea tradițiilor, Crăciunul, nașterea lui Iisus Hristos-sărbătoare ce unește familia, fiind un bun prilej de bucurie, speranță, credință în bine.

CROMATICA IERNII ÎN PICTURA COPIILOR

DIN CICLUL PRIMAR: O EXPLORARE A CULORILOR ȘI SIMBOLURILOR

Florea Adriana, Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi" ARAD

Iarna este un anotimp care fascinează prin peisajele sale de o frumusețe aparte, acoperite de zăpadă, lumina difuză a soarelui și contrastele specifice acestei perioade a anului. În universul artistic al copiilor din ciclul primar, iarna capătă o formă idealizată, plină de viață și emoție. Prin picturi realizate de elevi mici 6-10 ani, cromatica iernii devine un mediu prin care aceștia își exprimă percepțiile despre natură, activitățile sociale și bucuria jocului. Această lucrare explorează culorile predominante utilizate de copii în redarea peisajelor de iarnă și a scenelor cu copii jucându-se, analizând în același timp semnificațiile simbolice ale acestor culori și modul în care exprimă trăirile elevilor. Totodată, doresc să evidențiez importanța acestui exercițiu artistic în dezvoltarea creativității, sensibilității și a capacității de observație.

1. Specificul cromatic al peisajelor de iarnă în picturile copiilor

În lucrările elevilor, iarna este adesea reprezentată printr-o paletă restrânsă, dar expresivă, care include tonuri de alb, albastru, gri și accente vii de roșu, galben sau verde. Fiecare dintre aceste culori contribuie la crearea unei atmosfere distincte:

ALB: Este culoarea dominantă în peisajele de iarnă, simbolizând zăpada pură care acoperă pământul. Copiii folosesc alb pentru a reda întinderile de zăpadă, fulgii delicat căzători sau geamurile înghețate. Uneori, în loc de alb pur, ei combină această culoare cu nuanțe de albastru deschis sau gri deschis, pentru a sugera umbrirea și reflexiile luminii.

ALBASTRU: Aceasta este culoarea secundară în peisajele de iarnă. Ea este folosită pentru a reda cerul rece și senin, precum și pentru a adăuga adâncime pe suprafața zăpezii. Albastrul sugerează calmul, răceala și serenitatea iernii, dar poate fi utilizat și pentru a aduce un contrast cu alte elemente calde din compoziție.

GRI: În desenele copiilor, griul este asociat cu umbra copacilor goi, norii încărcăți de zăpadă sau clădirile acoperite de gheață. Această culoare adaugă un sentiment de realism, dar și un ton melancolic, tipic anotimpului.

ACCENTELE VII: Spre deosebire de peisajele realiste ale pictorilor consacrați, copiii folosesc adesea accente strălucitoare de roșu, galben sau verde pentru a înveseli compoziția. O sanie roșie, un fular galben sau o pălărie verde devin puncte focale care atrag atenția și sugerează căldura vieții într-un cadru rece.

2. Scena copiilor jucându-se: energia culorilor și emoțiile transmise

Un alt motiv central al picturilor realizate de elevii din ciclul primar este jocul. Aceste compoziții surprind copii construind oameni de zăpadă, dându-se cu sania sau participând la bătălii cu bulgări. Culorile utilizate în aceste scene reflectă dinamismul și entuziasmul vârstei lor.

ROȘU: Este o culoare recurentă în ilustrarea hainelor copiilor – căciuli, mănuși sau fulare. Aceasta nu doar că oferă contrastul necesar într-un peisaj dominat de tonuri reci, dar simbolizează și energia, entuziasmul și căldura umană.

GALBEN: Uneori, copiii folosesc galbenul pentru a reprezenta lumina soarelui care pătrunde prin ceață sau pentru detalii de pe haine. Galbenul adaugă o notă optimistă și veselă, echilibrând peisajul rece.

VERDE: Chiar dacă este iarnă, verdele rămâne prezent în picturile copiilor, mai ales în ilustrarea bradului decorat pentru sărbători. Acesta reprezintă speranța și continuitatea vieții în mijlocul frigului și al zăpezii.

MULTICOLOR: Copiii deseori exagerează cu diversitatea culorilor în hainele personajelor, ceea ce reflectă nu doar dorința de a înveseli compoziția, ci și bucuria de a experimenta cu paleta cromatică. Această abordare nu este doar artistică, ci și psihologică, simbolizând deschiderea către lume și optimismul copilăriei.

3. Stilizarea și simbolismul în picturile elevilor

Deși elevii din ciclul primar nu au încă abilități tehnice dezvoltate, ei compensează prin creativitate și expresivitate. Iarna nu este reprezentată doar ca un anotimp al frigului, ci mai ales ca o perioadă de bucurie, lumină și interacțiune.

Simplificarea formelor: Copacii sunt deseori redați ca tulpini maro cu crengi schematice, iar fulgii de nea sunt reprezentați prin puncte albe. Aceste detalii, deși simple, transmit clar mesajul dorit.

Exagerarea elementelor colorate: Copiii pot desena un cer complet albastru intens sau pot colora oamenii de zăpadă cu accesorii neobișnuit de viu colorate. Aceste exagerări sunt expresii ale imaginației lor, nu ale unei încercări de a respecta realismul.

Simbolismul bradului: Bradul este un simbol central al sărbătorilor de iarnă. Decorarea sa cu globuri și luminițe colorate devine o oportunitate pentru elevi de a folosi întreaga paletă de culori, creând un contrast plăcut cu fundalul alb.

4. Impactul educațional al picturii pe tema iernii

Exercițiile de pictură care se concentrează pe anotimpuri au un rol esențial în educația estetică a copiilor. Prin pictarea peisajelor de iarnă și a scenelor cu copii jucându-se, elevii dezvoltă mai multe abilități:

Observarea detaliilor: Copiii învață să identifice nuanțele și texturile specifice iernii, ceea ce le stimulează atenția la detalii.

Expresia emoțiilor: Prin alegerea culorilor și a scenelor, elevii își exprimă trăirile interioare legate de anotimpul rece – fie că este vorba despre încântare, melancolie sau curiozitate.

Cooperarea și schimbul de idei: În timpul orelor de arte plastice și abilități practice, elevii împărtășesc idei despre ce și cum să reprezinte, învățând astfel să colaboreze și să aprecieze perspectivele altora.

Dezvoltarea tehnicilor artistice: Picturile tematice oferă un context ideal pentru a exersa amestecul culorilor, tehnicile de aplicare a vopselurilor și organizarea compoziției.

5. Concluzie

Cromatică iernii în pictura copiilor din ciclul primar este mai mult decât o redare a unui anotimp; este o formă de explorare a lumii și a propriilor emoții. Paleta de culori utilizată – dominată de alb, albastru și gri, dar îmbogățită de accente vii de roșu, galben și verde – reflectă atât frumusețea peisajelor de iarnă, cât și energia și creativitatea copiilor.

Pentru profesori, această temă reprezintă o oportunitate de a combina educația artistică cu cea emoțională și socială, încurajând copiii să se exprime liber și să observe frumusețea subtilă a naturii. Acest subiect evidențiază nu doar potențialul creativ al elevilor, ci și importanța artei în procesul educativ, ca mijloc de a îmbogăți atât mintea, cât și sufletul.

Bibliografie:

Complete Color Harmony, Pantone Edition Expert Color Information for Professional Results, Leatrice Eiseman, Editura Rockport Publishers Inc, august 2017

Desenele copilului tau. Interpretari psihologice, Evi Crotti, Editura Litera, 2019

PREDAREA UTILIZÂND SOFTURI EDUCAȚIONALE

Prof. Elena Florea, Liceul Tehnologic Auto Curtea de Argeș

Explozia informațională a determinat apariția și perfecționarea unor mașini inteligente cu ajutorul cărora să se efectueze desene, reprezentări grafice și care să stocheze date. Astfel a apărut calculatorul care a devenit prezent în aproape fiecare familie sau instituție. În școală considerăm că este necesar și util să-i învățăm pe elevi să-l folosească în scop educativ ca mijloc de informare și documentare.

Având în vedere că la baza învățământului stă informația, un proiect educațional care este în stare să aducă informația în pragul fiecărei săli de clasă, la câteva taste distanță, se poate dovedi mai eficient decât o campanie educațională care nu reușește să acopere toate ariile de interes vitale pentru un copil. Informația nu se limitează la un singur subiect, iar individul își poate alege un anumit domeniu și poate dezbate anumite subiecte fără a fi îngrădit de șabloane educaționale.

Chiar dacă putem vorbi despre posibilitatea unei înlocuiri parțiale a educației convenționale o dată cu evoluția sistemelor de învățământ asistat de calculator, acestea sunt considerate o completare în sine a învățământului tradițional. Softul educațional este un program care conține propria sa strategie didactică sau strategii posibile pe care utilizatorul le poate alege. Sunt special create de către un colectiv de psihologii, pedagogi și programatori care respectă particularitățile de vârstă ale copiilor cărora le sunt destinate și programa școlară în vigoare.

Din punct de vedere al conținutului tematic și al strategiei se evidențiază mai multe tipuri de softuri educaționale:

- *Softuri educative*- în care sub forma unui joc se atinge un scop didactic, prin aplicarea inteligentă a unui set de reguli copilul este implicat într-un proces de rezolvare de probleme/ situații;
- *Softul de simulare*- permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real prin intermediul unui model cu comportament analog;
- *Softul tematic*- de prezentare, abordează subiecte/ teme din diferite domenii, arii curriculare din programa școlară, propunându-și oferirea unor oportunități de lărgire a orizontului cunoașterii în diverse domenii;
- *Softul interactiv de învățare*- are înglobată o strategie care permite feedback-ul și controlul permanent, determinând o individualizare a parcursului în funcție de nivelul de pregătire al copilului;
- *Softul de investigare*- copilului nu i se prezintă informațiile deja structurate (calea de parcurs) ci este un mediu de unde copilul poate să își extragă singur informațiile necesare rezolvării sarcinilor propuse;
- *Softul de testare/ evaluare*- este poate gama cea mai larg utilizată întrucât specificitatea sa depinde de mulți factori: momentul testării, scopul, tipologia interacțiunii (feedback imediat sau nu);

Cu ajutorul programelor didactico-informatic, a softurilor educaționale, se eficientizează procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor. Utilizând softurile educaționale în cadrul activităților se vor dezvolta:

- gândirea logică,
- spiritul de observație,
- memoria vizuală ,
- atenția voluntară,
- operațiile intelectuale prematematice,
- deprinderile de lucru cu calculatorul,
- abilitățile de utilizare a informațiilor primite prin intermediul softurilor educaționale

Marele avantaj al acestui program este acela că toți copiii pot folosi conținutul informațional la un nivel propriu, îl pot achiziționa într-un ritm personal, ceea ce contribuie la sporirea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii.

- furnizează un mare volum de date;
- asigură o instruire individualizată;
- favorizează parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;
- oferă posibilitatea simulării unor procese greu sau imposibil de accesat în mod direct;
- stimulează implicarea activă a copilului în învățare;

În ceea ce privește dezavantajele, acestea sunt:

- prezintă segmente de instruire fixe, care nu solicită capacități ale minții umane;
- uneori răspunsul incorect este cotate în funcție de detaliu și nu de esență;
- introduce mai multă dirijare în procesul de învățare.

Utilizarea soft-urilor educaționale în activitățile din școli, se dovedește a fi un instrument de învățare eficient, care determină apariția unor modificări semnificative în achiziția cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a copiilor. Copiii le place mai mult să învețe prin intermediul soft-urilor educaționale, decât prin metode tradiționale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare și la îmbunătățirea rezultatelor obținute.

Bibliografie:

<https://ldportofoliu.wordpress.com/2016/09/22/softuri-educationale/>

http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?p_1_id=14661&folderId=18026&name=DLFE-1001.pdf

<https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Școala Gimnaziala Brastavățu

Profesor: Geapana Stela-Măruța

Anotimpul rece a fost o temă constantă în artă și literatură de-a lungul istoriei, fiind sursă de inspirație pentru nenumărate opere vizuale, literare și muzicale. Dincolo de tradițiile și simbolurile asociate cu iarna, cum ar fi peisajele înghețate sau Crăciunul, în epoca contemporană, reprezentarea anotimpului rece a evoluat semnificativ, atingând noi dimensiuni și perspective inovatoare. Aceste noi abordări reflectă schimbările sociale, tehnologice și ecologice care modelează percepția oamenilor asupra sezonului rece.

Reprezentarea anotimpului rece în arta contemporană

În arta vizuală contemporană, anotimpul rece este adesea folosit ca o metaforă a contrastelor și transformărilor din societate. Mulți artiști explorează iarna nu doar ca pe un fenomen natural, ci și ca pe o alegorie a condiției umane în fața unor situații extreme, cum ar fi criza climatică sau izolarea socială. Un exemplu în acest sens este lucrarea „Winter Landscape” a artistului german Anselm Kiefer, care combină imagini de peisaje înghețate cu simboluri ale distrugerii și reconstrucției. Așezarea unui peisaj rece într-un context post-apocaliptic este o formă de a arăta vulnerabilitatea planetei și a oamenilor față de schimbările climatice.

În același timp, în arta contemporană, iarna nu este doar o temă pesimistă, ci poate deveni un spațiu de experimentare vizuală și tehnologică. Artiștii contemporani folosesc noi medii de expresie, cum ar fi realitatea virtuală, instalațiile interactive sau iluminatul inovativ, pentru a recrea senzația de frig sau de iarnă. Proiectele de artă care încorporează tehnologii avansate permit spectatorilor să interacționeze cu reprezentările iernii, simulând experiențe multisenzoriale, care adâncesc imersiunea în atmosfera rece. Astfel, anotimpul rece este transformat într-un univers viu, plin de posibilități.

Iarna în literatură: noi perspective și abordări narrative

În literatura contemporană, iarna este folosită adesea pentru a reflecta teme de singurătate, introspecție și regenerare. Scriitori precum Haruki Murakami sau George R.R. Martin, de exemplu, includ iarna în poveștile lor nu doar ca pe un decor, ci ca pe o forță simbolică care influențează personajele. Iarna este adesea descrisă ca un timp de încetinire, de izolare, dar și de auto-descoperire. În unele lucrări, anotimpul rece apare ca o metamorfoză a naturii, subliniind trecerea timpului și schimbările interioare ale indivizilor.

De asemenea, proza contemporană explorează iarna în contexte urbane, abordând modul în care orașele și oamenii se adaptează la frig. Fenomenele moderne, cum ar fi schimbările climatice și urbanizarea, aduc o nouă nuanță reprezentării iernii, oferind o înțelegere mai complexă și mai dinamică a acestui anotimp.

Inovația în muzică și cinema

Un alt domeniu unde perspectiva inovatoare asupra iernii poate fi observată este muzica și cinematografia. Compozitori precum Philip Glass și Ludovico Einaudi au explorat teme de frig și liniște în lucrările lor, utilizând tonuri reci și minimaliste care evocă imagini de peisaje înzăpezite sau nopți de iarnă. Această muzică ambientală oferă un spațiu introspectiv, potrivit pentru a explora adâncimile senzațiilor de singurătate și reflecție care sunt adesea asociate cu sezonul rece.

În cinematografie, regizori precum Quentin Tarantino sau Martin Scorsese au utilizat iarna pentru a crea atmosfera potrivită pentru filme cu teme de violență și răzbunare. Filmele western, de exemplu, au explorat peisaje de iarnă pentru a sublinia asprimea și izolarea personajelor lor. Filmele de groază, cum ar fi „The Shining” regizat de Stanley Kubrick, folosesc peisaje înzăpezite și izolate pentru a amplifica sentimentul de claustrofobie și pericol.

În ultimele decenii, însă, regizorii au început să încorporeze iarna în filmele lor nu doar ca pe un simbol al izolării, ci și ca pe o metaforă a regenerării sau a renașterii. Astfel, iarna devine o platformă cinematografică pentru explorarea complexității umane, dar și a relației om-natură.

Iarna ca fenomen ecologic și social

Un aspect inovativ în reprezentarea anotimpului rece este legat de schimbările climatice și de conștientizarea tot mai mare a impactului acestora asupra mediului înconjurător. Articolele de presă, documentarele și expozițiile de artă contemporană reflectă nu doar frumusețea peisajelor de iarnă, ci și fragilitatea lor. Se pune accentul pe topirea ghețurilor și pe efectele poluării, iar iarna devine o metaforă pentru lupta de a salva natura. De asemenea, în spațiul urban, iarna poate simboliza și diferențele sociale. În orașele mari, iarna este adesea o perioadă în care oamenii săraci sunt expuși riscurilor severe, iar clădirile și infrastructurile devin simboluri ale inegalității.

Concluzie

În concluzie, reprezentarea anotimpului rece în perspectiva contemporană a devenit mult mai complexă și diversificată decât în trecut. Iarna nu mai este doar un cadru pitoresc sau o perioadă de relaxare, ci o temă care reflectă realitățile ecologice, sociale și psihologice ale lumii moderne. Artiștii și creatorii contemporani utilizează iarna pentru a exprima dileme globale, pentru a explora teme universale ale singurătății și introspecției, dar și pentru a experimenta cu noi tehnologii și forme de exprimare. Astfel, anotimpul rece devine nu doar o stare climatică, ci o stare de spirit care ne provoacă să gândim asupra propriei noastre relații cu natura și cu societatea.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE ÎN PICTURĂ

Prof. Înv. Prep. Giuran Ana Maria,
Seminarul Teologic Ortodox Sfântul Nicolae

Activitățile plastice organizate în grădiniță au un aport semnificativ în pregătirea copilului pentru formarea deprinderilor de scris pe care le va dobândi în școală, prin ținerea corectă a creionului și a pensulei, prin mișcarea degajată a acestora pe suportul de lucru (pânză, hârtie etc.). De asemenea, activitățile plastice dezvoltă imaginația, creativitatea, gândirea logică, spiritul de observație, musculatura fină, educă gustul estetic.

La 3-4 ani, lucrările plastice ale copiilor au o formă mai puțin definită din cauza musculaturii mâinii care nu este foarte bine dezvoltată, dar prin exercițiu, la vârsta de 5-6 ani picturile și desenele copiilor înregistrează un progres considerabil. Pentru ca acest progres să se producă, cadrul didactic organizează și desfășoară cel puțin o dată pe săptămână (conform Curriculumului din 2008) activități obligatorii de educație plastică, aferente Domeniului estetic și creativ, însemnând pictură, modelaj sau desen.

În momentul executării temei de către copiii, uneori, aceștia solicită ajutorul educatoarei pentru repetarea demonstrării modului de lucru pe hârtia lor sau au nevoie de îndrumarea mâinii pentru începerea unui stereotip motor corect (în special la grupă mică). Odată cu apropierea momentului de încheiere a activității, cadrul didactic îi poate anunța pe copiii de 5-6 ani că activitatea se apropie de final „Terminați-vă lucrările. În curând le vom strânge.” După câteva minute, anunțul revine „Activitatea s-a încheiat. Vă rog să strângeți lucrările și materialele.”

Ca educatoare am cautat să îmbogățesc cunoștințele copiilor cu diferite tehnici de decorare a suprafețelor pentru o mai bună atractivitate a activităților artistico – plastice. Astfel s-au folosit ca ustensile de lucru obiecte și materiale variate și simple ca, de exemplu, stampile din cartofi, stampile din pluta, din guma de sters, pieptene, site și sabloane decupate, chiar și amprentele degetelor sau ale mainilor copiilor.

- 1. TEHNICA STAMPILELOR DE CARTOFI.** – pentru aceasta se folosesc cartofi mari și proaspeți. Se taie cartoful în două jumătăți. Cu varful cutitului se desenează pe jumătatea lui modelul dorit. Cu ajutorul cutitului trebuie scos modelul în relief. Pe stampila rezultată astfel, se aplică cu pensula tempera și se stampilează pe materialul dorit (hartie, panza, faianta, carton). Dacă se realizează un model cu mai multe culori (pe același cartof), se va colora fiecare element în culoarea cerută, important este ca înainte de a da cu culoare pe cartof, acesta să fie bine sters. Stampilele astfel obținute decorează modele de tapet (hartie de împachetat cadouri, fata de masă, etc.), realizează jetoane și se pot alcatui chiar și peisaje.
- 2. TEHNICA STAMPILELOR DIN PLUTA.** Și din dopuri de pluta se pot confecționa stampile de diferite mărimi pentru realizarea unor modele decorative. Este necesar ca dopul să fie neted. Se crestează cu ajutorul unui cutit diferite profile în dop de o adâncime de 3 – 5 mm în funcție de modelul dorit. Pentru stampilare se folosește tusiera (confecționată dintr-o bucată de fetru cu culoare, tus), astfel sunt necesare mai multe tusiere de diferite culori. Stampilele din pluta au mai multă durabilitate decât cele din cartofi, care se pot folosi numai o singură dată. Cu ajutorul stampilelor din

pluta, prin repetare, alternare si simetrie se pot crea motive noi, care dezvoltă orientarea in spatiu a copiilor (aproape, departe, sus, deasupra, langa, in fata, in spate, la dreapta, la stanga).

3. **TEHNICA STAMPILELOR DIN GUME DE STERS.** Gumele de sters sunt un material ideal pentru realizarea unor stampile. Astfel, se pot realiza motive mai pretentioase ca animale sau plante stilizate, cifre, figuri geometrice. Pentru realizarea stampilei se copiaza modelul dorit pe guma si se cresteaza apoi profilele cu un cutitas bine ascutit. Se poate stampila si in tus.
4. **TEHNICA DESENULUI DECORATIV CU AJUTORUL PIEPTENULUI.** Se pregateste pe o placuta de faianta, tempera sau goasa nedizolvata. Cu ajutorul unei periute de dinti se ung dintii pieptenului care se trag pe suprafata de decorat, realizand astfel dungi (orizontale, verticale, oblice, linii paralele, valuri, etc.), dupa inspiratia fiecaruia si dupa felul cum este manuit pieptenele. Pentru realizarea unor efecte de hasurare, se poate continua prin suprapunere aliniilor diferit colorate.
5. **TEHNICA SABLOANELOR APLICATE PRIN FOLOSIREA SITEI.** Sablonul se confectioneaza de preferinta dintr-un material plastic, care nu absoarbe vopseaua, se aplica materialul dorit apoi se aseaza sita de sarma, peste care cu ajutorul unei periute de dinti se trece vopseaua, in prealabil pregatita pe toata suprafata materialului ramasa libera prin aplicarea sablonului. Apoi se ridica usor sita si sablonul de pe material, ramanand astfel siluetamodelului dorit.

- alta posibilitate de imbogatire a fanteziei copiilor este **tehnica stropirii prin sita si sabloane.** Pe suprafata de decorat se aplica sablonul decupat din hartie simpla de ziar sau fel de fel de obiecte, Prin mutare repetata, dupa fiecare strat de vopsea suflata se obtin efecte de umbra, de indepartare si apropierea siluetelor.

6. **TEHNICA PENSULEI APLICATE.** Cu o pensula groasa imbibata in culoare se aplica pe suprafata de decorat pete, amprente ale pensulei groase. Prin aplicare repetata in functie de modelul dorit se pot obtine elemente florale sau peisaje.

7. **TEHNICA DESENULUI CU CEARA.** Cu resturi de lumanari se deseneaza modelul dorit pe o foaie alba de hartie, apoi se aplica uniform acuarela bine diluata peste intrega suprafata, folosind o discheta demachianta sau o pensula groasa. Pentru obtinerea unor efecte deosebite de luminozitate, se poate lucra astfel - peste desenul cu ceara se aplica un strat subtire de acuarela foarte deschisa. Dupa ce s-a uscat bine se mai completeza desenul cu alte elemente, tot cu ajutorul cerii, se aplica un alt strat uniform de acuarela de alta culoare mai intensa. Procedeu se repeta de doua - trei ori, ultimul strat de culoare va fi cel de culoare inchisa.

8. **TEHNICA PICTURII PE LIPICI.** Se aplica pe foaia de decorat un strat subtire de lipici peste care - cu ajutorul unei pensule groase - se pune vopseaua in culoarea dorita. Apoi cu ajutorul unui betisor, coada pensulei sau cu degetul, se graveaza fel de fel de ornamente ca linii, cercuri sau alte desene. Aceasta lucrare trebuie executata pentru decorarea unor suprafete mai mari, de ex., hartie pentru ambalarea cadourilor.

9. **TEHNICA AMPRENTEI VARFURILOR DEGETELOR (dactilopictura)**- o tehnica pe cat de simpla, pe atat de importanta pentru dezvoltarea abilitatii degetelor copiilor. Fiecare deget are o alta amprenta mai mare sau mai mica. In felul acesta obtinem cele mai reusite stampile. Multe amprente aplicate laolalta rezulta un tablou reusit.

10.TEHNICA PICTURII CU PALMA. Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrata si, aplicand-o apoi apasat pe suprafata de decorat, se obtine o pata care sugereaza un model oarecare ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obtinandu-se astfel diferite imagini.Aplicand palma de mai multe ori in acelasi loc si invartindu-se in acelasi timpfoaia de hartie, se obtin efecte sub forma de floare, soare sau alte imagini.

Pentru constientizarea si formarea capacitatii de a intelege armonia culorilor, a efectelor care se pot obtine prin combinarea culorilor, se poate propune copiilor asa - zisele **jocuri de culori**. Astfel, de ex., se aplica pete de diferite culori pana la jumatatea unei foi de desen, apoi prin indoirea foii si presarea acesteia se obtin efecte colorate reusite.Sugerand copiilor sa deseneze contururi in jurul acestor pete, se obtin fel de fel de siluete fantastice – fluturasi, flori, broscute, etc.

Este foarte important sa initiem copiii sa decopere procedeul de combinare a culorilor, sa observe si sa cunoasca nuantele ce se pot obtine prin combinarea culorilor intre ele. creativ diferite imagini si modele, fapt ce contribuie la pregatirea copiilor pentru scoala.

Din perspectivă **CROMATICĂ** în pictură, anotimpul rece este, teoretic, usor de pictat pentru ca nu sunt necesare multe culori. În peisajele încărcate de zapadă, detaliile formelor sunt puține. De aceea, iarna în pictură este, de cele mai multe ori, un tablou minimalist. Un pictor începator poate aborda cu lejeritate tematica iernii din motivele enumerate mai sus.

În ciuda caracterului sau minimalist, peisajul de iarna poate avea o cu totul altă atmosfera în funcție de momentul zile în care a fost surprins, și condițiile atmosferice. Acea paleta cromatică restransă va fi aleasă în funcție de atmosfera peisajului. Așa se face că, nu întotdeauna vor predomina nuanțele reci de albastru.

Atunci cand privim pe fereastră la marea de zapadă asternută peste noapte, ne gandim că un peisaj de iarnă este un subiect ideal pentru o pictura frumoasă și relaxantă. Și totusi, deși tendința este de a crede ca zapada este albă, dacă privim cu atenție coloritul ei, vom observa că nu este așa. . Zapada care este foarte apropiata tinde să capate o tentă de albastru, iar zapada din planul mijlociu o tenta de mov.

Iarna la sat sau în oraș a fost subiect în operele pictorilor români, peisaje care se află în colecțiilor marilor muzee de artă ori de istorie, în colecții private.

Unele dintre cele mai frumoase piesaje de iarnă semnate de Nicolae Tonitza, Samuel Mütznner, Gheorghe Vrăneanțu, Ion Țuculescu, Lucia Dem. Bălăcescu, Ștefan Luchian, George Catargi, Constantin Piliuță, Sorin Ilfoveanu și Viorel Mărginean.

Alegerea picturilor reprezentative românești a fost foarte dificilă. Asta pentru că iarna este o tema atât de populară în rândul pictorilor, dar și in randul celor care se delectează privind tablourile.

BIBLIOGRAFIE:

- Anghelache Valerica, Metodica activitatilor instructiv-educative din gradinita, Editura didactică și Pedagogică, 2022
- Enachescu Eugenia, Creativitatea copiilor. O abordare psihopedagogica, Editura Universitara, 2015
- Lovines A. V., Metodica Predarii Desenului și modelajului în gradinița de copii, Editura didactică și pedagogică, 1990

- Olga Chis, Creativitatea. Premisă în dezvoltarea preșcolarilor. Ghid de bune practici, Editura Presa Universitara Clujeana, 2021
- Radu Dimitrie Gheorghe, Didactica Artelor Vizuale, Editura Universitatii de Vest, 2017
- Renshaw Amanda, Arta pe intelesul copiilor, Editura Grup Art, 2018

Dezvoltarea senzorialității cromatice la elevul cu TSA prin intermediul activităților didactice practice în sezonul rece

Gulică Ana Mihaela

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1, București

Fundamentarea teoretică

În momentul în care abordăm subiectul senzorialității în cazul individului, mai precis în cazul copilului în contextul prezent, putem realiza o analogie cu baza piramidei lui Maslow, respectiv, în planul dezvoltării umane, sistemul senzorial este reprezentat de funcțiile neuropsihice de bază pe fundamentul cărora se clădesc procese psihice cognitive complexe. Integrarea funcțională a stimulilor prin intermediul fiecărui simț conduce la un echilibru în plan mental și comportamental, finalitatea fiind aceea că fiecare individ o să realizeze acțiunile în manieră corespunzătoare în acord cu inputurile din mediul înconjurător. De cele mai multe ori este necesară o intervenție inițială reprezentată de o evaluare a senzorialității care ulterior să fie urmată de o intervenție pe celelalte arii, de cele mai multe ori problememele din sfera limbajului, autonomiei și cogniției având rădăcini în sfera senzorială, deoarece acești copii nu au suficient de dezvoltate abilitățile de a prelucra informațiile primite prin intermediul simțurilor, iar reacțiile la stimuli din mediu conduc la hiperactivitate. Dezvoltarea senzorialității cromatice la elevii cu tulburări din spectrul autist (TSA) reprezintă un proces esențial pentru stimularea percepției vizuale, a abilităților de diferențiere a culorilor și pentru îmbunătățirea integrării multisenzoriale. Activitățile didactice practice, în special cele adaptate sezonului rece, pot juca un rol important în acest demers. În acest context, prin utilizarea materialelor vizuale, tactil-senzoriale și prin integrarea unor stimuli specifici sezonului rece, elevii pot învăța să recunoască și să asocieze culorile cu diverse elemente din mediul înconjurător.

Elevii cu TSA pot avea dificultăți în a procesa informațiile vizuale și în a înțelege semnificațiile culorilor. Aceste dificultăți pot afecta percepția lor asupra lumii și abilitatea de a interacționa cu mediul. Prin urmare, dezvoltarea unui simț cromatic bine definit poate contribui la îmbunătățirea capacității lor de a recunoaște obiecte, de a face alegeri și de a înțelege mai bine lumea din jur. Activitățile didactice ce includ culori din mediul lor pot stimula atenția, concentrarea și pot sprijini dezvoltarea unor abilități de comunicare non-verbală. Practicarea de activități didactice cu elevii în sezonul rece oferă oportunități excelente pentru a integra stimuli vizuali și tactili specifici, cum ar fi zăpada, lumina rece, îmbrăcămintea caldă, bradul de Crăciun și altele.

Există o varietate de activități didactice care implică dezvoltarea senzorialității în cazul elevului cu tulburări din spectru autist, folosind elemente specifice sezonului rece. Dintre acestea putem evidenția de o deosebită importanță :

- **explorarea culorilor din/în natură**- o activitate simplă, dar eficientă ar putea fi explorarea culorilor specifice iernii, cum ar fi albul zăpezii, roșul fructelor de iarnă, verdele bradului sau albastrul cerului rece. Elevii pot învăța prin jocuri de asociere între imagini și culori sau prin activități de căutare a unor obiecte colorate în curtea școlii sau în zonele înconjurătoare.
- **activități cu materiale tactile și vizuale**- crearea unor colaje din hârtie colorată sau din materiale texturate ce imită elemente specifice sezonului rece (zăpadă din vată, fulgi de nea din hârtie, etc.) poate ajuta elevii să asocieze culorile și texturile. De asemenea, materialele tactile pot stimula dezvoltarea simțului tactil, în timp ce culorile vizuale pot stimula percepția vizuală.

- **ateliere de artizanat de iarnă**- împreună cu elevii, se pot crea decorațiuni de Crăciun folosind culori specifice sezonului: roșu, verde, alb, auriu, albastru. Aceste activități, care includ tăierea hârtiei, lipirea materialelor sau pictura, pot ajuta elevii să aprecieze nu doar culorile, dar și formele, texturile și modul în care diferitele elemente pot fi integrate într-un ansamblu armonios.
- **crearea unui tablou de iarnă**- se poate folosi vată pentru a simula zăpada și se pot adăuga elemente colorate, cum ar fi bradul verde, stele aurii sau globuri roșii. Elevii pot fi ghidați să selecteze și să aplice culorile în funcție de instrucțiuni, stimulându-le recunoașterea și utilizarea acestora într-un context concret.
- **explorarea de fulgi de zăpadă din hârtie colorată**- fiecare elev poate crea fulgi de zăpadă de diferite culori și dimensiuni, asociind fiecare culoare cu o anumită emoție sau caracteristică. Aceste activități ajută la dezvoltarea nu doar a percepției cromatice, dar și a abilităților de coordonare mână-ochi.
- **jocuri de potrivire a culorilor**- folosind imagini de iarnă (exemplu: fulgi de zăpadă, brad, oameni de zăpadă, etc.), elevii pot învăța să recunoască și să asocieze culori cu obiectele respective, având scopul de a îmbunătăți discernământul cromatic.

Partea practică a lucrării

Partea practică a acestei lucrări a avut ca obiectiv major dezvoltarea senzorialității cromatice la elevii cu tulburări de spectru autist (TSA), senzorialitate care poate fi abordată și dezvoltată prin activități didactice practice, mai ales în sezonul rece, de aceea am ales să realizez și eu în calitate de cadru didactic o serie de activități practice care au avut ca și scop sinestezia simțurilor. Am realizat activități de artă unde am folosit vopselele, creioanele colorate, materialele textile din diverse texture. Prin intermediul acestor activități am avut în vedere și folosirea unor materiale sustenabile și blânde cu mediul, biodegradabile și reciclabile. Am avut în vedere crearea de experiențe tactile folosind materiale cu diferite texturi (vată, sclipici, hartie) pentru a stimula percepția vizuală și tactilă.

Am stimulat totodată și imaginația și reprezentarea elevilor, având în vedere că a fost necesar ca ei să realizeze diferite elemente din natură cu materiale concrete. Pentru realizarea acestor activități am ales să mă raportez la principii pedagogice ca accesibilitatea activității, utilitatea activităților în raport cu obiectivele propuse, în acest caz stimularea senzorială a elevului su tulburare din spectrul autist. Am utilizat o structură clară și consistentă în cadrul fiecărei activități, am avut în vedere realizarea de activități care să stimuleze mai multe simțuri simultan, răbdare și susținere constantă prin ghidaj structurat pentru a asigura succesul și pentru a construi încrederea elevilor în propriile abilități.

Aceste activități nu numai că ajută la dezvoltarea senzorialității cromatice, dar și la socializarea și comunicarea elevilor cu TSA, contribuind la o experiență de învățare plăcută și adaptată nevoilor lor.

Concluzie

Dezvoltarea senzorialității cromatice la elevii cu TSA prin activități didactice practice specifice sezonului rece poate contribui semnificativ la îmbunătățirea percepției și integrarea stimulărilor vizuali și tactili. Prin jocuri, ateliere creative și activități care includ culori și obiecte de iarnă, acești elevi își pot îmbunătăți abilitățile de recunoaștere a culorilor și pot învăța să asocieze culorile cu lumea înconjurătoare, într-un mod plăcut și stimulat.

Bibliografie

1. Kranowitz, C. S. (2022), Copilul desincronizat senzorial se joacă, de C. S. Kranowitz, Editura Frontiera
2. Gherguț A., Roșan (2024) A. Terapii și intervenții psihopedagogice la persoane cu cerințe speciale, Editura Polirom

PROIECT TEMATIC

„JOCURILE COPIILOR IARNA”

Prof.înv.primar GUȚ CORNELIA
Liceul Teoretic „NicolaeJiga” Tinca

Argument

Peisajul anotimpului iarna încântă privirile tuturor copiilor prin frumusețea magică cu care împodobește natura, precum un tablou pictat în alb. Fulgii zboară, plutesc, își desfășoară dansul minunat și parcă, ne invită să ne alăturăm acestui dans magic.

Într-una din zile, o fetiță a venit la școală și a început să le spună copiilor că azi, se va întâmpla ceva minunat, va ninge. Toți copiii s-au adunat în jurul ei, întrebând-o: de unde știi că va ninge?

Bucuria nemărginită a copiilor la caderea primilor fulgi de nea, dorința de a se juca în zăpadă, de a simți, de a experimenta diferite activități, m-a determinat să derulez acest proiect. Surprinzând discuțiile copiilor, am avut ocazia să le propun să vorbim în perioada care urmează, despre jocurile pe care le practicăm în acest anotimp. Așadar, am început o discuție despre acest subiect, pentru a vedea ce știm și ce dorim să mai aflăm pentru a ne organiza.

Implicarea în acest proiect le oferă copiilor ocazia să-și îmbogățescă cunoștințele despre frumusețea și jocurile practicate în acest anotimp.

**A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.**

(George Coșbuc - Iarna pe uliță)

Tema proiectului: Jocurile copiilor iarna

Tema săptămânală: „Cu zăpadă ne jucăm!”

Clasa Pregătire „A” Step by Step

Durata proiectului: 1 săptămână

DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ȘI IGIENEI PERSONALE

- ✓ Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei
- ✓ Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare
- ✓ Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate

Conduită senzorio-motorie pentru orientarea mișcării

- ✓ Utilizează simțurile (văzul, auzul, simțul tactil, mirosul etc.) în interacțiunea cu mediul apropiat
- ✓ Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii.

Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală

- ✓ Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale
- ✓ Utilizează reguli de securitate fizică personală

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

Dimensiuni ale dezvoltării și comportamente vizate:

- ✓ Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare,
- ✓ Demonstrează abilități de autocontrol emoțional

CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI ÎN ÎNVĂȚARE

Curiozitate, interes și inițiativă în învățare

- ✓ Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi
- ✓ Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat

Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)

- ✓ Realizează sarcinile de lucru cu consecvență

Activare și manifestare a potențialului creativ

- ✓ Manifestă creativitate în activități diverse
- ✓ Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative
- ✓ Demonstrează simț muzical ritmic, armonic prin cântec, joc cu text și cânt, dans etc
- ✓

DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, A COMUNICĂRII A CITIRII ȘI SCRIERII

Mesaje orale în diverse situații de comunicare

- ✓ Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă)
- ✓ Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare

Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute

- ✓ *Discriminează/diferențiază* fonetic cuvinte, silabe, sunete și asociază sunete cu litere

DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII

Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat

- ✓ Identifică elementele caracteristice ale unor fenomene/relații din mediul apropiat
- ✓ Compară experiențe, acțiuni, evenimente, fenomene/relații din mediul apropiat
- ✓ Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente și metode specifice

Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat

- ✓ Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația
- ✓ Demonstrează familiarizarea cu informații despre mărime, formă, greutate, înălțime, lungime, volum

Resurse materiale: obiecte de diferite culori, cărți, albume, imagini, planșe, atlase, pliante, jetoane, puzzle, joc de masă, mozaic, foi colorate, foi de bloc de desen, acuarele, pensule, pahare pentru apă, bețișoare de unică folosință, creioane colorate, creioane cerate, carioci, plastilină, planșete, planșe povești, calculator, slide-uri, CD cu cântece, hârtie creponată, hârtie colorată, lipici, fișe de lucru, truse de construcții, bancă de gimnastică, material textil - diferite culori etc.

Resurse umane: copii, părinți, educatoare

Resurse temporale: 1 săptămână

Metode și procedee: brainstorming, jocul, observarea spontană și dirijată, conversația euristică și spontană, povestirea, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, experimentul, demonstrația, explicația, modelarea, explozia stelară, cvintetul, diamantul etc.

Ce știu copiii despre tema investigată	Ce nu știu și vor să afle despre tema investigată
Iarna urmează după anotimpul toamna Iarna ninge, este foarte frig Ne îmbrăcăm cu haine groase Ne jucăm cu zapada Uneori este alunecuș Ne dăm cu sania Afara este ger și totul îngheață Este cel mai rece anotimp	De ce zilele sunt mai scurte iar nopțile mai lungi? De unde vin fulgii de zăpadă? Ce sporturi se practică în anotimpul iarna? Ce sunt sporturile olimpice și ce implică practicarea acestor sporturi? De ce echipamente avem nevoie pentru a practica jocuri de iarna? Unde ne jucăm iarna? Cum să prevenim accidentele practicând aceste sporturi?

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Cu zăpadă ne jucăm!”

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

„Citim imagini despre iarnă”

: „Săniuța mea” - modelaj

Jocuri și sporturi de iarnă” -lectură după imagini

Suntem oameni de zăpadă ”

„Alege și potrivește!”(echipamente specific

Joc de mișcare: ”Dansul omului de zăpadă!”

”Săniuțe colorate” – confecționare

Jocuri sportive”- citire de imagini

„Bucuriile copiilor iarna!”

Joc distractiv: ” Fulgii zboară”

Finalitatea proiectului:

Pe parcursul derulării proiectului vom organiza în spațiul destinat centrului tematic o expoziție cu lucrările copiilor, fotografiile realizate pe parcursul desfășurării acestuia.

Despre empatie și generozitate

Prof. Hogaș Mariana

Școala Gimnazială "Titu Maiorescu", Iași

Empatia, conform DEX-ului, are o dublă accepție:

- 1. Formă de intuire a realității prin identificare afectivă.
- 2. Tendință a receptorului de a trăi afectiv, prin transpunere simpatetică, viața eroilor din opere literare, filme etc.

Ne vom opri asupra celei de-a doua definiții, întrucât empatia este una dintre cele mai importante valori pe care mai întâi părintele, apoi școala are datoria de a o cultiva la copil.

Societatea traversează o perioadă cu numeroase provocări, concurența este acerbă, iar individualismul este tot mai des întâlnit; în acest context, oamenii petrec tot mai mult timp în fața ecranelor, stresul și presiunea au crescut și afectează relațiile interumane. Empatia este unul dintre cele mai importante elemente care poate conduce către o comunicare armonioasă între ființele umane, în sensul în care putem construi relații profunde, înconjurându-ne de oameni care participă afectiv la evenimentele din viața noastră. Această abilitate presupune traversarea unei stări similare cu a persoanei pe care o sprijinim și o înțelegem. Empatia cunoaște câteva etape: ascultarea celuiilalt, transferul perspectivei lui asupra ta și existența motivației de a oferi suport.

În general, sunt recunoscute trei dimensiuni ale empatiei:

- empatie afectivă: împărtășim ce simte celălalt prin fenomenul de *contagiune emoțională*
- empatie cognitivă: înțelegem și adoptăm perspectiva celuiilalt în legătură cu evenimentul pe care îl traversează, cu ajutorul *imaginației*. Punându-ne în pielea lui, înțelegem de ce se simte într-un anumit fel, deoarece *gândim cum credem că ar face-o el*.
- compasiune: presupune interesul de *a face ceva* pentru a -i ajuta pe ceilalți.

Având în vedere dimensiunea aceasta a compasiunii, și generozitatea este o valoare pe care părinții, școala și societatea trebuie să o cultive la copii, susținând astfel dezvoltarea unui comportament moral și având un impact pozitiv major asupra relațiilor interpersonale ale acestora. Pentru a cultiva empatia și generozitatea, putem aplica unele metode și strategii atât acasă, cât și la școală.

1. O metodă eficientă de a modela comportamentul empatic la copil este exemplul personal. Copiii observă la cei din jur comportamente și atitudini pe care ulterior le vor imita. Dacă un adult – părinte sau educator- ascultă cu atenție și răbdare nevoile altora, atunci și copilul va prelua această atitudine și va avea un comportament empatic.

De asemenea, atunci când părinții arată empatie față de sentimentele copilului, le pot explica și ajuta să recunoască emoțiile altora. De exemplu, atunci când copilul se supără pentru un motiv anume, un părinte poate întreba: „Cum crezi că se simte prietenul tău atunci când îl întrebi să împrumute jucăria?” Aceasta este o modalitate de a ajuta copilul să înțeleagă punctul de vedere al altora.

2. Încurajarea comportamentelor empatică prin jocuri și activități

Jocurile și activitățile în grup sunt un mod eficient de a dezvolta empatia la copii. Activitățile în care copiii trebuie să ajute sau să își împartă jucăriile sunt o metodă de a învăța generozitatea. Atunci când copiii sunt încurajați să colaboreze și să își împărtășească lucrurile, ei dezvoltă nu doar abilități sociale, dar și o înțelegere profundă a nevoilor celorlalți

În acest mod, copiii învață să comunice, să colaboreze și să își exprime nevoile și dorințele într-un mod respectuos. Jocurile de rol, de asemenea, pot fi utile în dezvoltarea empatiei. Copiii pot învăța cum să se transpună în locul altora, cum ar fi în jocurile în care sunt în postura unui medic care ajută un pacient sau într-un scenariu în care trebuie să ajute un prieten aflat într-o dificultate.

3. Promovarea discuțiilor despre emoții

O altă metodă importantă de a cultiva empatia la copii este promovarea discuțiilor deschise despre emoțiile lor și ale celor din jur. Părinții și educatorii trebuie să creeze un mediu sigur și susținător în care copiii se simt încurajați să își exprime sentimentele. Prin conversații despre cum

se simt și ce simt ceilalți, copiii vor învăța să recunoască și să identifice emoțiile, să dezvolte o mai mare înțelegere pentru situațiile altora și să își dezvolte inteligența emoțională. De exemplu, după ce copilul a avut o dispută cu un alt copil, părintele poate întreba: „Cum crezi că s-a simțit prietenul tău atunci când s-a întâmplat asta? Ce ai putea să faci pentru a-l ajuta să se simtă mai bine?” Aceste întrebări ajută copilul să înțeleagă impactul comportamentului său asupra celorlalți și să aprecieze importanța gestionării relațiilor interpersonale.

4. Încurajarea actelor de generozitate

Generozitatea poate fi învățată și cultivată prin acțiuni mici, dar semnificative. Un mod eficient de a încuraja generozitatea este prin activități de ajutorare a celor care au nevoie. Copiii pot fi implicați în donații, ajutându-i pe ceilalți prin diverse acte de caritate, cum ar fi adunarea de jucării pentru copiii aflați în dificultate. Aceste acțiuni îi ajută pe copii să înțeleagă modul în care generozitatea poate face o diferență în viața altora și îi ajută să aprecieze importanța dăruirii.

De asemenea, copiii pot fi încurajați să își împărtășească jucăriile, timpul sau chiar emoțiile pozitive cu cei din jur. Astfel, ei învață că generozitatea nu este doar un act material, ci și unul emoțional, prin care se dăruiește atenție și sprijin celor care au nevoie.

Concluzie

Cultivarea empatiei și generozității la copii reprezintă un proces continuu, care necesită implicarea activă a părinților, educatorilor și a întregii comunități. Prin modelarea comportamentului, încurajarea activităților care promovează aceste valori putem ajuta copiii să dezvolte empatie și generozitate, care vor deveni trăsături esențiale ale personalității lor pe parcursul întregii vieți. Empatia și generozitatea nu doar că ajută copiii să se relaționeze mai bine cu cei din jur, dar și contribuie la construirea unei societăți mai bune și mai unite.

Bibliografie:

<https://psihoteca.ro/ce-este-empatia-si-cum-poate-fi-dezvoltata/>

Puder, D. (2019). How Empathy Works and How to Improve It. *Psychiatry & Psychotherapy Podcast*.

du Sorbier, Patricia, Lebreton, Philippe , *Dezvolta-ti empatia!, 50 de exercitii practice pentru relatii armonioase si profunde*, Editura Philobia, București, 2024

Satul românesc- tradițional, dar contemporan

Profesor învățământ primar Hojda Ioana Mihaela

Școala Profesională Specială Câmpulung Moldovenesc, Suceava

Motto: ”Fiecare sat care se respectă ca atare, există pentru sine în centrul unei lumi, și are frumoasa mândrie de a fi puțin mai altfel decât toate celelalte. Fiecare sat vrea să rămână el însuși, nu vrea să dicteze celorlalte nici gustul, nici reguli de comportare.”

Lucian Blaga

Satul românesc este vatra în care s-a plămădit, s-a păstrat și s-a promovat conștiința națională românească. În decursul timpului, satul românesc s-a organizat și s-a dezvoltat în diferite moduri, cultivând virtuțile poporului român: hărnicia, ospitalitatea și creativitatea.

Doina, balada, dansul popular, obiceiurile, costumul național sunt valori inegalabile și incontestabile care riscă să se piardă în negura timpului dacă nu înțelegem importanța lor și dacă nu ne îngrijim de dănuirea lor.

Satul este chiar spațiul unde s-au născut și au dăinuit de-a lungul timpului, aproape toate valorile spirituale, culturale și de identitate, transmise de la primele semne pierdute în negura timpului și până la noi. Satele românești, cu bisericile și casele lor primitoare, cu porțile lor largi, lucrează atent, dăltuite de mâini pricepute, cu cimitire în care strămoșii dorm somnul de veci în morminte îngrijite cu mare respect de urmași, toate împreună sunt purtătoarele unui limbaj pe care cu toții îl înțelegem, toți cei care simțim și trăim aici. Este limbajul tradiției strămoșești, al continuității fizice și spirituale, în care sufletul românesc se regăsește, descoperindu-și chipul său arhetipal, autentic și demn de admirație.

Lucian Blaga spunea pe bună dreptate că „veșnicia s-a născut la sat”, pentru că niciunde nu se vede mai clară legătura dintre generațiile plecate și cele prezente, dintre tradiție și actualitate.

Nici satul de astăzi nu mai e cel pe care ni-l descriau Rebreanu sau Blaga, nici cei care-l locuiesc nu mai sunt țăranii de odinioară, care îmbinau sudoarea, lacrimile și sângele cu lutul cu care clădeau nemurirea. Se spune despre sufletul omului că e veșnic, la fel și sufletul satului românesc n-a murit, ci a început un soi de transumanță printre atâtea generații, găsim sălaş în inima și mintea celor care își au rădăcinile în el, chiar dacă ei sunt plecați și deveniți orașenii de astăzi. Satul românesc are altă față acum, dar fărâme din ce a fost odinioară au rămas.

Lumea satului poate fi privită din două perspective, una etnografică, oarecum intelectualistă și tradiționalistă; a doua perspectivă este cea sociologică. Există o anumită contradicție între cele două, pentru că în cadrul satului românesc s-a născut și o a treia perspectivă, idilică, în care este privit ca pe un spațiu al tradițiilor, un spațiu care ar trebui să rămână neschimbat.

Globalizarea, atât de mult discutată și folosită ca argument, în care culturile tradiționale dovedesc personalitate, diversitate, individualitate, generează un anumit specific și o anume individualitate recunoscute. Acestea se manifestă prin limbaje diferite, al căror conținut de idei s-a modificat de-a lungul timpului, însă beneficiază de modele de mare generalitate, care sunt practicate de membrii comunităților umane ca forme de exprimare a propriei identități.

Acesta este motivul pentru care este necesară cunoașterea caracteristicilor specifice prin care se exprimă unitatea de gândire a existenței într-o aparentă diversitate generatoare de creație. Pentru a conștientiza ceea ce este propriu, pentru a înțelege și a accepta să faci parte dintr-un grup uman tradițional, trebuie să cunoști această cultură tradițională, profundă, încărcată de simțirea atâtor generații care ne-au precedat. Cele mai simple și eficiente mijloace de cunoaștere sunt preluarea și înțelegerea informației de la cei care sunt în preajmă și cunosc aceste lucruri, ceea ce oferă tuturor posibilitatea să se identifice pe sine și să se armonizeze cu specificul neamului din care fac parte.

E exagerat să ne dorim ca satul românesc să rămână așa cum era la începutul secolului trecut, pentru că la începutul sec al XX-lea, satul românesc era unul extrem de înapoiat, ceea ce era foarte interesant pentru iubitorii de tradiții, însă extrem de greu pentru locuitorii săi, care își doreau, ca toți oamenii din lume, să trăiască mai bine.

Desigur că locuitorii țin la tradiții, la moștenirea pe care au primit-o de la părinți, de la bunici, dar ei sunt preocupați și de progres, de realizarea unor condiții similare cu cele din mediul urban. Într-un sat tradițional existau întotdeauna câțiva oameni care se pricepeau la agricultură și ceilalți veneau la ei să le ceară sfaturi, alții cunoșteau foarte bine tradițiile de nuntă, alții se pricepeau la animale, unii erau foarte pricepuți în domeniul meteorologiei populare, alții erau pasionați de căutarea comorilor. Acest model se păstrează și în prezent, atât doar că diferă conținutul acestor termeni.

Satul românesc trece acum printr-o perioadă de tranziție foarte radicală, suferă schimbări majore. Aceste transformări pot altera, din păcate, chiar acest sentiment de comunitate care este, într-un fel, definitoriu pentru o localitate rurală.

De cel puțin două sute de ani de când putem urmări acest proces de influențare, de comunicare între urban și rural, între cultura hegemonică și culturile subalterne, observăm că lumea satului se schimbă, atât din punct de vedere al ritualurilor arhaice, care se află într-o continuă transformare, cât și din punct de vedere al portului, al modului de viață etc. Există elemente de relativă modernitate care au pătruns în satul tradițional și care au fost pur și simplu adoptate ca atare, în detrimentul unor tradiții mult mai vechi.

Și pe plan mondial, foarte multe dintre tradițiile care nouă ne par acum foarte vechi și cu o istorie extrem de îndelungată, au fost, de fapt, redescoperite și reconstituite într-o perioadă destul de recentă. Este suficient să amintim de Carnavalul din Veneția, care a fost abandonat în timpul lui Napoleon și redescoperit în anii 1970 sau Palio-ul din Siena, alergarea de cai celebră, care, tot așa, a dispărut la un moment dat, în cursul sec al XX-lea, și a fost rearticulată câteva decenii mai târziu. Toate aceste elemente de tradiție se pot reconstitui cu sprijinul cercetătorilor fără să-și piardă caracterul lor autentic.

Interesul românilor pentru sat și pentru tradiția rurală datează abia de la începutul secolului al XX-lea. Ea a început cu sămănătorismul și cu poporanismul, a continuat cu gândirismul și tradiționalismul din perioada interbelică, care au deviat de multe ori și în direcții cu totul nedorite. Multe opere artistice realizate în acest secol se referă la țărani, la mediul țărănesc, la mediul rural. Sămănătoriștii vorbeau despre degradarea ființei umane ca urmare a mutării sale de la sat la oraș, a deșrădăcinării pe care o trăiește țăranul când vine la oraș. Cred că pur și simplu trebuie să găsim soluții pentru a recompune acest sentiment de comunitate în orașe. Și cred că acest lucru se întâmplă. Adică, asistăm la o defnire tot mai pregnantă a personalității sau identității unor comunități urbane, la o creștere a patriotismului local.

„Copilăria și satul se întregesc reciproc alcătuind un întreg inseparabil. S-ar putea vorbi chiar despre o simbioză între copilărie și sat, o simbioză datorită căreia fiecare din părți se alege

cu un câștig. Căci, pe cât de adevărat e că mediul cel mai potrivit și cel mai fecund al copilăriei e satul, pe atât de adevărat e că și satul la rândul lui își găsește suprema înflorire în sufletul copilului. Există un apogeu exuberant, învoit și baroc, al copilăriei, care nu poate fi atins decât în lumea satului, și există de altă parte aspecte tainice, orizonturi și structuri secrete ale satului, cari nu pot fi sesizate decât în copilărie. Cert lucru, pentru a afla ceva despre viața satului și despre prelungirile ei cosmice, e greșit să iscodești sufletul țăranului matur cu zarea rețezată de nevoile vieții, de mizeriile și de cele o sută de porunci ale zilei.

Pentru a-ți tăia drum spre plenitudinea vieții de sat trebuie să cobori în sufletul copilului. Copilăria e de altfel vârsta sensibilității metafizice prin excelență. Și satul, ca zăriște integrală, are nevoie de această sensibilitate pentru a fi cuprins în ceea ce cu adevărat este.

Copilăria mi se pare singura poartă deschisă spre metafizica satului, spre acea stranie, și firească în același timp, metafizică, vie, adăpostită în inimile care bat sub acoperișele de paie, și oglindită în fețele bântuite de soartă, dar cu ochii atârnați de cer. Mi-aduc aminte: vedeam satul așezat înadins în jurul bisericii și al cimitirului, adică în jurul lui Dumnezeu și al morților. Această împrejurare, care numai târziu de tot mi s-a părut foarte semnificativă, ținea oarecum isonul întregii vieți, ce se desfășura în preajma mea. Împrejurarea era ca un ton, mai adânc, ce împrumuta totul o nuanță de necesar mister. Localizam pe Dumnezeu în spațiul ritual de după iconostas, de unde îl presimțeam iradiind în lume. Nu era aceasta o poveste, ce mi s-a spus ca multe altele, ci o credință de neclintit. Făceam o tranșantă deosebire între „povestea poveste” și „povestea adevărată”. Topografia satului era plină de astfel de locuri mitologice. (...) Satul era astfel situat în centrul existenței și se prelungea prin geografia sa de-a dreptul în mitologie și în metafizică. Acestea alcătuiau pervazul natural și de la sine înțeles al satului. Satul există în conștiința copilului ca o lume, ca unica lume mult mai complex alcătuită și cu alte zări, mai vaste, decât le poate avea un mare oraș, sau metropolă, pentru copiii săi.”

Bibliografie

- <https://www.revistasinteza.ro/cea-mai-importanta-va-loaretransmisa-de-satul-romanesc-este-sentimentul-comu-nitatii>
- <https://ziarullumina.ro/educatie-si-cultura/lumina-educatiei/traditie-si-spiritualitate-in-satul-romanesc-140969.html>
- <https://www.ziarulmetropolis.ro/elogiu-satului-romanesc/>

PREZENTAREA ATELIERELOR DE LUCRU DIN CADRUL ACTIVITĂȚII „ODĂIȚA DE CRĂCIUN”

prof.înv.primar Hrehorciuc Laura
Școala Gimnazială „Petru Mușat”-Siret

În preajma Sărbătorilor de Iarnă, elevii clasei a II-a A, coordonați de d-na înv. Hrehorciuc Laura, au invitat părinții/bunicii să-i ajute în organizarea și desfășurarea activității interdisciplinare ODĂIȚA DE CRĂCIUN.

Scopul întâlnirii a fost recrearea atmosferei plină de taină, de căldură, de iubire, din casele românilor de altădată, resimțită în seara sfântă de Crăciun, cu accent pe păstrarea elementelor tradiționale și naturale.

Am căutat să reunim marea familie Alegria și să redăm pregătirile ce se fac înainte de Crăciun în familiile tradiționale de români.

Am transformat clasa în ODĂIȚA DE CRĂCIUN, iar copiii (împreună cu părinții) au fost împărțiți pe ATELIERE DE LUCRU:

1. și 2. Decorațiuni din portocale, cuișoare, brad, scorțișoară;
3. Împodobirea bradului.
4. Coacerea unei prăjituri din portocale.

În brad s-a descoperit un săculeț cu o scrisoare din partea lui Moș Crăciun și câteva sarcini la care trebuiau să răspundă copiii pentru a le arăta părinților, dar și lui, cât de merituoși sunt.

În timp ce se lucra la ateliere, citeam câte o sarcină la care răspundea câte un copil din fiecare echipă, iar cineva ținea evidența punctajelor.

SARCINI:

1. Fii reporter pentru câteva minute! Adresează colegilor tăi întrebări despre Crăciun.
2. Provocări matematice.
3. Vă cunoașteți cu adevărat ca prieteni?
4. Dans pe melodia „Iarnă, bine ai venit!”
5. Cântă colinde.

Scorul a fost egal, între timp s-au terminat în ateliere pregătirile pentru CRĂCIUN, s-a făcut repede curat, s-au așternut fețe de masă, s-au așezat ornamentele cu portocale, s-au servit prăjitură și ceai.

Am cântat împreună și alte colinde (cu versurile la vedere, proiectate pe ecran) și am desprins concluziile:

- ne simțim minunat când suntem cu toții, împreună;
- ne plac și altfel de activități școlare;
- e mult mai ușor să faci treaba împreună cu alții;
- pregătirile pentru sărbători sunt pline de farmec;
- e bine să fim în armonie, bună înțelegere, veselie.

Le-am mulțumit părinților pentru ajutor, sperând că le-a plăcut, s-au amuzat și au intrat cu drag în povestea noastră.

PROIECT DE ACTIVITATE **Activități de Dezvoltare Personală**

DATA:

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.P. Casuta piticilor, Gura Humorului, Suceava

EDUCATOARE: Iacob Mihaela

NIVELUL DE VÂRSTĂ /GRUPA: Nivel II, grupa mare „Pisicuțele”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA SĂPTĂMÂNII : „ Ghetuțele cu surprize”

CATEGORIA DE ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE: Activitate de dezvoltare personală- Întâlnirea de dimineață

TEMA ACTIVITĂȚII: „Ajutoarele Renului” P.S.CN.MM. CZ.+R-exerciții de comunicare a sentimentelor /gândurilor

SCOP:

Stimularea comunicării, a interrelaționării, în vederea realizării coeziunii grupului, a unor ritualuri și rutine prin promovarea respectului față de cei din jur, a formării comportamentului empatic față de copiii care au nevoie de ajutor, crearea unei atmosfere pozitive, de bună dispoziție în sala de grupă.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE :

- Să utilizeze formule de salut combinate cu jocuri de relaționare;
- Să se prezinte comunicând totodată și starea de spirit la sosirea în grădiniță;
- Să sesizeze absența sau prezența unui coleg cunoscându-i chipul și în același timp numele;
- Să așeze la calendarul naturii elemente potrivite anotimpului, asociindu-le cu descrierea caracteristicilor vremii,
- Să comunice cunoștințe legate de iarnă și sărbători,
- Să manifeste dorința de a fi ajutoarele renului.
- Să intoneze corect cântecele și jocurile muzicale;

STRATEGII DIDACTICE:

- ✓ **METODE ȘI PROCEDEE:** jocul, activitatea independentă, conversația, explicația, cooperarea, aprecierea.
- ✓ **RESURSE MATERIALE :** renul, sanie, scrisoare, decoruri de iarnă, panou pentru prezență, panou pentru calendarul naturii, jetoane cu simboluri/ caracteristici ale vremii, brad ornamental, globulețe.
- ✓ **FORME DE ORGANIZARE:** frontal, individual;
- ✓ **ELEMENTE DE JOC:** surpriza, mișcarea, mânuirea materialului, aplauzele.

DURATA: 30-35 minute;

BIBLIOGRAFIE:

1. MEN, *Curriculum pentru educație timpurie*, 2019, anexa la ordinul Ministrului Educației Naționale, nr. 4.694/ 2.08.2019;
2. Gurlui, I., Andreescu, L.(2014), *Activitățile integrate în grădiniță – Ghid metodic*, Ed. Carminis, Pitești;
3. Răileanu, D., Alecsa, I., Vieriu, D., Negreanu, D. (2020), *Proiectarea pas cu pas – Grupa mare : îndrumător pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, revizuit în conformitate cu prevederile Curriculum-ului pentru educație timpurie, aprobat prin Ordin al M.E.C. nr. 4694/02.08.2019, Ed. Diamant, Pitești;*
4. Răileanu, D., Bujor, L., Serdeniuc, N.L. (2019), *Jocuri potrivite pentru profesori inspirați și preșcolari voioși*, Ed. D.P.H., București.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Ziua copiilor va debuta cu o mare surpriză: lângă brăduț va fi o siluetă acoperită. Cu ajutorul copiilor se va descoperi că lângă brăduț se află un ren cu o sanie. Educatorea le va spune copiilor că renul are nevoie de ajutorul lor pentru a putea duce cadouri tuturor copiilor cuminți dintre care unii sunt mai necăjiți.

Copiii vor observa că în sania renului se află o mulțime de surprize. Pentru început educatoarea va citi scrisoarea găsită în sanie, iar copiii află din prima parte a scrisorii că renul are nevoie de ajutor. Pentru a putea fi ajutoarele renului ei trebuie să fie cuminți, ascultători, să răspundă frumos la activități, să rezolve toate sarcinile și cu siguranță vor deveni ajutoarele de nădejde ale renului. Ea îi va întreba pe copii dacă doresc ca în acea zi să-l ajute pe ren. La îndemnul educatoarei copiii vor dori să fie pentru o zi ajutoarele renului.

Demonstrația de cumințenie va începe cu **salutul**, prezentarea și exprimarea stării de spirit cu care copiii au venit la grădiniță: educatoarea va începe prezentarea prin a pasa un microfon de jucărie din mână în mână fiecărui copil spunând: "Bună dimineața copii, eu sunt Teodor mă bucur să fiu ajutorul moșului! Bună dimineața, eu sunt Maia și îmi face plăcere să-l ajut pe ren.."

Tranziție - Bună dimineața, dragă grădiniță!

Pentru a face **prezența**, educatoarea cere fiecărui copil să-și așeze pe panou poza, apoi un copil va număra câte fetițe și câți băieți au venit la grădiniță, stabilindu-se astfel câți copii sunt prezenți și câți sunt absenți.

Pentru a se asigura dacă vor avea o prognoză bună, copiii vor completa **Calendarul naturii** cu datele cele mai importante despre vreme și manifestările ei și astfel vom afla în ce anotimp suntem, cum este vremea, în ce zi suntem. Apoi, copiii sunt rugați să enumere zilele săptămânii printr-o poezie: "Zilele săptămânii".

Tranziție „Vine, vine iarăși iarna”

Pentru a-i arăta renului că toți copiii se simt bine și sunt dornici să-l ajute se va completa **roata sentimentelor** Astfel fiecare copil va lua o clamă de rufe și o va prinde pe unul din chipurile prezentate spunând totodată cum se simte. După aceea un copil va număra clamele de pe fiecare chip determinându-se în acest mod cum se simt copiii astăzi.

După acest moment copiii vor avea de ales câte un glob colorat și de așezat pe sania renului, astfel se va stabili și **culoarea zilei**.

Odată ce s-a stârnit curiozitatea copiilor se trece la **activitatea de grup**. Educatorea va termina de citit o parte din scrisoarea renului și discută pe baza acesteia punând accent pe dezvoltarea empatiei față de copiii orfani/săraci prin intermediul unor întrebări: „Este o scrisoare cu mesaj vesel sau trist?” „Ce putem face pentru a-i ajuta?” „Ce înseamnă Crăciunul pentru voi?” „Ați făcut vreodată surprize celor dragi?”. Educatorea le spune copiilor faptul că noi chiar dacă suntem mici putem da o mână de ajutor pentru a-i ajuta pe cei aflați în nevoie. Niciun copil nu merită să fie trist în preajma sărbătorilor. Copiii vor împărtăși cunoștințele despre Crăciun renului.

Activitatea va continua cu pregătirea fizică, și anume, **momentul de mișcare** desfășurată sub forma unor exerciții motrice. Gimnastica de înviorare va completa pregătirea copiilor pentru jocul de ajutoarele renului.

Tranziție „Dacă vreau să cresc voinic”

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Iacolovici Daniela, Grădinița P.P. Nr. 33 Constanța

Este normal ca în contextul secolului XXI să acordăm atenție tuturor aspectelor educației, indiferent dacă ne raportăm la calitatea educației, la noile sau vechile tipuri de educații, la calitatea experiențelor de educație, interacțiuni, modele comportamentale, etc. Încă de mici, de la grădiniță, preșcolarii sunt modelați, sunt influențați pozitiv, educatorii lucrează pentru integrarea lor în colectiv, un bun exercițiu ce creează bazele viitoarei integrări în societate. În cadrul grădiniței fiecare copil își descoperă treptat propria identitate și autonomie, dezvoltându-și o imagine de sine ce va fi reflectată asupra comportamentului său pe parcursul întregii vieți.

Procesul dezvoltării ca personalitate unică își are rădăcinile în copilăria timpurie. Integrarea copilului într-un mediu nou, un grup în care activitatea este orientată și dirijată conștient și organizat, lărgirea câmpului relațional prin interacțiunea cu co-vârșnicii și alți adulți, îi aduc copilului descoperirea de sine, cunoașterea propriilor preferințe, posibilități, aptitudini; în acest mediu sunt conturate și dezvoltate capacități de reflecție intrapersonală, se dezvoltă comportamentul social, copilul descoperă noi legături, leagă prietenii, dezvoltă simțăminte de apartenență la grup, rezonează afectiv cu alte persoane, explorează un spațiu nou.

Dezvoltarea socio-emoțională devine astfel primordială în cadrul activităților desfășurate în cadrul educației timpurii, motivația și dezvoltarea unei atitudini pozitive față de grădiniță, față de categoria de activitate, față de participarea la diferite momente ale parcursului didactic fiind extrem de importante, căci doar un copil care vrea poate și reuși.

Calitatea strategiilor folosite, a conținuturilor, dar și a formelor de prezentare, care să trezească interesul copilului, să răspundă nevoilor lui va influența în mare măsură procesul de adaptare și integrare a copilului în etapele următoare.

Conceptul de învățământ modern presupune condiții de studiu favorabile din toate punctele de vedere pornind de la aparatura atât de necesară cadrelor didactice (laptop, xerox, videoproiector, acces la internet), terminând cu spațiu ambiental potrivit nevoilor lor.

Deși copiii sunt mici și considerăm, de cele mai multe ori, că aceștia au nevoie de mai multă joacă și mai puțin conținut, rolul cadrului didactic este de a interveni în dezvoltarea copilului, de a-l învăța și de a-i dezvolta anumite deprinderi și competențe cu ajutorul jocurilor didactice. La aceste vârste, și desenatul poate constitui un joc în funcție de cum este spus. Dacă rolul educatoarei este de a ghida și nu de a impune, copilul se dezvoltă fără a fi conștient, îi va plăcea „venitul la grădiniță” și va voi să se joace „de-a școala” pentru a se dezvolta.

Înainte de a concepe anumite activități, cadrul didactic are nevoie de o pregătire și de o aprofundare a activității ce urmează să o realizeze. De aceea sunt necesare activitățile apropiate de realitatea copilului dar și specifice vârstei și nevoilor lui.

În plus, cadrul didactic trebuie să cunoască nevoile fiecărui copil și să-i ofere ceea ce are nevoie. Pentru asta, planificarea și proiectarea activităților ar trebui realizate diferențiat astfel încât fiecare copil să asimileze anumite cunoștințe și să dobândească anumite competențe.

Rolul educatorului nu mai este acela de a-i preda o lecție unui elev, ci acela de a-l învăța pe elev cum să învețe, după cum afirma și Nicolae Iorga: „Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru”. Este necesar ca între educator și educat să se stabilească o relație de tip democratic, bazată pe respect reciproc.

„O educație modernă” presupune o învățare interactivă în care copilul să înțeleagă ceea ce învață, să exploreze și să se descurce singur, să-și însușească cunoștințe temeinice pe care să le aplice cu succes în viața de familie, în relațiile cu ceilalți copii. De asemenea, presupune un climat

educațional deschis, stimulant care favorizează cooperarea între preșcolari, între preșcolari și educatori, astfel încât aceștia să-și poată monitoriza, gestiona și regla învățarea, devenind autonomi.

În preșcolăritate copilul se desprinde treptat de egocentrismul specific etapei dezvoltării și existenței lui în mediul familial, unde totul gravita în jurul lui. Acest proces este unul complex ce presupune, pe de-o parte, parcurgerea unor etape, participarea la activitățile cotidiane ale grupului, formarea unor aptitudini, deprinderi, competențe, integrarea acestora în situații noi, în activități diverse fiecare având o serie de caracteristici specifice și, pe de altă parte, dezvoltare în planul unor achiziții pe diferite laturi ale personalității (cognitiv, afectiv-emoțional, atitudinal, relațional).

După cum și Aristotel afirma în antichitate că „Toți oamenii au de la natură dorința de a cunoaște”, educatorul trebuie să găsească metoda prin care să „exploateze” în mod eficient această dorință de cunoaștere. Aici intră în acțiune metodele interactive nou învățate care îl pun pe copil să gândească efectiv, pregătindu-l pentru a face față problemelor din societate.

Atunci când vorbim despre anotimpul rece, ne referim la o perioadă bogată în tematici, conținuturi și activități, care să-i dezvolte socio-emoțional cognitiv și psiho-motric.

Această perioadă debutează cu activități specifice zilei de 1 decembrie, prin care copiii își însușesc cunoștințe adaptate la nivelul de înțelegere specific vârstei despre țară și strămoșii noștri, despre iubirea de neam, despre portul popular. Astfel, copiii urmăresc diferite materiale video, ascultă povești, vizitează Muzeul Militar, dar și Muzeul de artă populară, ascultă și învață versuri și cântece patriotice, ce sunt redată într-un scurt program artistic, copiii purtând costume populare.

Apoi urmează activități specifice despre Moș Nicolae, o persoană atât de îndrăgită și mult așteptată de copii. În această săptămână, preșcolarii desfășoară activități artistico-plastice și practice, activități de întrajutorare a altor persoane aflate în nevoi, învățând astfel să dăruiască, atât o jucărie, cât și o vorbă bună, frumoasă, dar și să prețuiască ceea ce au, să se poarte frumos unul cu celălalt.

În continuare, preșcolarii pătrund în lumea fascinantă a sărbătorilor de iarnă cu obiceiuri și datini strămoșești, specifice Crăciunului, dar și a Moșului Crăciun. Activitățile planificate și desfășurate în această perioadă dezvoltă atât abilități și priceperi, confecționând podoabe, jucării, realizând felicitări, tablouri, etc, dar și îmbogățirea bagajului de cunoștințe prin jocurile didactice desfășurate, a invitațiilor, bunicilor, care să le povestescă, să-i învețe anumite meșteșuguri, să realizeze anumite activități practic-gospodărești.

Preșcolarii învață diferite versuri, colinde, obiceiuri populare, dansuri, participând astfel la concursuri specifice organizate la nivel județean, dar și la serbarea de Crăciun, când aduc în scenă sezătoarea străveche a poporului român.

Sărbătorile de Crăciun îi familiarizează și apropie pe copii și de Dumnezeu, prin intermediul parteneriatului cu biserica, în cadrul căruia părintele vine în mijlocul lor, copiii merg la biserică pentru a colinda, dar și pentru a participa pentru o scurtă perioadă de timp la slujba oficiată în biserică și pentru a primi Sfânta Împărtășanie. Astfel, preșcolarii învață să fie mai buni, să se poarte și să vorbească frumos, să se asculte unul pe celălalt.

După această perioadă încărcată emoțional copiii sunt purtați în lumea minunată a copilăriei, a jocurilor de iarnă. Chiar dacă în ultima perioadă nu mai beneficiem de o vreme bogată în precipitații, încercăm să aducem această bucurie a jocurilor prin diferite activități, materiale care să ilustreze și să suplinească lipsa ninsorii și a zăpezii mult așteptată. Copii care au fost în vacanță la munte și au practicat o parte din aceste jocuri povestesc și prezintă colegilor materiale video și fotografii. Prin intermediul anumitor experimente, creăm zăpadă și gheață. Confectionăm bulgări, oameni de zăpadă din diferite materiale, cântăm, povestim, ne jucăm.

În această perioadă a anotimpului rece, copiii află, descoperă informații și cunoștințe despre lumea viețuitoarelor, a plantelor, specifice acestui anotimp. Așa cum viețuitoarele și plantele își adaptează viața la schimbările produse de natură și noi oamenii trebuie să ne adaptăm la modificările care apar în viața noastră și să dăm un sens pozitiv acestor provocări și transformări.

Poveștile inspirate din lumea animală, dar a plantelor, îi ajută pe copii să înțeleagă și să-și însușească anumite comportamente pozitive, relații de prietenie, de întrajutorare, etc menite să-i pregătescă pentru orice situație ce ar putea să apară la un moment dat în viața fiecăruia. Copilul își

dezvoltă senzorialitatea, capacitatea de acțiune, învață să observe spațiul care-l înconjoară, să extragă informații despre obiecte din jur folosindu-și simțurile, discriminează între diferite forme, învață să folosească materiale, își dezvoltă abilitățile de lucru prin exercițiu, începe să observe detalii. Educatoarea trebuie să creeze din fiecare situație de învățare o ocazie prin care copilul să se dezvolte și să -și exploreze noi posibilități.

O deosebită importanță în formarea și dezvoltarea acestor deprinderi, abilități și cunoștințe pe care preșcolarii le dobândesc o are amenajarea cadrului ambiental al sălii de grupă, dar și al grădiniței în ansamblu, introducându-i astfel pe copii în atmosfera specifică temei abordate.

De asemenea, materialele și mijloacele folosite la centrul tematic, dar și în cadrul tuturor categoriilor de activitate și calitatea lor influențează pozitiv dezvoltarea copilului, care învață să aleagă și să prețuiească frumosul, să își dorească să realizeze lucruri de calitate, estetice și de ce nu să reutilizeze materialele reciclabile, păstrând un mediu mai curat.

Metodele moderne, activ-participative, alese cu grijă de educatoare ajută și învață copilul să exprime puncte de vedere proprii, să realizeze un schimb de idei cu ceilalți, să argumenteze, să pună și să își pună întrebări cu scopul de a înțelege, coopera în rezolvarea problemelor și a sarcinilor de lucru. În didactica modernă, spre deosebire de didactica tradițională, educatorul facilitează și intermediază învățarea, ajută elevii să înțeleagă și să explice punctele de vedere proprii – este partener de învățare.

Toate aceste aspecte ce țin de dezvoltarea și pregătirea copiilor pentru școlaritate și apoi pentru viață și integrarea lor în societate, nu poate fi realizată pe deplin fără ajutorul și sprijinul părinților, partenerul nostru în îndeplinirea acestui act educațional. Părinții sprijină proiectele noastre și ne susțin, implicându-se atunci când sunt solicitați.

Fie că este vorba despre utilizarea unor perspective contemporane sau inovatoare, educatoarea trebuie să planifice și să aleagă acele tipuri de activități prin care să-i atragă pe copii să vină cu plăcere la grădiniță, să le formeze comportamente și conduite morale, creștinești, etc.

Este important să menționăm valențele formative incontestabile ale jocului la această vârstă. Fiind activitatea de bază în învățământul preșcolar, fie că vorbim de joc simbolic, joc didactic, joc de mișcare, joc liber, joc de rol, joc muzical, joc sportiv etc, toate vin în sprijinul dezvoltării copilului, iar activitatea din grădiniță gravitează în jurul jocului. În cadrul acestor jocuri, copilul accede la roluri noi, își explorează și dezvoltă funcțiile executive, își rezolvă conflicte interioare, găsește soluții la anumite situații conflictuale, își dezvoltă limbajul, capacitatea de relaționare, de negociere, de exprimare a propriilor preferințe, participă activ la rezolvarea unor sarcini, își explorează și dezvoltă creativitatea etc.

În concluzie, dezideratul unei școli românești moderne este ca ea să corespundă cerințelor societății, să valorifice la maximum capacitățile și calitățile native ale elevilor pentru a-i pregăti cu adevărat pentru viață.

Bibliografie:

1. Chircev, A. & Roșca, Al.. *Psihologia copilului preșcolar*. Editura Didactică și Pedagogică, 1965, București;
2. Constantin Cucuș, *Pedagogie*, Prefață de Adrian Neculau, Editura Polirom, 1996, Iași;
3. Mariana Marinescu, *Tendențe și orientări în didactica modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, 2007, București;
4. Șchiopu, U. & Verza, E.,. *Psihologia vârstelor*.: Editura Didactică și Pedagogică, 1997, București

PROIECT DIDACTIC

Nivelul/ grupa: Nivel II

Tema anuală de studiu: „Când,cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: „Magia iernii ”

Tema săptămânii: „Regatul de gheață”

Categoria de activitate: Activitate practică

Domeniul experiențial : Domeniul Om și Societate

Tipul activității : Consolidarea deprinderilor și priceperilor

Mijloc de realizare : Aplicație-lipire

Scop : Dezvoltarea creativității copiilor utilizând tipurile de hârtie și tehnici de lucru.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Să demunescă instrumentele și materialele de lucru primite,

Să utilizeze tehnicile de lucru învățate-lipire

Să decoreze omul de zăpada corespunzător

Să denumescă acțiunile realizate.

Forma de activitate : pe grupe,individuală

Strategii didactice :

Metode :conversația ,explicația,demonstrația,

Resurse materiale : Discuri demachiante,lipici, nasturi,ochișori,hârtie colorată,sârmă plușată

Resurse temporale :30-35 minute.

Eveniment didactic	Conținut științific	Metode și procedee didactice	Evaluare
1.Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare pentru desfășurarea activității .		
2.Captarea atenției	Captarea atenției se va realiza cu ajutorul unei ghicitori : <i>Stă în curte, lângă pom. Îi zici om, dar nu e om;</i>	Expunerea	Observarea comportamentului copiilor

	<p><i>Și când soarele-ncălzește, Nu-l mai vezi, că se topește.</i></p> <p>(Omul de zăpadă)</p>		
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Le voi spune copiilor că astăzi la activitatea practică îl vom realiza pe micuțul Olaf, personaj preferat de ei.	Explicația	Frontal Concentrarea atenției
4. Desfășurarea activității	<p><i>Intuirea materialului didactic:</i></p> <p>Copiii vor observa materialul didactic ce îl au la dispoziție pe măsuțe (discuri demachiate, nasturi, pălărie din carton, lipici, hartie colorată)</p> <p><i>Demonstrarea tehnicii de lucru</i></p> <p>Se explică și se demonstrează tehnicile de lucru, evidențiind modul de utilizare a materialelor, se prezintă lucrarea model.</p> <p>Executarea exercițiilor pentru încălzirea mușchilor mâinii:</p> <p>Se vor face exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii:</p> <p><i>”Degetele-mi sunt petale</i></p> <p><i>Le deschid ca la o floare</i></p> <p><i>Boboc, floare, boboc, floare</i></p> <p><i>Mișcăm degetelele</i></p>	<p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p>	<p>Frontal Individual</p>

	<p><i>Ne lipim pălmuțele</i></p> <p><i>Pumnișorii îi</i> <i>răsucim</i></p> <p><i>Și la lucru noi</i> <i>pornim</i></p> <p><i>1,2,1,2, faceți toți la</i> <i>fel ca noi</i></p> <p><i>Închid pumnii și-i</i> <i>desfac</i></p> <p><i>Degetelor fac pe</i> <i>plac</i></p> <p><i>1,2,1,2 faceți totii la</i> <i>fel ca noi.</i></p> <p><i>Executarea lucrării de către</i> <i>copii:</i> Se verifică dacă a fost înțeleasă sarcina de lucru, rog un copil să reamintească tema și sarcina de lucru primită și începem lucrarea propriu-zisă. Pe timpul lucrării copiii vor fi supravegheați , iar la nevoie voi oferi sprijin. Spor la lucru !</p>		Frontal individual
5.Retenția și transferul	Ce am lucrat la activitatea practică? Ce materiale am folosit pentru a confecționa omul de zăpadă?	Explicatie	Frontal individual
6.Evaluarea activității	Copiii formează un cerc, ținându-și lucrările în mână, apoi urmează „Turul Galeriei” prin care copiii își apreciază lucrarea personală sau a celorlalți colegi, stabilind la		Aprecieri verbale

	final cea sau cele mai frumoase lucrări.		
--	--	--	--

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

„IARNA ÎN OCHII COPIILOR”

PROF.ED.TIMPURIE:ILEA-BOCĂNEȚ DIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1LAZURI DE BEIUȘ/GPP.NR.2HINCHIRIȘ

Modernizarea procesului de învățământ din grădiniță implică mai multe componente: parteneriate educaționale, activități extracurriculare, proiectarea didactică, metode, tehnici, instrumente de cunoaștere a copiilor, instrumente de evaluare a copiilor, o metodologie didactică activă.

Noul curriculum pentru învățământul preșcolar aduce noi surse care pun în aplauze, în lumină dezvoltarea personalității copilului. Una dintre ele fiind diversificarea strategiei de predare-învățare-evaluare, folosind metode activ-participative, prin asigurarea unor valențe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, dar și a unei evaluări a copilului. Pentru creșterea calității procesului instructiv educativ din grădiniță, urmărim perfecționarea metodelor tradiționale, dar și introducerea unor metode, procedee moderne și inovative. I.Cerghit afirmă că ”activ” este copilul care depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor.”

Metodele inovative solicită efortul personal de gândire, imaginație, memorie și voință. În opoziție cu metodele tradiționale în care copilul este mai mult un auditoriu, metodele inovative au tendința să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învățării. Pregătirea cadrului didactic pentru activitate este de a pune în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu de a transmite niște cunoștințe care trebuie însușite de către copil asemenea unui robot, ci de a insufla copilului dorința de a dobândi acele cunoștințe.

Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a unor demersuri interdisciplinare, inovatoare. Copiii în activitățile de grup, individuale sau în perechi, își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează metode de cercetare a fenomenelor, bazată pe trecerea de la particular la general, de la simplu la complex pentru a ajunge la generalizare.

Metoda Covorului Povestitor, metoda Șorțului Povestitor, metoda Poveștii în făină, metoda Mănușii, precum și cea a Geamantanului Călător, reprezintă câteva dintre metodele mai noi experimentate de dascăli în sala de clasă, între colegii de catedră, experimentate chiar de către copii inversând rolurile în care copilul povestește folosind metodele menționate mai sus. Bunul mers al procesului de învățământ și rezultatele obținute depind de metodele utilizate. Astfel că, prin utilizarea metodelor inovative, ne propunem o implicare activă și creativă a copiilor, pentru stimularea gândirii, libertatea de exprimare a cunoștințelor, a faptelor. Copiii nu au nevoie de jucării sau materiale predefinite pentru a se distra, ci de inovație, interacțiune, înțelegere, cooperare.

Curiozitatea nativă a copiilor transformă experimentele de zi cu zi în cele mai fascinante activități, deoarece pornesc de la propriile interese. Ca exemplu:„ afară nu avem zăpadă, deși suntem în anotimpul iarna, dar acest lucru nu ne împiedică să ne distrăm iarnă afară sau în sala de grupă. Așa că am înghețat apă cu puțin sclipici argintiu, pietre, sirop, fiind o reală plăcere să simțim, să observăm cum se topește în mâinile noastre. Am construit un culoar afară, am turnat apă și am lăsat să înghețe, iar următoarea zi ne-am dat pe gheață. Ne-am jucat cu bulgări de hârtie, am făcut un nor dintr-un material pe care l-am umplut cu fulgi confecționați din hârtie, vată și tras de o ață cu mișcări ușoare a început să ningă. Am construit săniuțe din cutii de chibrite, am confecționat măști și am fost prietenii ursului cafeniu alături de care am plecat într-o călătorie la Polul Nord”. Asemenea, ”jocurile senzoriale ajută la dezvoltarea creierului pentru că ajută la creșterea conexiunilor nervoase” afirmă terapeutul Sally Fitzgerald.

Jocul senzorial alternând jucării termice calde și reci, stimulează termocepția, aduce informații noi despre mediul înconjurător, crează conexiuni neuronale. Orice obiect prinde viață în mâinile copilului. Imaginația și culoarea joacă un rol decisiv. Îndemânarea, copiii, o dobândesc exersând, fiind creativi, dezvoltă inteligența emoțională. Copiii sunt lăsați să vadă în fiecare obiect, instrument de lucru, o altă formă și o altă fantezie.

BIBLIOGRAFIE: Lespezeanu Monica, (2007), Tradițional și modern în învățământul preșcolar - o metodică a activităților instructiv-educative, Ed. Omfal Esențial, București H. Catalano, I. Albulescu, (2018), Pedagogia jocului și a activităților ludice, Ed. EDP L. Tătaru, A. Glava, O. Chiș, (2014), Piramida cunoașterii – Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar, Ed. Diamant

TRADIȚIA TEATRULUI FOLCLORIC SĂRBĂTORESC ÎN SUBZONA TÂRGU-NEAMȚ

PROFESOR: IULIANA ILIESCU
COLEGIUL TEHNIC „ION CREANGĂ”
TÂRGU-NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ
SPECIALITATEA: LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ/LIMBA ȘI LITERATURA FRANCEZĂ

Tradiția teatrului folcloric sărbătoresc românesc circumscrisă solstițiului de iarnă, domeniu ce se înscrie în sfera patrimoniului cultural imaterial, dincolo de consensualitatea poeticității folclorice cu tradiția muzicalității folclorice și cu cea a tradiției coregrafice folclorice, ș.a, care se interferează până la sincreticitate, însumează totalitatea producțiilor dramatice și dramaturgice de factură folclorică, indiferent de zona inspiratoare sau influențatoare, incluzând *drama rituală* (cea mai veche manifestare teatrală și extrem de puțin întâlnită la noi), *jocurile strămoșești* cu măști, *drama liturgică* sau de extracție biblică, *teatrul livresc* cu tematică haiducească, arnăuțească și cu subiecte războinice, teatrul păpușăresc, ș.a.

Pe teritoriul țării noastre elemente de arta teatrală, de sorginte gentilică, au existat în cadrul riturilor arhaice cu mult înainte de contactul cu civilizația greacă și romană. În substratul traco-dac au pătruns cu timpul scheme, formule, subiecte, teme și chiar personaje din mitologia elenă și latină, în special ale dionisiacelor, saturnaliilor și calendelor. Primele forme de *dramă rituală* au fost cele referitoare la vânătoarea primitivă, la crescătorii de animale, apoi cele cu caracter agrar și funerar care foloseau măști vegetale, fitomorfe și antropomorfe, reprezentând demoni ai vegetației și fertilității solului, precum și spiritele strămoșilor.

Toate aceste forme ale dramei rituale și-au pierdut de-a lungul vremii sensurile inițiale, accentuându-se caracterul ludic. Rudimente ale câtorva drame rituale arhaice, dar care nu țin de tradiția teatrului folcloric sărbătoresc a solstițiului de iarnă - *Călușul (Călușarii)*, *Caloianul*, *Paparuda*, *priveghiul* - s-au păstrat până în zilele noastre. Dimitrie Cantemir menționează în *Descrierea Moldovei* puterea magică, terapeutică, ce se atribuia jocului ritual al *Călușului*. Elementele teatrale arhaice ale acestor obiceiuri nu mai au rosturi vindecătoare și funcții magice homeopate, propițitoare, de fertilitate, de fecunditate, de virilitate și profilaxie și nu mai simbolizează sacrificiile umane făcute divinităților fenomenelor atmosferice, pentru a le capta bunăvoința. Se conservă, în schimb, ca simboluri ale unor străvechi practici teatrale, simbioza dintre elementele păgâne și cele creștine care constă în aceea că denumirea obiceiului este luată din calendarul creștin, în timp ce forma și conținutul lui releva un rit precreștine.

Cele mai vechi *jocuri cu măști*, ca făcând parte din (I) TRADIȚIA TEATRULUI FOLCLORIC SĂRBĂTORESC STRĂMOȘESC, au fost cele ce țineau, la tracii sud-și nord-dunăreni, de *sărbătorile solstițiului de iarnă*. Creștinismul a încercat să combată jocurile cu măști, travestițiile de orice fel fiind interzise încă de la *Sinodul al VI-lea (Constantinopol, 692)*. Treptat, o parte din obiceiurile creștine au fost contaminate de rituri precreștine, în așa măsură încât ele vor dobândi virtuțile laicității, delimitându-se de cele religioase. Tematica jocurilor cu măști evoluează de la faza ritual-spectaculară către spectacolul expurgat de rit, axat pe creația sincretică a demersului dramatic în care fuzionează, adecvate și cu măsură interpretate, componente de pantomimă, coregrafie, muzică și de exprimare dialogică. *Capra (Turca, Brezaia, malanca, vâlărețul)* este jocul cu ponderea cea mai mare în cadrul spectacolelor cu măști de la Anul Nou. Se întâlnește pe tot cuprinsul țării, dar cu o frecvență și o varietate tipologică sporite în Moldova.

Descinzând din travestițiile animaliere proprii culturilor vânătoarești, imaginea caprei a pătruns în jocurile cu măști din epoca feudală și continuă să apară astăzi în contextul unor petreceri populare, cu deosebire în cele de la Anul Nou. Prima fază de trecere a dramei rituale către teatru este prezentarea dramatică a unor episoade ludice. Substratul magic, ce atribuia

Caprei rostul de a influența pozitiv vânătoarea și căruia i se substituie, în societățile agrare, un rol fertilizator, este înlocuit acum prin explicitarea acțiunii mimetice, văduvită însă de sensurile inițiate. De regulă, spectacolul cuprinde o parte introductivă, descriptivă (în care se schițează portretul măștii), urmată de moartea animalului și reînvierea acestuia prin descântecul (Moșului, Ciobanului, Urâtului), care îl însoțește.

Textul poetic prezintă vădite înrâuriri cu ale cântecului liric, ale strigăturii și descântecului, fiind posterior pantomimei. *Masca* propriu-zisă, construită din lemn, cu maxilarul inferior mobil, inițial stilizată, se transformă dintr-un element de recuzită teatrală într-un obiect decorativ, fiind împodobită excesiv cu mărgelile, hurmuz, panglici, oglinzi, flori de hârtie creponată, clopoței, cuverturi, batiste, ștergare etc. Acest obicei a exercitat o puternică influență asupra tuturor jocurilor cu măști, care reproduc, în general, aceeași acțiune și păstrează transparente atribute apotropaice: *Berbecii, Boul, Buhaiul, Cerbul, Țapul, ledul, Lupul, Vulturul, Cămila, Leul, Struțul, Păunul* etc.

În schimb, *Calul* și *Căiuții* - având la noi o arie de răspândire ce nu depășește spațiul moldovenesc - prezintă, alături de *Urs*, similitudini cu jocul *Caprei* sau al *Cerbului* numai în cazuri izolate. *Mascații, Moșnegii (Unchiașii, Urâții)* sunt jocuri cu măști antropomorfe ce provin din riturile arhaice de cinstire a morților și incluși în jocurile țărănești cu măști de la Anul Nou. Moșnegii și mascații devin în epoca feudală reprezentanți ai comicalui popular, echivalând cu măscăricii burgurilor. De la formele cele mai simple, cu două-trei personaje, jocurile cu măști au evoluat spre forme mai complexe, cu cete de colindători (alaiuri). Numele generic al acestora este variat: *ceata, coterie, banda (banta), malanca*. Denumirile grupurilor provin, de asemenea, și de la măștile mai importante în jurul cărora s-au constituit alaiurile: *Capra, Căiuții, Ursarii, Cerbul, Mascații, Damele* etc. Unele cete aveau caracterul confreriilor ludice, altele derivă din organizații paramilitare (hurta bucovineană). Deosebirea constă în aceea că organizațiile paramilitare funcționau tot anul, în vreme ce confreriile se destrămau, de obicei, după urât și colindat. După structura și funcția lor ludică, cetele pot fi: de copii (*Căprița* copiilor, *Căiupi* copiilor), de fete, de feciori (cele mai numeroase alaiuri cu măști), de însurăței (*Malanca*) și de vârstnici (*Mascații, Moșnegii, Urâții*).

În Evul Mediu, când intervenția bisericii în spectacolele populare devine intensă, jocurilor cu măști le sunt opuse forme de manifestare proprii teatrului religios ce alcătuiesc (II) TRADITIA TEATRULUI FOLCLORIC SĂRBĂTORESC CREȘTINESC. Cultivată mai întâi de dascăli, notari și dieci, drama liturgică a fost susținută de boierime și domnitori, pentru ca în cele din urmă să fie adoptată și de oamenii de rând.

La români drama liturgică pătrunde mai târziu, fenomenul fiind vădit înrâurit de teatrul popular apusean, în special de cel german și maghiar. Autorii acestui tip de teatru s-au inspirat din evangheliile apocrife, legendele hagiografice, cântecele de vitejie și chiar din romanele populare. Spectacolele care alcătuiesc repertoriul dramei religioase, tradiția teatrului folcloric sărbătoresc creștinesc, sunt *Irozii, Pruncul, Steaua, Nașterea Domnului, Mironosițele, Adam și Eva (Jocul cu pomul), Bethleemul sau Vicleimul* Acestea fiind cunoscute în cea mai mare parte a Moldovei. *Existența dramei liturgice este menționată de Miron Costin încă din secolul al XVII-lea.*

În Moldova și în Banat pătrunderea *Vicleimului* a fost, probabil, impulsionată de ruteni, polonezi și, respectiv, de sârbi. Tributară, din punct de vedere tematic, în foarte mare măsură, textului evanghelic, piesa *Irozii* cuprinde câteva episoade: nașterea lui Iisus Hristos, călătoria magilor, adorarea pruncului și uciderea pruncilor de către Irod. În varianta moldovenească a *Vicleimului* apare un personaj neîntâlnit în celelalte, *harapul*, a cărui tentativă de a-l ucide pe Irod sporește dramatismul acțiunii. Intervențiile pline de umor ale personajelor laice (ciobanii), precum și numărul mare de colinde pătrunse în repertoriul *Irozilor* sunt factori care au contribuit la folclorizarea acestei reprezentări teatrale. *Vicleimul* a constituit, de asemenea, un foarte bun mijloc de răspândire a psalmilor lui Dosoftei..

În cartierele mărginașe ale marilor orașe, în orașele mici și chiar în localitățile rurale suburbane s-a dezvoltat teatrul de umbre și de păpuși. „Tacâmul” *Irozilor*, drama liturgică fiind

însoțită de spectacolul laic având personaje care participă la realizarea jocului: Paița, Moș Gheorghe, Iaurgiul, Bragagiul, Vânătorul, Ursarul, Popa s.a. - și li se adaugă, în variantele moldovenești, Gacița și Napoleon Bonaparte. Păpușile folosesc o limbă peștrită, în care idiotismele, neologismele neasimilate, provincialismele și barbarismele abundă, contribuind la satirizarea personajelor. Prin spiritul lui satiric, acest teatru a dat mult de furca autorităților. Variantele cele mai cunoscute și unitare ale teatrului de păpuși sunt comunicate de T. T. Burada (pentru Moldova).

Pe o anumită treaptă de evoluție a teatrului folcloric, eroul mitic este înlocuit prin eroul social (haiducul), ca personaj ce populează (III) *TRADIȚIA TEATRULUI FOLCLORIC SĂRBĂTORESC LIVRESC* în secolul al XIX-lea haiducii se bucurau de o mare popularitate și ca atare au inspirat numeroase creații folclorice (cântece lirice, balade, povești). Așa se explică și succesul deosebit al piesei *Jianul căpitan de hoți* de Matei Millo și Ion Anestin, jucată în Moldova în jurul anului 1859. Pătrunderea- acestei creații culte în mediile sătești, folclorizarea ei (deja apare fenomenul folclorizației) au dus la simplificarea piesei, păstrându-i-se însă, aproape intactă, structura.

Asemenea altor reprezentări dramatice populare, *teatrul livresc de haiduci* este o formă de artă sincretică, la realizarea căreia contribuie și gesturile, mimica, muzica sau costumația. Caracterul de vodevil al piesei este evident. În afara unor cântece populare ca *Foaie verde măr domnesc*, *Eu mă duc*, *codrul rămâne*, *Jelui-m-aș și n-am cui*, sunt puse în circulație melodii ce amintesc de creația lui Alexandru Flechtenmacher și Eduard Caudella sau de romanele, cântecele ostășești și imnurile școlare ale vremii. Drama este liniară, cu un decor sumar, iar vocabularul abundă în expresii deformatate mai ales prin lipsa de asimilare a neologismelor. Pe schema spectacolului cu Iancu Jianu se va constitui întregul repertoriu al *teatrului de haiduci și de hoți*, care cuprinde un mare număr de nume: *Bujor*, *Groza*, *Gruia*, *Novac*, *Păunaș*, *Radu*, *Roșu*, *Pintea*, *Coroi*, *Dragul Florilor*, *Făgurel*, *Grigoraș*, *Merișor*, *Palenciuc*, *Terente*, *Trandafir*, *Pantelimon*, *Florea* s.a.

Teatrul de haiduci (de inspirație livrescă) cunoaște în prezent o înflorire deosebită în Moldova. Inspirată de ceremonialul nunților sătești, piesa *Nunta țărănească* este o creație laică, aria ei de răspândire fiind, cu precădere, jumătatea de nord a Moldovei. Sub impresia Războiului pentru Independență din 1877 a luat naștere piesa *Predarea lui Osman* sau *Căderea Plevnei*, după modelul căreia s-au creat și celelalte reprezentări dramatice [*Banda arnăuților*] care alcătuiesc repertoriul teatrului folcloric de *inspirație istorică* (războinică). Acțiunea pune față în față ostile române, reprezentate prin generalii Cernat, Cerchez, și cele turcești, în fruntea cărora se afla Ali Pașa, Abdu Suliman și Osman Pașa. Replicile personajelor alternează cu imnuri ostășești (*Fiii României*, *Deșteaptă-te, române!*) sau cu cântece de cainare a turcilor (*Otaman*, *Osman*, *Bazulderim*).

După primul război mondial, pe tiparul *Căderii Plevnei*, este creată piesa *Pacea generală* (*încheierea păcii* sau *Masa verde*), de această dată românii fiind puși să dialogheze cu nemții sau austriecii, cu rușii, cu englezii, cu ungurii sau bulgarii. Unele variante imaginează încheierea *Tratatului de la Versailles*, printre personaje aflându-se câte un reprezentant al fiecărei țări participante la conflația din 1914-1918.

În fine, din aceeași zonă folclorică, cuprinsă între Târgu Neamț și Roman, Bârlad, Fălticeni, s-a ivit, după cel de-al doilea război mondial, *Banta capitulării* sau *Căderea Berlinului și Satelitul* (*Pipirig*). Monotonia acțiunii, lipsa de acuratețe și de șlefuire a textelor, la care se adaugă, prin opoziție, ascendentul pe care îl are puternica tradiție a teatrului de haiduci, sunt factorii care au determinat o mai mică popularitate a acestor piese. Un loc aparte în Moldova îl ocupă piesa *Brâncovenii*, inspirată de sfârșitul tragic al lui Constantin Brâncoveanu. Ceata reprezenta, la Anul Nou, uneltirea boierilor la Curtea otomană și uciderea domnului muntean.

Vasta răspândire a dramaturgiei folclorice a dus la apariția și a altor forme teatrale. Se cunosc, astfel, piese populare cum ar fi *Barbu Lăutaru*, *Movila lui Burcel*, *Făt-Frumos*, *Stejarul din Borzești*, *Genoveva de Brabant*, *Tudor*, rezultate din folclorizarea unor creații culte. La acest proces de (folclorizație) *dramaturgizare folclorică* au contribuit în mare măsură preoții,

învățătorii și elevii, realizatorii de spectacole. Relațiile ce se stabilesc între teatrul folcloric și alte specii folclorice se rezumă, de regulă, la includerea unor doine, cântece propriu-zise, strigături și chiar descântece în structura reprezentărilor dramatice. Interferența cu creațiile culte este însă reciprocă. Unele comedii ale lui V. Alecsandri și Matei Millo resimt puternic influența teatrului folcloric, așa cum multe spectacole folclorice poartă amprenta textului scris. Piesele ce alcătuiesc repertoriul *teatrului folcloric sărbătoresc al solstițiului de iarnă* continuă să se bucure de spirit interes și conferă sărbătorilor de iarnă o strălucire unică.

Când cei mai mulți folcloriști români spun și demonstrează că *Moldova este patria teatrului folcloric românesc*, trebuie să dai dovadă de prea multă rea-credință ca să pui această indubitabilă realitate pe seama unor extravagante propensiuni metaforice. Suntem conștienți de faptul că majoritatea pieselor de teatru folcloric (din categoria tradiției livești), cunoscute și existente în circulație în Moldova, au fost create și jucate în *județul Neamț* și că în prezent neobișnuit de numeroase fapte de viață folclorică de expresie predilect dramatică se regăsesc în spectacolele, alaiurile și obiceiurile prilejuite de sfintele sărbători din zilele de Crăciun, Anul Nou și Bobotează.

Din aceste activități omenеști cu semnificative încărcături culturale tradiționale, avem vizate, cu precădere, dramaturgia folclorică și reprezentațiile de teatru folcloric integrate tradiției folclorice livești și celei creștinești. Nici celelalte manifestări de expresie folclorică nu sunt mai puțin importante. Ne referim la acele obiceiuri și datini cu pronunțat caracter ludic, care prefigurează ce va fi începând cu Noul An [*capra, cerbul, arnăuții, urătorii, recomandările, mascații, urșii, căiuții, plugul, buhaiul, colindătorii, Irozii, steaua, semănătorii*] și din care derivă poezia obiceiurilor din ciclul calendaristic al Anului Nou (*poezie rostită, declamată, recitată, cântată și jucată, poezie povestitoare sau descriptivă întâlnită la plugușor, poezie de incantație, de urare și felicitare, eresurile, creația paremiologică, folclorul coregrafic și obiceiuri din ciclul familial*).

În aproape toate localitățile din **SUBZONA TG. NEAMȚ** au fost depistate și identificate echipe (coterii) de teatru folcloric, toate fiind scenomorfe și având propriul portofoliu de texte dramatice. Texte care, trebuie s-o spunem, alcătuiesc fondul cel mai pendulatoriu din literatura folclorică, privite prin prisma exigențelor de performanță estetică și consistență ideatică. Excursurile dramatice nu au fost compuse numai de oameni din popor (prin popor înțelegându-se oamenii satelor), dar au fost scrise pentru oameni din popor. Nu mai este o noutate pentru nimeni faptul că în textele respective influența livrescă a fost covârșitoare. Pentru că, înainte de toate, dramaturgia folclorică a fost la origini literatură beletristică și istorică izvorâtă dintr-o sui generis "hagiografie" populară, în care coabitează o mare diversitate tipologică de eroi (de la *Iancu Jianu - 1787-1842 - haiducul din Romanați*, la voievodul *Constantin Brâncoveanu* și de la eroii Plevnei, la cei de la Mărășești), intrați definitiv în conștiința receptoare a mării majorități a populației.

Această uriașă revărsare de forțe artistice populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea explică patetica afirmație a lui Vasile Alecsandri făcută într-o epistolă adresată lui A. Hurmuzachi: *Oricare faptă vitejească a vreunui român din zilele noastre, fie măcar hoț de codru, ne insuflă o trainică mândrie*. Fără să aibă pretenții de originalitate absolută și asumându-și anonimatul, eclecticismul (mijloace și procedee asimilate din afară] și sincretismul (elemente artistice nedelimitate și nediferențiate), ca mijloace de exprimare culturală proprii, teatrul folcloric, în pofida presiunilor ideologice din trecutul apropiat, s-a perpetuat într-o deplină continuitate și sincronizare cu valoroase tradiții culturale populare moștenite de la înaintași.

REPERE BIBLIOGRAFICE

1. V. ADĂSCĂLIȚEI, *Teatru folcloric din județele Bacău și Neamț*, 1968.
2. V. ADĂSCĂLIȚEI și I. H. Ciubotaru, *Teatru folcloric din județul Iași*, 1969.
3. OVIDIU BÂRLEA, *Metoda de cercetare a folclorului*, EPL, București, 1969.
4. P. BONTE, M. Izard, *Dicționar de etnologie și antropologie*, Ed. Polirom, 1999.
5. GEORGE BRĂESCU, *Folclor literar din Județul Neamț*, Piatra Neamț, 1996.
6. GEORGE BREAZUL, *Colinde*, Ed. Fundației Cult. Române, București, 1993.
7. TEODOR B. BURADA, *Istoria Teatrului în Moldova*, Iași, Institutul de Arte Grafice, (vol. I -1915, voi. II -1922)
8. DIMITRIE CANTEMIR, *Descrierea Moldovei*, Ed. Litera, 1997.
9. MICHEL DE CERTAU, *Fabula mistică - Secolele XVI XVII*, Ed. Polirom, Iași, 1996.
10. NICOLAE COJOCARU, *Cântece, obiceiuri și tradiții populare românești*, Editura Minerva, București, 1984.
11. MIHAI COMAN, *Bestiarul mitologic românesc*, Ed. F.C. R., București, 1996.
12. JEAN CHEVALIER, ALAIN GHEERBRANT, *Dicționar de simboluri (mituri, vise, obiceiuri, gesturi, figuri, culori, numere)*, Ed. Artemis, București, 1995.
13. I. DATCU, *Dicționarul etnologilor români (1 și 2)*, Ed. Saeculum I.O., 1998.
14. MIRCEA ELIADE, *Sacru și profanul*, Ed. Humanitas, București, 1992.
15. MIRCEA ELIADE, *Ocultism, vrăjitorie*, Ed. Humanitas, București, 1997.
16. MIRCEA ELIADE, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980.
17. MIHAI EMINESCU, *Poezia folclorică*, Ed. Axa, Botoșani, 2000.
18. IVAN ESEEV, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Editura "Amacord", Timișoara, 1994.
19. ADRIAN FOCHI, *Cântecul epic tradițional al românilor*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.

M.E. – I.Ș.J. GALAȚI
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ
„CONSTANTIN PĂUNESCU” – TECUCI
Strada Victoriei nr. 33
Tel/Fax: 0236.820.265
E-mail: scsptec@yahoo.com

MINISTERUL EDUCAȚIEI

PROIECT DIDACTIC

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu” Tecuci

CADRU DIDACTIC: Prof. Roiniță (cas. Istrate) Cornelia

DATA: 03.12.2025

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: Terapie educațională complexă și integrată

DISCIPLINA: Terapie ocupațională

SUBIECTUL LECȚIEI: „Fericitul urs polar”

TIPUL LECȚIEI: Fixarea și consolidarea cunoștințelor.

SCOPUL LECȚIEI: Consolidarea deprinderilor artistico-plastice dobândite prin realizarea unui obiect decorativ.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.2 Demonstrează gesturi manuale fundamentale în vederea realizării unor sarcini simple.

2.1. Deosebește materiale și instrumente de lucru în scopul folosirii adecvate a acestora.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a. COGNITIVE:

O1 - să identifice animalele sălbatice din filmul vizionat. Obiectivul este realizat dacă indentifică cel puțin 2 animale.

O2 - să denumească materialele de lucru. Obiectivul este realizat dacă identifică cel puțin 3 materiale.

b. PSIHOMOTORII:

O3 - să decupeze după contur. Obiectivul este realizat dacă decupează cel puțin un obiect.

O4 - să asambleze părțile componente ale ornamentului, respectând etapele de lucru. Obiectivul este realizat dacă asamblează cel puțin 2 părți ale ornamentului.

O5 – să lipească părțile componente. Obiectivul va fi realizat dacă lipesc minim 2 părți.

c. AFECTIVE:

O6 - să participe activ și cu interes la activitate;

O7 - să manifeste un comportament adecvat în lucrul individual și în echipă;

Resurse:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul.

Materiale didactice: hârtie creponată de culoare albă și neagră, foarfece, lipici, șablon, creioane, lipici, carton de culoare roz planșe cu etapele de lucru, farfurie, pahare de unică folosință, Cd muzică – Richard Clayderman.

Umane: 12 elevi

Durata: 45 minute

Formă de organizare: frontală, individuală

Bibliografie:

Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Ed. Polirom, 2006

Constantin Păunescu, Ligia Matiana Ene, et alii, Terapia Educațională Integrată, Ed. Pro Humanitate, 1997

DESFAȘURAREA ACTIVITĂȚII

ETAPELE LECȚIEI/ DOZAREA	OB.	CONȚINUTUL INFORMAȚIONAL		RESURSE			EVALUARE
		ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVULUI	PROCEDURALE	MATERIALE	ORGANIZATORICE	
1.Moment organizatoric	O7 O6	Pregătesc sala de clasă pentru începerea activității.	Elevii se pregătesc pentru începerea orei.	Conversația	Laptop	Frontal	Observarea sistematică
2.Captarea atenției		Le prezint elevilor la laptopul și le prezint un filmuleț despre animalele sălbatice de la Polul Nord.	Elevii ascultă cântecul.	Explicația Conversația	Laptop		Observarea sistematică
3.Anunțarea temei și a obiectivelor		Îi anunț pe elevi că astăzi vom vorbi despre ursul polar și vom realiza o decorațiune, pornind de la documentarul vizionat se va anunța tema și obiectivele activității.	Elevii ascultă cu atenție.	Conversația Explicația	Fișe de lucru	Individual	
		Le prezint elevilor materialele didactice cu ajutorul carora vom realiza activitatea. După					Observarea

4.Dirijarea activității	<p>O1</p> <p>O2</p> <p>O6</p> <p>O7</p>	<p>identificarea acestora se vor explica etapele de lucru prezentându-se planșele model.</p> <p>Etapele de realizare a ursului polar:</p> <p>Etapa I. - lipirea paharului pe mijlocul farfuriei;</p> <p>Etapa II. – decuparea/lipirea urechilor , a nasului , a fularului , a ochilor și atașarea lor de farfurie connform modelului;</p> <p>Etapa III. - lipirea hârtiei creponate de culoare albă;</p> <p>Elevii care întâmpină greutăți vor fi ajutați și încurajați.</p>	<p>Elevii sunt atenți la indicațiile mele.</p> <p>Elevii le identifică și le numesc.</p> <p>Elevii ascultă indicațiile profesorului și realizarea etapele în funcție de ordinea lor.</p>	<p>Explicația</p> <p>Demonstrația</p> <p>Conversația</p> <p>Demonstrația</p> <p>Observația</p> <p>Explicația</p> <p>Demonstrația</p>	<p>Pahar</p> <p>Lipici</p> <p>Farfurie</p> <p>Fișe</p> <p>Hârtie</p> <p>Pahar</p> <p>Lipici</p> <p>Farfurie</p> <p>Fișe</p> <p>Hârtie</p> <p>Lipici</p> <p>Imagini</p>	<p>Frontal</p> <p>Individual</p> <p>Frontal</p>	<p>sistematică</p> <p>Aprecierea verbală a comportamnetului realizat</p> <p>Aprecierea verbală a comportamnetului realizat</p> <p>Observarea sistematică în vederea verificării capacității de însușire a sarcinilor de lucru</p>
5.Evaluarea cunoștințelor dobândite în timpul lectiei	<p>O5</p> <p>O6</p>	<p>Voi întreba elevii despre ce am discutat astăzi? Ce ornament am</p>	<p>Elevii ascultă cu atenție și</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Explicația</p>			

6.Încheierea activității	O7 O6	realizat noi astăzi? Activitatea se va încheia cu realizarea unei mici expoziții.	lipsește hârtia. Elevii răspund la întrebări. Sau indică obiectul realizat cu sprijin.	Demonstrația Conversația Explicația		Individual	Aprecierea verbală asupra comportamentului realizat.
--------------------------	------------------------	--	---	---	--	------------	--

PROBLEMELE ISTORIEI LOCALE ȘI ALE ISTORIEI REGIONALE

prof. Julan Cosmin Mircea
Liceul Tehnologic „Francisc Neuman” Arad

Istoria locală a fost considerată multă vreme un gen minor al istoriografiei, lăsată în seama erudiților amatori sau a profesorilor care doresc să-și achite obligațiile științifice, considerate multă vreme îndoielnice, pentru a-și valida vagi competențe științifice și a asuma un nou grad didactic. Uzața comună este aceea de a transfera genul de cercetare monografică pe seama dascălilor care se perfecționează și care din lipsă de ceva mai bun aleg în ultimă instanță să realizeze monografia localității din care vin. Abia ultimul deceniu vine cu o producție mai semnificativă, dar nici ea suficientă, în care din aproape în aproape un loc important este ocupat de monografia unei localități, producție istoriografică care ar putea răspunde exact exigențelor genului monografic tipic și reprezentativ istoriei locale.

Lucrurile n-au stat însă întotdeauna așa, cunoscut fiind faptul că deja din secolul al XIX-lea s-a născut preocupări consistente de cercetări monografice, disputate de istorici, geografi și mai ales de către sociologi.

Dar la o privire mai de aproape putem constata că lucrurile nu stau deloc așa, și că istoria locală ocupă și merită să ocupe un loc important printre genurile istoriografice cultivate de istoria mare, de istoria academică și savantă deopotrivă. Ea are o veche tradiție istoriografică, de la cronicile tradiționale care prezentau istoria unui loc sau a unui eveniment, până la însemnări de tip cronică ce povesteau istoria unei localități, genul a fost foarte răspândit și cultivat de istoriografiile tradiționale.

Istoriografia pozitivistă din secolul al XIX-lea, care a codificat regulile și metodele cercetării istorice spre a-i conferi un statut științific indiscutabil, al lăsat la o parte aceste cercetări, mai mult, le-au lăsat pe seama societăților savante, a erudiților locali sau amatorilor și culegătorilor de fapte istorice mărunte și povestioare anecdotice. Evoluțiile istoriografilor în secolul XX, mai ales în cea de-a doua jumătate a sa, care pun în cauză marile tendințe istoriografice au restituit în unele istoriografii rolul monografiei locale, locul acestei istorii mărunte dar nu semnificative și minore, ci dimpotrivă, demnă de tot interesul istoricului de meserie.

Studiile de istorie locală, asimilate abordărilor monografice se sprijină pe investigații aprofundate, la scară mică și au o tradiție relativ importantă. Există astăzi un număr însemnat de studii monografice sătești sau comunale, ca și numeroase studii monografice dedicate orașelor sau unor probleme restrânse ca monografiile de parohii, monografiile ale unor ocupații și meșteșuguri, etc. Astăzi, genul tinde să se relanseze cu studiile ce țin de microistoria italiană sau cu alltagsgeschichte germană.

Cadrul local, ca suport esențial al vieții cotidiene, sunt privilegiate tot mai mult de către istorici și analiza conduce spre rolul structurilor și spre rolului actorilor sociali locali. Punând accent pe autonomia indivizilor și pe relațiile dintre ei, noile tendințe ale istoriei sociale sunt în legătură cu anumite perspective sociologice. Studiul intensiv, circumscris unui teritoriu dezvăluie o cultură a identității locale fondată pe mobilizare politică, organizare agricolă și industrială, rețele de sociabilitate, politici culturale comune, etc. Baza fundamentală a unui asemenea demers restituitiv este că apartenența comună participă la definirea socială a indivizilor, aceștia adoptând cel puțin o parte din stilul de viață al acestei zone rezidențiale.

Studiul monografic local oferă avantajul unei poziții concrete și descriptive, zona circumscrisă cercetării poate fi studiată precis și exhaustiv, în singularitatea sa. Dar aceste atuuri ale cercetării monografice nu sunt ferite de pericole. Uneori cercetătorul se poate atașa de detalii ne semnificative, poate supralicita rolul unor elite locale, poate impune o definiție arbitrară și ne-istorică teritoriului studiat. Dar defectul major este generalizarea rezultatelor. Trebuie apoi evitat ca cercetarea locală să nu devină o cercetare definitivă și cu o structură înghețată, cu principii imuabile și rubrici sistematice: religiosul, politicul, rudenia, economicul, culturalul, și mai ales studiul să nu fie transformat într-un standard imuabil.

Analiza precedentelor susține ideea că din nefericire, datorită autorilor și pregătirii lor științifice precare, studiile locale au o valoare științifică mai redusă în profitul erudiției și a unui

număr de date adunate uneori fără metodă. Câteva din pericolele care pândesc asemenea întreprinderi sunt locul prea mare acordat personalităților ridicate din localitate, familiilor notabile, periodizarea schematică, lipsa atenției acordate structurilor sociale, locul prea mare rezervat toponimiei, aparat critic limitat, referințe bibliografice incomplete, interpretări câteodată exagerate.

Studiul localului printr-o observație plină și limitată are la dispoziția proceduri și metode adecvate. Despuieră arhivelor, exploatarea întregii documentații, observarea modului de viață, anchete statistice restrânse, culegerea unor experiențe și opinii locale, facilitează de asemenea familiarizarea istoricului cu experiențele și reprezentările legate de viața cotidiană, precum munca, educația, alimentația, loisirul. Plecând de la aceste domenii și sprijinit pe un cadru teoretic și metodologic cercetătorul poate pune în lumină logica proprie localului, restituie și evidențiază mutațiile, având avantajul de a el raporta la un spațiu bine definit. Cu condiția să fie bine făcut, un studiu monografic poate avea o valoare mai generală. Comparatismul este mereu necesar atunci când realizăm studii locale. Nu-i vorba de a juxtapune cercetări din același domeniu, ci de a avea în vedere compararea rezultatelor obținute.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, Felicia, Bercea, Marilena, Dumitrescu, Doru, Lazăr, Liviu, Manea, Mihai, Popescu, Mirela, Elemente de didactică a istoriei, Editura Nomina, 2010, București.
2. Căpiță Laura, Căpiță, Carol, Tendințe în didactica istoriei, Editura Paralela 45, 2005, Pitești.
3. Căpiță Carol, Căpiță, Laura, Utilizarea surselor istorice primare în predarea istoriei, Editura Universității din București, 2011, București.
4. Dulamă, Maria Eliza, Fundamente despre competențe. Teorie și aplicații, Editura Presa universitară clujeană, 2010, Cluj-Napoca.
5. Gruber, Gabriela, Abordări și competențe didactice specifice istoriei, în Mara Elena Lucia (coordonator), „Tendințe actuale în didactica specialității”, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2013, Sibiu.
6. Manea, Mihai, Palade, Eugen, Sasu, Nicoleta, Istorie. Predarea istoriei și educația pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative, București, Editura Educația 2000+, 2006.
7. Stradling, Robert, Să înțelegem istoria secolului XX, Editura Sigma, 2002, București.

PROIECT EDUCAȚIONAL:

„DESCOPERIREA ORAȘULUI BRAȘOV– ISTORIE, TRADIȚII ȘI SPIRIT DE SĂRBĂTOARE”

Kovács Enikő, Liceul Teoretic „Tamási Áron”

Descrierea proiectului

1. **Tipul de proiect:** educațional

2. **Perioada de derulare:** 4 decembrie 2024

3. **Locul desfășurării activităților:** orașul Brașov, județul Brașov

4. **Inițiatori, coordonatori și participanți la proiect:** diriginții claselor a X-a C, a X-a E, a XII-a E

5. **Resurse umane:** diriginții și elevii claselor a X-a C, a X-a E, a XII-a E

6. **Scopul proiectului:** Acest proiect își propune să adâncească cunoașterea și aprecierea obiceiurilor specifice perioadei Adventului și tradițiilor sașilor din Brașov, prin activități educative care vor ajuta participanții să înțeleagă mai bine istoria, cultura și obiceiurile acestei comunități. Excursia propusă urmărește să ofere elevilor ocazia de a explora un oraș istoric din Transilvania, să înțeleagă importanța culturală și istorică a acestuia, dar și să petreacă timp de calitate împreună în spiritul sărbătorilor de iarnă.

7. Obiective:

1. **Promovarea cunoașterii tradițiilor sașilor din Brașov** – În special legate de perioada Adventului.
2. **Educația culturală** – Încurajarea respectului față de diversitatea culturală și istorică din Transilvania.
3. **Înțelegerea semnificației religioase și culturale Adventului** – Într-un context ecumenic.
4. **Implicarea activă a comunității** – Prin organizarea de activități interactive care vor încuraja participarea activă a elevilor.
5. **Explorarea Târgului de Crăciun** – Participarea la Târgul de Crăciun din Piața Sfatului, explorând tradițiile de iarnă.

8. **Derularea activităților de proiect:** În cadrul vizitei elevii vor avea posibilitatea de a cunoaște obiceiurile specifice ale sașilor, incinta și istoria Bisericii Negre, centrul istoric al orașului cu farmecul ei, influența culturală a sașilor asupra arhitecturii, educației și vieții de zi cu zi din Brașov. Vizitarea atracțiilor istorice, cum ar fi Turnul Alb, Turnul Negru, Poarta Ecaterina, Piața Sfatului și Strada Sforii, sub stratul de zăpadă, va adăuga un sentiment de basm și de poveste, care poate fi o experiență educativă fascinantă elevilor. În timpul excursiei elevii au posibilitatea de a vizita atelierele meșteșugărești cu decorațiuni handmade și tradiționale, să asculte concerte de colinde, să participe la spectacole și chiar la sesiuni de poze și povești live cu Moș Crăciun. Elevii pot participa la ateliere de calligrafie, de confecționat globuri pentru decorații din materiale reciclate, de pictat turtă dulce și icoane pe sticlă. În timpul excursiei elevii vor dezvolta abilitățile lor sociale, vor consolida relațiile de colegialitate, vor manifesta un comportament responsabil. Activitățile de grup și colaborare vor încuraja dezvoltarea competențelor sociale și de comunicare. Prin activitățile de participare, elevii vor observa cum pot fi integrate tradițiile în viața cotidiană și cum pot și ei contribui la păstrarea lor. În mijlocul agitației Târgului de Crăciun, elevii se pot opri pentru a admira peisajul, luminițele strălucitoare, decorațiunile festive, mirosul de vin fiert, de ciocolată caldă și cozonaci, bradul de Crăciun impunător, și vor putea trăi un sentiment de uimire, de entuziasm, ca într-un vis de iarnă.

Evaluare și feedback: La finalul proiectului, diriginții vor evalua gradul de participare al elevilor și vor oferi feedback. Vor fi reflexii asupra importanței păstrării tradițiilor și integrării acestora într-o societate modernă. Se va realiza un colaj cu fotografiile făcute în timpul excursiei.

9.Rezultatele așteptate și impactul proiectului: Proiectul va avea impact și efecte pozitive asupra tuturor celor implicați. Participanții vor înțelege mai bine istoria și tradițiile sașilor din Brașov, adâncind respectul față de diversitatea culturală. Impactul proiectului educațional va contribui la îmbogățirea cunoștințelor culturale și la promovarea respectului pentru diversitatea tradițiilor din Transilvania. Vizita elevilor la Brașov în timpul iernii poate aduce o combinație de sentimente de fascinație, de veselie, de uimire, de nostalgie, datorită frumuseții orașului îmbrăcat în straie de iarnă, făcându-le experiența deosebit de memorabilă.

DIALOGURI CROMATICE: REFLECȚII DESPRE IARNĂ

Prof. LĂSCUZEANU EMILIA EMINE
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “FEDERICO GARCIA LORCA”

Iarna este un anotimp fascinant, plin de mister și frumusețe, care ne oferă o oportunitate de a reflecta asupra naturii, dar și asupra vieții noastre. Deși mulți o asociază cu frigul și zăpada, iarna este mai mult decât atât. Este un moment de introspecție, de schimbare și de renunțare la agitația cotidiană pentru a aprecia momentele de liniște și pace. În acest referat, voi explora semnificațiile și trăirile pe care le aduce iarna, atât din punct de vedere natural, cât și spiritual.

Iarna și natura

Primul lucru care ne impresionează când vine iarna este transformarea peisajului. Copacii devin goi și acoperiți cu zăpadă, iar cerul se îmbracă într-o nuanță gri sau albastră, cu nori grei ce par să adâncească liniștea. Zăpada, care cade ușor și acoperă totul cu un strat alb imaculat, creează o atmosferă de curățenie și puritate. Este un moment în care natura pare să facă o pauză, să își adune forțele pentru a renaște în primăvară.

Gheața care se formează pe lacuri și râuri, fumul care iese din coșurile caselor și urmele lăsate în zăpadă de animale sau oameni contribuie la un peisaj care pare desprins dintr-un vis. Iarna este un timp al contrastelor – în timp ce lumea exterioară este rece și adesea austeră, în interiorul caselor se află căldura focului și a unui ceai aburind, iar adunările de familie sunt mai frecvente, întărind legăturile umane.

Iarna și sufletul uman

Pe lângă transformările fizice ale naturii, iarna are un impact profund asupra stării noastre sufletești. Mulți oameni asociază acest anotimp cu tristețea și melancolia. Frigul, zilele mai scurte și lipsa luminii solare pot influența starea de spirit, dar iarna poate fi și un timp al reflecției și al regăsirii de sine. Este un moment în care ne putem retrage din tumultul zilnic și să ne gândim la ce este cu adevărat important pentru noi.

În tradițiile multor culturi, iarna este văzută ca un timp al introspecției și al spiritualității. În această perioadă, natura pare să devină mai tăcută, iar acest lucru poate fi perceput ca o invitație la a ne liniști și a ne conecta cu propria esență. De asemenea, în iarnă, sărbătorile de Crăciun și Anul Nou aduc un sentiment de speranță și de reînnoire, oferindu-le oamenilor ocazia de a începe un nou capitol al vieții lor.

Iarna și familia

Un alt aspect important al iernii este legătura strânsă pe care o creează între membrii familiei și prieteni. În această perioadă, zilele friguroase ne aduc mai aproape de cei dragi, iar întâlnirile din jurul bradului sau al mesei de sărbători sunt momente deosebite de apropiere și comuniune. Luminile de Crăciun, mirosul cozonacilor proaspăt scoși din cuptor, dar și zăpada care acoperă totul în jur, creează o atmosferă de căldură și unitate.

Iarna este o perioadă a dăruirii, a generozității și a iubirii. Atunci când zăpada acoperă pământul, în casele oamenilor se simte adesea o deschidere mai mare față de ceilalți, iar spiritul de sărbătoare ne încurajează să fim mai buni și mai atenți cu cei din jur. Această atmosferă de căldură umană contrastează cu frigul din exterior și oferă o senzație de protecție și confort.

Iarna și lecțiile vieții

În final, iarna poate fi un simbol al rezilienței și al înfruntării dificultăților. Așa cum plantele și animalele reușesc să supraviețuiască în condițiile aspre ale iernii, și noi învățăm să ne adaptăm și să găsim forța interioară de a depăși obstacolele. Este un timp în care învățăm să trăim cu mai puțin și să apreciem mai mult, să fim recunoscători pentru ceea ce avem și să ne concentrăm pe lucrurile esențiale.

De asemenea, iarna ne învață lecția răbdării. Așteptarea primăverii, momentul în care viața va renaște, ne arată că orice dificultate trece, iar după perioada de frig și întuneric va veni întotdeauna un nou început. Acest anotimp este, astfel, un reminder al faptului că schimbările sunt inevitabile și că avem întotdeauna oportunitatea de a învăța și de a crește.

Iarna în literatură

În literatură, iarna a fost adesea un simbol al contrastului între lumina și întunericul interior al omului. Poezia de iarnă poate fi melancolică, dar și plină de energie, ca un simbol al speranței și al renașterii, asemenea primăverii care urmează după un anotimp rece și întunecat. Un exemplu celebru este poezia „Iarna” a poetului român George Coșbuc, în care iarna este descrisă ca un anotimp al tăcerii și al liniștii, dar și un moment al regăsirii ordinii în natură.

În literatura europeană, iarna joacă adesea un rol simbolic. În operele lui Charles Dickens, de exemplu, iarna reflectă adesea sărăcia și greutățile vieții, dar și posibilitatea transformării și regăsirii umanității, așa cum se întâmplă în „A Christmas Carol”. De asemenea, iarna este un decor în care eroii literari își descoperă adâncurile sufletești, printr-o introspecție profundă.

De asemenea, în literatura modernă, iarna apare ca un simbol al pustiirii și al unei lumi care a pierdut căldura și conexiunea umană. În multe romane și povești, personajele sunt confruntate cu frigul, dar și cu „frigul” sufleteș, iar schimbările de natură pot semnifica o transformare interioară.

Iarna în muzică

Iarna a fost o sursă importantă de inspirație și în muzică. De la colinde și melodii tradiționale, până la lucrări de mare amploare, muzica de iarnă adesea reflectă o atmosferă de sărbătoare, dar și una de calm și reflecție. Colindele de Crăciun, care sunt specifice acestui sezon, transmit mesaje de speranță, naștere și lumină, chiar în mijlocul iernii reci.

Un exemplu remarcabil este „Iarna” din „Anotimpurile” de Antonio Vivaldi, o lucrare barocă în care fiecare anotimp este personificat muzical, iar „Iarna” este caracterizată printr-o dinamică viguroasă, evocând frigul, vântul și zăpada, dar și căldura unei atmosfere interioare. Compozitorii din perioada romantică au continuat să folosească iarna ca un simbol muzical, de la lucrările de orchestră ale lui Tchaikovsky, cum ar fi „Lacul lebedelor”, până la lucrările solo și camerale care reflectă simțirea acestui anotimp.

Iarna și simbolismul artistic

În arta vizuală și în alte forme de artă, iarna este adesea folosită pentru a exprima teme mai largi, precum trecerea timpului, efemeritatea vieții, dar și renașterea și speranța. Zăpada, cu puritatea sa, poate fi un simbol al curățeniei și al începuturilor noi, în timp ce frigul și întunericul pot reprezenta dificultățile și obstacolele care ne formează caracterul. În multe culturi, iarna este văzută ca o perioadă de izolare, dar și de pregătire pentru renașterea naturii, care urmează după iarnă.

Concluzie

Iarna este un anotimp plin de contraste și de învățăminte. De la frumusețea peisajului acoperit de zăpadă până la liniștea și reflecția interioară pe care o aduce, iarna ne invită să ne reconectăm cu natura și cu noi înșine. Este un moment de retragere și de meditație, dar și de unitate și comuniune cu cei dragi. Așadar, în loc să o privim doar ca pe o perioadă rece și dificilă, ar trebui să învățăm să o apreciem ca pe o etapă esențială în ciclul vieții, plină de lecții și oportunități de creștere.

Iarna a fost o sursă de inspirație constantă pentru artiști, iar modul în care acest anotimp a fost reprezentat în artă este un testament al complexității și frumuseții sale. Fie că vorbim de pictura de peisaj, literatura melancolică sau muzica inspirată de zăpadă și ger, iarna a fost întotdeauna o modalitate de a explora teme universale precum trecerea timpului, viața și moartea, dar și speranța renașterii. Iarna în artă nu este doar un simplu decor de fundal, ci un simbol al profundelor schimbări și transformări ale naturii și ale ființei umane.

IARNA, ANOTIMPUL COPILĂRIE - ABORDAREA METODELOR INOVATIVE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. învă. preșcolar Morar Eugenia

Prof. învă. preșcolar Lazăr Ana-Monica

Școala Gimnazială „Gheorghe Șincai”, loc. Florești, jud. Cluj

Motto: „Cu fiecare fulg care cade, o scânteie unică de interes cade din cer”

– P. Miller

Metodele inovative sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele “clasice”, cât și cele “moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc, activități artistico-plastice, povestiri și teatru interactiv, activități în aer liber și nu în ultimul rând folosind tehnologia. Anotimpul rece este o sursă inepuizabilă de inspirație pentru activități educative în grădiniță. Zăpada, gheața, fulgii de nea și fenomenele naturii creează un cadru perfect pentru a învăța. În prezent, metodele tradiționale sunt completate de abordări inovatoare, care includ tehnologia, arta contemporană și experiențele senzoriale. Ne propunem să evidențiem câteva modalități prin care poate fi reprezentat și explorat anotimpul iarna la nivel preșcolar.

1. Activitățile artistico-plastice

În cadrul activităților artistico-plastice copiii pot realiza tablouri de iarnă utilizând diferite tehnici cum ar fi: pictura cu buretele / degetul (pentru a realiza fulgii de nea sau zăpada), de asemenea mai pot fi realizate și diferite colaje (utilizând hârtie creponată, vată, fire textile, etc.) *Metode inovative:* Utilizarea materialelor neconvenționale, precum spuma de ras pentru a simula zăpada sau pictura pe sare, pictura pe orez, pictura cu firul de ață, pictura pe foaie de aluminiu, pictura cu ceară sau cretă, aceste tehnici permit realizarea unor lucrări creative și originale.

2. Metode interactive

Explozia stelară este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme și noi descoperiri. Obiective –formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme

Descrierea metodei –copiii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau desenează ideea centrală. - Pe 5 steluțe se scrie câte o întrebare de tipul CE, CINE, UNDE, DE CE, CÂND, iar 5 copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei 5 își alege 3-4 colegi,

organizându-se în cinci grupuri. Grupurile cooperează pentru elaborarea întrebărilor. La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluței mari și spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului. Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări. - Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corect, precum și modul de cooperare, interacțiune.

3. Activitățile senzoriale

Iarna este un anotimp care stimulează simțurile prin texturi, sunete și temperaturi specifice. Atelierele senzoriale pot include:

Cutii senzoriale cu „zăpadă artificială” (făină de porumb sau de grâu, spumă de ras);

Ateliere de gheață și apă: Copiii pot observa cum gheața se topește sau pot picta pe cuburi de gheață;

Sunete de iarnă: Ascultarea sunetelor vântului sau a crengilor trosnind sub zăpadă.

Metode inovative: Se pot folosi panouri tactile sau table interactive care simulează atingerea zăpezii sau a gheții, oferind experiențe captivante.

3. Povestiri și teatru interactiv

Poveștile de iarnă prind viață prin teatru interactiv și jocuri de rol. Copiii pot deveni fulgi de nea, oameni de zăpadă sau animale care hibernează.

Metode inovative: Integrarea de efecte speciale, sunete și proiecții video creează un spectacol captivant pentru copii, transformând poveștile clasice într-o experiență multimedia.

4. Tehnologia

În era digitală, tehnologia joacă un rol important în educația preșcolară. Tabletele, proiectoarele și aplicațiile educative facilitează învățarea interactivă despre anotimpul rece.

Aplicații interactive: Jocuri de tip puzzle sau aplicații de desenat pe teme de iarnă.

Proiecții video: Animații despre fenomenele naturii, precum formarea fulgilor de nea sau circulația apei în timpul iernii.

Experiențe virtuale care le permit copiilor să exploreze un peisaj de iarnă interactiv.

5. Activitățile în aer liber

Experiențele directe în natură rămân esențiale. Construirea unui om de zăpadă, observarea copacilor fără frunze sau realizarea de „tablouri” din frunze înghețate activități practice care le dezvoltă copiilor abilități motorii și simțul observației. *Metode inovative:* Se pot organiza ateliere ecologice, unde copiii să creeze obiecte artistice din materiale reciclabile inspirate de natură.

Aplicarea metodelor inovative duc în timp la rezultate superioare, relaționări heterogene mai pozitive, motivație intrinsecă mai mare, respect de sine mai crescut și dezvoltă abilități sociale deosebite. Astfel, copiii explorează lumea din jur într-un mod captivant, creativ și educativ. Integrarea noilor tehnologii și a materialelor neconvenționale transformă lecțiile despre iarnă în experiențe memorabile, stimulând imaginația, curiozitatea și dorința de a învăța celor mici.

Bibliografie

Adina Glava, Dorina-Lucia-Olimpia Balasz-Muresan, Lolica Tătaru, ELEMENTE DE DIDACTICĂ A EDUCAȚIEI TIMPUTRII, Editura Diamant, 2023, Pitești
Bocoș Mușata, Avram Iftinia, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia, “Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”, Presa Universitară Clujeană, 2009, Cluj-Napoca
Învățământul preșcolar in mileniul III nr. 33/34, Editura Arves, 2022
Viorica Trif - Metode inovative de predare și învățare în educația timpurie, 2013.

IPOSTAZELE IERNII

Lazăr Laura, Colegiul Național „Onisifor Ghibu”

Iarna îmbracă pământul într-o mantie de zăpadă, care acoperă dealurile, pădurile și câmpiile într-un alb imaculat. Această liniște vizuală oferă o pauză naturii după efervescenta verii și a toamnei. Arborii goi, lipsiți de frunze, prin adormiți sub greutatea zăpezii, iar râurile înghețate completează tabloul iernii. Anotimpul rece, adesea privit în mod tradițional prin imagini familiare precum zăpada, frigul și natura adormită, oferă, în realitate, un spațiu generos pentru exprimări creative și inovatoare. În literatură, artă, cinematografie și chiar în noile medii digitale, reinterpretarea acestui anotimp aduce perspective originale ce pot transforma percepția publicului și pot redefini simbolistica sa clasică.

În artă și design anotimpul rece este asociat de obicei cu o paletă monocromatică, dominată de alb, gri și albastru. Însă, noi tendințe artistice explorează acest cadru prin tehnici inovatoare. De exemplu, reprezentările futuriste aduc accent de culori vibrante în contraste îndrăznețe cu peisajele de iarnă. Iarna, anotimpul care încheie ciclul naturii, aduce cu sine o transformă profundă a peisajului și a atmosferei. Este un sezon al contrastelor, care îmbină liniștea cu sărbătoarea, frigul aspru cu căldura sufletească și imobilitatea naturii cu forfota pregătirilor de iarnă. Dincolo de frigul și zilele scurte, iarna un simbol al purificării, al odihnei și al speranței pentru un nou început. Această reinterpretare depășește granițele staticului și evocă ideea că frigul este și el viu, transformator.

În literatură, iarna a fost simbolizată adesea ca un anotimp al sfârșitului, al solitudinii și introspecției. Totuși, autorii contemporani aduc perspective noi asupra anotimpului rece, redefinindu-l ca un simbol al rezilienței și al regenerării. În loc să fie un final al ciclului vieții, iarna devine o pauză necesară pentru regenerarea naturii, o metaforă a răbdării și a tăriei în fața dificultăților. De asemenea, tehnicile narative inovatoare, precum realismul magic, combină elemente fantastice cu iarna, transformând-o într-un spațiu al posibilităților infinite.

În mediul vizual, anotimpul primit oferă o estetică unică, dar noi tehnologii și perspective schimbă modul în care este capturat. Filmele SF și de animație folosesc diferite metode pentru a crea lumi supranaturale inspirate de ghețari, furtuni de zăpadă și lumini nordice. De asemenea, fotografia modernă abordează iarna într-o manieră experimentală ca pe o coregrafie naturală în continuă mișcare. Astfel, frigul devine fundalul perfect pentru povești despre echilibru, fragilitate și măreție. Iarna devine un spațiu al imaginației tehnologice, un peisaj abstract ce transcende limitele percepției umane.

În contextul schimbărilor climatice, iarna capătă o nouă semnificație. În reprezentările artistice și științifice inovatoare, aceasta nu mai este doar o perioadă de frig, ci și un simbol al fragilității ecosistemelor. Instalațiile artistice tematice, filmele documentare și proiectele educaționale aduc în prim-plan dispariția ghețarilor, pericolele încălzirii globale și importanța conservării naturii. Acest tip de reprezentare creează un dialog între artă, știință și conștiința publicului.

În concluzie, iarna nu este doar un anotimp al frigului, ci și un timp al frumuseții, al reflecției și al apropierii sufletești. Este o durată în care natura și oamenii găsesc răgazul necesar pentru a renaște mai puternic odată cu sosirea primăverii. Iarna este un anotimp al răbdării și al introspecției. Ne învață să apreciem momentele de liniște și să ne bucurăm de lucruri simple: un ceai fierbinte, o carte bună sau un peisaj înzăpezit. De asemenea, nu oferă posibilitatea să reflectăm asupra anului care a trecut și să ne pregătim pentru viitor. Perspectivele inovatoare în reprezentarea anotimpului recepționează o abordare modernă, în care iarna nu mai este percepută doar ca un simbol al frigului și al retragerii în sine, ci devine un spațiu al creației, al posibilităților tehnologice și al dialogului ecologic. Fie că vorbim despre artă, literatură sau medii digitale, reinterpretarea acestui anotimp oferă noi dimensiuni estetice și simbolice, provocându-ne să privim iarna cu alți ochi: ca pe o sursă de inspirație și reflecție profundă asupra lumii noastre.

Ne place iarna!

Știam, având proprii mei copii, că iarna este atât de așteptată de cei mici, care nu înțeleg de ce adulții nu așteaptă iarna cu atâta nerăbdare. Ei nu știu ce înseamnă să dezgheți mașina, costurile căldurii, drumul înzăpezit, etc. Pentru ei totul e minunat, începând de la luminițele care împodobesc orașul, până la bradul de acasă. Și da, avându-i alături și acasă și la școală, am început să privesc iarna prin ochii lor. Și ce bine e! Parcă mă întorc în copilărie și retrăiesc acea bucurie care trece dincolo de orice probleme. E privilegiul pe care noi, dascălii, îl avem.

Și pentru că iarna trebuie musai să vină pe 1 decembrie, noi începem să sărbătorim atunci. Fiind ziua națională, am organizat la școală concursuri pe clase cu produse tradiționale, prezentări ale regiunilor României și standuri tradiționale. A fost o explozie de culoare, dar și de bucurie! Îmbrăcați în costume populare, copiii au cântat, au prezentat, au mâncat, dar mai ales s-au veselit. Și noi alături de ei, doar bucuria e molipsitoare!

Nu peste mult timp, tot ei, copiii noștri dragi de la școală, au dorit să împodobească bradul, un brăduț nu foarte mare, dar care să schimbe atmosfera clasei, să aducă iarna lor dragă mai aproape. Zis și făcut! Dar nu doar atât. Au adus de acasă fructe, dulciuri și alte surprize, pentru a vizita alți copii. Bucuria de a dăru...

Și dacă nu așa, cum altfel să ne bucurăm de iarnă? Oricum urmează vacanța, în care vom face o mulțime de lucruri. Și ce multe urechi mi-ar trebui pentru a asculta toate poveștile lor! Dar până să plece în vacanță, au pus iarna pe hârtie, așa cum au știut ei, cu toată bucuria. Să spună cineva că nu avem ce învăța de la copii!

Și în sfârșit, dar nu în cele din urmă, iarna vine cu minunatele sărbători, cu colinde și cu amintirea Nașterii Mântuitorului în ieslea din Betleem. Iar anul nou ne bate la ușă, cu speranța că va fi mai bine. Sărbători binecuvântate!

Un cœur en hiver

Prof. Lolea Alina

Colegiul Economic "Francesco Saverio Nitti" Timisoara

- Et vous, madame, quelle est votre saison préférée ?
- J'aime toutes les saisons, mais c'est l'été que je préfère.

Comme chaque année, les vacances de fin d'année approchaient à grands pas. Elle pensait aux hivers qu'elle avait connus, jeune professeure, auprès de ses élèves, et parmi tant de souvenirs, il y en avait un qui le hantait depuis longtemps.

C'était un beau jour d'hiver avec des congères qui couvraient la ville. Elle, jeune étudiante de 20 ans, se frayait un chemin vers le service Administration de l'Ecole Polytechnique pour se faire procurer une signature lui permettant de se loger dans un pavillon du campus.

Seule dans la grande ville, elle vivait avec terreur le moment de la rencontre avec la personne qui approuvera sa demande.

Le trajet jusqu'au centre-ville était long et pénible. C'était l'un de ces hivers rigoureux qui la faisait remonter dans son enfance mais aujourd'hui c'était différent.

L'hiver de son enfance avait beaucoup de moments agréables : des sorties avec ses amis pour faire de la luge, des batailles de boules de neige, tant de bons souvenirs à la campagne, chez sa grand-mère.

Maintenant, étudiante en première année en Lettres, seule parmi ces gens, son seul appui restait la foi. Elle pria en traversant la Place de l'Opéra et, anxieuse, elle frappa à la porte du service Administration. Elle a dû patienter quelques minutes mais finalement, elle réussit à obtenir la signature.

En sortant du bâtiment, des flocons de neige tourbillonnaient et le vent soufflait très fort. Elle eut peur que sa feuille de papier ne s'envole pas et rapidement, elle la cacha dans son manteau.

Elle respira profondément mais la peur l'accompagna jusqu'au campus. Elle posa la feuille blanche sur la table.

Dehors, il faisait très froid et elle savait qu'elle devait continuer à faire de son mieux pour vivre, pour dompter ses peurs, ses pleurs, sa solitude.

Elle devait continuer toute seule, vingt ans après, dans le silence de l'hiver, dans ce moment joyeux et sensible quand l'un de ses élèves lui avait posé la question en début de séance.

PROIECT EDUCATIONAL
„CRACIUNUL IN SUFLETELE COPIILOR,
ACTIVITATE-CONCURS

Perioada de desfasurare :
decembrie 2023

Argument

*„ Craciunul nu este o perioada , nici un sezon , ci o stare de spirit . Adevaratul spirit al Craciunului inseamna sa pretuiesti pacea si bunavointa , sa oferi , din plin , compasiune ., ,
(Calvin Coolidge – al XIII –lea presedinte al S.U.A)*

Sarbatorile de iarna sunt un prilej de bucurie atat pentru cei mici , dar si pentru cei mari. Obiceiurile si traditiile romanesti sunt ritm si muzicalitate , adanca simtire ; reprezinta mandrie , incredere, speranta, dragoste de viata ,voiosie, bucurie.

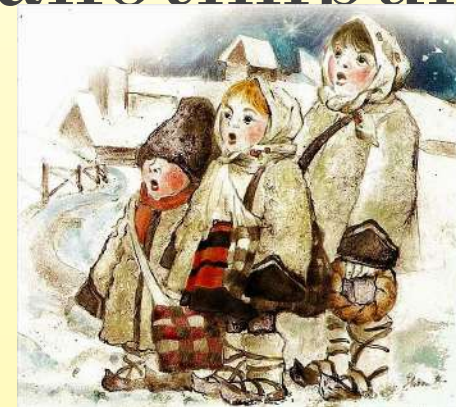
-
- **Apropiindu-i pe copii de cunoasterea folclorului le deschidem o portita spre cunoastere interioara , deoarece folclorul este**
  - **„ identitate „ pentru fiecare individ al neamului din care isi are obarsia si mai ales ca Banatul este un taram minunat , cu oameni ce nu lasa sa se piarda frumusetile cuprinse in obiceiurile si traditiile acestor meleaguri.**
  - **Proiectul propus urmareste transformarea reala a prescolarilor in actori principali ai demersului educational , urmarindu-se atingerea unor obiective de natura formala , informala , socio – comportamentala.**
  - **De aceea , prin activitatile cuprinse in acest proiect , ne-am propus sa aducem mai aproape de sufletele noastre obiceiurile si traditiile , peisajul mirific al iernii si al spiritului Sarbatorilor de iarna , in special a Nasterii Domnului Iisus Hristos, spre a ne umple inima de bucurie si a ne inalta sufletul intr-o zi sfanta.**

SCOPUL PROIECTULUI

Afirmarea , cunoasterea si promovarea obiceiurilor si traditiilor noastre populare , autentice , romanesti , in randul prescolarilor , contribuind astfel la sensibilizarea copiilor in ceea ce priveste arta si traditia populara , in anotimpul rece.

Obiectivele proiectului

- * Cunoasterea traditiilor si obiceiurilor de iarna specifice poporului roman in vederea promovarii lor in randul copiilor , parintilor si cadrelor didactice;**
- *Dezvoltarea spiritului de admiratie fata de valorile autentice romanesti ;**
- * Stimularea si promovarea capacitatii creatoare ale copiilor si cadrelor didactice;**
- *Dezvoltarea relatiilor de colaborare intre prescolari / familie si cadrele didactice/ gradinita ;**
- * Promovarea traditiilor si obiceiurilor de iarna la nivel de unitate scolara ;**
- * Dezvoltarea dragostei pentru traditiile si obiceiurile de Craciun ;**
- * Dezvoltarea capacitatii de sensibilizare a prescolarilor pentru a deveni purtatori si pastratori ai portului , traditiilor si obiceiurilor noastre ;**
- * Educarea noii generatii in conservarea si promovarea traditiilor populare specifice sarbatorilor de iarna , in special ale Craciunului .**

GRUPUL TINTA

* Prescolarii Grădinitei cu program prelungit
Remetea Mare ;

BENEFICIARIII PROIECTULUI

Parintii prescolarilor

Membrii comunitatii locale

Institutiile locale : Primaria

ECHIPA DE PROIECT

Coordonator : Director ,

Prof . RAMONA LAIOS

ORGANIZATORI :

Prof.

Prof Lungu Monica

PARTENERI DE PROIECT

Primaria comunei Remetea Mare ; Consiliul local

STRATEGII DE REALIZARE

Activitatile sustinute in cadrul proiectului se vor desfasura sub forma de concurs si vor fi impartite pe 3 sectiuni :

- 1) Sectiunea **POEZII** – poezii specifice sarbatorii Nasterii Domnului ;
- 2) Sectiunea **INTERPRETARE COLINDE** – Colinde religioase ;
- 3) Sectiunea **ATELIER DE CREATIE** – Ornamente de brad , colaje ;
- 4) Dansuri (vals,dans cu castaniete)

JURIUL CONCURSURILOR

* Cadrele didactice ale Gradinitei cu program prelungit si Gradinitei cu program normal Ianova :

* Reprezentantii Primariei Remetea Mare .

LOCUL DESFASURARII :

Activitatile se desfasoara atat in incinta gradinitei cat si in sala de evenimente .

EVALUAREA PROIECTULUI

* Acordarea de diplome, pentru toate activitatile prezentate din cele patru sectiuni , si pachete cu dulciuri

* Fotografierea tuturor momentelor artistice .

REZULTATE AȘTEPTATE

Familiarizarea cu tradițiile și obiceiurile specifice poporului nostru , introducerea în educația religioasă trebuie să fie un deziderat . La această vârstă copilul este asemeni unui câmp gol , care așteaptă să fie semănat cu acele valori esențiale ale umanității , ce vor face din el un om mandru de moștenirea sa culturală și de apartenența sa religioasă .

Implicarea în acest proiect le dă ocazia copiilor să-și consolideze unele cunoștințe despre sărbătorile de iarnă , despre tradițiile și obiceiurile românești pe care le stim de la strămoșii noștri , din dorința de a păstra via frumoșetea și proșpetimea lor .

Crăciunul , o sărbătoare a sărbătorilor , ne aduce la toți zambetul pe buze , speranța și dragoste în suflete .

Copiii au un loc special în cadrul acestei sărbători . Acest concurs se adresează copiilor din GRADINITA P.P. REMETEA MARE , care vor avea prilejul să-și valorifice talentul și creativitatea .

„TULBURĂRILE DE LIMBAJ LA PREȘCOLARI”

*Prof. inv. preșcolar: MÂNDRU FLORELA-MIHAELA
Școala Gimnazială „Alexandru Piru” Mărgineni, Bacău*

Tulburările de limbaj reprezintă rezultatul disfuncțiilor intervenite în recepționarea, înțelegerea, elaborarea și realizarea comunicării scrise și orale din cauza unor afecțiuni de natură organică, funcțională, psihologică sau educațională, care acționează asupra copilului mic în perioada apariției și dezvoltării limbajului. Datorită strânsei legături a limbajului cu celelalte procese psihice, îndeosebi, cu gândirea, se impune ca o necesitate prevenirea și corectarea tulburărilor de limbaj.

Logopedia (logos=cuvânt; paidea= educație) ca știință s-a constituit, după cum arată E. Verza, din rațiuni practice și teoretice, făcând posibilă sintetizarea cunoștințelor despre limbaj și formulând metodologia specifică limbajului tulburat.

Pentru a interveni în mod eficient și în cunoștință de cauză, educatoarea trebuie să cunoască principalele categorii ale dizabilităților de limbaj care se întâlnesc la vârsta preșcolară. Identificarea precoce a copiilor cu tulburări de limbaj este extrem de importantă, deoarece intervenția de corectare și recuperare a limbajului se face cu un efort mult mai mic la această vârstă.

În același timp, colaborarea educatoarei cu familia este foarte importantă pentru că părinții sunt aceia care constată primii dificultățile de vorbire ale copilului, și tot ei, din proprie inițiativă sau la recomandarea educatoarei se prezintă la cabinetul logopedic pentru un control de specialitate.

1. Clasificarea tulburărilor de limbaj. Clasificarea va avea în vedere mai multe criterii: anatomo-fiziologic, etiologic, lingvistic și psihologic.

- a. tulburări de pronunție: dislalia, rinolalia și dizartria
- b. tulburări de ritm și fluentă a vorbirii: bâlbâiala, tahilalia, bradilalia, logonevroza, aftongia și tulburări pe bază de coree
- c. tulburări de voce: afonia, disfonia și fonostenia
- d. tulburări ale limbajului citit-scris: dislexia-alexia și disgrafia-agrafia
- e. tulburări polimorfe: afazia și alalia
- f. tulburări de dezvoltare a limbajului: mutism psihogen, electiv sau voluntar și întârzierea în dezvoltarea generală a vorbirii
- g. tulburări ale limbajului bazate pe disfuncții psihice: dislogii, ecolalii, jargonofazii, bradifazii

2. Caracterizarea tulburărilor de limbaj. Din cele prezentate mai sus ne vom opri asupra celor întâlnite cel mai frecvent la preșcolari:

Tulburările de pronunție.

Se întâlnesc frecvent la copiii preșcolari, cea mai întâlnită este dislalia, care constă în abaterea de la vorbirea standard prin pronunția incorectă a unor sunete, silabe și chiar cuvinte. Pot apărea omisiuni de sunete și silabe, înlocuiri sau substituiri, inversarea lor și pronunția deformată. În funcție de întinderea acestor fenomene și de gravitatea lor se delimitează trei forme dislalice:

- *dislalia simplă sau parțială*, când apar deteriorări numai la nivelul anumitor sunete
- *polimorfă*, când sunt alterate majoritatea sunetelor sau silabelor
- *totală*, ce se extinde la nivelul cuvintelor

La copilul antepreșcolar, dislalia are natura fiziologică, ca urmare a nedezvoltării suficiente a aparatului fonoarticular și a sistemelor cerebrale implicate în actul vorbirii. După vârsta de 3-4 ani, acestea devin suficient de dezvoltate pentru a putea realiza pronunția corectă.

În ce privește frecvența și gravitatea dislaliilor, acestea trebuie raportate la specificul limbii, la etiologie, la existența altor deficiențe și la particularitățile psihoindividuale ale persoanei. Unii autori (Sheridan) apreciază că la vârsta de 5 ani dislaliile sunt în proporție de 26% la fete și de 34% la băieți.

Sunetele mai frecvent afectate sunt cele care apar mai târziu în vorbirea copiilor: vibranta „r”, africatile „ce, ge, t”, siflantele „s, z”, șuierătoarele „ș, j”. De asemenea, consoanele sunt mai des afectate decât vocalele. La acestea se adaugă și existența unor așa numite cuvinte „critice”, care prin tensionarea psihică ce o provoacă, creează dificultăți și mai mari în planul expresiei verbale.

Dislalia poate fi provocată de o serie de factori, cum ar fi: imitarea unor persoane cu o pronunție deficitară, existența mediului educativ nefavorabil, care nu asigură stimularea vorbirii, încurajarea copilului preșcolar de către adult în pronunțarea peltică (pentru amuzament), ceea ce duce la stabilizarea deprinderii greșite, implantarea defectuoasă a dinților, diferitele anomalii ale aparatului bucal, cum sunt: despicăturile de buza și vâl, despicăturile maxilo-velo-palatine (cunoscute și sub numele de „buză de iepure” și „gură de lup”), deficiențe cerebrale, insuficiența dezvoltării psihice, deficiente ale auzului etc.

În funcție de cauzele care stau la baza deficiențelor de pronunție, dislaliile se împart în organice și funcționale. Dislaliile organice numite și dislogii, sunt provocate de anumite deficiențe anatomofiziologice la nivelul aparatului articulator. Printre deficiențele anatomice incriminate se află prognatismul și progenia, amplasarea deficitară a dinților, frenul lingual prea scurt, despicăturile maxilo-velo-palatine („gura de lup” și „buză de iepure”).

Dislaliile audiogene sunt determinate de lezarea aparatului auditiv, care împiedică formarea pronunției corecte. Înzăzarea aparatului auditiv, deteriorări ale sunetelor (în special „m, n”) provocate de vegetațiile adenoide, de polipi duc la tulburări de articulație, numite rinolalii.

Dislaliile funcționale sunt provocate de unele întârzieri în dezvoltarea intelectuală, de metode educaționale greșite și de imitarea vorbirii deficitare din anturajul copiilor.

Disartria este cea mai gravă dintre tulburările de articulație și are la bază afecțiunea căilor centrale și ale nucleilor nervilor care participă la pronunție. Ea se caracterizează printr-o vorbire confuză, disritmică, disfonică, cu rezonanță nazală și pronunție neclară. La disartrici apar și o serie de complicații psihice ce se referă la tulburări afective, senzoriale, mentale, psiso-sociale și de motricitate.

Tulburările de ritm și fluență

Aceste tulburări cuprind bâlbâiala, logonezroza, tahilalia, bradilalia, tulburările pe bază de coree. Acestea sunt tulburări ale vorbirii orale, mai grave decât cele de pronunție, mai ales prin efectele negative pe care le au asupra personalității și comportamentului persoanei.

Bâlbâiala se caracterizează printr-o dificultate mai mare în vorbire și apare mai frecvent la băieți. Ca urmare a bâlbâielii se produc perturbări la nivelul personalității și al comportamentului. Bâlbâiala se prezintă sub trei forme: clonică, tonică și mixtă.

În bâlbâiala clonică apar întreruperi ale fluenței vorbirii, determinate de prelungirea sau repetarea unor sunete și silabe.

În forma tonică se produce un blocaj la nivelul primului cuvânt din propoziție, prin prezenta unui spasm articulatoriu ce poate dura mai mult sau mai puțin în funcție de gravitatea acesteia.

Forma mixtă este mai complexă deoarece sunt prezente caracteristicile primelor două, cu predominarea uneia dintre ele.

3. Terapia deficiențelor de limbaj. Eficiența corectării tulburărilor de limbaj este dependentă de o serie de condiții subiective și obiective.

Activitatea corectiv-recuperativă trebuie să înceapă, în primul rând, cu copiii preșcolari și școlarii mici pentru a evita transformarea tulburărilor de vorbire în deprinderi negative și pentru a înlesni desfășurarea procesului instructiv-educativ în condiții adecvate.

În terapia limbajului tulburat există două categorii mari de metode și procedee. Unele sunt generale și comune pentru toate categoriile de deficiențe, iar altele specifice și se adoptă fiecărui caz în parte, acestea fiind utilizate de către specialistul logoped.

Din categoria metodelor cu caracter general fac parte:

- *Educarea respirației și a echilibrului dintre expir și inspir.* În vederea realizării corecte și ritmice a vorbirii este nevoie de o anumită intensitate a respirației, a jetului de aer necesar emiterii

sunetelor și cuvintelor, de un echilibru între expir și inspir care să imprime o desfășurare ritmică a celor două procese. În felul acesta sunt puse în mișcare elementele aparatului fonoarticulator. Exercițiile menite să contribuie la înlăturarea deficiențelor respiratorii și care măresc capacitatea și volumul respirator sunt: jocurile în aer liber, gimnastica, urmată de expir și inspir prelungit, suflarea în spirometru, exerciții de respirație, recitarea poeziilor ritmice etc.

- *Educarea auzului fonematic.* Auzul fonematic joacă un rol important în discriminarea sunetelor, a silabelor și a cuvintelor ca unități specifice limbajului. Deficiențele auzului fonematic îngreunează imitația verbală caracteristică preșcolarilor și de aici posibilitatea apariției dislaliilor, a tulburărilor de voce, a rinolaliilor, copii cu dificultăți ale auzului fonematic întâmpină greutăți mai mici sau mai mari în recepția corectă a vorbirii, ceea ce diminuează înțelegerea conținutului semantic. Dezvoltarea auzului fonematic se poate realiza, la copiii preșcolari, prin jocuri de ghicire a vocii celor care-i strigă, diferențierea unor sunete de altele, imitarea și identificarea unor animale (sâșăitul șarpeșului, al găscanului), iar la cei mari, prin diferențierea și identificarea sinonimelor, paronimelor, prin recitarea unor poezii ritmice. Dificultățile auzului fonematic sunt deosebit de evidente în învățarea unei limbi străine, când subiectul realizează cu greu pronunția corectă.

- *Dezvoltarea motricității generale și a mișcărilor fonoarticulatorii.* Sunt importante, în primul rând, exercițiile generale care fortifică organismul (trunchiul, gâtul, membrele). Este indicat ca aceste exerciții să se asocieze cu cele de respirație, pentru a înlesni mișcările complexe ale grupelor de mușchi care iau parte în actul de respirație și la activitatea aparatului fonoarticulator în emisia verbală. În scopul dezvoltării organelor fono-articulatorii se pot folosi exerciții pentru dezvoltarea mișcărilor expresivității faciale, linguale, mandibulare, labiale. Sunt eficiente umflarea alternativă a obrazilor, imitarea ritmică a râsului și a surâsului, coborârea ritmică a sprâncenelor, alternativ cu închiderea ochilor, clipirea ritmică etc.

- *Educarea personalității și facilitarea comportamentelor adaptative.* Una dintre funcțiile esențiale ale limbajului este cea de reglare și autoreglare, în tulburările de limbaj, această funcție este sărac reprezentată și se produc perturbații în organizarea și sistematizarea activității psihice, ceea ce face să se reducă încrederea în forțele proprii și să apară o stare de încordare, de teamă față de impresia pe care o produce celor din jur.

În raport cu vârsta cronologică și mintală a subiecților, toate demersurile, ce se subsumează educării personalității vor viza următoarele obiective:

- crearea unui tonus psihic pozitiv pentru activitate și pentru antrenarea în procesul comunicării
- restabilirea încrederii subiectului în forțele proprii
- formarea convingerii că tulburările de limbaj nu presupun deficit de intelect
- conștientizarea faptului că tulburările de limbaj au un caracter temporar și ele pot fi înlăturate printr-o terapie logopedică adecvată
- crearea convingerii că tulburările de limbaj, odată corectate, nu constituie o frână în realizarea profesional-socială a subiecților.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Emil Verza (1997)**, *Psihopedagogie specială, EDP, București*
2. **Mihai Golu, Mihaela Păiș-Lazăr (2004)**, *Psihologie, Editura Economică Preuniversitară, București*
3. **Pantelimon Golu, Mielu Zlate, Emil Verza (1994)**, *Psihologia copilului, EDP, București*

IARNA, INSPIRAȚIE ȘI BUCURIE PENTRU COPII

Prof. înv. primar dr. Mărgărit-Bărăitaru Monica
Școala Gimnazială „I.G.Duca” București

Iarna este anotimpul care ne încântă cu peisaje înzăpezite ce par desprinse din basme, dar care ascund și un mister aparte. Magia iernii este reflectată nu doar în natură, ci și în operele literare care au capturat frumusețea și emoțiile specifice acestui sezon. Poezia iernii a fost adesea reprezentată în opere literare celebre, care ne duc într-o călătorie prin simboluri și metafore specifice iernii. Emoțiile iernii, de la bucurie și liniște la nostalgie și melancolie, au fost explorate în poezie și proză de-a lungul timpului. Iarna a fost mereu o sursă de inspirație pentru scriitori, care aduc în textele lor reprezentări pline de farmec ale acestui anotimp. De la zăpadă până la viscol, iarna continuă să fie un subiect fascinant pentru literatura din toate timpurile.

Elevii știu și simt că fiecare zi a anotimpului alb are o însemnătate aparte, ne aduce bucurii sau poate inspirație. Acest anotimp atât de îndrăgit de copii ne-a inspirat, astfel încât în clasa noastră, atât în cadrul activităților clasei, dar și desfășurând activități extracurriculare fiecare elev a avut ocazia să zugrăvească, în mod propriu imaginea iernii și să dea o semnificație aparte sărbătorii Nașterii Domnului.

Când ninge, totul se îmbracă în haine strălucitoare de nea. După cum bine știm, pe lângă multiplele oportunități de recreere, activitățile extracurriculare sunt menite să le dezvolte elevilor spiritul de competiție, să le valorifice potențialul intelectual și aptitudinile, să le stimuleze creativitatea și inițiativa și, nu în ultimul rând, să le deschidă inima spre a oferi un zâmbet celor care au nevoie.

Pornind de la aceste considerente, în preajma sărbătorilor de iarnă am derulat un șir de activități la care elevii au participat, ca de obicei, cu mare drag. Obiectivele principale au fost stabilite în urma consultării elevilor care și-au exprimat dorința de a desfășura activități variate:

- cunoașterea, păstrarea și continuarea tradițiilor populare legate de sărbătorile iernii;
- stimularea creativității și expresivității prin realizarea unor lucrări plastice, colaje, felicitări, creații literare;
- valorificarea potențialului creativ al elevilor.

Am încercat ca, pe tot parcursul desfășurării activităților să urmărim câteva obiective care să aducă la final feedback-ul dorit. Astfel, ne-am propus ca elevii: să cunoască, să păstreze și să contribuie la transmiterea tradițiilor populare legate de sărbătorile iernii, să audieze și să prezinte legende, poezii, povestiri care să ilustreze tradițiile și obiceiurile Sărbătorilor de Crăciun, să povestească despre obiceiuri de Crăciun și Anul Nou specifice zonei, să realizeze desene, colaje, felicitări și alte produse în care să oglindească tema proiectului, să recite versuri închinare sărbătorilor de iarnă, de Crăciun și de Anul Nou, să interpreteze colinde, plugușorul, sorcova, să-și exprime sentimentele, trăirile și impresiile.

Fiecare elev s-a implicat în activități independente de culegere de informații referitoare la sărbătorile anotimpului alb, selectarea de poezii și colinde potrivite sărbătorilor de iarnă. Elevilor

li s-a prezentat, în cadrul unei mese rotunde, un material PPT cu informații referitoare la tradițiile și obiceiurile de Crăciun și de Anul Nou din țara/ zona noastră. În cadrul atelierului de lectură au fost citite poezii și legende cu scopul de a ilustra tradițiile și obiceiurile Sărbătorilor de Crăciun.

A avut loc o dezbatere în cadrul căreia s-au purtat discuții referitoare la informațiile și lecturile prezentate. Fiecare elev a prezentat informații referitoare la tema activității.

În cadrul atelierului de creație elevii au realizat decorațiuni, colaje, desene. Au fost confecționate podoabe cu care s-a împodobit brăduțelul din clasă și ornamente de Crăciun. Au cântat colinde și cântece de iarnă și au dăruit decorațiuni confecționate în cadrul atelierului părinților, urându-le Sărbători fericite. În cadrul programului artistic au fost recitate versuri religioase închinare sărbătorii de Crăciun, s-au interpretat colinde, plugușorul, sorcova. Crearea unei atmosfere de sărbătoare a făcut ca activitatea să aibă un impact deosebit atât pentru elevi cât și pentru cadrele didactice și alte persoane implicate.

Iarna este un anotimp magic, un timp al schimbărilor și minunilor naturii. Deși poate părea că viața se oprește în natură, iarna este plină de activități și lecții interesante pentru copii. Există diferite moduri prin care copiii pot învăța despre natură în sezonul de iarnă, oferind activități și experimente distractive și educative.

Bibliografie:

1. SIM. FL. Marian – *Sărbătorile la români, Studiu etnografic I*, Ediție îngrijită de Iordan Darcu, Editura Fundației Culturale Române, 1994
2. *Folclor Românesc I*, Editura Minerva, București, 1981

IARNA,

REFLECȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN CULOARE

Scoala Gimnazială Tudor Vladimirescu

Prof. Marinescu Laura Constanța

Arta plastică a oferit dintotdeauna artiștilor șansa de a-și exprima emoțiile profunde, folosind un limbaj propriu, care de cele mai multe ori nu poate fi exprimat în cuvinte. Talentul creator este desigur un dar înnăscut, însă prin însușirea elementelor de limbaj plastic, exercițiu, atenție și concentrare, comunicarea prin imagini te ajută să intri în rezonanță cu mesajul transmis, ordonându-ți și șlefuiindu-ți propria activitate.

Natura este o sursă inepuizabilă de inspirație. Explorarea frumuseții naturii a fost dintotdeauna un element important în crearea unui peisaj, fiecare anotimp în parte transmițând o atmosferă distinctă. În contemporaneitate, artiștii plastici adoptă tehnici inovatoare și perspective noi pentru a capta esența anotimpului și pentru a transmite emoțiile asociate acestuia.

Iarna, anotimpul rece vine cu peisaje dramatice dar și cu multiple elemente simbolice care accentuează contrastul dintre frigul exterior și căldura emoțiilor umane. În vederea creării unei imaginii sugestive, artiștii contemporani abordează diverse tehnici ce îi fac uneori să se îndepărteze de peisajele tradiționale. În loc de paleta clasică de alb și albastru, unii artiști folosesc culori vibrante pentru a reda energia ascunsă a anotimpului. Aceste interpretări accentuează contrastele dintre cald – rece, generând lucrări pline de viață. Texturile înghețate ale zăpezii sunt recreate folosind uneori materiale neconvenționale, precum sticla, metalul, plasticul, materiale textile sau rășini, într-o reinterpretare modernă a suprafețelor naturale. Prin tehnici de suprapunere transparentă, artiștii creează imagini stratificate care accentuează complexitatea stărilor sufletești, punând în evidență elemente de reflecție interioară specifice anotimpului iarna.

În cadrul activității didactice, iarna este un subiect ideal pentru a stimula creativitatea elevilor, pentru a le oferi bucurie și noi perspective asupra tehnicilor și materialelor artistice. Prin intermediul exercițiilor creative, elevii pot descoperi legături subtile între artă, natură și propriile emoții. Folosirea unor materiale neconvenționale, ajută elevii să exploreze diverse texturi. Îndrumarea acestora să reprezinte zăpada, gheața, senzația de frig prin forme și culori, fără a

recurge la imagini figurative clasice. Folosirea a altor elemente pentru a sugera efecte vizuale care imită reflexiile gheții sau aducerea unor culori vibrante în loc de paleta clasică de alb și albastru folosită de unii artiști. Elevii pot combina culorile tradiționale de iarnă cu tonuri neașteptate, calde precum portocaliul aprins sau reci precum albastrul, movul intens, pentru a sugera energia ascunsă a peisajelor reci. Folosirea unor tehnici mixte prin suprapunerea culorilor cu alte materiale pentru a crea efectul de profunzime, reflectând astfel complexitatea unei naturi hibernale, explorarea umbrelor lungi și a reflexiilor luminii pe zăpadă pentru a capta atmosfera iernii. Toate acestea înnoiesc reprezentările tradiționale, dar oferă și oportunități valoroase de exprimare.

Toate impresiile vizuale, create într-o imagine se datorează existenței luminii și culorii. O culoare nu este întotdeauna percepută la fel, ea depinde de mediul din jurul ei. Aceste efecte sunt sugestive prin comparație cu zonele alăturate. Lumea din jurul nostru se deslușește datorită capacității ochiului de a distinge între zonele de strălucire și culoare diferite. Astfel elevii prin realizarea unor exerciții de contrast cromatic, dobândesc noi exprimări artistice în compoziții care sugerează căldura interioară în contrast cu peisajul înghețat. Activitatea practică și cunoașterea simbolismului culorilor, pot evoca stări emoționale diverse legate de iarnă, cum ar fi melancolia sau bucuria și încurajează elevii în explorări personale care spun o poveste, folosind metafore vizuale precum reprezentarea unor copaci dezgoliți sau umbre alungite, în compoziții care reflectă contrastul dintre fragilitatea naturii și forța regenerării.

Dialogul dintre forma și culoare pe teme de iarna nu este doar o explorare a esteticului, ci și o invitație la introspecție și experiment prin care se pot deschide noi orizonturi de învățare și exprimare artistică, consolidând astfel legătura dintre om, natură și artă. Activitățile practice, îmbinate cu reflecția și explorarea personală, permit elevilor să descopere frumusețea și complexitatea iernii.

Prin tehnici variate și abordări interdisciplinare, iarna devine un prilej pentru elevi să-și exprime creativitatea într-un mod autentic și profund, conectându-se cu natura și cu sinele. Integrarea acestor reflecții în arta plastică, pot descoperi noi perspective asupra anotimpului rece, transformându-l într-un spațiu al creativității și al emoției.

Bibliografie

- „*Vezi*” *Comunicarea prin imagine, Adina Nanu, București, Editura Didactică și pedagogică, 2018*

IARNA, DESCRISĂ DE COPII ÎN PICTURI

Mazilu Alexandra Maria
Școala Gimnazială nr. 77-București

Pictorul, profesionist ori amator, indiferent de vârstă, atunci când înfățișează anotimpul alb, rece, îl prezintă sub forma pe care o simte sau așa cum dorește. În cazul copiilor - elevi la școala primară, când li se spune să redea iarna, din punct de vedere cromatic, ei se gândesc, în primul rând, la utilizarea culorilor reci sau a non-culorilor. Astfel, prin intermediul unei activități de învățare, ei au realizat o suprafață colorată în culori reci.

O culoare poate să domine, fie datorită folosirii ei pe o suprafață întinsă, fie întrând prin combinația deosebită în care este introdusă. Acesta este cazul culorii violet, după cum se vede în tabloul cu omul de zăpadă, care zâmbește vesel într-o noapte geroasă,, pe fundalul unui cer cu vârtejuri violete, prin care se obține, cu succes, un efect expresiv.

Ca element de limbaj plastic, pata de culoare reușește să transmită ideile, sentimentele și, bineînțeles, starea de spirit a fiecărui autor. Pentru redarea imaginii acestui anotimp, cea mai accesată este pata picturală, care vibrează și, pentru că se amestecă ușor, variază ca intensitate, lucru foarte bine observat în redarea norilor, a dealurilor acoperite de pătura albă și moale de nea, a bulgărilor care apar ca o avalanșă ce pare că s-a pornit din înaltul cerului.

Însă, picturile copiilor nu se rezumă doar la pete, pentru a crea imaginea iernii, ci se ajută și de rolul constructiv al liniei, pentru a delimita dealurile, pentru a contura norii, vârfurile munților, fulgi de nea răzleți, o casă în depărtare ori un copac stingher. Deși sunt folosite culorile reci, liniile și petele picturale, se îmbină armonios și sugerează luminozitate, acolo unde non-culoarea alb e aplicată în cantitatea mai mare, ori umbră unde non-culoarea negru predomină în amestec, sugerând ideea nopții.

Liniile prezente, cele mai multe, sunt orizontale și circulare, puține verticale, iar cele întretăiate au efecte impresive, de ușor, în cazul tabloului cu ninsoare sau în cel cu munții acoperiți de zăpadă, dar și de greu, în cazul tabloului cu bulgări sau cu omul de zăpadă noaptea. În toate picturile, linia este întreruptă și intră în componența unor structuri cu obstacole, unele puse în calea liniei (precum fulgii de nea în pictura cu omul de zăpadă noaptea), altele devin părți din linii (cum sunt bulgării care cad ca o avalanșă din cer), unele se transformă în linii modulate (norii din peisajul montan ori cei din care cade ninsoarea). Aceste structuri conțin și combinații de linii și puncte, de linii subțiri și groase, care realizează efectul de îndepărtare sau apropiere, liniile curbe întăresc dinamismul, iar cele întinse susțin senzația de monotonie, liniște.

Tonurile de albastru sunt prezente fie pentru a exprima o imagine diurnă, fie una nocturnă. Pentru cea nocturnă, s-a utilizat și un ton închis de violet, care atribuie și dramatism întregului tablou. Așadar, tonurile deschise ne prezintă o zi de iarnă senină, fie la țară, fie lângă munți, ori pe dealuri, iar cele închise o noapte, în care se cerne fulgii de zăpadă.

Se poate observa cum există, totuși, o înviorare vizibilă a cromaticii. Această notă optimistă se bazează pe frecvența mare a albului, pe utilizarea contrastului cantitativ, ceea ce conduce la un contrast valoric accentuat. Contrastul de valoare impulsionează imaginația, iar lumina accentuează atmosfera de liniște, relaxare.

Toate compozițiile prezentate sunt deschise, conduc în afara cadrului, dau impresia că totul continuă și dincolo de tablou, lucru datorat și intensităților de lumină. Se poate observa și contrastul lumină-întuneric, de exemplu efectul de halou. Acest caz e valabil pentru omul de zăpadă, în interiorul căruia se vede intensitatea de lumină, dar și în cazul lunii, construită din multă cantitate de alb. Astfel, devine evidentă valorația determinată de volumetrie, de spațialitate, de structură, susținută de claritatea întregului, de tonul închis al cerului gri.

O altă valorație este foarte bine redată în tabloul cu ninsoare într-un peisaj, la marginea unui sat. Diferența este că aici este o valorație transparentă, creată pe un fundal deschis, evidențiată cu ajutorul unor linii suprapuse, subțiri și orientate în direcții diferite. Iată cum s-a obținut o valorație intensă, prin dirijarea conștientă a luminii, cu ajutorul gradăției culorii pe suprafața plană.

În toate picturile se evidențiază contrastul de cantitate sau contrastul de proporție, susținut de petele picturale, care capătă formă, mărime și contur, dar și o intensitate, care diferă de la o culoare la alta.

Toate aceste elemente de limbaj plastic reușesc să creeze relații între ele, printr-un limbaj specific, creând astfel compoziții expresive, evidențiate printr-o metodică care urmărește să evidențieze următoarele aspecte:

- Relația punct-linie;
- Relația mic-mare/ aproape-depart;
- Modalități de organizare: static-dinamic/ greu-ușor;
- Relațiile punctului cu celelalte elemente de limbaj plastic.

BIBLIOGRAFIE

1. V. Băran, N. Horneț, G. Anghel, "Album metodic de creație artistică plastică", Arta grafică, 1988, București- paginile 8; 115;
2. L. Stan, M. Burada, E. Pascale, D. M. Sima, "Educație plastică- caietul elevului de clasa a II a", Edit. Aramis, 2011, București – pagina 51.

ANOTIMPUL RECE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Megelea Mihaela, Școala Gimnazială Nr 2 Comarnic

Fundamentare teoretică

Anotimpul rece, caracterizat de fenomene naturale spectaculoase și de o simbolistică culturală bogată, oferă oportunități unice de învățare și exprimare creativă. De-a lungul timpului, iarna a fost o sursă nepuizabilă de inspirație pentru poeți, artiști plastici, muzicieni și chiar pentru oamenii de știință. În context educațional, acest anotimp devine un subiect ideal pentru a promova o abordare interdisciplinară a învățării, care să îmbine artele, științele naturii și tehnologiile moderne.

În secolul XXI, educația are tot mai mult nevoie de metode inovatoare care să conecteze elevii cu realitatea cotidiană și să stimuleze gândirea creativă. Iarna, ca temă, oferă profesorilor posibilitatea de a combina activități teoretice și practice, de a valorifica potențialul artistic și științific al elevilor, dar și de a integra noile tehnologii în procesul de predare-învățare. De exemplu, studierea fulgilor de zăpadă sau a schimbărilor climatice legate de anotimpul rece poate deveni punctul de plecare pentru explorări fascinante în domenii precum fizica, ecologia sau tehnologia.

Mai mult, acest anotimp nu este doar o sursă de inspirație artistică sau științifică, ci și un cadru pentru dezvoltarea empatiei și a conexiunilor culturale. Sărbătorile de iarnă, tradițiile și poveștile asociate acestui sezon pot fi valorificate pentru a promova valori precum solidaritatea, generozitatea și respectul pentru diversitate.

Această lucrare își propune să exploreze modalitățile prin care anotimpul rece poate fi reprezentat în activitatea didactică, prin metode contemporane și inovatoare. Vom analiza cum se poate îmbina frumusețea naturală a iernii cu cerințele educației moderne, oferind exemple practice care să inspire profesorii și elevii să descopere noi perspective asupra acestui anotimp fascinant.

Partea practică

I. Anotimpul rece în activitatea didactică

1. Integrarea interdisciplinară

Anotimpul rece poate fi abordat prin activități ce îmbină mai multe discipline precum Literatura și arte vizuale. În acest context pot fi discutate studii ale poeziilor și picturilor ce surprind frumusețea iernii (ex.: „Iarna” de Vasile Alecsandri sau tablourile impresioniste ale lui Monet). Elevii pot crea poezii sau desene inspirate de peisajele de iarnă. În cazul Științelor naturii se pot face observații asupra transformărilor din natură (ciclul apei, formarea zăpezii) sau experimente privind schimbările de temperatură. Nu în ultimul rând, când vorbim de tehnologie și educație putem aduce în vedere crearea modelelor 3D ale fulgilor de zăpadă sau programarea unor simulări digitale despre anotimpurile anului.

2. Activități practice și experiențiale

În acest domeniu ne putem gândi la ateliere creative prin realizarea decorațiunilor de iarnă sau construcția de machete care să reflecte peisajele reci, la proiecte de mediu prin studierea impactului anotimpului rece asupra viețuitoarelor și a mediului (ex.: modul în care animalele se adaptează la frig) sau la ieșiri tematice precum vizite la muzee sau drumeții de iarnă care să ofere exemple concrete pentru învățare.

II. Perspective inovatoare în reprezentarea anotimpului rece

În ceea ce privește elementul de nou, ne putem gândi la utilizarea tehnologiilor moderne folosind realitatea virtuală (VR) prin crearea de medii virtuale care să simuleze peisajele de iarnă, permițând elevilor să exploreze locuri inaccesibile, precum Polul Nord sau programe interactive și aplicații prin utilizarea aplicațiilor educaționale pentru a studia fenomenele meteorologice specifice iernii. De asemenea, promovarea învățării colaborative face ca elevii să poată lucra în echipe pentru a dezvolta proiecte legate de anotimpul rece, cum ar fi povestiri ilustrate, scenete sau colaje digitale. Sau poate consta în încurajarea participării la concursuri de creație cu tematică de iarnă.

Într-o altă ordine de idei putem merge către abordări artistice contemporane ca street art și instalații, în cadrul cărora elevii pot fi implicați în crearea de lucrări urbane temporare inspirate de iarnă sau ne putem gândi la fotografie ce presupune realizarea de albume foto tematice, prin care elevii să surprindă frumusețea anotimpului rece din propria perspectivă.

Un exemplu concret din practica didactică este proiectul intitulat „Iarna în ochii copiilor”, la clase gimnaziale. Așadar, elevii din clasele gimnaziale pot explora științific fenomenele naturale asociate iernii. Profesorul organizează un experiment în care elevii studiază cristalizarea apei și formarea gheții. Materiale necesare: recipiente, apă, sare și un congelator sau gheață carbonică. Elevii observă cum soluțiile suprasaturate de sare pot genera cristale de gheață. Rezultatul constă în notarea de către elevi a observațiilor, fotografiază cristalele formate și discută despre structura moleculară a apei. Impactul avut vizează activitatea care coroborează teoria (lecții despre stări de agregare și temperatură) cu practica, dezvoltând competențe STEM și curiozitatea științifică.

Un alt proiect poate fi un atelier de poezie și teatru la clase liceale. Elevii de liceu pot explora iarna prin artă și literatură, punând accent pe exprimarea emoțională și creativă. Profesorul propune lectura unor poezii tematice (ex.: „Iarna” de George Bacovia sau „Noapte de iarnă” de George Topîrcănu). Elevii compun propriile poezii inspirate de anotimpul rece, explorând teme precum singurătatea, bucuria sărbătorilor sau frumusețea naturii. Poeziile sunt integrate într-un scenariu pentru un spectacol de teatru, care include decoruri tematice (fulgi de zăpadă, copaci înghețați) și interpretare artistică. Rezultatul este reprezentat de faptul că spectacolul este prezentat în fața colegilor și părinților, contribuind la dezvoltarea abilităților de prezentare și colaborare. Activitatea combină analiza literară cu exprimarea artistică și teatrală, dezvoltând empatia și încrederea în sine.

Un ultim exemplu de proiect poate fi o explorare virtuală, denumit „O călătorie în regiunile polare” ce poate fi aplicat atât la clase gimnaziale cât și liceale. Activitatea constă în utilizarea resurselor digitale (realitate virtuală, aplicații educaționale precum Google Earth), elevii explorează regiunile polare pentru a înțelege cum arată iarna extremă. Profesorul ghidează elevii printr-un tur virtual al Antarcticii sau al habitatului urșilor polari. Rezultatul constă în crearea de postere sau prezentări multimedia pentru a împărtăși informațiile descoperite. În acest sens, activitatea stimulează gândirea critică, folosirea tehnologiei și înțelegerea diversității ecosistemelor.

Așadar, aceste exemple concrete demonstrează cum anotimpul rece poate fi utilizat pentru a crea activități didactice captivante, practice și interdisciplinare, adresând atât nevoile academice, cât și cele creative ale elevilor.

Concluzii

Reprezentarea anotimpului rece în activitatea didactică reprezintă o oportunitate de a combina învățarea tradițională cu metodele inovatoare și interdisciplinare, contribuind la dezvoltarea creativității și a gândirii critice a elevilor. În procesul de predare, acest subiect poate servi drept punct de plecare pentru numeroase activități care depășesc granițele unui

singur domeniu de studiu.

Prin integrarea diferitelor discipline – literatură, științe, arte vizuale, tehnologie – tema anotimpului rece permite profesorilor să creeze experiențe de învățare captivante. Elevii au ocazia să analizeze fenomenele naturale, să exploreze aspectele culturale și să-și exprime propriile interpretări artistice.

Activitățile practice, precum crearea de lucrări artistice sau proiectele colaborative, îi încurajează pe elevi să-și dezvolte imaginația și să găsească soluții creative pentru exprimarea conceptelor legate de iarnă. Aceste abordări pot include atât metode clasice, cât și tehnologii moderne, precum realitatea virtuală sau aplicațiile digitale.

Anotimpul rece, cu specificitatea sa poetică și vizuală, creează un cadru potrivit pentru activități care trezesc emoții și stimulează conexiunile personale ale elevilor cu natura și cultura. De exemplu, poeziile, poveștile și imaginile legate de iarnă pot deveni un prilej de reflecție asupra frumuseții naturale sau a tradițiilor culturale asociate acestui anotimp.

În cadrul proiectelor de mediu, elevii pot învăța să aprecieze importanța schimbărilor sezoniere și să înțeleagă modul în care acestea influențează ecosistemele. Astfel, ei dobândesc competențe științifice, ecologice și sociale, devenind mai conștienți de responsabilitatea lor față de mediu.

Prin includerea tehnologiilor moderne, cum ar fi realitatea virtuală sau aplicațiile interactive, elevii pot experimenta anotimpul rece într-un mod inovator. De exemplu, utilizarea VR pentru a explora regiuni arctice sau experimentele practice legate de fenomenele fizice ale iernii îmbogățesc experiența educațională.

Activitățile de grup, cum ar fi crearea unor proiecte comune despre iarnă, dezvoltă spiritul de echipă și competențele de comunicare ale elevilor. Astfel, ei învață nu doar informații noi, ci și cum să lucreze eficient împreună.

În concluzie, abordarea contemporană și inovatoare a anotimpului rece oferă multiple beneficii educaționale. Ea nu doar că îmbogățește procesul de predare-învățare, ci și contribuie la formarea unor cetățeni creativi, empatici și bine pregătiți pentru lumea în continuă schimbare. Implementarea acestor metode în școli reprezintă o investiție valoroasă în viitorul educației.

Bibliografie

1. Alecsandri, Vasile. „Poezii populare ale românilor.” Editura Minerva, București.
2. Dewey, John. „Educația prin experiență.” Editura Sigma, 2000.
3. Montessori, Maria. „Descoperirea copilului.” Editura Didactică și Pedagogică, București.
4. Smith, R. „Art and the Seasons: Contemporary Approaches.” Cambridge University Press, 2018.
5. Resurse digitale:
  - Aplicația „Google Earth VR” pentru explorări virtuale.
  - Platforma „Khan Academy” pentru lecții interactive despre anotimpuri.

Anotimpul rece - o aventură magică pentru cei mici

Miclea-Priporan Georgiana – profesor în învățământul preșcolar la Grădinița cu program prelungit Camigo (Cluj-Napoca)

Iarna este un anotimp special, plin de magie, povești și jocuri. Pentru copiii de vârstă preșcolară, această perioadă a anului devine o scenă perfectă pentru a învăța, a se distra și a descoperi lumea din jurul lor într-un mod cu totul nou. Cu ajutorul artei, tehnologiei și activităților creative, iarna poate fi transformată într-o aventură captivantă. Iarna este anotimpul în care poveștile prind viață. Fulgii de nea devin personaje fantastice, iar zăpada ascunde comori misterioase. În grădinițele moderne, educatorii folosesc povești interactive pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă frumusețea naturii iernii. De exemplu, prin proiecții luminoase și sunete ambientale, copiii pot intra într-un „regat al gheții”, unde învață despre anotimpuri și animale care hibernează.

Un exemplu îndrăgit de poveste este „Mănușa fermecată”, în care animalele pădurii găsesc adăpost într-o mănușă pierdută în zăpadă. Prin teatru de păpuși sau desene create de copii, povestea devine vie și accesibilă. În plus, copiii sunt încurajați să-și imagineze propriile finaluri, stimulându-le creativitatea.

Educatorii aduc iarna în clasă prin experimente simple și captivante. De exemplu, copiii pot învăța despre „magia gheții” prin congelarea apei în forme interesante sau despre fenomenele naturale prin crearea de fulgi de zăpadă artificiali din bicarbonat de sodiu și apă. De asemenea, cu ajutorul luminii și umbrelor, educatorii creează jocuri care le arată copiilor cum strălucește gheața sau cum cad fulgii de nea. Aceste activități nu doar că îi distrează pe cei mici, dar îi ajută să descopere lumea din jur prin joacă.

Chiar dacă natura este cea mai bună sursă de descoperiri, tehnologia aduce și ea un strop de magie. Cu ajutorul proiecteurului, copiii pot explora imagini cu peisaje de iarnă din întreaga lume: ghețari, Polul Nord sau pădurile ninse. În unele grădinițe, aplicațiile interactive le permit micuților să „atingă” fulgii de zăpadă pe un ecran sau să creeze o pădure de iarnă prin desen digital. Programele de animație simple, cum ar fi cele care transformă desenele pe hârtie în personaje animate, sunt o altă modalitate prin care copiii pot interacționa cu anotimpul rece. Ei pot desena oameni de zăpadă care prind viață pe ecran, încurajându-i să își exprime ideile și să învețe într-un mod ludic.

Iarna nu înseamnă doar stat în interior. Joaca în zăpadă este cel mai simplu și sănătos mod de a experimenta anotimpul rece. Educatorii organizează activități de tip „vânătoare de comori în zăpadă”, unde copiii caută mici obiecte ascunse, învățând să colaboreze și să fie curioși. Construirea unui om de zăpadă sau realizarea unor „opere de artă” din crenguțe și zăpadă este o altă modalitate prin care iarna devine un prilej de exprimare artistică. Aceste activități le dezvoltă copiilor abilitățile motorii și spiritul de echipă.

Anotimpul rece este mai mult decât o perioadă a anului – este o oportunitate de a transforma lumea într-un loc de explorare și învățare pentru copiii preșcolari. Prin povești captivante, activități creative și mici aventuri tehnologice, iarna devine o sursă inepuizabilă de bucurie și descoperiri.

Bibliografie

„Activități creative pentru copii – Iarna”, Ed. Creative Play, 2023.
National Geographic Kids: „Descoperă anotimpurile”, ediția digitală, 2023.
Ghidușia.ro: „Experimente și jocuri pentru preșcolari”, accesat în 2024.
Educație prin Joc, vol. 2, 2023.

Iarna – un anotimp al contrastelor și al reflecției

Prof.Mihai Monica-Gabriela

Liceul Tehnologic „Tiu Dumitrescu”

În acest anotimp, ne putem lăsa gândurile să zboare către introspecție. Iarna ne invită la o pauză, o șansă de a ne opri și de a reflecta asupra anului care a trecut. Sub cerul plin de stele reci, ne putem gândi la visurile noastre, la ce am realizat și la ce urmează să construim.

Deși uneori poate părea dură, cu frigul care pătrunde până în oase, iarna are și darul de a aduce oamenii împreună. Căldura focului din sobă, bucuria unui ceai fierbinte sau veselia sărbătorilor creează momente de apropiere și intimitate.

Mai mult decât atât, iarna este un simbol al renașterii. De sub stratul înghețat, pământul se pregătește în tăcere pentru primăvară. În această ciclicitate, iarna ne amintește că fiecare sfârșit este un nou început.

Iarna aduce cu ea un amestec de nostalgie, liniște și frumusețe. Este momentul în care natura se retrage sub o pătură de zăpadă, iar lumea pare să încetinească. Peisajele înghețate, cu copaci împodobiți în chiciură și drumuri acoperite de albul pur al zăpezii, evocă o atmosferă de poveste.

Iarna este anotimpul care ne amintește că magia există chiar și în cele mai simple lucruri. Este suficient să privim un fulg de nea – un miracol al geometriei naturale, unic și irepetabil – ca să înțelegem că iarna poartă o vrajă proprie. Această magie nu vine doar din peisajele înghețate sau din sărbătorile luminoase, ci și din senzația de mister și promisiune pe care o aduce fiecare zi friguroasă.

În iarnă, natura devine o scenă de poveste. Copacii golași sunt învăluiți de o mantie albă, lacurile înghețate par oglinzi fermecate, iar ceața rece a dimineții adaugă un aer de misticism fiecărui peisaj. Sunetele par să se estompeze, iar tăcerea specifică iernii capătă o greutate aproape tangibilă, ca și cum ar ascunde secretele unui basm vechi.

Nimic nu simbolizează mai bine magia iernii decât sărbătorile sale. Crăciunul, cu luminile sale calde, colindele și tradițiile care adună familia în jurul mesei, este un moment în care bucuria devine palpabilă. Există o magie aparte în pregătirile pentru sărbători: decorarea bradului, pregătirea cadourilor, mirosul îmbietor al cozonacilor și al vinului fiert.

Pentru copii, iarna este de-a dreptul fermecătoare. Scrisorile către Moș Crăciun, așteptarea dimineții de Crăciun și emoția descoperirii darurilor sub brad sunt amintiri care rămân vii toată viața. Adulții redescoperă o parte din copilăria lor, regăsind bucuria simplă de a oferi și de a împărtăși momente frumoase alături de cei dragi.

Proiect didactic

Data: 7 decembrie 2024

Unitatea școlară: Liceul Teoretic „Ioan Pascu”-Codlea

Clasa: Pregătitoare A

Profesor învățământ primar : Mihăilă Simona-Elena

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina dominantă: Comunicare în limba română

Discipline integrate: Matematică și explorarea mediului, Arte vizuale și abilități practice

Unitatea tematică: Magia iernii

Subiectul lecției: Sunetul i. Literele i și I

Tipul lecției: predare - învățare

Forma de organizare: activitate integrată

COMPETENȚE SPECIFICE:

Comunicare în limba română:

1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un mesaj scurt, rostit clar și rar

1.3. Identificarea sunetului inițial și/ sau final dintr-un cuvânt, a silabelor și a cuvintelor din propoziții rostite clar și rar

3.1. Recunoașterea unor cuvinte uzuale, din universul apropiat, scrise cu litere mari și mici de tipar

Matematică și explorarea mediului:

2.1. Orientarea și mișcarea în spațiu în raport cu repere/direcții precizate, folosind sintagme de tipul: în, pe, deasupra, dedesubt, lângă, în fața, în spatele, sus, jos, stânga, dreapta, orizontal, vertical, oblic

Arte vizuale și abilități practice:

2.3. Realizarea de aplicații/compoziții/obiecte/ construcții simple, pe baza interesului direct

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Cognitive:

OC1- să identifice semnificația mesajului unui text scurt, rostit tare și rar;

OC2- să răspundă corect în propoziții la întrebări pe baza poveștii audiate;

OC3- să împartă corect propoziția aleasă în cuvinte;

OC4- să despartă corect în silabe cuvintele propuse;

OC5- să identifice sunetele în silabe;

OC6- să precizeze poziția sunetului i în cuvinte;

OC7- să exemplifice cuvinte care conțin sunetul i în diferite poziții;

OC8- să identifice semnele grafice cu ajutorul cărora scriem literele i și I;

Psihomotorii

OP1- să adopte o poziție corectă pe tot parcursul orei;

OP2- să execute corect litera I;

OP3- să coloreze fără a depăși conturul;

Afectiv atitudinale

OA1- să manifeste curiozitate, interes și inițiativă în rezolvarea sarcinilor propuse de învățător;

OA2- să manifeste un comportament adecvat în relațiile cu colegii.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee didactice: conversația, explicația, demonstrația, joc didactic, metoda fonetică analitico sintactică, exercițiul

Forme de organizare: frontal, individual.

Resurse materiale: litere magnetice, calculator-povestea „Un ied campion”, tablă, imagine cu iedul Ionică, cretă, planșa cu literele i și I, caiete-fișă de lucru-fișă de lucru, creioane de scris, fișă de colorat, creioane colorate

Temporale: 45 minute, din care 35 minute activitatea propriu-zisă și 10 minute activități recreative.

Bibliografie: Programe școlare pentru clasa pregătitoare, nr. 3418/19.03.2013

Webografie: <https://www.youtube.com/watch?v=ChcR8KumK3g>

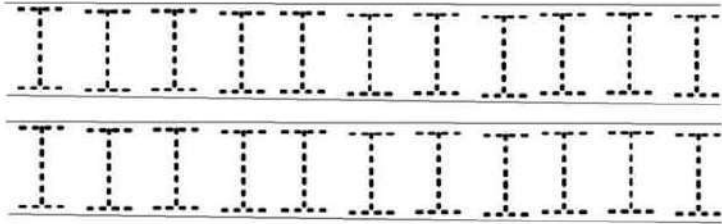
Momentele lecției	Comp. specific/ Ob. op.	Activitate didactică	Resurse				Evaluare
			Procedurale (metode și procedee)	Materiale	Temporale	Forme de organizare	
Moment organizatoric	OP1 OA1	Se asigură un climat favorabil începerii activității. Se pregătesc materialele necesare.	Conversația	litere magnetice, calculator, tablă, imagine cu iedul, cretă, planșa cu literele i și I, caiete, creioane, fișa de colorat	1 min	Frontal	Observarea colectivului de elevi
Reactualizarea cunoștințelor anterioare	OA1 OA2 1.2.	Se realizează prin jocul „Prinde litera”. Elevii au sarcina de a „prinde” din mulțimea literelor magnetice litera indicată de cadrul didactic și vor spune un cuvânt ce conține sunetul indicat. Vor preciza poziția sunetului în cuvânt.	Joc didactic	Litere magnetice Tablă	4 min	Frontal	Observarea colectivului de elevi Aprecieri verbale
Captarea atenției	OC1	Se realizează prin vizionarea poveștii „Un ied campion” https://www.youtube.com/watch?v=C hcR8KumK3g		Calculator- Povestea unui ied campion	1 min	Frontal	Observarea colectivului de elevi
Anunțarea temei lecției și a obiectivelor	1.3	”Azi la ora de CLR vom face cunoștință cu sunetul i și cu literele i și I. Vom vorbi despre ieduțul din poveste, vom forma propoziții, vom	Conversația Explicația		1 min	Frontal	Observarea colectivului de elevi

		despărți propoziția în cuvinte, cuvintele în silabe și vom identifica poziția sunetelor în cuvinte. De asemenea vom exersa scrierea literei I și la sfârșitul activității, Ionică ne va oferi o surpriză”					
Dirijarea învățării	OC2	Debutează printr-o discuție pe baza poveștii audiate.	Conversația Metoda fonetică analitico sintactică Explicația Demonstrația Exercițiul	Imagine cu iedul Ionică Tablă Cretă Planșa cu literele i și I	20	Frontal	Observarea individuală Aprecieri verbale
	1.2.	Ce este Ionică? Ce face Ionică? Cum se simte Ionică? De ce se simte astfel?					
	OC3	Cadrul didactic alege unul din răspunsurile copiilor și îl scrie pe tablă.					
	OC4	Folosind metoda fonetică analitico sintactică se împarte propoziția în cuvinte.					
	OC5	Se desprinde din propoziție unul din					
	OC6	cuvintele ce conține sunetul I, se					
	3.1.	desparte în silabe și se stabilește					
	OC7	poziția sunetului I în cuvânt. Elevii sunt solicitați să dea exemple de cuvinte ce conțin sunetul I la început, în interior sau la finalul cuvântului.					
	OC8	Se prezintă elevilor planșa cu literele i și I și se intuiesc semnele grafice cu ajutorul cărora se scriu cele două					
	OP2	litere. Cadrul didactic demonstrează la tablă scrierea literei I.					

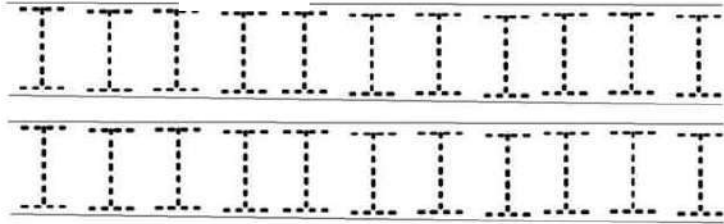
		Se exersează scrierea literei I în aer, pe bancă.					
Obținerea performanței	OC7	Exercițiul de încălzire a musculaturii mâinii: -închidem și deschidem pumnii precum petalele unei flori. -la pian cântăm, degetele le mișcăm. Elevii sunt invitați să deschidă caietele de CLR, unde este lipită fișa de lucru(anexa 1). Vor scrie câte o literă pentru a verifica dacă este executată corect, apoi vor scrie 2 rânduri. Cei care au terminat vor citi și vor scrie și ultimul rând, apoi îl vor colora pe Ionică.	Explicația Exercițiul	Caiete Creioane	7 min	Individual	Observarea individuală Aprecieri verbale
Asigurarea retenției și a transferului	OP3 2.1. 2.3.	Elevii primesc surpriza promisă de la ieduțul Ionică. Aceasta constă într-o brățară din hartie(anexa2). Elevii au sarcina de a o colora, iar cadrul didactic o va prinde la mâna elevilor.	Explicația	Fișa de colorat Creioane colorate	10 min	Individual	Aprecieri verbale
Aprecierea activității desfășurate	OA2	Se fac aprecieri verbale atât individuale, cât și colective cu privire la modul de lucru și la comportamentul elevilor din timpul orei.	Conversația		1 min	Frontal	Aprecieri verbale

Anexa 1

I I

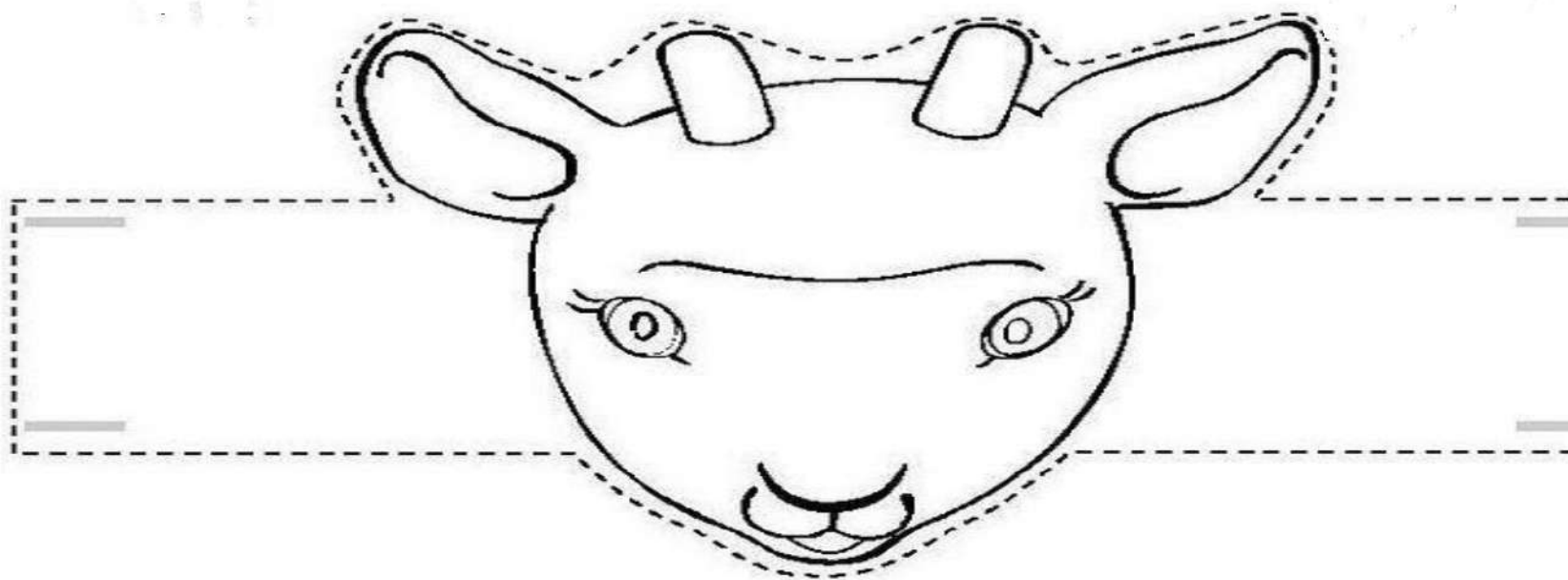

I I

Anexa 2

SCOALA GIMNAZIALĂ NR.1

BÂRSĂNEȘTI, BACĂU

Consilier educativ,
Prof. Înv.primar, Cristina Miron

Nr.....din.....

Director,
Prof. Ancuța- Elena Chirilă

Nr.....din.....

Primar Vlad- Costel Grigore

PROIECT EDUCAȚIONAL
ÎN AȘTEPTAREA NAȘTERII
MÂNTUITORULUI

- EDIȚIA I -

Anul școlar 2024- 2025

- Prof. Miron Cristina,

➤ Argument:

Nu există o altă sărbătoare a anului mai plină de bucurie și magie ca cea a Crăciunului. Este o perioadă specială pentru fiecare dintre noi. Copii sau adulți deopotrivă, toți avem amintiri legate de această sărbătoare unică. Moș Crăciun, seara de Ajun, bradul, pregătirile pentru masa în familie, luminile dar și alte cumpărături pentru cei dragi, toate acestea fac din această lună, decembrie, una fabuloasă.

Dar, știm cu toții că școala este ca o doua familie? Copiii își petrec foarte mult timp la școală alături de educatorii lor. De ce să nu facem pregătiri și la școală? Ce nu ar da copiii, să petreacă un timp la școală alături de părinții și bunicii lor, să asculte colinde de Crăciun, să spună poezii și să pregătească o surpriză pentru cineva drag?! Timpul este trecător, viața trece pe lângă noi, și parcă nu mai reușim să o ajungem din urmă; Nu mai avem timp pentru noi, timp pentru a construi și consolida relații. Astfel dăruim câteva ore copiilor noștri și îi facem fericiți!

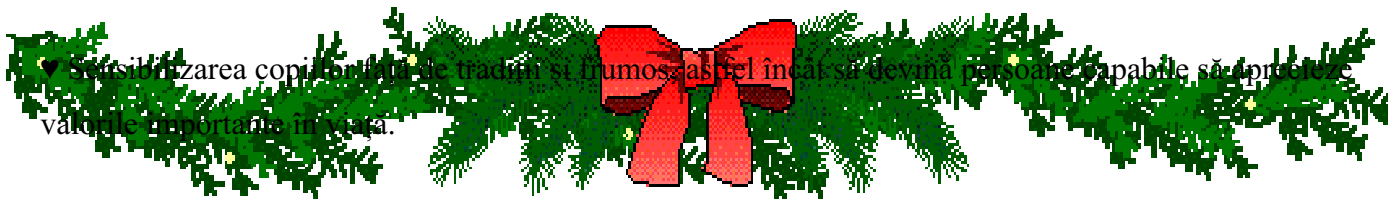
Acesta este punctul de plecare al acestui proiect care își propune să strângă laolaltă cei mai importanți beneficiari direcți sau indirecți ai educației.

Împreună, părinți, elevi și cadru didactic ne imaginăm, creăm și realizăm cele mai frumoase podoabe de Crăciun. Ne oferim niște momente de colecție, pe care să le purtăm în suflet și de ce nu în albumul clasei și al familiei. Este o experiență care nu trebuie ratată, deoarece cu toții avem de învățat și de gândit la finalul acestei activități.

Copiii vor deprinde obiceiuri sănătoase, de a fi împreună cu familia și doamna învățătoare, construind o relație mai solidă și profundă, și de a învăța să aprecieze că un obiect făcut alături de cineva drag, este de neprețuit. Aceste amintiri vor crea în mintea lor bucurie și vor valora infinit mai mult decât altele. Să facem cu mâinile noastre lucruri, să trăim sau retrăim o poveste simplă, aducătoare de mulțumire, entuziasm, liniște și pace sufletească.

SCOPUL PROIECTULUI:

- ♥ Consolidarea, sistematizarea și îmbogățirea cunoștințelor despre semnificația, tradițiile, obiceiurile și pregătirile pentru Crăciun.
- ♥ Realizarea unei legături solide și a unei bune comunicări/cooperări între părinți, elevi și cadrul didactic.
- ♥ Modelarea personalității estetice, morale și creatoare a elevilor

OBIECTIVELE URMĂRITE:

- 1.Cunoașterea semnificației sărbătorii Crăciunului și a modului în care poporul român îl sărbătorește;
- 2.Formarea capacității de a observa, percepe, înțelege și aprecia tradițiile;
- 3.Interpretarea colindelor și cântecelor specifice sărbătorilor de iarnă și semnificația acestora
- 4.Conceperea unor lucrări ce implică originalitate, creativitate, imaginație;
- 5.Stimularea interesului copiilor și părinților pentru activități extracurriculare comune;
- 6.Stimularea activităților în grup prin realizarea unor produse proprii:ornamente, podoabe, felicitări;

Data realizării: 19.12.2024

Resurse umane: -elevi -clasa a 0- VIII- a

-parinti

- Înv.- Busuioc Nicoleta, Mihăilă Mihaela Domnița- Adriana,

Costea Victoria- Daniela, Anghel Mioara, Lazăr Romica,

Petcu Costică, Miron Cristina, Munteanu Valentina, Ciocan Delia

-Pof.- diriginți- Antochi Gabriela, Șoldănescu Elena- Monica,

Cristea Rodica, Mititiuc Lăcrămioara, Genes Corina- Elena,

Mocanu Bogdan- Costel, Isachi Mirela

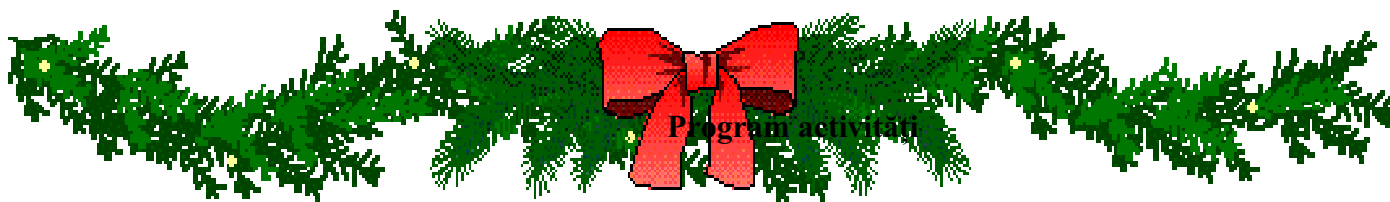
Resurse materiale:

- prezentări ppt
- fișe cu poezii și cântece de iarnă, colinde, plugușor
- scenetă de crăciun
- materiale pentru podoabe de Craciun

Resurse procedurale:

- conversația, explicația, povestirea, jocul de rol, recitarea de poezii, interpretarea unor colinde, Plugușor

Activitatea nr. 1

Titlul activității: **În așteptarea Nașterii Mântuitorului** – Prezentare PPT, Crăciunul în lume versus Crăciunul la români, Audierea și interpretarea unor colinde de Crăciun, Legende despre sărbătorile de iarnă

Descrierea activității: Se urmărește prezentarea PPT pe ecran, are loc o discuție pe tema originii Crăciunului.

Modalități de evaluare: Participarea elevilor la dezbateri, în urma vizionării filmulețelor; scrierea impresiilor pe globulete ce vor împodobi un brăduț;

Activitatea nr. 2

Titlul activității: **Ornamente de Crăciun- Coronița de Crăciun**

Descrierea activității: Elevii și părinții sunt anunțați care este următoarea temă și împreună se împart materialele pentru realizarea coronițelor. Li se explică apoi de către doamna învățătoare, domnii profesori-diriginți etapele de realizare a produsului. Se prezintă modalitatea de realizare, apoi se trece la efectuarea ornamentelor. Se oferă indicații acolo unde este cazul.

Modalități de evaluare: expoziția ornamentelor realizate de către elevi împreună cu părinții lor.

Activitatea nr.3

Am venit să colindăm! – Se intonează colinde și cântece tradiționale, se recită poezii, plugușor

Expoziția lucrărilor realizate, Turul Galeriei. Aprecieri

Sesiune de fotografii și discuții.

Evaluare

- realizarea programului artistic în cele mai bune condiții: sonorizare bună, interpretarea expresivă a poeziilor și colindelor/ plugușorului organizat la serbarea pe școală în zilele de 17- 18 dec.2024 pe școli și serbarea pe scena organizată de Primăria Bârsănești în ziua de **19. Dec.2024, începând cu ora 15**

- activități speciale: Căminul Asociației Părinților AȚOR Onesti, Sărbătorile Filiale

- stabilirea cu părinții, realizarea proiectelor și a Crăciunului de Crăciun;

- diseminarea și încheierea activității/proiectului;

- fotografii distribuite pe grupurile claselor/ părinților;

- cadourile de Crăciun pentru fiecare copil din contribuția părinților și a Primăriei;

**Prof. Limba română Mocan Felicia Maria, Școala
Gimnazială Lopadea Nouă**

**SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI,
TRADIȚIA ȘI OBICEIUL COLINDATULUI
ÎN COMUNA LIVEZILE, JUDEȚUL ALBA**

Satul românesc păstrează încă multe dintre obiceiurile tradiționale. Dintre acestea, cele ale sărbătorilor religioase și în special Anul Nou, Crăciunul, Sfintele Paști, Sfântul Gheorghe ocupă un loc deosebit prin foarte multe tradiții și obiceiuri. În continuare, voi prezenta câteva tradiții importante legate de sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos în comuna Livezile din județul Alba.

Comuna Livezile este așezată în nordul județului Alba, într-o zonă colinară, aproape de Munții Trascăului. Comuna are în componență următoarele sate: Livezile, Poiana Aiudului, Vălișoara și Izvoarele.

Pregătirile pentru sărbătorirea Crăciunului încep în aceste localități de la poalele Apusenilor încă din perioada postului. Creștinii sunt preocupați acum să primească sărbătoarea cu curățenie atât în sufletele lor, participând la slujbele bisericești și la spovedanie, cât și în casele lor, având grijă să facă curățenia de sărbători și să-și împodobească locuințele. Cu câteva zile înainte de Crăciun are loc tăierea porcului, ocazie cu care se prepară diferite bunătăți: cârnaț, caș de porc, sângerete, untură, verș.

Tot în Postul Crăciunului, copiii învață colinde de la părinți și de la bunici. Ei se adună în grupuri pentru a repeta colindele, pe care urmează să le cânte la Crăciun. De asemenea se întâlnesc în serile lungi ale Postului de Crăciun pentru a învăța sceneta specifică a crailor și pentru a-și pregăti costumația necesară - coifurile, veșmintele și săbiile.

Ajunul Crăciunului era moment de mare bucurie mai ales pentru copii care porneau primii la colindat, mergând din casă în casă pentru a vesti Nașterea Domnului Iisus Hristos. Seara mergeau cu colindul și grupuri de adulți, iar ulițele satului răsuna până noaptea târziu de glasul colindătorilor. Se mergea apoi la colindat și în celelalte două zile ale Crăciunului.

Copiii mai mici cu vârste cuprinse între 5 și 12 ani mergeau cu „Steaua” iar cei mai mari, cu „craii”. Aceștia aveau cu ei „o straiță” în care își puneau darurile pe care le împărțea gazda: colaci, mere, nuci și bani. Copiii cereau voie la colindat – „Slobodu-i la colindat ?” iar gazda răspundea: „ Slobod !” Urma colindatul în curte, la ușă sau în casă. Repertoriul de colinde era complex, majoritatea având un caracter religios. Enumerăm câteva dintre acestea:

Sus la poarta raiului, De când Domnul s-o născut, Noi umblăm din casă-n casă, Colo josu mai în josu, O ce veste minunată, Scoală gazdă din pătuț, Steaua sus răsare.

În satele comunei Livezile, unii copii mai mărișori își făceau o „stea” din hârtie colorată, într-o ramă rotundă, având în mijloc chipul Maicii Domnului. Ei mergeau cu „steaua” din casă în casă pentru a vesti Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos.

În satul Izvoarele, dar și în celelalte sate ale comunei, gazda îi poftea în casă pe colindători. Ei colindau mai multe colinde și erau serviți cu prăjitură sau cu cozonac.

Exemplificăm repertoriul bogat al celor mai mici copii cu una dintre aceste colinde care răsunau până seara târziu pe la casele creștinilor – Steaua sus răsare:

Steaua sus răsare	Și dacă porniră
Ca o taină mare,	Îndată-l găsiră
Steaua strălucește	La Dânsul intrară
Și lumii vestește	Și se închinară
Că astăzi curata	Cu daruri gătite
Și nevinovata	Lui Hristos menite,
Fecioara Maria	Având fiecare
Naște pe Mesia.	Bucurie mare,
Magii cum zăriră	Care bucurie
Steaua și porniră,	Și aici să fie
Mergând după rază	De la tinerețe
Pe Hristos să-l vază.	Pân' la bătrânețe.

După colindă se adresează urări precum „- Să rămâi gazdă sănătoasă / Cu colinda veseloasă / Și la anul când venim / Sănătoși să vă găsim !” sau „Mă uitai pe ferestruță / Și văzui în cămăruță / O rudiță de cârnaț / Ne dați gazdă, ori nu ne dați!”.

Un alt obicei specific Crăciunului este „Craii”. Aceștia vestesc Nașterea Domnului și prezintă în fața lor o scenetă religioasă cu caracter biblic în care reproduc scena biblică a întâlnirii dintre magi și regele Irod. La sceneta crailor este nevoie de patru băieți. „Craii” sunt dotați cu săbii prevăzute cu clopoței. Pe cap poartă coifuri confecționate din carton și hârtie creponată, iar la brâu se încing cu panglici tricolore.

Textul pe care îl spun acești crai se referă la episodul biblic din Noul Testament, când cei trei crai de la răsărit urmează steaua care îi duce la Mesia. Există de asemenea referiri la episodul uciderii pruncilor de către împăratul Irod. Personajele pe care le interpretează craii se numesc: Cătană, Valtezar și Gașpar.

Prezentăm în continuare un scurt fragment din textele crailor, care și în zilele noastre se mai păstrează și sunt învățate și interpretate de copii:

„Cătana: Crailor intrați înăuntru / Și pe rând vă dați cuvântul ...

Împăratul: O, crai din răsărit, / Pe la mine ați venit / Ce prin Ierusalim umblați / Pe cine, ce căutați ?

Valtezar: O, împărate prea mărite, / Multe zile fericite / Suntem crai din răsărit / Și de-acolo am venit. / Am pornit după o stea, / Prin ninsoare și prin nea, / Peste munți, peste câmpii, / Peste dealuri, peste vii, / Căutând cu nerăbdare / Pe împăratul cel mai mare.

Împăratul: Ce luați voi lumea-n cap / Tot umblând după împărat / Căci mai mare decât mine, / Nu poate să fie nime. / Ia mai stați și colindați / Și apoi mie vă-nchinați. / Nu scorniți minciuni ușoare / Că picioare!

Gașpar: O-trăiești / La mulți ani să Nu ne face de ocară / din altă țară. / Noi

vă suflu din împărate, să dobândești. / Suntem crai minciuna n-o

purtăm, / Pe împărat îl căutăm. / O stea mare s-a ivit / Colo sus la răsărit, / Că de nu ne-am amintit / Nici astăzi n-am fi trăit.”

Întregul text al scenetei este prezentat în fiecare casă de către crai, ei fiind răsplătiți în trecut de gazdă cu bani, vin și colaci, iar în zilele noastre numai cu bani. Răsplata e strânsă de împărat, fiind apoi împărțită în mod egal între cei patru crai.

În trecut, tinerii făceau și „Păstorii”. Patru băieți se îmbrăcau ca și păstorii, cu bunde de oaie. Pe cap purtau căciuli din blană de miel iar în picioare aveau opinci. Fiecare dintre ei purta câte un toiag și unul dintre cei patru trebuia să cânte la fluier. Și acest obicei se desfășura după un text foarte precis, transmis din generație în generație până în zilele noastre.

Un alt obicei specific Crăciunului este „Capra”. Mai mulți tineri se maschează în țigani iar unul dintre ei se face capră. Tinerii cântă și dansează cu multă voie bună. Acest obicei poate fi ilustrat printr-un scurt fragment din aceste cântece: „Ța, ța, ța, căpriță ța / Na ovăz din mâna mea / Hai tu Liză să te joc / Dați-ar Dumnezeu noroc! ”

La colindat mergeau în trecut, alături de copii și adulții. Colindătorii mari mergeau la colindat cu muzicanți care le acompaniau colindele la fluier, vioară sau acordeon, dar le cântau

ca să joace fetele din fiecare casă. În trecut, unii dintre colidători se făceau mătăhule, adică femeile se îmbrăcau în bărbați, iar bărbații în femei.

În zilele noastre, în special copiii merg cu „Steaua” sau cu „Craii” menținând astfel tradiția colindatului în toate satele comunei Livezile. Glasurile și cântecele lor cristaline răsună mai ales în Ajunul Crăciunului, vestind Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Bibliografie:

Cristea Vasile, Izvoarele – străveche așezare românească de la poalele Apusenilor, Alba Iulia, Editura Altip, 2004;

Ursa Aurel, Pe drumurile vieții, Alba Iulia, Editura Tipografia Arhiepiscopiei ortodoxe, 2007;

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Moisil Florica

Școala Gimnazială „Enea Grapini Șant”, G.P.N Nr 1

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum este, a fost și va fi viața pe Pământ ? ”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC: „Din bătrâni se povestește ”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Obiceiuri străbune ”

TEMA ACTIVITAȚII: ”Povestea bradului de Crăciun”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată (ADP+ADE+ALA)

DURATA :1ZI

CATEGORII DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ABORDATE:

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP)

- Întalnirea de dimineață”Bună dimineața, copii din grupa Albinuțelor”,salutul, prezența calendarul naturii, noutatea zilei, activitatea de grup.
- RUTINELE:”Sunt un mic colindător”(deprinderea de a păstra tradiții și obiceiuri străbune)
- TRANZIȚII:„A sosit iarna în zori” „Vine, vine „Moș Crăciun!” „Bat din palme clap,clap,clap.” „Noi de lucru am terminat”

ACTIVITATI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE):

- DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE:Povestea educatoarei:-”Povestea bradului de Crăciun”
- DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV:Pictură –„Globuri”

JOCURI ȘI ACTIVITATI LIBER ALESE(ALA)

ARTĂ:”Colorăm globulețe”-pictură

ȘTIINȚĂ :Reîntregeste imaginea-puzzle „Brăduț”

BIBLIOTECĂ:Semne grafice „Globuri în crenguțe de brad”

ALA2: „Joc distractiv: ”Spiridușul spune...” „Joc de atenție :”Prinde globul”

OBIECTIVE GENERALE:

- Dezvoltarea capacităților de exprimare orală;
- Formarea deprinderii copiilor de a asculta o poveste în grup;
- Stimularea interesului pentru povești și cărți;
- Formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje;

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui;
- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor;

- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii;
- Respectă reguli de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare;
- Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului;

OBIECTIVE OPERATIONALE:

- O1-să emita cât mai multe idei despre anotimpul iarna;
- O2-să reunească piesele de puzzle pentru a forma imaginea;
- O3-să decoreze globurile prin tehnica amprentării cu bețișoare de urechi;
- O4-să unească punctele pentru realizarea globurilor și a crenguței de brad;
- O5-să picteze globurile ,steluțele și clopoțelii folosind culorile adecvate;
- O6-să urmărească linia poveștii expusă de educatoare;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, povestirea, explicația, demonstrația, brainstorming, exercițiu, turul galeriei;

Resurse materiale:calendarul naturii, scrisoare de la Zana Iarna, globuri din polistiren,tempera,puzzle bradul , brad artificial, decorațiuni pentru brad, recompense, ecusoane, plicuri, imagini cu brazi, șortuleț povestitor, imagini cu obiceiuri de iarna, imagine cu anotimpul iarna;

Forma de organizare: frontal, individual, pe grupe

STRATEGII DIDACTICE:

Forme de evaluare:evaluare continuă ;

Metode și tehnici de evaluare:analiza produselor activității;

Instrumente de evaluare:aprecieri verbale;

BIBLIOGRAFIE:

- Clapou C.-Împreună putem schimba lumea .Ghid practic cuprinzand proiecte tematice si activitati integrate desfasurate în cadrul proiectului educațional ”Curcubeul schimbării ,,Bistrita ,2015;
- Curriculum pentru educatie timpurie” – 2019
- Molnar V- “Didactica domeniului limba și comunicare din învățământul preșcolar” editura MINIPED, Bucuresti, 2020;
- Scrisoare metodică pentru anul școlar 2023-2024;
- Programa activităților instructive-educative din grădinița de copii

SCENARIUL ZILEI

După momentul de învioreare, copiii se așază în semicerc pentru a putea stabili un contact vizual cu toți membrii grupei, urmând salutul, care pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii grupei:

„ Bună dimineața, fulg frumos!

Mă bucur că ai venit la grădiniță.”Ficare copil salutandu-și colegul aflat în dreapta lui. Prezența va fi realizată de educatoare, care va așază pozele copiilor la rubrica „Prezenți’ sau „Absentți”,

fiecare copil spunând „prezent” în momentul în care își aude numele, iar preșcolarii absenți vor fi remarcați de colegii lor.

Urmează Calendarul naturii, în cadrul căruia vom stabili: ziua săptămânii, luna în care ne aflăm, anotimpul, vremea și îmbrăcămintea potrivita acestei perioade.

Noutatea zilei: Copiii sunt invitați să observe imaginile expuse la centrul tematic unde, pe lângă imagini vor mai descoperi câteva cutii și un plic.

Activitate de grup: prezintă o imagine cu un peisaj de iarnă, apoi educatoarea întreabă copiii: ”Când spunem iarnă, la ce ne gândim?” După activitatea de grup, voi anunța tema zilei noastre, și anume: ”Povestea bradului de Crăciun-”, și activitățile de la centre, pentru început o să colorăm globuri, vom reîntregii puzzleul cu braduți, și vom decora crenguțe de brad, apoi veți asculta o poveste și veți picta globulețe.

Prin tranziția: „Bat din palme”, copiii se vor îndrepta spre centrul în funcție de ecusonul din piept: fulgi de nea, steluțe și globuri, vor forma trei grupe, după care vom executa câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici a mâinilor. În timpul activității pe centre de interes voi supraveghea activitatea desfășurată în fiecare centru dându-le explicațiile necesare copiilor. Aceștia trec, pe rând, prin toate centrele dacă timpul ne permite.

După ce sarcinile de lucru au fost îndeplinite, vom realiza o evaluare a activității pe centre prin metoda Turul galeriei, invitând copiii centrul Științe să viziteze centrele pentru a observa ce au realizat colegii lor. După servirea mesei, copiii se întorc pe scăunele, așezate în formă de semicerc, și se va face trecerea la activitatea pe domenii experiențiale prin tranziția:

« De mâncat am terminat,

Pe pernite ne-am așezat,

În semicerc ne adunăm,

Povestea să o ascultăm »

Domeniul Limbă și comunicare, povestea educatoarei “Povestea bradului de Crăciun ». Conținutul povestirii va fi prezentat cu ajutorul metodei « Șortulețul povestitor », printr-o exprimare clară, expresivă, nuanțată, un ton și o mimică adecvată.

Prin tranziția « Uite ce mai ninge afară », se face trecerea la domeniul Estetic și creativ, pictură. Pe măsuta, copiii vor avea pregătite, toate materialele necesare pentru activitatea de pictură: globuri din polistiren, tempera, pensule. Se realizează câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor, iar preșcolarii vor începe lucrul, respectând indicațiile primite. Pe tot parcursul activității, vor observa munca acestora și voi interveni acolo unde este cazul. După ce au terminat de pictat, se stabilește mesajul textului: Din întâmplarea păsării rănite care și-a făcut cuib în ramurile bradului pentru a trece mai ușor peste frigul iernii, am învățat că, dacă suntem buni și ne ajutam semenii, suntem răsplătiți de Dumnezeu pentru fiecare faptă bună.

ALA2- se va desfășura jocul distractiv „Spiridușul spune”. Copiii vor veni pe rând și vor alege dint-un saculeț un glob pe care va fi notată o sarcină din partea spiridusului de ex: Sare de 3 ori într-un picior; Sare de 2 ori ca broasca; Spune cum face cocoșul” Spune cum face trenul”. Joc liniștitor „Prinde globul”. Copiii vor primi o clemă pentru prins haine, iar cu ajutorul ei trebuie să prindă globul în formă de cerc și să îl transmită următorului coleg.

CULORILE LUMINII

Moraru Nicoleta, Liceul Teoretic „Ioan Pascu” Codlea

Icoana anunță prin culori ceea ce *Evanghelia* ne transmite prin cuvânt. Prin valoarea dată de conținutul ei simbolic, de calitățile estetice, de prezența harică și de lucrarea mântuitoare în cei care i se închină cu evlavie, icoana înalță sufletele către Dumnezeu, Lumina lumii, întrucât persoanele biblice pictate „se apropie” de sufletul sensibil al copilului, îl educă în spiritul cunoașterii și trăirii active a Sfintei Scripturi, în iubirea față de Dumnezeu și de aproapele manifestată prin împlinirea poruncilor, prin imitarea vieților Sfinților pictați în ele.

Am ales să rezum activitatea cercului școlar de iconografie „Culorile luminii”, convinsă de faptul că elevii coordonați de mine au învățat să-și înmulțească „talantii” lor prin pictura îmbinată cu dragoste, dăruire, răbdare, seriozitate, perseverență, curiozitate, spirit critic etc. Astfel se readuc în conștiința individuală valori care își pun amprenta pe conturarea armonioasă a personalității și a identității religioase. Icoanele lucrate au fost sfințite de către preoții Cioacă Ion și Cioacă Gheorghe de la biserica „Înălțarea Domnului” din Codlea, icoana împlinindu-și astfel funcția harică- de fereastră prin care Dumnezeu și omul se privesc în față, dialogând.

Activitatea atelierului de pictură pe sticlă urmărește descoperirea și afirmarea elevilor cu aptitudini artistice, valorificarea creativității și a talentului, stimularea creativității și încurajarea elevilor talentați pentru a fi competitivi, sensibilizarea celor care intră în contact cu creațiile artei plastice, apropierea elevilor de spiritualitatea ortodoxă, de muzica bizantină -Sf. Liturghie, privesne, de muzica clasică, dezvoltarea simțului estetic, formarea deprinderilor artistice și de cooperare. dezvoltarea imaginației și a încrederii în propria persoană.

Grupul țintă a fost alcătuit din eleve/elevi de la ciclul primar, gimnazial și liceal.

Resursele materiale au constat în: culori acrilice, schlagmetal, mixtion pe bază de apă, sticlă, pensule, rame, laptop, imprimantă etc.

Icoanele pe sticlă realizate de micii icoanari, de-a lungul anilor, au fost expuse în cadrul a două expoziții găzduite de Muzeul Tradițiilor Codlene, având vernisajul în 14 martie 2019 „Rugă de copil” și în 8 iunie 2023 a doua expoziție- „Ferestre spre cer”. De asemenea, o expoziție permanentă a icoanelor se află în unitatea școlară, la ciclul gimnazial de la Liceul Teoretic „Ioan Pascu”. Lucrările pictate pe parcursul a peste zece ani de desfășurare a atelierului de iconografie au obținut premii valoroase la concursuri naționale: faza națională a Olimpiadei „Meșteșuguri artistice tradiționale” (2017 și 2019), Concursul Național Cultural- Artistic „Unirea: libertate și unitate”(2018), Concursul Național de Creație plastică „Arta-între talent și dăruire” Chitila, 2020, concursuri interjudețene „Hristos Se naște, măriți-L”, „Vestitorii bucuriei Învierii”, Reghin și județene „Dor de Rai”, Cercul „Astra Vulcan”.

Câteva impresii de la atelierelor de iconografie exemplifică ideile anterior scrise: „am descoperit despre mine, pictând, că pe an ce trece răbdarea mea crește și devin tot mai responsabilă. Nu mă credeam în stare anul trecut să pun foița, anul acesta am pus foiță pe icoanele colegilor. Am fost responsabilă de foița icoanelor lor. Și-au pus încrederea în mine. Am încercat să o pun bine.”(T. P.), „mi se pare că aici e ca o magie: cum ne adunăm, stăm în grup și ce lucruri ies din niște mâini oarecare”(T. P.), „mi-am făcut prieteni noi și am ieșit din zona mea de confort”(P.Ș), „îmi testez limitele și îmi fac

prieteni noi”(T.P.) „mie nu mi-a plăcut când am plecat acasa”(M. C.), „aici mereu și mereu toți suntem uniți și nu ai cum să nu te simți bine”(T.P.),„îmi place cum la final mereu mă surprind și învăț lucruri noi”(T.P.) „„Am descoperit despre mine că știu să pictez... de data aceasta am făcut o linie mai dreaptă...am venit pentru că am realizat ceva frumos.”(S.G), ...mi-a plăcut aici pentru că e un mediu liniștit, foarte calm și pentru că pictarea icoanelor te duce cu gândul la Iisus. Înainte să vin credeam că nu va fi așa de frumos, dar când am intrat în clasă era mai mult ca frumos...mi-am făcut mulți prieteni și e bine că ei te ajută la multe lucruri”(B.A.M)

Profesorul Adrian Neculau propunea în cadrul unei cercetări cu privire la nivelul cooperării în cadrul grupurilor școlare următorii indicatori: comunicare informațională, nevoia de grup (percepția influenței în grup), oferirea ajutorului, recunoașterea valorii celorlalți, încrederea reciprocă și existența relațiilor de prietenie. Se observă din impresiile redade mai sus atingerea acestor indicatori.

Alte secvențe de feedback date de către participanții la acest atelier evidențiază pașii urmați de la cooperare și comunicare către comuniunea cu Dumnezeu și rodirea acestei comuniuni în relația cu semenii: „îmi place să pictez icoane pe sticlă deoarece aceasta este șansa mea de a mă apropia mai mult de Dumnezeu, de a trăi cu adevărat fiecare culoare, linie și pată”(S. A.), „când am pictat icoane-aceea a fost cea mai frumoasă amintire de pe lume”, „mi se pare că e mai ușor să pictezi pe sticlă...pentru că îl iubesc pe Dumnezeu”(S.S.), „m-a adus dorul de a picta pe sticlă”(S. G.) „Mi-a plăcut cel mai mult atmosfera pe care am simțit-o.”(N.M.) „eu am venit aici pentru că îmi place acest lucru și îți deschide o fereastră spre Dumnezeu”(B. A. M.), „această activitate este una unică ... emoțiile ... nerăbdarea ....”(T. G.), „ Mi-a plăcut totul, cum ar fi: modelul de icoană, locul, atmosfera, compania. Am ales modelul respectiv deoarece simt că, pictând o icoană, fac portretul unui frate/soră sau prieten. Am avut parte de multe descoperiri/minuni: răbdare, atenție, acuarele...”(S.A.), „Mi-a plăcut faptul că suntem uniți și ne ajutăm reciproc, mai ales că este o muncă destul de grea, dar frumoasă și delicată. Oamenii care practică această pasiune sunt niște oameni foarte calmi, plăcuți și credincioși. Nu oricine ar face această artă dedicată lui Dumnezeu.”(T. G.)

Părintele Academician Prof. Dr. Dumitru Stăniloae sublinia că omul nu se actualizează și nu se dezvoltă decât în și prin persoane, în comunicarea dintre ele și în comunicarea cu Dumnezeu, iar această *comunicare* înaintea spre tot mai multă *comuniune* liberă între persoane. Nu putem să ne întâlnim cu Dumnezeu decât în cea mai intimă comuniune cu ceilalți. Pe măsură ce urcăm în unitatea comuniunii noastre, urcăm nu numai în unitatea ființei noastre, ci și în prototipul Fiului și în comuniunea Lui cu Tatăl și cu Duhul Sfânt.

Referindu-se la educație, Jacques Delors în *Comoara lăuntrică: Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI*, numește al patrulea pilon fundamental al cunoașterii „a învăța să fii”, ceilalți piloni fiind: „a învăța să știi”, „a învăța să faci” și „a învăța să trăiești împreună cu ceilalți”.

Consider că toți participanții la acest atelier de iconografie „învățăm să fim” cu fiecare an, ca urmare a descoperirii nevoilor personale, dar și pe cele ale persoanei de lângă noi, prin iubire, empatie, ajutor, asumându-ne noi răspunderi, dând dovadă de autonomie în activitățile noastre, autonomie împletită armonios cu cooperarea, când e nevoie, competiția fiind cu noi înșine... de aceea, în acest atelier ne îmbogățim reciproc și ne întărim spiritual.

Cunoscându-se pe el însuși prin raportare la Dumnezeu, micul iconar începe să-l cunoască și pe celălalt de lângă el, aplicând, pe parcursul întregii sale vieți, îndemnul Mântuitorului: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.”(Matei 19,19)

Bibliografie:

1. Adrian Neculau, *Cooperarea în școală*, în *Revista de pedagogie*, XXXIV, 1985, nr.1, p.32 apud. Septimiu Chelcea (coord.), *Psihosociologia cooperării și întraajutorării umane*, Editura Militară, 1990, București, p.129.
2. Dumitru Stăniloae, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, 1990, Craiova, p.232-235
3. Jacques Delors (coord.), *Comoara lăuntrică: Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI*, traducere de Radu Andriescu și Radu Pavel Gheo, Editura Polirom, 2000, Iași, p.74-76,78.

PROIECT TRANSDISCIPLINAR PENTRU ELEVII CU CES „MAGIA IERNII – DESCOPERIM, CREĂM ȘI ÎNVĂȚĂM ÎMPREUNĂ”

Prof. itinerant și de sprijin Mihaela MOȘOI
Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu” Iași
Punct de lucru: Școala Gimnazială „Vasile Conta” Iași

Educația incluzivă reprezintă o prioritate în sistemul educațional modern, având drept scop crearea unui mediu de învățare accesibil tuturor copiilor, inclusiv celor cu cerințe educaționale speciale (CES). Elevii cu CES prezintă diverse nevoi educative ce pot fi de natură cognitivă, emoțională, socială sau motorie, iar procesul de învățare trebuie să fie adaptat pentru a le oferi oportunități egale de dezvoltare.

Proiectul „**Magia iernii – Descoperim, creăm și învățăm împreună**” este conceput pentru a răspunde acestei necesități printr-o abordare transdisciplinară care îmbină mai multe domenii curriculare. Activitățile propuse urmăresc să stimuleze învățarea activă, creativitatea, cooperarea și dezvoltarea abilităților esențiale pentru viață, într-un mod accesibil și atractiv.

Motivația proiectului

Diversitatea nevoilor educaționale: Elevii cu CES pot întâmpina dificultăți în procesarea informațiilor, în înțelegerea abstractului sau în exprimarea propriilor idei. De aceea, activitățile de învățare trebuie să fie variate și să implice experiențe multisenzoriale, precum observația, manipularea materialelor, desenul și jocul. Tema anotimpului de iarnă oferă un context concret și familiar, care facilitează conectarea cu realitatea și stimularea interesului.

Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale: Elevii cu CES pot manifesta dificultăți în interacțiunea socială sau în exprimarea emoțiilor. Activitățile colaborative din proiect, precum realizarea colajelor, jocurile de rol și discuțiile ghidate, creează oportunități pentru dezvoltarea empatiei, comunicării și cooperării.

Crearea unui mediu sigur și motivant: Prin integrarea elementelor de iarnă în procesul de învățare, proiectul oferă un cadru plăcut, relaxant și prietenos. Elevii se simt motivați să participe activ, ceea ce contribuie la creșterea stimei de sine și a încrederii în propriile abilități.

Abordarea transdisciplinară: Pentru elevii cu CES, învățarea trebuie să fie integrată și să aibă un caracter practic. Prin combinarea limbajului, matematicii, artei și științei, proiectul ajută elevii să înțeleagă și să aplice concepte din diferite discipline într-un mod holistic.

Conectarea cu viața reală: Tema iernii este strâns legată de experiențele zilnice ale copiilor (zăpadă, frig, sărbători), ceea ce permite o învățare contextualizată, utilă în dezvoltarea autonomiei și a adaptării la mediul înconjurător.

Beneficii pentru elevii cu CES

- **Stimularea senzorială:** Experimentele și activitățile artistice implică simțul tactil, vizual și auditiv, ceea ce sprijină dezvoltarea percepției senzoriale.
- **Dezvoltarea cognitivă:** Exercițiile simple de matematică și observarea fenomenelor naturale contribuie la consolidarea unor concepte fundamentale.
- **Promovarea creativității:** Colajele, desenul și realizarea felicitărilor stimulează imaginația și exprimarea liberă.
- **Îmbunătățirea abilităților motorii:** Activitățile practice (decupare, lipire, desen) ajută la dezvoltarea motricității fine.
- **Învățarea prin cooperare:** Activitățile de grup îi încurajează pe elevi să lucreze împreună, să comunice și să se sprijine reciproc.

PREZENTAREA PROIECTULUI

Clasa: a IV-a (elevi cu CES)

Durata proiectului: 1 săptămână (5 zile)

Domenii implicate: Limba și literatura română, Matematică, Arte vizuale și abilități practice, Științe ale naturii, Dezvoltare personală

Obiective generale:

O1 – Dezvoltarea competențelor de comunicare prin descrierea fenomenelor specifice anotimpului de iarnă.

O2 – Aplicarea cunoștințelor matematice în activități practice și creative.

O3 – Dezvoltarea sensibilității estetice și abilităților motorii prin activități artistice legate de iarnă.

O4 – Înțelegerea fenomenelor naturale specifice iernii și impactul lor asupra mediului înconjurător.

O5 – Promovarea cooperării și dezvoltării personale prin activități de grup.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Ziua 1: *DESCOPERIM IARNA*

- **Domenii implicate:** Științe ale naturii, Limba română

Discuție interactivă: „Cum recunoaștem iarna?”

- **Descriere:** Elevii discută liber despre caracteristicile iernii (zăpadă, gheață, frig, zile mai scurte). Profesorul poate folosi imagini și întrebări ajutătoare: „Ce se întâmplă cu copacii iarna?”; „Ce animale vedem mai rar și de ce?”; „Cum ne îmbrăcăm iarna?”.
- **Materiale:** imagini sau flashcarduri cu fenomene de iarnă.

Lectura unui text scurt adaptat: „Povestea unui fulg de nea”

- **Descriere:** Se citește o poveste simplă și captivantă despre formarea fulgilor de zăpadă. Profesorul poate pune întrebări pentru înțelegerea textului, de exemplu: „Cum se simte fulgul de nea când ajunge pe pământ?”; „Ce se întâmplă cu el când se topește?”.
- **Materiale:** text printat și ilustrații.

Experiment simplu: „Cum se formează gheața?”

- **Descriere:** Elevii pun apă în pahare de plastic și observă cum se transformă în gheață (se poate pregăti gheața din ziua precedentă). Se discută despre stările de agregare ale apei (lichid – solid) și se ating bucăți de gheață pentru o experiență senzorială.
- **Materiale:** apă, pahare, congelator, cuburi de gheață pregătite anterior.

Ziua 2: *CREATIVITATE ÎN CULORILE IERNII*

- **Domenii implicate:** Arte vizuale și abilități practice, Dezvoltare personală

Realizarea unui colaj: „Peisaj de iarnă”

- **Descriere:** Elevii creează un colaj folosind hârtie colorată, vată, lipici și alte materiale reciclabile. Fiecare elev realizează un peisaj cu brăduți, fulgi de zăpadă, oameni de zăpadă sau căsuțe acoperite de zăpadă. Profesorul îi încurajează să povestească ce au desenat.
- **Materiale:** hârtie colorată, vată, lipici, foarfece, sclipici.

Discuție despre emoțiile legate de iarnă

- **Descriere:** Profesorul discută cu elevii despre ce îi face fericiți iarna (de exemplu, vacanța, cadourile, joaca în zăpadă) și ce le provoacă disconfort (frigul, hainele groase). Se folosește un panou unde elevii pot lipi cartonașe cu desene sau simboluri care exprimă emoțiile lor.
- **Materiale:** panou sau tablă, cartonașe colorate, carioci.

Ziua 3: *NUMERELE IERNII*

- **Domenii implicate:** Matematică, Dezvoltare personală

Exerciții de adunare și scădere

- **Descriere:** Elevii rezolvă probleme matematice simple legate de iarnă. Exemple: „Pe o stradă sunt 10 oameni de zăpadă. Dacă 3 se topesc, câți mai rămân?”; „Într-un brad sunt 7 globuri, iar 2 cad jos. Câte globuri mai sunt în brad?”. Problemele sunt adaptate nivelului lor de înțelegere.

Joc matematic: „Pomul de iarnă cu globuri”

- **Descriere:** Profesorul pregătește un afiș cu un brad mare, iar globurile sunt cartonașe cu exerciții matematice. Fiecare elev rezolvă o problemă scrisă pe un glob și îl așază pe brad.
- **Materiale:** afiș cu un brad mare, cartonașe în formă de globuri, markere.

Ziua 4: *IARNA ÎN POVEȘTI ȘI POEZII*

- **Domenii implicate:** Limba română, Dezvoltare personală

Audierea unei poezii despre iarnă

- **Descriere:** Profesorul recită sau pune înregistrarea poeziei „Iarna pe uliță” de George Coșbuc sau alte poezii adaptate nivelului clasei. Elevii pot interveni cu întrebări sau descrieri ale propriilor experiențe de iarnă.
- **Materiale:** textul poeziei, ilustrații.

Ilustrarea unui moment preferat din poezie

- **Descriere:** Elevii aleg o parte din poezie care le place cel mai mult și o ilustrează prin desen. Apoi își prezintă lucrările în fața clasei.
- **Materiale:** foi de desen, creioane colorate, acuarele.

Joc de vocabular: Formarea propozițiilor

- **Descriere:** Elevii extrag cuvinte dintr-o cutie (de exemplu, fulg, frig, brad, iarnă) și formează propoziții simple folosind acele cuvinte. Profesorul scrie propozițiile pe tablă pentru a fi citite de toată clasa.
- **Materiale:** cutie cu cartonașe pe care sunt scrise cuvintele tematice.

Ziua 5: SĂRBĂTORIM MAGIA IERNII

- **Domenii implicate:** Toate domeniile implicate

Expoziția finală: „Iarna prin ochii noștri”

- **Descriere:** Elevii expun lucrările realizate în timpul săptămânii (desene, colaje) și își prezintă creațiile. Profesorul le oferă diplome simbolice (de exemplu, „Cel mai creativ desen”, „Cea mai colorată felicitare”).
- **Materiale:** un spațiu de afișare, diplome pentru elevi.

Joc de rol: „O zi de iarnă”

- **Descriere:** Elevii, împărțiți în grupuri mici, improvizează o scenetă despre o activitate de iarnă (de exemplu: construirea unui om de zăpadă, joaca în zăpadă). Profesorul ghidează procesul pentru a încuraja implicarea tuturor.
- **Materiale:** costume simple, recuzită (pălărie pentru omul de zăpadă, măști).

Realizarea unei felicitări de iarnă pentru părinți

- **Descriere:** Elevii decorează felicitări cu mesaje simple pentru părinți (de exemplu: „Să aveți o iarnă fericită!”). Profesorul îi ajută cu scrierea mesajelor, dacă este necesar.
- **Materiale:** cartoane, lipici, sclipici, creioane colorate.

Produsele finale ale proiectului: colaj tematic despre iarnă; felicitări de iarnă personalizate; expoziție cu lucrările elevilor.

Evaluarea se realizează prin: observarea participării elevilor la activități; aprecierea creativității și implicării; discuții de grup privind ceea ce au învățat și ce le-a plăcut cel mai mult.

Concluzie

Proiectul „**Magia iernii**” răspunde necesităților educaționale și emoționale ale elevilor cu CES, oferindu-le un mediu în care să poată învăța, crea și explora lumea din jurul lor. Prin abordarea transdisciplinară și adaptarea activităților la nivelul fiecărui elev, acest proiect contribuie la dezvoltarea holistică a copiilor, consolidându-le încrederea în sine și bucuria de a învăța.

Bibliografie:

- Alecsandri, V., *Poezii de iarnă*, Editura Cartea Românească, 2016
Andersen, H. Ch., *Povestea fulgului de nea*, Editura Litera, București, 2019
Coșbuc, G., *Iarna pe uliță*, Editura Humanitas, București, 2020
Golu, M., *Psihologia copilului. Factori și procese educaționale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002
Munteanu, A., *Educație prin artă pentru copii cu dizabilități*, Editura Pro Universitaria, București, 2017
Neacșu, I., *Ghid de pedagogie practică*, Editura Polirom, Iași, 2006
Oprea, C., *Activități adaptate pentru elevii cu CES*, Editura Paralela 45, Pitești, 2015
Vrășmaș, E., *Educația integrată a copiilor cu cerințe educative speciale*, Editura Aramis, București, 2012

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. înv. Preșcolar: Mureșan Iulia
Școala Gimnazială Câțcău(Grădinița cu P.N Câțcău)

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC:„ ”BUCURIILE IERNII!”

TEMA SĂPTĂMÂNII: “În așteptarea lui Moș Crăciun”

TEMA ACTIVITĂȚII: „BRADUL DE CRĂCIUN”

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

CATEGORII DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE(ALA+ADP+ADE)

COMPORTAMENTE VIZATE	OBIECTIVE OPERAȚIONALE
A1.1 Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei; A1.3 Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate; C.1.1 Manifesta curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi C2.1 Realizează sarcinile de lucru cu consecvență.	O₁: Preșcolarul va fi capabil să denumească cel puțin 3 din materialele expuse(lipici, globuri din polistiren, foarfecă, hârtie colorată) O₂: Preșcolarul va fi capabil să decoreze globurile prin tăierea în pătrate a fâșiilor de hârtie colorată și lipirea acestora
D1.1 Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui . D1.2 Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc (comunicarea expresivă) D2.1 Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă) D2.3 Demonstrează extinderea progresivă a vocabularului D.4.2 Înțelege mesaje simple	O₃ Preșcolarul va fi capabil să audieze „Povestea pomului de iarnă”, de Victor Eftimiu, păstrând liniștea; O₄: Preșcolarul va fi capabil să numească personajele din poveste, prin raportare la conținutul poveștii și la suportul intuitiv; O₅: Preșcolarul va fi capabil să răspundă la întrebările adresate de către educatoare, referitoare la conținutul poveștii, utilizând propoziții simple și corecte din punct de vedere gramatical;

SCENARIUL ZILEI

I.MOMENT ORGANIZATORIC:

Pentru desfășurarea activităților în cele mai bune condiții, îmi voi pregăti materialul didactic necesar , voi stabili liniștea și voi asigura o atmosferă propice pentru începerea activității.

II.ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ:

Ziua debutează cu întâlnirea de dimineață, în cadrul căreia are loc **salutul și prezența. Calendarul naturii** se completează după observarea vremii de afară. Educatoarea adresează întrebările: ”În ce anotimp suntem? Cum e vremea afară?”, ”Ce tip de îmbrăcăminte este necesar să purtăm în anotimpul în care ne aflăm?” iar copiii răspund și educatoarea așează pe calendar în spațiul destinat zilei săptămânii, jetoane cu imagini corespunzătoare anotimpului, vremii.**Împărtășirea cu ceilalți:** tema de discuții va fi „Iarna aduce sărbătoare”, având ca scop dezvoltarea abilităților

de comunicare, de a denumi sărbătorile de iarnă care tocmai se apropie,. Pentru că în doar câteva zile vine Crăciunul, voi discuta cu preșcolarii despre obiceiurile și

III. CAPTAREA ATENȚIEI

Noutatea zilei: Educatoarea le spune copiilor faptul că a mers să cumpere un brăduț dar nu a găsit altul în afară de acel brad mic și trist care se află acum în grupă. Langă brăduț se află un plic cu o scrisoare pe care educatoarea le-o citește copiilor. Din scrisoare aflăm faptul că brăduțul este foarte trist deoarece toți ceilalți brazi, prieten cu el au fost aleși de copii și duși la casele lor iar el a rămas singur. Împreună cu copiii hotărâm să îi facem ziua mai frumoasă bradului, pentru a nu fi trist și singur de sărbători, de aceea până la finalul zilei ne vom strădui să îi readucem zâmbetul.

IV. ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR ACTIVITĂȚII DIDACTICE: Se prezintă copiilor tema zilei „Bradul de Crăciun” și obiectivele urmărite pe parcursul activității.

V. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII ȘI OBTINEREA PERFORMANȚEI

ALA 1- Jocuri și activități liber alese

Copiii vor fi împărțiți la centre cu ajutorul unor jetoane cu globuri. Fiecare copil extrage câte un jeton, iar în funcție de ceea ce a extras se îndreaptă spre centrul marcat identic cu jetonul său. Odată așezați la centre, educatoarea le prezintă copiilor materialele puse la dispoziție precum și activitățile ce urmează să fie desfășurate. **Artă:„** Globuri pentru brad”(pictură). **Construcții:** „Cutii pentru globuri” (construcție cu arici pentru îmbinat) **Știință:** “Sortăm globuri pentru brad” Copiii sunt invitați să își expună produsele realizate. **Tranziție:** “Printre brazi noi ne plimbăm/ Și la baie noi plecăm” Educatoarea le propune copiilor să audieze o poveste despre un alt brăduț trist , pentru a afla cum a fost acela ajutat pentru ca mai apoi să îl înveselim și pe bradul nostru. **DLC- povestea educatoarei „Povestea pomului de iarnă”** Prin tranziția „ Pe scaun ne așezăm și povestea ascultăm ” educatoarea îi invită pe copii să se așeze confortabil pentru că în următoarele momente le va spune „ Povestea pomului de iarnă” de V. Iftimiu, iar 2,3 copii vor repeta titlul poveștii. Se vor preciza sarcinile copiilor: să asculte cu atenție povestea pentru a putea vedea care sunt personajele și cum s-au comportat acestea cu brăduțul din poveste. **Expunerea textului poveștii:** Conținutul poveștii va fi prezentat de către educatoarea clar, coerent, corect și expresiv, cu un ton și o mimică adecvată., cu ajutorul unei prezentări PPT proiectată pe tablă. **Fixarea conținutului.** Pentru reținerea momentelor principale din povestire, voi folosi o machetă și personajele poveștii. Pe tablă se află expuse imagini cu scene din poveste. Le voi pune întrebări copiilor pe baza poveștii, iar apoi vom așeza, pe măsură ce refacem povestea, personajele pe machetă. Răspunsul de la fiecare întrebare îl vom dezvolta prin alte întrebări ajutătoare. **Ce poveste ați ascultat voi astăzi?/Care sunt personajele din poveste?/Ce își dorea brăduțul din povestea noastră?/Cine a ajuns primul la brăduț? Dar al doilea?/Cine l-a luat pe brăduț de pe crestele munților și unde l-a dus?/Cum era la final brăduțul din povestea noastră?** **DOS- Activitate practică -„Decorăm globuri pentru brad”**Tranziție: „Brăduțuleț, brăduțuleț!” Educatoarea le spune copiilor faptul că acum au descoperit ce îl poate înveseli pe bradul nostru, de aceea sarcina lor este să realizeze niște globuri cât mai frumoase pentru a-l transforma pe “Brăduț” în cel mai vesel și frumos brad. **Prezentarea și analiza modelului.** Educatoarea le va arăta copiilor produsul finit pe care urmează să îl realizeze (un glob din polistiren decorat) și îl va analiza împreună cu copiii, scoțând în evidență modul corect de realizare a acestuia. **Intuirea materialelor** Copiii vor fi solicitați să privească ce materiale au primit. Doi- trei copii vor prezenta pe rând materialele pe care le-au pregătit pe masă (glob din polistiren, fâșii de hârtie colorată, accesorii perforate, lipici, foarfecă). **Explicarea și demonstrarea modului de lucru**(Se taie patrate din fâșiile de hârtie

primate/Se întinde lipici pe acestea și se lipesc pe glob/Se lipesc pe glob celelalte accesorii primite(forme de Crăciun perforate).Modelul educatoarei va rămâne expus la vederea copiilor.Se vor executa **exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.Realizarea propriu-zisă a lucrărilor**Se va trece la executarea lucrării de către copii. În timpul activității se va observa munca fiecărui copil și se vor da indicații suplimentare, acolo unde este cazul.După ce au terminat de realizat globurile, copiii le vor expune în coșurile realizate la centru Stiință. Educatoarea îi felicită pentru modul în care au lucrat și scoate în evidență corectitudinea îndeplinirii sarcinilor primite.ALA 2: Joc de mișcare: “Coșul cu globulețe”Educatoarea le explică copiilor modul în care se vor juca. Fiecare copil, așezat pe un scăunel își va alege un glob dintre cele sortate la Stiință și îi va reține caracteristicile. Copiii așezați pe scaunele reprezintă rafturile pentru globuri dintr-un magazin. Pentru împodobirea bradului e nevoie de cât mai multe globuri, de aceea unul dintre copii va veni la magazin de unde va cumpăra globuri. Copilul indicat de educatoare se va plimba printre rafturi cu un coș în mână și va alege din globurile de pe raft spunând: “Mă duc la magazin să cumpăr un glob(roșu,în formă de cadou, albastru sub formă de omuleț)...”. Copilul atins de cumpărător se va așeza în spatele acestuia, le fel și ceilalți copiii indicați. În momentul în care educatoarea spune: “S-a rupt coșul”, copiii trebuie să își caute cât mai repede un loc pentru a se așeza. Cel care rămâne fără loc va pune globul pe brad și va deveni noul cumpărător. Jocul se termină în momentul în care toate globurile ajung pe brad.Se execută jocul de probă pentru a fi înțeles de copii, după care se trece la jocul propriu-zis.

VI. ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI A TRASFERULUI. Asigurarea retenției și a transferului se va realiza printr-o recapitulare a activităților din ziua în curs, iar copiii sunt îndrumați să împodobească bradul folosind globul decorat de ei.Se observă apoi bucuria de pe fața bradului, semn că astăzi au reuși să facă ceea ce și-au propus.Educatoarea îi felicită pentru faptul că au fost atenți la toate activitățile realizate .Copii vor cânta apoi colinde așezați în jurul bradului.

VII. EVALUAREA

Pe parcursul desfășurării activității integrate educatoarea va evalua, urmatoarele aspecte: acuratețea răspunsurilor verbale oferite de copii la întrebările referitoare la povești și la personajele acestora, corectitudinea realizării globurilor pentru bradul de Crăciun , calitatea și acuratețea produselor de la centrele de interes, corectitudinea executării mișcărilor în timpul jocurilor de mișcare, a rutinelor și a tranzițiilor.

VII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII .

În încheierea activității copiii vor fi feliciți de către educatoare pentru tot ceea ce au realizat și fiecare va primi câte o recompensă.

BIBLIOGRAFIE:

- ,, *** Curriculum pentru educația timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani)”, M.E.N., București , 2019.
- Georgeta Toma și colaboratorii, „Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământul preșcolar nivel 3-5 ani, Ed. Delta, București 2009;
- Piramida cunoașterii” Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar, Ed. Diamant, Pitești, 2014

Perspective Contemporane și Inovatoare în Reprezentarea Anotimpului Rece

Mureșan Maria Cristina, Grădinița Poienița Cluj-Napoca

Anotimpul rece a fost mereu o sursă de inspirație pentru oameni, reprezentând atât frumusețea naturii, cât și provocările pe care le aduce. În zilele noastre, noile tehnologii, schimbările climatice și preocupările legate de sustenabilitate au transformat modul în care iarna este percepută și prezentată. Dincolo de arta și inovația tehnologică, anotimpul rece a devenit și un subiect central în educație, fiind integrat în activități didactice care promovează creativitatea, interdisciplinaritatea și înțelegerea științifică.

Acest referat explorează perspectivele contemporane și inovatoare asupra iernii, incluzând reprezentări artistice, tehnologice și educaționale, evidențiind cum poate fi utilizat acest anotimp în cadrul procesului de învățare.

Arta modernă folosește materiale naturale precum gheața și zăpada pentru a crea instalații temporare. Festivalurile internaționale, cum ar fi cel de sculpturi de gheață din Harbin, China, combină tradiția cu tehnologia de iluminare LED, transformând peisajele de iarnă în spectacole vizuale.

Aceste idei pot fi integrate în activități didactice de artă, unde elevii sunt încurajați să creeze lucrări inspirate de iarnă, folosind tehnici mixte sau aplicații digitale pentru simularea efectelor hibernale. De exemplu, se pot organiza ateliere de pictură sau modelare, folosind zăpada ca inspirație sau chiar ca material de lucru.

Literatura contemporană explorează teme precum izolarea, introspecția și schimbările climatice. Filme precum *Frozen* sau *The Revenant* redau complexitatea iernii, combinând frumusețea naturală cu dificultățile sale.

În cadrul activităților didactice, elevii pot analiza opere literare sau fragmente din filme care prezintă iarna, discutând simbolistica anotimpului. Activități precum scrierea de poezii inspirate de iarnă sau crearea de scenarii scurte care reflectă peisaje înghețate sunt metode excelente pentru a încuraja gândirea creativă.

Tehnologiile moderne, precum realitatea augmentată (AR) și virtuală (VR), oferă experiențe interactive care redau frumusețea peisajelor de iarnă. Acestea sunt utilizate în turism și educație pentru a explora zone inaccesibile, cum ar fi regiunile arctice.

În cadrul activităților didactice, AR și VR pot fi utilizate pentru a prezenta ecosisteme polare sau pentru a învăța despre adaptările animalelor la frig. Elevii pot explora virtual peisaje de iarnă, înțelegând mai bine fenomenele naturale specifice.

Inovațiile tehnologice, cum ar fi dronele pentru monitorizarea zăpezii sau echipamentele care reduc consumul de energie, sunt importante pentru adaptarea la iarnă. Elevii pot învăța despre acestea prin experimente practice, cum ar fi măsurarea temperaturilor sau construirea de modele simple care ilustrează eficiența energetică.

Schimbările climatice afectează anotimpul rece, determinând topirea ghețarilor și modificarea ecosistemelor. Acest subiect poate fi integrat în ore de geografie, științe sau educație ecologică, unde elevii să discute despre soluții pentru protejarea mediului.

Activitățile pot include crearea de postere, organizarea de dezbateri sau participarea la proiecte de voluntariat care promovează utilizarea resurselor regenerabile.

Elevii pot fi implicați în proiecte care să ilustreze efectele schimbărilor climatice asupra iernii. De exemplu, pot analiza impactul reducerii stratului de zăpadă asupra animalelor sau pot propune măsuri sustenabile pentru reducerea amprente de carbon.

Festivalurile de iarnă oferă o oportunitate excelentă pentru învățare interdisciplinară. Acestea pot fi explorate în orele de cultură generală, elevii fiind încurajați să cerceteze tradițiile specifice fiecărei regiuni.

Profesorii pot organiza evenimente tematice de iarnă în școli, cum ar fi expoziții de artă, concursuri de povești sau activități sportive. Aceste evenimente nu doar că stimulează creativitatea, dar promovează și colaborarea între elevi.

Concluzie

Anotimpul rece oferă multiple oportunități de a integra arta, tehnologia și ecologia în activitățile didactice. Prin metode inovatoare și interdisciplinare, iarna poate deveni o sursă de învățare captivantă și relevantă pentru elevi.

Prin reprezentările sale contemporane, anotimpul rece devine mai mult decât o simplă etapă climatică, fiind un exemplu de cum natura poate inspira creativitate, educație și responsabilitate față de mediul înconjurător.

Bibliografie

1. Björk, S. (2022). *Sustainable Architecture in Cold Climates: Passive Design Strategies*. Nordic Press.
2. Klein, R. (2021). *The Art of Winter: Contemporary Installations and Sculptures*. New York: ArtForum Publications.
3. Anderson, T. (2023). "The Impact of Climate Change on Winter Ecosystems." *Journal of Environmental Studies*, vol. 58, pp. 112-125.
4. UNESCO Arctic Research Group (2022). *Cultural Heritage and Winter Festivals: A Global Perspective*.
5. Wilson, A. (2022). *Technology in Winter: Innovations for Comfort and Sustainability*. Cambridge: GreenTech Publishers.

PEISAJE RECI, VIZIUNI NOI: CUM IARNA DEVINE O ALEGORIE A PREZENTULUI

Prof. Simona Muscariu

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Târgoviște

Anotimpul rece, cu al său frig pătrunzător, peisaje acoperite de zăpadă sau ploi tăcute și geruri mușcătoare, a fost mult timp o sursă de inspirație pentru artă și literatură. De la clasicii pictori ai iernii la poeziile care zugrăvesc peisaje reci și solitare, iarna a fost adesea reprezentată într-o manieră mai mult sau mai puțin idealizată. Cu toate acestea, în prezent, abordările contemporane ale anotimpului rece aduc în prim-plan perspective inovatoare, în care iarna nu mai este doar un fundal pentru narativul naturalist, ci devine o temă simbolică, psihologică și chiar tehnologică. Aceste viziuni reflectă schimbările din societatea noastră și, totodată, capacitatea artei și culturii de a se adapta la noile provocări ale lumii moderne.

FUNDAMENTARE TEORETICĂ

Reprezentarea iernii în era digitală: între tradiție și tehnologie

Într-o eră în care tehnologia joacă un rol central în viața noastră cotidiană, reprezentările contemporane ale iernii nu se mai limitează doar la formele tradiționale, cum ar fi pictura sau poezia. Artiști și creatori contemporani recurg la tehnologie pentru a reda peisajul hibernal dintr-o nouă perspectivă. Astfel, se nasc lucrări inovative care îmbină realitatea virtuală, arta digitală și animația pentru a crea experiențe imersive.

De exemplu, în domeniul artelor vizuale, unele expoziții interactive permit vizitatorilor să experimenteze o iarnă care se construiește în timp real, în funcție de reacțiile și mișcările acestora. Folosind tehnologii de proiecție 3D și realitate augmentată, artiștii contemporani pot transforma un simplu spațiu în unul în care iarna „prinde viață” într-un mod personalizat, variind de la fulgii de zăpadă care se topecș până la peisaje de iarnă care se schimbă în funcție de alegerile vizitatorilor.

În domeniul cinematografic, regizori și producători se joacă cu atmosfera rece a iernii, utilizând tehnici de filmare inovative, cum ar fi folosirea culorilor reci (albastru, alb, argintiu) pentru a sublinia contrastul dintre căldura interioară a personajelor și frigul exterioră. Filmele de animație 3D, de exemplu, explorează nu doar peisaje de iarnă, ci și emoțiile care sunt adesea asociate cu acest anotimp – singurătatea, melancolia sau chiar frica de întuneric.

Anotimpul rece în contextul schimbărilor climatice

Un alt punct de cotitură în reprezentarea iernii contemporane este legătura tot mai strânsă cu schimbările climatice. În fața încălzirii globale, iarna nu mai este aceeași ca în trecut. Anotimpul rece devine un simbol al crizei ecologice, al pierderii echilibrului natural și al fragilității planetei. Artiștii și scriitorii contemporani reflectă această schimbare prin lucrări care subliniază atât frumusețea efemeră a iernii, cât și riscul dispariției sale.

Multe dintre aceste lucrări evocă teama că iarna, cu toată magia sa, ar putea deveni o raritate într-un viitor nu foarte îndepărtat. Pictori sau fotografe de peisaje de iarnă adesea includ în creațiile lor semne ale alterării mediului, cum ar fi zăpada topită, râuri care nu îngheață sau copaci care nu mai sunt acoperiți de brumă. În literatura contemporană, iarna apare ca un semn al trecerii timpului și al unei lumi care se schimbă într-un mod rapid și uneori ireversibil.

Acest tip de reprezentare inovativă se regăsește și în arta publică. Multe instalații de artă contemporană abordează teme legate de ecologie și schimbările climatice, unele dintre ele fiind chiar realizate în aer liber, pe fondul unui peisaj de iarnă. De exemplu, în unele orașe, expozițiile de

artă publică reflectă cum schimbările climatice afectează anotimpurile și cum iarna devine tot mai puțin predictibilă, provocând o reconfigurare a percepției noastre asupra acestui anotimp.

Iarna ca simbol al introspecției și al izolării

Dincolo de aspectul său natural, anotimpul rece a devenit, în prezent, un simbol al introspecției și al retragerii din agitația lumii moderne. Anotimpul iernii este adesea asociat cu liniștea profundă a naturii, dar și cu o formă de retragere interioară, o perioadă de reflecție și contemplare. Această abordare psihologică a iernii este tot mai des întâlnită în arta contemporană, în special în literatura modernă.

Scriitori și poeți contemporani au adoptat iarna ca un cadru pentru explorarea tematicii izolației și a melancoliei. Însă, spre deosebire de abordările tradiționale, aceștia nu mai redau iarna doar ca un simplu decor, ci o transformă într-un spațiu de auto-descoperire și eliberare. Iarna devine astfel o metaforă a „înghețării” emoțiilor, dar și o oportunitate de a înfrunța propriile frici și nesiguranțe.

În acest context, literatura contemporană își găsește inspirația nu doar în iarna reală, ci și în „iarnă emoțională” – acele perioade de stagnare psihologică sau spirituală în care, la fel ca în mijlocul unui sezon rece, totul pare să fie în repaus sau în așteptare. Proza și poezia contemporană îmbină astfel simbolismul naturii cu cel al sufletului uman, reconfigurând iarna într-o alegorie a dificultăților personale sau colective.

Reprezentarea anotimpului rece în artă și cultură a evoluat semnificativ în ultimele decenii. Într-o lume tot mai tehnologizată, iarna nu mai este doar o temă clasică de natură, ci devine un simbol multifacelat – de la criza ecologică la introspecție profundă, de la schimbările climatice la explorarea noilor realități vizuale și emoționale. Perspectivele contemporane și inovative ale iernii reflectă nu doar schimbările din peisajul natural, dar și din cel psihologic și tehnologic, oferind o viziune proaspătă și dinamică asupra acestui anotimp care a fascinat generații întregi de creatori și de admiratori ai artei.

PARTE PRACTICĂ - Studii de caz și exemple de aplicare

Pentru a ilustra perspectivele contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece, este util să examinăm câteva exemple din diverse domenii ale artei și culturii, care reflectă transformările în viziunea asupra iernii.

1. Expoziția „Winter in Motion” – Artă interactivă

Un exemplu elocvent de reprezentare inovatoare a iernii este expoziția „Winter in Motion” desfășurată la un muzeu de artă modernă din Europa. Această expoziție a folosit tehnologii de realitate augmentată și proiecții 3D pentru a recrea peisaje de iarnă care interacționau în timp real cu vizitatorii. De exemplu, prin mișcarea brațelor sau a pașilor, vizitatorii generau fulgi de zăpadă care „se topeau” în aer sau potențial modificau scenariile de iarnă în funcție de interacțiunea lor cu mediul.

Această abordare pune accent pe interactivitate și personalizare, provocând spectatorii să experimenteze iarna într-un mod inovator, mult dincolo de reprezentările tradiționale. Prin intermediul tehnologiei, iarna devine un fenomen viu, schimbător, aflat în relație directă cu percepția individuală.

2. Literatura contemporană: „Iarna ca simbol al crizei ecologice”

În literatura contemporană, iarna nu mai este doar un simplu decor al poveștilor. În multe lucrări, ea devine un simbol al crizei ecologice și al schimbărilor climatice. De exemplu, în romanul „The Snow Child” de Eowyn Ivey, iarna este un fundal perfect pentru a explora solitudine, supraviețuire și relațiile umane într-un peisaj al cărui echilibru natural este în pericol. Iarna devine o metaforă a unei lumi care se confruntă cu pericole globale, dar totodată un cadru în care se petrec schimbări profunde în interiorul personajelor.

Aceasta este o abordare inovatoare, ce reflectă realitățile climatice ale prezentului și folosește iarna pentru a sublinia fragilitatea naturii și a omului în fața acestora.

3. Filmele de animație 3D: „Frozen” și schimbarea percepției iernii

Filmul de animație „Frozen” (2013) este un alt exemplu de reprezentare inovatoare a iernii. Deși acest film este adresat unui public larg, el reinterpretează iarna într-un mod profund simbolic. Aici, iarna este personificată, devine aproape o entitate vie, plină de forță și frumusețe, dar și de pericol. Caracterul principal, Elsa, este simbolul iernii „necontrolate” și al unui potențial nelimitat, dar și al unei frici interioare de a-și accepta natura. Astfel, filmul adresează teme de auto-descoperire, controlul emoțiilor și acceptarea diversității – toate în cadrul unui peisaj hibernal fantastic.

Această viziune contopește atât elemente de tradiție (personificarea iernii) cât și elemente inovative, contribuind la construirea unei percepții moderne asupra anotimpului rece, care transcende simplele imagini de zăpadă și frig.

CONCLUZII

Reprezentarea anotimpului rece în arta și cultura contemporană reflectă schimbările din societate și din percepțiile individuale asupra naturii și mediului. În loc să fie doar un fundal pentru povestiri tradiționale sau o temă a melancoliei, iarna devine în prezent un simbol al schimbărilor ecologice, al introspecției și al potențialului nelimitat, dar și al pericolelor ascunse. Artiștii, scriitorii și cineaștii contemporani îmbină tehnologia, natura și emoțiile pentru a reinterpreta un anotimp care, în trecut, părea o temă mai mult statică.

În plus, schimbările climatice și realitatea unei ierni tot mai puțin predictibile au adus o dimensiune suplimentară reprezentărilor de iarnă. Iarna devine astfel o metaforă a fragilității planetei noastre, dar și un teren de explorare pentru teme psihologice, sociale și ecologice.

Perspectivile contemporane asupra iernii sunt, așadar, mult mai complexe și inovative decât în trecut, combinând arta cu tehnologia, literatura cu ecologia și cinematografia cu reflecțiile asupra viitorului nostru comun. Într-o lume în continuă schimbare, iarna rămâne un simbol puternic, încărcat de semnificații și provocări, gata să fie reimaginat în moduri surprinzătoare și relevante pentru prezentul nostru.

BIBLIOGRAFIE

1. Ivey, E. (2012). *The Snow Child*. Reagan Arthur Books.
2. Disney, W. (2013). *Frozen*. Walt Disney Animation Studios.
3. McCullough, M. (2020). *Winter: An Exploration of the Season and Its Cultural Meanings*. Oxford University Press.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE IN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE LA VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Nae Livia, Grădinița nr. 70, București

Reprezentarea anotimpului rece la vârsta preșcolară poate fi realizată printr-o varietate de tehnici creative și accesibile care stimulează curiozitatea, imaginația și învățarea activă. Iată câteva tehnici diferite, potrivite pentru copii de vârstă preșcolară, pentru a explora și înțelege anotimpul rece:

1. Tehnici artistice și de pictură

- ✚ **Pictura cu vopsea albă și albastră:** Copiii pot crea peisaje de iarnă folosind vopsea albă pentru zăpadă și albastră pentru cer, iar apoi pot adăuga detalii precum copaci sau animale de iarnă. Această tehnică le dezvoltă abilitățile motorii fine și înțelegerea conceptelor de culoare și contrast.
- ✚ **Pictura cu role de burete:** Folosind role de burete pentru a crea un efect de "zăpadă" pe hârtie, copiii pot imita căderea fulgilor de zăpadă, învățând despre textura și simetria fenomenului.
- ✚ **Colaje cu materiale naturale:** Folosind hârtie, bumbac sau alte materiale, copiii pot crea imagini de iarnă (de exemplu, fulgi de zăpadă, brazi de Crăciun), stimulându-le creativitatea și înțelegerea materialelor.

2. Tehnici de modelaj

- ✚ **Modelaj cu plastilină:** Copiii pot modela fulgi de zăpadă, animale de iarnă sau chiar peisaje de iarnă folosind plastilină sau argilă. Această activitate dezvoltă abilități de coordonare și de înțelegere a formelor și dimensiunilor.
- ✚ **Modelaj cu zăpadă artificială:** Utilizând materiale precum bicarbonat de sodiu și balsam de păr, copiii pot crea zăpadă artificială pe care o pot modela, învățând despre proprietățile fizice ale zăpezii.

○ 3. Tehnici de colaj și tăiere

- ✚ **Colaj cu fulgi de zăpadă din hârtie:** Copiii pot decupa fulgi de zăpadă din hârtie albă sau transparentă, pe care să le lipească pe un fundal albastru sau alb. Aceasta dezvoltă abilități de tăiere, coordonare și înțelegerea formei fulgilor.
- ✚ **Colaje cu materiale reciclabile:** Folosind bucăți de hârtie, pungi sau alte materiale reciclate, copiii pot crea peisaje de iarnă sau animale de iarnă. Acest tip de activitate poate încuraja gândirea ecologică.

4. Tehnici senzoriale

- ✚ **Explorarea zăpezii artificiale:** Crearea unui "colț de iarnă" în care copiii pot atinge zăpadă artificială sau gheață poate ajuta la înțelegerea texturii și răcorii caracteristice iernii.

- ✚ **Activități cu sunete de iarnă:** Copiii pot asculta și imita sunetele iernii, cum ar fi vântul, sunetul pașilor în zăpadă sau închinarea crengilor. Aceste activități stimulează auzul și imaginația.

5. Tehnici de joc și mișcare

- ✚ **Dansul fulgilor de zăpadă:** Copiii pot dansa în ritmul unei melodii de iarnă, imitând fulgii care cad, ceea ce ajută la coordonarea mișcărilor și la dezvoltarea abilităților motorii.
- ✚ **Jocuri de rol:** Copiii pot juca roluri de animale care se pregătesc pentru iarnă (hibernare, migrație), ajutându-i să înțeleagă mai bine comportamentele naturale ale animalelor în anotimpul rece.

6. Tehnici digitale

- ✚ **Explorare prin aplicații educaționale:** Folosind aplicații interactive, copiii pot învăța despre anotimpurile anului și despre fenomenele iernii (fulgi de zăpadă, îngheț, animale de iarnă), stimulându-le curiozitatea și înțelegerea fenomenelor naturale.
- ✚ **Crearea de povești digitale:** Copiii pot contribui la crearea unei povești interactive despre iarnă, alegând imagini și sunete care să se potrivească scenei, prin utilizarea de platforme simple de creare de povești.

7. Tehnici de învățare prin explorare directă

- ✚ **Observații în aer liber:** Dacă vremea permite, organizarea unor mici ieșiri în natură (parcuri, grădini) pentru a observa efectele iernii asupra peisajului (zăpadă, gheață, crengi înghețate) ajută copiii să înțeleagă în mod direct schimbările ce au loc în natură.
- ✚ **Căutarea animalelor de iarnă:** Copiii pot observa și discuta despre animalele care trăiesc în timpul iernii, învățând despre comportamentele lor de adaptare, cum ar fi hibernarea sau migrarea.

Concluzii: Prin utilizarea acestor tehnici variate și accesibile, educația preșcolară poate oferi copiilor o înțelegere mai profundă și mai practică a anotimpului rece, stimulându-le curiozitatea și învățarea prin explorare activă.

Bibliografie:

Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. International Universities Press.

Hutchinson, C. (2005). *Art in Early Childhood Education*. Routledge

Frost, J. L., Wortham, S. C., & Reifel, S. (2011). *Play and Child Development*. Pearson

Activități de stimulare a creativității în cadrul orelor de Limba și literatura română
PROF. NEDELICU MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3, MORENI,
DÂMBOVIȚA

Orele de Limba și literatura română oferă reale posibilități de organizare și desfășurare a unor activități ce pot dezvolta capacitatea de creație a elevilor, cum ar fi: povestirea cu schimbarea formei sau a finalului, ilustrarea textelor literare, modelajul, dramatizarea textelor literare prin jocul de rol, realizarea compunerilor, crearea de poezii, ghicitori, alcătuirea unor dialoguri plecând de la o situație dată.

Am încercat să stimulez activitatea creativă a elevilor prin organizarea unor ateliere în care pornind de la o imagine, un cuvânt cheie sau o emoție, elevii au fost puși în rolul unor autori, realizând poezii, compuneri, eseuri și ghicitori. Acestea au fost incluse în portofoliile realizate la clasa și înscrise în diverse concursuri școlare, la care copiii au avut ocazia să primească un premiu pentru munca depusă. Toate aceste compoziții ale lor contribuie la dezvoltarea creativității, deoarece reprezintă o sinteză a tot ceea ce învață elevii, fiind totodată un prilej de valorificare a experienței de viață a elevului și de manifestare a imaginației și fanteziei creatoare.

Atelierul de pictură reprezintă o altă încercare de a valorifica creativitatea elevilor mei. Plecând de la ideea că orice operă literară, indiferent de gen, poate fi înțeleasă nu numai din cuvinte, ori de câte ori timpul ne permite, organizez ateliere în care elevilor li se dă ocazia să transpună în imagini ceea ce au învățat. De exemplu, la clasa a VII-a, după studierea poeziei „Lacul“, de Mihai Eminescu, am avut o astfel de întâlnire la care le-am cerut elevilor să picteze peisajul descris în opera literară. Sau după studierea operei Goe... de I. L. Caragiale, îi rog să și- imagineze, desenând personajele.

De asemenea, îi pun pe elevii mei să schimbe finalul operei studiate, observând că acest lucru le place foarte mult.

Jocul de rol reprezintă o metodă deja consacrată de dezvoltare a creativității elevilor. Puși în pielea personajelor despre care au învățat pot înțelege mult mai ușor sentimentele pe care autorul a dorit să le transmită. Scurtele dramatizări ale unor texte literare au devenit deja obișnuință pentru orele noastre de Limba și literatura română, iar mulți copiii au demonstrat un talent actoricesc, astfel, obiectivele mele, acelea de a stimula creativitatea, și-au atins scopul.

indirectă și invers.

Un loc important în dezvoltarea limbajului și a vocabularului activ îl are utilizarea jocurilor didactice orale, asemenea activități de învățare oferind elevilor nu numai bucuria și satisfacția

de a se juca, dar sunt și un real prilej de dezvoltare a capacităților de exprimare orală și în același timp de dezvoltare a capacităților creative. Pentru ca activitatea didactică să aibă o mai mare atractivitate pentru elevi, se pot utiliza o serie de jocuri didactice: “Să găsim familia cuvântului”, “Jocul însușirilor”, “Cele mai frumoase expresii”, “Unde sunt greșelile?”, “Cel mai bun povestitor”, „Spune cum este corect!”, „Unde este greșeala?”.

De asemenea, o modalitate prin care elevii pot crea ceva aparte, nou și unic în cadrul orelor de limbă și literatură, pornește de la ideea de a intui conținutul unei povestiri sau unui fragment de text. Această abilitate poate fi obținută prin examinarea directă a textelor literare printr-un proces de citire sub supravegherea cadrului didactic. Astfel, elevii pot discuta despre tipul poveștii încercând să identifice elementele specifice unei opere fantastice de genul basmului și uneia realiste, în care personajele, chiar dacă sunt fictive, reprezintă situații din viața reală. Pot analiza locația și intriga acțiunii, ca la final să li se ceară să se gândească la un nou sfârșit al poveștii și să susțină cum ar fi afectată creația datorită noului deznodământ. După o caracterizare a personajelor, elevii pot avea ca sarcină identificarea acelor personaje care ar putea fi eliminate din poveste, sau ce alte personaje ar fi putut exista astfel încât acțiunea și întâmplările să decurgă sub o cu totul altă formă.

În învățământul gimnazial se pot utiliza atât metode activ-participative de instruire, cât și tehnici specifice de cultivare și stimulare a creativității sau metode de stimulare a creativității în grup: conversația euristică, problematizarea și jocul de rol, brainstormingul, sinectica, lista interogativă, discuția panel, Philips 6-6 etc. Prin intermediul acestor metode de dezvoltare a creativității, elevii sunt determinați să caute, să exploreze, să gândească și să-și dezvolte motive intrinseci activității de învățare.

Toate aceste activități, centrate pe elevi, promovează o învățare activă, îi ajută să-și descopere potențialul creator și fantezia.

Bibliografie:

- Amabile, T.M., 1997, Creativitatea ca mod de viață, Editura Știința și Tehnica, București.
- Cerghit, I., 2006, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași.
- Moraru, I., 1997, Psihologia creativității, Editura Victor, București.
- Roco, M., 2004, Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNA IN COMUNITATEA DE RROMI ȘI SAȘI

Neguți Ramona Gabriela, Școala Gimnazială „Constantin Săvoiu”, Tg Jiu
Vîlceanu Maria Cosmina, Școala Gimnazială Nr. 1, Văgiulești

Sărbătorile de iarnă sunt prilej de tradiții străvechi, prin care oamenii se bucură de nașterea Domnului și întâmpină cu speranță noul an. O serie de superstiții și ritualuri sunt menite să alunge duhurile rele și să asigure un an viitor cu sănătate și belșug.

În ceea ce privește complexele rituale dezvoltate de cultura tradițională romă în relația cu reprezentările sacrului, acestea se traduc în sărbătorile calendarului tradițional al romilor. Acestea corespund, în mare parte, sărbătorilor din calendarul românesc, dar dezvoltă o serie de elemente specifice, fie structuri cutumiare diferite, fie mutații de semnificație, fie preluarea și susținerea unor ritualuri originare nerome, dar pierdute în spațiul culturii tradiționale românești („capra țigănească”), fie dezvoltarea unor ritualuri complementare celor nerome sau care răspund unor nevoi reparatorii ale acestora (Vasilca, Paparuda). Cu toate acestea, există și structuri rituale calendaristice proprii numai romilor, care nu au corespondent în cultura de conviețuire (Joia Verde, Hardelezi).

În dimineața de Ajun a Crăciunului, băieții romi pornesc colindatul foarte devreme, în jur de 4-5 dimineața, pentru a nu apuca vreo femeie să intre în casă în acea dimineață, înaintea unui bărbat. Femeile fiind considerate maxrime (spurcate), se crede că, dacă în dimineața de Ajun a Crăciunului, intră în casă prima dată o femeie, atunci casa aceea va fi spurcată tot anul și cei din casă vor avea numai ghinion/nenoroc.

În ziua de Anul Nou se face capra țigănească, ritual performat de tinerii romi necăsătoriți: tinerii îmbracă un băț în capra, cu ajutorul unor pânze colorate, a unui cap cioplit din lemn și a altor podoabe și își prezintă rolul mergând din casă în casă, prin comunitate. Capra merge, de obicei, pentru a ura și a-și prezenta rolul pe la casele unde se știe că sunt cheja baria (fete mari), ceea ce demonstrează faptul că ritualul are scop premarital. Când capra ajunge la o cheja bari, după ce își prezintă rolul, unul dintre cavalerii caprei invită fata la dans, ea fiind pentru prima dată ieșită la acest dans. După terminarea dansului, fata îi dă cavalerului, drept răsplată, un colac și vin. Cavalerul îl împarte și celorlalți actanți.

După ce termină de umblat cu capra, le cheja aj le cheja (băieții și fetele) fac un bal la care vin și părinții acestora. La bal, care continuă ritualul inițiat premarital, dansează cavalerii cu fetele de măritat, iar bătrânii asistă pe margini. Băieții oferă fetelor ilustrate sau felicitări de câte ori dansează cu ele; acea cheja bari care primește cele mai multe felicitări de la cavaleri, considerată fata cea mai frumoasă a balului, este aleasă „regina balului”. După alegerea „reginei balului”, se stinge lumina în sală și regina este sărutată de către cavalerul care i-a dăruit cele mai multe felicitări. Gestul pecetluiește viitoarea lor căsătorie: într-adevar, cei doi se vor căsători în acel an, altfel se consideră că s-a făcut fetei o mare rușine.

La sărbătorile mari, mai ales la Anul Nou, romii căldărari obișnuiesc să pună în vasul cu apă de băut monede din argint și din aur, precum și potirul din metal prețios al familiei (rr. Taxtaj), ca noul an să fie bogat și să le aducă bani, aur, bogăție, noroc și sănătate.

De Crăciun, primul bărbat dintr-un capăt al comunității, considerat purtătorul ideii de început și de înnoire (fiind primul), pleacă la vecinul său sau la o rudă apropiată pentru a-și face reciproc urări: „naklo berš sas bravalo, kado berš po baxtalo” (dacă anul acesta ești bogat, la anul să fii și mai bogat).

Mâncarea tradițională de Crăciun a romilor este sângețele, un fel de toabă preparată din sângele porcului, adunat într-un vas curat, direct de la gâtul porcului sacrificat de Ignat; este foarte important ca sângele să fie strâns înainte de a lua contact cu pământul, astfel se spurcă. Această normă a purității alimentelor rituale este similară cu aceea conservată de romii care țin Gurbanul, când, pentru a nu se spurca carnea de miel, sângele lui nu trebuie să cadă pe pământ, fapt pentru care este strâns de femei în vase curate și folosit la benghiul de noroc făcut copiilor în frunte.

Orice fel de mâncare preparat de Crăciun este considerat ofrandă lui Dumnezeu, de aceea prima porție se dă cuiva străin.

Colindatul în Ajun de Crăciun se desfășoară astfel: pornește un grup de bărbați și, de la fiecare casă colindată, se mai adăugă la grup unul dintre bărbații casei, de obicei cel mai tânăr. Pe parcursul zilei se țin sfaturi, se arvunesc fete, se discută judecăți viitoare.

Înainte de ora 12, în noaptea de Anul Nou, bărbații merg să aducă apa de la fântână, fără să aibă voie să vorbească între ei nici pe drum, nici când iau apa. Această apă se numește „apa nouă” sau „apă neîncepută” sau „apă sfântă” și va fi folosită, pe parcursul anului, la diferite ritualuri de purificare, apotropaice și reparatorii. Acasă femeile și fetele își vor sparge câte un ou într-o cană specială și vor turna din această apă peste oul spart. Ouăle și apa vor fi acoperite până dimineață, apoi fiecare va ghici din formele rezultate ceea ce le rezervă viitorul. Aceasta este o practică de magie premonitoare în cadrul căreia se reunesc masculinul ca simbol al purității ritualice – apa sacră cu femininul ca simbol al procreației – oul.

La toate sărbătorile mari, fiecare familie de romi trebuie să-și arate omenia, bogăția și tot ce are mai de preț: galbenii (banii), potirele (e taxtaja), covoarele, mâncarea și băutura, drept pentru care invită rude și prieteni la mese bogate și își expune valorile ca semne ale onoarei (rr. I pakiv).

Este important de subliniat simbolistica deosebit de profundă a potirului familiei rome, care se transmite din generație în generație, pe linie masculină, ca semn de mare cinste și include semnificația complexă a Graal-ului, pocalul sacru în care s-a scurs sângele lui Isus Hristos, simbol al sacrificiului și al nemuririi. Aceasta simbolistică se reflectă și în textele colindelor rome: „Șo și, Devla, and-o taxtaj /O taxtaj o rupuno? Othe-i rât le Devlesqo” (Ce e, Doamne, în pocal /În pocalul de argint? Acolo este sângele Domnului).

În ajunul sau în dimineața Anului Nou, uneori și în Ajunul Crăciunului, romii, mai ales căldărarii, practică obiceiul numit Vasilca, o formă specifică de colindat, cu sens purificator și apotropaic pentru familiile, rome și nerome, care sunt colindate astfel. Vasilca este capul sau râtul de porc împodobit cu panglici sau o păpușă făcută de grupul de colindători și împodobită în costum popular. Unul dintre actanți poartă un vas cu grâu nou încolțit, semn al belșugului pentru anul ce urmează. Gestul răspunde unei nevoi ritualice a culturii nerome agrare. Femeile poartă, pe o tavă acoperită cu o pânză albă, capul sau râtul porcului, flori și un pahar și cântă colindul „Sivei” sau al Vasilcâi.

O tradiție puternică la romi este lăsatul de sec de brânză, când se obișnuiește ca finii să meargă la nași cu daruri și să petreacă, copiii să meargă la părinți să le pupe mâna pentru a fi iertați de greșeli. Masa tradițională cuprinde plăcintă cu brânză și aripa de găină. Se crede că acela care va mânca aripa de găină în această zi va fi ușor tot anul și va avea noroc și spor în casă. Acest obicei alimentar are la baza magia prin similitudine: aripa este ușoară, așadar cine mănâncă aripa devine ușor și câștigă ușor.

La miezul nopții, copiii și tinerii sărută mâinile celor bătrâni, le cer iertare pentru greșelile de pe parcursul anului, iar aceștia din urmă le oferă daruri scumpe, între care nu lipsește aurul, salbele pentru fete, materialele scumpe și banii. Se consideră ca, în cazul în care te-a blestemat cineva în acel an sau te-ai certat cu o persoană, sărutându-i mâna în acest moment, ești iertat de toate păcatele. De pildă, nurorile și ginerii sărută mâna socrilor. Ritualul este de reconciliere și de protecție.

Ca în orice comunitate, și sașii au obiceiuri diverse și frumoase de Crăciun și Anul Nou, unele mai răspândite, altele specifice unui anumit loc.

În 12 decembrie este Sfânta Lucia (Lucia din Syracuse), o sărbătoare de origine catolică, din țările nordice. În această zi, în unele localități locuite și de sași exista obiceiul bărbatul casei să afume toate colțurile gospodăriei cu o tavă pe care erau așezați cărbuni încinși. Era un ritual apotropaic, de alungare a spiritelor rele și pregătire înainte de Crăciun. Deasupra cărbunilor era așezată și o crenguță din pom tânăr, simbolizând regenerarea recoltei. În Transilvania nu este foarte răspândită celebrarea Sfintei, dar ritualurile legate de foc și purificare specifice acestei sărbători care se practicau odinioară aveau legătură cu semnificația zilei.

În țările vestice, precum Germania, procesiunea Sfintei Lucia are loc pe 13 decembrie, când o tânără fată joacă rolul Sfintei, purtând pe cap o coroană cu lumânări aprinse.

În seara de Ajun, bisericile evanghelice deveneau neîncăpătoare pentru întreaga comunitate care se strângea la biserică în veșminte de sărbătoare. Acum este seara pentru care copiii au repetat tot Adventul. Are loc sceneta Nașterii Domnului, corul cântă cântecele tradiționale de Crăciun, copiii își primesc darurile și turtele dulci de sub pomul împodobit. Tot în seara de Ajun se puneau în biserică niște cunune tradiționale, special împodobite, numite Lichtert (Christleuchter), ce se păstrează aici până în ziua Celor trei magi, Dreikönigstag, pe 6 ianuarie. Tot în noaptea de Ajun, după terminarea slujbei, în unele comunități există tradiția minunată ca fanfara să aștepte oamenii afară, în fața bisericii sau, și mai frumos, în turnul bisericii evanghelice, de unde cântă colinde tradiționale de Crăciun. Glasurile oamenilor și sunetele instrumentelor străbat văzduhul într-o atmosferă divină, din noaptea feerică de sărbătoare.

A doua zi de Crăciun este Sf. Ștefan, Stoifesdach, când copiii au petrecere cu dansuri. Părinții participă cu sucuri și prăjituri, în jurul locului unde cei mici dansează pe ritmurile fanfarei. Tot în a doua și a treia zi de Crăciun aveau loc baluri ale tinerilor din frății (Bruderschaft, Schwesterschaft).

În ultima zi din an, oamenii gospodari se îngrijeau ca și animalele, și plantele din gospodărie să treacă cu bine în noul an. În satele săsești, clopotele bisericilor evanghelice răsunau la amiază, timp de o oră. În acest timp, oamenii legau paie în jurul pomilor din gospodărie, pentru a-i proteja de îngheț și a le asigura o recoltă bogată.

La miezul nopții dintre ani avea loc un moment nemaipomenit de frumos, în care fanfara cânta două cântece tradiționale, un fel de marșuri. Unul dintre acesta era trist și solemn, asemănător cântecelor de înmormântare, prin care se îngropa anul ce trece și al doilea era vesel, pentru întâmpinarea cu bucurie a noului an.

Tot în preajma anului nou se tăiau crenguțe de măr, una pentru fiecare membru al familiei. Crenguțele se puneau în apă și se țineau în casă, la căldură. În funcție de cât de tare înfloreau sau cum se comportau în casă, așa îi va merge anul următor respectivului.

Copiii începeau anul cu vizite la rudele apropiate, urându-le un an nou bun și prosper. În schimb primeau nuci, mere, cozonaci, gogoși sau bani. La Viscri, în merele dăruite copiilor în prima zi din an se înfingeau una sau două monede.

Bibliografie

1. Fulga Ligia, Sașii despre ei înșiși, 2008, Die Siebenbuerger Sachsen über sich selbst, Editura Transilvania Expres, Brasov;
2. Scripcariu Adriana, 2013, Patrimoniu cultural, Județul Brașov;
3. <http://www.partidaromilor.ro/sarbatori-calendaristice-ale-romilor/>

Perspective contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece

Autori: Prof. Pele Mihaela Ana
Prof. Nemțuț Simona
Grădinița cu Program Prelungit nr. 54, Oradea

Fundamentare teoretică

Anul 2024 este la final, grăbindu-se parcă să predea ștafeta anului 2024. Pe lângă această "ștafetă" de schimbare a anului, mai oferă și trăiri, emoții, sentimente, dragoste, bucurii, împliniri, dorințe, cu alte cuvinte ne transmite "căldura". Aceasta este în opoziție cu starea anotimpului actual, cu cea mai evidențiată influență vădită planului senzorial datorat anotimpului rece, mai exact "frigul".

Așadar, apare opoziția între cele două stări termice, putând reda o deosebită creație artistică, fie muzicală, fie grafică, înfățișând urcarea unui deal înzăpezit, timp în care respirația și pulsul sunt mărite, ajungând să fie atenuate și recompensate de priveliștea impunătoare oferită de anotimpul rece.

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, "contemporan" înseamnă "care există, trăiește, se petrece în zilele noastre, care se raportează la prezent, la epoca de față; actual", iar "inovație" înseamnă "schimbare, introducerea a ceva nou într-un sistem, într-o practică, într-o activitate"¹.

Pentru a face mai atractivă însușirea cunoștințelor copiilor preșcolari sau elevilor, există numeroase instrumente care stau la baza digitalizării procesului de predare-învățare pentru a oferi perspective contemporane și inovatoare ale anotimpului rece, scopul principal fiind împărtășirea celor mai bune practici privind învățarea experiențială pentru a avea o educație școlară de calitate, dar și incluzivă.

---

¹ Academia Română. Institutul de lingvistică "Iorgu Iordan – Al. Rosetti" – DEX, Dicționarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, anul 2016

Dat fiind faptul că preșcolarii sunt mereu atrași de activități noi și inovatoare, am încercat să găsec aplicații contemporane, de efect și practice, care să le rămână amintire o perioadă îndelungată. Astfel, am desfășurat o activitate intitulată "Globulețul meu de Crăciun".

Fiindcă orice brăduț este mai frumos cu globuri personalizate, copiii au avut ocazia să-si decoreze propriul glob, folosind o metodă inovatoare și anume, preșcolarul va fixa globul decupat pe o foaie pentru laminat, apoi va presăra scilpici de diferite culori, după bunul plac. Apoi, fiecare copil și-a fixat poza în interiorul globului, a închis foaia de laminat și a așteptat să îi ajut să le pună în laminator. Au fost surprinși când au văzut că se formează un glob strălucitor, ei fiind în centrul lucrării.

A urmat apoi decuparea după contur a globului, urmând ca la final să expunem toate globurile pentru a fi vizualizate și analizate de toată grupa. Au fost atât de încântați încât întrebau mereu când îl pot lua de la expoziție. Copiii au dus globurile acasă spunând că îl vor păstra și îl vor așeza în brăduțul de acasă la loc de cinste.

Parte practică

Parte practică

Grupa mare

ADE-DS1 -cunoașterea mediului,

Tema activității:Starea apei în natură iarna

Mijloc de realizare :experiment

Mijloace didactice :gheață, eprubete, apă, plită ceramică, uscător de păr, mănuși

Desfășurarea activității

-se prezintă copiilor sub formă de surpriză o simulare de laborator în care se fac diverse experimente

-scopul prezentării laboratorului este introducerea virtuală a celor mici în lumea experimentelor

-după un tur virtual prin laboratorul unei școli, preșcolarii vor fi conduși în acea parte a sălii de grupă în care va fi amenajat un minilaborator pentru experimente

-copiii vor observa apa, gheața, apa care fierbe, aburul care se degajă în urma fierberii apei,

--vor fi stimulați să miroase apa, să o guste, să o pipăie , stimulându-le diverși analizatori :olfactiv, tactil, optic,urmând apoi să își exprime trăirile, să spună ce au simțit, ce au gustat și ce culoare are apa

-următoarea activitate va fi de a observa gheața, de a o pune în palmă, de a observa ce se întâmplă, cum se transformă într-o pată de apă, să menționeze senzația de arsură pe care o au din cauza răcelii degajate de gheață

-se va experimenta cu ajutorul mănușilor senzația care se simte la contactul cu gheața, observând cum gheața se topește și mănușa se umezește

-copiii vor verbalize senzația de umezeală rece

-urmează topirea gheții cu ajutorul uscătorului de păr, urmată de evaporarea totală a apei,copiii constatând dispariția totală a acesteia.

Scopul acestui experiment este familiarizarea copiilor cu stările apei în natură iarna, în funcție de temperatură de afară. Impresionați de transformările apei și de rezultatele experimentelor vor dori să facă aceleași experimente și acasă împreună cu părinții, lucru ușor realizabil.

Corespondența între teoretic și aplicațiile practice ajută la dezvoltarea gândirii critice și contribuie substanțial la dezvoltarea intelectuală a preșcolarilor.

Concluzii

În concluzie, chiar dacă este evidențiată o înclinare spre observare, cu ajutorul mijloacelor artistice sau tehnice, a trăirilor sufletești, a atitudinilor psihologice date de semnele anotimpului rece (nostalgie, introspecție, stres, starea implacabilă dată de sfârșitul anului, dar și încântare sau încredere), cadrul natural al anotimpului rece schițează reflexii auditive sau cromatice, iar din punct de vedere artistic, rezultatul rezidă perspective inovatoare, contemporane, accesibile și complexe, într-un limbaj simplu, prietenos.

Bibliografie

Academia Română. Institutul de lingvistică "Iorgu Iordan – Al. Rosetti" – DEX, Dicționarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, anul 2016

Stimularea inteligențelor multiple prin strategii didactice interactive

Profesor Învățăământ Primar NOVAC IULIANA

Școala Gimnazială „Mareșal Alexandru Averescu” Adjud, Vrancea

Ce înseamnă să fii inteligent? Cine este cel mai ineligenț din clasa ta? Atât pentru elevi, cât și pentru adulți a fi inteligent se rezumă la: un elev bun care are rezultate școlare foarte bune, se implică cu plăcere în activități, are calitative/note bune. La polul opus, atât cadrelor didactice, cât și părinților și elevilor deopotrivă le este greu să înțeleagă de ce unii elevi au dificultăți în procesul de învățare.

Premiza de la care trebuie să plecăm este că toți ne naștem potențiali artiști. Problema este cum rămânem artiști și după ce depășim faza inocenței, a copilăriei în care totul pare posibil și e frumos.

Cele trei lucruri despre inteligență sunt:

- este diversă: deoarece obișnuim să percepem lumea prin mai mulți analizatori: vizuali, auditivi, olfactivi, kinestezici, analizând-o concret și abstract.
- este dinamică: deoarece la nivelul scoarței cerebrale se produc numeroase conexiuni pentru a realiza procese de acomodare și adaptare;
- este distinctă: deoarece este unică, specifică fiecărei persoane în parte, fiecare individ posedând o combinație proprie a inteligențelor multiple.

Teoria inteligențelor multiple a fost propusă de Howard Gardner, profesor de teoria cunoașterii, educație și psihologie la Universitatea Harvard și de neurologie la Facultatea de Medicină din Massachusetts, SUA. El nu este de acord cu modelul unilateral în care este privită, valorizată și recunoscută inteligența umană și, pe baza studiilor neurologice și antropologice, propune un model alternativ, numit teoria inteligențelor multiple. Aceasta pleacă de la premisa că toți oamenii dispun de cel puțin nouă inteligențe diferite care include nu numai pe cea **verbal/lingvistică**, **logico/matematică**, ci și pe cea **spațială**, **naturalistă**, **intrapersonală**, **interpersonală**, **existențială**, **muzicală**, **corporală**. Vorbind despre inteligența artistică, el precizează faptul că fiecare inteligență poate fi folosită într-un mod estetic sau mai puțin estetic. Inteligența lingvistică poate fi folosită în exprimarea metaforică, în versuri. Inteligența muzicală se poate folosi în mod neartistic în timp ce ascuți o piesă muzicală. Și inteligența tehnologică sau instrumentală poate fi luată în considerație ca o componentă a inteligențelor spațială, corporală și logică.

Clasificarea inteligențelor multiple reprezintă un instrument valoros în cunoașterea elevului în a-l ajuta să se cunoscă pe sine, să-și descopere talentele și predispozițiile, iar într-un final să-și găsească cel mai bun mod de învățare. Identificarea talentelor, crearea mediilor de învățare stimulativă înseamnă să dai elevilor șansa de a avea succes pe termen lung și a deveni adulți împliniți. Lipsa de stimulare poate duce la scăderea șanselor de dezvoltare a unui anumit tip de inteligență, datorită faptului că zonele cerebrale corespunzătoare rămân nefolosite, se dezactivează, conducând la reducerea abilităților specifice de învățare. Inteligențele sunt potențialități biologice care se dezvoltă mai mult sau mai puțin în funcție de oportunitățile întâlnite și de motivația individuală, la orice vârstă. Folosind strategiile interactive de predare, învățare și evaluare educatorii pot să propună elevilor alternative metodologice centrate pe stimularea diferitelor tipuri de inteligențe dominante, asigurând tratarea diferențiată a acestora în procesul instructiv-educativ.

Criteriile de existență ale inteligenței sunt:

- Inteligențele au o localizare pe creier. În cazul producerii unei leziuni cerebrale se poate constata deteriorarea activităților cognitive specifice aceluia tip de inteligență localizat în acea zonă.
- Sunt observabile în forme izolate, la savanți, la „copii minune”, la persoane autiste care manifestă diferențe mari între nivelul propriilor abilități.
- Au o istorie a evoluției, putându-se identifica originea fiecăreia.

- Au o operație sau un set de operații cheie identificabile care le activează.
- Pot fi identificate prin sarcini de lucru psihologice.
- Pot fi identificate prin cercetări psihometrice.
- Au o istorie de dezvoltare distinctă și se exprimă prin performanțe.

Cele nouă tipuri de inteligențe multiple sunt:

1. Inteligența verbală/lingvistică

Elevii care dezvoltă acest tip de inteligență au darul cuvintelor și se caracterizează prin abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a se exprima poetic, retoric, pentru a-și aminti informațiile. Au o deosebită plăcere de a scrie, de a vorbi, sunt atenți la folosirea limbajului, sunt sensibili la sensurile, structurile și funcțiile cuvintelor.

2. Inteligența logico/matematică

Cei care au dezvoltat acest tip de inteligență au darul numerelor și al logicii și prezintă capacitatea de a analiza logic problemele, de a realiza operații matematice, de a utiliza raționamente inductive și deductive, de a investiga științific sarcinile, de a rezolva probleme abstracte, de a opera cu modele, categorii, relații, de a grupa și ordona date, precum și de a le interpreta. Acești elevi arată gândire logică, critică, sunt ordonați și exacti.

3. Inteligența muzicală/ritmică

Cei care dețin acest tip de inteligență posedă aptitudini muzicale. Au capacitatea de a produce și de a aprecia muzica, ritmul, înălțimea sunetelor muzicale și timbrul. Sunt persoanele care înțeleg cel mai bine lumea prin ritmuri, melodii, apreciind formele de expresivitate muzicală.

4. Inteligența vizuală/spațială

Copiii care au dezvoltat acest tip de inteligență se exprimă, gândesc în imagini, au darul de a percepe lumea cu acuratețe vizuală. Pot fi: pictori, artiști, arhitecți, proiectanți, graficieni.

5. Inteligența socială, interpersonală

Elevii care au dezvoltat acest tip de inteligență sunt empatici, relaționează foarte ușor, interacționează eficient cu ceilalți. Sunt persoane care mențin sinergia grupului, motivând membrii acestuia să acționeze în vederea atingerii unui scop comun. Dispun de capacitatea de a sesiza, aprecia, și înțelege stările, intențiile, dorințele celorlalți, mediază cu succes conflictele, demonstrează calități de lider. Pot fi profesori, directori, consilieri, politicieni, lideri.

6. Inteligența corporală/kinestezică

Cei care au dezvoltat acest tip de inteligență au darul coordonării motrice și o bună sensibilitate tactilă. Simt nevoia să se afle mereu în mișcare și reacționează fizic la tot ce îi înconjoară. Controlează și interpretează cu mare ușurință mișcările corpului, manevrează obiectele, sunt foarte îndemânatici și folosesc corpul în mișcări sugestive și complexe. Ei sunt atleți, chirurghi, meșteșugari, dansatori, sculptori, actori.

7. Inteligența naturalistă

Elevii care manifestă predominant această inteligență iubesc și înțeleg natura, fauna, flora, frumusețile pământului. Recunosc și clasifică specii și rase, cresc, colecționează plante și animale și apără interesele acestora.

8. Inteligența intrapersonală

Autoreflexia, metacogniția și capacitatea de autocunoaștere și autoapreciere sunt caracteristici ale elevilor cu inteligență intrapersonală.

9. Inteligența existențială

Copiii care prezintă această inteligență au capacitatea de a reflecta, de a filozofa, au sensibilitatea de a pune întrebări profunde despre existența umană, sensul vieții, de ce suntem pe pământ, ce misiune avem, ce este fericirea.

Pentru a putea folosi teoria inteligențelor multiple în activitatea didactică este necesar să realizăm **cunoașterea și identificarea capacităților/abilităților elevilor** care le permit acestora să se remarce și care sunt proprii unui tip de inteligență dominant.

Acest lucru se remarcă prin:

- realizarea portofoliilor de observație a elevilor în timpul orelor, dar și în afara lor;
- crearea de jurnale reflexive în care elevii să-și noteze propriile reflecții, puncte tari, puncte slabe, obiective, domeniile despre care ar vrea să afle mai multe, modalități de învățare;
- stimularea elevilor pentru a-și exprima interesele;
- programarea unor teste de autoevaluare;
- chestionarea elevilor.

O altă etapă în folosirea acestei metode este **familiarizarea** elevilor cu teoria inteligențelor multiple. Ei trebuie să înțeleagă în ce constă această teorie și care este specificul fiecărei inteligențe. Predarea în spiritul inteligențelor multiple se realizează treptat, în fiecare zi, adăugând câte un element nou, menit să trezească interesul elevilor.

Al treilea pas: elevii trebuie **să reflecte** asupra propriilor potențialități conștientizându-și combinația de inteligențe multiple.

Motivația este un alt pas în cadrul inteligențelor multiple. Cadrul didactic trebuie să le ofere **ocaziile/opunitățile** în care elevii să se manifeste și să se dezvolte inteligențele multiple.

În organizarea activităților bazate pe stimularea inteligențelor multiple se vor folosi strategii didactice interactive de predare, învățare, evaluare: portofolii, hărți conceptuale, proiecte, interviuri, studiul de caz. Elevii au astfel ocazia de a-și exprima propriile interese, atitudini față de materialul studiat, opinii. Educatorul va avea o preocupare constantă în a-i determina pe elevi să reflecte asupra propriului proces de cunoaștere și evaluare.

Pentru folosirea inteligențelor multiple cadrul didactic trebuie să stabilească obiective operaționale, folosind verbe comportamentale. Este importantă adaptarea strategiilor didactice de predare, învățare, evaluare la stilul de învățare al elevilor pentru a obține performanțele dorite. Predarea-învățarea adecvată la punctele forte ale elevului conduce la atingerea dezideratelor într-un mod plăcut și ușor. Elevii pot învăța orice dacă materia este abordată prin metode compatibile cu elementele forte ale stilului lor de învățare; aceiași elevi înregistrează eșecuri când materia este abordată după metode incompatibile cu elementele lor forte.

Dezvoltarea curriculară bazată pe T.I.M. (Teoria Inteligențelor Multiple) are în vedere lărgirea evantaiului de experiențe de învățare propuse elevilor și pe această bază crearea mai multor ocazii pentru dezvoltarea talentelor acestora.

Bibliografie

- Crenguța, Lăcrămioara, Oprea, *Strategii Didactice Interactive*, E.D.P. 2009;
 Costică, Lupu, *Paradigma psihopedagogică a didacticii disciplinei școlare*, 2008

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Oprea Mara Andreea

Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Asachi” Piatra Neamț

A venit iarna, anotimpul mult așteptat de majoritatea copiilor!

Iarna este anotimpul ce aduce copiilor bucurie, aceștia bucurându-se de zăpadă, dar și de sosirea lui Moș Crăciun. Copiii adoră să împodobească bradul, să meargă la săniuș, să facă om de zăpadă sau îngerași în zăpadă. Ei așteaptă cu nerăbdare prima ninsoare și căderea primilor fulgi de nea. Zăpada îi atrage cel mai mult pe copii. Bucuria lor este imensă atunci când se pot juca în omătul proaspăt așezat, lucru pe care orice adult ar trebui să și-l amintească împreună cu puiul lor.

Atunci când ninge iar zăpada se așează, copiii o folosesc din plin, fie afară cu prietenii, la munte ori la țară, la bunici.

Om de zăpadă este o reprezentare a omului prin cea mai puternică apropiere a lui cu natura. Copiii adună zăpada, o îmbină bine și obțin 3 bulgări mari, de regulă, de dimensiuni diferite, care reprezintă aparent corpul omului. Îi pun nasturi, pentru că avem nevoie de acoperire și de căldură. Nici măcar zăpada n-are voie să înghețe de frig.

Se atașează o crenguță care reprezintă mâna. Dar, de obicei, omul de zăpadă are o singură mână, cea cu care oferă. El n-are nevoie să primească, ci doar să ofere spiritul Crăciunului.

Capul este acoperit de o strachină grea, care îi ține și ea de cald. Și în plus îi dă un aer special, în funcție de tipul pălăriei. Cărbunii țin loc de ochi. Orice om de zăpadă are dreptul să vadă, ca să te poată recunoaște și să poată face din ochi. Nasul lui e un morcov. Oferă pata de culoare și sugerează o nuanță a frigului asupra chipului său. Gura omului de zăpadă trebuie să fie o jumătate de cerc cu capetele în sus și asta e o regulă! Farmecul lui stă în zâmbetul pe care îl oferă trecătorilor, care, dacă au timp și atenție, imediat îl vor imita.

Omul de zăpadă are rol de străjer, de clown, de prieten, de copil al iernii prezent peste tot.

Și, cel mai important rol al lui este acela de a ne pulsa creativitatea, bucuria, de a ne face să zâmbim și să ne jucăm. Așa descoperă iarna copilul din noi, care acum câteva iarni căuta cratițe în magazia tatii sau în bucătăria mamei.

Iarna este un anotimp magic, un timp al schimbărilor și minunilor naturii. Deși poate părea că viața se oprește în natură, iarna este plină de activități și lecții interesante pentru copii. În sezonul de iarnă copiii pot învăța despre natură, oferind activități și experimente distractive și educative.

Experimentele oferă o plajă largă de experiențe educative și dezvoltare personală pentru copii. Aventurile în zăpadă nu sunt doar distractive, ci și pline de învățăminte.

Exemple de experimente prin care cei mici pot explora natura în timpul iernii:

1. Studiul cristalelor de zăpadă

Obiectiv: Înțelegerea structurii și formei cristalelor de zăpadă.

Materiale: Lupă, foaie de carton întunecată, zăpadă proaspăt căzută.

Proces:

- Așezați cartorul întunecat în frig pentru a nu topi zăpada prea repede.
- Colectați fulgi de zăpadă pe carton.
- Utilizați lupa pentru a examina formele unice ale fiecărui fulg de zăpadă.
- Discutați despre cum cristalele de zăpadă se formează în modele hexagonale.

2. Măsurarea adâncimii zăpezii

Obiectiv: Practicarea abilităților de măsurare și matematică.

Materiale: Riglă sau bandă de măsurat, notepad pentru înregistrări.

Proces:

- Alegeți diferite locuri pentru a măsura zăpada.
- Folosiți rigla pentru a măsura adâncimea zăpezii.
- Înregistrați măsurătorile și comparați diferențele dintre diverse locații.

3. Explorarea punctelor de îngheț

Obiectiv: Înțelegerea conceptului de punct de îngheț și impactul sărurilor asupra înghețului.

Materiale: Apă, sare, pahare, termometru, congelator.

Proces:

- Umpleți două pahare cu apă – adăugați sare într-unul dintre ele.
- Plasati ambele pahare în congelator.
- Observați la intervale diferite stadiul înghețului.
- Utilizați termometrul pentru a măsura temperatura la care apa începe să înghețe în ambele cazuri.

4. Crearea de gheață colorată

Obiectiv: Experimentarea cu coloranți și îngheț.

Materiale: Apă, coloranți alimentari, forme pentru gheață.

Proces:

- Colorați apa cu diferiți coloranți alimentari.
- Turnați apa colorată în forme și lăsați-o să înghețe.
- Observați cum culorile se schimbă odată ce apa îngheață.

5. Studiul izolației

Obiectiv: Înțelegerea modului în care izolația păstrează căldura.

Materiale: Două sticle de plastic, materiale izolatoare (lână, polistiren, hârtie), apă caldă, termometru.

Proces:

- Umpleți ambele sticle cu apă caldă și închideți-le bine.
- Înveliți o sticlă cu materiale izolatoare.
- Lăsați ambele sticle într-un loc rece pentru o oră.
- Utilizați termometrul pentru a măsura temperatura apei din fiecare sticlă după o oră.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://www.sciencekids.co.nz/experiments.html>
2. <https://www.winddiscovery.ro/blog/cum-sa-invatom-despre-natura-in-sezonul-de-iarna-lectii-interactive-pentru-copii/>
3. <https://cons.pvgazeta.info/utilizator-164/observatii-in-natura-in-timpul-iernii-cu-copii-de.html>

Ghid de Bune Practici pentru Sărbătorile de Iarnă: Inspirație și Tradiție

Prof. Pap Camelia, Liceul Tehnologic Horea Marghita

Sărbătorile de iarnă oferă o oportunitate unică de a integra spiritul festiv în activitățile didactice, prin metode creative și interactive care să stimuleze interesul elevilor și să le dezvolte competențele. La Liceul Tehnologic Horea din Marghita, acest sezon a fost valorificat printr-o serie de bune practici care au implicat activități diverse și captivante, menite să îmbine educația cu bucuria specifică acestei perioade.

1. Ateliere creative și proiecte tematice

Un prim exemplu de activitate a fost reprezentarea iernii prin colaje și creații manuale. Elevii au realizat lucrări care ilustrează elemente caracteristice sezonului rece, precum fulgii de zăpadă, peisajele de iarnă și brazii împodobiți. În realizarea acestora s-au folosit materiale reciclabile, hârtie colorată sau vată, dezvoltând atât creativitatea, cât și responsabilitatea față de mediu. De asemenea, atelierelor de creație au fost dedicate confecționării decorațiunilor de iarnă, cum ar fi ghirlandele, ornamentele pentru brad sau lumânările decorative, toate contribuind la crearea unei atmosfere festive.

2. Activități interdisciplinare

O altă dimensiune importantă a acestor bune practici a fost integrarea interdisciplinarității. Anotimpul rece a fost analizat în lecțiile de literatură prin prisma poeziilor tematice, cum ar fi „Iarna” de George Coșbuc, „Noapte de decembrie” de Alexandru Macedonski sau „Colindele” lui Tudor Arghezi. Elevii au fost încurajați să creeze propriile poezii inspirate de iarnă, îmbinând sensibilitatea artistică cu exercițiul creativ. În plus, au fost organizate experimente științifice care au explicat fenomenele meteorologice specifice sezonului rece, precum formarea fulgilor de gheață, legând astfel educația de fizică și chimie.

3. Tehnologia în slujba educației

Tehnologia a fost utilizată pentru a valorifica frumusețea iernii în proiecte digitale. Elevii au creat prezentări și filme scurte despre peisajele de iarnă din localitatea lor, utilizând aplicații precum Canva sau PowerPoint. Acest tip de activități a permis dezvoltarea abilităților tehnice, dar și exprimarea creativității prin imagini și sunet.

4. Jocuri educative și tematice

Pentru a încuraja competiția sănătoasă și colaborarea, la nivelul școlii s-a organizat un concurs de desen pe tema iernii și a sărbătorilor de iarnă. Elevii, fie individual, fie în echipe, au realizat lucrări care ulterior au fost expuse într-o expoziție apreciată de întreaga comunitate școlară.

5. Implicarea în comunitate

Un aspect remarcabil al acestor bune practici a fost implicarea elevilor în activități cu impact social. La nivelul liceului a fost organizat un târg de Crăciun, unde elevii și-au expus creațiile, iar fondurile strânse au fost donate pentru cauze caritabile. Această inițiativă a demonstrat puterea solidarității și i-a învățat pe elevi importanța sprijinirii comunității din care fac parte.

Un alt exemplu remarcabil de bune practici a fost vizitarea căminelor de bătrâni și a orfelinatelor din zonă. Elevii au colindat și au oferit cadouri realizate chiar de ei, contribuind la bucuria celor mai puțin norocoși. Aceste activități au insuflat elevilor valori precum empatia, generozitatea și respectul

față de ceilalți, devenind o modalitate practică de a-i învăța să fie buni cetățeni și oameni.

6. Experiențe în natură și activități sportive

Excursiile și ieșirile în aer liber au oferit elevilor prilejul de a observa schimbările naturale aduse de iarnă, cum ar fi copacii fără frunze sau zăpada. Aceste momente au fost completate de discuții despre biodiversitate și schimbările climatice, încurajându-i să înțeleagă mai bine legătura dintre om și natură. De asemenea, activitățile sportive, precum săniușul sau patinajul, au fost foarte populare. Ele nu doar că au promovat un stil de viață activ și sănătos, ci le-au reamintit elevilor bucuria de a fi copii.

Prin aceste bune practici, Liceul Tehnologic Horea din Marghita a demonstrat că educația nu trebuie să fie limitată la sala de clasă. Activitățile creative, interdisciplinare și comunitare au transformat procesul de învățare într-o experiență plăcută, interactivă și memorabilă. Elevii au avut ocazia să învețe lecții importante despre responsabilitate, generozitate și cooperare, toate în spiritul sărbătorilor de iarnă.

Astfel, iarna devine mai mult decât un anotimp; devine un prilej de a celebra frumusețea învățării prin experiență, empatie și bucurie împărtășită.

Jocul didactic

Prof. înv. primar PĂUN VERONICA ANGELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ JIJILA, JUD TULCEA

Termenul "didactic" asociat jocului accentuează componența instructivă a activității și evidențiază că acesta este organizat în vederea obținerii unor finalități de natura informativă și formativă specifice procesului de învățământ.

Jocul didactic prezintă ca nota definitorie îmbinarea armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică și acțiunea de joc. Această îmbinare a elementului instructiv-educativ cu cel distractiv face ca, pe parcursul desfășurării sale, copiii să trăiască stări afective complexe care declanșează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acestora și contribuie la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității celor antrenati în joc.

Jocul didactic, încadrându-se în categoria jocurilor cu reguli, este definit prin obligativitatea respectării regulilor care precizează caile ce trebuie urmate de copii în desfășurarea acțiunii ludice.

Jocurile didactice pot contribui la realizarea unor obiective educaționale variate și complexe. Acestea pot viza dezvoltarea fizică a copilului în cazul jocurilor motrice, sportive, sau dezvoltarea unor subsisteme ale vieții psihice (procesele psihice senzoriale, intelectuale, volitive, trăsături de personalitate, s.a.). De asemenea jocurile didactice pot contribui la rezolvarea unor sarcini specifice educației morale, estetice.

Prin jocul didactic se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evoluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite.

Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structură aparte. Elementele componente ale acestuia sunt: scopul jocului, conținutul jocului, sarcina didactică, regulile jocului elementele de joc.

Scopul jocului - reprezintă o finalitate generală spre care tinde jocul respectiv și se formulează pe baza obiectivelor de referință din programa activităților instructiv-educative. Scopurile jocului didactic pot fi diverse: consolidarea unor cunoștințe teoretice sau deprinderi, dezvoltarea capacității de exprimare, de orientare în spațiu și timp, de discriminare a formelor, mărimilor, culorilor, de relaționare cu cei din jur, formarea unor trăsături morale, etc.

Conținutul jocului - include totalitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care copiii operează în joc. Acestea au fost înșușite în activitățile anterioare. Conținutul jocului trebuie să fie bine dozat, în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor, să fie accesibil și atractiv.

Sarcina didactică indică ce anume trebuie să realizeze efectiv copiii pe parcursul jocului pentru a realiza scopul propus. Se recomandă ca sarcina didactică să fie formulată sub forma unui obiectiv operațional, ajutându-l pe copil să conștientizeze ce anume operații trebuie să efectueze. **Regulile jocului** concretizează sarcina didactică și realizează legătura dintre aceasta și acțiunea jocului.

Elementele de joc - includ căile, mijloacele folosite pentru a da o colorătură plăcută, atractivă, distractivă activității desfășurate.

Bibliografie:

1. Bache H., Mateias A., Popescu E., Serban F. - "Pedagogie prescolara. Manual pentru scolile normale", Edit. Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1994
2. Lupu C., Savulescu D. - "Metodica predarii matematicii. Manual pentru clasa a XI-a. Licee Pedagogice", Editura Paralela45, Bucuresti 2000

Iarna – simbol al anotimpului rece

Prof.înv.primar: Sabău Maria-Cristina

Prof.înv.primar: Pețenchia Maria Cristina

Școala Gimnazială Săcălaz, Timiș

Iarna, ca simbol al purității, al frigului și al ciclicității naturii, a fost un subiect central în artele vizuale, literatură, cinematografie și alte forme de exprimare culturală. În era contemporană, tehnologia, schimbările sociale și preocupările ecologice transformă felul în care percepem și reprezentăm acest anotimp. De la peisaje digitale la teme care abordează încălzirea globală, reprezentările moderne ale iernii oferă o nouă profunzime acestui anotimp.

Artiștii moderni utilizează tehnologiile digitale pentru a crea peisaje de iarnă impresionante. Prin programe precum Photoshop, Procreate sau chiar realitatea virtuală (VR), iarna capătă forme abstracte sau hiperrealiste, punând accent pe texturi și lumini inedite.

Oameni din întreaga lume pot experimenta peisaje de iarnă simulate, de la vârfuri montane acoperite de zăpadă la recreări virtuale ale fenomenelor naturale precum Aurora Borealis.

Instalațiile multimedia contemporane aduc iarna în spațiile urbane. În cadrul expozițiilor luminoase, proiecțiile de zăpadă virtuală sau efectele sonore (sunet de crivăț sau zăpadă care scârțâie sub pași) și sculpturile de gheață dinamice creează experiențe multisenzoriale.

În prezent, iarna este adesea reprezentată în contextul încălzirii globale. Artiștii și cineștii contemporani subliniază impactul uman asupra naturii prin opere care surprind dispariția ghețarilor sau reducerea stratului de zăpadă.

Dronele permit surprinderea peisajelor de iarnă din unghiuri imposibile altădată, aducând un nivel ridicat de detaliu și spectaculozitate. Fotografiile aeriene ale pădurilor înzăpezite sau ale râurilor înghețate creează imagini unice.

Iarna este utilizată ca fundal simbolic în poveștile contemporane, adesea pentru a reflecta stări emoționale precum izolarea, puritatea sau renașterea. Scriitori contemporani explorează complexitatea anotimpului în nuvele și romane..

Poeții contemporani reinterpretează imaginea iernii, deseori punând accent pe aspectele ei paradoxale, frumusețea și duritatea, liniștea și moartea latentă.

Filmele de animație nu doar că prezintă iarna ca decor, ci și ca personaj activ. Folosirea tehnologiilor CGI (Computer-Generated Imagery) adaugă un strat vizual spectaculos și creează o atmosferă magică.

Documentarele contemporane abordează teme precum biodiversitatea de iarnă sau efectele schimbărilor climatice.

Moda contemporană încorporează motive de iarnă, utilizând materiale sustenabile și tehnologii inovatoare pentru a crea haine care reflectă estetica și funcționalitatea anotimpului. Moda inspirată de iarnă pune accent pe materiale ecologice și tehnologii inovatoare. Marile case de modă creează haine care îmbină funcționalitatea cu estetica de iarnă.

Perspectivile contemporane și inovatoare în reprezentarea iernii demonstrează cum tradiția poate fi reinterpretată prin prisma tehnologiei, artei moderne și preocupărilor ecologice. Aceste noi abordări nu doar că îmbogățesc imaginea anotimpului, ci ne și provoacă să reflectăm asupra legăturii noastre cu natura și cu propriile emoții.

Prin artă, literatură, cinematografie și design, acest anotimp rămâne o oglindă a relației noastre cu natura, a preocupărilor ecologice și a sensibilităților contemporane.

Bibliografie:

1. Coman, Dan. *Ghinga*, Editura Polirom, 2005.
2. Chifu, Gabriel. *Fragmente din ninsori*, Editura Cartea Românească, 2013.
3. Blandiana, Ana. *Fals tratat de manipulare*, Editura Humanitas, 2013.
4. Smith, Ali. *Winter*. Penguin Books, 2017.
5. Salgado, Sebastião. *Genesis*, Taschen, 2013.
6. Orłowski, Jeff. *Chasing Ice* (Documentar), National Geographic, 2012.

DEZVOLTAREA SIMȚULUI ESTETIC LA PREȘCOLARII ȘI ȘCOLARII MICI

Prof. Înv. Preșc. Elena PETRE

Grădinița cu P. N. Slon, Județul Prahova

„Formele și culorile sunt cheia prin care descoperim universul nevăzut al emoțiilor.”

— Paul Klee

Dezvoltarea simțului estetic reprezintă o componentă fundamentală a formării personalității umane, având un rol deosebit în procesul de educație, mai ales în cazul copiilor preșcolari. Frumosul, ca element definitoriu al esteticii, are puterea de a umaniza omul, transformându-l într-o ființă sensibilă, empatică și capabilă să recunoască și să aprecieze valoarea spirituală a lumii înconjurătoare. În contextul actual, educația estetică capătă o importanță vitală, având rolul de a dezvolta nu doar abilități artistice, ci și trăsături morale și sociale esențiale.

Activitatea de învățare, condusă cu măiestrie și creativitate, poate genera emoții și sentimente pozitive, esențiale pentru o bună desfășurare a procesului educativ. Contactul direct al copiilor cu operele literare și artistice este una dintre cele mai eficiente metode de cultivare a sensibilității estetice. Acest contact nu doar că le dezvoltă gustul pentru frumosul din natură, artă și societate, dar le și formează capacitatea de discernământ, ajutându-i să aprecieze și să recunoască valoarea artistică. Prin intermediul poveștilor, poeziilor sau pieselor de teatru, copiii învață să identifice și să interiorizeze valori precum umanismul, cinstea, curajul, dragostea de adevăr și dreptate.

Educația estetică se reflectă, în mod deosebit, în activitățile artistico-plactice desfășurate în grădinițe. Aceste activități nu doar că le permit copiilor să se exprime creativ, dar le oferă și o modalitate de a stabili legături emoționale profunde cu lumea din jur. De

exemplu, atunci când un copil modelează din plastilină un obiect sau desenează o floare, el își exprimă sentimentele și viziunea personală asupra realității. Prezentarea creației sale celor din jur devine un prilej de dialog emoțional și estetic, contribuind la formarea stimei de sine și la dezvoltarea sentimentului de apartenență.

Educatorele au un rol central în acest proces. Prin utilizarea unor resurse variate, cum ar fi albume de artă, poezii sau muzică, ele reușesc să capteze atenția copiilor, să le trezească interesul pentru frumos și să le dezvolte abilități de observare și interpretare artistică. Aceste activități, combinate cu jocurile de rol, dramatizările și lecțiile de educație muzicală, constituie un teren fertil pentru cultivarea talentului și sensibilității estetice ale copiilor.

Educația estetică nu se limitează la formarea abilităților artistice. Scopul său principal este dezvoltarea unei personalități armonioase, capabile să înțeleagă și să aprecieze frumusețea din viața cotidiană. Activitățile precum desenul, pictura sau lucrul manual nu doar că îi ajută pe copii să-și exerseze creativitatea, dar le oferă și un mediu sigur în care să își exploreze emoțiile și să se elibereze de tensiuni. Folosirea materialelor variate – acuarele, creioane colorate, tempera – deschide noi perspective pentru explorarea expresivității artistice.

Frumosul, în toate formele sale, are și o profundă dimensiune morală. Prin educația estetică, copiii sunt ghidați să înțeleagă conceptele de bine și rău, frumos și urât, curaj și lașitate. În acest sens, educatoarele apelează la exemple concrete, adaptate nivelului de înțelegere al copiilor, pentru a le oferi repere morale clare. Prin astfel de activități, copiii încep să construiască o înțelegere profundă a valorilor care stau la baza unei vieți armonioase și echilibrate.

Muzica joacă, de asemenea, un rol esențial în educația estetică. Ea este o formă de artă care însoțește omul de-a lungul întregii vieți, insuflând sentimente de iubire, speranță și adevăr. Prin cântec și ritm, copiii nu doar că își dezvoltă sensibilitatea artistică, dar învață și să se conecteze emoțional cu ceilalți. Momentele în care copiii cântă sau ascultă muzică sunt oportunități de a experimenta bucuria și armonia, contribuind la formarea unei personalități echilibrate și deschise.

Un alt aspect semnificativ al educației estetice îl reprezintă serbările școlare. Aceste momente sunt de o încărcătură emoțională aparte, oferind copiilor prilejul de a-și demonstra abilitățile și de a-și împărtăși bucuria cu ceilalți. Serbările nu doar că îmbogățesc universul afectiv al copiilor, dar contribuie și la consolidarea legăturilor dintre ei și părinți, devenind amintiri prețioase în dezvoltarea lor.

Educația estetică este, așadar, un proces complex și esențial în formarea copiilor. Prin integrarea frumosului în activitățile educative, copiii nu doar că își dezvoltă abilități și talente, dar învață să aprecieze valoarea profundă a artei și a vieții. Această sensibilitate estetică, formată în primii ani de viață, reprezintă fundamentul unei personalități echilibrate și creative, capabile să contribuie la construirea unei societăți mai bune și mai armonioase. Frumosul devine astfel nu doar un ideal artistic, ci și un mod de viață.

Bibliografie:

- **Cristea, Sorin.** *Fundamentele pedagogiei generale*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2005.
- **Cucoș, Constantin.** *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Iași: Editura Polirom, 2006.
- **Joița, Elena.** *Instruirea interactivă*. București: Editura Aramis, 2004.
- **Munteanu, Anca.** *Educația estetică în grădiniță*. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință, 2010.
- **Piaget, Jean.** *Psihologia inteligenței*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1973.
- **Vîgotski, Lev S.** *Psihologia artei*. București: Editura Univers, 1971.
- **Reglementările Ministerului Educației Naționale.** *Programa pentru învățământul preșcolar*. București, 2019.
- **Gardner, Howard.** *Arte și creativitate în educație*. București: Editura Sigma, 1993.
- **Bloom, Benjamin S.** *Taxonomia obiectivelor educaționale*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1981.
- **Revista „Învățământ preșcolar modern”.** Diverse articole despre educația estetică în grădinițe, 2020-2023.

Motivarea elevilor prin integrarea resurselor digitale la clasă

Autor: Petre Florentina
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Ploiești

„Scopul principal al educației este de a crea oameni care sunt capabili să facă lucruri noi, nu pur și simplu să repete ceea ce au făcut și alte generații - oameni care sunt creativi, inventivi și descoperitori.” (Jean Piaget)

În acest referat mi-am propus să subliniez un prim factor important: tehnologia (jocurile video, Internetul...). Pentru copiii care se nasc într-o lume digitală totul pare firesc, dar nu la fel văd problema adulții (părinții și profesorii). Mark Prensky a făcut încă din 2001 o distincție majoră: el vorbește despre nativii digital (cei care s-au născut sau se nasc cu computerul în mână și sunt vorbitori nativi ai limbajului digital al computerului, jocurilor video și Internetului) și imigranții digital. Pe nativii digital Prensky îi redenumeste în 2008 i-kids: ei sunt în permanență conectați la telefoanele mobile, MP3 players și consolele de jocuri. Adulții fac parte din cea de-a doua categorie: imigranții digital. Deși reușesc în cele din urmă să se adapteze acestei noi lumi, ei sunt asemenea imigranților geografici: chiar dacă își însușesc limba noii țări, ei vor avea toată viața un accent, dar nu vor reuși niciodată să fie la fel de fluenți în vorbire precum copiii născuți în respectiva țară. Mai mult decât atât, unii specialiști vorbesc chiar despre extraterestrii digital (nu reușesc niciodată să desprindă limbajul lumii digitale).

Procesul educațional a fost dintotdeauna expresia cererii de educație a mediului socio-economic. Una dintre caracteristicile esențiale ale fenomenului educațional este dinamismul și deschiderea față de schimbare.

Educația evoluează de la un an la altul. Noi cercetări pedagogice și din neuroștiințe ne oferă perspective interesante asupra predării și evaluării. Schimbarea este benefică, mai ales când unele dintre metodele folosite nu dau rezultatele dorite. Rolul tehnologiei în educație devine din ce în ce mai important. Atunci când ritmul schimbării este alert, nu este ușor să găsiți echilibrul ideal între a educa și a inspira. O asemenea provocare necesită acces la noi instrumente educaționale.

Învățătorii se adaptează la nevoile „elevului digital” prin intermediul instrumentelor, platformelor și aplicațiilor educaționale moderne. Digitalizarea educațională nu compromite esența și valoarea metodei tradiționale de învățământ. Ea aduce valoare actului de predare, învățare și evaluare. Schimbarea este inevitabilă, tocmai de aceea trebuie să selectăm elementele care optimizează timpul petrecut în sala de clasă. Având în vedere că învățătorii au în clase elevi crescuți în fața ecranului tactil, ce găzduiește o gamă variată de aplicații, jocuri și surse de conținut. Din acest motiv, educația trebuie să includă o componentă digitală care să corespundă particularităților comportamentale ale generației actuale.

Răspunsul la provocările integrării tehnologiei digitale în matricea învățământului românesc este simplu: adoptarea unui sistem complet de învățare, predare și testare. În cadrul unei asemenea adopții tehnologice, procesul educațional devine mai bogat, având de câștigat atât învățătorii și elevii cât și părinții.

Sistemul educațional ce include resurse print și digitale poate fi integrat treptat în activitățile zilnice; Utilizarea dispozitivelor digitale îi ajută pe copii să înțeleagă diverse concepte într-un mod familiar. Prezența tehnologiei în sala de clasă este un stimulent pentru motivația elevilor, care îi ajută să devină participanți activi și interesați în procesul de învățare. Învățarea cu ajutorul tehnologiei digitale este relevantă prezentului. Prin intermediul unor resurse și funcționalități educaționale, învățătorul poate crea un mediu de învățare dinamic, ce include flexibilitate și adaptabilitate.

În predarea folosind instrumente digitale, eu am ales un instrument educațional precum ScoalaIntuitext.ro, deoarece se accesează diferite resurse și instrumente de funcționalitate pentru a optimiza predarea.

Prezentările interactive ale unor concepte educaționale atrag elevii. Filmulețele de predare și jocurile de exersare sunt îndrăgite de elevi. Ei învață într-un mod interactiv și descoperă mult mai

ușor particularitățile materiei predate de învățător. Aceste resurse sunt menite să dezvolte competențele generale și specifice ale fiecărui elev din clasă.

Beneficiile utilizării resurselor digitale:

Stimularea curiozității naturale a elevilor: Metodele interactive cresc motivația și implicarea elevilor în procesul de învățare. Conform unui studiu realizat de Institutul de Științe ale Educației, 78% dintre elevi se arată mai interesați de lecțiile care includ activități interactive și tehnologii moderne.

Optimizarea învățării active și a comunicării: Învățarea activă facilitează înțelegerea profundă a conceptelor și îmbunătățește comunicarea între elevi. Un raport al Ministerului Educației arată că școlile care au implementat metode interactive au observat o creștere cu 25% a performanțelor școlare.

Integrarea tehnologiei în educație: Adaptarea la cerințele moderne este esențială. Conform datelor Eurostat, în 2022, 90% dintre gospodăriile din România aveau acces la internet, ceea ce subliniază importanța integrării resurselor digitale în educație.

Tehnologia modernă digitală cuprinde factori (muzică, personaje amuzante și elemente grafice captivante) ce facilitează absorbția informației de către elevi. Totuși, învățătorii pot integra metodele tradiționale print în completarea celor digitale sau invers. Învățătorii au nevoie de echilibru între tehnologia digitală și metoda tradițională, precum discuțiile în clasă și exercițiile pe hârtie, pentru a obține rezultatele dorite și chiar mai mult de atât. Jocurile de exersare, fișele de lucru, experimentele individuale, în pereche sau grupuri, pot fi folosite pentru a consolida cunoștințele elevilor. Aceștia se joacă și învață în același timp. Elevul este mai degajat atunci când rezolvă un joculeț pe tabla digitală alături de personaje simpatice, muzică și efecte animate distractive. Ușor, dar sigur dispare timorarea tradițională asociată rezolvării unei probleme complexe într-un mod stresant.

Tehnologia digitală asigură un anumit grad de relaxare, iar elevii sunt captivați de ceea ce fac. Aceste instrumente încurajează angajamentul la oră și reținerea adecvată a informației predate. Creativitatea devine mai ușor de accesat în pregătirea lecțiilor.

Tehnologia modernă facilitează recapitularea și evaluarea rapidă a progresului elevilor atât la nivel individual cât și pe clasă. De exemplu: ScoalaIntuitext.ro are quiz-uri, teste digitale (*inițiale, capitol și finale*) ce oferă rezultate instant, adunate automat în zona de Rapoarte. În varianta print, învățătorul introduce rezultatele testelor în platformă pentru a genera rapoarte detaliate despre progresul educațional al elevilor. Aceasta din urmă reprezintă o zonă ce asigură claritate în pregătirea materiei deoarece învățătorul știe exact nivelul fiecărui elev.

Adaptarea și personalizarea învățării se poate face în funcție de nevoile specifice ale elevilor, iar prin intermediul unui sistem complet, învățătorii pot pregăti generația actuală pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Prezența tehnologiei digitale în educație oferă cadrului didactic posibilitatea de a personaliza procesul de predare și evaluare, iar integrarea tehnologiei moderne în educație nu este doar necesară, ci esențială dezvoltării complete a elevilor.

Educația este livrată în funcție de interesele specifice ale fiecărui elev, fapt ce conduce automat la eficientizarea învățării și, implicit, la prevenirea abandonului școlar prin creșterea interesului elevilor față de actul educațional.

Profesorul are la dispoziție mai multe instrumente. Trebuie însă să le caute, să reflecteze la ele și să fie într-o continuă schimbare.

Este din ce în ce mai clar că profesorii trebuie să se apropie de lumea elevilor lor, să experimenteze, să își reconstruiască copilăria prin ochii acestora. Poate nu vor ajunge nativi astfel, dar vor ajunge niște imigranți foarte bine adaptați. Copilul va continua să deschidă noi orizonturi, dar profesorul îl va urma la câțiva pași în spate. Trebuie să vă asigurați că distanța nu va crește, că nu veți rămâne în urmă. Mai devreme sau mai târziu, elevii vor crește și vor ajunge în lumea părinților. Atunci, din native ei vor deveni imigranți, iar dialogul este cheia întregii probleme.

Dar lucrurile pot să fie și mai nuanțate. Cum observă White și Le Cornu, metafora nativi digital - imigranți digital poate fi privită și dintr-o altă perspectivă. Cei doi autori observă că folosirea în continuare a acestei metafore poate să provoace o panică printre educatori (care sunt automat clasați în grupa imigranților digital); aceștia se pot percepe ca fiind prinși pe picior greșit și incapabili de a face față situației. Iată de ce este preferabil să facem o distincție mai simplă între „vizitatori digital” și „rezidenți digital”. Vizitatorii sunt persoane care utilizează tehnologia pentru a atinge anumite scopuri, dar nu își asumă o identitate în spațiul virtual (și aici se încadrează și cadrele didactice). Rezidenții (care sunt elevii) văd web-ul ca pe un loc unde se află aproape de prieteni și colegi, unde pot împărtăși idei și informații despre viața și munca lor. Au profil pe platforme sociale. Mai mult decât atât, White și Le Cornu spun că există un continuum, cei mai mulți dintre noi putând să ne manifestăm - în funcție de situație - într-o direcție sau alta.

În concluzie, cadrul didactic trebuie să răspundă acestor provocări prin interactivitate și explorare. Elevul nu mai este mulțumit doar să stea în clasă și să absoarbă pasiv informații; dimpotrivă, elevul de azi are nevoie de un nivel foarte înalt de interactivitate- atât la clasă, cât și în afara clasei. Elevul dorește să fie provocat să descopere informația de unul singur (Oblinger și Gaston, 2006). Acesta , cu atât mai mult cu cât - așa cum observă Cowan (2011) - nativii digitali nu sunt în mod automat și personae care învață digital. Autorul demonstrează printr-un experiment individual că utilizare tehnologiei nu îi face pe nativii digital să fie și digital learners. Ei pot să acceseze muzică și filme, să joace jocuri ori să își scrie mesaje, dar sunt mai puțin pregătiți să lucreze și să învețe cu ajutorul tehnologiei.

Bibliografie :

- Pânișoară, I.O., *Ghidul Profesorului*, Polirom, Iași, 2017.
Sternberg, R.J., *Manual de creativitate*, Polirom, Iași, 2005
Stoica-Constantin, A., *Creativitatea pentru studenți și profesori*, Institutul European, Iași, 2004
Roco, M., *Creativitate și inteligență emoțională*, Polirom , Iași, 2004
Munteanu, A., *Incursiuni în creatologie*, Augusta , Timișoara, 1994
Rafailă, E. , *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, Aramis, București, 2002
Stoica, M., *Psihopedagogia personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996

Perspective contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece

Petre Ioana

Școala Gimnazială Nr. 2 Comarnic

Iarna, în calitate de anotimp al transformării, oferă multiple oportunități pentru explorare interdisciplinară și dezvoltare a competențelor cognitive, afective și practice la nivelul ciclului primar. Fundamentarea teoretică a abordării anotimpului rece în cadrul educației este susținută de mai multe perspective pedagogice și psihologice care valorifică specificitatea acestui sezon.

Din punct de vedere psihopedagogic, școlarii mici sunt puternic influențați de mediul înconjurător, iar anotimpurile reprezintă o realitate concretă care stimulează curiozitatea și imaginația. Jean Piaget explică jocul ca o „activitate de asimilare” (Saramet, 2015d) și subliniază importanța activităților senzorio-motorii și concrete în dezvoltarea cognitivă a copiilor. Iarna, prin fenomenele sale vizibile – fulgi de zăpadă, îngheț, ninsoare – devine un laborator viu pentru învățare, promovând o înțelegere autentică a lumii naturale

Dintr-o perspectivă interdisciplinară, iarna poate fi privită și înțeleasă în multiple forme și aspect, întrucât o un concept poate fi mai bine documentat dacă este analizat din diverse perspective, adică multilateral (Amihălăchioae & Ursu, 2020).

Geografia evidențiază dinamica temperaturilor scăzute, formarea gheții și a ninsorilor, dar și adaptările peisajelor naturale la condițiile extreme.

Știința analizează structura cristalelor de gheață, explicațiile pentru fenomenele de îngheț sau rolul albului zăpezii în reflectarea luminii solare.

Arta surprinde poezia liniilor simple și delicate ale crengilor înghețate, misterul nămeților de zăpadă, emoția și gingășia fulgilor de nea sau lumina difuză a zilelor scurte prin pictură, fotografie și literatură.

Literatura aduce în prim-plan simbolistica iernii – un timp al regenerării sau al melancoliei – în povestiri, poezii și legende.

Educația moral-civică invită la reflecție asupra generozității și comunității, iubirii și milosteniei, inspirată de sărbătorile și tradițiile acestui anotimp.

Iarna devine astfel o oportunitate de a explora conexiuni între discipline, descoperind frumusețea și complexitatea lumii în diversitatea ei aparent statică. Toate aceste frumuseți și învățături oferite de anotimpul hibernal pot fi experimentate în clasa de elevi în diverse moduri.

1. Atelier interdisciplinar: „Culorile iernii”

Elevilor li se oferă exemple de picturi celebre inspirate de iarnă (ex. lucrări de Monet, Bruegel) și le analizează din punctul de vedere al sentimentelor exprimate, al tehnicii utilizate. Ulterior, elevii sunt îndrumați să realizeze peisaje ale anotimpului iarna, folosindu-și deplin inspirația, tehnici multiple la alegere. La final, elevii își vor prezenta lucrările, explicând tehnica folosită, precum și sentimentul exprimat prin desen. Ca o inovație și evaluare a creștilor, este utilizată o aplicație digitală (ex. Paint 3D sau Tux Paint) pentru a reproduce și anima peisajele create.

2. Jurnalul iernii: „Zăpada prin ochii mei”

Elevii creează un „jurnal al iernii”, documentând zilnic fenomene precum ninsoarea, înghețul sau schimbările de temperatură. Fiecare însemnare include un desen, o scurtă descriere și o emoție asociată (de exemplu, „mă simt fericit când văd primii fulgi de zăpadă”). Elevii vor descrie și momentul în care au surprins un astfel de fenomen al naturii în viața cotidiană (ex. când a avut loc prima ninsoare în acest anotimp hibernal).

Adaptând sarcina elevilor native digitali, jurnalul poate fi realizat online folosind Google Slides sau Jamboard, permițând colaborarea între colegi.

3. Experimente științifice: „Magia fulgilor de zăpadă”

Elevii creează „fulgi de zăpadă artificiali” folosind sare și apă caldă. Observă formarea cristalelor și compară structura acestora cu cea a fulgilor reali.

În plus, pot crea fenomenul furtunii de zăpadă sub îndrumarea cadrului didactic. Într-un borcan se va turna apă cât să acopere un sfert din acesta. Se va turna puțin colorant sau cernală. Ulterior, se va turna ulei cât să umplem borcanul, iar, apoi, se vor pune aproximativ trei pastile efervescente în borcan. Astfel, elevii vor putea observa fenomenul furtunii de zăpadă.

Beneficiind de avantajele tehnologiei, se pot utiliza microscopurile digitale pentru a analiza structura cristalelor, completată cu imagini din resurse online despre cristale naturale, furtună de ninsoare.

4. Poveste digitală: „Aventurile Omului de Zăpadă”

Elevii creează o poveste colaborativă despre un om de zăpadă, folosind o aplicații digitale, precum Book Creator, Canvas. Fiecare elev contribuie cu un capitol, incluzând text, desene propria, fotografii din natura și efecte sonore. Povestea poate fi transformată într-un audiobook, iar elevii înregistrează vocile personajelor.

5. Observații în natură: „Detectivi ai iernii”

Elevii participă la o excursie scurtă sau drumeții în spațiul local și observă mediul înconjurător, identificând semne specifice iernii: urme de animale, crengi înghețate, tipuri de nori. Își notează observațiile și creează o hartă a iernii.

În plus, se folosește o aplicație precum Google Earth pentru a adăuga locațiile observate pe o hartă interactivă.

Aceste activități îmbină metodele tradiționale cu tehnologia, dezvoltând atât competențele cognitive, cât și emoționale ale elevilor legate de anotimpul iarna, anotimp când natura pare că își ține respirația, iar fulgii de nea, ca niște mesageri ai cerului, dansează ușor în lumină. Dincolo de frigul ce mușcă obrajii, iarna e un prilej de magie, o invitație la visare. Iarna este o lecție tăcută despre răbdare și reînnoire, un memento că sub stratul înghețat al vieții. Este un anotimp care îndeamnă la introspecție, dar și la comuniune – un moment perfect pentru a sădi în sufletele copiilor semințele bucuriei simple și ale generozității prin activități centrate pe elev, dinamice, aprofundate, creative și stimulative.

BIBLIOGRAFIE

1. Saramet, M. (2015c). PSIHOPEDAGOGIA JOCULUI. www.academia.edu. p.7.
https://www.academia.edu/12376297/PSIHOPEDAGOGIA_JOCULUI.
2. Amihălăchioae, A., & Ursu, L. (2020). Interdisciplinaritate. Retrospectivă, actualitate și perspectivă. *Revistă De Științe Socio-Umane = Journal of Social and Human Sciences*, 44(1), 12–25. p.21.

REFLECȚII DESPRE IARNĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Profesor pentru învățământul preșcolar Petruse-Goina Alina

Școala Gimnazială Nr.1 Budureasa- Bihor

Grija omului pentru natură, bucuria de a se ști protectorul și beneficiarul unui mediu sănătos și atrăgător , nepoluat și sanogen îl face pe acesta tributar ecologiei.

Aceste stări afective și acest mod de comportare își au izvorul în educația pe care copilul o primește în familie și apoi în grădiniță. Odată cu intrarea copilului în grădiniță , preocuparea pentru educația armonioasă,inclusiv cea ecologică, capătă un caracter sistematic,dirijat cu atenție de către educatoare pentru a obține finalitățile proiectate de obiectivele generale și cele specifice.

Se cunoaște că pe treptele timpurii ale vieții, interesul de cunoaștere se manifestă mai ales ca un mecanism homeostatic, așa cum l-au interpretat adepții funcționalismului. Copilul se interesează de obiectele care-i satisfac, mai ales, cele de natură instinctuală.Când aceste necesități i-au fost satisfăcute ,copilul încetează să se mai intereseze în mod deosebit de obiectul sau acțiunea respectivă. Aceasta este faza instinctuală a interesului de cunoaștere,numită de psihologi ,, instinctul curiozității ,, . Însă pe treptele ulterioare ale evoluției psihice apare, pe baza instinctului curiozității ,o curiozitate specifică umană, numită curiozitate epistemică. Formarea și dezvoltarea curiozității epistemice specific umană este rezultatul unui îndelung și laborios proces de instruire și educație. Numai pe baza unei instruirii gândite și desfășurate cu pricepere se ajunge la formarea și dezvoltarea curiozității epistemice, inclusiv în domeniul educației ecologice.

Metoda fundamentală utilizată de educatoare pentru cunoașterea naturii, a fenomenelor naturale și a interdependenței acestora este observația.

În cadrul activităților de observare, accentul cade pe transmiterea cunoștințelor despre mediul înconjurător,dar odată cu aceste procese îmbogățește vocabularul preșcolarilor, cele două aspecte fiind practic inseparabile. Ponderea mare pe care o dețin observările în cadrul activităților de cunoașterea mediului, se explică prin importanța acestora pentru cunoașterea de către copii a realității înconjurătoare. Subordonată direct valorii cognitiv-formative este valoarea ecologică a observării, valoare dată de deprinderile ,pe care ea le formează copiilor în ceea ce privește ocrotirea și conservarea mediului ambiant.

Se poate constata că tematica anotimpurilor nu rezolvă strict doar probleme de învățare cu privire la anotimpuri , la caracteristicile lor, ci ,copiii fac legătura între temperatura de afară și îmbrăcămintea oamenilor, între anotimpuri și îndeletnicirea oamenilor ,etc. În felul acesta, copiii vor înțelege interdependența om- natură și rolul omului în transformarea naturii.

Pentru cunoașterea anotimpurilor și a succesiunii acestora am folosit ,înafara observărilor directe din natură, activități în clasă,povestiri,lecturi după imagini,învățare de poezii,cântece și jocuri.

Un rol important în cristalizarea cunoștințelor copiilor despre anotimpuri l-a avut tocmai ,,Povestea anotimpurilor,, de M.A.Pășca,unde Anul e împărțat , iar împărțateasa lui e

Ziua. Ei au un patru fete , care sunt descrise într-un mod atrăgător și anume: „Când s-a născut Primăvara,pământul s-a acoperit cu o rază de soare ,ghioceii și-au scos capul din fulare, iar pomii râdeau de înfloriți ce erau. În prezentarea acestei povestiri, m-am folosit de imagini adecvate , realizate de conform descrierii fiecărui anotimp și am încheiat cu cuvintele autoarei: „Povestea mea nu are sfârșit ,, , reluând cunoștințele despre fiecare anotimp în parte. În același scop, al cunoașterii fenomenelor naturii, am utilizat și lecturi după imagini precum: „E iarnă,, , „Primăvara a sosit,, , Vara ne așteaptă,, , Ne așteaptă toamna,,.

Ce se întâmplă iarna în natură? Am observat cu copiii o serie de fenomene, modul lor de manifestare iarna. Copiii au fost impresionați când li s-a povestit despre viața grea a păsărelelor iarna și cântecul „Păsărelele iarna,, :

„Iarna-și țese-n sită deasă

Fulgii albi ca de mătăasă

Păsărelele din sat

Si-au dat dat cântul pe culcat.

Mohorâte-n zbor se lasă

Pe sub streășina de casă,

Zgribulite ,amărâte

Se ascund în cuibul rece.

Copiii cu voie bună

Se-ngrijesc nespus

Sus, în pom ,pe-o scândurică,

Hrană ei le-au pus.

În clasă, s-au completat cunoștințele lor prin lecturi după imagini,cum e lectura „E iarnă,,desfășurată după un șir de tablouri redată în culori vesele. Analizând tablourile, copiii au aflat că viața plantelor și a animalelor continuă, îmbrăcând forme diferite : grâul doarme sub zapadă, peștii trăiesc sub stratul de gheață; ursul,bursucul , ariciul dorm în adăpostul lor din pădure. Gospodarii, cum sunt și părinții lor, caută să asigure condiții bune de iernat pentru animalele din ogradă.

În cadrul convorbirii „Ce știm despre iarnă?,, am sistematizat cunoștințele copiilor pentru ca ei să poată face distincție clară între caracteristicile celor patru anotimpuri.

Am completat cunoștințele copiilor cu imagini sugestive din unele poezii învățate anterior precum: „Iarna,,de E. Novac.

Cu copiii din grupa mare ,organizez în fiecare an o serbare cu titlul „Anotimpurile,, în care aceștia sunt solicitați să-și reamintească cele mai semnificative cunoștințe despre fenomenele petrecute în fiecare anotimp al anului.

BIBLIOGRAFIE:

Băjenaru,P – Grădinița și conduita ecologică- revista – Învățământul preșcolar- Nr. 3-4/1994

REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE ÎN ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE ÎN SĂPTĂMÂNA

„ȘCOALA ALTFEL”

Prof. PICA ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ALEXANDRU LĂPUȘNEANU, SLATINA

ORAR AL ACTIVITĂȚILOR DIN PROGRAMULUI NAȚIONAL „ȘCOALA ALTFEL”

~ 16 - 20 DECEMBRIE 2024 ~

Nr. crt.	Denumirea activității	Tipul activității	Mod de organizare	Data desfășurării și durata în ore	Locația	Clasa și nr estimativ al elevilor participanți	Cadrul didactic coordonator al activității	Pateneri
1	<i>Fii un spiriduș creativ în atelierul lui Moș Crăciun!</i> – atelier de creație: activități educative-recreative: confecționare de ornamente, podoabe de pom, coroane de ușă, desene, colaje, picturi, origami, prezentări Power Point etc „Secret Santa”	Activitate cultural-educativă, recreativă	Pe grupe de elevi, coordonați de diriginți, profesori	Luni 16.12.2024 8.00 – 14.00	Școala Gimnazială “Alexandru Lăpușneanu”	Clasele V-VIII 100	Prof. Pica Elena Cadre didactice	Părinți
2.	„Sărbătorile de iarnă- De Crăciun, fii mai bun!” : activități de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, voluntariat, Secret Santa etc „Târgul de Crăciun” -activitate de	Activitate de prevenire și combatere a violenței prin voluntariat	Pe grupe de elevii și individual	Marti 17.12.2024 8.00 – 14.00	Școala Gimnazială “Alexandru Lăpușneanu”	Clasele V-VIII 100	Prof. Pica Elena	Părinți Psiholog școlar, Poliție

	<i>voluntariat și colectare de fonduri pentru ajutorarea persoanelor în nevoie</i>							
3	Personajul meu preferat de iarnă– vizionări de filme de iarnă ”Hai la film!” – vizionare film: ”Un Craciun cu familia Yeti” ,”Fulg de nea” , ”Singur acasă” „Rudolf , renul cu nasul rosu” „Dialoguri cromatice:Reflecții despre iarnă” Concurs școlar internațional	Activitate cultural-educativă, recreativă	Pe grupe de elevi, coordonați diriginți, profesori	Miercuri 18.12.2024 8.00 – 14.00	Școala Gimnazială “Alexandru Lăpușneanu “	Clasele V-VIII 100	Prof. Pica Elena	Părinți Platforma ProfesoriD E10
4.	„Pași mici către o viață sănătoasă” -realizarea/vizionarea unor prezentări Power Point, filme educative în ceea ce privește alegerile sănătoase ., combaterea consumului de substanțe interzise, prepararea unor bucate tradiționale sănătoase, activității în menținerea sănătății fizice și psihice; conștientizarea necesității respectării normelor de igienă corporală, a alimentației / a unui regim de viață echilibrat etc „Școala Altfel : fără dependență de tehnologie!”	Activitate de educație pentru sănătate și stil de viață sănătos Combaterea dependenței de tehnologii	Pe grupe de elevi, coordonați de diriginți, profesori	Joi 19.12.2024 8.00 – 14.00	Școala Gimnazială “Alexandru Lăpușneanu “	Clasele V-VIII 100	Prof. Pica Elena	Părinții, asistent medical, Reprezentanțul Poliției Locale
5.	„Am plecat să colindăm!” - colinde, cântece de iarnă, scenete, excursii etc „Sărbătorile vin, colinde pregătim”	Activitate cultural-educativă, recreativă	Pe clase de elevi, coordonați de diriginți,	Vineri 20.12.2024 12.00-17.25	Școala Gimnazială “Alexandru Lăpușneanu “	Clasele V-VIII 100	Prof. Pica Elena	Părinții

ÎNTOCMIT,
Prof. Pica Elena

TEST DE EVALUARE
STRUCTURA TEXTULUI LIRIC
CLASA A VII-A

Prof. Pîrvu Simina
Liceul Tehnologic „Dacia” Caransebeș

Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele:

*A nins. În soare codrul cu trunchiuri de cărbune
Întinde umbre-albastre pe proaspătul omăt
Și mă visez la geamuri cu anii îndărăt:
Văd dealul alb, târlia și vremurile bune.*

*Ies, scârțâie zăpada ca ieri sub pasul meu,
Și atârânănd marama subțiri de promoroacă
De ramurile joase, lumina goală joacă
Azi numai pentru mine și pentru Dumnezeu.*

*Apoi își dă pe spate tot părul de beteală
Și sare învârtindu-și al razelor hanger
Și unde talpa-i roză atinge albul ger
Fulgerător scânteie pe nea câte-o petală.*

*Crra... trece pe sub soare vâslind întâiul corb.
A stat din joc lumina, pe brânci se face mică...
Crra... stolu-ntreg - și-n umbră rămân privind cu
frică
Trei picături de sânge pe-o ramură de sorb.*

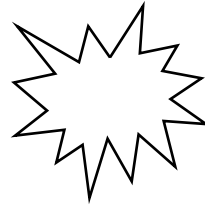
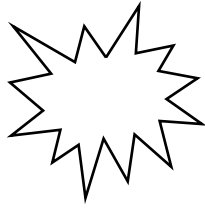
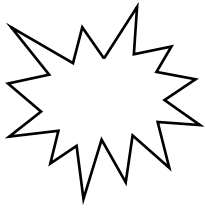
(Ion Pillat, *Lumină iarna*)

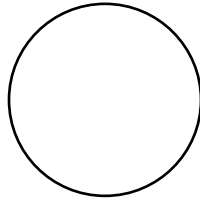
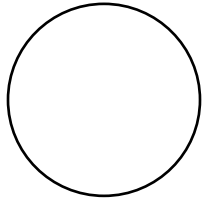
1. Textul este un minunat pastel de iarnă. Identifică **tema** textului și **trei cuvinte-cheie**:

2. Transcrie din text două **cuvinte** / structuri care ilustrează prezența **eului liric**.

3. Formulează răspunsuri pentru întrebările de mai jos:

a. Din câte strofe este alcătuit textul și cum se numește acest tip de strofă?

b. Ce tip de rimă apare în text?

c. Care este măsura versurilor?

4. Extrage din text patru **figuri de stil** diferite și numește-le.

5. Transcrie două **imagini artistice** din poem și pecizează-le felul.

6. Scrie un text narativ, de minimum 100 de cuvinte, în care să-ți imaginezi o întâmplare petrecută în cadrul natural descris în versurile date. În redactarea textului, vei avea în vedere:
- să prezinți corect și coerent întâmplarea;
  - să respecti cerințele legate de calitatea redactării – ortografie, punctuație;
  - să respecti regulile de redactare a unui text narativ;
  - să te referi la cadrul natural descris;
  - să te încadrezi în limita de cuvinte indicată.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE SI INOVATOARE IN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

A venit iarna, anotimpul mult asteptat de majoritatea copiilor! Iarna este anotimpul ce aduce copiilor bucurie, acestia bucurandu-se de zapada, dar si de sosirea lui Mos Craciun. Copiii adora sa impodobasca bradul, sa mearga la sanius, sa faca om de zapada sau ingerasi in zapada. Copiii asteapta cu nerabdare prima ninsoare si caderea primilor fulgi de nea. Zapada ii atrage cel mai mult pe copii. Bucuria lor este imensa atunci cand se pot juca in omatul proaspat asezat, lucru pe care orice adult ar trebui sa si-l aminteasca impreuna cu puiul lor. Atunci cand ninge iar zapada se asaza, copiii o folosesc din plin, fie afara cu prietenii, la munte ori la tara, la bunici. Aceste lucruri sunt importante pentru micutii nostri si au rolul de a face iarna mai frumoasa si fascinanta!

1. Activitati in aer liber iarna

Pentru cei mici, iarna este perioada de poveste, de magii și cu multe cadouri. Copiii au mari asteptari, iar noi, parintii, facem tot posibilul sa le oferim amintiri frumoase. In acest anotimp, jocurile in zapada sunt de neegalat. Este recomandat sa le oferi cateva activitati care sa ii scoata din monotonie si care sa ii ajute sa se bucure de timpul petrecut afara.

- Saniusul este distractiv pentru copii. Mergi impreuna cu micutul tau afara si plimba-l cu sania, nimic nu l-ar face mai fericit! Profitati, luati saniuta si mergeti sa retraiti copilăria alaturi de copiii vostri.
- Bataia cu bulgari din zapada este o alta activitate ce-i fascineaza pe copii. Distractia este garantata iar acestia se vor distra cu siguranta.
- Mersul la patinoar este la fel un motiv de distractie ce il va incanta pe cel mic.
- Ofera-i micutului tau o vacanta la munte, nimic nu l-ar face mai fericit! La munte cu siguranta va gasi zapada. Du-l pe partie la sanius sau la ski. Plimba-l prin peisajul mirific pe care il ofera zona montana, arata-i brazii imbracati in straie albe de omat. Astfel, invata sa aprecieze natura si frumusetile ei.
- Faceti un om de zapada, fie in fata casei, fie mergeti in parc, in acest mod imaginatia si creativitatea copiilor se dezvoltă frumos.

Iarna nu inseamna intotdeauna zapada sau peisaje acoperite in alb. O plimbare in natura este intotdeauna binevenita, indiferent de anotimp sau temperaturi. Mergi impreuna cu puiul tau la plimbare pentru a vedea ce copaci si plante isi mentin frunzele verzi in timpul iernii. Aceste plante deosebite cum ar fi coniferele, garofitele si salvia isi pastreaza frunzele verzi pe tot timpul anului. Poti merge impreuna cu micutul tau la o scurta plimbare cu rolele sau cu bicicleta. Organizati o intrecere, prichindelul simtindu-se fericit cand va iesi castigator.

In aceasta perioada trebuie sa avem mare grija cum imbracam copiii atunci cand ies afara la joaca. Trebuie sa aveti in vedere cateva aspecte esentiale:

- Micutul nu trebuie imbracat prea gros. Acesta trebuie imbracat la fel cum esti imbracat tu ca adult, eventual ii poti da o bluzita in plus. Atunci cand copilul iese afara la joaca, la zapada, este suficient sa ii dai un maiou cu o helanca (maleta), iar pe deasupra sa ii pui combinezonul care este bine sa fie impermeabil. Recomandat este sa ii dai o caciula mai groasa si manusi impermeabile pentru a se simti confortabil atunci cand va face bulgari sau om de zapada.
- Sa se foloseasca materiale naturale. Hainutele trebuie sa fie de calitate, din bumbac 100%, care sa-i asigure confortul termic necesar. La Liloo gasiti hainute confectionate din bumbac natural, de calitate superioara. Toate hainele si accesoriile noastre sunt realizate respectand cele mai riguroase norme de siguranta, din bumbac 100%. Pe langa calitatea superioara oferita si versatilitatea lor, acestea sunt deosebit de confortabile, previn transpiratia excesiva si le ofera prichindeilor o libertate extraordinara de miscare in fiecare moment.
- Sa alegeți modele usor de imbracat. In sezonul rece este necesar ca micutul tau sa fie imbracat in mai multe straturi. Acest lucru este necesar pentru ca atunci cand ii este cald sa se poata renunta la un strat de hainute. Poti verifica daca ii este frig punandu-i mana pe burtica, iar daca aceasta este calda inseamna ca nu ii este frig copilului. De asemenea, in aer liber, obrazii nu

trebuie sa fie palizi, copilul nu trebuie sa tremure. In cazul in care prezinta aceste semne inseamna ca micutul tau nu este imbracat adecvat.

2. Activitati de iarna in interior

Afara este foarte frig, iar din acest motiv activitatile in aer liber sunt limitate. Cum un copil nu poate sta intr-un loc, fiind energic si vrand sa se joace mereu, va sugeram cateva activitati pentru a evita pe cat posibil ca micutul sa se plictiseasca:

1. Activitati cu plastilina - plastilina are farmecul ei deoarece este un mijloc excelent de dezvoltare a creativitatii. Daca le lipseste zapada puteti construi din plastilina alba om de zapada sau alte obiecte de iarna.
2. Gatiti impreuna - copiii sunt fascinati si atrasi sa faca lucruri de "oameni mari". Gatiti impreuna cu prichindelul vostru diverse preparate, de la pizza, briose sau orice altceva ce il incanta. Este important acest lucru pentru a le insufla o alimentatie corecta. Chiar daca orele petrecute in frig, afara, la joaca, plimbarile cu saniuta ori joaca cu bulgari de zapada ii fac pe cei mici sa poftiasca dupa dulciuri sau isi doresc sa consume alimente nesanoase, trebuie sa ne asiguram ca alimentatia lor este sanatoasa si echilibrata.
In zilele friguroase de iarna, cand cu greu reusim sa ne incalzim, un bol cu supa sau ciorba, calde, ori o cana cu ceai aburind, sunt ideale. In timpul iernii organismul are nevoie de mai multi nutrienti pentru a mentine constanta temperatura corpului. Este recomandat ca micutii sa consume alimente cat mai sanatoase. Ideal ar fi sa fie preparate prin fierbere sau coacere, pentru a nu se pierde substantele nutritive. De asemenea, in aceasta perioada, nu trebuie sa lipseasca din alimentatia copiilor fructele si legumele. Acestea sunt foarte importante deoarece ofera o cantitate mare de vitamine, minerale si fibre.
3. Puzzle - nu toti copiii au rabdare sa faca puzzle, dar daca aveti un prichindel care este atras de puzzle acesta este un excelent joc, ce il ajuta sa isi dezvolte rabdarea, atentia si chiar inteligenta.
4. Vizionarea unui film - va puteti uita impreuna la filmele dorite. Puteti alege ori un film de desene animate, film artistic dedicat copiilor sau un film despre Craciun.
5. Lectura - ce poate fi mai frumos decat sa-ti petreci putin timp cu micutul tau citindu-i o poveste? Sa citesti impreuna cu copilul tau poate fi o activitate extrem de placuta, pe care o puteti transforma intr-o traditie de familie.

3. Traditii in familie

Iarna este anotimpul cu cele mai multe sarbatori, in care copiii se simt importanti pentru ca se pot implica in toate activitatile legate de sarbatorile din acest anotimp. Acestia isi pregatesc cu emotie si nerabdare ghetutele, in asteptarea lui Mos Nicolae. In fiecare casa, in aceasta perioada se fac pregatiri. Lasa-l pe copilul tau sa te ajute si sa se implice in activitatile specifice sarbatorilor de iarna. Confectioneaza impreuna cu micutul tau decoratiuni pentru brad. Puteti confectiona cele mai adorabile decoratiuni de Craciun, de la globulete sau stelute, pana la decoratiuni pe care le puteti folosi pentru decorarea mesei festive. Copilul va fi incantat si multumit atunci cand va vedea ca bradutul este impodobit si cu decoratiuni confectionate de el. In perioada sarbatorilor de iarna este recomandat sa ascultati cat mai multe colinde. Colindele romanesti sunt pline de frumuseti si transmit duosie si liniste.

Nu este nici un secret ca unul dintre cele mai frumoase obiceiuri de Craciun este impodobirea bradului. Impodobirea casei si a bradului este un obicei foarte vechi si important in preajma sarbatorilor de iarna. Pregateste casa si bradul impreuna cu prichindelul tau. Copiii asteapta cu nerabdare sa impodobeasca bradul. Pe masura ce acesta este decorat cu globuri, luminita si beteala, spiritul Craciunului isi face din ce in ce mai simtita prezenta. Dupa ce casa a fost decorata, iar bradul a fost impodobit, faceti poze impreuna cu toti membrii familiei. Pentru a le oferi copiilor amintiri memorabile, ii puteti imbraca in diferite costume ale personajelor de iarna, sau le puteti pune bentite cu coarne de ren sau caciula lui Mos Craciun. Scoate-l pe micutul tau cat mai des afara. Du-l sa vada bradul impodobit din centrul orasului. Luminitile care impodobesc orasul reprezinta ceva nou si magic pentru el. In acest minunat anotimp, in apropierea sarbatorilor de iarna, copiii adora sa mearga si cu colindul, impreuna cu alti prieteni sau singuri, la rude. Mersul cu colindul ii fascineaza dar este si un moment bun pentru a primi in dar dulciuri, cadouri sau alte bunatati,

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al bucuriilor prilejuite de atâtea datini și obiceiuri legate de sărbătorirea Nașterii Domnului. Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează în unele zone ale țării aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de Marele Praznic. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Obiceiurile țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Cele mai răspândite și mai fastuoase s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătorirea Anului Nou. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vifleemul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii)- și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Se spune că în seara de Ajun se deschid cerurile și cei evlavioși pot auzi glasurile îngerilor. Sărbătorile de iarnă la români încep odată cu prinderea Postului Crăciunului (15noiembrie) și țin până la Sfântul Ioan (7 ianuarie). Este o perioadă bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă. Reperele mai importante sunt: Postul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan. În funcție de acestea, grupele de tradiții și obiceiuri diferă. Sărbătorile și obiceiurile populare, grupate în preajma solstițiului de iarnă (20decembrie - 7 ianuarie), poartă numele generic de sărbători de iarnă. Perioada este deschisă și închisă de sărbători prefațate de ajunuri, atât Crăciunul, cât și Boboteaza, și intersectate la mijloc de noaptea Anului Nou. Principalele sărbători ale ciclului de iarnă -Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza - au funcționat de-a lungul vremii ca momente independente de înnoire a timpului și de început de an.

Pomul de Crăciun este un brad împodobit, substituit al zeului adorat în ipostaza fitoformă, care moare și renaște la sfârșit de an, în preajma solstițiului de iarnă, sinonim cu Butucul de Crăciun. Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Pomul de Crăciun s-a suprapus peste un mai vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun, simbolizând moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă, Obiceiul a fost atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați. Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Aceste colinde sunt creații populare cu text și melodie, care conțin mesaje speciale (religioase sau satirice la adresa celor urați). Colindătorii vestesc nașterea Domnului, urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări cozonac, prăjiturile, covrigi, nuci, mere și chiar colăcei - pe care gospodinele care respectă tradiția le-au pregătit cu mult timp înainte. Diferind doar destul de puțin, colindele religioase sunt foarte asemănătoare în toate zonele țării, cele mai cunoscute și apreciate fiind: "O, ce veste minunată", "Steaua", "Trei păstori", "La Vifleim colo-n jos", "Cântec de Crăciun", "Aseară pe înserate". Începând cu noaptea de 23 spre 24 Decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor ulițele satelor răsunau de glasul micilor colindători. În orașe întâlnim colindători odată cu lăsarea serii și până

în miez de noapte. În unele locuri în noaptea Crăciunului putem întâlni și cântarea religioasă cunoscută sub numele de Vicleimul sau Irozii, la care participă copiii. Această dramă religioasă ne înfățișează misterul Nașterii Domnului în toate fazele sale. Personajele dramei sunt Irod și ceata sa de Vicleim, un ofițer și soldați îmbrăcați în portul ostașilor români, trei crai sau magi: Melchior, Baltazar și Gaspar, un cioban, un prunc și în unele părți o paiață. Vicleimul apare la noi pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Originea lui este apuseană și se leagă de misterul celor trei magi ai Evului Mediu. Introdus de timpuriu în Germania și Ungaria, a pătruns la noi prin sașii din Transilvania.

Cetele parcurg întreaga așezare sătească, din casă în casă, "Capra" fiind jucată pentru a aduce noroc și belșug. Asemănător cu "Capra" este obiceiul de a umbla cu "Ursul", această datină avându-și de asemenea originea într-un cult geto-dac, ce urmărea fertilizarea și purificarea solului și a gospodăriei. Ursul este întruchipat de un flăcău care poartă pe cap, pe umeri și pe spate blana unui astfel de animal, având în jurul urechilor niște ciucuri roșii. În timp ce ursul mormăie și joacă în ritmul tobelor și al fluierăturilor, ursarul strigă: "Joaca bine, măi Martine, / Că-ți dau pâine cu măslină". "Ursul" este însoțit de un grup de colindători mascați și costumați, care reprezintă diverse animale sau personaje și care îl ațâță prin strigături. La sfârșit, toți le urează gazdelor multă sănătate, fericire, recolte bogate, mese îmbelșugate și la mulți ani. „Steaua" este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie la Bobotează. De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecul despre stea provine din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale. Micul cor al stelarilor, care intră în imobil în zilele Crăciunului, cântă versuri religioase despre nașterea lui Iisus: "Steaua sus răsare"; "În orașul Viflaem"; "Trei crai de la est". Obiceiul Plugușorului este legat de speranța fertilității, versurile sale prezentând practicile agricole și urări de holde bogate. În schimbul acestor urări, copiii primesc daruri simbolice, colaci, fructe sau bani. Legat de jocul caprei, cel al ursului, calușii și jocul cerbului, aceste obiceiuri și-au pierdut astăzi din semnificațiile inițiale (capra - personificarea productivității/înmulțirii ușoare și rapide în lumea animală și a fertilității pământului; ursul - animal sacru la geto-daci, călușii/căiușii - care simbolizează protejarea gospodăriilor de spiritele rele; cerbul - simbolul soarelui, întruchiparea purității și adreptății) și sunt practicate mai mult în scop de divertisment. Urarea de plugușor este de fapt un adevărat poem care deschide cu har, recurgând la elemente fabuloase, toate muncile agricole. Obiceiul de a merge cu plugușorul contribuie la veselie generală a Sărbătorilor de Anul Nou, plugușorul colorează desfășurarea acestei sărbători de Anul Nou cu acele elemente care ilustrează una dintre principalele ocupații ale poporului nostru - agricultura și creșterea animalelor. Plugușorul copiilor este tot un obicei străvechi agrar. În ajunul

Anului Nou, cetele de copii intră din casă în casă să ureze, purtând bice (harapnice) din care pocnesc, buhaie (un instrument specific), clopoței, tălăngi etc. Sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie copiii, dar și cei mari, merg și seamană, simbolic, cu boabe de grâu și orez, pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă. Versurile însoțite de urări specifice diferă de la o zonă la alta „Sorcova, vesela/ Să trăiți, să-mbătrâniți/ Ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir/Tare ca piatra, iute ca săgeata/ Tare ca fierul, iute ca oțelul/ La anul și la mulți ani” sau, o variantă mai scurtă „Sorcova vesela/ Să trăiți să înfloriți/ Ca merii, ca perii, în mijlocul verii/ Ca toamna cea bogată de toate-mbelșugată/ La anul și la mulți ani”. Nu putem încheia fără a aminti obiceiul cel mai iubit de copii: datina Bradului de Crăciun - o practică veche, pe care unii o consideră chiar mai veche decât creștinismul și care simbolizează “pomul vieții”. Cei care îi atribuie o semnificație creștină spun că bradul este “pomul cunoașterii binelui și răului”, împodobirea acestuia cu mere roșii amintind de păcatul originar. De altfel, așa a fost consemnat istoric primul brad împodobit despre care vorbesc documentele: în anul 1605, a fost înălțat la Strasbourg, într-o piață publică, un brad împodobit cu mere roșii. Această tradiție germană a cucerit rapid Europa, dar și - mai apoi - America și restul continentelor, prin intermediul coloniștilor care au populat Lumea Nouă. În zilele noastre, în ajunul Crăciunului, în fiecare casă se împodobeste câte un brad (cu beteală, globuri, figurine, ghirlande, bomboane, artificii și lumânări sau beculețe). Noaptea, Moș Crăciun aduce daruri, pe care le pune sub brad bineînțeles, numai celor care merită.

Bibliografie:

- 1 I. Ghinoiu, Varstele timpului, Ed. Meridiane, Bucuresti, 1998, p. 281
- 2 M. Radulescu-Codin, sarbatorile poporului, 1909, p. 89, apud I. Ghinoiu, op. cit., p. 281
- 3 T. Pamfile, Mitologie romaneasca, Ed. All, Bucuresti, 1977, p. 117
- 4 I. Nicolau, Ghidul sarbatorilor romanesti, Ed. Humanitas, Buc., 1998, p. 64

Anotimpul iarna

Nu e doar iarnă ... e o feerie ...

Prof.înv. primar, Poleucă Elena Steluța
Școala Gimnazială Bivolărie, Vicovu de Sus

“In mijlocul iernilor înghetate am învățat că exista în mine o vară fără putință de invins.” Albert Camus

Iarna este unul din cele patru anotimpuri ale zonei temperate. Este cel mai rece sezon, precede toamnei și este urmat de primavara. La **solstițiul de iarna (21-22 decembrie)**, ziua este cea mai scurtă iar noaptea cea mai lungă. După solstițiu, ziua începe să fie din ce în ce mai lungă. Cele mai scăzute temperaturi medii din sezon se înregistrează în luna ianuarie în emisfera nordică și în luna iulie în emisfera sudică.

În emisfera nordică iarna ține din decembrie până în februarie, iar în emisfera sudică din iunie până în august. Iarna se încheie în emisfera nordică o dată cu echinocțiul de primăvară (20-21 martie). În multe țări europene Valentine's day (14 februarie) este considerată prima sărbătoare de primăvară, și din acest moment florile încep să înflorească.

Iarna este anotimpul în care Magia trebuie tratată din plin, este timpul pentru sărbători de basm, bucurie, daruri și colinde. Deasupra acestui anotimp plin de vise și speranțe trăiește un suflet de copil. Zana iernii ne poartă pe aripile vântului și ne spune povestea ei, fulgii zboară și ne poartă spre meleaguri albe și pure, unde timpul parcă a stat în loc, florile de gheață ne împodobesc ferestrele. Iarna, este o poveste, spusă de bunici copiilor la gura sobei. Iarna e miezul copilăriei noastre și e la fel de curată și frumoasă ca sufletul unui copil. Ioan Slavici spunea: “*Nu e nimic mai trist ca o copilărie tristă ... închideți ochii și văsați alături de mine! Nu lăsați visele să piară, pentru că dacă visele mor viața nu este decât o pasare cu aripi rupte care nu mai poate să zboare.*”, deci nu lăsați să treacă iarna fără să vă bucurați.

În cultura persană noaptea în care iarna începe se numește Yalda (adică: naștere) și este celebrată de mii de ani. Este ajunul nasterii lui Mithra, Dumnezeu Soare, care simbolizează lumina, bunătatea și puterea pe pământ. Prin albul iernii, Soarele (alb) se ridică din nou ca să estompeze noaptea cea lungă (Yalda). Ei cred de asemenea că ultima zi de iarna, care corespunde primei zile de primăvară (cunoscută sub numele de Nowrouz), este ziua în care “Dumnezeu” vine pentru a infringe “Raul” pentru totdeauna.

În mitologia greacă, Hades a răpit-o pe Persefora pentru a fi soția lui. Zeus i-a poruncit lui Hades să i-o înapoieze mamei ei, Zeitei Demetra - Zeita Pământului. Cu toate acestea, Hades a păcălit-o pe Persefora să manance din hrana morții, astfel Zeus a poruncit ca *Persefora* să petreacă șase luni cu Demetra și șase luni cu Hades. În timpul perioadei în care Persefora este cu Hades, Demetra este foarte deprimată și aduce iarna.

În mitologia Welsh, Gwyn Nudd o răpește pe Creiddylad. La începutul lui mai, iubitul ei Gwythr, îl provoacă la luptă pe Gwyn Nudd pentru a o recăstiga pe tanara. Acesta luptă de fapt personifică lupta care se da între iarnă și vară.

Iarna este unul dintre cele mai fascinante și magice anotimpuri ale anului, care ne încântă cu peisaje înghețate și atmosferă de poveste. De la frigul care pătrunde până în oase, la zăpada ca un puf de vată, vom descoperi cum iarna este zugrăvită în limba română prin expresii populare, înțelepte, poetice și pline de farmec. Iarna aduce cu ea un farmec aparte, iar zăpada transformă peisajul într-o poveste magică.

Iarna este anotimpul care transformă întreaga peisaj într-o lume fermecată, iar zăpada este elementul principal care contribuie la această transformare. Fie că privești pe fereastră cum fulgii de zăpadă dansează în vânt sau că te bucuri de zăpada proaspătă sub picioare, această acoperire albă aduce cu sine o atmosferă magică.

Zăpada poate fi privită ca un simbol al purității, al regenerării sau al curățeniei. Ea acoperă totul într-o mantie albă, oferind o nouă perspectivă asupra lumii înconjurătoare. De asemenea, zăpada poate fi asociată cu momente de bucurie și distracție, cum ar fi construirea unui om de zăpadă sau alunecarea pe o pantă înghețată.

Indiferent de felul în care percepi iarna și zăpada, este clar că acestea au un farmec aparte și ne oferă ocazia de a ne bucura de frumusețea naturii într-un mod unic. Așadar, nu uitați să savurați fiecare moment petrecut în mijlocul peisajului iernii și să apreciați magia zăpezii care ne înconjoară. Este momentul când natura pare să se retragă într-un somn adânc, pentru a se pregăti să renască în primăvară. Frunzele cad, iar plantele se retrag în sol pentru a se proteja de frigul aspru. Totul pare să fie într-o stare de repaus, așteptând să fie revigorat de căldura și lumina primăverii. Zăpada este un simbol al purității și al regenerării, iar când se așterne peste copaci, clădiri și câmpuri, pare să acopere totul cu o mantie de tăcere și liniște. Este ca un tablou alb, în care fiecare detaliu este conturat cu precizie și delicatețe. Iarna și zăpada ne oferă oportunitatea de a ne conecta cu natura și de a ne bucura de frumusețea ei efemeră, iar fiecare fulg de zăpadă este o mică amintire a acestei frumuseți.

Este un anotimp magic, care ne aduce aminte că frumusețea poate fi găsită în cele mai mici detalii și că, uneori, este necesar să ne oprim și să apreciem frumusețea simplă a vieții.

PROIECT EDUCAȚIONAL: „IARNA – ÎN CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE”

Popa Dana Maria, Școala Profesională Specială Nr. 3

1. Fundamente teoretice și perspective inovatoare

- Anotimpul rece în cultură și educație: semnificații simbolice, artistice și științifice.
- Abordări interdisciplinare: cum poate fi integrat anotimpul rece în mai multe domenii – arte plastice, literatură, științe, muzică, educație civică.
- Tehnologii moderne în reprezentarea anotimpului rece: folosirea aplicațiilor educaționale, realității virtuale și platformelor online pentru explorarea temei.

2. Exemple de bune practici

Proiect 1: „Povestea fulgului de nea”

- Descriere: Proiect literar și artistic în care elevii creează povești originale despre fulgii de nea și ilustrează scenele principale.
- Metodologie: utilizarea atelierelor de scriere creativă, tehnici de pictură în acuarelă și realizarea de colaje pentru a ilustra povestea.
- Rezultate: dezvoltarea imaginației, îmbinarea elementelor literare și vizuale, realizarea unui album colectiv.

Proiect 2: „Laboratorul de iarnă”

- Descriere: Experimente științifice legate de fenomene specifice anotimpului rece (cristalizarea apei, formarea gheții, structura fulgilor de zăpadă).
- Metodologie: explorarea prin activități practice și utilizarea microscopelor digitale pentru observarea detaliilor.
- Rezultate: înțelegerea conceptelor științifice prin metode aplicate și stimularea curiozității.

Proiect 3: „Iarna în arta universală”

- Descriere: Proiect de cercetare și prezentare în care elevii explorează cum a fost reprezentată iarna în diverse opere de artă și literatură.
- Activități: crearea unei expoziții virtuale cu lucrări de artă, poezii și pasaje literare tematice.
- Rezultate: îmbogățirea culturii generale și abilități digitale dezvoltate.

3. Activități didactice inovatoare legate de tema „anotimpul rece”

- Gamificare: activități educaționale precum „Vânătoare de comori în iarna virtuală” pe platforme digitale.
- Realitate virtuală: explorarea unor peisaje arctice și antarctice prin aplicații VR.
- Crearea de calendare tematice: elevii realizează un calendar ilustrat cu imagini reprezentând specificul fiecărei luni de iarnă.

4. Impactul proiectelor asupra dezvoltării elevilor

- Dezvoltarea competențelor transversale: colaborare, creativitate, gândire critică.
- Creșterea motivației și implicării: utilizarea unor metode inovatoare și interactive.
- Rezultate cuantificabile: expoziții, produse finale (povești, ilustrații, experimente), feedback pozitiv din partea elevilor și părinților.

Concluzii

- Relevanța temei: Anotimpul rece oferă oportunități multiple pentru integrarea educației formale cu activități artistice și științifice.
- Recomandări: Promovarea unor activități similare în cadrul altor unități de învățământ și integrarea tehnologiilor digitale în activitatea didactică.
- Importanța diseminării bunelor practici: participarea la simpozioane internaționale contribuie la îmbogățirea experienței educaționale.

Cele două lucrări ale elevilor care au fost premiate și cu care i-am înscris la acest proiect au fost realizate în cadrul **Proiectului 1: „Povestea fulgului de nea”**:

Descriere

„Povestea fulgului de nea” este un proiect educațional interdisciplinar, axat pe creativitate, exprimare literară și artistică. Elevii creează povești originale despre fulgii de nea, explorând atât

latura simbolică a acestora, cât și frumusețea lor naturală. Scenele principale din povești sunt ilustrate prin tehnici artistice diverse, inclusiv pictură în acuarelă și colaje, culminând cu realizarea unui album colectiv.

Scopul proiectului este de a dezvolta imaginația și abilitățile elevilor, îmbinând literatura și arta, într-un mod captivant și educativ.

Metodologie

1. Etapa pregătitoare: Introducerea temei

- Se inițiază discuții despre fulgii de nea, caracteristicile lor unice și semnificațiile culturale sau literare.
- Se prezintă exemple de povești sau poezii celebre despre iarnă pentru inspirație.

2. Ateliere de scriere creativă

- Elevii participă la sesiuni ghidate de scriere creativă, unde sunt încurajați să creeze povești originale.
- Subiecte propuse: „Călătoria fulgului de nea”, „Un fulg de nea și prietenii săi din nor” sau „Visul fulgului de nea”.
- Se oferă feedback constructiv și se finalizează poveștile prin revizuire.

3. Activități artistice: Pictură și colaj

- Elevii ilustrează scenele cheie ale poveștilor lor folosind acuarelă pentru a reda delicatetea fulgilor de nea.
- Se introduc tehnici de colaj: hârtie colorată, sclipici sau materiale reciclate, pentru a adăuga textură lucrărilor.

4. Crearea albumului colectiv

- Fiecare elev contribuie cu povestea sa și ilustrațiile aferente.
- Se realizează un album fizic sau digital, care poate fi prezentat într-o expoziție școlară sau publicat pe platforme online.

Rezultate

- Dezvoltarea imaginației și creativității: Elevii își exersează abilitățile narative și artistice într-un mod captivant.
- Îmbinarea elementelor literare și vizuale: Povestirile prind viață prin ilustrații, ceea ce contribuie la o experiență educațională holistică.
- Realizarea unui produs final tangibil: Albumul colectiv devine o resursă valoroasă pentru comunitatea școlară, putând fi utilizat și în activități viitoare.

Impactul asupra elevilor

- Creșterea încrederii în abilitățile proprii de exprimare.
- Stimularea colaborării prin schimbul de idei în cadrul atelierelor.
- Dezvoltarea sensibilității estetice și a gândirii creative.

Perspective contemporane și inovative în reprezentarea anotimpului rece la ciclul primar

Popa Elena Isabela
Școala Gimnazială Liviu Rebreanu București

Reprezentarea anotimpului rece la ciclul primar poate fi abordată din perspective contemporane și inovative, care să capteze interesul elevilor și să le ofere o înțelegere profundă și creativă a acestui sezon. Iată câteva idei inovative care pot fi integrate în activitățile didactice pentru a face învățarea despre iarnă mai captivantă și interactivă:

1. Învățarea prin artizanat și creație

- **Crearea de „articole de iarnă” din materiale reciclate:** Elevii pot învăța despre importanța reciclării și despre iarnă prin crearea unor decorațiuni sau obiecte utile din materiale reciclate, cum ar fi zăpada artificială din vată, înghețarea apei în forme pentru a crea gheață sau decoruri de brad din hârtie reciclată. Aceste activități stimulează creativitatea și gândirea ecologică.
- **Desene digitale sau colaje interactive:** Folosind tehnologia, elevii pot crea colaje sau desene digitale ale peisajelor de iarnă, integrând elemente de natură, dar și elemente fantastice. Aceste activități le dezvoltă abilitățile digitale și încurajează imaginația.

2. Abordări multimedia

- **Jocuri educative pe tabletă sau computer:** Există aplicații educaționale care permit elevilor să exploreze iarna dintr-o perspectivă ludică. De exemplu, printr-un joc, aceștia pot învăța despre animalele care trăiesc iarna, despre cum să îmbrace o păpușă pentru sezonul rece sau despre activitățile tradiționale de iarnă.
- **Filme și documentare scurte:** Vizionarea unui scurt metraj sau a unui documentar despre anotimpul rece poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine fenomenele naturale, cum ar fi formarea zăpezii sau migrarea animalelor. După vizionare, copiii pot discuta despre observațiile lor și pot învăța să pună întrebări.

3. Înțelegerea științifică a iernii prin experimente

- **Experimente cu apă și gheață:** Elevii pot explora cum se formează gheața și ce se întâmplă cu apa atunci când temperatura scade sub 0°C. De asemenea, pot experimenta cu diferite substanțe care ajută la topirea gheții sau care creează efecte vizuale similare cu cele din iarnă, cum ar fi „zăpada” realizată din bicarbonat de sodiu și oțet.
- **Studiul fenomenelor meteorologice:** Elevii pot urmări prognoza meteo și pot învăța cum se formează ninsoarea, fulgii de zăpadă și alte fenomene asociate cu sezonul rece. Pot folosi grafice și diagrame pentru a observa temperaturile și umiditatea aerului.

4. Proiecte interdisciplinare

- **Proiecte de învățare integrată:** Anotimpul rece poate fi studiat din perspective multiple – știință, literatură, arte vizuale, educație fizică. De exemplu, elevii pot învăța despre iarnă în cadrul unei lecții de știință (fenomene meteorologice), în timp ce în cadrul unui atelier de artizanat pot crea „peisaje de iarnă” din materiale diverse. În cadrul lecțiilor de educație fizică, elevii pot învăța jocuri și activități specifice iernii (cum ar fi săniușul sau patinajul).
- **Crearea unui „calendar al iernii”:** Elevii pot realiza un calendar ilustrat, care să includă activități și evenimente specifice iernii (săniuș, colindat, sărbători, etc.), dar și descrierea condițiilor meteorologice din fiecare zi a lunii decembrie sau ianuarie. Aceasta poate fi o activitate colectivă în care toți elevii contribuie cu observații și imagini.

5. Colaborare cu natura și vizite educaționale

- **Excursii și vizite în aer liber:** Dacă este posibil, o excursie în natură sau într-un parc în timpul iernii poate ajuta copiii să observe direct schimbările pe care le aduce sezonul rece: copaci fără frunze, urme de animale în zăpadă, înghețarea apei în lacuri sau râuri. Aceste experiențe directe pot îmbogăți cunoștințele teoretice despre iarnă.

- **Vizite la ferme sau centre ecologice:** Vizitele educaționale în locuri unde copiii pot învăța despre viața animalelor în sezonul rece pot fi de asemenea interesante. Elevii pot învăța despre cum animalele se adaptează la iarnă și cum sunt îngrijite animalele domestice în această perioadă.

6. Tehnici de învățare prin joc și colaborare

- **Jocuri de rol:** Copiii pot învăța prin simulări și jocuri de rol în care pot deveni „personaje” de iarnă, cum ar fi o „fată zăpadă”, un „spiriduș al lui Moș Crăciun” sau un „vânt rece”. Aceasta ajută la dezvoltarea imaginației și la înțelegerea mai profundă a anotimpului.
- **Colaborarea în grupuri pentru crearea unei povești de iarnă:** Fiecare grup de elevi poate crea o poveste despre iarnă, folosind diverse tehnici (desene, desene animate, povestiri orale), pe care apoi o pot împărtăși cu restul clasei. Aceasta încurajează gândirea creativă și colaborarea.

7. Explorarea iernii din perspective culturale și tradiționale

- **Împărtășirea tradițiilor și obiceiurilor de iarnă:** Elevii pot explora tradițiile de iarnă din diferite culturi, cum ar fi obiceiurile legate de Crăciun, Anul Nou sau alte sărbători de iarnă, și pot învăța despre cum sărbătorile iernii sunt celebrate în diverse colțuri ale lumii.
- **Ateliere de meșteșuguri tradiționale:** Activități precum confecționarea unor jucării sau ornamente de iarnă tradiționale (cum ar fi globuri din hârtie sau brăduți din paie) pot ajuta elevii să înțeleagă mai bine tradițiile legate de acest sezon.

Concluzie:

Abordările inovative și contemporane în reprezentarea anotimpului rece la ciclul primar nu se rezumă doar la predarea de informații teoretice, ci includ experiențe interactive, învățare prin joc, explorare creativă și integrarea tehnologiei, ceea ce face ca învățarea să fie mai relevantă și captivantă pentru elevi. Prin aceste metode, copiii nu doar că înțeleg mai bine iarna, dar dezvoltă și abilități importante pentru viitorul lor.

JOCURI ÎN ZĂPADĂ

Prof.înv.primar POPA MINODORA
Liceul Teoretic „NicolaeJiga” Tinca

1."Ingeri in zapada"

Pentru a va simti ca niste adevarati "ingeri" ce "plutesc" prin zapada *nu aveti nevoie decat de haine groase si de un loc plan, cu zapada curata, nebatatorita.*

In cazul in care sunt mai multi participanti, trebuie sa va aliniati la suficienta distanta astfel incat, daca intindeti bratele in lateral, sa nu va atingeti unul pe celalalt. Vetii putea deveni "ingerasi" urmand urmatoarele etape:

- Intindeti-va pe spate in zapada
- Miscati-va bratele deasupra capului
- Miscati si picioarele, indepartandu-le unele de altele; tineti-le bine departate pentru a forma urme pe zapada
- Repetati miscarile (atat cu bratele, cat si cu picioarele)
- Ridicati-va din zapada, avand grija sa nu calcati pe conturul in forma de "inger".

2."Bulgari de zapada la tinta"

Vor fi necesari *cat mai multi participanti.*

Mai intai veti face bulgari de diferite dimensiuni. Vetii alege o "tinta", cum ar fi o gramada de lemne sau busteni.

Se vor forma *doua echipe*: una va trebui sa arunce la "tinta" (de la o distanta stabilita in prealabil), iar cealalta va sta in spatele acesteia. Echipele vor schimba pe rand "rolurile".

Va castiga echipa care a reusit sa nimereasca "tinta" de cele mai multe ori.

3."Picnic inghetat"

Puteti sa organizati un "picnic" in zapada, la care sa "serviti" cateva "gustari" inedite. Pentru a le obtine veti avea nevoie de *niste forme de briose, de tarte sau de orice alte forme pentru prajituri.* Acestea vor fi umplute cu zapada cat mai intarita, preferabil cu ace de gheata, in asa fel incat "gustarile" sa reziste cat mai bine.

Este o activitate ce poate fi desfasurata si *cu cei mai micuti* (sub varsta de 4 ani),

dar *indiferent de varsta trebuie sa aveti grija ca participantii sa fie foarte bine imbracati* (sunt obligatorii manusile, caciulile si hainutele de fas).

4."Urme in zapada"

Alegeti un loc cu *zapada cat mai afanata.* Asezati-va *in cerc sau pur si simplu in linie dreapta si pasiti prin zapada,* incercand sa obtineti urme cat mai vizibile. Fiecare va trebui sa tina minte locul in care si-a lasat urmele.

Imprastii-va apoi, iar "*misiunea*" fiecaruia va fi *sa calce numai pe urmele lasate de ceilalti, evitandu-le pe ale sale.* Cine va calca pe propriile urme va fi scos afara din joc.

Va castiga cel ce va reusi sa calce pe cat mai multe urme "straine".

5."Prinde-ma daca poti!"

Un asemenea joc nu necesita decat *prezenta mai multor participanti si o suprafata plana, cu zapada curata, afanata.*

Initial veti face un cerc urias, pur si simplu batatorind zapada cu picioarele. Urmeaza *sa-l divizati in 8 "felii", plus un cerc mai mic in mijloc,* pe care sa le obtineti tot prin acelasi

demers.

Se va alege *un jucator, care va trebui sa prinda cat mai multi dintre cei ce se afla pe "urmele" din cerc* (conturul "feliilor"), cu exceptia celor ce se afla in apropierea cercului mic (asa-numita "zona libera", unde ceilalti nu pot fi prins).

Jocul nu va avea un anume castigator, putand continua pana cand cei mici obolesc sau se plictisesc.

6. "Avalansa!"

Veti avea nevoie de:

- *cutie mare de carton*
- *manusi*
- *apa rece*
- *multa zapada*

Imbracati cat mai gros, intr-o zi rece, veti taia marginile cutiei de carton, fixand-o cat mai bine pe o suprafata usor inclinata. Udati cutia la unul dintre capete si lasati-o afara pentru a ingheta. Odata ce aceasta a inghetat, udati-o din nou pentru a obtine un nou strat de gheata. Dupa aceea intindeti un strat de zapada peste partea cu gheata.

Veti observa ca zapada va aluneca pe suprafata inghetata si ca nu va fi nevoie decat de sa impingeti cutia pe suprafata inclinata pentru a crea o "avalansa" in miniatura.

7. "Puternici in zapada"

Se vor forma *doua echipe*.

Faceti rost de *o sfoara cat mai lunga si nu prea groasa*.

Puneti o bucata de material pe zapada pentru a obtine o "linie de demarcatie" chiar la mijlocul suprafetei de joc.

Ambele echipe vor trage de sfoara, iar cei ce vor reusi primii sa-si traga "adversarii" dincolo de "linia" de mijloc vor fi invingatori.

8. "Cartoful inghetat"

Acest joc este similar "Cartofului fierbinte", numai ca, *in loc de o minge sau de alt obiect ce este dat din mana in mana in timp ce se aude muzica, se va folosi un bulgare urias/ o bucata de zapada bine intarita.*

Participantii se vor aseza in cerc, iar altcineva va pune muzica. Isi vor pasa de la unul la altul bulgarele/ bucata de zapada atata timp cat este muzica.

In cazul in care cineva are inca in mana "cartoful inghetat" in momentul in care muzica este oprita, va fi scos din joc. *Castigator va fi ultimul ce ramane in cerc cu "cartoful" in mana.*

9. "Truc cu palaria"

Incepeti sa construiti *un om de zapada*. Pregatiti un nas de morcov si ochi din bucatele de carbune/nasturi, *dar nu-i asezati pe cap o palarie*. Veti alege insa *o metoda mai neconventionala pentru pune palaria la locul ei*: va veti aseza la o anumita distanta de el (aceasta va fi stabilita in functie de varsta si indemanarea participantilor) si veti arunca cu palaria (ca si cum ati arunca cu un frisbee) pentru a-i nimeri capul omului de zapada. *Cine va castiga? Cel ce va reusi sa puna palaria pe capul omului de zapada din cele mai putine aruncari.*

10. "Construim un iglu"

Cu siguranta ca atat cei mari, dar mai ales cei mici, vor fi incantati sa se adaposteasca intr-un iglu.

Constructia acestuia nu este lucru usor si va dura ceva timp, *de aceea este absolut necesar sa*

va imbracati foarte bine.

Mai intai, veti pregati urmatoarele:

- *o lopata*
- *o galeata/o roaba pentru a cara zapada*
- *ideal este sa puteti avea forme ca de bucati de caramida pentru a face peretii igluului*

Carati cat mai multa zapada bine afanata si faceti din ea un morman mare (aceasta va fi baza constructiei). Daca aveti la indemana formele de bucati de caramida, veti proceda asa: conturati un cerc, in functie de dimensiunea pe care doriti sa o aiba interiorul igluului. Dupa aceea, veti incepe sa montati "caramizile" dupa urmatoarea regula: o "caramida" va fi centrata in partea de sus a altor doua. Le veti monta pentru a obtine o forma rotunjita, similara unui dom. In cazul in care aveti impresia ca "peretii" nu au suficienta stabilitate, apelati cu incredere la niste bete. Acoperiti-le bine cu un strat consistent de zapada.

Nu uitati sa lasati si un loc de o "usita" pentru a putea intra in iglu.

Cand ajungeti sa construiti partea de sus, aveti grija sa faceti si o gaura, ce ar trebui sa fie plasata in centrul acoperisului (forma de dom). O veti umple apoi cu o gramada de zapada, de dimensiuni adecvate.

Dupa ce ati finalizat peretii, incepeti sa lucrati mai mult pe dinafara: faceti mici gauri de "ventilatie" cu ajutorul unui betisor. Acestea au rolul de a mentine in iglu o temperatura nu foarte scazuta, astfel incat sa intrati in el cu mare placere.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof.Orieta Popa

Școala Gimnazială nr 7 “Sfânta Maria”, Timișoara

Anotimpul rece, cu peisajele sale spectaculoase și caracteristicile sale distincte, oferă o multitudine de oportunități pentru a explora și îmbogăți activitatea didactică. În contextul unei societăți în continuă schimbare, abordările contemporane și inovatoare devin esențiale pentru a menține interesul și participarea activă a elevilor. Acest referat explorează perspectivele inovatoare în reprezentarea anotimpului rece, inclusiv exemple de bune practici și proiecte tematice care promovează o înțelegere profundă și interactivă a fenomenelor naturale și culturale asociate iernii.

Exemple de bune practici

Utilizarea tehnologiilor digitale: Integrarea tehnologiilor digitale în activitatea didactică reprezintă o modalitate eficientă de a capta interesul elevilor. De exemplu, aplicațiile de realitate augmentată pot transforma sala de clasă într-un peisaj de iarnă, oferindu-le elevilor posibilitatea de a explora într-un mod interactiv fenomene meteorologice precum ninsoarea sau formarea gheții.

Proiecte colaborative interșcolare: Organizarea de proiecte care implică colaborarea între școli din diferite regiuni geografice poate oferi elevilor o perspectivă diversificată asupra modului în care iarna este percepută și sărbătorită în diferite culturi. Elevii pot crea și partaja jurnale foto sau videoclipuri care documentează obiceiurile și tradițiile iernii din comunitatea lor.

Ateliere de creație artistică: Artele vizuale și meșteșugurile sunt mijloace excelente pentru elevi de a exprima modul în care percep anotimpul rece. Organizarea de ateliere unde elevii pot realiza colaje folosind materiale naturale sau reciclabile pentru a reprezenta iarna stimulează creativitatea și conștientizarea ecologică.

Exemple de proiecte tematice

"Calendarul anotimpului rece": Acest proiect poate implica elevii în cercetarea și documentarea evenimentelor și fenomenelor specifice iernii din propria lor regiune. Ei pot crea un calendar ilustrat care să includă date importante, cum ar fi solstițiul de iarnă, sărbători locale și observații meteorologice.

"Povestiri din iarnă": Elevii pot fi încurajați să scrie sau să creeze povești multimedia care se desfășoară în timpul iernii. Acest proiect stimulează abilitățile de scriere creativă și le dă ocazia să exploreze teme universale precum schimbarea, adaptarea și reziliența.

"Exploratori ai iernii": Inspirat de expedițiile arctice, acest proiect poate include activități de cercetare legate de ecosistemele de iarnă, schimbările climatice sau adaptările animalelor la frig. Elevii pot prezenta concluziile cercetărilor prin postere sau prezentări interactive.

În concluzie, integrarea unor perspective contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece în educație oferă o oportunitate valoroasă pentru explorare creativă și învățare aprofundată. Prin aplicarea unor strategii didactice dinamice și participative, educatorii pot stimula curiozitatea elevilor și îmbunătăți înțelegerea acestora asupra complexității și frumuseții iernii. Adaptarea metodelor de predare pentru a reflecta contextul actual reprezintă un pas esențial în pregătirea elevilor pentru a deveni cetățeni informați și responsabili într-o lume în schimbare.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE DE REPREZENTARE A ANOTIMPULUI RECE ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ

Porca Adriana, G.P.N. Nr. 2, Unirea

În grădinițele din România, iarna reprezintă un sezon plin de activități educative și recreative care pot stimula dezvoltarea copiilor. Este important ca educatoarele să integreze teme și activități care sunt atât atractive, cât și educaționale. În era tehnologiei, se poate integra educația digitală în activitățile de artizanat. Utilizarea tabletelor sau a calculatoarelor pentru a crea colaje digitale sau desene pe teme de iarnă poate stimula imaginația și creativitatea copiilor. În acest sens, pot fi folosite diferite aplicații simple de desen pe tabletă (de exemplu, Tux Paint sau Artful Kids) pentru a crea peisaje de iarnă sau brăduți de Crăciun. Astfel, copiii pot învăța să aplice tehnici de amestecare a culorilor, pot crea diverse tipuri de fulgi de zăpadă sau peisaje de iarnă prin folosirea unor forme geometrice și culori vibrante.

Experimentarea și observarea realității constituie modalități eficiente prin care copilul învață despre lumea ce-l înconjoară. Metoda experimentală are mai multă putere de convingere decât orice altă metodă, dirijându-i pe copii să observe și să cunoască natura. Potrivit lui Ioan Cerghit, experimental este definit ca: „o observație provocată, o acțiune de căutare, de încercare, de găsim de dovezi, este o provocare intenționată în condiții determinate a unui fenomen, în scopul observării comportamentului lui ...”

Experimentele cu apă pot fi utilizate pentru a stimula curiozitatea copiilor, a dezvolta abilități de observare și a introduce concepte fundamentale din știință, precum schimbările de stare ale materiei, proprietățile fizice și chimice ale apei, dar și concepte de cauzalitate și experimentalism. Aceste activități nu doar că sunt amuzante, dar sunt și educaționale, stimulând învățarea activă prin explorare directă.

Este foarte important ca activitățile desfășurate în grădiniță să urmărească și dezvoltarea creativității și a imaginației, iar prin intermediul picturii și a desenului este stimulată gândirea creativă, copiii putând să își exprime emoțiile, ideile și percepțiile despre lumea înconjurătoare. Pe măsură ce copiii explorează temele de iarnă (zăpada, bradul de Crăciun, Moș Crăciun, animale de iarnă etc.), ei învață să observe detalii ale mediului și să le redea într-o formă artistică. În acest context, copiii pot explora diferite tehnici de pictură (acuarele, tempera, pasteluri, colaje) care le dezvoltă abilități fine motorii și coordonarea mână-ochi.

Pictura și desenul pe teme de iarnă sunt activități care pot fi realizate și în grup, ceea ce încurajează interacțiunea între copii. Colaborarea la realizarea unor lucrări comune (de exemplu, un mare tablou de iarnă sau un colaj de brăduți) le oferă copiilor oportunități de a învăța cum să împartă materiale, cum să comunice idei și cum să colaboreze pentru un scop comun. În același timp, aceste activități pot contribui la dezvoltarea abilităților emoționale, deoarece copiii învață să își exprime sentimentele prin artă și să recunoască și să respecte emoțiile celorlalți. Abordarea unei teme de iarnă în activitățile de desen și pictură are, de asemenea, rolul de a integra educația artistică cu alte domenii de învățare. De exemplu, tema Crăciunului poate fi legată cu tradițiile și obiceiurile din această perioadă a anului, iar peisajele de iarnă pot încuraja discuții despre schimbările de sezon și despre natura înconjurătoare. Astfel, tematica de iarnă devine un mijloc de conectare a activităților artistice cu alte domenii de învățare, dezvoltând o abordare interdisciplinară.

Pe lângă activitățile de pictură și desen, un rol important în dezvoltarea imaginației copiilor, îl au și activitățile de creație, inclusiv realizarea decorațiunilor de Crăciun. Prin aceste activități, micuții pot explora diverse materiale, forme, culori și tehnici de lucru, stimulându-le gândirea creativă. Pot experimenta cu tăierea, lipirea, pictarea sau împletirea, învățând astfel noțiuni importante despre simetrie, proporție și echilibru. Abordările ecologice sunt din ce în ce mai populare, iar folosirea materialelor reciclabile (carton, hârtie folosită, plastice) pentru a crea decoruri de iarnă sau pentru a construi peisaje de iarnă este o modalitate inovativă de a explora sezonul rece. De exemplu, crearea unor fulgi de zăpadă 3D din carton reciclat sau construirea unui „oraș de iarnă” din cutii de carton. De asemenea, copiii pot

picta, lipi sau decora materialele reciclate pentru a crea diverse elemente ale iernii, de la oameni de zăpadă, la peisaje montane.

Un rol esențial în activitățile dedicate anotimpului rece, desfășurate în grădiniță, îl au poveștile, cântecele și dansurile despre iarnă. Poveștile și cântecele sunt excelente pentru îmbogățirea vocabularului copiilor, ajutându-i să învețe cuvinte noi și expresii legate de iarnă, cum ar fi „zăpadă”, „frig”, „Moș Crăciun”, „brad”, „colinde”, „crenguțe de brad”, „fulgi de nea”, etc. Ele oferă preșcolărilor oportunitatea de a exersa pronunția corectă a cuvintelor și de a înțelege mai bine structura limbii. Poveștile îi încurajează pe copii, să empatizeze cu personajele și să înțeleagă sentimentele celor din jur. De exemplu, poveștile cu Moș Crăciun implică adesea ideea de a rezolva conflicte sau de a îndeplini sarcini dificile. Acest tip de narațiune dezvoltă gândirea critică și abilități de rezolvare a problemelor.

Explorarea anotimpului rece prin muzică și dans reprezintă o activitate educativă care le permite copiilor să înțeleagă și să simtă frumusețea și specificitatea iernii prin intermediul sunetului și mișcării. Această activitate poate stimula dezvoltarea abilităților motorii, a creativității și a expresivității, dar și să îi învețe pe copii despre ritmuri, culori și schimbările pe care le aduce acest anotimp.

În ceea ce privește activitățile fizice, în perioada iernii, în grădiniță, acestea sunt importante pentru dezvoltarea motricității grosiere și fine, pentru consolidarea sănătății și pentru stimularea unei atitudini pozitive față de mișcare. Chiar și în condițiile unui sezon rece, există multe activități adaptate vârstei copiilor care pot fi realizate în interiorul grădiniței sau, atunci când este posibil, în aer liber. Aceste activități contribuie la dezvoltarea abilităților fizice, emoționale și sociale ale copiilor, ele fiind amuzante și educative.

Iată câteva exemple de activități ce pot fi desfășurate în grădiniță pe timpul iernii:

Experiment cu gheață și apă

Se pregătesc două boluri cu apă, apoi copiii vor testa temperatura apei prin introducerea mâinii în aceasta. Se adaugă simultan câte un cub de gheață în fiecare bol cu apă. Se observă că în bolul cu apă caldă, cubul de gheață se topește mai repede transformându-se în apă. Se poate aduce în discuție topirea zăpezii la apariția soarelui primăvara, care transformă zăpada (apa înghețată) în apă.

Ciclul apei în natură

Umplem un bol cu apă, îl punem într-un loc cald și așezăm o folie de plastic deasupra. În acest fel, copiii pot observa cum apa se evaporă, formează condens pe folie și apoi picură înapoi în bol. Apoi, explicăm copiilor că ceea ce au observat este un proces natural care are loc în natură, iar iarna, apa se poate transforma în zăpadă sau gheață.

Vântul și ninsoarea

Putem crea un „viscol” într-un pahar transparent sau o cutie, folosind hârtie albă tăiată mărunț pentru a simula zăpada și un ventilator mic pentru a simula vântul. Copiii pot observa cum vântul poate duce zăpada sau, cum ninsoarea se depune în anumite locuri în funcție de vânt.

Teatru de păpuși cu tema iernii

Teatrul de păpuși este o metodă foarte eficientă pentru a învăța despre iarnă, prin poveste. Crearea unui spectacol de păpuși poate ajuta copiii să exploreze evenimentele și personajele de iarnă într-un mod creativ și educativ. Acest tip de activitate poate include realizarea unor păpuși din materiale simple (carton, haine vechi, ghemuri de lână) pentru a ilustra personaje precum Moș Crăciun, oameni de zăpadă sau animale din pădure. După ce au confecționat păpușile, preșcolarii pot pune în scenă o poveste despre iarnă.

Dansuri și mișcări pe muzică de iarnă

Dansul este o activitate fizică excelentă pentru copii, iar muzica de iarnă poate transforma o simplă sesiune de mișcare într-o experiență magică. Piese de Crăciun, precum „Jingle Bells” sau „We Wish You a Merry Christmas”, sunt ideale pentru a încuraja mișcarea ritmică. Copiii pot dansa, realiza diferite sărituri, rotiri și pot imita diverse mișcări, stimulându-și coordonarea și flexibilitatea. Spre exemplu, copiii pot forma cercuri sau rânduri și pot dansa diferite mișcări pe ritmul unei melodii de iarnă.

Educatorea poate încuraja copiii să execute mișcări specifice, cum ar fi „plimbatul pe zăpadă” sau „sărituri de iepure pe gheață”.

„**Vânătoarea de comori de iarnă**” (activitate de mișcare și căutare)

În cadrul unui joc de vânătoare de comori, copiii pot căuta obiecte specifice iernii (fulgi de zăpadă din hârtie, brăduți din plastilină, etc.). Acesta este un joc care implică mișcare activă, gândire logică și cooperare. Copiii pot fi împărțiți în echipe și pot căuta „comori” de iarnă ascunse în diferite colțuri ale sălii sau ale curții, ceea ce presupune alergat, cățărat, sărit și explorat.

Joaca în zăpadă

Copiii pot învăța să construiască oameni de zăpadă, să facă îngerași în zăpadă sau să participe la jocuri de grup (de exemplu, „măgarul și carul”).

Drumeții în aer liber

Dacă nu este zăpadă, o plimbare în aer curat pentru a observa schimbările sezonului este benefică pentru sănătate și dezvoltare. Activitățile pot include observarea animalelor care se pregătesc pentru iarnă sau strângerea de frunze căzute.

Prin integrarea unor perspective contemporane și inovatoare în activitățile educaționale legate de iarnă, grădinițele pot contribui la dezvoltarea abilităților cognitive, motorii și sociale ale copiilor. Abordările creative precum utilizarea tehnologiei, a materialelor reciclabile, a dansului sau activitățile în aer liber pot transforma învățarea într-o experiență interactivă și memorabilă. Aceste metode nu doar că ajută la înțelegerea iernii, ele stimulează creativitatea și gândirea critică a celor mici.

Bibliografie:

Brănișteanu Rodica (coord.), *100 de experimente pentru copii. Auxiliar didactic*, Centrul Step by Step, 2020, București, p.21;

Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Polirom, 2016, București, p.203;

Stativă Ecaterina, Anghelescu Carmen, *Educația timpurie în România*, Vanemonde, 2024, București, p.34.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Porfir-Boșca Cristina, Școala Gimnazială Ostra

Anotimpul rece a fost, de-a lungul istoriei, o sursă constantă de inspirație și simbolism în artă, literatură și cultură. Reprezentarea iernii în aceste domenii a evoluat odată cu schimbările sociale, tehnologice și ecologice, iar astăzi, în fața provocărilor globale, anotimpul rece capătă semnificații multiple și complexe. Iarna nu mai este doar o perioadă a frigului și a zăpezii, ci un simbol al vulnerabilității și al relației omului cu natura. În acest context, perspectivele contemporane și inovative în reprezentarea anotimpului rece sunt o reflectare a modului în care artiștii, scriitorii și cineaștii înțeleg și comunică impactul schimbărilor climatice și al crizei ecologice asupra mediului și al individului.

În trecut, iarna era adesea asociată cu ideea de moarte și renaștere. În mitologiile multor culturi, frigul era un simbol al sfârșitului, iar zăpada reprezenta o pauză în ciclul vieții. În arta clasică, iarna apărea de multe ori ca un peisaj liniștit, dar rece, care invita la reflecție și meditație. În schimb, astăzi, în epoca schimbărilor climatice, această reprezentare a iernii s-a schimbat semnificativ. Anotimpul rece este văzut acum nu doar ca o perioadă naturală, dar și ca un semnal de alarmă pentru vulnerabilitatea mediului înconjurător. Peisajele de iarnă nu mai sunt doar imagini idilice, ci și manifestări ale instabilității climatice, cu zăpezi topindu-se prematur sau cu fluctuații de temperatură din cauza încălzirii globale. Iarna devine astfel un simbol al fragilității planetei și al nevoii urgente de protejare a ecosistemelor.

În arta vizuală contemporană, reprezentarea iernii a fost influențată semnificativ de progresele tehnologice. Artiștii din zilele noastre folosesc realitatea augmentată și virtuală pentru a crea experiențe imersive care permit privitorilor să exploreze peisaje de iarnă în moduri noi și inovative. Proiecte precum *"Snowfall"* sau *"Winter Reality"* permit publicului să trăiască iarna nu doar ca un peisaj vizual, ci și ca o experiență senzorială completă, în care frigul, sunetele vântului și mirosul aerului rece devin parte din interacțiunea cu opera de artă. Aceste lucrări nu sunt doar observații ale naturii, ci și o reflecție asupra impactului schimbărilor climatice, ilustrând modul în care mediul înconjurător este afectat de acțiunile omului. Astfel, iarna este transformată dintr-un simplu cadru natural într-un vehicul pentru o conștientizare ecologică.

În literatură, iarna este adesea folosită ca simbol al unui conflict interior sau al unei transformări. În romanul *"The Snow Child"* de Eowyn Ivey, iarna devine un cadru în care personajele sunt puse față în față cu propriile dorințe, temeri și regrete. Este un anotimp al izolației, dar și al regăsirii, un moment de introspecție profundă. La fel ca în literatura clasică, iarna reflectă o stare de vulnerabilitate, dar în contemporaneitate, acest concept se îmbogățește cu teme ecologice. Iarna din zilele noastre nu mai este doar o perioadă de tăcere, ci o perioadă a schimbărilor climatice, în care fragilitatea mediului înconjurător este din ce în ce mai evidentă.

În cinematografie, iarna a fost întotdeauna un cadru simbolic pentru explorarea unor teme fundamentale ale condiției umane, precum lupta pentru supraviețuire, singurătatea sau confruntarea cu natura. Filmele contemporane, precum *"The Revenant"* sau *"Frozen"*, aduc iarna într-o lumină diferită, în care acest anotimp nu este doar un fundal, ci un personaj activ care modelează destinul și emoțiile personajelor. În *"The Revenant"*, iarna este o forță implacabilă care pune la încercare limitele umane, iar în *"Frozen"*, frigul devine o metaforă a conflictului interior al protagonistei Elsa, care trebuie să învețe să-și accepte propria putere. În ambele cazuri, iarna este un simbol al unei realități dure și imprevizibile, dar și un spațiu al auto-descoperirii și al transformării.

De asemenea, iarna în cinematografie reflectă o sensibilitate față de schimbările ecologice și impactul lor asupra mediului natural. Filmele care abordează teme de supraviețuire în condiții extreme, cum ar fi *"The Day After Tomorrow"* sau *"Snowpiercer"*, pun în discuție nu doar fragilitatea vieții umane, ci și vulnerabilitatea ecosistemelor în fața unui climat instabil. Iarna devine un simbol al unei lumi în care natura devine tot mai imprevizibilă, iar oamenii sunt nevoiți să se adapteze sau să lupte pentru a supraviețui.

În concluzie, reprezentările contemporane ale iernii sunt semnificativ mai complexe decât în trecut. Anotimpul rece nu mai este doar un peisaj estetic sau un simbol al unei perioade de stagnare,

ci devine o metaforă a fragilității mediului înconjurător, un simbol al provocărilor ecologice cu care se confruntă planeta noastră. Artă contemporană, literatura și cinematografia reflectă această schimbare, abordând teme ecologice, de supraviețuire și de reflecție asupra condiției umane. Iarna nu mai este doar un anotimp al frigului, ci un spațiu de conștientizare, de explorare a limitelor umane și naturale, și un apel la protejarea planetei și a echilibrului ecologic.

Bibliografie

1. Ivey, Eowyn. *The Snow Child*. Reagan Arthur Books, 2012, New York, p. 48.
2. Bradbury, Ray. *Fahrenheit 451*. Editura RAO, 2010, București, p. 185.
3. Iñárritu, Alejandro González. *The Revenant*. 20th Century Fox, 2015, Los Angeles, p. 35.
4. Disney, Walt. *Frozen*. Walt Disney Animation Studios, 2013, Burbank, p. 67.
5. Bachelard, Gaston. *Poetica spațiului*. Editura Dacia, 1994, Cluj-Napoca, p. 110.
6. Borowicz, Andrzej. *Iarna și natura în arta contemporană*. Art Journal, 2019, Londra, p. 77.
7. Țugui, Octavian. *Semnificațiile anotimpurilor în literatura română*. Editura Universității din București, 2004, București, p. 112

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Preda Raluca Mariana

Grădinița cu P.P. „Perluțele mării”

I. Fundamentare teoretică

Educația timpurie reprezintă o etapă esențială în formarea copiilor, iar temele legate de natură și anotimpuri joacă un rol fundamental în dezvoltarea lor cognitivă, emoțională și socială. Dintre toate anotimpurile, iarna aduce cu sine o paletă variată de posibilități educative, datorită caracteristicilor sale unice: schimbările naturale evidente, fenomenele meteorologice specifice și simbolistica bogată. În acest context, este important să explorăm perspectivele contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece la grădiniță, ținând cont de nevoile actuale ale copiilor și de tendințele educaționale actuale. Educația timpurie este puternic influențată de teoriile psihologilor precum Jean Piaget și Lev Vygotsky, care subliniază importanța interacțiunii cu mediul și a învățării prin explorare. Piaget consideră că experiențele senzoriale, precum atingerea zăpezii sau observarea transformărilor naturale, sunt esențiale pentru dezvoltarea gândirii concrete la copiii de vârstă preșcolară. În același timp, Vygotsky pune accent pe învățarea în context social, prin colaborare și sprijin oferit de adulți sau colegi. Pe lângă aceste fundamente, pedagogia activă și constructivistă promovează o abordare centrată pe copil, unde educatorul are rolul de facilitator. Iarna, cu elementele sale specifice, devine astfel o oportunitate pentru explorare senzorială și învățare integrată, stimulând curiozitatea naturală a copiilor. Reprezentarea anotimpului rece în grădiniță nu se limitează la activitățile tradiționale, precum confecționarea fulgilor de nea sau cântatul colindelor. Într-o abordare contemporană, accentul cade pe interconectarea mai multor discipline, utilizarea tehnologiei și educația pentru sustenabilitate.

II. Parte practică

Iarna poate deveni un prilej pentru activități care combină științele naturale, arta și matematica. Spre exemplu, copiii pot învăța despre formarea fulgilor de nea prin experimente simple, cum ar fi congelarea apei sau observarea cristalizării sării. De asemenea, desenarea peisajelor de iarnă sau folosirea culorilor reci poate fi combinată cu învățarea conceptelor geometrice (ex. simetria fulgilor). În era digitală, tehnologia joacă un rol esențial în captarea atenției copiilor. Aplicațiile interactive și animațiile educative despre fenomenele de iarnă

(formarea gheții, circuitul apei) pot transforma lecțiile într-o experiență captivantă. Realitatea augmentată, de exemplu, permite copiilor să observe cum se schimbă un peisaj de la toamnă la iarnă, în timp ce poveștile interactive digitale le stimulează creativitatea. Un aspect important al educației contemporane este dezvoltarea conștiinței ecologice încă din primii ani de viață. Iarna oferă oportunități unice de a învăța despre biodiversitatea specifică acestui anotimp, cum ar fi adaptările animalelor sau importanța hrănirii păsărilor care rămân pe timpul iernii. Prin activități practice, cum ar fi confecționarea de hrănitore pentru păsări sau explorarea frunzelor și conurilor înghețate, copiii devin conștienți de legătura dintre om și natură.

În educația timpurie, metodele inovatoare sunt centrate pe implicarea activă a copilului. O abordare eficientă este utilizarea proiectelor tematice, în care copiii își explorează propriile întrebări legate de iarnă. De exemplu, un proiect despre „Cum se simte zăpada?” poate include activități senzoriale, observații și experimente științifice. O altă metodă inovatoare este dramatizarea. Copiii pot pune în scenă povești despre iarnă, interpretând roluri precum Moș Crăciun, fulgi de nea sau animalele pădurii. Acest tip de activitate contribuie atât la dezvoltarea emoțională, cât și la înțelegerea conceptelor legate de anotimpul rece. De asemenea, activitățile în aer liber rămân esențiale, chiar și în timpul iernii. Jocurile pe zăpadă, construcția oamenilor de zăpadă și explorarea naturii în sezonul rece stimulează motricitatea, creativitatea și reziliența.

III. Concluzii

Reprezentarea anotimpului rece la grădiniță nu mai este doar un subiect tradițional, ci o oportunitate pentru abordări inovatoare, interdisciplinare și centrate pe copil. Prin integrarea tehnologiei, a metodelor experiențiale și a educației pentru sustenabilitate, educația timpurie poate transforma iarna într-o temă captivantă și semnificativă. Astfel, copiii nu doar că învață despre lumea din jurul lor, ci și dezvoltă o conexiune profundă cu natura, care le va influența pozitiv întreaga viață.

IV. Bibliografie

- ✓ Piaget, J. (1964). *The Construction of Reality in the Child*. Ballantine Books.
- ✓ Montessori, M. (1967). *The Discovery of the Child*. Ballantine Books.
- ✓ Plowman, L., & McPake, J. (2013). *Seven Myths About Young Children and Technology*. *Childhood Education*.

- ✓ Ministerul Educației și Cercetării (2020). Curriculum pentru educația timpurie.

Anotimpul emoțiilor, iarna. Apel spre umanitate

Prodan-Stoica Nicoleta-Alina, CJRAE Dâmbovița

Iarna este denumită ca fiind anotimpul sufletului. Zăpada, zilele scurte, Crăciunul, venirea lui Moș Nicolae, scrisorile scrise cu multă bucurie și speranță către Moș Crăciun, pregătirea biscuiților și a laptelui cald pentru acesta, primirea și despachetarea cadourilor, colindul, vizitele de familie, slujba de Crăciun, obiceiurile și tradițiile, revelionul, Boboteaza, toate pictează acest tablou al fericirii, al emoției, al unui final de an în pace și liniște. Însă, ce se întâmplă cu aceia dintre noi care nu au cu cine să împărtășească aceste bucurii? Ce se întâmplă cu acei copii pentru care Moș Crăciun este doar o legendă, deoarece la ei nu a venit în niciun an? Sunt întrebări la care nu vrem uneori să ne gândim, iar dacă o facem, ne place să credem că ei o să fie ajutați de altcineva.

Un studiu realizat în 2021 de World Vision România, arată că în România, zona rurală (44% din populația țării), unul din 6 părinți nu are 10 lei pentru a cumpăra un cadou de Crăciun, în timp ce o treime dintre părinți au mai puțin de 50 de lei aferenți pentru acest scop.

În cadrul activităților cu elevii, am decis, ca împreună, să aducem o pată de culoare în sufletele copiilor defavorizați. Astfel, ne-am împărțit rolurile, după ce am discutat cu preotul și persoane din primăria comunei, am făcut o listă de copii ce aveau nevoie de noi, alături de alte detalii esențiale- vârstă, înălțime, preferințe, apoi s-a votat un grup de copii ce vor realiza cadourile, altul menit de împachetare și persoanele ce le vor livra.

Grupul de elevi ce a fost selectat pentru acest proiect, a învățat cu drag cum să croșeteze, mulțumită abundenței de clipuri informative de pe platformele de socializare și streaming. Pe lângă fularele și căciulile elaborate de aceștia, o mare parte din comunitate a fost receptivă proiectului nostru, astfel, am primit de la bunicile și mămicile satului și pulovere, șosete și alte obiecte de îmbrăcăminte croșetate. De asemenea, toate creioanele și acuarelele folosite în pregătirea pentru acest proiect, au fost puse în cutii, și așteaptă să fie trimise către cei care au nevoie de un dar de Crăciun.

Pentru ca un dialog să fie cromatic, acesta are nevoie de culoare. Culoarea o putem oferi oricând, oricât de mic și de neînsemnat pare gestul nostru, acesta poate aduce bucurii în inimile celor care nu au tot ceea ce avem noi. Pe lângă acesta, implicarea elevilor în apelul către umanitate, demonstrează cât este de important pentru noi să învățăm copiii să fie empatici. Iarna, sărbătorile, pot să constituie pretextul ideal în a forma adulți responsabili, empatici, care să dorească a face schimbări în comunitate.

În concluzie, consider că iarna poate reprezenta o oportunitate contemporană și inovatoare de a încuraja respectarea valorilor umane, precum toleranța, incluziunea, respectul și ajutorul. De asemenea, am observat, în cadrul grupului de elevi, o creștere a stimei de sine, o mai mare deschidere spre ascultare și exprimarea sentimentelor și emoțiilor, a empatiei și a spiritului civic.

Bibliografie

<https://adevarul.ro/stiri-interne/evenimente/studiu-craciunul-in-romania-rurala-1-din-6-2134149.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=zYHxA2Nnc-o>

LA LITTÉRATURE ET L'INTERCULTURALITÉ EN CLASSE DE FRANÇAIS

Prof.dr. Purcărescu Oana-Angela, Colegiul Național Pedagogic « Ștefan Velovan »

On peut dire que les objectifs d'apprentissage d'une langue étrangère ont énormément varié depuis la méthodologie traditionnelle. Au XIXème siècle, l'objectif culturel était prioritaire ; en effet, on étudiait une langue étrangère par et pour sa littérature, ses proverbes, sa culture en général. Ces connaissances accordaient une catégorie sociale et intellectuelle supérieures et distinguaient tout particulièrement l'apprenant de langue étrangère. Par contre, aujourd'hui on préfère l'objectif pratique qui privilégiait un enseignement de la langue considérée comme un outil de communication destiné à engager efficacement une conversation avec des personnes parlant une autre langue. On étudie de plus en plus les spécificités de l'enseignement des langues étrangères aux adultes. L'apprenant occupe alors une place de choix dans le processus de formation qui privilégie à présent l'analyse des publics et de leurs besoins pour déterminer des objectifs et des itinéraires d'apprentissage spécifiques. Depuis le XIXème siècle et jusqu'à présent, les différentes méthodologies se sont succédé, les unes en rupture avec la méthodologie précédente, les autres comme une adaptation de celle-ci aux nouveaux besoins de la société. La méthodologie traditionnelle a constitué une méthode d'apprentissage des langues modernes. Le but essentiel de cette méthodologie était la lecture et la traduction de textes littéraires en langue étrangère, ce qui plaçait donc l'oral au second plan. Cependant on accordait plus d'importance à la forme littéraire qu'au sens des textes, même si celui-ci n'est pas totalement négligé. Par conséquent, il existe une langue « normée » et de qualité, celle utilisée par les autres littéraires qui devait être préférée à la langue orale et imitée par les apprenants afin d'acquérir une compétence linguistique adéquate. La culture était perçue comme l'ensemble des œuvres littéraires et artistiques réalisées dans le pays où l'on parle la langue étrangère.

Dans le contexte européen actuel, la compétence interculturelle devient l'une des priorités dans le domaine de l'enseignement des langues. Malgré l'importance accordée à la littérature et au texte littéraire dans les manuels de langue française, les dispositifs méthodologiques et les guides pédagogiques destinés aux enseignants n'accordent qu'une attention négligeable à la compétence interculturelle dans l'analyse des extraits de la poésie ou du roman français.

Depuis quelques années le mot « interculturelité » est très à la mode en didactique des langues. Dans les maintes didactiques des langues et les publications, le terme est traité et remanié dans tous les sens, ce qui prouve l'intérêt croissant des didacticiens pour ce sujet. Cette réalité ne nous étonne pas et semble logique, étant donné la situation actuelle en Europe. L'Union

Européenne s'élargit, les frontières disparaissent. Dans ce cadre, le nouveau citoyen doit être différent de son prédécesseur. Il est poussé à vivre avec des gens de nationalités diverses. Dans ce contexte, les cultures ont/auront sans doute un rôle essentiel à jouer. Leur confrontation est inévitable et la formation culturelle devient ainsi indispensable à la population européenne. L'enseignement des langues présente un domaine par excellence où l'on se heurte inévitablement à ce type de formation, ainsi qu'à l'approche interculturelle. En effet, la classe de langue présente un lieu idéal pour connaître et comprendre une autre culture, étant donné le croisement entre la langue et la culture. Dans la classe de langue, la culture de l'apprenant est confrontée à la culture étrangère, ce que l'on appelle « dialogue des cultures ». Dans ce dialogue, la propre culture de l'apprenant est enrichie au contact de la culture de l'*Autre* et mène à la compétence interculturelle (à la « troisième » culture de l'élève). Cette compétence se forme dans la situation où deux cultures en contact ont plusieurs points communs, mais aussi surtout dans les situations conflictuelles. « Apprendre à parler une langue signifie donc se sensibiliser aux questions identitaires et culturelles. » La modernité et ses manifestations imposent une approche différente de la didactique appliquée à la classe de FLE. Les nouveaux contenus requièrent de nouvelles méthodes ; cela engendre une ouverture nouvelle vers l'efficacité, l'immédiateté et une adaptation à la richesse du réel. Les nouvelles directions de recherche dans le domaine de la linguistique et de la littérature nous incitent à envisager de manière transversale l'espace culturel et de rétablir des totalités là où l'épistémologie traditionnelle nous a imposé un morcellement. On s'évertue à repenser la relation entre les parties et la totalité, le local et le mondial, le particulier et l'universel, les spécificités des socio-cultures et l'espace mondial qu'elles habitent. La généralisation du phénomène de circulation d'individus et de familles dans l'espace européen engendre des problématiques diverses de par la multiplicité des codes et des référents identitaires, variations infinies de croisement des cultures. L'accélération de la mondialisation, la décomposition des sociétés nationales ainsi que l'installation durable de populations issues de l'immigration ont brouillé les repères culturels dans la deuxième moitié du XXe siècle. On assiste à une véritable explosion des identités : *communautaires, ethniques, culturelles et religieuses*. On a vu paraître en même temps une littérature, aussi bien scientifique que littéraire, qui traite, indirectement ou non, de l'interculturalité, de la transculturalité et de la multiculturalité.

Reconnaître la culture de l'Autre et la respecter pour ses particularismes, c'est avant tout connaître et reconnaître sa propre culture. La tolérance d'autres cultures passe par la prise de conscience de sa propre culture. Savoir identifier les éléments caractéristiques qui la constituent et soumettre ses valeurs à un examen critique, non pour les dénigrer mais pour les comprendre et y reconnaître une particularité culturelle permettent de casser l'ethnocentrisme qui est une réaction spontanée des individus confrontés à la diversité culturelle.

BIBLIOGRAPHIE

Source : http://www.francparler.org/dossiers/interculturel_former.htm

J.P. Cuq, I. Gruca, 2003, *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Grenoble, PUG, coll. FLE

SURPRIZA LUI MOȘ CRĂCIUN

Prof. Rupa Doriană Mihaela, Grădinița cu P. P. Nr. 3 Drobeta Turnu Severin

O proiectare didactică judicioasă și minuțioasă presupune corelarea tuturor categoriilor de activități educativ-formative și asigurarea unui raport optim între acestea, în funcție de centrul de interes abordat, de obiectivele urmărite, de preferințele copiilor și condițiile didactico-materiale.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ PE O ZI

TEMA: „CU CE ȘI CUM EXPRIMĂM CEEA CE SIMȚIM?”

SUBTEMA: „OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ”

TEMA ZILEI: „SURPRIZA LUI MOȘ CRĂCIUN”

GRUPA: MARE

SCOPUL ZILEI: Lărgirea orizontului de cunoaștere și respectare a tradițiilor și obiceiurilor prilejuite de Sfintele Sărbători de Crăciun, manifestarea sentimentelor de bucurie față de această sărbătoare.

SCENARIUL ZILEI

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ:

TEMA: „SURPRIZA LUI MOȘ CRĂCIUN”

1. SALUTUL: Ne salutăm unii pe alții rostindu-ne numele.

2. ÎMPĂRTĂȘIREA CU CEILALȚI:

-Ce zi este azi?

-În ce lună ne aflăm? În ce anotimp?

-Ce sărbătoare mare se apropie în curând?

3. ACTIVITATEA DE GRUP:

„Dacă vreau să cresc voinic...”

„Luați seama bine!”

4. NOUTĂȚILE ZILEI: POVESTEA LUI MOȘ CRĂCIUN

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE:

Le-am adresat copiilor următoarele întrebări:

-Pe cine așteptăm noi să vină în curând?

-De ce îl așteptăm pe Moș Crăciun?

-Ce fac oamenii în seara de Crăciun?

După ce au răspuns la întrebări, copiii și-au ales activitățile pe centrele deschise, care vor fi descrise în continuare:

ARTĂ: „Globulețe și steluțe”

Sarcina didactică: Copiii vor trebui să coloreze și să decoreze globuri și steluțe.

COMPORTAMENTE URMĂRITE:

- să recunoască obiectul din imagine;
- să spună ce formă au globurile;
- să spună ce culoare pot avea globurile și stelulele;
- să coloreze cu atenție stelulele;
- să decoreze globurile.

JOC DE MASĂ: „Găsește și potrivește!”

Sarcina didactică: Copiii vor avea sarcina să reconstituie imagini din bucăți.

COMPORAMENTENTE URMĂRITE:

- să fie atenți la explicațiile educatoarei;
- să găsească părțile din care să reconstituie imaginile;
- să conștientizeze ceea ce fac;
- să-și motive alegerile făcute.

După desfășurarea activităților de la centrele de interes, se analizează produsele obținute, copiii înțelegând eficiența muncii lor pe centre.

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

- Rutină: *Singurel mă spăl pe mâini* – deprinderi de a se spăla pe mâini;
Micul dejun - deprinderi de a mânca frumos;
- Tranziția: „Câte unul pe cărare”

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

Activitate integrată: (DȘ, DOS): „Unde a ascuns Moș Crăciun brădulețul” - joc didactic matematic; „Împodobim bradul de Crăciun”- activitate practică.

Sarcina didactică:

După terminarea activităților se realizează finalitatea zilei prin organizarea unei expoziții pe diferite suporturi și locuri din grupă.

PROIECT DE ACTIVITATE

ACTIVITATE PE DOMENII EXPERIENȚIALE: activitate integrată

TEMA: „SURPRIZA LUI MOȘ CRĂCIUN”

TIPUL: consolidare, formare de priceperi și deprinderi

FORMA DE REALIZARE: joc didactic matematic, decorare.

SCOPUL: Consolidarea deprinderii de a folosi corect limbajul matematic, dezvoltarea atenției voluntare și a operațiilor gândirii;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să recunoască poziții spațiale ale obiectelor;
- să așeze obiectele în diferite poziții spațiale indicate de educatoare;
- să corecteze poziții spațiale ale obiectelor în cazul așezării intenționat greșit de către educatoare;
- să împodobească bradul de Crăciun.

SARCINA DIDACTICĂ: *Copiii vor închide ochii, iar la semnalul educatoarei îi vor deschide. La întrebarea educatoarei: „Unde a ascuns Moș Crăciun bradul?”, copiii vor trebui să recunoască poziția spațială în care se află bradul.

*Copiii vor împodobi bradul de Crăciun.

STRATEGII DIDACTICE:

- a) Metode și procedee: explicația, exercițiul, problematizarea, jocul didactic, împodobirea bradului.
- b) Materiale didactice: planșă pe care sunt reprezentate diferite obiecte, brazi din hârtie colorată, brad natural, globuri, beteală, steluțe.
- c) Forma de organizare: frontal, pe grupuri mici.

Concluzie:

Atunci când conținuturile pedagogice sunt abordate interdisciplinar, procesul educațional are un profund caracter formativ, eliminându-se astfel „barierele artificiale” dintre domeniile cunoașterii, datorită transferului de cunoștințe, dând copiilor posibilitatea aplicării în condiții noi a cunoștințelor însușite anterior. Astfel, ei își completează, își adâncesc cunoștințele, numără, desenează, memorează, cântă etc. în funcție de legăturile logice dintre conținuturile pedagogice.

Bibliografie:

1. Adina și Cătălin Glava, Introducere în pedagogia preșcolară, Editura Dacia, 2002, Cluj-Napoca;
2. Liliana Ezechil, Mihaela Păiși-Lăzărescu, Laborator preșcolar-ghid metodic, Editura V&Integral, 2002, București;
3. Sorin Cristea, Dicționar de pedagogie, Editura Litera, 2000, București;
4. Preda V., Pletea M., Grama F., Cocoș A., Oprea D., Călin M., Ghid pentru proiecte tematice, Ed.Humanitas Educațional, 2005, București.

Reprezentări ale anotimpului iarna în pictura din perioada romantică

Exemple în opera lui Caspar David Friedrich

de prof. Andreea Rus

Caspar David Friedrich, pictor romantic, a fost mult preocupat de tema peisajului. S-a născut la Greifswald la 5 septembrie 1774, fiul lui Gottlieb Adolf Friedrich și a soției sale, Sophie Dorothea.

Artistul a rămas orfan de mamă la doar doi ani și a pierdut în perioada copilăriei sale doi frați. Aceste evenimente nefericite i-au influențat semnificativ starea de spirit și de ce nu orientarea spre tematica viitoare a picturii sale. Din 1790, l-a avut ca profesor pe Johann Gottfried Quistorp ce preda la Universitatea din Greifswald. Mai târziu a studiat la Academia de Arte Frumoase din Copenhaga. S-a stabilit în Dresda în 1798. A trăit restul vieții în acest oraș, până la moartea sa în 7 mai 1840. Greifswald a continuat să îl inspire prin împrejurimile sale. Este un artist care a manifestat predilecție pentru peisaje și arhitectura gotică. Pe lângă acestea „Friedrich a folosit subiecte precum navele care trec, figuri izolate și lumina strălucitoare ca simboluri ezoterice ale mortalității, așa cum se vede în picturile sale *Rătăcitor deasupra mării de ceață* (1818) și *Etapele vieții* (1835)” (1)

„Toată arta autentică este concepută într-un moment sacru și hrănită într-un ceas binecuvântat; un impuls interior o creează, adesea fără ca artistul să fie conștient de asta”, a reflectat el odată. „Opera lui Friedrich a influențat mai multe generații de artiști, inclusiv pictorii de la Hudson River School, Mark Rothko și artistul german contemporan Anselm Kiefer. Astăzi, lucrările artistului sunt păstrate în colecțiile Muzeului Hermitage din Sankt Petersburg, Institutul de Artă din Chicago, Muzeul Luvru din Paris și Galeria Națională din Londra, printre altele.”(1)

Arta romantică, cu reprezentări ale naturii adeseori imprevizibilă, a fost în opoziție cu gândirea iluministă. “Imaginile violente și terifiante ale naturii evocate de artiștii romantici amintesc de estetica sublimului din secolul al XVIII-lea. După cum a articulat omul de stat britanic Edmund Burke într-un tratat din 1757 și repetat de filozoful francez Denis Diderot un deceniu mai

târziu, tot ceea ce uimește sufletul, tot ceea ce imprimă un sentiment de teroare, duce la sublim.”
(2)

Așa se face că suntem impresionați de peisajele acestui artist care transmit pe lângă frumusețea naturii și un intens sentiment care ne induce treptat ideea redării sublimului în artă.

Putem aminti aici lucrările semnate Caspar_David_Friedrich: *Cairn_in_Snow* (1807) sau *Winter Landscape* (1811)

Vezi imaginea pentru Caspar_David_Friedrich: *Cairn_in_Snow* (1807) mai jos
https://kultura.art/api/v2/files/artworks/81_1587082879202.jpg?cdn=true&w=2048

Și

Caspar_David_Friedrich, *Winter Landscape* (1811)

[https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/caspar-david-friedrich-winter-landscape,](https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/caspar-david-friedrich-winter-landscape)

link-ul reprezintă sursa pentru imaginea de mai sus

Tabloul are o reprezentare care ne îndreaptă gândul spre ideea de misticism care este specifică și ea romantismului, în afara ideii de peisaj și nu în ultimul rând reprezentarea anotimpului iarna în pictură. “Un bărbat, după ce și-a dat deoparte cârjele, se află întins pe un bolovan mare într-un peisaj înzăpezit în timp ce se roagă în fața unui crucifix strălucitor protejat de trei brazi – o treime care amintește de Treimea creștină a lui Dumnezeu Tatăl, Hristos și Duhul Sfânt. Silueta unei catedrale sau a unei biserici gotice germane se profilează în ceață, fațada și turlele sale reluând formele copacilor.” (3)

- (1) <https://www.artnet.com/artists/caspar-david-friedrich/>
- (2) https://www.metmuseum.org/toah/hd/roma/hd_roma.htm
- (3) <https://www.nationalgallery.org.uk/paintings/caspar-david-friedrich-winter-landscape>

Perspectivă contemporană și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece

Grădinița P.P. nr.1 Sânnicolau Mare, Timiș

Prof pt. ed. timpurie: Sauer-Sârbescu Oana Claudia

Anotimpul rece, cu specificul său unic, oferă o multitudine de oportunități de explorare și învățare. Reprezentarea sa în cadrul activității didactice poate stimula creativitatea, imaginația și gândirea critică. O abordare contemporană și inovatoare poate contribui la o înțelegere mai profundă a elementelor specifice acestui anotimp, precum peisajele înghețate, atmosfera rece și zilele scurte, stimulând curiozitatea și dorința de explorare a lumii din jur. De asemenea, o astfel de abordare poate facilita legătura dintre învățare și experiența directă a copiilor, stimulând o participare mai activă și mai angajată la procesul educațional.

Modele și strategii didactice inovatoare:

✓ Activități practice și experimentele

Organizarea de experimente științifice simple, precum observarea formării gheții sau a cristalelor de zăpadă, poate fi o modalitate interactivă de a explora caracteristicile anotimpului rece. Experimentele practice stimulează curiozitatea copiilor și îi ajută să înțeleagă conceptele științifice într-un mod mai tangibil.

✓ Jocuri de rol și dramatizări

Jocurile de rol și dramatizările pot fi o modalitate distractivă și interactivă de a explora teme legate de anotimpul rece. Copiii pot juca roluri de personaje din povești sau filme legate de iarnă, sau pot crea propriile scenarii.

✓ Activități artistice și creative

Activitățile artistice, precum pictura, modelajul, sau crearea de colaje, pot fi o modalitate expresivă de a reprezenta anotimpul rece. Copiii alături de educatoare pot crea opere de artă care să reflecte atmosfera, peisajele, sau simbolurile specifice iernii, prin picturi, desene, colaje, activități practice, pot crea felicitări de Crăciun, ornamente de Crăciun, podoabe, și multe alte obiecte sau decorațiuni pe care ulterior se pot folosi pentru Târgul de Crăciun, dacă se organizează în unitate.

Resurse și materiale pentru activități didactice

Există o gamă largă de resurse și materiale care pot fi utilizate în cadrul activităților didactice dedicate anotimpului rece. Acestea pot include:

- cărți, povești și poezii cu tematică de iarnă;
- filme documentare și filme de animație care prezintă aspecte ale iernii;
- imagini și fotografii care surprind frumusețea anotimpului rece;
- muzică de iarnă, cântece și colinde;
- materiale naturale, precum conuri de brad, crenguțe, ghinde, care pot fi folosite în diverse proiecte creative.

Integrarea tehnologiilor digitale în activitatea didactică

Tehnologiile digitale pot fi integrate într-o manieră inovatoare pentru a îmbunătăți experiența de învățare legată de anotimpul rece. De exemplu, platformele online pot fi folosite pentru:

- vizionarea de videoclipuri și animații despre iarnă;
- explorarea de resurse digitale, precum hărți interactive, jocuri educative și aplicații interactive;
- crearea de prezentări multimedia, bloguri sau pagini web dedicate temei anotimpului rece;
- participarea la proiecte online de colaborare, precum realizarea de prezentări online sau a unor hărți interactive cu locuri de interes din România în timpul iernii

Proiecte educaționale și exemple de bune practici

Proiectele educaționale care se concentrează pe anotimpul rece pot fi o modalitate de a implica elevii în mod activ în procesul de învățare. Un astfel de proiect poate include:

- crearea unui calendar al iernii, cu evenimente și tradiții specifice
- organizarea unei expoziții cu lucrări artistice realizate de elevi, cu tematică de iarnă
- realizarea unui reportaj despre tradițiile locale legate de iarnă
- organizarea unui concurs de poezii sau povești cu tematică de iarnă
- participarea la un eveniment cultural dedicat iernii, precum un concert de colinde sau un festival al tradițiilor.

Impactul activităților asupra elevilor

Activitățile didactice dedicate anotimpului rece pot avea un impact pozitiv asupra elevilor, stimulând:

- dezvoltarea creativității și a imaginației
- îmbunătățirea abilităților de comunicare și colaborare
- adâncirea cunoștințelor despre anotimpul rece și specificul său
- îmbunătățirea abilităților de gândire critică și rezolvare de probleme
- dezvoltarea interesului pentru explorarea lumii din jur

De asemenea, aceste activități pot contribui la o mai bună înțelegere a tradițiilor locale legate de iarnă, promovând respectul pentru cultura și identitatea națională.

Abordarea contemporană și inovatoare a anotimpului rece în cadrul activității didactice poate contribui la o experiență de învățare mai captivantă și mai relevantă pentru elevi. Este important să se utilizeze resurse diverse și să se integreze tehnologiile digitale pentru a stimula curiozitatea, creativitatea și implicarea elevilor. Proiectele educaționale cu tematică de iarnă pot fi o modalitate excelentă de a implica elevii în mod activ în procesul de învățare și de a promova o mai bună înțelegere a culturii și tradițiilor locale.

ACTIVITĂȚI EDUCATIVE DE REPREZENTARE A ANOTIMPULUI RECE PENTRU ELEVII CU DIZABILITĂȚI AUDITIVE

Adriana Ramona Siminic

Liceul Tehnologic Special pentru Deficienți de Auz, Cluj-Napoca

Fundamentare teoretică

Anotimpul rece reprezintă o sursă valoroasă de inspirație și explorare în procesul educațional în care sunt implicați elevii cu dizabilitate auditivă, oferind oportunități multiple pentru dezvoltarea elevilor din perspective variate. De asemenea, este bine cunoscut faptul că adaptarea activităților de învățare la stilurile individuale ale acestor elevilor, dar și utilizarea unor metode didactice variate contribuie la dezvoltarea competențelor practice ale acestora.

Elevii cu dizabilități auditive demonstrează adesea aptitudini artistice remarcabile, beneficiind de o sensibilitate sporită la stimuli vizuali și tactili. Această predispoziție îi încurajează să se exprime prin arte plastice, dans sau sculptură, unde pot comunica și interpreta lumea în moduri unice. Astfel, se recomandă integrarea unor strategii educaționale specifice, cum ar fi utilizarea materialelor vizuale și a tehnologiilor asistive, în vederea facilitării învățării.

De la studiul fenomenelor naturale, precum zăpada și înghețul, la reprezentări artistice și literare, anotimpul iernii poate fi abordat prin metode inovatoare care să stimuleze creativitatea, gândirea critică și colaborarea elevilor. În context contemporan, educația interdisciplinară câștigă tot mai mult teren, promovând conexiuni între știință, artă și tehnologie. Potrivit cercetărilor recente (Popa, 2022), utilizarea tehnologiilor digitale în predarea conceptelor legate de natură crește implicarea elevilor și le oferă noi perspective de învățare. De exemplu, platformele interactive și aplicațiile de simulare a unor fenomene meteo sunt instrumente valoroase pentru aprofundarea cunoștințelor despre acest anotimp.

Din perspectivă pedagogică, este esențial ca teoria să fie îmbinată cu practica, dacă avem ca scop oferirea unor experiențe de învățare relevante elevilor noștri. Studiile indică faptul că abordările experiențiale, cum ar fi activitățile de observare directă și proiectele de grup, contribuie la dezvoltarea unor competențe complexe, necesare în societatea modernă.

Partea practică

În cadrul activităților didactice, am implementat și participat la diverse proiecte educaționale care au valorificat specificul anotimpului rece, adaptate nevoilor elevilor cu dizabilitate auditivă. Un exemplu concret este proiectul "Anotimp în sărbătoare", desfășurat cu elevii claselor primare, gimnaziale și liceale. Acest proiect a inclus activități precum: 1. Explorări senzoriale în natură – Elevii au participat la o excursie tematică în parc, unde au observat și înregistrat schimbările produse de iarnă asupra plantelor și animalelor. Observațiile au fost documentate prin fotografii și descrieri vizuale, fiind însoțite de explicații în limbaj mimico-gestual. 2. Atelier de creație artistică – Elevii cu dizabilitate auditivă au realizat diferite colaje și desene inspirate de peisajele de iarnă, utilizând materiale reciclabile și tehnici

mixte. Activitățile au fost sprijinite de către profesorii-interpreți, iar rezultatele au fost expuse în cadrul unei mini-expoziții organizate în școală. 3. Un alt exemplu de bună practică este proiectul interdisciplinar "Povești de iarnă", în care elevii noștri au creat povești originale despre anotimpul rece, ilustrate prin desene digitale. Proiectul a integrat orele de limba română, arte vizuale și TIC, utilizând aplicații prietenoase pentru elevii cu dizabilități auditive și promovând colaborarea între discipline. Impactul acestor proiecte asupra elevilor a fost de fiecare dată semnificativ, evidențiindu-se o mai mare implicare în activitățile școlare și o dezvoltare vizibilă a competențelor digitale, artistice, dar și sociale.

4. Proiect literar: „Povestea iernii în imagini”, ce a presupus crearea de către elevi a unei povești despre iarnă folosind imagini și desene. Elevii cu dizabilitate auditivă au avut posibilitatea creării unei succesiuni logice a imaginilor pentru a dezvolta povestea. Adaptarea s-a realizat prin utilizarea de cartonașe ilustrate cu scene de iarnă. Elevii care s-au ocupat de redactarea poveștii au fost asistați de profesori care au intervenit și i-au sprijinit cu sugestii. Obiectivul acestui proiect a fost dezvoltarea abilităților de comunicare vizuală și logică.

Concluzii

Reprezentarea anotimpului rece prin metode contemporane și inovative contribuie la crearea unui mediu educațional dinamic și captivant. Proiectele interdisciplinare și utilizarea tehnologiilor moderne facilitează o învățare aplicată, care răspunde nevoilor elevilor cu dizabilitate auditivă. Prin intermediul acestor proiecte organizate la nivel de școală sau în afara școlii, cadrele didactice pot îmbogăți considerabil experiența de învățare a elevilor și pot stimula dezvoltarea armonioasă a acestora.

Bibliografie

1. Popa, Andreea. Educația interdisciplinară în științele naturii. Editura Didactică, 2022, București, p. 45-67.
2. Ionescu, Mihai. Arta și natura în educația modernă. Editura ArtPress, 2023, Cluj-Napoca, p. 89-102.
3. Vasilescu, Ioana. Tehnologia în procesul educațional. Editura Tehnica, 2021, Iași, p. 123-140.
4. Marinescu, Elena. Educația senzorială și vizuală. Editura Sens, 2019, Timișoara, p. 32-46.
5. Petrescu, Radu. Metode inovative în predare. Editura Lumina, 2023, București, p. 101-118
6. Cerghit, Ioan. Metode de învățământ. Editura Polirom, 2006, Iași, p. 123-145.
7. Cucuș, Constantin. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Editura Polirom, 2000, Iași, p. 87-112.
8. Radu, Ioan. Educația specială - strategii educaționale pentru elevii cu dizabilități. Editura Didactică și Pedagogică, 2003, București, p. 59-97.
9. Stan, Luminița. Psihopedagogie incluzivă. Editura Universitară, 2010, București, p. 45-90.
10. Stănculescu, Elena. Terapia educațională pentru elevii cu deficiențe de auz. Editura ProEducație, 2015, Cluj-Napoca, p. 34-68.

Abordări didactice pentru reprezentarea anotimpului rece

Prof. Simon Maria-Magdolna, Școala Gimnazială „Augustin Maior” Reghin, Mureș

Educația modernă pune accent pe integrarea metodelor inovatoare care să stimuleze creativitatea, imaginația și învățarea activă. Tema „Perspective contemporane și inovatoare în reprezentarea anotimpului rece” oferă oportunități diverse pentru a dezvolta activități didactice captivante, adaptate nevoilor elevilor din diverse cicluri de învățământ. În acest eseu, voi analiza modalități prin care anotimpul rece poate fi abordat didactic, utilizând metode interactive, interdisciplinare și tehnologii moderne pentru a transforma procesul educațional într-o experiență memorabilă.

1. Reprezentarea anotimpului rece prin arte vizuale și creativitate

Un mod eficient de a implica elevii în explorarea anotimpului rece este prin intermediul artelor vizuale. Activitățile practice, precum pictura, desenul sau colajele, permit elevilor să exprime frumusețea iernii prin ochii lor. De exemplu, elevii pot crea peisaje de iarnă inspirate din natură sau din tradițiile locale, utilizând tehnici mixte, cum ar fi acuarela, creioanele pastel sau decupajele din hârtie.

O abordare inovatoare ar fi introducerea artei digitale, unde elevii pot folosi aplicații de design grafic pentru a crea ilustrații tematice. Acest tip de activitate îmbină creativitatea cu familiarizarea lor cu tehnologia, o competență esențială în contextul contemporan. De exemplu, elevii pot crea o „galerie virtuală de iarnă” pe o platformă online, unde să expună lucrările lor pentru colegi, profesori și părinți.

2. Anotimpul rece în literatura și cultură: Abordări interdisciplinare

Literatura oferă un spațiu generos pentru a explora tematica anotimpului rece. Poeziile și poveștile care descriu iarna pot servi ca puncte de plecare pentru dezbateri, analize literare sau chiar pentru exerciții de scriere creativă. De exemplu, poeziile lui George Coșbuc sau ale lui Vasile Alecsandri despre iarnă pot fi analizate pentru a identifica imagistica specifică anotimpului rece, în timp ce elevii pot compune propriile poezii inspirate de natura înzăpezită.

Într-o abordare interdisciplinară, profesorii pot integra literatura cu geografia, cerând elevilor să descrie peisaje reale de iarnă din România sau din alte regiuni ale lumii. Astfel, elevii pot învăța despre fenomene naturale, dar și despre diversitatea culturală a obiceiurilor legate de iarnă, cum ar fi festivalurile de Crăciun sau Anul Nou.

3. Explorarea științifică a anotimpului rece: Experimente și tehnologie

Anotimpul rece poate deveni o temă fascinantă pentru explorarea științifică. Elevii pot înțelege fenomene naturale precum formarea fulgilor de zăpadă, circuitul apei în natură sau adaptarea animalelor la frig prin experimente simple și captivante. De exemplu, o activitate practică ar putea implica crearea de „fulgi de zăpadă” în laborator prin cristalizarea soluțiilor saline, oferind elevilor ocazia să observe structuri geometrice complexe.

De asemenea, tehnologia poate îmbunătăți activitatea didactică prin utilizarea simulărilor interactive. Platformele educaționale precum Phet oferă simulări virtuale care explică procesele fizice din spatele temperaturilor scăzute sau schimbărilor de stare ale apei. Aceste

activități interactive ajută elevii să vizualizeze și să înțeleagă mai bine concepte abstracte, crescând astfel implicarea și înțelegerea.

4. Valoarea educației experiențiale: Activități în aer liber

Activitățile didactice care implică explorarea directă a mediului înconjurător sunt esențiale pentru a încuraja învățarea activă. Profesorii pot organiza excursii sau activități în aer liber pentru a observa natura iarna. Spre exemplu, elevii pot analiza modul în care plantele și animalele se adaptează la anotimpul rece, documentând observațiile lor prin fotografii sau jurnale.

În plus, organizarea unor activități sportive de iarnă, cum ar fi patinajul sau construirea de oameni de zăpadă, poate combina educația fizică cu lecțiile despre colaborare, sănătate și recreere. Aceste activități oferă și o oportunitate de a discuta despre importanța unui stil de viață activ, chiar și în lunile de iarnă.

5. Integrarea tradițiilor și obiceiurilor în activitatea didactică

Tradițiile și obiceiurile de iarnă sunt un element valoros al patrimoniului cultural, iar explorarea lor în școală poate contribui la dezvoltarea identității culturale a elevilor. Activitățile tematice, precum organizarea unui festival de colinde, prezentarea unor scenete cu motive de iarnă sau confecționarea decorațiunilor tradiționale, pot aduce bucurie în clasă, păstrând în același timp legătura cu tradițiile.

Profesorii pot implica elevii în proiecte colaborative, precum crearea unui calendar al iernii care să includă evenimentele importante, obiceiurile și legendele legate de această perioadă. Astfel, elevii învață să aprecieze diversitatea culturală și să înțeleagă legătura dintre anotimpuri și activitățile umane.

În concluzie prezentarea anotimpului rece în activitatea didactică oferă numeroase oportunități pentru dezvoltarea creativității, a cunoștințelor interdisciplinare și a competențelor tehnologice ale elevilor. Prin metode inovatoare și interactive, profesorii pot transforma iarna într-o temă captivantă care să inspire elevii să descopere, să învețe și să creeze. Fie că este vorba de arte vizuale, literatură, știință sau activități practice, abordările contemporane aduc o dimensiune proaspătă și entuziasmantă procesului educațional. Astfel, anotimpul rece devine nu doar un subiect de studiu, ci și o sursă de inspirație și bucurie pentru elevi.

Bibliografie

Carmen-Maria Mecu : Învățare experiențială în educație și consiliere. Editura SPER, 2010, București

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Prof.înv.preșcolar Șişoe Corina Aniela

Școala Gimnazială "Virgil Mazilescu"/G.P.N. "Corabia piticilor"

Anotimpul rece este, teoretic, ușor de pictat pentru că nu sunt necesare multe culori. În peisajele încărcate de zăpadă, detaliile formelor sunt puține. De aceea, iarna în pictură este, de cele mai multe ori, un tablou minimalist. Un pictor începător poate aborda cu lejeritate tematica iernii din motivele enumerate mai sus.

În ciuda caracterului său minimalist, peisajul de iarnă poate avea o cu totul altă atmosferă în funcție de momentul zile în care a fost surprins, și condițiile atmosferice. Acea paletă cromatică restrânsă va fi aleasă în funcție de atmosfera peisajului. Așa se face că, nu întotdeauna vor predomină nuanțele reci de albastru.

În Europa de Vest, primele picturi care au avut ca temă iarna (deci iarna nu era doar un simplu fundal pentru subiectele religioase), au legătură cu perioadele în care iernile au fost mai geroase. Este vorba în special despre perioada numită "mica eră glaciară" dintre 1300 și 1870, una dintre cauze fiind erupțiile vulcanice puternice.

Din această categorie fac parte picturi în care oamenii sunt prezenți și activi în cadrul peisajului.

Acest anotimp a fost dificil de pictat de către pictorii impresionisti care erau obișnuiți să picteze afară în aer liber. Închipuiți-vă cum este să stai nemiscat în fața sevăletului la minus câteva grade. Mână, în loc să stea la calduri în buzunar, tremura cu pensula în timp ce atinge rapid pânza. Cele mai multe lucrări sunt schitate rapid în aceste condiții, dar apoi sunt finalizate acasă.

Pe de altă parte, de cealaltă parte a Europei, în Rusia, iarna este văzută puțin altfel. Pictorii ruși au o sensibilitate aparte pe care o regăsim și în peisajele lor de iarnă. Romantismul schimba puțin accentul de pe acțiunea omului în mijlocul iernii, pe însăși magia acestui anotimp.

De la treceri diafane între nuanțe, și până la tuse de culori tari pentru a reda iarna, a fost un pas curajos făcut de câțiva artiști. Cel mai recent exemplu de o astfel de abordare este Leonid

Afremov. Dar el nu este nici pe de parte primul care a indraznit sa puna pe panza culori tari in peisajele de iarna. Mai jos sunt si alte exemple care socheaza publicul si devin astfel memorabile.

Iarna ca tematica in pictura nu inseamna doar peisaje cu zapada. O gandire putin inafara evidentului ne poate deschide usa si catre alte posibile unghiuri de abordare. Putem arunca o privire afara de dincolo de geam, incluzand rama acestuia in compozitie.

Cu totii cunoastem acele carti postale cu imagini ce infatiseaza scene de iarna frumos pictate. Imagini de poveste, care ne marcheaza copilaria. Cele mai renumite dintre ele sunt picturile lui Thomas Kinkade. Dupa el insa au urmat si altii care i-au preluat stilul in scop ilustrativ. Sunt imagini de poveste, in care lumini galbene stralucesc feeric. Acesta este elementul specific al inconfundabilului stil.

Bibliografie:

Laura Mateescu- Curs de pictură

Nr.

Școala Gimnazială nr 1
- structură Școala Gimnazială „Dimitrie Romanescu”
str. Stroe Buican nr. 2, Dorohoi
telefon : 0231 611266
e-mail : scoala1dorohoi@yahoo.com

Director: prof. Ivănescu Veronica

Nr.

Liceul „Regina Maria”

Bd. Victoriei nr. 112 , Dorohoi
telefon : 0231 610180
e-mail : reginadorohoi@yahoo.com

Director: Bolohan Gabriela

PROIECT TEMATIC

“VINE, VINE MOS CRACIUN”

ARGUMENT

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învățare-evaluare, reprezintă o modalitate inovatoare de organizare și restructurare a conținuturilor învățărilor cu implicații asupra întregii activități de proiectare a curriculum-ului. Această abordare trebuie să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și să asigure posibilitatea aplicării cunoștințelor dobândite la clasă în diferite situații de viață.

Conexiunile care se stabilesc în procesul educativ-formativ au o funcție cognitivă și una educative. Relațiile care apar între elevii clasei în cadrul unor activități comune sunt caracterizate de:

- Formarea spiritului de echipă;
- Colaborarea în realizarea sarcinii de lucru;
- Dezvoltarea deprinderilor de comunicare și dialog;
- Modelarea personalității moral-religioasă și creatoare a copilului;

Derularea proiectului îi va determina pe elevi să se implice afectiv și efectiv în realizarea activităților, în consolidarea, sistematizarea și îmbogățirea cunoștințelor despre tradițiile de iarnă.

SCOPIUL

- Consolidarea, sistematizarea și îmbogățirea cunoștințelor despre obiceiurile și tradițiile de Crăciun.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Cunoașterea semnificației religioase a Crăciunului;
- Descrierea datinilor și obiceiurilor legate de sărbătorirea Crăciunului: Colindatul, Împodobirea bradului, Sosirea lui Moș Crăciun, Steaua, Pregătirea bucatelor tradiționale;
- Cunoașterea semnificației bradului și a împodobirii acestuia;
- Stimularea activității în grup prin realizarea unor lucrări proprii: ornamente, podoabe, felicitări;
- Dezvoltarea capacității de cooperare în scopul realizării unui produs;
- Conștientizarea afectivității de grup ca suport al prieteniei;
- Identificarea propriilor valori și ale grupului din care fac parte;
- Stimularea și promovarea capacității creatoare ale elevilor prin organizarea de expoziții și interpretarea unor jocuri de rol;

CENTRUL TEMATIC

- Cu materialele aduse de părinți și copii voi organiza centrul tematic, într-un colț de clasă: cărți, poze, imagini, planșe, reviste, felicitări cu Nașterea Domnului, icoane, ornamente specifice sărbătorii Crăciunului. Pe măsura înaintării proiectului, centrul tematic se va îmbogăți cu materiale.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Grupul țintă : Colectivul claselor a V-a și a IX-a

Durata : O săptămână

Resurse umane : elevii, cadre didactice, părinții.

Echipa de implementare: prof. diriginte Ștefan Simona

prof. Șmocot Paraschiva - Cezărica

Resurse materiale : cărți, poze, imagini, planșe, reviste, felicitări cu Nașterea Domnului, icoane, costum popular românesc, cd cu colinde și cântece de Crăciun, globuri și podoabe de brad, ornamente specifice sărbătorii, lipici, foarfeci, hârtie clasată, creioane colorate, acuarele, aparat foto, alte produse necesare desfășurării activităților, puse la dispoziție de părinți, aduse de copii, etc.

LISTĂ PROBLEME

<i>Ce știu copiii despre Sărbătorile Crăciunului?</i>	<i>Ce urmează să afle copiii?</i>
<p>Este o sărbătoare de iarnă S-a născut Iisus Hristos Se merge la biserică Se colindă; Primesc bani în urma acestui fapt; Împodobesc bradul; Masa este foarte îmbelșugată; Vine Moș Crăciun.</p> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	<p>Semnificația Crăciunului; Semnificația bradului de Crăciun și a împodobirii acestuia; La cine vine Moș Crăciun; Învață cântece care se cântă în preajma acestei sărbători; Învață colinde noi; Care este mesajul colindelor; Cum se sărbătorește Crăciunul la țară, haine de sărbătoare; Care sunt decorațiunile pentru brad și casă în zilele de sărbătoare și cum se confecționează ele. Cum sa confecționeze podoabe și ornamente Simboluri ale Crăciunului Pot fi buni și generoși cu cei săraci</p>

**SEMNIFICAȚIA
CRĂCIUNULUI**

SĂRBĂTORILE CRĂCIUNULUI

**SOSIREA LUI
MOȘ CRĂCIUN**

**PODOABE DE
CRĂCIUN**

**COSTUMUL POPULAR
ÎMBRĂCĂMINTE DE
SĂRBĂTOARE**

**CÂNTECE DE
CRĂCIUN**

COLINDE ROMÂN

<p>- Arte vizuale „ghirlande și lanțuri colorate pentru împodobirea bradului”</p> <p>- Biblioteca „citim legende: -„Legenda Lui Moș Craciun”</p>	<p>- Joc de rol „De-a colindătorii” „Moș Crăciun și renii”</p> <p>- Știință „costumul popular românesc- îmbrăcăminte de sărbătoare”</p>	<p>- Abilitati practice „sania lui Moș Crăciun”</p> <p>- Joc de masă „Să împodobim brăduțul”</p>	<p>- Arte vizuale „globuri și clopoței pentru pomul de iarnă” – decorare</p> <p>- Biblioteca „Cum a fost ales bradul, pom de Crăciun?” <u>legendă</u> – „Legenda Bradului de Craciun”</p>	<p>- Joc „Dac-aș fi eu Moș Crăciun?” „Iată vin colindători” „Bradutul si Mos Craciun”</p> <p>- Știință „obiceiuri și tradiții de Crăciun” – planșe, cărți, felicitări, discuții libere</p>
<p>• Educarea limbajului „Nașterea lui Iisus”</p> <p>• Educație muzicală „Cântece și colinde de Crăciun” – audiție muzicală</p>	<p>• Activitate matematică „Câte globulete sunt pe brad?”</p>	<p>• Abilități practice „Decorațiuni pentru pomul de iarnă” – globuri, clopoței, cadouri.</p>	<p>• Arte vizuale „Mos Craciun” - pictură și decorare - Ce vreau să-mi aducă Moș Crăciun? - „Clopotelul”</p>	<p>• Muzica și mișcare „Dansul Moș Crăciunilor” „Dansul fulgilor de nea”</p>
<p>- Poveste creată de copii „De ce îl iubesc pe Moș Crăciun?”</p>	<p>- Joc distractiv „Ce are Moș Crăciun în sac?” ordonare obiecte pe criterii: felicitări, podoabe de brad, posibile cadouri pentru copii.</p>	<p>- Activitate de relaxare „Să împodobim pomul de iarnă”</p>	<p>- Concurs de ghicitori „Ghicitori despre Crăciun, brad, podoabe de brad, colinde...”</p>	<p>- Activități distractive „Poezii și cântece despre Sărbătorile Crăciunului”</p>

INVENTAR ACTIVITATI

Aceste activități vor fi desfășurate sub forma activităților integrate și vor aduce un plus de lejeritate, calm și bunădispoziție, punând un accent deosebit pe **joc** ca metodă de bază. Copiii vor afla lucruri noi despre Sărbătorile Crăciunului trecând de la o activitate la alta cât mai firesc, prin metoda descoperirii, brainstormingului, prin lecturarea multor materiale, imagini, icoane, felicitări, prin diverse și atractive activități practice și plastice.

EVALUARE

- parțială - după abordarea fiecărui punct de pe hartă;
- finală - prin organizarea unei expoziții cu lucrările copiilor din această săptămână;
  - prin îmbogățirea albumului foto al clasei;
  - prin prezentarea unui program de poezii, cântece, colinde și dansuri, în prezența părinților și a lui Moș Crăciun cu ocazia Sărbătorii Crăciunului.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE LA GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar: Șporneac Cătălina
Școala Gimnazială Alexandru cel Bun, Bacău

Importanța educației estetice în grădiniță

Educația estetică în grădiniță contribuie la dezvoltarea creativității, sensibilității artistice și capacității copiilor de a percepe frumosul în mediul înconjurător. Anotimpurile sunt o tematică bogată și versatilă pentru activități educaționale care integrează arte vizuale, muzică, poezie și jocuri didactice. Reprezentarea anotimpului rece poate susține explorarea vizuală a culorilor, texturilor și formelor specifice iernii, precum și descoperirea fenomenelor naturale.

Perspective contemporane în educația timpurie

Abordările contemporane promovează metode interactive și multidisciplinare, care pun accent pe experiențele senzoriale și implicarea activă a copiilor. Metode precum „învățarea prin descoperire” și „integrarea artei în curriculum” sunt relevante pentru reprezentarea anotimpului rece. De asemenea, tehnologiile digitale oferă oportunități noi, cum ar fi utilizarea aplicațiilor interactive și a realității augmentate pentru a explora iarna.

Specificul anotimpului rece în reprezentarea vizuală

Anotimpul rece este asociat cu elemente caracteristice precum fulgii de zăpadă, gheața, peisajele acoperite de zăpadă, hainele groase și activitățile specifice (săniușul, construirea oamenilor de zăpadă). Aceste imagini pot fi valorificate prin tehnici artistice precum pictura, desenul, colajul sau modelajul.

Parte practică

Activități propuse

1. Atelier de arte plastice: „Peisaje de iarnă”

Obiectiv: Dezvoltarea creativității și a motricității fine prin realizarea unui peisaj de iarnă.

Materiale necesare: Carton alb/albastru, acuarele, pensule, vopsea albă, lipici, sclipici.

Desfășurare:

Discuție introductivă despre peisajele de iarnă.

Demonstrarea tehnicii de pictare a fulgilor de zăpadă prin stropire cu pensula.

Copiii creează propriile peisaje folosind materiale diverse.

2. Joc senzorial: „Fulgii magici”

Obiectiv: Dezvoltarea percepției tactile și vizuale.

Materiale necesare: Fulgii artificiali, zăpadă artificială, panglici albe.

Desfășurare:

Explorarea fulgilor și a texturii acestora.

Crearea unui „curtină de iarnă” prin lipirea fulgilor pe un panou.

3. Colaj colectiv: „Hainele de iarnă”

Obiectiv: Stimularea colaborării și exprimarea ideilor despre anotimpul rece.

Materiale necesare: Reviste vechi, foarfece, lipici, carton.

Desfășurare:

Decuparea hainelor specifice iernii din reviste.

Crearea unui colaj colectiv cu titlul „Pregătiți pentru iarnă”.

Concluzii

Reprezentarea anotimpului rece la grădiniță oferă oportunități valoroase pentru dezvoltarea creativității, colaborării și explorării senzoriale. Metodele contemporane și inovatoare, care implică activ copiii în procesul de învățare, contribuie la crearea unor experiențe semnificative și la consolidarea abilităților acestora. Este esențial ca educatoarele să utilizeze resurse diverse și metode interactive pentru a valorifica tematica anotimpurilor în mod creativ.

Bibliografie

Andersen, J. (2018). *Art and Creativity in Early Childhood Education*. New York: Routledge.

Golu, M. (2009). *Psihologia copilului și a adolescentului*. București: Editura Universitară.

Opriș, A. (2020). *Metode active în educația timpurie*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

Taylor, B. (2016). *Seasonal Activities for Young Learners*. London: Early Childhood Press.

Activitati inovative de tip STEAM in anotimpul rece

Profesor: Ștefea Dorina, Școala Gimnazială Nr.1 Lazuri de Beiuș

Tema activitatii: “Elmer în zăpadă”

Concepte STEAM:

Știință: Copiii învață cum se formează zăpada și cum se topește sub influența temperaturilor ridicate (textura, formă și densitate).

Tehnologie: Copiii își îmbunătățesc deprinderile de a lucra la calculator ordonând imaginile digitale ale povestirii.

Inginerie: Copiii realizează modele plane și își dezvoltă abilitățile de colaborare și de rezolvare de probleme.

Arte: Copiii creează imagini artistice cu Elmer și cu peisajul de iarnă, dezvoltându-și abilitățile artistice și creativitatea.

Matematica: Selectează piesele de construcție după formă și culoare, explorează și compară cantități, dezvoltându-și abilitățile de estimare și măsurare.

Descrierea activităților:

DLC: “Elmer în zăpadă”- lectura educatoarei

Lectura educatoarei “Elmer in zapada” a fost un moment special și educativ pentru copiii de grupă mică. În discuția purtată pe baza poveștii, ne-am axat pe înțelegerea conceptelor de **iarnă** și **zăpadă** și modul în care se transformă natura în timpul iernii. Prin aventurile lui Elmer în zăpadă, copiii au învățat despre curajul de a explora lucruri noi și de a înfrunța provocări. Lectura educatoarei a construit un moment minunat de descoperire și învățare, după care, asemenea lui Elmer am pornit într-o incursiune prin care să descoperim lucruri noi.

S- Știință: Experiment” Zăpadă pentru Elmer”

Materiale: spumă de ras, bicarbonat de sodiu.

Sarcina de lucru: Să realizeze un experiment (cu ajutorul spumei de ras și a bicarbonatului de sodiu) pentru a obține zăpadă artificială.

Copiii amestecă 3 părți bicarbonat de sodiu și o parte spumă de ras într-un vas mare. Substanța obținută este moale, maleabilă și rece, exact ca zăpada adevărată. Copiii o modelează și creează diferite forme: bulgări, oameni de zăpadă.

T -Tehnologie:” Poveste încurcată”

Materiale: calculator, joc de tip puzzle

Sarcina de lucru: Ordonăți imaginile din povestea Elmer în zăpadă în ordine cronologică.

Imaginile s-au amestecat și nu mai respectă firul cronologic al poveștii. Copiii analizează imaginile și discută între ei pentru a ajunge la un consens privind ordinea corectă a evenimentelor și utilizând mouse-ul le așază în ordinea potrivită. Utilizarea tehnologiei poate fi o modalitate

captivantă de a-i ajuta pe copii să înțeleagă și să își amintească evenimentele din poveste și să învețe într-un mod intrectiv.

E- Inginerie: „Edităm coperta poveștii”

Materiale: macheta Elmer realizată pe hârtie de flipchart, cuburi colorate.

Sarcina de lucru: Realizați coperta cărții utilizând în procesul de construcție diverse cuburi și materiale reciclabile din grupă.

Pe macheta realizată de educatoare, copiii reconstituie coperta cărții Elmer în zăpadă utilizând cuburi colorate din plastic și alte materiale reciclabile. În timpul lucrului, ei identifică formele și culorile materialelor și pot găsi modalități inedite de a construi coperta cărții, creează diverse combinații de culori și modele, numără câte piese intră în fiecare pătrat.

A- Artă: „Elmer”

Sarcină de lucru: Colorați-l pe Elmer astfel încât să nu se întâlnească două pătrate de aceeași culoare.

Pentru a spori interesul și implicarea copiilor în activitate, am pus la dispoziția copiilor imagini mari cu Elmer și le-am oferit o gamă variată de creioane colorate, încurajându-i să-și exprime ideile și să folosească culorile într-un mod liber și creativ. Copiii l-au colorat pe elefantul Elmer în culori vesele, astfel încât acesta să se simtă unic.

M-Matematică: „Matematică cu Elmer și prietenii lui”- joc

Materiale: jetoane cu elefanți, cifre, fișe laminate, carioci lavabile.

Sarcini de lucru:

1. Grupați elefanții în grupe cu atâtea elemente cât indică cifra(1-3).
2. Puneți în perechi elefanții din grupele formate.(corespondență).
3. Așază grupele de elefanți în șir crescător și descrescător.
4. Numără câți elefanți sunt pe fișe și scrie cifra potrivită. Copiii scriu după model cifra potrivită. Sunt utilizate fișe laminate pe care scriu cu carioci lavabile, astfel ei pot șterge și reîncerca până când sunt mulțumiți de rezultat.

BUCUROȘI VOM COLINDA!

Prof.Sorina – Iuliana ȘTIR

”Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai” ne-am născut și trăim. Datoria noastră este de a păstra și a arăta atât semenilor noștri din acest spațiu, cât și altora, frumusețea datinilor și obiceiurilor noastre.

Preșcolarii grupei „Vrăbiuțe” au demonstrat că sunt buni păstrători de tradiții și obiceiuri prin activitățile pe care le-au desfășurat în ajunul sărbătorilor de iarnă. Aceștia au primit vizita unui invitat special care ne-a povestit cum erau sărbătorile de iarnă pe vremea copilăriei, au decorat colăcei pentru colindători, au răspuns la întrebări legate de sărbătorile de iarnă și de Nașterea lui Iisus, au cântat colinde și au rostit urături.

Toate activitățile s-au încheiat cu un dans al clopoștelor pe care „Vrăbiuțele” l-au executat impecabil, emanând o atmosferă de bucurie și sărbătoare.

STRATEGII MODERNE DE ABORDARE A TEXTULUI LITERAR

Prof. înv.primar ȘTIRBĂȚ ADINA- Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău

În condițiile învățământului activ, cadrului didactic îi revin îndatoriri noi, complexe referitoare la cunoașterea evoluției fiecărui copil și la evaluarea sistematică a achizițiilor acestuia. Constatând lacune în cunoștințele sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-și organizeze procesul de învățare astfel încât, bazându-se pe achizițiile anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greșelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersului și al achizițiilor sale, care îi permite învățătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual și eficace. Numai astfel, fiecare elev își va construi, cu ajutorul cadrului didactic, propriul său itinerar de învățare. În acest sens, la clasă, în cadrul orelor, de un real folos sunt metodele moderne.

Stiu-Vreau sa stiu-Am invatat

Este o strategie de constientizare de către elevii ceea ce știu, sau cred că știu, referitor la un subiect și totodată a ceea ce nu știu, sau nu sunt siguri că știu, și referitor la un subiect și ar dori să știe sau să învețe. Metoda poate fi folosită în prima parte a unei lecții- actualizarea vechilor cunoștințe-evocarea. Activează elevii și îi face conștienți de procesul învățării și oferă elevilor posibilitatea de a-și verifica nivelul cunoștințelor.

Aplicarea modelului presupune parcurgerea a trei pași: accesarea a ceea ce știm, determinarea a ceea ce dorim să învățăm și reactualizarea a ceea ce am învățat. Metoda constă în completarea unei fișe de lucru, prin activități de grup sau individual.

Copacul ideilor

Tehnica numită “copacul ideilor” presupune munca în grup. Este o metoda grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemenea crengilor unui copac toate cunoștințele evocate. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor.

Cvintetul:

Cvintetul este o poezioară de cinci versuri prin care se rezumă un conținut de idei. Este un instrument de evaluare a înțelegerii textului și de exprimare a creativității elevilor. Scrierea acestuia presupune o reflecție bazată pe înțelegerea nuanțată a sensului subiectului ales. Activitatea se poate desfășura individual, în perechi, în echipă.

Structura: - are un titlu;

1. Primul vers este un singur cuvânt- cheie (substantiv);
2. Al doilea vers este format din două adjective care descrie ceva;
3. Al treilea vers este format din trei verbe (de obicei la gerunziu);
4. Al patrulea vers este format din patru cuvinte și exprimă păreri, sentimente față de subiectul în cauză;
5. Al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența problemei.

Diamantul

Este o strategie modernă de instruire care are la baza împletirea activității individuale cu cea de cooperare în grup. Prin aplicarea acestei metode se urmărește antrenarea în activitate a fiecărui elev astfel încât să participe la soluționarea sarcinilor de lucru date. Este o metoda care stimulează interacțiunea între elevi, dezvoltă abilitățile de comunicare și gândirea critică a elevilor

Structura:

1. Expunerea datelor problemei;
2. Anunțarea temei;
3. Impartirea elevilor în grup.

Brainstorming (asaltul de idei)

Reprezinta formularea a cat mai multor idei formularea a cat mai multor idei oricat de fanteziste ar putea parea acestea-ca raspuns la o situatie enuntata, dupa principiul cantitatea genereaza calitatea.

Etape:

1. Alegerea temei si a sarcinii de lucru;
2. Solicitarea exprimarii intr-un mod cat mai rapid, in fraze scurte si concrete, fara cenzura, a tuturor ideilor legate de rezolvarea unei situatii-problema conturate. Înregistrarea tuturor ideilor în scris (pe tablă, flipchart).
3. Reluarea ideilor emise pe rand si gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie, imagini care reprezinta diferite criterii.
4. Analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior, la nivelul clasei sau al unor grupuri mici.
5. Selectarea ideilor originale sau a celor mai apropiate de soluții fezabile pentru problema supusă atenției. În această etapă se discută liber, spontan, riscurile și contradicțiile care apar.
6. Afișarea ideilor rezultate în forme cât mai variate și originale: cuvinte, propoziții, colaje, imagini, desene, cântece, joc de rol etc.

Reguli ce trebuiesc respectate pentru desfasurarea optima a acestei metode:

1. solicitarea de exprimare a ideilor rapid în fraze, propoziții sau cuvinte scurte si concrete fara cenzura;
2. sunt interzise aprecierile critice, ironiile, contradicțiile, orice manifestare de acest gen care inhiba imaginatia participantilor;
3. sunt incurajate asociatiile neobisnuite de idei, combinarile si ameliorarile solutiilor propuse de ceilalti;
4. imaginatia trebuie sa fie libera, exprimandu-se orice idee ii vine elevului in minte, care este acceptata fara cenzura;
5. toti elevii trebuie sa comunice o idee.

Floarea de lotus

Este o tehnica ce presupune identificarea conexiunilor dintre concepte si idei, pornind de la o tema ce genereaza opt (sau un numar la alegere) idei secundare. Fiecare idee secundara va genera alte opt idei s.a.m.d.

Strategii:

- a) anuntarea temei centrale;
  - b) constituirea grupului central din opt elevi care vor stabili opt idei secundare ale temei centrale;
  - c) fiecare din cei opt elevi isi constituie un grup de lucru;
  - d) fiecare grup va elabora alte opt idei secundare;
  - e) comunicarea ideilor elaborate;
  - f) evaluarea activitatii.
5. Solutiile;
  6. Concluziile.

Ghidurile de studiu constau în citirea de către elevi a unui text; orientarea lecturii cu ajutorul unor întrebări astfel formulate încât răspunsurile să nu fie oferite de-a gata, ci să fie descoperite de către elevi prin studierea atentă a textului.

Concluzii

Elementul cheie în educație îl reprezintă elevul care trebuie să realizeze o serie de procese pentru a putea cunoaște și utiliza practic informațiile însușite. O învățare eficientă presupune mai întâi înțelegerea faptelor, analizarea acestora, formularea unor idei pe baza cunoștințelor dobândite ulterior, generalizarea și abstractizarea lor. Profesorul nu mai este cel care ține o prelegere în fața elevilor ci e mediator și îndrumător în activitatea de învățare pe care aceștia o parcurg. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ – participative care să solicite interesul,

creativitatea, imaginația, implicarea și participarea elevului, în scopul însușirii unor cunoștințe care să-i folosească.

BIBLIOGRAFIE

1. Breben, S., Gongea, E., (2002) *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova
2. Dumitru, I. Al., (2000) *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara
3. Montessori, M., (1938) *Taina copilăriei*, Editura Tiparul Universal, București

ADAPTĂRI ALE ORGANISMELOR ÎN ANOTIMPUL RECE DATORITĂ SCHIMBĂRILOR CLIMTICE

Autor : Stoicescu Laura Elena
Școala gimnazială, Sat Nedelea Comuna Ariceștii Rahtivani

Motto:

„De ce încălzirea globală este o greșeală... globală? Am folosit resursele Pământului fără a prețui Viața - a mea, a familiei și a celor din jur. Am dat frumusețea Vieții pe succesul de o clipă”.

Cătălin Dupu în Actualități din trecut și viitor

Încălzirea globală este fenomenul de creștere continuă a temperaturilor medii înregistrate ale atmosferei în imediata apropiere a solului, precum și a apei oceanelor, constatată în ultimele două secole, dar mai ales în ultimele decenii. Fenomene de încălzire globală au existat dintotdeauna în istoria Pământului, ele fiind asociate cu fenomenul cosmic de maximum solar, acestea alternând cu mici glaciațiuni terestre asociate cu fenomenul de minimum solar. Încălzirea globală are presupuse efecte profunde în cele mai diferite domenii. Ea determină sau va determina ridicarea nivelului mării, extreme climatice, topirea ghețarilor, extincția a numeroase specii și schimbări privind sănătatea oamenilor.

În cadrul programului Săptămâna Altfel am realizat o activitate numită ” Adaptări ale organismelor în anotimpul rece datorită schimbărilor climatice ”,cu elevii de gimnaziu, care are la baza informații legate de încălzirea globală. Este o ocazie pentru a aborda probleme legate de diversitate și inegalitate la nivel local cât și la nivel global, cu o înțelegere a problemelor de bază ale cetățeniei globale și responsabilității: conștientizarea trăirii într-o lume globalizată și a rolului nostru ca cetățeni ai acestei lumi, atitudini de respect pentru diversitate și abilitățile de comunicare interculturală, capacitatea de a lua măsuri pentru a transforma lumea într-un loc echitabil și durabil, responsabilitatea pentru propriile noastre acțiuni. Activitatea a presupus și discuții legate de adaptările animalelor în anotimpul rece dat fiind faptul ca această săptămână s-a desfășurat în perioada iernii.

furtunilor, secetă și deșertificare, acidifierea oceanelor, pericolul extincției totale, creșterea nivelului mării și a oceanelor , apoi au realizat afișe pe această tematică.

Am urmărit pe videoproiector un filmuleț care descrie efectele încălzirii globale: intensificarea uraganelor și

Elevii au creat un ecosistem acvatic care reflecta efecte devastatoare ale poluării.

Copiii au realizat un ecosistem ale viețuitoarelor care trăiesc în mediul rece . In baza acestuia am discutat despre adaptările viețuitoarelor iarna. Elevii au descris anotimul iarna și împreună am descoperit adaptările animalelor. Unele dintre acestea migrează în zonele mai calde , altele hibernează iar altele se adaptează pentru iarnă.

Protagonistul schimbărilor climatice este chiar ursul polar, deoarece cea mai pronunțată activitate a fost înregistrată la nivelul cercului polar – Arctica. Specia încadrată de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN) ca fiind una vulnerabilă. Urșii polari au capacitatea să cucerească noi teritorii, sugerând astfel că ar putea avea capacitatea de a se adapta la schimbările care au loc azi în Arctica. Cu toate acestea în momentul de față ei sunt foarte dependenți de gheață, lucru care-i face vulnerabili la schimbările climatice. Aceștia se folosesc de gheață pentru a călători, pentru a vâna, pentru a se odihni, pentru a se împerechea și chiar în unele zone sunt făcute adăposturi materne. Urșii polari se află într-o strânsă legătură cu prada care este dependentă de gheață (focile).

În încheierea activității am descris câteva măsuri pentru a limita încălzirea globală care se rezumă la reducerea concentrațiilor de dioxid de carbon. Calea propusă este utilizarea energiei din resurse regenerabile:

- Folosirea redusă a iluminatului artificial;
- Transportul mărfurilor pe calea ferată;
- Împădurirea terenurilor;
- Energia solară (panourile fotovoltaice);
- Energia eoliană (turbine eoliene);
- Cultivarea florei-soarelui, soia, rapiță; uleiul rezultat (biodiesel) putând înlocui combustibilul pentru autovehiculele diesel;
- Autovehiculele ale căror motor funcționează prin alimentarea cu energie electrică.

La finalul activității elevii au înțeles importanța încălzirii globale , efectele acesteia și măsurile de prevenire pe care trebuie să le luăm.

Păstrarea mediului înconjurător în armonie pornește din propria casă, așa că, dragă cititorule dacă ai grijă de casa ta, ai grijă de curtea ta, satul tău, țara ta, continentul tău, planeta ta!

Bibliografie : <https://www.didactic.ro/materiale-didactice/incalzirea-globala-cauzele-si-efectele-asupra-planetei-pamant>

UTILIZAREA METODELOR MODERNE DE ÎNVĂȚARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR - APLICAȚII PRACTICE

Profesor –logoped, Streian Diana
Grădinița PP nr. 11, Timișoara

Învățarea activă înseamnă orientarea întregului proces de învățare pe interesele, nivelul de înțelegere, nivelul de dezvoltare al participanților la proces.

Termenul metodă semnifică un „drum care conduce la cunoașterea realității și la transformarea acesteia pe baza cunoașterii”, iar calitatea pedagogică a unei metode didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaștere propusă de educator într-o cale de învățare realizată efectiv de elevi în cadrul instruirii formale și nonformale.

Metodele de învățare activă fac lecțiile interesante, ajută preșcolarii să realizeze judecăți de substanță și fundamentate, îi sprijină în înțelegerea conținuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viața reală.

Metodele interactive de grup promovează interacțiunea dintre participanți, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Utilizarea metodelor active și interactive în grădiniță solicită o anumită adaptare, dar are un rol important în dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale, sociale și motrice a preșcolarilor.

Printre metodele și tehnicile active și interactive care pot fi utilizate cu succes în activitățile instructive-educative din grădiniță sunt:

1. Metoda R.A.I. este o metodă de fixare și sistematizare a cunoștințelor, dar și de verificare. Ea urmărește realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi ușoare. Preșcolarul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din lecția predată, preșcolarului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Preșcolarul care nu știe răspunsul iese din joc, la fel ca și cel care este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare.

Aplicație

Această metoda poate fi folosită în cadrul domeniului științe, la finalul activităților legate de anotimpul iarna, în lecția cu tema – „Ce știm despre anotimpul Iarna”. Astfel, copiii așezați pe covor în cerc răspund, aruncă mingea și pun întrebări. Prima întrebare o pune educatoarea aruncând copilului care dorește să răspundă. Exemple de întrebări: În ce anotimp suntem?, Ce sporturi de iarna cunoașteți?, Cum este timpul, vremea?, Cum ne îmbrăcăm?, etc.

2. Metoda cubului este o strategie de predare dezvoltată de Cowan & Cowan în 1980, care ne ajută să studiem o temă din perspective diferite. Ea presupune utilizarea unui cub care are diferite instrucțiuni notate pe fiecare față, după cum urmează: *Describe - Cum arată?*, *Compară - Cu ce seamănă și de ce diferă?*, *Asociază - La ce te face să te gândești?*, *Analizează - Din ce e făcut?*, *Aplică - Cum poate fi folosit?*, *Argumentează pro sau contra - E bun sau rău? De ce?*. Ulterior li se cere preșcolarilor să spună despre un anumit concept sau temă prin parcurgerea fețelor cubului (se anunță tema, subiectul pus în discuție). Se împarte grupul în șase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului și se comunică întregului grup, forma finală a răspunsului. Metoda permite diferențierea sarcinilor de învățare, stimulează gândirea logică și sporește eficiența învățării, determină participarea conștientă a preșcolarilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor, permite diferențierea sarcinilor de învățare, formează deprinderi de muncă intelectuală, stimulează gândirea logică a preșcolarilor, crește responsabilitatea preșcolarului față de propria învățare, dar și față de grup, sporește eficiența învățării, dezvoltă abilități de comunicare și

cooperare. Dezavantajele acestei metode sunt: rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp, se creează un zgomot oarecare.

Aplicație

În cadrul activitatilor instructiv educative din grădinița, *metoda cubului* poate fi aplicată în *activități de educare a limbajului*.

În cadrul activității de educarea a limbajului, cu tema “Povestea Omului de zăpadă” fețele cubului au următorul conținut: *descrie*-cum arată omul de zăpadă; *compară* acest personaj cu un brad; *asociază* numele zânei cu un alt personaj cunoscut de tine; *analizează*-povestește despre omul de zăpadă; *aplică*-spune ce crezi despre faptele lui; *argumentează* - pro sau contra asupra bunătății omului de zăpadă .

3. Ciorchinele este o metodă ce stimulează realizarea unor asociații noi de idei, permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă. Inițial se scrie un cuvânt în mijlocul tablei și ulterior se cere preșcolarii să spună toate ideile, sintagmele care le vin în minte legate de cuvânt, temă. Educatoarea notează ideile și trasează linii între acestea și cuvântul, tema inițială. Metoda poate fi utilizată ca metodă liberă sau cu indicare prealabilă a categoriilor de informații așteptate de la preșcolari. Această metodă exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme și facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces și actualizând cunoștințele anterioare.

Aplicație

La nivel preșcolar această metodă poate fi aplicată în cadrul activității *de cunoaștere a mediului* cu tema-“Iarna cea frumoasă”. Sarcina de lucru, se adresează frontal: “Spuneți cât mai multe aspecte despre anotimpul iarna. Alegeți imaginile care se potrivesc anotimpului și așezați-le în jurul imaginii de pe panou. După ce se vor epuiza toate ideile, toate informațiile copiilor despre iarnă, educatoarea unește imaginile, stabilind legăturile, conexiunile dintre ele, explicând aceste conexiuni. Se citește și analizează fiecare idee emisă de copii, se discută, se fac comparații, se emit păreri, opinii despre anotimp, se repetă poezii, cântece adecvate, ghicitori. La sfârșitul activității, se face sinteza finală, se structurează ciorchinele, grupând logic informațiile, ideile, cunoștințele copiilor.

4. Metoda “Cercul complimentelor” reprezintă o metodă care urmărește dezvoltarea stimei de sine. Pentru a pune în practică metoda, formatorul așază scaunele într-un cerc, iar “receptorul” complimentelor se află în mijlocul acestui cerc. Fiecare dintre persoanele participante trebuie să identifice un compliment sincer și onest despre cel aflat în centrul cercului. Apoi, pe rând, fiecare va înainta și îi va spune acestuia complimentul, receptorul complimentelor trebuind să aibă doar una dintre următoarele reacții: să zâmbească ori să le adreseze un “mulțumesc”. Această metodă are avantajul consolidării unei imagini pozitive față de propria persoană a celui care primește complimentele, dar și o dezvoltare a ariei pozitive față de propria persoană a celui care primește complimentele, dar și o dezvoltare a ariei pozitive de gândire la celelalte persoane (prin aceea că identifică o latură bună a colegului lor). Cercul “complimentelor” trebuie practicat până ce toți cursanții au trecut prin ipostaza de receptor.

Aplicație

Această tehnică este folosită în cadrul activităților de consiliere de grup, care au ca scop dezvoltarea încrederii în sine și formarea unei imagini de sine pozitivă. Cadrul didactic așază scaunele într-un cerc, și alege un preșcolar care se va așeza în mijlocul cercului. Ceilalți colegi îi vor adresa câte un compliment. Cercul “complimentelor” trebuie practicat până ce toți cursanții au trecut prin ipostaza de receptor.

Activitățile desfășurate prin aceste metode îi dinamizează în mod deosebit pe copii, aceștia având posibilitatea de a-și exprima responsabil unele idei sau convingeri.

Prin utilizarea unor asemenea metode se realizează o implicare efectivă, activă a copiilor în procesul de învățare. Copiii devin conștienți de propria lor gândire, își activează vocabularul, iar interesul și motivația vor fi asigurate pe întregul parcurs al activităților.

Bibliografie:

1. Albulescu, M., *Metodica predării disciplinelor socio-umane*, Editura Polirom, Iași, 2001
2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Metode interactive de grup –ghid metodic*, Editura Arves, 2002
3. Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2004.
4. Crețu, D., *Psihopedagogie. Elemente de formarea profesorilor*, Editura Imago, Sibiu, 2001
5. Diaconu, M., Jinga, I., *Pedagogie*, Editura Academiei de Studii Economice, București, 2004
6. Dumitru, Ion Al., *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000
7. Dulamă. M.L., *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, 2002.
8. Iucu, R.B., *Managementul și gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2000
9. Viorel, I., *Pedagogia situațiilor educative*, Editura Polirom, Iași

SĂRBĂTORI DE IARNĂ ÎN SUFLETUL COPIILOR

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE REALIZATE ÎN

PARTENERIAT CU PĂRINȚII

Prof. înv. preșc. Stroie Irina-Giorgina
Școala Gimnazială Dobrosloveni, G.P.N. Reșca,
Localitatea Dobrosloveni, județul Olt

Obiceiurile, tradițiile și datinile -tezaur de înțelepciune și experiență de viață trebuie apreciate și promovate așa cum se cuvine. Prin interesul manifestat de copii dar și abilitățile căpătate ,s-a confirmat faptul că acestea dispun de multiple valențe educative care contribuie la formarea bunului gust pe care neamul nostru l-a dovedit în tot ceea ce a creat.

Chiar dacă nu suntem creatori de folclor, avem la îndemână, prin meseria noastră, oportunitatea de a provoca o stare de spirit pozitivă în rândul copiilor și părinților acestora față de arta populară învățându-i să aprecieze valoarea și frumosul.

Tradițiile au rolul lor, verificat de-a lungul istoriei, în permanența culturală a unui neam. De aceea noi am căutat să cultivăm copiilor conștiința apartenenței la o cultură națională valoroasă .

Educatorea este cea care poate transmite cel mai bine copilului emoții, sentimente puternice, cea care poate pătrunde în ființa puiului de om pentru a sădi frumosul și sensibilitatea.

Faptul că se observă o îndepărtare a tinerilor de la tradițiile populare, ne fac să insistăm pe cunoșterea de la cea mai fragedă vârstă a acestora, pe educarea copiilor în spiritul respectului și păstrării lor.

Educația religioasă îl ajută pe copil să cunoască îndatoririle pe care le are față de el însuși, față de ceilalți oameni și față de tot ceea ce înconjoară pentru a deveni un bun creștin. În perioada preșcolară, copiii trebuie să fie educați să-l iubească pe Dumnezeu și să creadă în El, să fie educați să deosebească binele de rău, să știe ce trebuie să facă pentru a trăi creștinește, curați ca îngerii la trup și la suflet.

Am încercat împreună cu copiii în perioada premergătoare sărbătorilor de iarnă să discutăm și să găsim răspuns la ceea ce-i frământă și la mai multe întrebări:

„Iarna vine Moș Nicolae și Moș Crăciun.”

„De Crăciun împodobim bradul.”

„Cum a fost ales bradul ca pom de Crăciun?”

„De Crăciun copiii primesc cadouri.”

„De Crăciun mergem la biserică.”

„De ce mergem la biserică?”

„Cine este îngerul păzitor?”

„Cine a fost Crăciun?”

„Ce înseamnă sărbătoarea Crăciunului?”

„Cum trebuie să întâmpinăm Crăciunul?”

„Unii oameni taie porcul.”

„Mamele în bucătărie pregătesc dulciuri și mâncăruri alese”;etc

Imaginându-și pentru un timp că sala lor de grupă este atelierul lui Moș Crăciun, iar ei copiii,ajutoarele lui prețioase ,copiii au desfășurat activități plăcute la toate sectoarele pe diferite teme:„Dacă aș fi în țara lui Moș Crăciun, aș vrea să fiu...”, „Discuție cu renii lui Moș Crăciun”, „Ornamente pentru pomul de iarnă”, „Globuri pentru brad”, „Cărticică de Crăciun” , „Povestea lui Moș Crăciun” , „De-a cofetarii moșului” , „Felicitări pentru sărbători” , „Casa lui Moș Crăciun” , „Orășelul lui Moș Crăciun”.

Urmărind să educăm copiii în spiritul valorilor moral religioase:iubirea de aproape, împlinirea de fapte bune, respectarea părinților și a bunicilor am desfășurat activități sub denumirea:„Învățăm să dăruim”, „De Crăciun fii mai bun”prin care am urmărit implicarea copiilor în activități de tip umanitar. Obiectivele acestor activități au fost de a cultiva dorința de a face fapte bune și de a fi cinstiți; de a-i obișnui să respecte și să ajute pe cei nevoiași; înțelegerea mesajului ortodox :„Să fim buni și iertători”,dar și formarea unor comportamente: să fie afectuoși și sensibili atunci când dăruiesc; să învețe poezii, cântece, scenete, dansuri.Astfel de activități apropie copiii aducându-i unul lângă celălalt, dar apropie și sufletele părinților, sensibilizează cetățenii, în general,pe cei care participă la diferite acțiuni organizate în comun.

În urma acestor activități copiii au dobândit deprinerea de a se purta frumos,de a fi respectuoși,de a dărui celor săraci și de a fi milostivi cu cei neajutorați așa cum au aflat ei că era Sf. Nicolae.Un copil peste ani ,ar putea fi foarte generos sau indiferent . De noi depinde dacă sufletul lui pornește pe drumul cel bun sau pe drumul cel rău.Câtă vreme vom avea grijă de copiii noștri, putem nădăjdui într-o lume mai bună, mai curată.Copiii au vizitat împreună cu părinții lor biserica din cartierul în care locuiesc unde au avut ocazia să cunoască aspectul locașului sfânt, să se familiarizeze cu unele texte religioase și să înțeleagă limbajul din sfera valorilor religioase.

Un loc aparte în cadrul activităților desfășurate în grădiniță îl ocupă serbările. Ele sunt un prilej de bucurie, emoție, bună dispoziție pentru copii și părinți, dar și momentul în care copilul se pune în valoare folosindu-și imaginația,dicția, mimica, siguranța de sine, plăcerea de a apărea în fața publicului.Serbarea pentru cei mici este nu numai o îndeletnicire plăcută ,ea este o artă a ordinii,a măsurii,a proporției,a echilibrului,a armoniei și prin aceasta ea are valențe educative deosebit de valoroase. Așa cum o poveste care nu este narată cu căldură, cu mimică și inflexiuni vocale adecvate, nu transmite mesajul dorit, tot așa nici cântecul, dacă nu este trăit nu va putea pune în rezonanță corzile sufletești ale ființei umane. Totodată mi-am dat seama că cel mai important lucru este ca educatoarea să ajungă la sufletul copilului să facă în așa fel încât preșcolarul să vibreze, să iubească și să înțeleagă mesajul artistic. Prin cântece și jocuri muzicale, audiții, copiilor li se dezvoltă dorința de a cânta ei înșiși. Copiii sunt impresionați de muzică de la cea mai fragedă vârstă, însă pentru a face educație muzicală trebuie să-i iubești și să le cunoști firea „Ca să poți povesti sau cânta copiilor, trebuie să-i iubești,să cauți să pricepi firea și lumea aparte în care trăiesc, să știi să cobori până la nivelul personalității lor. Prin perceperea frumosului din muzică , copilul devine mai bun, mai corect,mai sociabil. Copilul este pus în situația de a fi el însuși un personaj în cadrul unui spectacol.Dacă copilul iese zâmbind dintr-o activitate, cu cântecul pe buze, înseamnă că s-au realizat multe dintre obiectivele propuse pentru acea activitate.

Serbările impun cu mai multă pregnanță sincronizarea între vers și muzică, aducându-și din plin contribuția la educația estetică. După ce copiii reușesc să-și coordoneze mișcările în ritmul unui joc cu cânt se poate trece la o formă superioară de manifestare artistică- dansul popular.Dansul popular prin varietatea sa, prin tradiție și sentiment, este expresia fiecărui colț de țară, cu obiceiurile, oamenii și cultura lor. Dansurile populare constituie un mijloc complex de

educație deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradițiile populare, la dezvoltarea gustului pentru frumos, pentru armonie, le cultivă răbdarea, stăpânirea de sine, perseverența, încrederea în sine, spiritul de echipă, precum și capacitatea de a-și coordona mișcările și simțul ritmic. Prin frumusețea costumului și a melodiei, prin suplețea și expresivitatea mișcărilor, prin vioiciunea pe care o imprimă copiilor, dansurile populare contribuie în mare măsură la dezvoltarea simțului ritmic, a dragostei pentru folclor. Strigăturile cu caracter satiric prin spontaneitatea și dinamismul lor mobilizează copiii la joc, acesta devenind mai dinamic, mai antrenant, iar prin tâlcul lor popular sugerează mișcările, ușurând astfel executarea corectă a dansului și asimilarea lui mai rapidă.

Am organizat serbări, copiii interpretând dansuri și cântece cu strigături auzite din bătrâni, care aduc o notă de veselie jocului. Aceste serbări au dat posibilitatea de a-și respecta portul, obiceiurile și tradițiile. Astfel i-am făcut pe copii să înțeleagă că Hora, ca dans popular nu este doar o înlănțuire de brațe, ci o înlănțuire de sentimente și de năzuințe, este prețuirea celui de lângă tine, pe care te poți bizui, te poți sprijini. Copiii cântă și dansează împreună, pentru că împreună suntem la bine și la greu, așa cum au fost și strămoșii noștri pe plaiurile noastre.

Și dacă i-am învățat pe copiii noștri versuri din cântecele vechi, pași din dansul strămoșilor noștri, făcându-i să înțeleagă că prezentul este valoros numai împreună cu trecutul fiindcă astfel îmbinate prezintă o garanție pentru viitor, înseamnă că am sădit în sufletele lor unul dintre cele mai alese sentimente.

Sărbătorile de iarnă reprezintă un izvor nesecat de satisfacții, bucurii, crează bună dispoziție, favorizează dezvoltarea copiilor din punct de vedere fizic și psihic. Aceste sărbători le-am transformat în sărbători pentru sufletul copilului încercând să țin seama de sufletul copilului, de ceea ce i-ar face mai multă plăcere, de ce l-ar face fericit cu adevărat, de ce aș putea crea așa încât să îi rămână în memorie ca un reper de bucurie autentică.

Sărbătorile de iarnă au parfumul lor aparte. Plutește în aer mirosul cetinii de brad, a cozonacilor, iar pe străzi răsună colinde cântate de copii. Sunt clipe unice, de fiecare dată, în fiecare an.

Emoțiile și bucuriile comune trăite cu prilejul serbărilor de Crăciun i-au relaxat pe copii și au contribuit la încheierea colectivului, la întărirea relațiilor de prietenie între ei. Aceste experiențe au fost benefice și pentru părinți care au văzut cum se comportă copiii lor în colectivitate, cum participă la acțiunile comune, au putut aprecia rezistența lor la efort, reacțiile lor la nou și la necunoscut și mai ales au petrecut momente plăcute cu copiii lor.

Nu există pentru părinți fericire mai mare decât fericirea și sănătatea copiilor lor. Pentru ei am vrea ca în fiecare zi să fie Crăciun. Așa, în fiecare zi ar avea parte de câte o mică bucurie care le-ar aduce acel zâmbet care ne face tuturor viața mai frumoasă.

Să primim în sufletele noastre sărbătorile de iarnă prin glasul colindelor cântate de copii să primim Crăciunul prin poeziile rostite cu emoție de copiii noștri cu inimi curate și nevinovate dar mai ales să îl ajutăm pe Moș Crăciun să ajungă pe la casele tuturor copiilor.

Activitățile desfășurate în perioada sărbătorilor de iarnă îi ajută pe copii să înțeleagă ce mult înseamnă dragostea, căldura sufletescă, respectul și toleranța, lucruri deosebit de importante pentru această experiență în afara familiei.

Bibliografie:

- C.Palade; L.Palade, Aspecte metodice privind predarea educației muzicale în grădinița de copii, Editura Axa, București, 2004.
- Ghid de bune practici în educația timpurie a copiilor de 3-6/7 ani, București, 2008

Caracterul practic-aplicativ al învățării

prof.înv.primar Tănase Victorița-Maria, Școala Gimnazială ”Constantin Brâncoveanu”- Călărași

Unul dintre principiile didactice, principiul corelativității dintre teorie și practică , ne atenționează asupra faptului că tot ceea ce se însușește în activitatea didactică se cere a fi valorificat în activitățile ulterioare, fie că acestea sunt activități de învățare, fie că sunt activități materiale. În același timp, această regulă se referă la faptul că ceea ce se învață în perspectiva unei aplicații concrete, imediate sau de viitor se însușește mult mai temeinic și cu o motivație mai puternică.

Vorbind despre aplicativitate în învățământ, ea ar putea avea două sensuri, relativ distincte, dar complementare:

- folosirea datelor asimilate la un moment dat ca antecedente pentru rezolvarea unor sarcini teoretice ulterioare (acest lucru se poate asigura prin realizarea permanentă de conexiuni între cunoștințe);
- prelungirea procesului de însușire a unor cunoștințe sau a unor deprinderi prin recursul la activități materiale, concrete, motrice (aceste sarcini se pot materializa prin punerea elevilor în situații faptice, prin experimentarea unor acțiuni reale sau posibile, prin trăirea unor stări , prin rezolvarea unor probleme ce țin de aspectele practice ale vieții).

În plan practic, principiul invocat poate fi respectat de către cadrul didactic prin corelări, exemplificări, prin realizarea de corelații între descoperirile științifice și realizările tehnice, prin punerea elevilor în situații problematice, prin “aducerea” realității în clasă, a vieții în școală.

În cadrul orelor, cadrul didactic apelează la *metode de explorare organizată a realității* și *metode bazate pe acțiune* (Romiță Iucu, 2005, pag. 60-61), pentru a-i incita pe elevi la cercetare, pentru a-i provoca să semnaleze și să interpreteze anumite fenomene.

Metodele de explorare organizată a realității se pot împărți și ele în două subgrupe principale în funcție de caracterul acțiunii explorării și anume în :

A. Metodele de explorare directă a realității , în esență metode de învățare prin cercetare, prin descoperire, sunt :

- observația sistematică (independentă sau dirijată)
- experimentul
- cercetarea documentelor sau relicvelor istorice
- efectuarea de anchete
- studiul de caz
- studiile comparative
- elaborarea de monografii
- explorarea prin coparticipare la evenimentele vieții cotidiene etc.

B. Metodele de explorare indirectă a realității se bazează pe contactul cu substitutele obiectelor și fenomenelor reale. Din această categorie fac parte :

- metodele demonstrative
- metoda modelării.

Metodele bazate pe acțiune sunt metode practice. După caracterul acțiunii, acestea se grupează în:

- Metode de acțiune reală** din care fac parte metoda exercițiului sau a exersării, lucrările practice, lucrările de atelier, activitățile creative, elaborarea de proiecte-acțiune, activități de muncă productivă ș.a.
- Metode de acțiune simulată sau fictivă (metode de simulare)** dintre care: jocurile didactice, jocurile de simulare (interpretarea de roluri), învățarea dramatizată, învățarea pe simulatoare etc.

Cadrele didactice ar trebui să folosească aceste metode în activitatea didactică, deoarece au posibilitatea să aducă mai multă informație în conținutul predat, să se facă mai bine înțelese și să se bucure de reușită. Aceste metode îi ajută pe elevi să-și lărgescă orizontul de pătrundere și în alte sfere ale cunoașterii, să folosească cu ușurință termeni noi, pentru a explica concepte, definiții și noțiuni.

Bibliografie:

- “Instruirea școlară- perspective teoretice și aplicative”- Romiță B. Iucu, Editura Polirom, Iași, 2001
- “Pedagogie” – Constantin Cucuș, Editura Polirom, Iași, 2001
- “Știința învățării- de la teorie la practică” – Ioan Negreț-Dobridor, Ion-Ovidiu Pânișoară, Editura Polirom, Iași 2005
- “Învățământul primar” (nr.1-4/2010), Editura Miniped, București, 2010

METODE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII LA COPILUL PREȘCOLAR

Prof. Inv. Preșcolar: Teodorescu Ana-Luiza
Grădinița cu program normal Slon

Creativitatea joacă un rol esențial în viața copiilor, oferindu-le oportunități unice de explorare, învățare și dezvoltare personală. De asemenea, aceasta are un rol vital în procesul de creștere și învățare a preșcolarilor și elevilor, motiv pentru care fiecare părinte sau educatoare poate încerca diverse metode și strategii de dezvoltare a creativității celor mici. Activitățile integrate, care combină mai multe domenii de învățare și explorare, sunt deosebit de eficiente în stimularea creativității.

Ce este creativitatea – definiția acestui concept

Creativitatea este capacitatea de a genera idei noi și originale, de a găsi soluții inovatoare la probleme și de a crea lucruri care nu existau anterior. Aceasta implică folosirea imaginației, a gândirii divergente și a abilităților de a combina și reconstrui cunoștințele existente într-un mod nou și valoros. Creativitatea poate fi aplicată în diverse domenii, inclusiv arte, știință, afaceri, tehnologie și viața de zi cu zi. Creativitatea este influențată de o serie de factori, cum ar fi mediul. Un mediu stimulat, care încurajează explorarea și experimentarea, poate favoriza creativitatea. În cazul copiilor, este important să le dai în mod constant oportunități de a experimenta și de a încerca lucruri noi, precum și să-i încurajezi să își păstreze o minte deschisă și flexibilă. Asta presupune, adesea, punerea în aplicare a unor jocuri bazate pe imaginația lor. Nu de puține ori, expunerea excesivă la filme în locul lecturilor sau la jocuri pe calculator în locul unora în natură, reduce capacitatea celor mici de a-și șlefui procesele cognitive responsabile de imaginație și creativitate.

Un alt factor important care influențează creativitatea este expunerea la diverse experiențe și cunoștințe. O bază largă de cunoștințe și experiențe poate furniza materia primă necesară pentru idei creative. De asemenea, personalitatea este un aspect esențial, persoanele curioase, nonconformiste, deschise la experiențe noi, fiind mult mai creative.

Pentru că definiția creativității nu poate fi completă fără o scurtă discuție despre blocaje, este important de menționat că acestea sunt evenimente normale, chiar și la vârste fragede. În astfel de situații, este important ca acele persoane să își depășească fricile și să își expună liber gândurile și ideile, pentru că, în spatele acestor blocaje ale creativității, este vorba, mai degrabă, de teama de exprimare

Această aptitudine valoroasă începe să se dezvolte încă din copilărie și poate fi stimulată și încurajată în diferite moduri. La preșcolari, creativitatea se manifestă sub forma jocului și a exprimării artistice. Prin intermediul jocului liber și nestructurat, copiii își pot folosi imaginația pentru a crea lumi și scenarii noi. De asemenea, activități precum desenul, pictura sau modelarea îi ajută să-și exprime originalitatea și să-și dezvolte abilitățile artistice.

Stimularea creativității este crucială pentru dezvoltarea personală a copiilor, deoarece le oferă cea mai practică pârghie în dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor, învățând

astfel să-și gestioneze emoțiile într-un mod sănătos și constructiv. De asemenea, îi pregătește pentru viața adultă, oferindu-le abilitățile necesare pentru a face față provocărilor și a se adapta la schimbare.

Creativitatea la preșcolari – metode și strategii eficiente de stimulare a creativității la vârsta preșcolară

La fel ca orice altă aptitudine, creativitatea are nevoie de stimuli eficienți, asemenea unui mușchi ce trebuie dezvoltat. Rolul său esențial constă și în faptul că îi ajută pe copii să-și dezvolte inteligența emoțională, să învețe să gândească critic și să își exprime originalitatea de la cele mai fragede vârste. Prin intermediul activităților creative, precum desenul ușor, jocul de rol sau alcătuirea de povești, copiii își pot exprima gândurile și sentimentele într-un mod personal și autentic. Această capacitate de a se exprima îi ajută să-și dezvolte încrederea în propria persoană și să-și descopere pasiunile și interesele.

Pe lângă găsirea unor metode de stimulare a creativității, este extrem de important să oferi și feedback și încurajări pozitive, care să formeze un obicei sănătos în mintea celui mic. Nu este recomandat să intervii în procesul lor sau să le corectezi micile erori.

Pentru a dezvolta creativitatea la preșcolari, părinții și educatorii pot adopta diverse strategii care să sprijine explorarea și exprimarea liberă a ideilor copiilor. Iată câteva metode pentru dezvoltarea creativității la copii prin activitățile integrate.

Promovarea jocurilor fără structuri precise:

Există o legătură profundă între creativitate și joc, deoarece jocul oferă copiilor un spațiu liber pentru a-și exprima ideile inovatoare și a experimenta noi moduri de gândire. Jocurile pentru dezvoltarea creativității la preșcolari trebuie să le permită copiilor să se joace liber, fără constrângeri sau reguli stricte. Acest lucru le oferă oportunitatea de a-și folosi imaginația și de a explora diverse scenarii și roluri. Părinții pot crea un mediu sigur și stimulativ pentru joacă, oferind copiilor acces la diverse jucării și materiale care să îi inspire să își creeze propriile aventuri și povestiri. Pentru cei mici, acest proces este extrem de intuitiv și natural

Explorarea activităților artistice:

Orice activitate care presupune creația este un exercițiu practic și creativ. Folosirea **produselor de desen și pictură** poate fi o modalitate excelentă dezvoltarea creativității la preșcolari. Un joc simplu și accesibil de creație este să pregătești câteva șabloane interesante pentru ei. Spre exemplu, poți utiliza aracet și vopsea pe care să le amesteci pentru a trasa forme abstracte pe o foaie albă. Rezultatul ar trebui să fie un tipar de vitraliu pe care copiii îl pot colora cu ajutorul mânuțelor sau a pensulelor. Părinții pot oferi acces copiilor la diverse materiale artistice, precum **creioane și carioci colorate**, acuarele, plastilină sau hârtie colorată, și îi pot încuraja să își exprime liber ideile și imaginația prin intermediul artei.

Elaborarea de povestiri și recrearea scenelor:

După ce citești un basm, copiii pot fi încurajați să reconstruiască scenele sau să continue povestea. Pot face chiar și construcții fizice ale evenimentelor folosind diferite materiale, precum cuburi de construcție sau figurine. Aceste activități îi ajută să-și dezvolte imaginația și să-și exprime opinia artistică prin intermediul jocului.

Încurajarea jocurilor de rol:

Oferirea de hăinuțe și accesorii pentru jocurile de rol poate fi o modalitate eficientă de a stimula creativitatea la preșcolari. Prin intermediul acestor jocuri de creativitate pentru copii, micuții își pot folosi imaginația pentru a-și crea propriile povești și scenarii, explorând diferite identități și roluri. Educatoarea îi poate susține în aceste activități oferind copiilor acces la diverse accesorii, obiecte și costume care să le permită să își pună în practică ideile și imaginația.

Indiferent de exercițiile de creativitate alese, aceasta joacă un rol crucial în procesul de învățare al copiilor, deoarece îi ajută să gândească în moduri noi și să găsească soluții inventive la problemele întâlnite. Prin intermediul activităților de stimulare a creativității, precum desenul, pictura sau construcția liberă, copiii își pot dezvolta abilitățile de rezolvare a problemelor și pot învăța să își exprime ideile și gândurile într-un mod original și autentic. De asemenea, creativitatea îi ajută pe copii să-și dezvolte imaginația și să-și îmbunătățească abilitățile sociale și emoționale, precum și capacitatea de a lucra în echipă și de a-și comunica eficient ideile.

Creativitatea la copii – stimularea creativității elevilor în procesul de învățare și activități practice

Pe măsură ce cresc, creativitatea îi pregătește pe copii pentru viața adultă, oferindu-le abilitățile necesare pentru a rezolva problemele și a face față provocărilor. De exemplu, un adult creativ poate găsi soluții inovatoare la problemele de zi cu zi la locul de muncă sau poate să-și exprime originalitatea în diferite domenii, precum arta sau designul.

Părinții joacă un rol crucial în stimularea și dezvoltarea creativității copiilor. Încurajarea și susținerea lor pot influența în mod semnificativ capacitatea copiilor de a gândi în moduri noi și de a explora lumea din jurul lor. Iată câteva metode eficiente prin care părinții pot încuraja creativitatea copiilor, chiar și după ce ies din etapa de învățare prin joc din perioada preșcolară: Oferirea de spațiu și timp liber pentru joc și explorare

Încurajarea expresiei libere a ideilor și opiniilor

Părinții și educatorii ar trebui să încurajeze copiii să își exprime liber gândurile și ideile, fără a-i critica sau a-i judeca. Cei mici se pot alătura cluburilor de teatru de improvizație ori se pot organiza astfel de spații de exprimare artistică chiar acasă. Acest lucru îi ajută pe copii să-și dezvolte încrederea în sine și să-și exprime originalitatea în moduri autentice și personale. Stimularea creativității preșcolarilor prin activități practice le permite acestora să își dezvolte abilitățile motorii fine și să își exprime ideile într-un mod concret și inovator.

Oferirea de resurse și materiale creative

Părinții și educatorii pot stimula creativitatea copiilor oferindu-le acces la diverse resurse și materiale, precum **seturi creative și puzzle-uri, cărți de colorat**, blocuri de construcție sau materiale de reciclare. Jocurile pentru stimularea creativității în educația timpurie sunt esențiale pentru dezvoltarea imaginației și abilităților de rezolvare a problemelor la copii.

Încurajarea participării la activități artistice și culturale

Participarea la activități artistice și culturale, precum vizitarea muzeelor, galeriilor de artă sau spectacolelor de teatru, poate stimula imaginația și creativitatea copiilor. Părinții și educatorii ar trebui să încurajeze participarea la aceste activități și să își împărtășească pasiunile și interesele copiilor. Până la urmă, puterea exemplului este cea mai puternică forță stimulativă pentru cei mici.

În esență, creativitatea joacă un rol esențial în procesul de învățare. De exemplu, atunci când un copil are libertatea de a răspunde provocărilor și jocurilor, el își poate dezvolta abilitățile de rezolvare a problemelor și poate învăța să abordeze situațiile din perspective diferite. Chiar și la grădiniță, diversele articole și rechizite contribuie semnificativ la stimularea creativității în procesul de învățământ. Acestea le oferă copiilor instrumentele și materialele necesare pentru a-și exprima imaginația și a-și dezvolta abilitățile într-un mod practic și tangibil.

În concluzie, creativitatea este o componentă fundamentală în viața copiilor. Dezvoltarea acesteia influențează pozitiv multiple aspecte ale creșterii lor. Rolul jocului didactic în dezvoltarea creativității preșcolariilor este crucial, deoarece prin intermediul acestuia copiii își pot exprima imaginația, experimenta idei noi și dezvolta abilități esențiale într-un mod distractiv și educativ. Orice activitate care solicită imaginația și libera exprimare a celor mici, fie ea de grup sau individuală, este un instrument eficient în dezvoltarea creativității, oferind copiilor oportunități unice de a explora și învăța într-un mod holistic și interactiv.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE

ÎN REPRESENTAREA ANOTIMPULUI RECE

PROF.TOBĂ LUCREȚIA ,GRĂDINIȚA CU P.N.SCĂRLĂTEȘTI

Iarna este un sezon al contrastelor cromatice,unde albul zăpezii se împletește armonios cu albastrul cerului și cu verdele crud al brazilor.Aceste dialoguri cromatice creeaza peisaje de o frumusețe aparte,transmițând o atmosferă de liniște și puritate.

Albul zăpezii reflect lumina soarelui într-un mod fermecător,iar albastrul cerului senin completează perfect această paletă de culori..În același timp,verdele crud al bradurilor aduce o notă de viață și speranță in peisajul iernii,contrabalansând perfect tonurile reci ale celorlalte culori.Aceste dialoguri cromatice ale iernii ne încântă privirile și ne aduc aminte de frumusețea naturii în toată splendoarea ei.

În dialogurile cromatice ale iernii,putem observa cum culorile se schimbă și evoluează în funcție de momentul zilei și de condițiile meteorologice.De exemplu,la apus sau la răsărit,cerul poate fi înnorat și să capete nuanțe de portocaliu sau roz,creând un contrast interesant cu albul zăpezii.

De asemenea,în timpul unei furtuni de zăpadă,culorile devin mai intense și vibrante,iar peisajul pare sa prindă viață sub ochii noștri.Totodată,reflexiile zăpezii pot crea iluzii optice fascinante,amplificând dialogurile cromatice ale iernii și aducând o notă de mister și farmec în peisajele acoperite de zăpadă.Astfel,iarna devine un adevărat spectacol visual,unde culorile se întâlnesc și interacționează într-un mod unic și fascinant.

Iarna ne încurajează să ne adaptăm la condițiile schimbătoare și să apreciem frumusețea fiecărui moment.Este un timp potrivit pentru a reflecta asupra anului care a trecut și pentru a ne stabili obiective noi.Zilele mai scurte ne invită să petrecem mai mult timp în interior,citind cărți sau bucurându-ne de hobby-uri.

Crăciunul și Revelionul aduc bucurie și speranță în sufletele noastre,reamintindu-ne importanța familiei și a prietenilor.Iarna este un prilej de a ne conecta cu natura și de a aprecia frumusețea ei în toate formele sale.

Iarna aduce o paleta de culori reci și strălucitoare,care îți amintește de frumusețea și liniștea de care o așterne zăpada.În liniștea peisajului alb,culorile vii ale hainelor si decorurilor de Crăciun strălucesc ca niște puncte de lumină în întuneric.În această perioadă a anului,simți ca natura se odihnește sub un strat de alb pur,iar fiecare nuanță de gri și albastru reflect această liniște.

Culorile iernii te inspiră să contempli frumusețea efemeră a peisajului înzăpezit și să aprecieze contrastul dintre lumina palidă a soarelui și umbrele lungi ale copacilor goi.În mijlocul

iernii,descoperi că fiecare nuanță cromatică are povestea proprie,care îți amintește de trecerea timpului și de schimbările naturii.

Iarna este ca o pânză de picatură în care culorile reci se împletesc armonios ,creând un tablou fermecător și plin de mister.Reflectând asupra iernii,putem observa că fiecare nuanta de alb,gri,albastru are propria semnificație și emoție asociată,aducând profunzime și complexitate peisajului înzăpezit.

În lumina palidă a iernii,culorile par să capete o strălucire aparte ,iar reflecțiile lor în zăpadă sau pe gheață creează un spectacol vizual fascinantCulorile iernii sunt ca o poveste nespusă,care se desfășoară n tihnă și liniște,invitând pe cei din jur să se piardă în contemplarea lor și să descopere frumusețea ascunsă din spatele aparențelor reci.

În fiecare zăpadă cristalină și în fiecare fulg de zăpadă se reflect lumina soarelui,creând un joc frumos de culori și străluciri în peisajul iernii.Culorile reci ale iernii te fac să reflectezi asupra echilibrului și contrastului din natură,înte albul pur și nuanțele întunecate ale copacilor dezgoliți.

Prin intermediul culorilor iernii,poți descoperi că fiecare nuanță are puterea de a transmite emoții și stări interioare,creând astfel o conexiune profundă între noi si mediul înconjurător.

CONCLUZII

Iarna este anotimpul care aduce magia zăpezii și a sărbătorilor.Peisajele acoperite de zăpadă ne încântă privirile și ne aduc o stare de liniște și calm.Frigul iernii ne determină să apreciem căldura unui cămin și să petrecem timp cu cei dragi.

Sporturile de iarnă ne oferă oportunitatea de a ne bucura de natură și de a ne menține active.În ciuda frigului,iarna are farmecul ei unic și ne amintește că schimbarea este firească în viață.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Autor: Prof. înv. Preșc. Todoran Cristina Maria
Grădinița cu program prelungit „Arlechino”, Dej

FUNDAMENTARE TEORETICĂ

Anotimpul rece este o perioadă fascinantă pentru copiii de grupă mică, fiind o oportunitate de a explora natura, cunoaște noi concepte și de a încuraja dezvoltarea creativității. Activitățile desfășurate în grădiniță în timpul iernii pot fi integrate într-un cadru educațional modern, prin jocuri senzoriale, lucrări practice și povești tematice.

PARTE PRACTICĂ

Activitățile inovatoare desfășurate la grupa mică în reprezentarea anotimpului rece au inclus:

- **Atelier de pictură „Omul de zăpadă”****
Copiii au realizat oameni de zăpadă folosind materiale naturale (vată, bețe, nasturi) pentru a încuraja dezvoltarea motricității fine și a creativității.
- **Joc senzorial „Cutia de iarnă”****
Am creat o cutie senzorială cu materiale ce imită iarna (vată, fulgi artificiali, figurine de plastic). Aceasta a stimulat percepțiile senzoriale și vocabularul copiilor, discutând despre frig, ninsoare și iarnă.
- **Povestea interactivă „Albă ca Zăpada”****
Am citit povestea „Albă ca Zăpada” folosind ilustrații colorate și păpuși. Copiii au fost implicați în reconstituirea scenei cu ajutorul figurilor și au învățat despre anotimpul rece într-un mod ludic.
- **Proiect „Hrănim păsările iarna”****
Am confecționat hrănitore pentru păsări din materiale reciclabile, pe care copiii le-au amplasat în curtea grădiniței. Activitatea a subliniat importanța grijii pentru natură în anotimpul rece.
- **Joc de rol „La patinoar”****
Copiii au creat un patinoar imaginar în sala de clasă, folosind hârtii albastre și figurine. Jocul de rol a stimulat creativitatea și interacțiunea socială, oferind oportunitatea de a explora tema iernii într-un mod ludic.
- **Confecționarea fulgilor de zăpadă****
Utilizând hârtie și tehnica de tăiere, copiii au realizat fulgi de zăpadă pentru a decora sala de clasă. Această activitate a ajutat la dezvoltarea îndemânării și a coordonării mână-ochi.

7. ****Experimentul „Zăpada artificială”****

Am realizat zăpadă artificială folosind bicarbonat de sodiu și spumă de ras, stimulând curiozitatea copiilor față de procesele simple din știință. Experimentul a fost urmat de jocuri practice cu „zăpadă”, încurajând joaca liberă.

CONCLUZII

Prin activități creative și interactive, copiii de grupă mică învață despre anotimpul rece într-un mod adaptat vârstei lor. Integrarea jocurilor senzoriale, a poveștilor și a proiectelor practice oferă o experiență educativă completă, contribuind la dezvoltarea cognitivă, emoțională și motrică a acestora. Extinderea activităților pentru copiii de grupă mică a demonstrat importanța integrării metodelor moderne în educația preșcolară. Activitățile senzoriale, experimentele și jocurile de rol dezvoltă abilități esențiale precum creativitatea, cooperarea și capacitatea de observare. Reprezentarea anotimpului rece în grădiniță poate fi realizată într-un mod inovator, captivant și educativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Munteanu, L. „Activități educative pentru preșcolari”. Editura Didactică, 2020.
2. Popescu, A. „Metode interactive în grădiniță”. Editura Aramis, 2019.
3. Site: www.earlyeducation.ro – Resurse educaționale pentru grădinițe.

ÎN AȘTEPTAREA LUI MOȘ CRĂCIUN EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Autor. Prof. învă. preșc. ȚOIA ALINA
Unitatea de învățământ: GRĂDINIȚĂ nr.268, București

Sărbătoarea Crăciunului este, de departe, sărbătoarea preferată atât a celor mici, cât și a celor mari!

Prezența magică a Moșului, sacul său mare și încărcat cu surprize și atmosfera entuziastă a Crăciunului au fost și vor fi elemente care vor dăinui în viața preșcolarilor și a școlărilor mici. Și nu în ultimul rând, serbarea tradițională, pentru care, fiecare, pune o părticică din suflet, pentru ca Moșu' să aprecieze versurile, cântecelul sau colindul.

Grupa Mijlocie B de la Grădinița nr.268, din sectorul 5, București, l-a așteptat pe Moș Crăciun într-un cadru de sărbătoare cu totul și cu totul deosebit: în straie populare, cu versuri tradiționale de Moș Ajun, Plugușor și Sorcova. Nu au lipsit nici dansurile populare, pentru că românului, la zi de mare sărbătoare, îi place să petreacă cu muzică românească.

GRUPA MIJLOCIE B, GRĂDINIȚĂ NR. 268, SECTOR 5, BUCUREȘTI

„HAI LA JOC, LA JOC!”

„ASTA-I HORA ROMÂNEASCĂ!”

„SORCOVA, VESELA!”

FORMAREA TRĂSĂTURILOR MORALE POZITIVE LA COPII PRIN INTERMEDIUL TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR DE IARNĂ

**Profesor Consilier Scolar Mitu Elena
CJRAE- VALCEA –Seminarul Teologic Ortodox Sfantul Nicolae,
Ramnicu Valcea**

Prin educație se pot descoperi stadiile de dezvoltare ale conștiinței morale, regulile morale însușite de acesta și mai târziu, chiar filozofia proprie în care se regăsește moralitatea fiecăruia. Valorile morale importante care necesită în deosebi atenție sunt:

- **Onestitatea:** valorizează încrederea și onoarea în orice relație socială încrederea este necesară, iar copilul trebuie să știe de mic că trebuie prețuită atât încrederea pe care ceilalți o au în el cât și încrederea pe care el le-o poate oferi altora. Această valoare se corelează direct cu diverse trăsături comportamentale, asemenea sincerității, minciunii, prefăcătoriei, manipulării dar și cu principiile personale și curajul moral. De asemenea responsabilitățile și respectarea promisiunilor reprezintă metode prin care se poate forma la copil onestitatea.
- **Respectul:** a fi preocupat de demnitatea, valoarea și autonomia celor din jur dar și a propriei sale persoane; a-i trata pe ceilalți civilizat, a folosi normele de politețe atunci când sunt necesare în interacțiunile sociale, a accepta fără prejudecăți diferențele individuale, a se abține de la violență sau intimidări sunt doar câteva dintre caracteristicile pe care educația se poate axa pentru a dezvolta respectul în individ.
- **Responsabilitatea:** corelată cu onestitatea, reprezintă recunoașterea și îndeplinirea atribuțiilor proprii. Se poate educa prin intermediul autodiscipliniei, perseverenței, recunoașterea propriilor greșeli dar și a propriilor succese.
- **Dreptate și corectitudine:** aceasta trăsătură influențează direct luarea deciziilor corecte și afectează moralitatea foarte grav în cazul în care nu este dezvoltată. Se bazează pe luarea deciziilor într-un mod cât mai obiectiv, lipsit de prejudecăți.
- **Spirit civic și cetățenesc:** înseamnă recunoașterea și îndeplinirea obligațiilor sociale, protecția mediului, participarea la procesul democratic, și mai ales supunerea în fața legii.

La vârste mai mici (preșcolare) formarea caracterului pe baza valorilor morale se poate face folosind metoda recompensei. Astfel, copilul va putea aprecia comportamentele și atitudinile generate din aceste valori și chiar și le va însuși în propria filozofie morală, urmând ca și el să le susțină mai departe. În aceeași măsură comportamentele care sunt consecință a unor trăsături morale negative trebuie să fie descurajate, fie prin pedepse (din nou, în special la vârstele preșcolare) sau prin alte metode educative la vârste mai mari (asemenea comunicării deschise).

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile ce definesc un popor făcându-l unic, statornic și nemuritor în ciuda scurgerii timpului.

Copiii sunt cele mai sensibile ființe, dornice să învețe, să înțeleagă, să simtă. Vârsta lor fragedă nu constituie un impediment în abordarea acestei teme, ci, dimpotrivă, un avantaj căci vom lucra cu niște minți și suflete „nepoluate” încă de alți factori. Cu multă pricepere, dar mai ales pasiune, putem inocula copiilor dragostea și respectul pentru tradițiile, obiceiurile și folclorul românesc.

Prin abordarea acestui proiect nu s-a dorit o schimbare majoră a percepțiilor naționale asupra tradițiilor, obiceiurilor și folclorului românesc, ci o sensibilizare a noastră, a tuturor, o abordare diferită a unei teme deloc moderne.

OBIECTIVE SPECIFICE:

OBIECTIVE PENTRU COPIII PREȘCOLARI:

- Valorificarea tradițiilor și obiceiurilor naționale,
- Cultivarea dragostei și respectului pentru tradițiile, obiceiurile și folclorul românesc;
- Atragerea copiilor în organizarea de activități cu caracter extracurricular, conducând la lărgirea și îmbogățirea orizontului de cunoaștere a acestora.
- Implementarea unor cântece și dansuri populare românești;
- Să manifeste interes pentru datinile și obiceiurile calendaristice creștine.

OBIECTIVE PRIVIND CADRUL DIDACTIC:

- Promovarea și valorificarea tinerelor talente existente în grădiniță;
- Amenajarea unui colț cu obiecte de artă populară;
- Organizarea unor expoziții cu lucrări și obiecte de artă populară

OBIECTIVE PRIVIND PARINȚII

- Stimularea implicării părinților și a altor factori educaționali în derularea activităților;
- Promovarea unor relații reciproce între părinți și alți factori educaționali, pentru a transmite copiilor valorile spirituale ale poporului nostru.

Bibliografie

Musata Bocos, Miron Ionescu-Tratat de didactica moderna editura Paralela 45, 2009

Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani) MECI, 2008;

Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământul preșcolar , nivel 5-7 ani;

Importanța unui proiect educațional „Târg de Crăciun” pentru preșcolari

Prof. Țop Ioana-Andrea

Grădinița cu Program Prolungit „Zâna Zorilor”

Într-o societate dinamică și în continuă schimbare, educația joacă un rol esențial în formarea valorilor și abilităților celor mici. Proiectele educaționale de tipul „Târg de Crăciun” sunt oportunități excelente de învățare, deoarece combină activitățile de învățare teoretică cu cele practice, având în același timp un impact emoțional deosebit. Acestea sunt o modalitate ideală de a învăța preșcolarii despre sărbători, tradiții, dar și despre dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și motorii într-un cadru festiv și plăcut. Un proiect de tipul „Târg de Crăciun” oferă copiilor oportunitatea de a-și exprima creativitatea prin diverse activități practice, cum ar fi confecționarea de ornamente de Crăciun, felicitări, brăduți din materiale reciclabile sau ghirlande. Aceste activități stimulează imaginația și gândirea creativă, dar și dezvoltarea abilităților manuale. Copiii învață astfel să aprecieze lucrul bine făcut, să aibă răbdare și să observe cum munca lor se transformă în obiecte frumoase, pe care le pot împărtăși cu cei din jur. Prin aceste activități, preșcolarii sunt motivați să lucreze cu diverse materiale, să învețe să folosească instrumente simple, și să înțeleagă procesul de creație, ceea ce îi ajută să își dezvolte coordonarea mână-ochi și abilități motrice fine. Unul dintre aspectele cele mai importante ale unui târg de Crăciun pentru preșcolari este învățarea și înțelegerea tradițiilor și valorilor asociate acestei sărbători. Copiii pot învăța despre semnificația Crăciunului, despre generozitate, bucuria darurilor, dar și despre importanța unității și a familiei. În acest sens, proiectul poate include activități precum învățarea unor colinde sau a unor povești de iarnă, explicarea obiceiurilor de Crăciun din diferite culturi sau chiar participarea la decorarea bradului și a sălii. Astfel, preșcolarii sunt încurajați să aprecieze și să înțeleagă semnificația acestei sărbători dincolo de simpla schimbare de daruri, învățând despre bucuria de a dăru și importanța împărtășirii cu ceilalți. Participarea la un târg de Crăciun le oferă copiilor și o oportunitate unică de a dezvolta abilități sociale importante. În cadrul acestui proiect, preșcolarii interacționează cu colegii lor, învață să colaboreze, să împartă resursele și să lucreze într-un grup. În plus, târgul de Crăciun este un cadru ideal pentru dezvoltarea încrederii în sine, a respectului față de ceilalți și a empatiei. În timpul târgului, copiii pot participa la vânzarea sau schimbul de produsele pe care le-au realizat, învățând astfel despre conceptul de schimb și negociere, dar și despre bucuria de a dăru și de a oferi altora o parte din munca lor. Prin aceste experiențe, copiii devin mai conștienți de sentimentele celor din jur și învață cum să comunice și să coopereze eficient într-un grup. Un alt avantaj al unui proiect educațional de tip „Târg de Crăciun” este că poate contribui la îmbogățirea vocabularului și a cunoștințelor generale ale preșcolarii. În cadrul activităților pregătitoare, educatori pot introduce copii în vocabularul specific sărbătorilor de iarnă (ex. Moș Crăciun, brad de Crăciun, daruri, colinde, zăpadă etc.), învățându-i despre diverse simboluri și tradiții de Crăciun. De asemenea, acest proiect poate include activități care îi ajută pe copii să înțeleagă procese economice simple, cum ar fi schimbul sau cumpărarea de obiecte, și poate introduce concepte precum „timpul” (în pregătirea pentru eveniment), „munca în echipă” sau „planificarea”. Un târg de Crăciun este, de asemenea, o oportunitate de a crea un mediu de învățare activ și plăcut, în care copiii sunt încurajați să participe la activități dincolo de metodele tradiționale de învățare. Acest tip de proiect îi ajută pe copii să învețe prin experiență, un mod de învățare mai eficient și mai atractiv pentru vârsta lor. Timpul petrecut împreună, lucrând la activități creative, este benefic și pentru educatori, care pot observa mai bine abilitățile și preferințele fiecărui copil, ajutându-i să își descopere talentele și să progreseze în moduri diferite.

Concluzie

Proiectele educaționale de tipul „Târg de Crăciun” sunt benefice pentru preșcolari din multiple puncte de vedere. Acestea contribuie la dezvoltarea lor personală și socială, la formarea unor abilități esențiale pentru viața de zi cu zi, cum ar fi creativitatea, cooperarea și respectul pentru tradiții. Mai mult decât atât, un astfel de proiect aduce un plus de valoare în educația preșcolară, stimulând învățarea prin experiență și creând o atmosferă plăcută și de neuitat pentru copii. Astfel, „Târgul de Crăciun” devine nu doar un eveniment festiv, ci și o adevărată lecție de viață, în care copiii învață să aprecieze spiritul Crăciunului, dar și importanța muncii și a colaborării.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

Tudorică Corina Sabina

Grădinița cu P.P. „Perluțele mării”

I. Fundamentare teoretică

Reprezentarea anotimpurilor în educația timpurie are un rol semnificativ în dezvoltarea copiilor, oferindu-le oportunități de explorare, creație și învățare interdisciplinară. Anotimpul rece, cu specificul său – peisaje albe, aerul rece și activitățile sezoniere – poate fi transpus într-un mod inovator în activitățile grădiniței, asigurând o abordare holistică a educației. Prin integrarea unor metode noi, adaptate nevoilor actuale, putem transforma această temă într-o experiență captivantă, care să contribuie la dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor. Educația modernă pune accent pe învățarea prin experiență și pe implicarea activă a copiilor în procesul educațional. Conform teoriilor lui Jean Piaget și Maria Montessori, explorarea mediului și observarea fenomenelor naturale contribuie la formarea gândirii logice și la înțelegerea conexiunilor dintre fenomene. Astfel, anotimpul rece devine o resursă valoroasă pentru activități multisenzoriale și interdisciplinare. De exemplu, abordarea experiențială poate fi folosită pentru a ajuta copiii să descopere cum se formează cristalele de gheață sau de ce zăpada are o anumită consistență. Prin această metodă, copiii nu doar învață noțiuni științifice, ci și dezvoltă o curiozitate naturală față de lumea înconjurătoare.

II. Parte practică

În procesul de reprezentare a iernii, metodele inovatoare includ integrarea tehnologiei, a artei și a experimentelor. Tehnologia poate fi utilizată pentru a crea peisaje digitale de iarnă sau pentru a explora lumea iernii prin videoclipuri interactive. În același timp, arta rămâne un instrument esențial în educația timpurie. Copiii pot crea tablouri de iarnă folosind materiale naturale, precum conuri de brad sau crenguțe, combinându-le cu vată sau sclipici, pentru a reda textura și strălucirea zăpezii. Aceste activități nu doar stimulează creativitatea, ci și dezvoltă abilitățile motrice fine și percepția vizuală a copiilor. Jocul senzorial este o altă metodă inovatoare care poate fi aplicată cu succes în reprezentarea anotimpului rece. Prin crearea unei cutii senzoriale de iarnă, care să includă

obiecte precum mănuși, fulare, portocale sau scorțișoară, copiii pot explora diverse texturi, mirosuri și forme, ceea ce contribuie la dezvoltarea percepției lor senzoriale. În plus, astfel de activități îi ajută pe copii să facă asocieri între senzații și fenomenele din jur, ceea ce favorizează învățarea prin conexiuni logice. Un alt exemplu de metodă inovatoare este jocul de rol. Copiii pot deveni „colindători” sau personaje de poveste, cum ar fi omul de zăpadă sau spiridușii lui Moș Crăciun. Aceste activități nu doar că stimulează imaginația, ci și încurajează exprimarea verbală, colaborarea și dezvoltarea abilităților sociale. Prin dramatizări și povești, copiii învață să empatizeze cu personajele și să coopereze în realizarea unui scop comun. Activitățile practice pot fi completate cu experimente științifice simple, dar captivante. De exemplu, copiii pot învăța despre cristalizare realizând „fulgi de zăpadă” artificiali din apă și sare. Astfel de experimente le oferă șansa de a înțelege fenomenele naturale într-un mod concret, favorizând atât dezvoltarea curiozității, cât și a gândirii critice. Prin utilizarea acestor metode inovatoare, iarna devine mai mult decât o temă de studiu – devine o sursă de inspirație pentru activități complexe, care îmbină învățarea, creativitatea și distracția. Integrarea artei, a tehnologiei și a jocului senzorial în activitățile de grădiniță creează un mediu educațional atractiv și adaptat nevoilor actuale ale copiilor

III. Concluzii

În concluzie, reprezentarea anotimpului rece la grădiniță nu se limitează doar la activități tradiționale, ci poate fi transformată într-o experiență inovatoare, care să stimuleze toate dimensiunile dezvoltării copilului. Metodele prezentate, bazate pe explorare, creativitate și interdisciplinaritate, contribuie la formarea unor copii curioși, implicați și deschiși către descoperirea lumii înconjurătoare. Această abordare integrată susține nu doar dezvoltarea individuală a copiilor, ci și pregătirea lor pentru provocările educației viitoare.

IV. Bibliografie

- ✓ Piaget, J. (1973). Psihologia copilului și pedagogia. Editura Didactică și Pedagogică.
- ✓ Montessori, M. (1995). Descoperirea copilului. București: Editura Didactică.
- ✓ Dewey, J. (2005). Educația prin experiență. București: Editura Humanitas.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ “SĂRBĂTORILE DE IARNĂ LA ROMÂNI ”

PROFESOR:TUĐOȘE IONICA-OANA
UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ CAZASU

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte ,zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat,colindele și clinchetele de clopoței,mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci,nerabdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate crează în sânul familiei o atmosferă de liniște și iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Moș Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

De la Sfântul Nicolae până la Sfântul Ion românii se simt în sărbători.Cel mai important este Crăciunul considerat ca sărbătoarea nașterii Domnului nostru Iisus Hristos.Oamenii au adaptat-o creând tradiții și obiceiuri conform culturii lor specifice . Acest obicei din seara Sfântului Nicolae a luat naștere la oraș și s-a răspândit și în mediul rural. Fiecare trăiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevăratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă . Pentru a aprecia mai mult tradițiile, vă oferim o mică istorie a Moșului Nicolae.

Pe 6 decembrie, este ziua Sfântului Nicolae iar, după tradiția populară, aceasta este prima zi de iarnă. Credincios, Sfântul Nicolae este faptuitor de minuni și martir pentru credința în Iisus. La romani, Sfântul Nicolae este închipuit ca un moș cu barba albă care poate aduce ninsoarea scuturându-și bărbia. Datorită tradiției occidentale, Moș Nicolae este și cel care face cadouri celor mici. În seara din Ajun (5 decembrie), părinții pun în încălțăminte copiilor, pe care aceștia și-o pregătesc cu mare grijă, multe dulciuri și, uneori, jucării. În unele locuri există și obiceiul de a pune alături de cadouri și o nuielușă care ar trebui să îi cumintească, măcar în principiu, pe copii care nu s-au purtat bine în timpul anului.”Copii cumiți primesc dulciuri și jucării iar cei obraznici nuielușe “așa auzeam în copilărie de la părinții noștri .Acum la vremea maturității ne amintim cu bucurie de acele seri nimunate când ne pregăteam cizmulițele și așteptam cu nerăbdare să vină Moș Nicolae să ne lase în dulciuri și jucării. Sfântul Nicolae mostenește la moartea ambilor părinți, toată averea familiei pe care se hotărăște să o folosească în scopuri umanitare, ajutându-i pe cei săraci. El este cunoscut ca protector al copiilor mici, al călătorilor, al comercianților, al celor acuzați pe nedrept, al fetelor nemăritate și miresele. Legenda istoriei lui Moș Nicolae vorbește despre un nobil sărac care avea 3 fete pe care nu le putea marita din cauza situației financiare precare. Se spune că Nicolae de Mira, înainte de a deveni Sfânt, a decis să-l ajute pe acest nobil lasând câte un saculeț cu aur la ușa casei acestuia de fiecare dată când una dintre cele trei fete a ajuns la vârsta măritășului. Vrând să știe cine îi face aceste cadouri, nobilul a urmarit la cea de-a treia fată ușa casei. Povestea spune că Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul saculețului prin hornul casei în niște șosete puse la uscat. Astfel s-a născut ideea ciorapilor atârnați la gura sobelor și a șemineelor în care se primeau cadourile.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți ,copiii nepoți își fac daruri,se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei,cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un an mai bun si mai bogat.La sate sunt pastrate mai bine tradițiile si obiceiurile specifice acestei sărbători.Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, vasilica, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spirituale, redăm câteva specifice diferitelor zone ale țării.Pe 20 decembrie in calendarul ortodox se sarbatoreste ziua Sfantului Ignat. In aceasta zi datina randuieste sa fie taiat porcul de Craciun. Pentru ca taranii cred ca un porc neinjunghiat in aceasta zi nu se mai ingrasa pentru ca isi viseaza cutitul. Nerespectarea acestui obicei poate provoca, dupa unii, incidente neplacute. In mod evident, si acest obicei pastreaza elemente de ritual pagan (in Egiptul Antic si in Grecia Antica porcul era sacrificat in cinstea unor zeitati. În Bucovina, în Ajunul Crăciunului se pun pe masă un colac și un pahar de apă, deoarece se crede că sufletele celor răposați vin în această noapte pe la casele lor, gustă din colac și-și udă gura cu apă.

În Ajunul Crăciunului, cei ce cresc albine, nu dau nimic din casă, ca albinelor să le meargă bine, și să nu părăsească stupul pe vremea roitului.

În Ajunul Crăciunului nu e bine sa te bați, nici măcar în glumă, cu cineva, căci faci buboaipe peste an.

Cu o săptămână înainte de Crăciun, în zona Codru din Maramureș încep pregătirile pentru colindat, culminând în cele două zile anterioare sărbătorii, când se pregătesc mâncărurile și se împodobesc interioarele locuințelor: masa cu fața brodată, fețe de perne ornamentate, pe pereți se pun șterguri și blide ornamentate, crengi de brad, banița, busuioc, brebenoc. Aluatul frământat în noaptea de Crăciun e bun de deochi pentru vite.

Se crede că la miezul nopții, înspre Crăciun, apa se preface în vin, iar dobitoacele vorbesc.

La cele trei sărbători mari - Crăciun, Paște și Rusalii - să te speli cu apa în care au fost puși bani de argint și vei fi bănos.

Nu e bine ca în Ajunul Crăciunului să fie pus pe masă mai întâi rachiul, pentru că nu el are întâietate în această seară, ci bucatele.

Dacă visezi grâu verde în postul Crăciunului e semn bun că anul care vine are să fie mănos în toate.

În Ajunul Crăciunului se leagă pomii cu paie, pentru că acești pomi să lege rod bogat. Pomul Crăciunului imbracă în sate din zona Codru aspecte diferite, deosebindu-se de bradul cu elemente ornamentale cumpărate din oraș.

Cel mai răspândit era pomul cu cercuri din nuiete de salcie sau din sârmă, îmbrăcate în hârtie colorată, peste ele sunt trecute sfori din ață de fuior pe care sunt înșirate boabe de fasole albă.

În alte sate se făcea pom împodobit cu paie de grâu tăiate scurt și înșirate pe sfoară, delimitate de floricele de porumb. Fasolea albă simboliza "curățirea sufletului". Unii locuitori preferau pomul de vâsc, pe care se aplicau panglici de hârtie colorată.

În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziuă, cete de copii merg din casă în casă cu colinda: Moș-Ajunul, Bună-dimineața, Colindișul sau Bună-dimineața la Moș-Ajun. În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițărâi sau pizerei. După credința populară, ei sunt purtători de noroc și fericire.

Prin unele părți, băieții, dar mai cu seamă cântăreții bisericești umbla cu icoana în ziua de Ajunul Crăciunului - o icoană pe care este zugrăvită nașterea lui Iisus Hristos în mijlocul staulului. Oamenii, când se dau la băut rachiu sau vin în sărbătorile Crăciunului, nu zic că beau, ci că se cinstesc.

În unele părți, când este aproape de a se revărsa zorile, colindători cu lăutari sau fără lăutari pleacă pe la casele gospodarilor înstăriți și le cânta la fereastră un cântec sau mai multe, aceste cântece numindu-se "zori", spunându-se că atunci "cânta zorile".

Prin Transilvania, se înțelege sub numele de "zorit" datina de a se cânta colinde de către feciori și oameni însurați la "zoritul" în ziua de Crăciun.

Începând cu întâia zi de Crăciun și în următoarele zile ale acestei sărbători, copiii umblă cu Steaua, cântând colinde de stea prin care vestesc nașterea lui Iisus Hristos.

"Vicliemul" sau "Irozii" este datina prin care tinerii reprezintă la Crăciun nașterea lui Iisus Hristos, șiretenia lui Irod, care a poruncit uciderea pruncilor, de a afla Pruncul și adesea înfruntarea necredinței, personificate printr-un copil sau printr-un cioban. Capra, Turca, Brezaia fac parte dintre datinile de Crăciun și Anul Nou. Dimitrie Cantemir spune în "Descrierea Moldovei" că "Țurca este o joacă iscodită încă din vremurile bătrâne, din pricina ciudei și scârbei ce o aveau moldovenii împotriva turcilor". Cu țurca, capra sau brezaia umblă tinerii începând de la Ignat și sfârșind cu zilele Crăciunului și prin unele părți în ziua de Sf. Vasile până seara. Numele de Țurca, Capra sau Brezaia îl poartă unul dintre tinerii mascați.

Despre cei Trei Crai de la Răsărit sau Magii călători se spune că au venit să se închine lui Iisus, după unii din Arabia, iar după alții din Persia. Tradiția ne arată că ei se numesc: Melchior, Gaspard și Balthazar.

Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". În Germania, această sărbătoare este cunoscută sub numele de Cristbaum.

Împodobirea Pomului de Crăciun a pătruns din Alsacia în Franța la sfârșitul secolului al XIX-lea, precum și în Țările de Jos, Spania, Italia, Elveția. Tot pe la sfârșitul secolului al XIX-lea, această datină se întâlnește în casele nemților din orașele românești și apoi se răspândește pe cuprinsul țării, odată cu cântecul bradului "O, Tannenbaum!" (O, brad faimos!)

Despre Moș Ajun se spune că a fost baciul aflat în slujba lui Moș Crăciun, stăpânul staulului unde Maica Domnului l-a născut pe Iisus Hristos.

Colinda a dobândit o destinație precisă ca formă de magie benefică, ea marcând rodnicia câmpurilor, sporul animalelor domestice, creșterea copiilor, împlinirea prin căsătorie a tinerilor, pacea și tihna bătrânilor, influențarea, în sens pozitiv, a vieții oamenilor și a naturii.

Vinul era în unele regiuni ale țării și simbol al comuniunii, al unirii a doi tineri. În momentul solemn al căsătoriei li se toarnă vin peste mâinile lor împreunate, simbolizând puterea vieții, trăinicia și fericirea noii familii. "Paharul de aur" este paharul ritual cu care se bea la zile mari, cum este sărbătoarea Crăciunului, din care s-a băut cândva în momente solemne, la botez, la cununie, și

care reprezenta un bun al familiei, transmițându-se din generație în generație. La origine are un înțeles magic, proprietăți curative, unele dintre astfel de pahare poartă inscripții cu caracter misterios.

La miezul nopții, de Anul Nou, fetele iau de pe masă colacul ornamentat care se ține pe masă de sărbători, îl țin pe vârful capului, se așează pe tăietor și așteaptă să audă un sunet dintr-o direcție oarecare și din ce parte vine sunetul, în acea parte își va găsi ursitul.

În Țara Oașului, în vatra focului de la stână se introduc patru potcoave pe care, după ce se înroșesc, se mulg oile peste ele, crezându-se că oile "stricate", care nu dau lapte, se vindecă datorită funcției magice a fierului.

În tinda casei se pune un vas de grâu ca să treacă colindătorii peste el, apoi grâul se da la păsări și la animale, "să fie cu spor ca și colindătorii".

În Ajunul Crăciunului, în unele părți se umblă de către dascăli tineri bisericești cu icoana pe care este zugrăvită nașterea lui Iisus Hristos. Intrând în casă, icoana este ținută la piept de către dascăli cântând troparul Nașterii Mântuitorului.

În Ajunul Anului Nou, feciorii care merg la colindat schimbă porțile unor săteni care s-au certat în cursul anului, determinându-i astfel să vorbească și să se împace.

În ziua de Crăciun nu se scoate gunoiul afară decăt a doua zi, deoarece dacă-l arunci "iți arunci norocul!"

În părțile Muscelului se crede că primele patru zile, începând cu 24 decembrie, corespund în ordine celor patru anotimpuri: prima zi e de primăvară, a doua de vară, a treia de toamnă și a patra de iarnă, și cum va fi vremea în aceste zile așa vor fi și anotimpurile. În seara de Crăciun, în satele maramureșene, se ung cu usturoi vitele pe la coarne și șolduri, și ușile de la grajduri pentru a alunga spiritele rele să nu ia laptele vacilor. Cu usturoi se ung și oamenii pe frunte, pe spate, la coate și la genunchi, precum și ușile și ferestrele casei pentru a îndepărta demonii nopții.

În dimineața de Crăciun e bine să ne spălăm cu apa curată, luată dintr-un izvor sau fântână în care punem o monedă de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și feriți de boli.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Constantin Eretescu –“Folclorul literar al ronânilor”, editura Compania 2007.
- 2.Narcisa Alexandru Stiuca-Sărbătoarea noastră de toate zilele –sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005

Iarna în viziunea pictorilor Ion Andreescu și Corneliu Drăgan-Târgoviște

Autor: Turcu Iuliana, Școala Gimnazială Nr.84, București

Prin prezentul eseu aduce în atenție modul în care se pot desfășura orele de educație plastică în școlile de masă, în cadrul studiului noțiunilor de cultură artistică, pentru clasele a VI-a, a VII-a sau a VIII-a. Alfabetizarea vizuală din punct de vedere didactic a disciplinei educație plastică, poate fi abilitatea de percepere, explorare, interpretare și evaluare estetică a imaginilor vizuale în cadrul interacțiunii cu mediul natural, mediul vital și mediul operelor de artă. Alfabetizarea vizuală lărgeste semnificația tradițională a alfabetizării și este recunoscută ca necesară pentru a supraviețui și a comunica în era informațională.

Pentru a fi în ton cu anotimpul, au fost alese două imagini care surprind acest moment al anului.

Activitatea presupune analiza imaginii bidimensionale, încurajată prin jocul de rol dintre doi sau mai mulți elevi care pot fi muzeografi/curatori/galeriști – vizitatori la un muzeu/galerie de artă sau posibil cumpărător. Primul elev are rolul de a prezenta operele alese pentru a-l convinge pe vizitator de valoarea estetică a acestora, cel de-al doilea poate pune întrebări legate de viața artistului, formarea profesională și alte curiozități.

Anotimpul rece a reprezentat din totdeauna atât pentru artiștii vizuali, pentru poeți și romancieri, un subiect provocator și iubit. Iarna este înțeleasă ca un anotimp cu adevărat minunat, cu un farmec cromatic specific. Natura se transformă și parcă totul este amortit sub stratul gros de zăpadă. Gerul este element care transformă natura în peisajele atât de spectaculoase și insolite, încât nu au trecut neobservate de sensibilitatea artiștilor plastici din toate epocile și curente care s-au manifestat dealungul secolelor.

Acest sentiment deosebit, fascinația frumuseții hieratice a iernii au fost redate în lucrările a doi mari pictori români, Ion Andreescu și Corneliu Drăgan-Târgoviște, primul născut în secolul al XIX-lea, care face parte din curentul impresionist și cel de al doilea, maestru contemporan al acuarelei românești, apreciat la nivel național și internațional.

Ion Andreescu (15 februarie 1850, București — 22 octombrie 1882).

În 1863 a fost înscris la gimnaziul „Lazăr” din București, apoi la reputatul Colegiu „Sfântu Sava”. La îndrumarea profesorului de desen, C. I. Stăncescu, în 1869 Andreescu se înscrie la recent înființata Școală de Belle Arte, unde studiază desenul și ia lecții de pictură. Evenimentul care a marcat întreaga sa carieră a fost o vizită la București în vacanța de iarnă din 1873. Andreescu vizitează expoziția „Societății amicilor bellelor-arte”, în cadrul căreia Grigorescu expunea 146 de tablouri, cele mai multe fiind realizate la Barbizon. În acele momente de epifanie, în fața unei opere modern și mature, se hotărăște să-l urmeze pe Grigorescu și să-și definitiveze formația artistică în Franța, în cadrul Școlii de la Barbizon, un cătun situate la marginea pădurii Fontainbleau. Acest loc a devenit în secolul XIX un centru important pentru artiștii „revoltați”, care preferau pictura după natură, în aer liber, în favoarea lucrului în atelier.

De acest loc deosebit este legată lucrarea „Iarna la Barbizon”, 1881.

Tema este reprezentată de un peisaj deosebit, de iarnă. Subiectul acestei lucrări este constituit de lumina zilei, surprinsă de Andreescu, ce întrunește un decor feeric. Compoziția ilustrează o stradă ca toate celelalte care există în Barbizon. Centrul compozițional este accentuat de casa înconjurată de copacii cărora le-a căzut corola de frunze, o dată cu sosirea frigului care a lovit satul.

Elementele de limbaj plastic cum ar fi linia și petele vibrante, spontane, oferă complexitate acestei picturi în ulei pe pânză, dar în același timp construiesc și scot în evidență tot farmecul unei zi de iarnă dintr-o zonă rurală. Pensulația este una dinamică, vibrată, prin care privitorul percepe gestul mâinii artistului.

Cromatică este formată din griuri colorate reci, alburii și griuri, poate unele dintre cele mai frumoase, prin intermediul cărora foarte este redată lumina și atmosfera, atât de importante pentru impresioniști.

Ritmul ca mijloc de expresie plastică, este realizat prin formele caselor și formele naturale ale copacilor, dă impresia de profunzime a spațiului, atât de urmărită în arta bidimensională.

Mesajul pe care vrea autorul sa il transmita este unu liniștitor,

Corneliu Drăgan- Târgoviște (n. 1956)

„Peisaj”

Absolvent al Facultății de Instalații din București, face studii libere de pictură cu maestrul Horea Cucerzan și desen cu sculptorul Iorgos Iliopolos și își urmează pasiunea pentru

artele vizuale.

După o incursiune în universul exprimării suprarealiste, artistul se dedică peisajului de diferite specii, în care apare prezența umană sau nu, și spre perioada de maturitate artistică, descoperă acuarela, pe care o impune ca tehnică de sine stătătoare. Artistul îmbină procedeul acuarelei uscate cu acela al acuarelei umede.

În doar câteva laviuri și tușe delicate (foarte diferite de tușele în culori de ulei ale lui Ion Andreescu), spontane, dar atent compuse, cu transparențe și tonuri subtile, surprinde atmosfera peisajului, care deși este o compoziție statică, deschisă, are un dinamism aparte și redată impresia de profunzime a spațiului vast. Ajutată de așezarea gardului în partea stângă a imaginii, privirea este ghidată pentru câteva momente către pâlcul de copaci apoi peste umbra de pe stratul de zăpadă.

Bibliografie:

Avgerinou M., Ericson J. – „O revenire a conceptului de alfabetizare vizuală. În British Journal of Educational Technology”, 1997.

Radu Bogdan – „Ion Andreescu”, Editura Meridiane, București, 1962

<https://corneliudragan-targoviste.com/>

[https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Ion Andreescu - Iarna la Barbizon.jpg](https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Ion_Andreescu_-_Iarna_la_Barbizon.jpg)

<https://www.artindex.ro/2013/08/03/corneliu-dragan-targoviste-un-spontan-autotemperat/>

LUNILE ȘI FENOMENELE DE IARNĂ

Liceul Tehnologic Eremia Grigorescu Mărășești
Profesor: Ursu Zoica

Ce sunt anotimpurile?

Cele patru segmente în care este împărțit un an sunt numite anotimpuri. Acestea sunt influențate de mișcarea Pământului în jurul Soarelui și definesc viața pe Terra. Anotimpurile variază în diferența dintre noapte și zi, temperatură, umiditate – climă în general.

Anotimpurile sunt rezultatul rotației Pământului, combinată cu înclinarea axei lui. Pământul trece prin diferite puncte ale orbitei, fenomen ce pe suprafața Terrei este perceput ca fiind trecerea prin echinocții și solstiții.

Echinocțiu = moment al anului în care ziua este egală cu noaptea. Sunt două echinocții, ce au loc pe între 19 și 21 martie și între 21 și 24 septembrie.

Solstițiu = momentul în care Soarele se află cel mai departe față de ecuator, marcând ziua cea mai lungă și respectiv cea mai scurtă din an. Două solstiții au loc anual, pe 21 (sau 20) iunie și 21 (sau 22) decembrie.

Aceste patru faze nu sunt întotdeauna marcate în aceeași zi, pentru că rotația Pământului în jurul Soarelui durează aproximativ 365,25 zile, ceea ce justifică și existența unui an bisect. Însă, toate sunt în jurul datei de 21. Cele două echinocții și solstiții definesc începutul anotimpurilor astronomice, ghidate de poziția Soarelui față de Terra.

De-a lungul mișcării de revoluție a Pământului, regiunile planetei primesc diferite intensități de lumină de la Soare. Dacă sudul planetei este înclinat spre Soare, în acea zonă va fi vară, iar în partea opusă, iarnă.

Lunile de iarnă

Iarna este unul dintre cele patru anotimpuri ale zonei temperate și se caracterizează, în general, printr-o răcire intensă, nopți mai lungi și zile mai scurte. Este perioada ce începe, astronomic vorbind, odată cu solstițiul de iarnă și se încheie la echinocțiul de primăvară. În emisfera nordică a planetei, iarna ține între 22 decembrie și 21 martie, iar în emisfera sudică, între 22 iunie și 21 septembrie.

Calendaristic, iarna începe pe 1 decembrie și se termină la finalul lunii februarie. Astfel, lunile de iarnă sunt: decembrie, ianuarie și februarie.

Această perioadă este în general marcată printr-o stare de liniște, pace și armonie, când întreaga natură „doarme”. Datorită nopților lungi și zilelor scurte, dar și datorită zăpezii ce se așterne adesea iarna, oamenii tind și ei să se retragă în case, să petreacă mai mult timp alături de cei dragi și să se încline spre sine.

Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii care se ocupau cu agricultura luau o „pauză” pe timpul iernii, căci o mare majoritate din plante mor în anotimpul rece și renasc primăvara.

Decembrie – luna numită „Undrea” în popor

Decembrie este prima dintre lunile de iarnă și aduce cu ea o mulțime de emoții, prin prisma faptului că este și ultima lună din an. În decembrie este sărbătorit Moș Nicolae, Crăciunul, dar este și momentul când are loc noaptea în care se trece într-un nou an. De altfel, în această perioadă este și vacanța de iarnă a elevilor, fapt ce îi face pe aceștia să aștepte cu nerăbdare anotimpul înghețat și alb.

Moș Nicolae este sărbătorit pe 6 decembrie. Acesta aduce daruri copiilor, pe care le lasă în ghetuțe.

Crăciunul este ziua cea mai frumoasă și plină de încărcătură emoțională. Este o zi festivă, când familiile și prietenii se întâlnesc și petrec împreună clipe magice. Aceștia își oferă daruri și mănâncă bucate special preparate, ascultă colinde și se bucură de bradul de Crăciun frumos împodobit.

Trecerea în noul an – 31 decembrie – este din nou o zi foarte importantă, căci reprezintă ultima zi din anul curent. În general, oamenii își pun dorințe, își fac planuri și speră la un nou an mai bun.

Întreaga lună decembrie este plină de momente speciale. În plus, alături de toate sărbătorile specifice iernii, în România, pe 1 Decembrie este sărbătorită Marea Unire, fapt ce face această lună mult mai importantă pentru cultura și poporul nostru.

Ianuarie – Gerar

Ianuarie a primit în popor denumirea de „Gerar”, din cauza frigului ce îi este caracteristic. Este o perioadă foarte importantă din punct de vedere spiritual, căci marchează începutul unui nou an, momentul pe care oamenii îl văd ca pe un nou început.

Există câteva superstiții interesante cu privire la luna ianuarie:

- dacă în ianuarie e ger, atunci vara va fi călduroasă și secetoasă;
- dacă în ianuarie e vreme frumoasă, atunci vara va fi ploioasă;
- dacă nu este zăpadă și frig în ianuarie, atunci martie și aprilie vor fi friguroase și va ninge.

Februarie – Făurar

Denumirea populară a lunii februarie este „Făurar”, ce provine de la faptul că oamenii începeau să își făurească uneltele pentru a întâmpina primăvara pregătiți.

Februarie este cea mai scurtă lună din an, ce are 28 sau 29 de zile (o dată la patru ani, în anii bisecți). Făurar este a doua lună din an și este de asemenea și ultima dintre lunile de iarnă. Este considerată luna iubirii, căci sunt sărbătorite două zile dedicate dragostei.

Ziua îndrăgostiților (sau Sfântul Valentin) este sărbătorită pe 14 februarie, fiind o tradiție adoptată. Aceasta a fost aleasă în Franța, în 1496, ca fiind ziua dedicată îndrăgostiților și s-a răspândit astfel în toată Europa și pe întreaga planetă. Astăzi, această sărbătoare a devenit foarte populară și marchează ziua în care oamenii își declară dragostea.

În România, pe 24 februarie este sărbătoarea Dragobete, varianta tradițională a românilor pentru ziua îndrăgostiților. Dragobetele este un personaj din mitologia populară românească,

asemănător lui „Cupidon”. Similară zilei de Sfântul Valentin, ziua de Dragobete are o puternică încărcătură emoțională și vizează tinerii îndrăgostiți.

Fenomene de iarnă

Fenomenele naturale ce au loc în lunile de iarnă: zăpadă, viscol și chiciură.

Zăpada

Zăpada, numită *omăt*, *nea* sau *ninsoare* este o formă de precipitații în stare solidă. Din cauza temperaturilor scăzute (sub 0°C), apa din nori se transformă în cristale de gheață. Astfel, se formează fulgii de zăpadă. Aceștia sunt de fapt cristale de gheață simetrice, lipite între ele. Un fulg de zăpadă conține între 2 și 200 de astfel de cristale înghețate.

Știi că...

...forma fulgilor de zăpadă este dată de temperatură?

...un fulg de zăpadă cade cu 1,7 metri pe secundă?

...zăpada este de fapt transparentă, nu albă?

Viscolul

Viscolul este în esență o furtună de zăpadă, gheață sau grindină, însă mult mai puternică. Diferența dintre viscol și furtună de zăpadă este dată de durata acestui fenomen. Pentru ca o furtună de zăpadă să fie considerată viscol, aceasta trebuie să dureze mai mult de 3 ore.

Vântul care cauzează viscolul are în general viteze de 56 km/h sau mai mult, iar din acest motiv, vizibilitatea este foarte redusă.

Anotimpul iarna este îndrăgit de copii cât și de oamenii mari din mai multe motive:

Sărbătorile de iarna, pline de tradiții și obiceiuri, zăpada care le oferă posibilitatea de a schia, patina, de a merge la săniuș, de a construi oameni de zăpadă.

Bibliografie: <https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/lunile-de-iarna>

ȚINUTUL OLTENIEI, IZVORUL TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR ÎN ANOTIMPUL RECE: CRĂCIUNUL

Livia Uță, Colegiul Național «Elena Cuza», Craiova

De departe, Crăciunul este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor, punctul culminant al desfășurării tradițiilor și obiceiurilor din moși-strămoși. Căci este știut faptul că ultima lună a anului este luna datinilor și obiceiurilor populare, diferite în funcție de zonele etnografice ale țării.

Leagănul tradițiilor românești este la sud de Carpați, în Oltenia, o zonă în care obiceiurile din bătrâni sunt încă neatinse de timp. În această zonă etnografică, există tradiții și obiceiuri inedite, care încă se mai păstrează în mediul rural și care constituie o unicitate în țara noastră.

În ajunul Crăciunului în multe din zonele rurale ale Olteniei «se vrăjește» la foc. În ce constă de fapt această «vrajă»? Membrii familiei se reunesc în jurul focului și scormonesc cu o nua în foc spunând: «Bună dimineața lui Ajun / Că-i mai bună a lui Crăciun / Într-un ceas bun / Oile lănoase / Vacile lăptoase / Caii încurători / Oameni sănătoși / Să se facă bucatele, porumbul, grâul». Dimineața funinginea scuturată de pe coș, amestecată cu cenușă se pune la rădăcina pomilor care erau amenințați cu toporul: «Faci poame sau te tai?»

Un alt obicei de Crăciun des întâlnit în zona Olteniei este «Adunatul gunoaielor». Oamenii se supun unor ritualuri inedite, a căror explicație se pierde în negura vremurilor: bărbații merg prin curte și adună toate gunoaiile, în speranța că gospodăria va avea pui mulți, iar femeile având credința bunăstării în noul an, se așază pe vine, așa cum vor sta cloștile pe ouă în anul viitor și fac aluat pentru colaci, mănjind pomii din livada cu acest aluat, pentru a fi roditori în anul care vine.

Tot pentru a atrage bunăstarea și sănătatea familiei, în zona rurală a Olteniei, în Ajunul Crăciunului, seara, se ung adăposturile animalelor, iar vitelor li se pun căței de usturoi între coarne. În plus, există credința că în dimineața Crăciunului este bine ca membrii familiei, pentru fi feriți de boli în anul care va veni, să se spele pe față cu apă curgătoare, în care va fi așezată o monedă de argint.

În satele din Oltenia, colindatul este unul dintre obiceiurile de Crăciun cele mai bine păstrate, fiind legat de atragerea binelui asupra gospodăriilor.

În general, colindătorii se adună în grupuri, conduse de un «vătaf» sau «jude». Ceata de colindători este însoțită de câțiva flăcăi al cărui rol este de a transporta darurile primite în saci și traiste. Odinioară, fiecare ceată putea colinda numai o anumită zonă a satului, având grijă să nu colinde în partea «rezervată» altei cete. Odată intrați în curtea casei, colindătorii cântă și dansează în fața membrilor familiei, adunați în prag. După terminarea «repertoriului», gazda își invită colindătorii în casă, unde, înainte de participarea în comun la ospățul oferit de stăpânul casei, vătaful cetei poruncește să se cânte alte câteva colinde. Numărul colindelor este în funcție de statutul gazdei și de «recompensa» pe care ea urmează să o ofere colindătorilor. În toată zona Olteniei există numeroase colinde specifice, dar cele mai cunoscute și răspândite sunt Steaua, Capra și Plugul cel Mare.

Steaua, obicei străvechi, se practică în Oltenia în Ajunul Crăciunului până la ivirea zorilor. Grupul este constituit din patru copii, fiecare având rolul lui bine stabilit: unul ține Steaua, altul se ocupă de adunatul banilor, al nucilor și al covrigilor, iar ceilalți doi țin sacul și un ciomag, pentru a se apăra de câini.

Ritualul Caprei se practică în intervalul dintre Crăciun și Anul Nou. Măștile care evocă la Vicleim personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta, în Muntenia și Oltenia, capra, din cauza înfățișării pestrițe a măștii, fiind numită «brezaia», obiceiul practicându-se mai ales de Anul Nou. Masca este însoțită de o ceată zgomotoasă, cu nelipsiții lăutari ce acompaniază dansul caprei. Capra saltă și se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din fâlcile de lemn. Un spectacol autentic trezește în asistență fiori de spaimă. Mult atenuat în forma sa citadină actuală, spectacolul se remarcă mai ales prin originalitatea costumului și a coregrafiei.

Plugul cel Mare este cel mai răspândit obicei ce se practică în noaptea de Anul Nou (cu varianta sa Plugușorul), ceata fiind compusă de obicei din 12 flăcăi din sat și condusă de un băiat mai viteaz numit «staroste», ce are rolul de a ține plugul de coarne și a rosti urarea. Plugul a păstrat scenariul ritualic al unei invocări magice cu substrat agrar. El este întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. Plugul adevărat era împodobit cu brad și panglici de hârtie colorată și la el se înjugau doua, trei sau patru perechi de boi, animalele fiind și ele împodobite cu clopoței, ciucuri de lână, etc. Este de remarcat în satele din sud faptul că Plugul mergea la familiile celor înstăriți, spre deosebire de Plugușor care mergea la toate gospodăriile. În unele sate, Plugul ținea trei zile (Giurguța).

Plugușorul, variantă a Plugului, era organizat de copii de 10-16 ani, care se pregăteau intens cu 10 zile înainte de Anul Nou: se organizau cetele, se confecționa plugușorul, se împodobeau, erau împletite bicele, era învățat textul, același ca și la Plugul cel mare. Obiceiul persistă și azi dar fără intensitatea de odinioară.

În Oltenia, umblatul cu sorcova de Anul Nou este mai degrabă apanajul copiilor. Aceștia poartă o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Sorcova are oarecum funcția unei baghete magice, înzestrate cu capacitatea de a transmite vigoare și tinerețe celui vizat. Textul urării amintește de o vrajă : «Sorcova, vesela,/Să trăiți, să-mbătrâniți:/Ca un măr, ca un păr,/Ca un fir de trandafir./Tare ca piatra,/Iute ca săgeata./Tare ca fierul,/Iute ca oțelul./La anul si la multi ani!».

Tot în zona rurală a Olteniei, persistă încă obiceiurile pentru aflarea ursitului. Sărbătorile de iarnă sunt așteptate în Oltenia cu mare nerăbdare de fetele necăsătorite, care, în această perioadă, pot practica ritualuri pentru cunoașterea ursitei. Unul dintre aceste obiceiuri este numărarea parilor. De Anul Nou, fetele nemăritate cred că își pot afla ursitul îndeplinind anumite ritualuri ce coboară în negura vremurilor. Astfel, acestea numără și leagă cu ochii închiși al zecelea par din gardul de nuiele iar a doua zi se duc să vadă cum este parul, ca să știe cum o să arate ursitul. Dacă parul este drept, viitorul soț va fi un bărbat frumos. Dacă parul este scorojit, fetele vor avea un bărbat urât, iar dacă acesta este noduros, atunci vor avea un soț bogat.

Tot în scopul cunoașterii ursitei, oltencele din sate merg în noaptea de Anul Nou în grajd, unde încep să lovească cu piciorul într-o vită întrebând: „Când mă mărit eu?“ Dacă vita se ridică cu dificultate, fata mai are de așteptat, însă dacă animalul este vioi, fata se va mărita în curând.

Alt obicei practicat în Oltenia, vechi de sute de ani, Moșii de Crăciun sau pomană de mână se practică atât în ziua de Ajun, cât și de Crăciun. Dimineața, femeile pleacă la cimitir, unde tămâiază mormintele, după care se întorc acasă, scot colacii care stau la copt și îi pun pe masă. Pe fiecare colac pun câte un ou și câte o lumânare, după care îi trimit vecinilor ca pomană.

Un obicei păstrat nealterat de pe vremea dacilor, Pițărăii, se practică încă de momârlanii din Valea Jiului, localitatea Jieț. Pițărăii sunt numai bărbați, copii sau adolescenți, organizați în cete. Îmbrăcați în haine populare, se adună în noaptea dinaintea Ajunului, împodobesc steaguri cu clopoței, năframe colorate, ciucuri și flori, după care le agață pe prăjini. Odată terminat acest ritual, alaiul pornește prin sat să mulțumească divinității pentru rodnicia holdelor și a pomilor. Obiceiul s-a păstrat până în zilele noastre încă de pe vremea daco-romanilor, când la fel se împodobeau steaguri, iar gazdele îi primeau pe colindători în pragul casei cu strigăte vesele.

Bibliografie

- 1.Eliade, Mircea, 1992, *Tratat de istoria religiilor*, Editura Humanitas, București.
- 2.Herseni, Traian, 1997, *Forme străvechi de cultură poporană românească*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- 3.Bodiu, Aurel, 2006, *Trecerea prin metafora*, Editura Vremi, Cluj-Napoca.
- 4.Eliade, Mircea, 1978, *Aspecte ale mitului*, Editura Univers, București.

Proiect didactic: Obiceiurile și tradițiile de iarnă

Prof. Vlădoiu Corina

Școala Gimnazială nr.1, Rovinari

Clasa: a VII-a B

Disciplina: Limba și literatura română

Tipul lecției: lecție de aprofundare și dezvoltare a cunoștințelor

Durata: 50 de minute

Tema: Obiceiurile și tradițiile de iarnă

Competențe specifice:

1. Identificarea caracteristicilor obiceiurilor și tradițiilor românești de iarnă.
2. Exprimarea opiniilor despre importanța păstrării tradițiilor.
3. Redactarea unui text descriptiv despre un obicei sau o tradiție locală.

Obiective operaționale:

La finalul lecției, elevii vor fi capabili să:

- Definească noțiunea de obicei/tradiție specifică iernii.
- Analizeze și să descrie obiceiuri de iarnă din diferite regiuni ale țării.
- Compună un text original despre o tradiție de iarnă, folosind un limbaj adecvat.

Resurse didactice:

- Manual de Limba și literatura română
- Fișe de lucru
- Videoclipuri și imagini reprezentând obiceiuri și tradiții de iarnă (ex. colindatul, sorcova, plugușorul)
- Calculator, proiector
- Tabla și markere

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric (5 minute):

1. Salutul și verificarea prezenței.

2. Introducerea temei printr-o discuție despre sărbătorile preferate de iarnă.
  - Întrebare introductivă: *Ce obiceiuri sau tradiții de iarnă cunoașteți din familie sau din comunitatea voastră?*

Captarea atenției (5 minute):

Prezentarea unui videoclip scurt care ilustrează tradiții populare de iarnă (ex.: colindatul la sate, urâtul cu mascați).

- Discuție: *Ce v-a atras atenția în acest videoclip? Cum se diferențiază obiceiurile din mediul rural de cele din mediul urban?*

Etapa de învățare (25 de minute):

1. **Prezentarea conținutului (10 minute):**
  - Profesorul oferă explicații despre:
    - Originea și semnificația colindelor, plugușorului, sorcovei.
    - Obiceiuri specifice diverselor regiuni: capra (în Moldova și Bucovina), Viflaimul (în Maramureș), dansul ursului (în Vrancea).
    - Transformarea acestor obiceiuri în context modern.
2. **Activitate practico-aplicativă (15 minute):**
  - Elevii sunt împărțiți în grupe și primesc fișe de lucru.
  - Sarcina: fiecare grupă descrie un obicei de iarnă, incluzând informații despre:
    - Desfășurarea obiceiului;
    - Elementele vestimentare și instrumentele utilizate;
    - Semnificația acestuia.
  - Elevii prezintă concluziile în fața clasei.

Reflecție și evaluare (15 minute):

1. **Discuție ghidată:** Profesorul adresează întrebări precum:
  - *Care dintre obiceiurile prezentate vi se pare cel mai interesant? De ce?*
  - *Cum considerați că putem păstra aceste tradiții în viitor?*
2. **Exercițiu individual:** Elevii redactează un text descriptiv (într-un paragraf de 10-12 rânduri) despre un obicei de iarnă care li se pare semnificativ.
3. **Feedback:** Profesorul oferă feedback oral pentru lucrările scrise și activitățile de grup.

Temă pentru acasă:

Elevii vor realiza o prezentare despre un obicei sau o tradiție specifică familiei sau comunității lor, incluzând imagini sau desene.

Instrumente de evaluare:

- Observarea participării în discuții și activitățile de grup.
- Evaluarea fișelor de lucru și a textelor descriptive redactate.

Rezultate așteptate: Elevii vor avea o înțelegere mai profundă a diversității și importanței tradițiilor de iarnă, dezvoltându-și totodată competențele de comunicare și redactare.

PERSPECTIVE CONTEMPORANE ȘI INOVATOARE

ÎN REPREZENTAREA ANOTIMPULUI RECE

PROF.VOINEA ELENA ,GRĂDINIȚA CU P.N.BATOGU

Iarna este un sezon al contrastelor cromatice,unde albul zăpezii se împletește armonios cu albastrul cerului și cu verdele crud al brazilor.Aceste dialoguri cromatice creeaza peisaje de o frumusețe aparte,transmițând o atmosferă de liniște și puritate.

Albul zăpezii reflect lumina soarelui într-un mod fermecător,iar albastrul cerului senin completează perfect această paletă de culori..În același timp,verdele crud al bradurilor aduce o notă de viață și speranță in peisajul iernii,contrabalansând perfect tonurile reci ale celorlalte culori.Aceste dialoguri cromatice ale iernii ne încântă privirile și ne aduc aminte de frumusețea naturii în toată splendoarea ei.

În dialogurile cromatice ale iernii,putem observa cum culorile se schimbă și evoluează în funcție de momentul zilei și de condițiile meteorologice.De exemplu,la apus sau la răsărit,cerul poate fi înnorat și să capete nuanțe de portocaliu sau roz,creând un contrast interesant cu albul zăpezii.

De asemenea,în timpul unei furtuni de zăpadă,culorile devin mai intense și vibrante,iar peisajul pare sa prindă viață sub ochii noștri.Totodată,reflexiile zăpezii pot crea iluzii optice fascinante,amplificând dialogurile cromatice ale iernii și aducând o notă de mister și farmec în peisajele acoperite de zăpadă.Astfel,iarna devine un adevărat spectacol visual,unde culorile se întâlnesc și interacționează într-un mod unic și fascinant.

Iarna ne încurajează să ne adaptăm la condițiile schimbătoare și să apreciem frumusețea fiecărui moment.Este un timp potrivit pentru a reflecta asupra anului care a trecut și pentru a ne stabili obiective noi.Zilele mai scurte ne invită să petrecem mai mult timp în interior,citind cărți sau bucurându-ne de hobby-uri.

Crăciunul și Revelionul aduc bucurie și speranță în sufletele noastre,reamintindu-ne importanța familiei și a prietenilor.Iarna este un prilej de a ne conecta cu natura și de a aprecia frumusețea ei în toate formele sale.

Iarna aduce o paleta de culori reci și strălucitoare,care îți amintește de frumusețea și liniștea de care o așterne zăpada.În liniștea peisajului alb,culorile vii ale hainelor si decorurilor de Crăciun strălucesc ca niște puncte de lumină în întuneric.În această perioadă a anului,simți ca natura se odihnește sub un strat de alb pur,iar fiecare nuanță de gri și albastru reflect această liniște.

Culorile iernii te inspiră să contempli frumusețea efemeră a peisajului înzăpezit și să aprecieze contrastul dintre lumina palidă a soarelui și umbrele lungi ale copacilor goi.În mijlocul

iernii,descoperi că fiecare nuanță cromatică are povestea proprie,care îți amintește de trecerea timpului și de schimbările naturii.

Iarna este ca o pânză de picatură în care culorile reci se împletesc armonios ,creând un tablou fermecător și plin de mister.Reflectând asupra iernii,putem observa că fiecare nuanta de alb,gri,albastru are propria semnificație și emoție asociată,aducând profunzime și complexitate peisajului înzăpezit.

În lumina palidă a iernii,culorile par să capete o strălucire aparte ,iar reflecțiile lor în zăpadă sau pe gheață creează un spectacol vizual fascinantCulorile iernii sunt ca o poveste nespusă,care se desfășoară n tihnă și liniște,invitând pe cei din jur să se piardă în contemplarea lor și să descopere frumusețea ascunsă din spatele aparențelor reci.

În fiecare zăpadă cristalină și în fiecare fulg de zăpadă se reflect lumina soarelui,creând un joc frumos de culori și străluciri în peisajul iernii.Culorile reci ale iernii te fac să reflectezi asupra echilibrului și contrastului din natură,înte albul pur și nuanțele întunecate ale copacilor dezgoliți.

Prin intermediul culorilor iernii,poți descoperi că fiecare nuanță are puterea de a transmite emoții și stări interioare,creând astfel o conexiune profundă între noi si mediul înconjurător.

CONCLUZII

Iarna este anotimpul care aduce magia zăpezii și a sărbătorilor.Peisajele acoperite de zăpadă ne încântă privirile și ne aduc o stare de liniște și calm.Frigul iernii ne determină să apreciem căldura unui cămin și să petrecem timp cu cei dragi.

Sporturile de iarnă ne oferă oportunitatea de a ne bucura de natură și de a ne menține active.În ciuda frigului,iarna are farmecul ei unic și ne amintește că schimbarea este firească în viață.

REFLECȚII DESPRE IARNĂ

Profesor P.I.P., Zanfira Mihaela, Școala Primară Nr. 5

Poiana lui Stângă, Județul Giurgiu

Iarna este anotimpul care începe calendaristic la 1 decembrie, iar astronomic la 22 decembrie și are trei luni: decembrie și ianuarie care au câte 31 de zile, iar luna februarie 28 de zile, iar o dată la 4 ani are 29 de zile, fiind un an bisect.

Iarna este anotimpul cel mai iubit de copii care le aduce multe bucurii, fiind perioada de poveste, de magii, cu multe cadouri.

Copiii așteaptă cu nerăbdare căderea primilor fulgi, prima ninsoare, iar bucuria lor este imensă atunci când se pot juca în omătul proaspăt așezat.

Iarna nu înseamnă întotdeauna zăpadă sau peisaje acoperite în alb, iar o plimbare în natură este întotdeauna binevenită, indiferent de anotimp sau temperaturi.

Iarna este anotimpul magic în care obiceiurile și tradițiile românești sunt transmise din generație în generație.

Iarna este anotimpul cu cele mai multe sărbători, iar copiii se simt importanți pentru că se pot implica în toate activitățile legate de sărbătorile din acest anotimp.

Atmosfera sărbătorilor de iarnă o simt copiii așteaptă nerăbdători cadourile din ghetuțe de la Moș Nicolae, de aceea ei își pregătesc cu emoție și nerăbdare ghetuțele, în așteptarea lui Moș Nicolae.

Unul dintre cele mai frumoase obiceiuri de Crăciun este împodobirea bradului, împodobirea casei, așteptarea lui Moș Crăciun.

Femeile fac curățenie în curte și în casă, copiii învață colinde la școală și la biserică, iar în Ajunul Crăciunului se duc cu colindul primind fructe, covrigi, dulciuri, dimineața, iar după amiaza colindă prin sat cu părintele de la biserică primind bani de la săteni, iar seara în Ajun se duc la biserică și primesc cadouri de la Moș Crăciun.

Copiii adoră să meargă cu colindul, împreună cu alți prieteni sau singuri, la rude, iar mersul cu colindul îi fascinează, dar este și un moment bun pentru a primi în dar dulciuri, cadouri sau alte bunătăți.

În Ajunul Crăciunului, în zori de zi, copiii merg la casele oamenilor cântând „ Bună dimineața la Moș Ajun.

În ziua de Crăciun nu se scoate gunoiul afară decât a doua zi, deoarece dacă-l arunci "iți arunci norocul!".

În dimineața de Crăciun e bine să ne spălăm cu apa curată, luată dintr-un izvor sau fântână în care punem o monedă de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și feriți de boli.

În Ajunul Crăciunului, cei ce cresc albine, nu dau nimic din casă, ca albinelor să le meargă bine, și să nu părăsească stupul pe vremea roitului.

La școală, elevii clasei pregătitoare și ai clasei I sunt implicați în proiectul educațional „ Pe cărările iernii” urmărind dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a caracteristicilor și fenomenelor din anotimpul iarna.

De asemenea, cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor de iarnă specifice poporului român în vederea promovării lor în rândul copiilor .

La tabla inteligentă le prezintă copiilor anotimpul iarna, activități ale oamenilor, sărbători ale iernii, jocuri de iarnă.

Elevii manifestă creativitate în confecționarea lucrărilor redând magia iernii colaborând în realizarea unor produse în orele de arte vizuale și abilități practice.

Iarna și-a creat universul nu doar din răceală și tristețe, ci și din copii bucuroși care își trag săniuțele ușoare prin troiene.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Constantin Eretescu –“Folclorul literar al românilor” , editura Compania 2007.
- 2.Narcisa Alexandru Stiuca-Sărbătoarea noastră de toate zilele –sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar,2005